

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 1

Januari 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:

woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuwbouw.

Rente 4½ 0/0.

**NEMARCO
UTRECHT**

Amsterdamsstraatw. 442b
Telefoon 14061

STORM WAAIT OVER EUROOPA!

Kennen wij onze plaats in deze tijd?

Men kan nu niet bepaald zeggen, dat het op het ogenblik in het Oosten daagt. Integendeel, er is in het Oosten opnieuw een storm opgestoken, die de Europese beschaving en de daarmee zo nauw verbonden geestelijke vrijheid bedreigt.

Rusland heeft er geen geheim meer van gemaakt, dat het anti-semietisch is. Processen, vervolgingen en arrestaties zijn aan de orde van de dag en in de vazalstaten van Rusland ziet men een soortgelijke gruwelijke ontwikkeling.

Onze Oostelijke buur Duitsland, nog lang niet hersteld van de oorlogswonden, is in tweeën gespleten. Het Oostelijk deel zit vast in de wurgende greep van het communisme, terwijl in het nog vrije Westen het voormalige nazidom de kop weer driest opsteekt.

Wij lezen dit alles met ontzetting in ons dagblad. Wij voelen de uitlopers van de storm over en langs ons heen gaan. En als wij volkomen eerlijk zijn, worden wij door dit alles verontrust, niet alleen door het onnoemelijke leed, dat in de door de dictatuur beheerste landen wordt geleden, maar ook omdat wij in dit alles een bedreiging zien voor ons zelf, al trachten we ons vaak in slaap te wiegen, met de uitspraak, dat het nog zo ver weg is en dat dit alles op nationale bodem wel niet zal plaatsgrijpen.

Maar in ons binnenste voelen wij heel goed, dat een dergelijke redenering slechts zelfbedrog is.

— 0 —

Hoe vreselijk al deze dingen ook zijn, zij accentueren bepaalde verhoudingen waarin wij leven en geven volkomen nieuwe waarden aan de begrippen „belangrijk” en „onbelangrijk”.

Dit geldt niet alleen voor ons persoonlijk leven, maar ook in de politieke en economische strijd.

Voor wie de tijd werkelijk verstaat, gaan andere maatstaven gelden. Immers, als de storm raast, is het nodig je er tegen te beschermen en maatregelen te treffen, dat je op de been kunt blijven staan.

*Harry Polab
en Peter Leechburch*

spelen in het pas verbouwde
Apollo Paviljoen

Apollolaan 2, Amsterdam, Tel. 712410

De storm, die thans weer de kop heeft opgestoken, is er op uit onze vrijheid te bedreigen. Deze vrijheid is een kostbaar goed, dat ons evenwel maar niet zo in de schoot is geworpen. Het is een bezit, om het behoud waarvan wel degelijk moet worden gestreden. Doen wij dit niet, dan zal het voor ons onherroepelijk verloren gaan.

De storm, die is opgestoken eist van ons activiteit. Activiteit in die zin, dat we alles in het werk stellen om de vrijheid te verdedigen. Dit is niet alleen een mooi en groot woord. Het is praktisch uitvoerbaar door in het persoonlijke leven de gedachte van de vrijheid te verspreiden en te verdedigen. Het is mede praktisch uitvoerbaar door in onze J.O.V.D. te werken, hard te werken.

Want ook de J.O.V.D. heeft in dit bange tijdsgewricht een belangrijke taak en wel deze, dat zij jong Nederland leert wat de vrijheid waard is en dat zij jong Nederland er van overtuigt, dat het niet aangaat onverschillig te blijven staan tegenover de gebeurtenissen, die zich op het ogenblik in politiek en economisch opzicht afspelen. Daarom de vraag: kennen wij allen onze plaats? Doen wij allen voldoende om mede de storm te keren?

— 0 —

Het lijkt ons niet ondenkbaar, dat wij in dit verband de wedervraag te horen krijgen: maar wat geeft dit alles? Tegen de overweldigende politieke en militaire machten kunnen wij toch niet optornen. Wij als betrekkelijk kleine organisatie, wij als klein land.

Wij hebben het reeds eerder op deze plaats gezegd en wij mogen het bij deze gelegenheid nog eens herhalen, dat een dergelijke redenering niet opgaat. En wij wijzen daarbij wederom naar de gebeurtenissen uit de bezettingstijd, die duidelijk hebben bewezen, dat wij als volk op eigen bodem de vergiftiging van de geest hebben kunnen tegengaan.

Dat de aanhang van de N.S.B. en de meelopers zo gering bleef en zelfs met steun van de bezetter geen voet aan de grond kreeg, hebben wij te danken aan de voortdurende (later ondergrondse) activiteit van allen, waarvoor democratie en vrijheid het hoogste goed betekenen.

Zij hebben ertoe bijgedragen, dat ons volk niet werd geïnfecteerd door de dictatoriale gedachte. Daardoor kwam het ook, dat na de bevrijding ons volk zowel politiek als economisch weer zulke flinke stappen in de goede richting kon doen.

Want de strijd om de vrijheid is een strijd, die zich vooral op geestelijk terrein af-

speelt. Aan ons de taak de geesten van de jongeren in Nederland niet te laten ten onder gaan door lauwheid en laksheid, zomede door infiltratie van de mensonterende dictatoriale leerstellingen.

— 0 —

De storm is opgestoken. Laten wij beginnen het eigen huis te beveiligen en te verstevigen. Het moge dan arrogant klinken, maar in dit opzicht kunnen wij wellicht sommige ouderen ten voorbeeld zijn. Wij denken hier in het bijzonder aan de thans weer gebleken neiging van enkele ouderen zich rustig te vermijden in het spelletje van het formeren van politieke splinter partijtjes. M.a.w. tweespalt zaaien in eigen huis, terwijl alle handen nodig zijn om het tegen de dreigende storm te beveiligen.

Zij die aldus doen, verstaan de tekenen des tijds bepaald niet en geven de jongeren een slecht voorbeeld.

We hadden het over de versterking van het eigen huis. Daartoe staan ons vele middelen ter beschikking, aan bouwmaterialen ontbreekt het ons waarlijk niet. Mits we allen de handen uit de mouwen steken.

Het is niet doenlijk op deze plaats alle wegen uit te stippelen, die leiden tot versterking van het eigen huis.

Wel willen we echter spreken over een onderwerp, dat ons na aan het hart ligt, te weten, de abonnementenwerving voor de Driemaster.

Het moet toch mogelijk zijn, dit abonentenaantal op te voeren tot een getal, dat minstens twee maal zo groot is als het aantal leden, dat onze J.O.V.D. telt.

Dit betekent, (leden krijgen immers het blad gratis), dat elk lid twee betalende abonnées aanbrengt. Dit moet toch waarlijk te doen zijn.

In familie- en kennissenkring niet alleen, maar vooral onder medejongeren moet ieder lid toch zeker twee mensen bereid kunnen vinden het wel zeer lage bedrag voor een jaarabonnement te offeren.

Wij bereiken daarmee tweemaal doel. In de eerste plaats wordt hierdoor ons woord in een wijdere kring verspreid en ten tweede versterken wij aldus de financiële basis van de J.O.V.D. hetgeen zo bitter nodig is om op ruime schaal propaganda te kunnen blijven voeren.

Laten we er niet langer over praten, doch er op uittrekken onder het motto: TWEE VOOR EEN!

De storm is opgestoken, maar laat het zo zijn, dat men ons paraat vindt. Wij kunnen voor de vrijheid nog iets doen, laten we dat wel bedenken en laten wij dit vooral waarderen. Met een echte J.O.V.D.-vaart er op af. Aan de slag!

G. St.

ATTENTIE VOOR HET WERK VAN ONS CENTRAAL KADER

Zoals in de vorige Driemaster onder „Van de Hoofdbestuurtafel” heeft gestaan, wordt dit jaar meer aandacht aan het Centraal Kader geschonken.

De J.O.V.D. heeft nu een deel van zijn ruggegraat door het (nog steeds stijgende) ledenaantal, het andere deel moet nu komen door bezinning op de diverse problemen die wij jongeren zo geregeld ontmoeten.

Wij kunnen ons niet afzijdig houden van zaken als een Europese eenheid, een sociale wetgeving, een woningnood en nog zo veel meer.

Dit isolement kunnen wij mogelijk maanden of jaren volhouden, op een gegeven ogenblik komt de berg toch naar Mohammed. En dan is het van belang, dat wij over deze zaken kunnen oordelen met kennis en een goed gefundeerde mening. Dat belang geldt niet alleen onszelf, maar zeer zeker ook alle geslachten die na ons zullen komen.

Nu op het ogenblik het aangezicht van de wereld (en zijn samenleving) zich op zo verbijsterend snelle manier kan wijzigen, ontstaat een grote mogelijkheid tot misstappen en vergissingen. Berouw komt na de zonde en daarom is het noodzakelijk, zo weinig mogelijk fouten te maken; dan behoeven wij ook geen berouw te hebben.

Het Centraal Kader is er nu, om ons inzicht en een gegronde mening en zienswijze te geven in deze problemen van alle dag.

Daarom is het Centraal Kader van zoveel belang; en niet alleen voor diegenen, die nu al dagelijks met deze materie bezig zijn, maar ook voor hen, die er nu nog weinig of niets mee te maken hebben.

Juist hun onbevooroordeelde zienswijze kan vaak zo verhelderend werken. Maar dan zullen ook zij zich dienen te vertonen op de bijeenkomsten van het Centraal Kader en zich daar moeten uiten. Degene die komt, kan dan

beslist terugzien op een welbestede dag en een dubbel en dwars terugverdiend reisgeld.

Er wordt zo vaak van de jongeren gezegd, dat zij de toekomst met meer vertrouwen ingaan dan de ouderen. En dat is vanzelfsprekend, want wij hebben immers die toekomst voor een veel groter deel in eigen hand?

Wij zullen moeten laten blijken, dat wij deze verantwoording durven te dragen.

Tot weerziens op de eerstkomende Kaderdag, Zondag 15 Februari!

C. VAN REDE.

OP NAAR AMERSFOORT

15 FEBRUARI a.s.

Het Centraal Kader van de J.O.V.D. zal bijeenkomen op **Zondag 15 Februari a.s.** om 11 uur in Frank's Café-Restaurant (t.o. Station in Amersfoort).

Het Centraal Kader is, wij wijzen U daar met nadruk op, toegankelijk voor **ieder** lid van de J.O.V.D.; het is niet een groep bijzondere personen. Integendeel, het Centraal Kader is

bestemd voor **ieder** lid; het wil een ontmoetingspunt zijn van J.O.V.D.-ers uit geheel het land, waar op prettige wijze het liberale beginsel toegankelijk gemaakt wordt; waar men nieuwe liberale kracht en nieuwe inzichten opdoet en vormt.

Daarom nodigen wij **elk** J.O.V.D.-lid uit 15 Februari te komen luisteren naar **prof. dr H. J. Witteveen**, over:

„**Liberale Conjunctuurpolitiek**”.

De Centrale Kadercommissie:

L. D. OOSTERVELD, voorz.

E. BRUINS.

H. HOMAN.

NOORDELIJKE DISTRICTS-DAG IN ZUIDLAREN

Evenals de vorige jaren organiseert het district Noord der J.O.V.D. (Groningen, Drenthe en Friesland) binnenkort weer een grote bijeenkomst.

Deze districtsdag zal worden gehouden op

Zaterdag 31 Januari
in Zuidlaren

Aanvang ca. 3 uur.

Als inleider is uitgenodigd de bekende radiospreker, de heer H. Ch. G. J. van de Mandere, die een causerie zal houden over „Nederland in de tegenwoordige internationale politiek”.

Na de gemeenschappelijke koffietafel zal de toneelgroep van de plaatselijke afdeling der V.V.D. haar kunnen tonen met het spelen van een toneelstuk. Dit wordt gevolgd door een groot J.O.V.D.-districtsbal. Kosten: ca. f 3,— per lid.

Alle leden van afdelingen in het Noordelijk district worden uitgenodigd 31 Januari in Zuidlaren aanwezig te zijn. Ook J.O.V.D.-leden uit West, Oost en Zuid zijn van harte welkom; zij kunnen dan eens precies zien hoe ook het Noordelijk districtsbestuur zo'n grote bijeenkomst op zijn eigen wijze tot in de puntjes weet te organiseren.

Komt dus allen.

F.S. Aan diegenen van de afdeling Groningen, die van plan zijn aan deze districtsdag deel te nemen, wordt verzocht zich zo spoedig mogelijk op te geven bij Mej. E. Roelfsema, Hoendiepkade 25, Groningen (tel. 23595). (Welk een hoeveelheid telefoontjes zal Els te verwerken krijgen. — Red.)

Ook voor de leden van de afdeling Noord-Groningen, die na afloop van de bijeenkomst gebruik willen maken van een reisgelegenheid naar de stad Groningen, is opgave bij bovenstaand adres zeer gewenst.

BELANGRIJKE J. O. V. D. - VARIA

Convocaties.

Elke afdeling der J.O.V.D. zendt regelmatig aankondigingen van bijeenkomsten, studie- en kringbijeenkomsten de wereld in. Om op de hoogte te blijven van al datgene wat er in de J.O.V.D. omgaat en leeft, zullen de Hoofdbestuurleden het zeer op prijs stellen in het vervolg opgenomen te worden in de lijst met verzendadressen.

Dan kunnen deze lieden eens afdalen uit hun heiligdom en een kijkje komen nemen bij de manifestaties der afdelingen.

Het contact tussen afdelingen en Hoofdbestuur kan hierdoor slechts worden verstevigd, en, gesteund door eigen waarnemingen, zullen bij besprekingen in het H.B. de leden hun betogen meer kracht kunnen bijzetten en de belangen der afdelingen beter kunnen verdedigen. Aldus: winst naar beide zijden.

Ook het redactie-secretariaat van „De Driemaster” stelt toezending van alle convocaties zeer op prijs.

Copy.

Nogmaals het verzoek om bij het schrijven van artikelen voor „De Driemaster” er zorg voor te dragen dat het papier slechts **aan één zijde beschreven** wordt. Dit vergemakkelijkt het zetwerk aanmerkelijk.

Districts-adressen.

De secretariaten der districten zijn gevestigd bij de volgende personen:
Noord-Holland: Mej. I. Praetorius,
Kennemerstraatweg 322, Heiloo.
Noord: Mej. M. Homan,
Plataanweg 27, Assen.
Overijssel: A. H. J. Vijge,
Jacobsonstraat 12, Deventer.
Zuid-Holland: J. T. van Dorp,
Pomonaplein 47, Den Haag.

Abonné's.

Nog steeds komt „De Driemaster” vele abonné's te kort. Laat ieder lid eens één abonné aanbrengen dan verschijnt als resultaat „De Driemaster” iedere maand met 12 pagina's.

Indien de afdelings-besturen de werking van abonné's in hun werkprogramma opnemen, hebben we binnen

drie maanden 1000 abonné's erbij.

De aanbinger van de 1000e abonné wordt een grote prijs in het vooruitzicht gesteld.

Beginselverklaringen.

Bij het secretariaat der J.O.V.D. is nog een flinke voorraad beginselverklaringen van onze vereniging aanwezig.

De kosten bedragen f 0,04 per stuk. Afname in grotere kwantums is gewenst. Voor propagandabijeenkomsten en huisbezoeken niet te missen leetuur.

DANK VAN DE KONINGIN

Hare Majesteit de Koningin heeft mij opgedragen U vriendelijk te danken voor Uw zeer gewaardeerd telegram, Hare Majesteit toegezonden tijdens de algemene vergadering van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, te Dordrecht gehouden.

*De Particul. Secretaresse van Hare Majesteit de Koningin.
(w.g.) Mevr. N. SMITT-AVIS.*

Onze organisatie Koninklijk goedgekeurd

22 November 1952.

No. 40.

WIJ JULIANA, bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden, Prinses van
Oranje-Nassau, enz., enz., enz.,

Beschikkende op de verzoekschriften ter bekoming van erkenning van de daarin genoemde, voor minder dan dertig jaren aangegane, verenigingen door goedkeuring van hare daarbij overgelegde statuten;

Gelet op de voorschriften der wet van 22 April 1855 (Staatsblad no. 32) in het algemeen en op art 6, tweede lid, dier wet in het bijzonder;

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 17 November 1952, 1e Afdeling B, no. 2075;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

de overgelegde statuten der navolgende verenigingen goed te keuren en deze verenigingen mitsdien te erkennen, te weten:

1e. enz.;

7e. de vereniging: „Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie”, gevestigd te 's-Gravenhage;

8e. enz.;

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, enz.
Soestdijk, 22 November 1952.

(get.) JULIANA.

De Minister van Justitie,

(get.) L. A. DONKER.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
De Secretaris-Generaal van het Ministerie
van Justitie,

(get.) J. C. TENKINK.

De Chef van de Secretarie,

(W. H. J. C. VAN GESSEL.)

15 Gr. 1154 H.D. 62, 1e Afdeling B.

„DAMCO” Schildersbedrijf

SCHOTERBOSSTRAAT 18-20 - TELEF. 43024-48926

ROTTERDAM-C.

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

HEBBEN WIJ JONGEREN EEN TAAK?

Een vraag en een antwoord

Wij leven in een bewogen tijd. Het wordt altoos, telkens in andere vorm, betoogd. In feite hebben wij nooit anders dan een bewogen tijd meegeemaakt.

Op school leerden wij van de verschrikkingen der eerste wereldoorlog, die toen betrekkelijk vlak achter ons lag.

In onze jongste jaren hebben wij het nationaal-socialisme in Duitsland en daarmee de tweede wereldoorlog langzaam maar onweerstaanbaar zien groeien. Terwijl wij thans nog staren op de ruïnes, die deze tweede wereldoorlog in materieel en moreel opzicht heeft gebracht, heerst alweer bij velen de bange twijfel over de vraag of wij op weg zijn naar een periode van vrede of naar een nieuwe wereldcrisis.

Wij leven dus stellig in een bewogen tijd. Laat ons dit echter niet afschrikken. Er zijn nu eenmaal vele bewogen tijden in de historie geweest; het schijnt niet nodig om voorbeelden te noemen.

En wanneer wij ons eens wat meer gaan verdiepen in de negentiende eeuw, die dan toch wel als een eeuw van bijzondere rust te boek staat en waarvan voor velen de Camera Obscura van Hildebrand de versymbolisering is, dan zouden we nog tot verrassende conclusies kunnen komen. Denke men aan de vele revoluties, die in Europa een rode streep door deze eeuw hebben getrokken, denke men aan de Frans-Duitse en Frans-Oostenrijkse oorlogen, aan de strijd in diverse koloniale gebieden, aan de Balkanopstanden en de Krimoorlog, aan de strijd in Atjeh e.d.

Daarbij wordt dan nog afgezien van de kolossale industriële ontwikkeling, die zich gedurende deze periode heeft voltrokken en de daar steeds meer mee gepaard gaande uitbuiting van de arbeidende bevolking.

Daarbij wordt eveneens afgezien van gesels van andere aard, die de mensheid in Europa tot in de vorige eeuw toe hebben geteisterd, epidemieën tengevolge waarvan dagelijks duizenden mensen verden weggerukt en die men slechts geleidelijk heeft kunnen bedwingen. De oud-vaderlandse zelfgenoegzaamheid van een Batavus Droogstoppel was wel op een vulkaan gebouwd.

Laten wij ons er daarom niet al te zeer om bekreunen, dat wij in een bewogen tijd leven. Laten wij ons primair voortdurend afvragen, wat wij, wat wij in het bijzonder als jongeren, van onze tijd kunnen maken! Wel zelden hebben wij zo diep als thans beseft, hoe klein Nederland is. Nu de verbindingen in de wereld zijn geperfectionneerd, afstanden zijn ineengeschrompeld, relaties zelfs van verwijderde gebieden steeds nauwer zijn geworden en de onderlinge afhankelijkheid werd verveelvoudigd, beseffen wij pas goed hoe weinig wij betekenen.

Nederland is een kleine delta in West-Europa. West-Europa is een

schiereiland van Azië. Azië is een van de werelddelen. Op deze delta, die grotendeels beneden de zeespiegel gelegen is, zijn meer dan tien miljoen mensen opeengepakt. Mensen, die zich over een redelijke welvaartstandaard kunnen verheugen.

Wanneer wij zien naar het kolossale India, meer dan honderd maal Nederland, naar het immense Indonesische eilandenrijk, naar de telkens terugkerende hongersnoden in het onmetelijke China, dan is er onzerzijds eerder reden tot beschaming dan tot wanhoop. Dan legt ons dit veeleer de verplichting tot enthousiaste aanpak op, dan dat wij ons een houding van bij de pakken neerzitten zouden kunnen veroorloven.

De vraag is alleen: wat valt er in concreto te doen? Welke zijn de mogelijkheden? Welnu, er zijn natuurlijk vele mogelijkheden, zelfs vele noodzakelijkheden. Het is in een kort bestek als dit eenvoudig onmogelijk ze zelfs maar op te sommen.

Doch het kan zijn nut hebben de aandacht voor een enkel facet te vragen. Dit moge dan niet zijn een aanleiding om de andere facetten uit het oog te verliezen of deze als van minder belang te beschouwen, doch het moge zijn een aanmoediging voor ons allen om elk op eigen terrein de bestaande mogelijkheden uit te buiten.

Het verlies van Indonesië heeft velen in den lande diep getroffen. Ofschoon voor de oorlog van verschillende zijden reeds herhaalde malen was aangekondigd, dat de ontwikkeling deze kant zou uitgaan, heeft zij ons niettemin allen op het beslissende moment verrast.

Allen, want er is wel niemand meer, die ons beleid van de na-oorlogse jaren met betrekking tot Indonesië als een deugdelijk beleid zou willen verdedigen.

Terwijl wij juist voorbereid hadden moeten zijn om een bewust beleid te voeren, hebben wij ons in feite laten meedobberen als een hulpeloos schip op een kokende zee.

De gemaakte voor-oorlogse en na-oorlogse fouten ten opzichte van Indonesië mogen in dit verband buiten beschouwing blijven. Zeker schijnt, dat er met betrekking tot de mogelijkheden van het ons overblijvende Koninkrijk bij verscheidenen een min of meer defaitistische stemming is ontstaan.

De gedachte, dat het ook met Nieuw-Guinea, Suriname en de Nederlandse Antillen om een aflopende zaak gaat, klinkt velen, laten we zeggen, niet volmaakt vreemd in de oren.

Maar behoeft het hier wel degelijk om een aflopende zaak te gaan? Hebben wij al onze mogelijkheden in deze ons resterende gebieden verspeeld?

Is er in dit opzicht geen nieuwe taak te aanvaarden? Hebben wij van gemaakte fouten niet geleerd?

Het antwoord moet luiden, dat er zeer zeker met betrekking tot deze gebieden voor ons, in het bijzonder voor ons jongeren, nog een taak kan

zijn weggelegd. Wij zullen nieuwe betrekkingen met deze gebieden dienen te creëren, betrekkingen op basis van gelijkwaardigheid en onderlinge waardering, zeker.

Doch juist om die reden hebben wij daar een taak. Wat de West en met name Suriname betreft staan wij voor de verplichting het land tot ontwikkeling te brengen. Wij zullen er onze ondernemingen en onze mensen heen kunnen sturen ten einde die grote taak van de opbouw te verrichten.

En wanneer daarbij de baatzucht eens niet op de eerste plaats zou komen, is de kans groot, dat wij, tengevolge van het daardoor ontstane begrip, veelvoudig zullen worden beloond.

Want het moet stellig mogelijk zijn tussen Nederland en de West een verhouding te scheppen, die beiden tot voordeel strekt.

Ten aanzien van Nieuw-Guinea schijnt onze taak op het ogenblik nog aanzienlijk moeilijker. Het gaat in dit gebied immers niet slechts om ontwikkeling en opbouw van het land, doch bovenal ook om de opvoeding en het vooruitbrengen van de bevolking.

Wij kunnen deze mensen onze medische en sociale verzorging geven, onze scholen en onderwijzers en wij zijn in staat, zoals dat in Suriname wel, doch in Indonesië nooit op grote schaal geschied is, hen op te voeden in een Westerse geest.

Ook Groot-Brittannië heeft dit gedaan in zijn diverse koloniale gebieden en met name zijn taal en cultuur in vele van die gebieden tot gemeengoed weten te maken. Het zal de betrekkingen met het moederland op het moment van de zelfstandigwording van die gebieden — dat zeker komt! — ten eerste ten goede komen. Nederland is een kleine overbevolkte delta in een van de uithoeken van West-Europa. Wij hebben in het verleden steeds de blik naar overzee gericht gehad en daardoor onze mogelijkheden te land verwaarloosd. Pruisen kon Duitsland worden mede ten gevolge van onze veronachtzaming van het achterland.

Thans zijn wij opeengedrongen in dit kleine gebied. Laten wij ons toch niet, zoals helaas maar al te vaak geschiedt, blind staren op de perfectionering van dit binnen zo enge grenzen gebonden bestel. Er zijn nog zoveel andere mogelijkheden en verplichtingen.

Over de West-Europese integratie, onze handels- en scheepvaartbelangen, onze taak in de Verenigde Naties ter verdediging van de wereldvrede, en onze verplichtingen in het algemeen met betrekkingen tot de minder ontwikkelde gebieden spreken wij dan nog niet eens.

In de aanvang werd immers geconstateerd, dat in dit verband slechts een enkel facet zou worden belicht. Doch dit is dan ook een belangrijk facet.

Laat ons gedrag getuigen van een ruime instelling, die niet binnen de

kring van onze zo kleine en in wezen zo onbelangrijke twisten, tegenstellingen en verdeeldheden blijft rondraaien.

Laat ons een beleid voeren, een bewust beleid in vooruitstrevende geest. En laten wij jongeren er elk in eigen kring en daardoor indirect bij onze regeerders (die wij tenslotte gezamenlijk kiezen) voortdurend op hameren, er immer op blijven aandringen, dat een dergelijk beleid ook metterdaad zal worden gevoerd.

Zo bezien zijn er nog vele taken voor ons weggelegd. Mits wij steeds bereid zijn te doen, wat onze hand vindt om te doen.

HEIN ROETHOF.

Van de Hoofdbestuurstafel Vergaderen-aan-één-stuk-door

Wie eens steelt is altijd een dief en wie eens in „De Driemaster” schrijft is altijd medewerker. Onder het vorige hoofd van deze mededelingen had ik mijzelf een aureool van tijdelijkheid in deze functie toegemeten, maar daar wilde het Dagelijks Bestuur op 27 December in „Riche” in Utrecht, niet van weten. En nu zit ik er voor, om uit mijn memorie te putten wat daar verhandeld is tussen 11 en 18 uur, in de kou, want de verwarming bleek defect te zijn.

De agende leek niet zo groot, maar wij hebben de tijd wel weer met vergaderen-aan-één-stuk-door verbruikt. Nu zijn wij laat begonnen, want 11 uur bleek voor sommigen wel wat vroeg in verband met de beperkte treinenloop op die dag.

Flink wat ingekomen stukken en daarna de vele commissies. En dat kon niet snel afgewerkt, want op verscheidene aanschrijvingen had de secretaresse nog geen antwoord gekregen. Wel jammer, want nu wordt dat allemaal weer tot na het winterseizoen opgeschoven. Zo konden nog niet worden samengesteld: de radio-commissie, de Centraal Kader-commissie, de kampcommissie en de financiële commissie.

Alleen de redactie-commissie voor „De Driemaster” gaf weinig zorgen; maar daar verandert dan ook weinig. Helaas bezitten blijkbaar maar weinig J.O.V.D.-leden genoeg enthousiasme en wat idealisme (ach, en misschien ook tijd?) om zich voor een vererende functie beschikbaar te stellen.

Wat betreft het programma voor het komende jaar staat nu wel de *trekpaarden-conferentie* als vast punt vermeld voor eind Februari/begin Maart in Amsterdam. Die conferentie is alleen Zondag, maar de afdeling Amsterdam zal proberen Zaterdagavond gelegenheid tot de „ontspanning” te geven, en zal moeite doen om logies te verschaffen. Een goed geluid uit Amsterdam alweer!

Andere punten kwamen ter sprake, maar pas de volgende D.B.-vergadering zal hierover beslissingen kunnen vellen. Daarna hoop ik weer eens wat uitgebreider te kunnen schrijven; nu hangt er nog teveel in de lucht! (Laat dat vele nu niet te lang in de lucht blijven hangen!; intussen zijn wij zeer verheugd en dankbaar dat onze commissie het D.B. weinig zorgen baarde. Dat geeft vertrouwen en voldoening. — Red.)

C. VAN REDE.

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Onze luchtvaart in het afgelopen en het komende jaar

De Noordpool als centraal punt op route tussen Amerika en Europa

Het jaar 1952 is ook in de luchtvaartwereld belangrijk geweest. Er zijn weer nieuwe records gevestigd, opzienbarende vluchten werden uitgevoerd en nieuwe vliegtuigtypen verschenen ten tonele. Kortom, de snelle evolutie van het vliegtuig heeft in het afgelopen jaar niet stil gestaan.

Eén van de meest opzienbarende vluchten was wel de eerste heliportvlucht over de Atlantische Oceaan, die in Augustus volbracht werd door twee Sikorsky S-55's van de Amerikaanse luchtmacht. De machines vlogen van Amerika via Labrador, Groenland, Prestwick Ypenburg en Schiphol naar Wiesbaden, een enorme prestatie, die wel heel duidelijk de technische mogelijkheden van het moderne hefschroefvliegtuig bewees.

Belangrijk was in het afgelopen jaar ook, dat de British Overseas Airways Corporation (BOAC) haar eerste geregelde luchtdiensten met straalverkeersvliegtuigen begon.

Op 2 Mei werd de eerste Cometdienst op Johannesburg geopend, op 11 Augustus gevolgd door een Cometdienst op Ceylon en op 14 October door een derde Cometdienst op Singapore.

Het straalverkeersvliegtuig, dat in de toekomst zo een grote rol in de verkeersluchtvaart zal gaan spelen, kwam in 1952 op de luchtroutes. Dank zij de voortvarendheid en de prachtige technische prestaties van de Britse vliegtuigindustrie.

Van belang waren ook de beide Poolvluchten, die door Douglas DC-6B's van de Scandinavian Airlines System (SAS) in November en December werden gemaakt van San Francisco naar Scandinavië via Edmonton en Thule, vlak bij de Noordpool.

Medio 1953 hoopt de SAS de eerste geregelde passagiersvluchten tussen Amerika en Scandinavië via de Noordpool te gaan maken.

Naar schatting vlogen in het afgelopen jaar 80.000 mensen uit Californië naar Europa. De SAS wil deze mensen straks via de Noordpool gaan vervoeren, hetgeen aanzienlijk korter is dan via New-York en de normale transatlantische route.

Bijzonder belangrijk in de verkeersluchtvaart was ook in het afgelopen jaar de invoering van de toeristenklasse op de route over de Noord-Atlantische Oceaan. De luchtvaartmaatschappijen zagen hun aantal

vervoerde passagiers hierdoor belangrijk omhooggaan.

Het passagiersvervoer van Amsterdam naar New-York steeg hierdoor met ca. 46%.

Vanaf April 1953 zal ook op vele Europese luchtroutes de toeristenklasse worden ingevoerd, zodat ook hier het aantal luchtreizigers waarschijnlijk nog beduidend zal toene-

K.L.M. had een goed jaar.

Onze K.L.M. had in 1952 een goed jaar, afgezien van de vreselijke ramp met de „Koningin Juliana” nabij Frankfurt. Ongeveer 518.000 betalende passagiers werden vervoerd, 19.000 méér dan vorig jaar.

Nieuwe lijnen werden geopend op Tokio, Sydney, Mexico en Chili, zodat het luchtnet zeer belangrijk werd uitgebreid, nl. met 40.000 km. Het is nu 200.000 km groot, 97 steden in 65 landen zijn er in opgenomen.

Ook het vrachtvervoer steeg belangrijk. Er werd ca. 14.000 ton vervoerd, 5% meer dan in 1951. Zeven nieuwe DC-6B's werden in gebruik genomen. Er gingen een DC-6B en een Constellation verloren, resp. bij Frankfurt en bij Bangkok. Bij dit laatste ongeluk waren gelukkig geen slachtoffers te betreuren.

Het eerste Engelse verkeersvliegtuig met straalaandrijving, de De Havilland Cornet (D. H. 106). Snelheid 800 km per uur, naast het dwergtoestel D. H. 109.

men.

Boven Europa werd het systeem van de luchtwegen ingevoerd in het belang van de veiligheid. Nederland was het eerste land in Europa, dat snel haar luchtwegenstelsel gereed had.

De luchtmacht maakte in 1952 gestadige vorderingen. Steeds meer Meteors, Thunderjets en Lockheeds werden in gebruik genomen. Helaas kwamen met straaljagers vele ongelukken voor.

Op de Fokker S-14 straaltrainer werd een voorlopige order geplaatst van 20 machines. Fokker begon met de ontwikkeling van haar F-27 Friendship, een tweemotorig verkeersvliegtuig met schroefturbines, slot een overeenkomst met de Amerikaanse Fairchildvliegtuigfabriek en onderhandelde met Brazilië over de vestiging van een vliegtuigfabriek aldaar.

Van de Zweedse SAAB kreeg zij opdracht tot bouwen van 6 Scandinavische verkeersvliegtuigen. Een NATO-order op een nieuwe te bouwen straaljager bleef nog uit, maar het is waarschijnlijk, dat zij straks een order krijgt voor de bouw van ca. 500 Swift-straaljagers.

In Dordrecht werden door De Scheide de eerste SAAB Safirs, die in licentie gebouwd worden, aan Zweden afgeleverd.

Een belangrijk evenement op luchtvaartgebied in West-Europa is de jaarlijkse luchtvaartshow op Farnborough in September.

Tal van nieuwe vliegtuigtypen worden hier voor het eerst getoond, waarvan de viermotorige Avro Vulcan delta-straalbommenwerper het meest opzienbarend was.

Helaas verongelukte de bekende testvlieger John Derry boven Farnborough tijdens een supersonische demonstratie. In Nederland was de op Ypenburg gehouden ILSY een groot succes.

Besloten werd in het afgelopen jaar, op Ypenburg een verharde startbaan aan te leggen. Helaas houdt dit in, dat er straaljagers op Ypenburg zullen komen, zodat de sportluchtvaart er zal moeten verdwijnen.

De luchtvaartoorlog op Korea duurde in 1952 met onverminderde hevigheid voort. Honderden Russische MIG-straaljagers werden neergeschoten, terwijl ook de UNO-luchtmachten heel wat machines verloren. In de oorlog in Frans Indo-China speelde het vliegtuig ook een belangrijke rol. Evenals op Korea bewezen ook hier de heliporters hun onmisbaarheid, vooral ten aanzien van gewondenvervoer.

Nieuwe proeven met A- en H-bommen en met tal van typen van geleide projectielen en andere nieuwe wapens bewezen, dat het oorlogsvliegtuig van de toekomst nog verschrikkelijker worden zal dan het reeds is.

Snelheidsrecords werden opnieuw geslagen. Op zweefvlieggebied waren de internationale kampioenschappen in Madrid belangrijk, waarbij de Nederlander Ordeman een goed figuur sloeg.

Wat zal 1953 brengen?

Ook in het komende jaar zal luchtvaart-nieuws weer dikwijls de kranten-kolommen vullen. Onze K.L.M. zal de nieuwe Super-Connies, Convairs-340 en Douglas Liftmasters krijgen, onze luchtmacht misschien de eerste Swifts.

Er zal geen ILSY zijn in 1953, maar onze luchtmacht zal 40 jaar bestaan en een groot vliegfeest organiseren op Soesterberg.

Belangrijk in de internationale luchtvaart zal de Engeland-Nieuw-Zeeland-luchtrace worden, die in October zal plaatsvinden.

Bij die race zal méér dan ooit blijven, tot wat het motorvliegtuig van vandaag in staat is. Het motorvliegtuig, dat in 1953 een halve eeuw oud zal zijn. Want op 17 December 1953 zal het 50 jaar geleden zijn, dat de getroeders Wright in Amerika de eerste vlucht in de geschiedenis met een motorvliegtuig maakten....

HUGO HOFTMAN.

H.H. Aannemers en Bouwers,

Alle DAKBEDEKKINGSMATERIALEN
tegen concurrerende prijzen

Ook worden **DAKBEDEKKINGEN** door ons voordelig uitgevoerd

„VERPER”, Pastoriedijk 109, PERNIS, Telef. 73288

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij **KORTEWEG**

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

Fa. Gebr. W. & A. v. ECK

Jan de Baenstraat 23, DEN HAAG, Tel. 333964

GROND-, SLOOP-, HEIWERKEN en DRAINERINGS
LEVERING van ZAND, GRINT, GRINTZAND, etc., etc.

EXPEDITIE

Speciaal ingericht voor de aanleg van sportterreinen

WAT IS EEN POLITIEKE PARTIJ?

Interessante rede van Mr H. van Riel voor het Centrale Kader

Tijdens de middagvergadering van de bijeenkomst van het Centrale Kader, op 2 November j.l. te Amersfoort, besprak mr. van Riel het probleem van de politieke partij.

Spreekre begon met aan te halen, dat bij de 11. Amerikaanse verkiezingen weer gebleken is, welk een enorme invloed de keuze der jonge kiezers op het eindresultaat uitoefent. Daarom is het van uitnemend belang voor een politieke partij vaste punten onder de jongeren te hebben en vooral, dat er hierbij een kern aanwezig is, die zich politiek tracht te vormen. Niet vergeten moet worden, dat politiek inzicht hierbij wel van groot belang is, maar zeker niet de enige eis is.

Men moet ook overtuigd zijn van de relativiteit der standpunten. Voor alle standpunten is wat te zeggen en toch moet een standpunt gekozen worden, met begrip van de betrekkelijkheid.

De politieke partij is een voorbeeld van groepsvorming, een algemeen psychologisch verschijnsel. Een verschijnsel, dat bij alle mensen voorkomt en dat in een groep sterk tot uiting komt is de „Geltungsbedürfnis“: het handhaven, zowel geestelijk als materieel van het prestige.

Altijd zal men mensen vinden, die iets meer te zeggen hebben dan anderen (ook in ongeorganiseerde groepen), soms omdat ze sterker zijn, soms omdat ze slimmer zijn.

Onder de volgelingen zijn er dan nog een aantal, die zich aansluiten bij de leiders of het bestuur, omdat dit prestigeevend is.

Dit doet men meestal niet om er beter van te worden; dit doet men slechts zelden, omdat het inzicht om te onderkennen wat voordeel oplevert weinig aanwezig is. Meestal is de reden, dat men er zich innerlijk mee sterkt (minderwaardigheidsgevoelens).

Daarom is het onderscheid tussen een beginsel- en een belangenpartij een fictief onderscheid. Mensen scharen zich niet om beginselen en consequent handelen is de mensen niet gegeven. Redenen tot aansluiting zijn o.a. dikwijls de drang om een eenzaamheidsgevoel kwijt te raken of om een geschaad prestige of achteruitzetting te elimineren.

Er zijn twee belangrijke factoren waaromheen men zich groepeerd, nl.: 1e. Wie is als leider acceptabel in een bepaalde situatie en 2e. Wat voelt de mens als (niet-stoffelijk) belang, dus wat becert de mensen sterk. Een goed leider moet over een groot aantal zeldzame eigenschappen beschik-

ken: o.a. visie en karakterkracht en persoonlijkheid om zijn wil door te zetten.

Wat is nu een politieke partij en wat onderscheidt haar van een voetbalvereniging. Met een definitie heeft men zich veel bezig gehouden. Men kan hierbij een historische verschuiving van standpunten opmerken.

In de 18e eeuw redeneerde men van zichzelf uit en verabsoluteerde de eigen wensen, vandaar dat een liberaal Frans filosoof uit die tijd de oorzaak van het ontstaan zocht in het krenken van geestelijke rechten en niet van stoffelijke belangen.

In de huidige tijd werken we deductief en trachten de criteria uitwendig te kiezen, daar anders het gevaar bestaat, dat we juist dat etiket toekennen dat we wensen. Een Amerikaans professor definieerde in 1950 een politieke partij als een groep in de maatschappij om macht in het staatsbestel uit te oefenen.

Een geestige definitie

Merkwaardig is ook de definitie van de Franse professor Romier in 1928: „Een politieke partij is een te Parijs gevestigde mannenclub, met afdelingen in de provincie ten bate van enkele beroeps politici“.

Zich dus bepalende tot kwalificaties, die geen gevoelsinhoud hebben, geeft spreker de voorkeur aan de volgende definitie:

Een politieke partij is een gemeenschap, waarin veel mensen iets te zeggen hebben, om een aantal mensen te beïnvloeden (dus niet een hofklier om een of twee mensen te beïnvloeden).

In de Atheense democratie zien we, zeer typerend, het scharen om een leider, welke in 9 van de 10 gevallen uit een vooraanstaande familie kwam en de gave van het woord had. Tevens zien we hier duidelijk het fixatieverschijnsel, nl. dat conservatisme en voortuitstrevendheid blijvend zijn en nieuwe belangen en inzichten weinig of geen rol spelen.

De Engelse politiek

Een vergelijking met de 18e eeuwse Engelse politiek werkt voor het bezien van de politieke partijvorming zeer verhelderend, daar het ver genoeg af is om objectief te zijn en dicht genoeg bij om alle omstandigheden te kennen.

De Whigs en de Tories (later foutief liberalen en conservatieven genoemd) schaarden zich om resp. de hoge adel en om de geestelijkheid en de grondbezitters.

De consequentie hiervan was, dat alle Decenten Whigs werden, evenals de City of London Whig-georiënteerd werd. Onder bepaalde omstandigheden zien we dan ook bij de Whigs een neiging tot oorlog en in andere situaties (overschoot aan granen) zijn weer de Tories oorlogszuchtig.

Bij de indeling der politieke partijen zijn de theoretische principes volkomen verlaten, maar gaat men te werk naar de vorm van het organisatie-systeem dat deze partijen gekozen hebben. Op deze wijze kunnen we onderscheiden:

1. De Bourgeoispartijen, in de 19e eeuw uit de burgerij ontstaan. Kenmerken zijn hiervan een losse

organisatie, een zwakke financiële basis en een grote invloed der Kamerleden.

In Nederland zijn hiervan de V.V.D., de C.H.U., de A.R. en gedeeltelijk de K.V.F. voorbeelden.

2. De Kaderpartij, uitgegaan van de arbeidersklasse: straf georganiseerd, een goede financiële basis, relatief grote invloed van het bestuur t.o.v. Kamerfractie. Voorbeeld in Nederland F.v.d.A.

3. De Centraal-geleide partij; deze is principieel van boven naar beneden georganiseerd, er is dus geen samenwerking, maar een sterk hiërarchiek verband. De financiën zijn onbekend en zijn ook van geen belang, daar ze alleen middel zijn om de macht te veroveren. Kamerleden spelen geen enkele rol. Meestal zijn het volkomen nullen. De beste mensen worden in de geheime organisatie gebruikt.

De ware betekenis van de politieke partij ligt volgens spreker vooral op psychologisch terrein, nl. als middel om tot evenwicht te komen. De Kamer en ook de politieke partij is te beschouwen als kanaal voor het afrageren in vaste vormen van sociale conflicten.

Vaste regels, zoals taboes met bepaalde consequenties om naar te leven, zijn van groot belang, daar ieder mens graag platgetreden paden bewandelt... De volksvertegenwoordiging is dan ook maar zo weinig volksvertegenwoordiging en meer een organisatievorm. Een bijkomend voordeel is de uitlevingsmogelijkheid van machtsinstincten.

uit ons afdelingsjournaal

AMSTERDAM.

Oliebollen.

Op 3 Januari hield de afdeling een oliebolfeest in „t Kalfje“ aan de Amstel. Deze keer was er geen spreker uitgenodigd. Men hield zich bezig met het luisteren naar een Nieuwjaarswens, door Thomasvaer en Pieterneel gebracht. Hierin passeerden verschillende gebeurtenissen uit het afgelopen jaar de revue.

Een blik in de toekomst werd geworpen, met de mededeling van lezingen, discussies, enz. en een feestelijke avond.

Na de „snert“ en de oliebol bleef men nog lang in het gezellige zaaltje bijeen. Een driemansbandje zorgde er uitstekend voor dat serieuze gesprekken deze avond niet al te goed tot hun recht konden komen. Na de oliebolleuif rustte men, op dokter's advies, drie weken uit om de oliebolle en de erwtensoep te verteren.

Hierna ging de afdeling weer full speed aan de gang.

Op 22 Januari j.l. een studiekering over politiekrechtelijke bedrijfsorganisatie onder leiding van de heer Van Dulleman. Op 27 Januari van vijf tot zeven uur (s avonds!!) gezellige bridge-, sjocel- en praatinstuif in „de Brakke Grond“ aan de Nes. 10 Februari een veelbelovende bijeenkomst in het gebouw van de United States Information Service aan het Museumplein, waar Amerikaanse filmpjes vertoond zullen worden en Miss Parker, hoofd van dit Instituut,

zal praten over de presidentsverkiezingen.

Op 25 Februari a.s. volgt dan een inleiding van M. Lainé, die verbonden is aan Maison Descartes, over de Franse politiek, en verder... zegen wij nog niets.

BOSKOOP.

Boeiende rede van het Kamerlid Zegering Hadders.

Zaterdagavond 10 Januari j.l. sprak voor de afdeling Boskoop van de J.O.V.D. in hotel Neuf het Tweede Kamerlid R. Zegering-Hadders uit Emmen. Een groot aantal leden van de V.V.D. afdeling Boskoop, alsmede van de J.O.V.D. afdeling Gouda, had aan deze uitnodiging van de J.O.V.D. in Boskoop gehoor gegeven.

De heer Zegering-Hadders behandelde enkele actuele onderwerpen uit de hedendaagse politiek, o.a. de vraag waarom de V.V.D. niet meedoet aan de regering.

Waarom ging de P.v.d.A. wel met de A.R. en de katholieken in zee en

waarom waren de katholieken dadelijk bereid met de P.v.d.A. mee te werken? Waarom hebben zij niet aangedrongen op een kabinet met zo groot mogelijke basis?

De V.V.D., aldus spr. is van mening, dat het verantwoordelijkheidsgevoel van de individu naar beneden gaat bij té grote sociale voorzieningen.

De vakverenigingen zijn zich ten volle bewust van hun macht na de oorlog. De V.V.D. heeft altijd gesteld: wij willen een pertinent eigen koers varen en willen niet onder invloed staan van één of andere maatschappelijke groep.

Het gezegde over de te grote invloed van de vakverenigingen werd door de P.v.d.A. aangegrepen waardoor de V.V.D. niet gevraagd werd aan de regering deel te nemen.

De A.R. en de katholieken hadden er belang bij, aldus spr., dat de V.V.D. in de oppositie gedrukt zou worden. Immers, anders zou er geen oppositie zijn geweest. „We hebben de oppositie beslist niet gezocht“, zei spr., „en we zouden geen ogenblik zijn teruggedeinst om regerings-verantwoorde-

Deze week etaleren wij

in onze bekende Show-rooms
een collectie **ZEER CHIQUE**
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werk-
plaatsen vervaardigd zijn en
bekleed met uitzonderlijk
mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct
door de fabrikant geleverd
worden. Langdurige garantie.

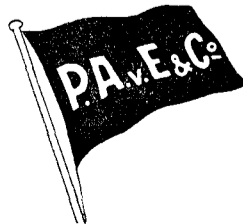
JAN VERHEY & Co

Wolphaertsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid
direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip
voor verzorgde interieurs.

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS

AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM - AMSTERDAM
GRONINGEN - HAMBURG

lijkheid te dragen. We denken er nu echter niet over, passief te blijven en het Nederlandse volk zal zeker duidelijk gemaakt worden welke koers wij varen".

De drijfveer van de meeste mensen is, dat zij alleen willen leren „als zij er beter van worden". Daarom is het zo fout, dat er praktisch geen verschil bestaat tussen de lonen van een geschoolde en een ongeschoolde arbeider. Het is een eerste eis, dat we mee kunnen komen op de wereldmarkt.

De Japanse en Duitse concurrentie zal straks hevig worden. Spr. illustreerde duidelijk de fouten van het huidige sociale stelsel.

„Het gaat om het behoud van het Nederlandse volk en daartoe moeten de hiaten van het sociale stelsel er eerst uit", aldus de heer Zegering-Hadders. Economisch is dit alles best niet verantwoord. Dit kan het bedrijfsleven niet opbrengen.

West-Duitsland zal het ons straks aan het verstand brengen! Natuurlijk zijn er goede kanten aan het sociale stelsel, maar we moeten de moed hebben om in te grijpen. Ook de kinderbijslag werd door spr. behandeld. Help de zelfstandigen niet in het sociale vlak, maar in het economische.

De arbeiders weten niet wat van hun loon wordt afgetrokken en weten niet wat zij betalen. Dat is een geweldig gevaar. Tenslotte gaf spr. een aardige en geestige vergelijking betreffende het verschil tussen het communisme en het socialisme.

Van de gelegenheid om vragen te stellen werd na de pauze gebruik gemaakt. Tal van actuele problemen op politiek gebied zijn deze avond door de Zegering-Hadders op wel heel duidelijke wijze nader belicht.

Waar is de secretaris?

Het secretariaat van de afdeling is nu gevestigd bij: H. Hooffman, Reyersweg 69 te Boskoop.

DORDRECHT.

Belevenissen na een overwinningroes.

Na de overwinningroes (die ons door de afdeling Vlaardingen in de schoenen is geschoven!!) kwamen we op 12 December weer bij elkaar in de poffertjessalon.

De heer mr A. Stempels (parlementair redacteur van de N.R.C.) hield een inleiding over „de Kabinetsformatie" voor een goed bezette zaal.

De heer Stempels vertelde eerst iets over de aanleiding en de duur van de kabinetscrisis en het werk van de verschillende formaties in chronologische volgorde.

Daarna sprak de inleider over het verloop van een kabinetscrisis, die in de regel uit drie fasen bestaat. Deze zijn: 1e Ontwerp-programma; 2e Zetelverdeling; 3e totstandkoming van de personeelsbezetting. De fasen lopen meestal door elkaar.

In Frankrijk is het zelfs mogelijk dat men binnen 48 uur een nieuw ministerie heeft.

Vervolgens onderscheidde hij verschillende soorten kabinetten. O.a. extra-parlementair kabinet en een parlementair kabinet. Hij eindigde zijn betoog met een bespreking van de verhouding tussen ministers en volksvertegenwoordiging.

In Zwitserland kent men het monis-

me. De volksvertegenwoordiging benoemt de ministers en deze zijn als het ware de zetbazen van de volksvertegenwoordiging. In ons land is de benoeming van ministers een koninklijke daad, en een minister moet verantwoording afleggen aan het parlement.

We kennen hier dus twee zelfstandige machten, zoals deze sinds 1848 zijn gegroeid. Variant hierop vindt men in Frankrijk, waar de minister pas benoemd wordt na goedkeuring van het parlement.

Ekele leden vertegenwoordigden onze afdeling op de propaganda-avond op 13 December in het Minervaviljoen te Amsterdam.

Alle leden van de cabaretgroep van het Congres trokken op 29 December gezamenlijk naar Kunstmin, om daar een toneelvoorstelling van de Ned. Comedie: „De bruiloft van Figaro" bij te wonen.

Zondag 11 Januari hielden enkele leden een korte inleiding; een eerste oefening voor het spreken in het openbaar.

Aldus, variatie genoeg. Een Congres organiseren werkt zeer stimulerend op een afdeling en is alleszins aan te raden.

Z.O. DRENTHE.

Over harde en zachte valuta.

Zaterdag 10 Januari hield de afdeling een bijeenkomst in Hotel Grimme te Nw Amsterdam.

De heer O. Tammes deed enige mededelingen over de Noordelijke Districtsdag, welke gehouden zal worden op 31 Januari in Zuidlaren.

Drs J. Kuypers uit Coevorden, de spreker van deze avond, begon met erop te wijzen dat voor '40 de verschillende valuta's inwisselbaar waren. Naast grote voordelen had dit systeem toch ook wel nadelen, bijv. in verband met levering en betaling van goederen op termijn.

Door de inwisselbaarheid waren n.l. de valutaverhoudingen aan schommelingen onderhevig. In '44 werd met dit systeem gebroken. (Bretton Woods.) De verschillende valuta's werden nu automatisch vastgesteld.

Aangezien echter de waarde van het geld wordt bepaald door de rijkdom van een land en West-Europa na de oorlog arm was, kregen de West-Europese landen een z.g. zachte valuta.

De internationaal vastgestelde waarde lag n.l. ver boven de intrinsieke waarde van ons geld. Om aan de moeilijkheden, hierdoor ontstaan, het hoofd te bieden, werd de Europese Betalings Unie opgericht. Dit is van zeer groot belang geweest voor ons land. Ons land eerst debiteur, is nu crediteur in de E.B.U. geworden.

Deze verbetering hangt samen met onze verbeterde handelsbalans. Onze export is opgevoerd. Omdat we bijna niet over grondstoffen beschikken, is onze industrie gericht op veredelde producten. De afzet hiervan is, mede door de gevolgde loon- en prijspolitiek, tijdelijk gunstig verlopen. Tot nog toe stond de positie van de betalingsbalans dus in het centrum en daarmee de industrialisatie.

Thans staat echter de werkloosheid in het centrum. Een oplossing hiervoor ligt in industrialisatie, emigratie en uitvoering van openbare werken. De taak van de regering ligt in het scheppen van een gezond industrieel klimaat.

Om een dergelijk klimaat te scheppen is het evenwel in de eerste plaats noodzakelijk, dat de regering zonder omslag wegen gaat zoeken om de belastingen te verlagen.

Sprekende over de Benelux, zeide de heer Kuypers, dat men in die richting al ver gevorderd is. Er zijn echter nogal grote moeilijkheden, zoals het kanaal Antwerpen—Rijn, regeringsubsidie op verschillende producten hier te lande en de door ons land gevoerde loon- en prijspolitiek. Spr. was dan ook nogal pessimistisch gestemd ten aanzien van de Benelux. Na de pauze beantwoordde spr. nog tal van vragen.

De heer K. G. Berends werd weer kandidaat gesteld als lid van het Districtsbestuur. Bij de rondvraag kwamen de tongen nogal in beweging. De rest van de avond werd doorgebracht met hersengymnastiek en een voordracht.

HENGELC.

Een secretaresse.

Secretariaatsadres: Mej. R. Bruins, Oude Molenweg 61, Hengelo.

HARDINXVELD—GIESSENDAM.

Weigerende pick-up.

Op Zaterdag 20 December j.l. belegde de afdeling Giessendam der J.O.V.D. een bijeenkomst. De met groen en kaarsen versierde zaal en de geur van de door enige leden vervaardigde appelbeignets, deden al direct een goede stemming ontstaan.

Het programma werd geopend met de vertoning van enige geestige filmpjes, op het doek gebracht door de heer H. Versteeg. Een volgend punt zou een gramfoonplatenconcert zijn van klassieke en moderne muziek.

Ter inleiding gaven de heren C. van der Sluijs en H. A. Korpel een leerzame toelichting op het 1e pianoconcert van Tsjaikowsky. Helaas weigerde de pick-up en moest worden overgegaan tot een wedstrijd in hersengymnastiek.

Voorts hielden enige leden nog een improvisatie over opgegeven onderwerpen. Na een gezellig muziek- en zangstukje werd deze zeer geslaagde avond besloten.

HOEKSCHÉ-WAARD.

Eerste of Tweede?

Het was voor de leden van de afdeling Hoeksche-Waard verheugend dat mr Stempels, adjunct-hoofdredacteur van de Nieuwe Rotterdamse Courant, onlangs tijd gevonden heeft om in Klaaswaal in het „Wapen van Holland" te komen spreken over het onderwerp „Wat gebeurt er in de Staten Generaal".

Spreker gaf in zijn rede een beeld van de Eerste en Tweede Kamer, besprak de indeling van de Kamers en vertelde aardige voorvallen die er zo in de loop van de jaren in de Kamers voorkwamen.

Na de pauze was er gelegenheid tot vragenstellen, waarvan een dankbaar gebruik werd gemaakt.

Er werd een afspraak gemaakt met de leden om in Februari een avondvergadering van de Eerste of tweede Kamer bij te wonen; het vervoer zal onderling geregeld kunnen worden.

Na de voordracht van mr Stempels,

bleef men nog geruime tijd gezellig bijeen.

MEPPEL e.o.

Politieke rondreis.

De voorzitter heette op 3 Januari j.l. de aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder de spreker van de avond, drs J. G. Th. Linssen, die in het kader „Nederland en de Internationale Politiek" tevens nog terugkwam op het te Dordrecht behandelde onderwerp „Liberalisme en Cultuurdogmatisme".

Spreker zette uiteen, dat onze beschaving niet de beschaving is van iedere bewoner op aarde, wat maar al te veel blijkt in het contact met vreemde volkeren. Elk volk heeft een eigen cultuur opgebouwd, maar het is cultuurdogmatisme, als men hierbij aanneemt, dat de eigen cultuur zo voortreffelijk is, dat een ander volk dit maar moet aanvaarden. Cultuurdogmatisme uit zich ook binnen het eigen volk. Het liberalisme verzet zich tegen het cultuurdogmatisme, omdat het open wenst te staan voor kritiek van anderen, de andere levensgebieden wil leren erkennen en eerbiedigen.

In dit licht behandelde spreker de oude koloniale politiek van Nederland en de houding, welke ons land moet aannemen nu vele vormen van internationale samenwerking zich aandienen. Achtereenvolgens bracht spreker de Verenigde Naties, het Noord Atlantisch Verdrag, de Europese samenwerking, de Benelux, de verhouding tot Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen op het tapijt.

Na de pauze was er gelegenheid tot het stellen van vragen, welke uitvoerig werden beantwoord. Vervolgens werd de nadruk nog eens gelegd op de komende districtsdag, welke te Zuidlaren zal worden gehouden. Hierna heeft de voorzitter, alvorens de vergadering te sluiten, de heer Linssen hartelijk dank gezegd voor deze leerzame avond.

Zoals gewoonlijk werd ook deze avond met een gezellig samenzijn besloten.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Ammy de Muijnck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam,
Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie, Herengracht 434—438.

A. v. d. HOF's KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

Aannemersbedrijf - Wegenbouw Grondwerken - Zandleverantie

G. VAN DUIJN

Katwijk aan Zee - Parklaan 330 - Tel. (K 1718) 2047

N.V. BOELE'S
 Scheepswerven en Machinefabriek
 BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

Vlaggen-Industrie TERRA-NOVA
Vlaggen voor alle naties Zuideinde 60 — Telefoon 1109
 DELFT
Speciaal leveranciers aan de Scheepvaart.
Vraagt onze scherp concurrerende prijzen.

FIRMA J. WILHELM
Reparatie-inrichting voor alle merken
Kantoormachines
 (Schrijfmachines, Rekenmachines, Telmachines)
 Kortekade 99 - Rotterdam - Telefoon 22896

L. SMIT & ZOON
 KINDERDIJK
 voor
 BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
 BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

★
**UW WERF
 TIMMER
 DELFT**
 TELEFOON 2119
 ROTTERDAMSEWEG 404
 ★

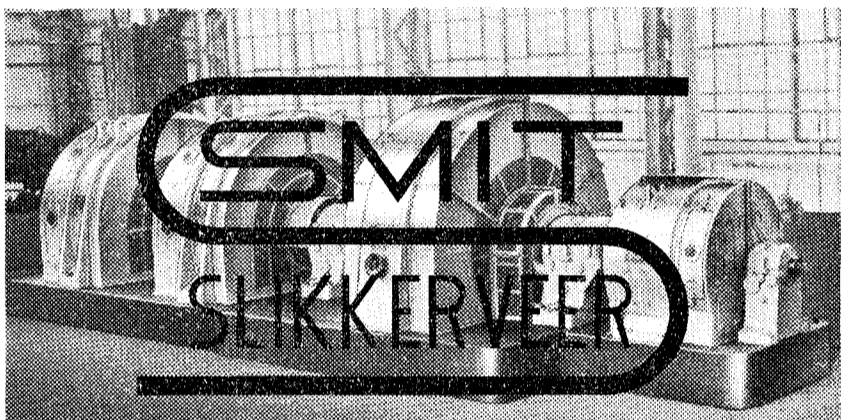
Captain A. de Jonge
 Gecontroleerde Particuliere
 Dag- en Nacht Bewakingsdienst
 Bewaking van Schepen,
 Kaden, Loodsen, Wagons
 en opgeslagen goederen
 Vakkundig en Technisch
 personeel voor verhalen
 van schepen, openen en
 schoonmaken van ruimen,
 binnen- en buitenboord
 verven, ketel en tank
 reinigen, aflos donkey-
 man, matrozen, koks, enz.
 8b van Vollenhovenstraat,
 Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Machinefabriek en
 Scheepswerf**
 van
**P. SMIT Jr. N.V.
 ROTTERDAM**

N.V. Ned. Caoutchouc- en
 Gutta-Perchafabriek
voorheen Bakker & Zoon
 RIDDERKERK
 —
Technische
Rubberartikelen

BOSMAN

 CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
 MACHINEFABRIEK
 ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45
 Telefoon 72525 (3 lijnen)
 Na 6 uur Barendrecht 492
SPECIALITEIT
 VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
 WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
 ROESTVRIJ STAAL UITLAATPIJPEN-
 LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALATIES

**VERFF
 VERFF**
 voor
 alle
 doeleinden
PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
 VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
 Machinefabriek**
 IJZER-, STAAL- EN
 METAALGIETERIJ
 ||
v.h. Bakker & Co.
 RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”
 voorheen
FIRMA W. SCHRAM & ZONEN
 •
**WERVEN TE BOLNES
 EN PAPENDRECHT**
 Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
 lang. Overdekt droogdok 116x30
 meter, geschikt voor het zwaarste
 materiaal.
Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

BETONFABR. MIJNLIEFF NIJMEGEN

▶ BIMSBETONDAKEN
▶ GEMIJVLOEREN
▶ TRILBETONWERK

SLOETSTRAAT 6 - NIJMEGEN - TEL. 20539

A. VAN DRIEL
SCHILDERSBEDRIJF

ZOWEL CONSTRUCTIE- voor grote objecten
als
SCHEEPSSCHILDERWERK Pernis Ring 294 Rotterdam

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ. N.V.**

Roodzand - v. d. Vlist - Struijk
Aannemersbedrijf
nieuwbouw - verbouw - onderhoud

Kantoor: Havenstraat 126
ROTTERDAM, Telef. 33589

Machinefabriek **van Hemert**
Reparatie-bedrijf

VIERHAVENSTRAAT 79, ROTTERDAM-WEST, TELEFOON 32522

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

F. Groenendijk
Zee- en Riviertransporten
Struitenweg 40, Rotterdam-Z., Tel. 78500
Telegrams: „Searunners” Rotterdam

**VAN DEN HERIK's
AANNEMINGSBEDRIJF**

Aannemers van alle voorkomende
Glooiing- Rijs-, Grond- en Kademuurwerken
Kantoor Sliedrecht, Joh. Kraaijeveldstraat 6
Telefoon 345, Sliedrecht.

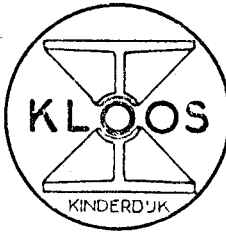
RADIO-ELECTRONICA
GRINDWEG 6, ROTTERDAM-N.
Telefoon K 1800-84449. Tel.adres: „ELECTRONICA ROTTERDAM”
INSTALLATIE EN LEVERING VAN:
Radiotelefonie- en telegrafie-zenders van elk vermogen; Radio-communicatie-ontvangers; Radio-richtingzoekers; Radio-radarnavigatie-instrumenten; Radar-installaties; Loudhailer-installaties; Echolodding-installaties; Radio-onderdelen voor Scheepsradio-installaties; Seinlampen en zoeklichten; elektrische installaties.
Eigen Radio-Instituut en Service werkplaatsen

AANNEMINGSBEDRIJF
J. N. FENGLER
Estafettestraat 22 - Rotterdam-Zuid - Tel. 78416
Voor ONDERHOUDBEDRIJF
Crooswijksestraat 65 - v/h D. KOK - Tel. 26440

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843

KLOOS
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf
Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 2

Februari 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:

woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landhuizen en nieuwbouw.

Rente 4½ %.

**NEMARCO
UTRECHT**

Amsterdamsstraatw. 442b
Telefoon 14061

WAAR EEUWEN VRIJHEID STOND

Vrijheid is een complex begrip. Wanneer wij zeggen, dat Nederland een bakermat van de vrijheid is geweest in het Europa van de zeventiende eeuw, dan bedoelen wij iets anders met het woord dan wanneer wij constateren, dat Indonesië enkele jaren geleden zijn vrijheid heeft verkregen.

De vrijheid van de Franse revolutie was een andere dan de vrijheid van een Adam Smith en weer een opvatting van de vrijheid vinden wij terug in de strijd van de sociaal-democratische arbeidersbeweging aan het begin van deze eeuw.

Vrijheid kan betrekking hebben op naties zowel als op staten. Als individuele vrijheid komt zij met name tot uiting op religieus, politiek, economisch en sociaal gebied. Roosevelt sprak van vier vrijheden en incorporeerde in het begrip met zoveel woorden de vrijdom voor vrees en gebrek. In onze tijd volkomen terecht, doch een goede eeuw geleden, zou men niet op dit idee gekomen zijn.

„Denk over de vrijheid niet lichtvaardig”, schrijft J. Huizinga in zijn boekje *Het Nederlands Geestesmerk*, „de meeste staten van Europa hebben hun vorming te danken aan een beginsel van heerschappij. Er zijn er maar enkele, die aan een strijd om de vrijheid hun bestaan en wezen danken. Eén daarvan is Nederland.”

Volkomen juist. En wanneer wij dus als liberalen de vrijheid als de meest essentiële voorwaarde van redelijkheid en menselijk geluk in ons vaandel hebben geschreven, moet dit wel een typisch Nederlandse eigenschap zijn.

Niettemin moeten wij met het trekken van een dergelijke conclusie een zekere voorzichtigheid betrachten. De Nederlandse strijd tegen Spanje was stellig niet primair een nationale strijd.

Het was een strijd om burgerlijke privileges in de geest van de Engelse Magna Charta. Het werd vooral, mede dank zij de invloed van Prins Willem van Oranje, een strijd om der wille van de liberteit van de religie en de conciëntie. De Pacificatie van Gent, de plechtige afzwering van Koning Philips II, het Placaat van Verlatinge zijn er een weerspiegeling van.

De erkenning van de religieuze en gewetensvrijheid van de onderdaan ook tegen-

over de Vorst werd de bodem, waaraan de wortels van de jonge plant van de onafhankelijkheid zijn eerste sappen onttrok.

In de plaats van het oude beginsel cuius regio eius religio (wiens Heer, diens Godsdienst) werd een nieuw credo geplaatst en de Vorsten hadden zich er — op den duur — bij neer te leggen.

In die zin is Nederland stellig geweest in een stormachtige tijd een bakermat van de vrijheid. Want Nederland stond hier voor- aan.

Nederlandse geleerden zouden het beginsel verder over de grenzen brengen. Nederlands initiatief heeft zelden op een wijze tot ontplooiing kunnen komen als destijds. En het heeft ons land geen kwaad gedaan.

De Franse revolutie heeft daarna de idee van de vrijheid verder gebracht. De politieke rechten van de burger tegenover de Vorst werden duidelijker geformuleerd.

Ook de vrijheid van de minderheid tegenover de meerderheid kwam steeds scherper tot uiting, zodat de basis was gelegd voor het in de vorige eeuw steeds meer veid winnende beginsel van het recht van de natie, ook tegenover de staat, om de eigen vrijheid te proclameren.

President Wilson heeft dit beginsel aan het einde van de eerste wereldoorlog nader bevestigd en getracht het neer te leggen in het Volkenbondspact. Alle vredesverdragen van die periode stonden voor een belangrijk deel in het teken van deze idee.

En inmiddels was ook op economisch gebied de gedachte van de vrijheid tot volledige ontplooiing gekomen. De gehele ontwikkeling gedurende de negentiende eeuw is er het bewijs van geweest.

De economische vrijheid voerde tot steeds grotere productie, steeds grotere welvaart, steeds meer prestaties en de mensheid scheen op het punt te staan een modern Elysium binnen te treden.

Echter laat ons ons niet te zeer in allerlei optimistische bespiegelingen gaan vermeien.

Want zoals zo vaak is er aan deze kwestie een „maar” verbonden. Een „maar”, dat ons al spoedig in ernstige mate parten is gaan spelen.

„De liberalen gaan uit van de vrijheid, doch

wanneer men uitgaat van de vrijheid komt men niet tot de vrijheid”, meende reeds de bekende christelijk-historische staatsman Alexander Frederik de Savornin Lohman. En hij had niet gans ongelijk.

„De ware vrijheid luistert naar de wetten”, constateerde Jaques Perk immers terecht in het eerste vers van zijn sonnettenreeks Mathilde.

Iedere vrijheid bergt in zich het gevaar van ongebondenheid en indien men daar niet nauwlettend op toeziet, staat de schaduw van de anarchie of -horribile contradictio — het totale regiem reeds voor de deur. Want de vrijheid behoeft niet steeds te zijn een geest en zinnen strelende fee, die ons de geheimen van geluk, vooruitgang en waarheid ontsluit.

Want wel kunnen wetenschap, techniek, geloof en rede slechts in vrijheid ten volle tot wasdom komen. Doch ook kunnen de slechtste menselijke eigenschappen juist in vrijheid worden ontkerkerd.

Als dat gebeurt, ontluiken bedilzucht, geringschatting voor de overtuiging van de minderheid, hebzucht en Streberei. Dan vindt de eigen vrijheid geen beperking meer in de vrijheid van de evenmens. Dan ontstaat niet een sociale gemeenschap, doch een wanordelijke verzameling van individuen. Dan wordt het „elk voor zich en God voor ons allen”, de bellum omnium contra omnes, de allesoverheersende leuze en keren de oerbegrippen van de alverslindende mens dra terug. En in de plaats van de vrijheid wordt het Homo homine lupus (de mens den mens een wolf) in het vaandel geschreven.

Laat ons hier niet te lang bij stilstaan. Het is duidelijk, dat wij ons een ander beeld van de vrijheid hebben voor ogen gesteld. Een vrijheid immers, die zich niet alleen door verantwoordelijkheid en sociale ge-

*Harry Polah
en Peter Leechburch*

spelen in het pas verbouwde
Apollo Paviljoen

Apollolaan 2, Amsterdam, Tel. 712410

rechtigheid, doch ook door verdraagzaamheid geschraagd weet.

„Vrij leven wij als burgers in onze gemeenschap en in het dagelijks leven remmen wij niet elkaars gedragingen door spiedende argwaan, want wij zijn niet gemelijk over onze naaste, die zich eens buiten de conventies stelt; zelfs onze blik, die wel niet straffen, maar pijnlijk steken kan, verraadt daarover geen wrevel”.

Het is deze opvatting van de vrijheid, door Thucydides in de mond van Pericles gelegd, welke wij thans, ruim tweeduizend jaar later, gaarne tot de onze maken.

Vrijheid is niet het recht van de meerderheid om de minderheid voor te schrijven, welke school haar kinderen zullen moeten bezoeken. De ware vrijheid komt op, juist ook voor de rechten van de minderheid.

Vrijheid is niet het staan op het eigen gelijk, doch het betekent het openhouden van het oor ook voor het gelijk van de ander.

Vrijheid is niet het recht van de ondernemer om de arbeider naar zijn believen goedgunstig te belonen of uit te buiten, doch het

is het recht van die arbeider op een behoorlijke vergoeding voor de geleverde prestatie.

De vrijheid beperkt zich niet tot de politieke, doch strekt zich uit tot de sociale rechten.

Vrijheid eist sociale wetgeving; de liefde en zorg voor armen en verdrukten vormt er een belangrijk onderdeel van.

Vrijheid is tenslotte niet het uiterlijk vertoon van de vierjaarlijkse stembusplicht — ook Stalin en Hitler hebben en hadden op gezette tijden hun goed georganiseerde verkiezingen —, doch vrijheid behoort zich te uiten gedurende de gehele vierjarige periode in recht van critiek en recht van actie.

Vrijheid onderstelt vrijheid van pers en radio, vrijheid van meningsuiting en religie, vrijheid van kerk en school, van vereniging en vergadering, van organisatie, hetzij op politiek, hetzij op sociaal of economisch gebied. Ach, in feite heeft de vrijheid zoveel verschillende aspecten, dat zij in een kort bestek als dit eenvoudig niet te schilderen is.

„Liberaal is wat een vrij man waardig is”, meende J. Huizinga. De menselijke waardigheden zijn zo dikwijls, ook in de laatste jaren, vertrapt en vernederd, dat er weer meer dan ooit behoefte blijkt te bestaan aan deze in wezen zo eenvoudige formule.

Bergen-Belsen, Buchenwald en Siam, maar ook Praag, Budapest en Oost-Berlijn hebben ons in de recente geschiedenis harde lessen geleerd. Wel zelden sedert jaren heeft er zulk een dringende behoefte bestaan als thans naar een afbakening van de individuele rechten tegenover een met een quasi beroep op zijn gemeenschapsplicht optredende overheid.

En wij kunnen daarom met de hand op ons hart verklaren, dat wij niet slechts gaarne zijn liberaal in de goede, door Huizinga op de kortst mogelijke wijze geschetste betekenis van het woord, doch er tevens uit putten een bewijs, voorzover daaraan behoefte mocht bestaan, dat het liberalisme, ook in het huidige tijdsbestek, ons iets te zeggen heeft.

HEIN ROETHOF.

Inzake Liberale conjunctuur-politiek

Interessante lezing van prof. dr. H. J. Witteveen voor ons kader

Onder conjunctuurbeweging verstaat men de op- en neergaande beweging in de economische bedrijvigheid. Deze blijkt niet steeds even groot te zijn en zowel bij geringe als bij zeer grote activiteit ontstaan er zeer schadelijke gevolgen.

In het eerste geval, bij een depressie, leidt een verminderende productie, die, slechts tegen dalende prijzen kan worden afgezet, tot werkloosheid; in de jaren na 1930 waren er rond 400.000 werklozen.

Veel meer dan de kleinere productie vormt de werkloosheid een groot kwaad. De werklozen voelen zich uitgestoten en overbodig, als mens gaan ze tenonder, terwijl de ontevredenheid extremisme in de hand werkt. Zo wordt wel vaak aangenomen, dat de werkloosheid in Duitsland de opkomst van Hitler sterk heeft bevorderd. Tegenover dit kwaad staat geen enkel voordeel, ook niet voor de werkgevers.

Wanneer bij de opgaande conjunctuur de werkloosheid uit de voorgaande periode verdwenen is, treedt er door het tekort aan arbeidskrachten en de grote vraag, die het aanbod overtreft, inflatie op, waardoor het geld zijn waarde verliest en allen,

die van een vast inkomen moeten leven (gepensioneerden b.v.) ernstig gedupeerd worden.

De conclusie uit het voorgaande moet dus zijn, dat zowel een zeer hoge als een zeer lage conjunctuur een economisch en sociaal kwaad is, waarbij tevens de voor een liberaal zo belangrijke individuele vrijheid ernstig bedreigd zal worden, omdat er op de overheid dan sterke druk uitgeoefend wordt om met beperkende maatregelen tegen deze wantoestanden op te treden.

Bij een depressie zal men minimumprijzen en invoerbepalingen willen vaststellen, de laatste hebben bovendien nog het nadeel, dat ze reacties in het buitenland opwekken. Wanneer echter wederzijds belemmeringen ingevoerd worden, geraakt men van de wal in de sloot.

Tijdens een inflatie doen maximumprijzen en distributiemaatregelen hun intrede. De oorlogsjaren hebben bewezen, dat dit stelsel wel werkt, maar van vrijheid voor de enkeling was dan ook niet veel overgebleven. Juist voor iemand, die op vrijheid prijs stelt, zal het zaak zijn om te vermijden, dat er een depressie of inflatie optreedt.

De oorzaak van de neergaande conjunctuur is gelegen in een daling van de totale vraag. Deze vraag kan men uitdrukken in geld, immers vraag naar goederen betekent ook: de gevraagde prijs ervoor willen betalen.

Het geld volgt een kringloop: in ruil voor goederen geven de consumenten hun geld aan de producenten, die het gebruiken om er hun arbeidskrachten mee te betalen. Op hun beurt kopen zij er weer goederen voor. Deze geldstroom is niet steeds even groot en gaat op en neer, omdat men niet even veel heeft uit te geven als het inkomen bedraagt, maar ook kan gaan sparen.

Belangrijker dan de consumenten zijn de gedragingen der producenten: zij investeren, d.w.z. geven geld uit voor machines, fabrieken, enz. Dat geld is afkomstig van de besparingen.

Er kan dus evenwicht zijn, n.l. wan-

neer besparingen en investeringen gelijk zijn. Wordt er meer gespaard, dan vermindert de geldstroom; wordt er meer geïnvesteerd, dan vermeerderd ze weer. Behalve van besparingen kunnen de producenten ook investeren van bankcredieten. Het resultaat is precies hetzelfde.

Om depressie of inflatie te voorkomen, moet de overheid er zorg voor dragen, dat de geldstroom constant blijft. Dit kan op drie manieren.

I. Aan de ondernemers wordt precies voorgeschreven hoeveel zij mogen investeren. Daar hier geen investeringsvrijheid meer aanwezig is, is deze oplossing niet liberaal. Een deel der socialisten is er voorstander van.

II. Via de overheidshuishouding. Door belastingen immers tapt de overheid een deel van het maatschappelijk inkomen af en besteedt dit weer voor allerlei doeleinden. Naast de kringloop consument-producent is er dus nog een andere, die via de overheid loopt en waarvan de grootte door de overheid zelf wordt bepaald. Zij kan hier dus compenserend optreden door de hoogte der uitgaven en de hoogte der belastingen te veranderen.

Bij inflatie kan de geldstroom verminderd worden door meer belasting te innen dan de uitgaven bedragen; in een depressie vermeerderd men de stroom door meer uit te geven dan de ontvangsten bedragen.

Daar zowel inkomsten als uitgaven op de begroting vermeld staan en het doel van deze politiek is de conjunctuurcyclus tegen te gaan, spreekt men hier wel van een anti-cyclische begrotingspolitiek. Het is niet nodig, dat de overheid op den duur meer uitgeeft dan ontvangt; de investeringen verschuiven alleen naar de baisse, de inkomsten naar de hausse.

Er is hier geen ingrijpen in de individuele vrijheid, zodat deze oplossing een bij uitstek liberale is.

III. De credietverlening door de banken wordt al of niet gestimuleerd door een lage dan wel een hoge rente te berekenen.

Enige leiding door de Centrale

Bank is daarbij vereist en het middel werkt slechts beperkt, omdat men wel de crediet-verlenging kan tegengaan, maar niet de aflossing kan tegenhouden.

Voor de toepassing van het tweede middel is een krachtig overheidsbeleid nodig, omdat het wel gemakkelijk is om meer uit te geven dan de inkomsten bedragen, maar niet om in de hausse, terwijl de inkomsten toenemen, de kracht op te brengen de uitgaven te beperken. Ook is het politiek vaak moeilijk tijdig tot belastingverlaging over te gaan, zoals thans in Nederland wel blijkt, waar men alleen openbare werken is gaan uitvoeren.

Wanneer men wel belastingen verhoogt, maar ze niet verlaagt, ontstaat een steeds toenemende overheidsinvloed ten koste van de particuliere sector. Dit gevaar brengt sommige liberalen ertoe iedere conjunctuurpolitiek te verwerpen, daarmee het kind met het badwater wegwerpente.

Het bezwaar van de niet-liberalen tegen ons economisch stelsel is vooral de conjunctuur-beweging. Het is onze taak hen ervan te overtuigen, dat hiertegen ook een liberale remedie bestaat.

Ook internationaal wint deze gedachte veld, hetgeen daarom te belangrijk is, omdat wij nooit alléén een conjunctuurpolitiek zullen kunnen voeren.

Slechts indien wij er in slagen een liberale conjunctuurpolitiek ingang te doen vinden — en de kans daartoe bestaat — heeft het liberalisme toekomst; slechts zo kan het vrije economische leven blijven bestaan.

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms
een collectie ZEER CHIQUE
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werk-
plaatsen vervaardigd zijn en
bekleed met uitzonderlijk
mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct
door de fabrikant geleverd
worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaartsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid
direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip
voor verzorgde interieurs.

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEE TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Ontwaakt China een bedreiging voor het Westen

Waarom Mao tse Tsoeng de strijd van Tsjang Kai Sjek won

Pandit Nehroe heeft eens verklaard: „Onze buitenlandse politiek is er op gericht te voorkomen, dat Azië het strijdperk der grote mogendheden wordt”.

Nu kan niemand meer voorkomen. Want op het ogenblik IS Azië zulk een strijdtoneel. Zelfs al zou de oorlog op Korea eindigen, dan blijft Azië in de conflictsfeer.

Daar ligt namelijk — nauw aaneensluitend — het zware massieve blok, dat gevormd wordt door de Russische en Chinese volksrepublieken.

Het ligt daar als de allesoverheersende, als een enorme, ondoordringbare kolos.

Hoe komt het, dat China plotseling als zo'n belangrijke factor opduikt. Wij spreken uitdrukkelijk van opduiken, daar dit woord de snelheid van het gebeuren goed aangeeft.

Want nooit is er in de politieke constellatie zo snel iets veranderd als in China. Nooit heeft iemand over zoveel mensen geregeerd als Mao tse Toeng. Nooit hebben twee markante figuren zo'n strijd gevoerd als Tsjang Kai-sjek en Mao tse Toeng.

De laatste heerser over bijna geheel China; de eerste over het eiland Formosa.

Het zou ons te ver voeren al de factoren te bespreken, die er toe geleid hebben, dat Mao aan de macht kwam. Toch lijkt het ons goed, deze grote persoonlijkheden, die zo nauw met de geschiedenis van dit land verbonden zijn, even in het kort te belichten.

Tsjang Kai-sjek.

Wanneer wij deze twee mannen met elkaar gaan vergelijken, dan moeten wij beginnen met op te merken, dat geen tegenstanders meer ongelijk zijn.

Een aardig voorbeeld om het karakter van Tsjang Kai-sjek te tekenen is wel, dat hij aan zijn naaste vrienden vertelde, dat hij rechtstreeks afstamde van hertog Wen, de vader van de stichter van de Tsjou-dynastie.

Hij is dan ook geneigd mensen te behandelen met minachting.

Eens ontmoette Mao de generalissimus. „Hij behandelde mij als een boer”, klaagde Mao. Dit was een zeer ernstige fout van Tsjang, daar hij zijn tegenstander niet begreep. Hij bleef hem onderschatten, tot het te laat was.

Terwijl Mao iemand is, die altijd de grote lijnen duidelijk ziet, verlaat Tsjang zich altijd op zijpaden.

Hij is op sommige ogenblikken een onmogelijk mens.

Tsjang zeide eens van zichzelf een

Confuciaan en een Methodist te zijn, hoewel hij nimmer verklaarde, hoe deze twee verschillende geloofsovertuigingen met elkaar konden samengaan.

In feite was hij een anarchist, opportunist zonder beginselen, met een allesbeheersende ambitie, gelijk hij zei, een naam in de geschiedenis te verwerven.

Zijn geloof in eigen koppige kracht en in zijn bijna heilige voorvaders was de voornaamste drijfveer bij zijn groei tot macht.

Mao tse Toeng.

Mao, veel subtieler van geest, geleerde bij uitnemendheid, uitmuntend dichter vond zijn bronnen in het Confucianisme en in de theorie der revolutie, welke gedeeltelijk was ontleend aan de leer van Confucius en gedeeltelijk aan het Marxistische geloof in de onvermijdelijkheid van de klassen-strijd en de uiteindelijke overwinning van het proletariaat.

Met voorbijgaan van het Communistisch Manifest, stelde hij de boeren boven het proletariaat. En hier rust in wezen zijn macht.

Mao, zelf een boer, heeft de boeren hun macht leren begrijpen.

China bestaat nl. voor 85% uit boeren; het enige wat Mao op het ogenblik ten val zou kunnen brengen, zou het feit zijn, dat hij zich zou vervreemden van de boeren.

De vorige Chinese heersers hadden nooit rekening gehouden met de eisen van deze grote bevolkingsgroep. Ze hadden ze alleen als vee gebruikt.

Ook Tsjang heeft de boeren nimmer begrepen; hij was nooit een boer geweest en hij heeft nooit geprobeerd hen voor zich te winnen.

Mao begreep hen, omdat hij uit hen voortgekomen was en over zijn voorvaders maakte hij zich geen illusies.

Behalve de steun van de boeren, is ook een belangrijke factor voor zijn opkomst de mislukking van de drie Chinese revoluties.

Mao was een van de weinigen, die begreep, waarom deze mislukten waren. Door grote wilskracht maakte hij zichzelf tot een expert van de opstand. Vele jaren lang bereidde hij de rol voor, die hij wenste te spelen. Te enigertijd zal de geschiedenis van China samengevat kunnen worden als een tot het einde toe uitgevochten duel tussen Mao tse Toeng en Tsjang Kai-sjek.

Het harde feit ligt er nu eenmaal: China wordt bestuurd door communisten. Maar in hoeverre zijn zij communist? En in welke verhouding staan zij tegenover Rusland?

De partij noemt zich communistisch, zeer zeker; zij onderschrijft de leer van Marx en is volgens het model van de Sowjets georganiseerd, maar als men een Chinese Rode legeraanvoerder zou vragen, of hij plannen heeft de Chinese voortbrenging te nationaliseren hetgeen het commu-

nisme immers in theorie beoogt, dan zou hij verbluft kijken. Al die dingen liggen in de verre toekomst. Mao is een realist. Zijn woorden luiden: „Voor een volk, dat beroofd is van zijn nationale vrijheid, is de revolutionaire taak niet direct het socialisme, maar de strijd voor onafhankelijkheid. Wij kunnen zelfs niet over communisme spreken, als wij geen land hebben om het in praktijk te brengen”.

Wel ijveren de Chinese Roden voor agrarische hervormingen.

Deze beweging is in zoverre niet communistisch, dat zij zelfs niet pleit voor nationalisatie van de bodem; zij pleit alleen voor een reusachtige verandering, waarbij het land niet aan de staat, maar aan de boeren zelf wordt toegewezen.

Maar toch is de grond in de meeste rode streken niet onteigend door de boeren; het grootgrondbezit wordt aangevallen, maar het is nog niet afgeschaft.

Het Chinese communisme is eigenlijk „landelijke gelijkmaking”, met het doel het land te bevrijden van de vreselijke druk van corruptie en afwezige grondbezitters en van de verstikkende agrarische schulden.

Wat de verhouding met Rusland betreft; deze kunnen we zeer los noemen. De Chinese Roden staan geheel los van de Russische.

Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat er onderling geen grote samenwerking zou zijn. Rusland zal zich er trouwens wel voor hoeden om China tegen zich in het harnas te jagen. Rusland beeft heel goed welk een grote macht de twee volksrepublieken samen kunnen vormen.

Wat brengt de toekomst?

Het Westen — in het bijzonder Amerika — heeft t.a.v. Azië grote politieke fouten gemaakt. Eens waren de Amerikanen zeer populair; thans echter, nu die populariteit taande, verzuimden zij de juiste maatregelen te treffen.

Onder het thans, verstaan wij de tijd toen de Nationalisten nog aan het bewind waren. Een ieder kon toen zien, dat er iets aan het scheuren was.

Misschien waren de redenen niet ver te zoeken. Het kwam, omdat Amerika verzuimd had zijn historische taak op zich te nemen: het had nagelaten leiding te geven aan het verzet in Azië.

Al te velen onder de soldaten en officieren, die naar China waren gezonden, waren onbekend met de sociale krachten. Afkomstig uit een industriële beschaving hadden ze eigenlijk slechts minachting voor de boeren. Het waren echter die boeren, die met de modernste Amerikaanse wapenen de oorlog voerden. De Westerlingen zijn geneigd de Aziaten te onderschatten, maar onderschatting van het communistische China is uiterst gevaarlijk.

Door Tsjang Kai-sjek te steunen

Aannemingsbedrijf

Jan van Straalen

Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229

maakten de Amerikanen een noodlottige fout. Zij steunden een denkbeeldige, irreële macht, terwijl de werkelijke macht vertegenwoordigd werd door Mao.

Toch was dit alom bekend en er deed zich zelfs tweemaal de mogelijkheid voor om met deze tot een betere verstandhouding te komen.

Maar de toenmalige Amerikaanse leiders leken wel blind. Het is te hopen, dat de huidige Amerikaanse bestuurders een beter begrip zullen tonen voor de Aziatische verhoudingen.

Wat de toekomst precies zal brengen, kan niemand met enige zekerheid zeggen, maar het lijkt ons goed de woorden aan te halen van Napoleon toen hij op een dag in Fontainebleau de globe draaide.

Hij zei: „China? Daar ligt een slapende reus. Laat hem slapen, want als hij ontwaakt zal hij de wereld op haar grondvesten laten schudden”. Nu dan eindelijk is hij ontwaakt en rekt zijn klauwen. En daarmee hebben wij terdege rekening te houden!

FERRY A. HOOGENDIJK.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam,
Telefoon 35343

Abonnementenprijs minimum f 2.—
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnementen- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie, Herengracht 434—438.

Alle soorten wollen en katoenen lommen
oude en nieuwe poetslappen - metalen

IMPORT-EXPORT

AFVALSTOFFENHANDEL ROTTERDAM (HOLLAND)
C. Ouwendijk N.V. Waalhaven N.Z. 47
Telefoon 74198 (2 lijnen)
na 18 uur 72459 - 46500

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Particuliere correspondentie met Nieuw-Guinea

Interessante flitsen uit Hollandia en de buitenpost

In vergelijking met 1945 is er heel wat verbeterd in de algemene toestand van Nieuw-Guinea. Sinds de Nederlandse regering zich positief heeft uitgelaten over de status van Nieuw-Guinea, maakt men zich niet zo zeer bezorgd meer over een soevereiniteitsoverdracht. Dit evenwel neemt niet weg, dat men zich nu geen zorgen meer maakt over de toekomst, want die is nog steeds vaag. De belangstelling voor de toekomst van Nieuw-Guinea is, gelukkig, groter geworden.

Er liggen enorme moeilijkheden in het verschiet. De problemen liggen behalve op staatkundig, vooral ook op economisch terrein. Ontwikkeling van landbouw en mijnbouw is een eerste vereiste voor de vooruitgang van Nieuw-Guinea.

De oliewinning van de N.N.G.P.M. in Sorong is eigenlijk de enige industrie, die naar wij hopen, zich zal uitbreiden. Op het overige mijnbouw- en landbouwterrein heeft men nog maar de eerste schuchtere stappen gezet.

De kleine proefgebieden (voor de landbouw de Nimboranvlakte ten Zuiden van Hollandia, waar met medewerking van de South Pacific Commission de mogelijkheden worden onderzocht; voor de mijnbouw het Cycloopegebergte, waar professoren en studenten uit Delft bij de Tanah-Merahbaai op kleine schaal onderzoeken hebben gedaan, waarvan echter nog geen resultaten zijn gemeld) vormen een begin, maar zijn nog geheel onvoldoende.

De Nederlandse regering en het Gouvernement van Nieuw-Guinea kunnen hier baanbrekend werk verrichten, wanneer zij durven er wat geld in te steken. Als de mogelijkheden tot exploitatie zijn gebleken, zullen de particuliere maatschappijen en zal het kapitaal ongetwijfeld komen voor de verdere ontwikkeling van de landbouw en de mijnbouw, wat o.i. de enige mogelijkheid is om het land open te leggen.

Vele kleine problemen hangen hiermee samen. Het wegennet b.v. is zeer klein en zal uitgebreid moeten worden voor een vlotte aan- en afvoer van producten. Er wordt gewerkt aan de verbetering van de (Amerikaanse) wegen. De weg van Hollandia Haven via Hollandia-Stad naar Sentani is al zeer verbeterd. Voor het scheepvaartverkeer zijn nog vele coasters nodig om de bevolkingsproducten uit de kleine kustplaatsen naar de centra te brengen. Als eenmaal de kustvaart is uitgebreid, zullen de grote maatschappijen zeker de frequentie van hun diensten verhogen. Het eerste coastertje, een scheepje van 80 ton, is pas met de „Java" gearriveerd. De kleine kustplaatsen zijn thans nog bijna verstoken van contact met de buitenwereld. De K.L.M. en de Marine Luchtvaart Dienst doen alleen de grotere plaatsen aan. Het isolement werkt niet gunstig op de ontwikkeling van de bevolkingsproducten. De tuinbouw van Manokwari verkeert daardoor in moeilijke omstandigheden.

De invoerrechten zijn een volgend probleem. Die rechten bedragen voor pakketten van meer dan f 50.— waarde per maand 30%. Dit betekent een verzwaring van het budget van de Europese gemeenschap. De winkels, die afhankelijk zijn van

de NIGIMY (Nieuw-Guinea In- en Export Mij.) hebben geen ruime sortering. Men moet dus bepaalde zaken direct uit Nederland betrekken.

Vele artikelen in de winkels zijn bovendien duur.

Een pakje sigaretten b.v. kost gemiddeld f 2.—. De salarissen zijn echter niet veel hoger dan in Nederland. Het is bevreemdend, dat op goederen rechtstreeks uit Nederland gekomen zulke hoge invoerrechten geheven worden, want Nieuw-Guinea is toch geen buitenland.

Het onderwijs, dat zo goed als geheel in handen van zending en missie is, wordt hoofdzakelijk in het Maleis gegeven. Dit is o.i. niet juist daar alleen de Papoea's in West Nieuw-Guinea en dan slechts die aan de kust wat Maleis kennen. Daar het niet mogelijk is om onderwijs in het Papoeëes te geven (in kampongs op slechts 20 km. van elkaar verwijderd worden vaak al verschillende talen gesproken) lijkt het ons het beste de oude, uit Indië overgenomen gewoonte overboord te gooien en les te gaan geven in het Nederlands, of desnoods in het Engels, want een nauw contact met Australisch Nieuw-Guinea is in de toekomst wenselijk en te verwachten.

Er wordt in het Maleis onderwezen, omdat de meeste leerkrachten daar hun opleiding hebben gehad. Dit is o.i. geen reden om niet om te schakelen en de samenbindende waarde van één taal uit het oog te verliezen.

De Indische Nederlanders vormen een enorm probleem. Duizenden, uit Indonesië gevlucht, wonende in oude legerbarakken of zelfgebouwde krotten, leden een kammervol bestaan. In Hollandia zijn een duizend DETA-jongens (17 tot 25 jaar), op contract naar Nieuw-Guinea gekomen, die een duistere toekomst hebben. Zij willen en kunnen niet naar Indonesië terug, hebben over het algemeen werk, waaraan ze niet gewend zijn en kunnen niet te best met de Papoea's opschieten.

De DETA-jongens (Dienst voor Economische en Technische Aangelegenheden) willen Nieuw Guinea ook als hun vaderland gaan beschou-

wen, maar een normaal leven is voor hen bijna niet mogelijk, daar er bijna geen meisjes van hun leeftijd zijn.

De Papoea's schikken zich goed in de overgang van het stenen tijdperk naar de 20ste eeuw. Zij zijn handig en slim, maar ook vrij lui. Dit laatste is lastig voor de werkgemers, want als de Papoea's naar hun mening voldoende hebben verdiend komen ze niet meer naar hun werk, en gaan terug naar hun kampong.

Het bestuur van Nieuw-Guinea is helaas bijna geheel in handen van oud Indische ambtenaren, die voor hun pensioen zitten en wier hart niet bij de opbouw van dit land is. Toch krijgt men de indruk, dat de nieuwe regering niet dezelfde lauwe koers wil varen als haar voorgangster.

Wij ontvingen kortgeleden een brief uit Nieuw-Guinea, waarin een aantal van de vele problemen, waarvoor dit verre land aan het begin van zijn ontwikkeling staat, werd aangevoerd.

Gedeelten uit deze brief laten wij hieronder volgen en wij meenden goed te doen deze meer zakelijke gegevens aan te vullen met passages uit particuliere brieven, die wij in het afgelopen jaar kregen.

Naar onze mening kan men zich slechts een juiste indruk vormen van de toestand in een jong en nog onontwikkeld gebied, wanneer men enigszins op de hoogte is van de omstandigheden, waaronder een Europees gezin er leeft.

Er dient met kracht gestreefd te worden naar samenwerking met andere Pacificgebieden. Tussen Indonesië en Nieuw-Guinea hangt echter een ijzeren gordijn. Het eerste contact in de S.P.C. is evenwel gelegd.

Zo ligt er veel werk te wachten in Nieuw-Guinea, zwaar en moeilijk werk, maar mooi.

Januari 1953.

FRITS WAGENMAKER.

De brieven van de buitenpost

Januari 1952.

Er is een heleboel wat echt niet leuk is, maar alles bij elkaar genomen is het hier toch zo, dat we hopen niet te gauw overgeplaatst te worden. Deze wens wordt versterkt door de verhalen over de rest van Nieuw Guinea, waaruit we de indruk krijgen, dat het elders even goed of slecht, maar vast niet beter is.

We zitten dan op een zeer afgelegen post van Nieuw Guinea bij de Geelvinkbaai. Dit klinkt erg overdreven, want als je op de kaart kijkt, zul je zeggen, dat er wel posten zijn, die veel verder van de bewoonde wereld afliggen.

Daar heb je dan gelijk in, maar het is de verbinding, die deze buitenpost tot een uithoek maakt. Bijna alle

posten, die aan de kust liggen krijgen regelmatig bezoek van de K.P.M.'er, maar hier kwam hij, sinds we hier vier maanden geleden aankwamen, maar éénmaal. De posten meer in het binnenland, zoals b.v. de Wisselmeren krijgen wekelijks bezoek van een M.L.D.-vliegtuig.

De bewoonde wereld is voor ons Manokwari en dat is alleen over zee te bereiken. Met een prauw duurt de reis zeker tien dagen en ik zou ze niet graag per prauw doen, want je komt langs een kaap waar het behoorlijk kan spaken.

De verbinding met Manokwari wordt onderhouden door een oud, om niet te zeggen zeer oud bootje, een erfstuk van de Amerikanen. Het is een vrachtbootje en biedt eigenlijk geen enkele accommodatie voor passagiers. De motor van het bootje begeeft het nogal eens en dit gebeurde natuurlijk ook, toen wij naar onze post gingen. Het bootje, dat zeer onregelmatig pleegt te komen, brengt ons de post en de mondvoorraad.

Onze post is een bestuurspost en behalve ons gezin woont er een inspecteur van politie met vrouw en baby en een Ambonese bestuursassistent, die uitstekend Nederlands spreekt, met vrouw en vijf kinderen.

Twintig minuten lopen hier vandaan ligt een zendingspost, waar de dominee met vrouw en de onderwijzer met vrouw en twee kinderen en twee verpleegsters wonen.

We gaan trouw iedere Zondag naar de kerkdienst ten huize van de dominee of bij de onderwijzer. De wandeling er heen is een avontuur.

Manlief loopt voorop met een petromax in de ene en een groot kapmes, om slangen de kop mee af te hakken, in de andere hand.

Het weggetje is niet meer dan een voetpad en zo smal, dat je achter elkaar moet lopen. Op de heenweg is de zee rechts van ons en het oerwoud links. Maar van de zee is niets te zien, omdat het strand is volgegroeid met mangrove.

Het lijkt of het weggetje door een bos loopt zo, maar eigenlijk gaat het door een begroeid moeras. Als het hoog water is moeten we door een modderpoel huiswaarts 's avonds.

Ons huis is iets apart en te klein voor ons gezin. Het is een kamponghuis op palen met vier kamertjes en een smalle voorgalerij.

Aan de achterzijde is achter een overdekte ruimte de keuken, die bijna net zo groot is als het hele huis. Het huis heeft geen muren. De wanden zijn van de nerf van de sagopalm gemaakt. Het voordeel van zo'n huis op palen is, dat het met iedere aardbeving meewiebelt en dat je niet bang hoeft te zijn voor scheuren in de muren. Aardbevingen komen hier vrij geregeld voor en zijn duidelijk voelbaar. Het aardewerk en de glazen maken dan in de kast een lawaai als in een vrolijke keuken.

Het vreemde is, dat er hier geen vulkanisch gebergte in de buurt is; niemand begrijpt waar de aardshokken vandaan komen. Gelukkig gebeurt er nooit iets ernstigs.

De W.C. ligt 25 meter achter het huis. Het is een huisje gebouwd boven een snel vliedende kleine kali. De vloer is van repen boombast gemaakt en ons frisse toilet is verder zo ongeveer ingericht als een ouderwetse doos.

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij KORTEWEG

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

De badkamer ligt 35 meter achter het huis en is over twee bruggetjes te bereiken. Het is ook een klein huisje, ook boven een kleine kali gebouwd. De bamboevloer is zo gelegd, dat er kieren blijven. Er staan twee drums, die gevuld worden met het water van een bronnetje, dat naast de badkamer uit de bodem welt.

We mandieën met een afgedankt koffieblik. Van de badkamer uit heb je een prachtig uitzicht op de berg achter ons huis gelegen. De wanden van het huisje reiken n.l. maar tot schouderhoogte en het dak troont er boven als een hoog opgehouden parapluie.

Voor ons huis hebben we een tuintje met wat bloemen en dan komt een klappertuin van ongeveer 100 meter breed. Dan komt een smalle strook strand en dan de baai, aan de overkant waarvan niets dan bergen, bergen, bergen. Het uitzicht is erg mooi en de zonsondergangen zijn fantastisch.

Behalve door het bootje hebben we ook verbinding met de buitenwereld via de radio, die natuurlijk op accu's werkt. Die accu's kunnen voorlopig alleen geladen worden, als het bootje ons bezoekt. Gelukkig is iemand bezig een installatie in elkaar te draaien om met de waterstroom van een kali electriciteit op te wekken. We hopen, dat deze vooruitgang in het comfort spoedig werkelijkheid zal zijn, want er is hier geen dokter en die moet toch bereikbaar zijn. Het eten stelt niet veel voor. We eten eens per dag rijst en twee maal brood, dat door kokkie gebakken wordt. Het lukt niet altijd even goed, maar

smaakt toch wel. Groente is hier niet veel, slechts drie soorten, die nog niet eens altijd te verkrijgen zijn. Vlees is hier helemaal niet, alleen als er iemand tegen een wild zwijn (verwilderd varken hoor!) is aangelopen en het heeft neergeknald. Vis is er in overvloed, maar we eten het zelden, omdat de bevolking nooit meer vangt dan nodig voor eigen behoefte. Er wordt 's avonds gevestig met een grote flambouw of met een petroleumlamp.

De vissen, die op het licht afkomen, worden gespeerd. Eieren zijn wel te krijgen. Onze eigen kippen lopen los en hun eieren vinden we nooit, zodat we vermoeden, dat we de eieren van onze eigen kippen kopen.

Onze dierentuin omvat verder nog een geit, die binnenkort jongen gaat, een poes tegen de muizen, twee loopeenden en een jonge casuaris. Die casuaris is een leuk beest, zo groot als een kip, maar met haren in plaats van veren en rudimenten van vleugels. Het beest is nog jong. Als het groot wordt moet het weg, want casuarissen zijn gevaarlijk, als ze volwassen zijn.

Maart 1952.

De eenzaamheid stoot ons niet af. Manlief houdt van het buitenwerk en ik heb het met mijn vier zonen druk genoeg. Het eten verzorg ik ook zelf en dat is altijd nog een hele toer, want vuur vormt hier een probleem.

We hebben, ook al omdat we regelmatig onze kranten en tijdschriften krijgen en verslinden, nog geen last van cultuurhonger. De moeilijkste tijden zijn wanneer de heer des hui-

zes op tournee in het binnenland is. Al deert ons de rimboe dus niet, toch was het plezierig uit logeren te gaan in Ransiki.

De reis er naar toe was niet erg aangenaam. Het was slecht weer en aardedonker. De kustlijn was niet te zien en dat is niet zo prettig als je weet, dat er verraderlijke riffen zijn. Ransiki ligt 4 kilometer van de kust. De verbinding naar de zee wordt onderhouden met 3 paardjes en een eigenaardig wagentje.

Toen we daar op een avond vernamen, dat er de volgende morgen hoog bezoek zou komen, moest voor het donker werd (dat is om 7 uur) de tuin nog van onkruid ontdaan worden. Er werd een heel stel papoea's bijgehaald.

Ze werken op z'n elfendertigst en zijn gekleed in alleen een lapje om de lendenen en verder in kralen. Hoe meer kralen hoe fraaier ze het vinden. Ook armbanden, veel armbanden vinden ze mooi.

Ze stinken een uur in de wind, maar daar wen je aan. Het haar van de vrouwen staat stijf van het vuil. Dat heeft natuurlijk het voordeel, dat het haar in elke gewenste vorm kan worden opgemaakt en dan zo ook blijft zitten.

De meeste vrouwen dragen een soort luifel van haar boven het voorhoofd. Op die luifel komt een platte schelp te liggen met een gaatje er in. Door het gaatje gaat een vezel, die de schelp op de haardos bevestigt.

October 1952.

We zijn een week in Manokwari geweest en hebben wat indrukken gekregen hoe het nu eigenlijk op

Nieuw Guinea is. Het ambtenaren-apparaat in Hollandia schijnt topzwaar te zijn voor een land, waarin nog zo weinig gebeurt.

Behalve de B.P.M. in Sorong is er eigenlijk geen enkele grote maatschappij aan het werk. De kolonisten zijn tamelijk ontevreden. Zij hebben het erg moeilijk en klagen over gebrek aan medewerking van het Gouvernement. Daar tegenover staat, dat ze misschien te veel eisen. Een vreemd verschijnsel in dit dun bevolkte land is het vreselijke geroddel. De K.P.M.-boot verspreidt de nieuwtjes en iedereen weet alles van iedereen.

Men verveelt zich waarschijnlijk, zowel in de grote plaatsen als op de buitenposten en zoekt afleiding in minderwaardig geklets. Je weet niet meer wat je geloven moet soms.

Er wordt vreselijk geklaagd over geldsmijterij. We hoorden iets over een tennisbaan van f 30.000.— voor een club van 30 leden. Aan de andere kant weten we, dat er op de kleine posten heel hard wordt gewerkt.

De reis naar M. duurde lang, omdat er ergens hout geladen werd. De Papoea's hadden voor het eerst hout voor het boswezen gekapt en voor hen was het houtladen een even groot evenement als voor mijn vier spruiten.

De mannen liggen een hele middag en avond in het water om telkens de lus van een staalkabel om een balk vast te maken. De vloten worden met een motorsloep van de wal naar de boot gebracht. Daar worden ze losgelaten en de papoea's moeten steeds achter de bommen aan zwemmen om ze bij het schip te houden.

Grijze haren

Van lid tot donateur

Op de kwade morgen, nu al weer wat jaren geleden, toen ik wat meer aandacht aan mijn toilet kon besteden, en zo de eerst grijze haar ontdekte in mijn kuif, kreeg ik een schok.

Niet alleen mijn ijdelheid werd op wrede wijze verstoord, maar tevens werd ik geconfronteerd met het feit, dat ik een jaartje ouder ging worden.

Nadat ik de haar geestelijk verwerkt had en uitgetrokken en vol afschuw had getoond aan mijn familieleden, die me hartelijk uitlachten in plaats van mij moreel te steunen, verzvolgen de beslommeringen van het volle leven dit incident.

Sedertdien zijn er wel grijze haren bijgekomen, maar de ontdekkingschokken namen steeds af in hevigheid, tot ik op een morgen in Januari een figuurlijke grijze haar vond in de vorm van een bieffe met de volgende aanhef:

„Namens de penningmeester van de J.O.V.D., afdeling Amsterdam, die zoals al zijn voorgangers een zware dobber heeft om onze zaak financieel gaande, en zo mogelijk vooruitgaande, te houden, heb ik je een enigszins pijnlijke vraag te stellen: zou jij bereid zijn donatrice van onze afdeling te worden?”

Nu, pijnlijk is zo'n vraag, maar niet voor die goede secretaresse van de Amsterdamse J.O.V.D., maar voor het arme slachtoffer, dat te oud is geworden om nog lid te zijn van de politieke jongeren-organisatie, die haar zoveel wijsheid en vreugde heeft gebacht.

Mijn grijze haren zijn nog maar weinig in getal en dus uit te trekken, maar de (natuurlijk met „ja” beantwoorde) vraag van de J.O.V.D.-

secretaresse is niet meer uit te wissen.

De leeftijdsgrens is bereikt; dat is een wetenschap, die wat weemoedig stemt. De weemoed maakt evenwel snel plaats voor vreugde, als ik de grijze haar (pardon, brief) van Ali Machielse nog eens bezie.

Er spreekt nl. de juiste activiteit uit om de J.O.V.D. te versterken en ik behandel deze zuiver persoonlijke grijze-haren-aangelegenheid publiekelijk ter aanmoediging van alle grijzende J.O.V.D.'ers en ter lering van alle J.O.V.D.-secretariaten.

De pijn, die grijze haren bezorgen, valt heus heel erg mee en de minimum donatie is slechts f 3.— per jaar.

31-jarigen, stelt niet teleur, Lid af, dan donateur!!!!

A. de M.

N.B. Niet-grijze J.O.V.D.'ers, die grijzen in Uw omgeving zijn uitstekende kandidaten voor een donateurschap van Uw afdeling en zij zullen zeker ook geen spijt hebben van een gul genomen abonnement op „De Driemaster”.

Opstelwedstrijd Verenigde Naties

Welk J.O.V.D.-lid naar New York?

Evenals andere jaren wordt ook thans weer door het Department of Public Information van de Verenigde Naties een opstelwedstrijd georganiseerd, waarvoor wij hierbij gaarne Uw aandacht vragen.

Deelneming staat open voor personen van 20 tot 35 jaar, die lid zijn van een organisatie welke actief samenwerkt met de Vereniging voor Internationale Rechtsorde of welke aangesloten is bij een internationale particuliere organisatie, die met de Verenigde Naties samenwerkt.

De opdracht bestaat uit het maken van een opstel van niet meer dan 2500 woorden over een der volgende onderwerpen:

1. De Technische Hulpverlening der Verenigde Naties en de vrede. De plicht der volkeren en de verant-

woordelijkheid der internationale Gemeenschap; of

2. De rol van de particuliere organisaties bij de uitvoering van de grondbeginselen der Verenigde Naties.

De opstellen dienen vóór 20 April a.s.

te worden ingezonden bij de Nederlandse Inlichtingendienst voor de Verenigde Naties, Oranjestraat 4, Den Haag.

(Aan hetzelfde adres zijn nadere inlichtingen verkrijgbaar omtrent het lidmaatschap van de Vereniging voor Internationale Rechtsorde, alsmede gegevens over de onderwerpen der prijsvraag).

De inzendingen kunnen desgewenst in het Engels of Frans gesteld zijn. Anders moet men er mee rekening houden, dat gevraagd zal worden binnen enkele dagen voor een vertaling in tienvoud te zorgen.

De inzenders worden dringend verzocht hun naam niet op het opstel zelf te vermelden, doch op een afzonderlijk vel bij te voegen.

De jury bestaat voor Nederland uit: Mejuffrouw Dr A. F. W. Lunsingh Meyer, Referendaris Departement van Buitenlandse Zaken, E. Lunenberg, ec.drs directeur van het UNESCO-centrum Nederland en Mr J. G. van Putten, secretaris van de Ver. voor Internationale Rechtsorde.

De beste twee Nederlandse inzendingen worden gezonden aan de Internationale Jury in het hoofdkwartier der Verenigde Naties, die in totaal 10 prijzen zal toekennen vóór 20 Juni 1953.

Deze bestaan uit een reis naar New York en een verblijf van 1 maand bij het hoofdkwartier. In principe vindt dit plaats tussen 3 September en 1 October 1953.

„DAMCO” Schildersbedrijf
SCHOTERBOSSTRAAT 18-20 - TELEF. 43024-48926
ROTTERDAM-C.

NIEUWS UIT DE AFDELINGEN

BOSKOOP

Rondom de raadsverkiezingen

Zaterdagavond 14 Februari j.l. sprak voor de Boskoopse afdeling van de J.O.V.D. over „De Gemeenteraad” de heer W. C. Hage, die sedert 1938 in de Boskoopse Gemeenteraad zitting heeft.

De laatst-gehouden gemeenteraadsvergadering, waarbij o.a. de begroting behandeld werd, is door een groot aantal J.O.V.D.-ers bijgewoond en de heer Hage was bereid gevonden, thans een nadere toelichting op deze begroting en op de gemeenteraad in het algemeen te geven.

De J.O.V.D.-ers hebben nu dus een goed inzicht gekregen in de werking van de Gemeenteraad, wat een eventueel toekomstige jeugdgemeenteraad, waarvoor in Boskoop plannen bestaan, ten goede kan komen. „Enige politieke kennis is noodzakelijk als je in de gemeenteraad zit”, aldus de heer Hage, „al is er in de gemeenteraad feitelijk weinig politiek.”

Maar het is leuker, als er een beetje politiek is.

Het hoofd van de gemeente, aldus spreker, is de gemeenteraad. Dat wordt te dikwijls vergeten. Het staat zo in de grondwet beschreven.

De macht van de gemeenteraad wordt evenwel steeds kleiner en zij heeft o zo weinig meer te zeggen. Over de politie b.v. heeft de gemeenteraad tegenwoordig niets meer in te brengen, evenmin over de scholen en bijna ook niets meer over de armenzorg.

De ministeries bepalen thans de gedragslijnen. De belangrijkste taak van de gemeenteraad is tegenwoordig eigenlijk, de financiële eindjes aan elkaar te knopen.

Vervolgens vertelde de heer Hage uitgebreid over de begroting, iets waarvan maar weinigen iets afweten. Toch ligt zij voor ieder op het gemeentehuis ter inzage!

Eén van de grootste posten op de gemeentebegroting vormt de straatverlichting van de openbare veiligheid. Ook de post volksgezondheid is belangrijk.

Andere bekende posten zijn o.a. die van volkshuisvesting, openbare werken en onderwijs, welke laatste buitengewoon ingewikkeld is en waarvoor je, aldus spr., expert moet zijn om die te kunnen begrijpen.

De post maatschappelijke steun en voorzorg kost jaarlijks heel veel geld en is een buitengewoon dure post.

We kunnen het aldus formuleren, dat de gemeente geldschietter is voor het Rijk, want het grootste deel van de uitgaven krijgt de gemeente van het Rijk terug.

Verdere inkomsten voor de gemeente vormen o.a. de grondbelasting, de personele belasting op huizen en meubelen etc.

De post „diversen” moet de begroting kloppend maken. Er komen zg. „supplement-begrotingen” wanneer b.v. dingen moeten gebeuren, die in de gemeentebegroting nog niet zijn opgenomen.

Drie commissies, die door loting worden samengesteld, maken een gezamenlijk rapport op over de begroting. Over dit rapport wordt in de gemeenteraadsvergadering gediscussieerd.

De gemeente-secretaris en de gemeente-ontvanger hebben het meeste werk aan de samenstelling van de begroting.

Op gestelde vragen antwoordde spreker o.a., dat een wethouder in

Boskoop rond f 1000.— per jaar verdient en dat het presentiegeld voor de leden van de gemeenteraad per zitting f 5.— is, voor de commissies f 3.—.

Dit bedrag is voor elke gemeente verschillend en wordt door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

GIESSENDAM-HARDINXVELD

Gezellig onder ons

De afdeling gaf een gezellige avond, welke geheel verzorgd werd door eigen krachten. De presidente gaf eerst voorlichting op de beginselverklaring der J.O.V.D.

Daarna hield de heer A. G. W. Jagers een leerzaam praatje over „Het ouder worden, de dood, levensduur en oorzaken van constante levensduur van mensen, dieren en planten.” Enkele klassieke muziekstukjes werden ten gehore gebracht door mej. H. T. Muilwijk piano en de heer C. van der Sluys fluit. Mej. M. van der Plas droeg een schetsje voor uit het leven van Beethoven, alsmede enige gedichtjes. Een tweestemmig meisjeskoortje zong een aantal liedjes, met pianobegeleiding door de heer van der Wiel.

Tijdens de pauze werden op Amerikaanse wijze enige taarten verlost waarna de heer Versteeg een aantal interessante culturele films vertoonde.

Met een gezellig bal en muziekstukjes, verzorgd door de heer M. van der Wiel, werd deze goed geslaagde avond besloten.

Het Bestuur
D.

GRONINGEN

Houdt de lamp brandende

Maandag 19 Januari vergaderden de afdelingen Noord-Groningen en Groningen van de J.O.V.D. in restaurant Suisse. Voor deze vergadering had een groot aantal jongeren in Noord-Groningen een uitnodiging ontvangen. Het ledenaantal van deze afdeling ging dan ook een aardige sprong vooruit.

In zijn openingswoord richtte de voorzitter in het bijzonder een woord van welkom tot de spreker van deze avond mr. H. J. Siebers.

Mr. Siebers hield een inleiding over het onderwerp: „Heeft het Liberalisme afgedaan?”

Het lijkt spreker noodzakelijk op deze vraag eens nader in te gaan, omdat o.a. door de socialisten het liberalisme vaak vereenzelvigd wordt met conservatisme en beschouwd wordt als afgedaan.

Het liberalisme moet toegepast worden op economisch en sociaal gebied, op de godsdienst enz. en daarbij moeten wij er altijd voor zorgen, dat de vrijheid die wij voor ons zelf voorstaan, niet de vrijheid van een ander in gevaar brengt.

Spreker beschouwt het als een verheugend verschijnsel, dat de andere politieke groeperingen zoveel aandacht aan de liberalen schenken. Alle symptomen duiden er op, dat het liberalisme weer naar voren komt.

Mr. Siebers besloot met de woorden: Houdt de liberale lamp brandende, eens zal zij in volle glorie schijnen.

GRONINGEN EN NOORD-GRONINGEN.

A.s. programma.

Op 20 Maart zal Prof. Mr E. H. 's Jacob een lezing houden over „Liberale Gemeentepolitiek”. Deze

avond, die in één der zalen van Restaurant Suisse, Heerestraat 26 te Groningen gehouden wordt, begint om 7.30 uur. Op aller aanwezigheid wordt gerekend.

In Groningen zijn de eerste stappen gezet om te komen tot de oprichting van een Politiek Jongeren Contact. Met vertegenwoordigers van de J.O.V.D. en van de K.V.P., Nieuwe Koers, C.H.J.G. en Arjos vond onder voorzitterschap van de burgemeester een bespreking plaats. Een voorlopig bestuur, waarin elke organisatie is vertegenwoordigd, werd inmiddels gevormd en waarschijnlijk op 23 Maart zal de eerste vergadering van het P.J.C. gehouden worden. Behandeld wordt „de Zondagswet”. Nadere mededelingen hierover worden bekend gemaakt in de bijeenkomst van 20 Maart.

HENGELO

Restant uit 1952

Op 27 November belegde de afdeling Hengelo een bijeenkomst voor

haar leden, waarop de heer Jansen, Gewestelijk secretaris der Horecabedrijven, een lezing hield over de „Publiek Rechtelijke Bedrijfsorganisatie.”

Na de pauze werden vele vragen gesteld.

Op 20 December 1952 heeft de afdeling tot besluit van haar verenigingsjaar een feestavond georganiseerd. Twee leden van de afdeling hielden lezingen over de onderwerpen: „De Adat in Indonesië” en de „Mogelijkheden van de Europese Eenheid.”

Met zeer veel enthousiasme werden vragen gesteld, waaruit hele debatten voortvloeiden. Vooral de lezing over de „Mogelijkheden van de Europese Eenheid”, was buitengewoon goed opgezet en zeer leerzaam en interessant.

Na de pauze kwam het feestelijke gedeelte van deze avond en konden er weer verscheidene nieuwelingen binnen de J.O.V.D.-kring gehaald worden.

Onze tweede Trekpaarden-conferentie staat op stapel

Allen op 21 en 22 Maart naar Amsterdam

Het Hoofdbestuur heeft het genoeg alle afdelingsbestuurders uit te nodigen tot bijwoning van de

TWEDE TREKPAARDEN-CONFERENTIE op 21 en 22 Maart a.s. in Amsterdam.

De eigenlijke conferentie van de gezamenlijke bestuursleden zal worden gehouden op Zondag 22 Maart in het Minervapaviljoen. (Amsterdam-Zuid, lijnen 16 en 24 van C.S.). Aanvang 10.30 uur. Alle organisatorische-, financiële- en propagandistische vraagstukken zullen aan een ernstige bespreking worden onderworpen.

Voor al diegenen, die van plan zijn reeds Zaterdag naar de hoofdstad te gaan, heeft de afdeling Amsterdam der J.O.V.D. op verzoek van het H. B. op Zaterdag 21 Maart een aantrekkelijk programma samengesteld n.l.:

4 uur: Causerie (uitgenodigd is Mr E. „Praetvaer” Elias) in rest. „De Kroon” Rembrandtsplein.

6 uur: Gezamenlijke maaltijd (bahmi of nasi naar keuze).

8 uur: Feestelijke bijeenkomst in het Minervapaviljoen, (Albert Hahnplantsoen) met cabaret, bal enz.

Een nadere convocatie, met alle nadere bijzonderheden, zal door het H. B. spoedig aan de afdelingen worden toegezonden. Maar reeds nu kunt U zich als deelnemer/ster aan dit feestelijk-werk-weekend opgeven bij de secretaresse der J.O.V.D. Mej. H. C. Kooyman, Louise de Colignystraat 30 te Schiedam. Voor logies (wanneer dit gewenst wordt, moet dit bij de opgave worden vermeld) zal zo veel mogelijk door de afd. Amsterdam worden gezorgd.

Het vorige jaar is de eerste trekpaarden-conferentie een succes geworden. Laten alle leden van afdelingsbesturen (en let wel: niet alleen bestuursleden maar alle leden der J.O.V.D., die de belangen der organisatie ter harte gaan zijn uiteraard van harte welkom) er aan medewerken deze tweede conferentie nog beter te doen slagen.

Op aller aanwezigheid wordt gerekend.

Namens het H. B.,
G. VAN SCHAGEN, red. secr.

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDE

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Smullers,
die zich toch
gezond willen voeden,
gebruiken Wessanen's vlug-
kokende Havermout. Ze is
ook bijzonder van smaak!
Vraag Uw winkelier!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ. N.V.**

H.H. Aannemers en Bouwers,
Alle DAKBEDEKKINGSMATERIALEN
tegen concurrerende prijzen
Ook worden **DAKBEDEKKINGEN** door
ons voordelig uitgevoerd
„VERPER”, Pastoriedijk 109, PERNIS, Telef. 73288

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S
MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

**VAN DEN HERIK'S
AANNEMINGSBEDRIJF**

Aannemers van alle voorkomende
Glooiing- Rijs-, Grond- en Kademuurwerken

Kantoor Sliedrecht, Joh. Kraaijeveldstraat 6
Telefoon 345, Sliedrecht.

HOUTHANDEL
W. S. v. d. WETERING & Co.
Telefoon 69150 (2 lijnen)
Westerhaven Nieuwe Maasstraat
SCHIEDAM

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN
v/h St. Job, Schiemonde en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

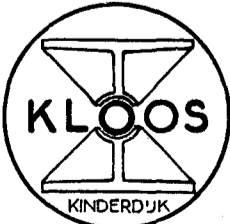
Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

D. BRAND
TRIPLEX & BOARDS
„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren
Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

N.V. BOELE'sScheepswerven en Machinefabriek
BOLNES**Nieuwbouw en reparatie****Joh. A. J. Vos & Co. - Rotterdam-Zuid**

Nassauhaven 24-26, Tel. 71393 en 72093

Chemicaliën - Teerproducten

voor binnenland en export

Fa. S. VINK & ZONEN

- AANNEMERS VAN BOUWWERKEN
- Administratie van Huizen
- Alle taxaties en expertises
- Ontwerpen en adviezen voor nieuw- en verbouw
- Assurantiën

Narcissenstraat 113a, Rotterdam-Zuid - Telef. 70044-77771

L. SMIT & ZOON

KINDERDIJK

voor

**BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW****BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**

WORMERVEER

Rijst, Haverhout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”**

WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie**Captain A. de Jonge**Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht BewakingsdienstBewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederenVakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**Machinefabriek en
Scheepswerf**

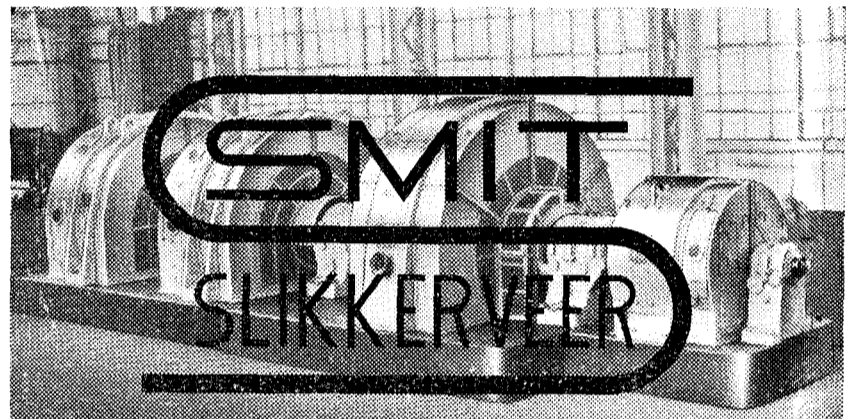
van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h**BAKKER & ZOON**

RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen***BOSMAN****CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK**

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492**SPECIALITEIT**VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOP LUCHTVAAKT-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ ENZ**DYNAMOS, MOTOREN, INSTALATIES**

W

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek**IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ**v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK**

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 3

Maart 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:

woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuw-
bouw.

Rente 4½ %.

NEMARCO
UTRECHT

Amsterdamsestraatw. 442b
Telefoon 14061

Wij en de internationale politiek

Het gevaar van ongefundeerde voorspellingen

Ook hij die beweert, dat de politiek hem onverschillig laat, zal er zich toch niet aan onttrekken om op zijn minst vluchtig kennis te nemen van de grote „koppen”, die hij steeds weer in zijn dagblad aantreft met betrekking tot het internationale wereldgebeuren.

Ook de politiek onverschillige werd en wordt in een toenemende mate sinds het beëindigen van de tweede wereldoorlog, beïnvloed door de grote tegenstellingen, die zich in de internationale politiek tussen het Oosten en het Westen als maar toespitsen.

In dit opzicht is, in het bijzonder voor de jongeren over de gehele democratische wereld, de na-oorlogse ontwikkeling in de internationale politiek wel uitermate teleurstellend geweest.

Velen geloofden oprecht, dat de goede verstandhouding, die er tijdens de oorlog tussen het Oosten en het Westen was gegroeid, er een zou zijn van lange duur, zodat voor een belangrijke periode althans de vrede zou zijn verzekerd.

Al deze verwachtingen werden helaas al spoedig de bodem ingeslagen, met het gevolg, dat men weer het uitgesproken gevoel krijgt, op een vulkaan te leven.

Immers, bepalend voor onze toekomst blijft de belangrijke vraag, of Rusland en de Verenigde Staten tenslotte al dan niet met elkaar in oorlog zullen geraken.

Voor zover de ontwikkeling van de „koude” oorlog, waarin wij ons al geruime tijd bevinden, zich geleidelijk voltrekt, zijn we alweer zo ver gehard, dat deze ons dagelijks leven nagenoeg niet beïnvloed. Anders wordt het als er zich weer incidenten voordoen, gelijk zeer onlangs, toen bij de zône-grenzen van West-Duitsland een Amerikaans en een Brits vliegtuig werden neergeschoten. Op dergelijke momenten, voelt men terdege, dat de vulkaan weer gaat rommelen en het zijn er niet weinigen geweest, die aan deze incidenten in de lucht reeds de meest ernstige consequen-

ties op internationaal politiek terrein zagen verbonden.

Nu is angst altijd een slechte raadgever en wij geloven ook niet, dat deze incidenten als zodanig onmiddellijk een oorlog tengevolge zullen hebben. Wij hopen althans, dat ons optimisme in deze gerechtvaardigd moge zijn.

— 0 —

Dit alles neemt niet weg, dat men zich anderzijds dient te behoeden voor een te lichtvaardig optimisme en het wil ons voorkomen, dat men daarvan de laatste weken vooral in de internationale pers op een al te vlotte — wij zouden haast zeggen kinderlijke — wijze getuigenis heeft afgelegd, toen de commentaren loskwamen op de dood van Stalin.

Vooropgesteld zij, dat het overlijden van de machtige rode dictator van de grootste invloed op de verdere ontwikkeling van de wereldpolitiek kan zijn. Doch om in dit verband voorspellingen te doen, die suggereren, dat het nu wel met Rusland's macht zal zijn gedaan, omdat men speculeert op een ernstige tweespalt in de leiding, lijkt ons niet alleen lichtvaardig, doch tevens gevaarlijk.

Voor de Amerikaanse pers heeft zich in dit opzicht niet onbetuigd gelaten. Deze Amerikaanse berichten werden uiteraard gretig door onze bladen overgenomen, doch de vraag lijkt ons niet misplaatst, of zij er niet toe hebben bijgedragen een te lichtvaardig optimisme in het leven te roepen met betrekking tot het communistische gevaar.

In Washington meent men o.m. tekenen te zien, die er op wijzen, dat de betrekkingen tussen Rusland en het China van Mao tse toeng zich in zeer ongunstige zin ontwikkelen. Zij wijzen daarbij o.a. op de opvallende wijze, waarop het bekende Russische blad de Prawda het rouwtelegram van Mao tse toeng heeft gepubliceerd, zomede op het feit, dat Mao het blijkbaar beneden zijn waardigheid heeft geacht, bij de begrafenis van Stalin aanwezig te zijn. Welnu, als men op dergelijke „gronden” een verwijdering tussen Rusland en het communistische China moet construeren, gaat men toch wel al te lichtvaardig te werk.

Een vergelijking met de dood van Hitler gaat al evenmin op. Hitler verdween van het toneel op een moment, toen hij zijn macht zag ineensinken. Ook de grootste

eenheid van zijn opvolgers had een volledige nederlaag van het nazi-dom niet kunnen voorkomen.

In Rusland staan de zaken er op dit ogenblik anders voor. De dood van Stalin is voor de nieuwe machthebbers zeker geen verrassing geweest. Intern was men vanzelfsprekend met de gezondheidstoestand van de maarschalk op de hoogte en ongetwijfeld zullen reeds tijdig de nodige maatregelen met betrekking tot zijn opvolging zijn genomen.

— 0 —

Doel van ons betoog is tenslotte te zeggen, dat het weinig zin heeft zichzelf blij te maken met speculaties en voorspellingen, omtrent wier gegrondheid wij niets weten.

Alle desbetreffende artikelen in de pers, zijn ongetwijfeld het lezen ten volle waard, maar zij mogen er beslist niet toe leiden, dat zij ons in slaap sussen, want dat zou in een sterke mate op zelfbedrog gaan lijken.

De wereldpolitiek gaat ook niet aan ons voorbij. Wij hebben er oog voor, helaas vaak niet alleen uit pure belangstelling, maar omdat wij veelal met de neus op de feiten worden gedrukt.

Het zal er daarbij om gaan, dat wij wat de beoordeling van de feiten betreft behoorlijk afstand kunnen nemen.

In grote lijnen gezien, blijft het er in de wereldpolitiek om gaan of de democratie sterk genoeg zal blijken te zijn om de agressieve dictatuur een halt toe te roepen. Van de uitslag van deze — nu nog — onbloedige strijd hangt het bestaan van de vrije mens af.

Ongetwijfeld is het zo, — en als zodanig een typisch toevallig verschijnsel — dat, zowel in het Westen als in het Oosten vrijwel gelijktijdig, nieuwe leiders (Eisenhower en Malenkof) aan het bewind zijn gekomen, die een volkomen nieuwe situatie kunnen scheppen.

Truman en Stalin hebben tenslotte de „hete” oorlog tussen Amerika en Rusland kunnen vermijden. Mogen hun opvolgers in staat blijken een nog vreedzamer wereld op te bouwen.

Maar laten wij vooral niet aan sprookjes geloven en met beide benen op de grond blijven staan. Dit zal ons voor teleurstellingen kunnen behoeden.

G. St.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

ZAL DE STAAT VERDWIJNEN?

De situatie begint voor overheid en parlement steeds moeilijker te worden

Wel nimmer heeft de staat zozeer in ons aller persoonlijk leven ingegrepen als tegenwoordig het geval is. De staatszorg doch ook de staatsinmenging strekt zich nog telkens verder uit en heeft de neiging zelfs de meest geïsoleerde gemeenschappen en terreinen binnen te dringen. Het ene voorschrift volgt het andere op en met een schier oneindig aantal tentakels, gepersonificeerd in een geheel leger ambtenaren, worden wij vrijwel dagelijks aangegrepen. Vadertje Staat is een begrip en een leuze geworden en men krijgt soms de neiging zich af te vragen of de goede man deze taak nog lange tijd aan zal kunnen, dan wel gedoemd is onder de hem bij voortdurende opgelegde nieuwe lasten te bezwijken.

Het kan zeker niet onze bedoeling zijn de diverse zegeningen van staatsinmenging te ontkennen. Evenmin zijn wij er ditmaal op uit de bezwaren van de sterk vergrote staatsinvloed, zijn centraliserende, egaliserende en nivellerende werking te schetsen. Ons drijft op het ogenblik een ander motief: het opwerpen van de vraag of deze ontwikkeling inderdaad een verdere climax van het staatsbegrip beoogt in te luiden. Wij zijn namelijk geneigd dit te betwijfelen. De staat is niet altijd geweest, waarom zou zij dan altijd zijn?

De staat is niet altijd geweest. Een goede drieduizend jaar geleden was er van staten geen sprake. De mens is een kuddedier. De stam was oorspronkelijk de verzameling van een groep mensen. De nomadenstammen hebben geen enkele overeenstemming met dat wat wij tegenwoordig als een staat zijn gaan beschouwen. En het is zelfs wellicht niet nodig drieduizend jaar af te tellen om naar een voorstatelijke periode te kunnen terugkeren. Want was het Romeinse Rijk een staat en was het Bourgondische Rijk een staat en was het Ottomaanse Rijk een staat, om maar drie van de belangrijkste te noemen? Dit moet toch wel op zijn minst twijfelachtig geacht worden.

Volgens de moderne begrippen omvat de staat een gebied, een volksgemeenschap en een oorspronkelijk niet afgeleid gezag over deze gemeenschap. Welnu, van een gebied moge in de genoemde gevallen sprake zijn geweest — ofschoon dan toch wel een tamelijk onbepaald gebied —, van een volksgemeenschap zeker niet, veeleer van een verzameling van volken resp. stammen.

Ook het oorspronkelijke niet afgeleide gezag is niet bepaald duidelijk gemarkeerd. Een dergelijk gezag veronderstelt toch minstens een bepaalde relatie tussen gezagsorganen aan de ene en aan die organen gehoorzaamheid verschuldigde groepen van personen aan de andere kant. Zo min als men in materiële zin kan volhouden, dat er tussen de in de binnenlanden van Nieuw-Guinea

verblijvende Papoeastammen en de Nederlandse overheid een gezagsverhouding bestaat, zo moeilijk schijnt hetzelfde te kunnen worden beweerd van de binnen het Romeinse, Bourgondische en Ottomaanse Rijk vertoevende individuen, al geven wij gaarne toe, dat de intensiteit van die verhouding in het naar chronologie latere wellicht duidelijker spreekt dan in het eerdere voorbeeld. Dit gezag heeft zich in de aanvang bovendien meer uitgestrekt over de grond dan over personen, vide de schenkingen, beleningen en verdelingen van Rijken als zijnde een particuliere aangelegenheid van de Vorsten, welke in het bijzonder in de Bourgondische tijd grote vermaardheid hebben verworven.

Hoe dan ook, de staat heeft niet steeds bestaan en er is geen enkele grond voor de veronderstelling, dat hij niet ook eenmaal zou kunnen verdwijnen.

De typische nationale staten, zoals wij ze ook in de tegenwoordige tijd kennen, zijn eerst geleidelijk opgekomen en schijnen zich nog steeds over grotere gedeelten van de wereld uit te breiden. Doch terwijl dit proces zich voortzet, worden reeds in tweeërlei opzicht de ontbindende factoren, die de staatslichamen aangrijpen, zichtbaar.

Men tracht inderdaad meer aan de staat op te dragen. Oorspronkelijk belastte men het staatsapparaat slechts met betrekkelijk weinig taken, waarvan de zorg voor de bescherming van de gemeenschap in de ruimste zin, gezien zowel naar buiten als naar binnen, de voornaamste was. Het aantal departementen van algemeen bestuur bleef aanvankelijk gering. Buitenlandse zaken en defensie, justitie en binnenlandse zaken (politie) alsmede financiën om de benodigde uitgaven te bestrijden waren de voornaamste. Later, naarmate de differentiatie in het maatschappelijk leven verder schreed, kwam men hier niet meer mee toe en ontstond de noodzaak van uitbreiding. Doch het differentiatieproces zet zich voort als een aan de verdere ontwikkeling van de cultuur inhaerent verschijnsel, de diverse in het geding zijnde elementen worden immer ingewikkelder en de onoverzichtelijkheid van het geheel neemt snel toe. Het is nu eenmaal een feit, dat de meest primitieve culturen ook de minst mogelijke specialisatie kennen.

Een goede honderd jaar geleden kon de overheid zijn taak dus nog gemakkelijk af, hetgeen betekende, dat ook de controlerende bevoegdheden van het parlement gevoeglijk in handen van dit vertegenwoordigend lichaam konden berusten. Doch naarmate de verantwoordelijkheden groeiden, werd de drang naar functionele decentralisatie sterker. Zelfs

voor de meest uitgebreide vertegenwoordiging is het immers een praktische onmogelijkheid geworden om er deskundigen op elk gebied in op te nemen. Als regering en parlement echter de zaken niet voldoende meer kunnen overzien, moeten er andere organen in het leven worden geroepen, die dit, elk op een eigen terrein, wel kunnen. De Nederlandse grondwet heeft in de hoofdstukken V en VI de mogelijkheid daartoe geopend, door met name in art. 155 vast te stellen, dat de wet ook aan andere dan in de Grondwet genoemde lichamen (provinciën, gemeenten en waterschappen dus) verordenende bevoegdheid kan geven. De Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie met de Sociaal Economische Raad aan de top is hier een sprekend, doch zeker niet het enige of eerste voorbeeld van. Maar verantwoordelijkheden en bevoegdheden kunnen op den duur moeilijk gescheiden blijven en derhalve moet men zich afvragen hoe lang overheid en parlement de situatie nog geheel vermogen te beheersen of in hoever zij in de toekomst gedwongen zullen worden steeds meer op de bakens van genoemde organen te koersen. Het desintegratie proces van het staatsapparaat is daarmee ingezet.

Doch ook van buiten af beginnen zich symptomen van staatsontbinding voor te doen. In 1919 werd op initiatief van de Amerikaanse president Woodrow Wilson de Volkenbond — die overigens een typische statenbond was — opgericht. De Verenigde Staten zijn er geen lid van geworden. Het wekte namelijk in Amerikaanse kringen nogal tegenkanting op, dat zich hier voor het eerst het verschijnsel van de ipso facto oorlog dreigde voor te doen.

Terwijl de bevoegdheid tot het verklaren van oorlog tot dan toe volledig in handen geweest was van het Amerikaanse Congres, opende het Volkenbondspact de mogelijkheid van een als het ware automatische ontketening ener collectieve oorlog ter bestrijding van agressie. Hetgeen een ernstige inbreuk betekende op een van de meest essentiële gezags-sferen, die de diverse staten — en met name ook het Amerikaanse Congres — tot dan toe immer angstvallig tot hun domein hadden gerekend. Het etatistische souvereiniteitsbegrip begint van dat moment af, zij het voorlopig nog formeel, zijn preponderante betekenis te verliezen.

In Europa ziet men thans een schier nog sprekender ontwikkeling zijn intrede doen: de vorming van afzonderlijke functionele organen, welke op bepaalde levensterreinen de taak van de overheden der diverse staten eenvoudig beogen over te nemen. Denke men aan instellingen als de Defensiegemeenschap, de Kolen- en Staalgemeenschap, de Groene (landbouw) pool e.d., al dan niet in

werking. Deze betekenen een verdere stap op de weg naar de afbraak van de staat. Ten aanzien van het traditionele verdrag immers gold steeds, dat de staat zich er uitdrukkelijk van te voren toe verbinden moest. De staat had dan als het ware zijn wil in gebracht en bleef dan verder krachtens die wilsuiving aan het verdrag gesubordineerd. Het verdrag was echter eenmalig, regelende een bepaalde materie. Bij verandering van omstandigheden kon de staat onder zekere niet bijzonder duidelijk vastgestelde voorwaarden zich van zijn verplichtingen ontheven achten (clausula rebus sic stantibus). Voorzover (bij collectieve dus meerstatelijke overeenkomsten) op basis van dat verdrag besluiten moesten worden genomen, werd eenstemmigheid voorgeschreven. Integreeren betekent echter meer, de staat kan op een gegeven ogenblik tegen zijn wil worden gebonden bij eenvoudige meerderheid van stemmen. Het element van het oorspronkelijke, niet afgeleide, gezag gaat ontbreken.

Gesteld nu, dat inderdaad bij toenemende integratie de staten zelf steeds meer zouden worden gedesintegreerd, vormt zich dan niet vanzelf een nieuwe overheid en een nieuwe staat? Het zal de vraag zijn.

Het zal de vraag zijn of bij de nog immer voortschrijdende differentiatie van het maatschappelijk leven de staat zijn beste tijd niet heeft gehad. Men kan zich ook andere gemeenschapsvormen voorstellen, zuiver personele gemeenschapsvormen, welke geen bepaalde territorien bestrijken doch groepen — en elk voor zich weer andere groepen — van personen betreffen. Zo zouden economische, agrarische, culturele, defensieve, religieuze, sociale en rechtsgemeenschappen ontstaan, die elkaar geenszins behoeven te overlappen. Economische, agrarische, culturele e.a. eenheden zouden zich uitsluitend op basis van wat hen verbindt kunnen aansluiten. Een sociale gemeenschap zou — zeer globaal gesproken om althans een idee te geven — de armere Oosterse naast de rijkere Westerse sferen kunnen omvatten, de tegenwoordige naties zouden culturele gemeenschappen kunnen vormen, het Atlantisch Verband zou een defensieve gemeenschap, West-Europa en Zuid-Amerika economische gemeenschappen kunnen zijn. Fantastisch? Wellicht wel en in elk geval vooralsnog voorbarig. Om de problemen meester te worden — en de problematiek van het bovenstaande ligt voor de hand — moet men er echter afstand van durven nemen en zich niet al te zeer door traditionele banden en opvattingen laten misleiden. Want zeker schijnt, dat een moderne wereld voor niets meer staat. Zelfs niet voor de staat.

HEIN ROETHOF.

„DAMCO” Schildersbedrijf

SCHOTERBOSSTRAAT 18-20 - TELEF. 43024-48926

ROTTERDAM-C.

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

Wat ons in verband met de Nationale ramp te doen staat

Hoofdbestuur van de J.O.V.D. zal zich nader beraden

De gebeurtenissen, die zich sinds de noodlottige eerste Februari hebben afgespeeld, en die wellicht nu, na zeven weken, nog niet in hun volle betekenis tot ons zijn doorgedrongen, hebben niet nagelaten ons gehele volk diep aan te grijpen. En naarmate de omvang van het materioze leed en de enorme schade meer tot ons doordringt, worden wij des te dieper geroerd door de tragiek van deze ramp. Dit kan en mag aan niemand voorbijgaan en het is goed dit ook hier ter plaatse nog eens te stellen.

Wat in de afgelopen weken is getoond aan spontaan medeleven, offervaardigheid en saamhorigheid, tot uiting gekomen in die ontelbare kleine en grote daden, is zonder hoovaardij groots te noemen. Groot, juist door het feit, dat het medeleven oprecht was, dat er zonder ophef en vanzelfsprekend werkelijke en vaak grote offers zijn gebracht en dat, met wegcijfering van alle nationale, religieuze, politieke of maatschappelijke tegenstellingen, een eenheid werd getoond, die vertrouwenwekkend is in onze verdeelde wereld. Vooraan sta hierbij het verheffende voorbeeld dat het Vorstenhuis ons stelde en waarmede het ons allen tot nog groter daadkracht wist te bezielen.

Laten wij hiervoor dankbaar zijn en ons voornemen deze goede momenten vast te houden, ook, wanneer de normale gang van het dagelijks leven ons de feiten van dit ogenblik reeds lang heeft doen vergeten.

Intussen willen wij nog stil staan bij wat er ook in eigen kring dezer dagen heeft plaats gevonden.

Denken wij in J.O.V.D. verband, dan gaan onze gevoels en gedachten onmiddellijk uit naar onze leden en geestverwanten, die in de Hoekse Waard en elders de overval van het water te doorstaan hebben gekregen. Voor zover bekend heeft de J.O.V.D. geen slachtoffers onder haar leden te betreuen, doch aanzienlijk is de materiële schade die verscheidene vrienden in het rampgebied hebben geleden.

Aan de drang tot directe hulpverlening kon helaas door Hoofdbestuur en redactie geen of nagenoeg geen uitvoering worden gegeven. Evenmin kon worden gebruik gemaakt van de vele en spontane aanbiedingen, die ons van buitenlandse liberale vrienden hebben bereikt. De noodzaak om de realiteit onder ogen te zien deed ons beseffen, dat de enige doeltreffende hulp in de gegeven omstandigheden kon, en ook nu nog kan, worden geboden door de daartoe geschikte instanties, die, ondanks de onvermijdelijke tekortkomingen, toch altijd beter kunnen werken, dan ontelbare goedwillende maar ongeorganiseerde hulpacties.

Directe hulp door de J.O.V.D. als vereniging kon dus niet worden geboden en het ligt ook niet in de bedoeling in deze zin iets ter hand te nemen, want onze taak ligt geenszins daar, waar anderen het beter kunnen. Met het betuigen van deelneming aan getroffen afdelingen of geestverwanten moest in eerste instantie worden volstaan.

Wel moet ook hier naar voren worden gebracht de mogelijkheden, die er voor ieder individueel zijn om steun te verlenen aan het Rampen-

fonds. Niet meer dan een plicht van iedere verantwoordelijke staatsburger is het, voortdurend ervan overtuigd te zijn dat geen financieel offer te groot geacht mag worden.

Een aansporing — wij zijn ervan overtuigd — is nauwelijks meer nodig; het zou niettemin een tekortkoming zijn een dringend beroep op onze lezers om het fonds te steunen achterwege te laten.

Ook spreekt het vanzelf dat wij klaar staan, de J.O.V.D. in zijn ge-

Nieuws over het J.O.V.D. Zomerkamp

Wij gaan weer naar Nijverdal

Data vastgesteld op 25 Juli t/m 2 Augustus

Het organiseren van een zomerkamp is zo langzamerhand een J.O.V.D.-traditie geworden. Dat is geen wonder, want de deelnemers aan onze vorige kampen zijn het er allemaal over eens dat deze kampen bijzonder goed geslaagd zijn. En wees eens eerlijk, is er een mooiere gelegenheid voor leden van een jongerenorganisatie als de onze, om nader tot elkaar te komen, om te praten over elkaars idealen, om eens helemaal los te komen uit die sfeer van school, kantoor of ander dagelijks werk?

Denk nu niet dat het allemaal ernst is in zo'n kamp. Integendeel, voor zwemmen, sport en spel, tochten in de prachtige omgeving, kampvuren en bonte avonden wordt altijd veel tijd uitgetrokken. Daarnaast komen dan enkele goede sprekers ons programma opluisteren.

De dikwijls zeer actuele onderwerpen geven vaak aanleiding tot debatten waarvan de stukken afvliegen.

Het Hoofdbestuur heeft ook dit jaar weer een kampcommissie benoemd, zoals je elders in dit nummer kunt lezen. Blakend van enthousiasme zijn de leden aan het werk getogen.

Na de uitstekende ervaringen die het vorige jaar in Nijverdal werden opgedaan, was de keuze van het kampterrein niet zo moeilijk.

We gaan weer naar Nijverdal! Dat zelfde Nijverdal waar ons vorige kamp zo'n groot succes werd. Nijverdal met z'n prachtige omgeving waar we nog lang niet op uitgekeken zijn. En wat erg belangrijk is, de deelnemers van het vorige kamp waren het er unaniem over eens dat de outillage hier, voor een kampeerplaats, uitzonderlijk goed is!

Ook de data staan al vast: Zaterdag 25 Juli beginnen we en Zondag 2 Augustus nemen we, met hete tranen, afscheid van elkaar.

Het is werkelijk de moeite waard om een J.O.V.D.-kamp mee te maken. De deelnemers aan vorige kampen hebben geen aansporing meer nodig. Die komen vast en zeker weer!

De J.O.V.D.'ers die tot nu toe niet tot de deelnemers behoorden geven we een goede raad: kom dit jaar van 25 Juli tot 2 Augustus naar Nijverdal en reserveer er nú je vacantie al voor!

Je zult er geen spijt van hebben! !

Nadere mededelingen volgen in de Driemaster. Tot ziens in Nijverdal! !

ns. de Kampcommissie,
RIEN BOOY.

heel, zo goed als ieder lid afzonderlijk, om, zodra de mogelijkheid zich voordoet, mede te werken aan herstel van de afdeling of hulp aan haar leden. Reeds werd contact opgenomen met enkelen uit het getroffen gebied teneinde in gezamenlijk overleg tot een doeltreffende regeling te komen. Wij denken hierbij niet in de eerste plaats aan een financiële hulpactie, maar veeleer aan het leggen van contacten met beroeps- of bedrijfsgenoten, het verschaffen of doen verschaffen van hulp op sociaal terrein, het beschikbaar stellen van vakliteratuur, studieboeken enz. of het verlenen van andere dergelijke diensten.

Er zullen gevallen blijken te zijn, waarin wij na korte of langere tijd, allen kunnen medewerken voor of ten bate van onze getroffen medeleden en onze hulp is dan des te waardevoller omdat het hier gaat om persoonlijke daden van geestverwante jongeren.

Binnenkort hoopt het Hoofdbestuur nadere mededelingen te kunnen doen in de overtuiging dat een beroep op onze leden niet tevergeefs zal zijn.

F. v. G.

Onze Beginselverklaring

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie stelt aan alle staatkunde de eis, dat zij, uitgaande van de algemeen erkende godsdienstige en ethische grondslagen der Nederlandse volksgemeenschap, gericht zij op de bevordering van de geestelijke en stoffelijke bloei der gemeenschap, daarbij verwerpende de opvatting, dat het doel der staatkunde is gelegen in de bevordering van het belang van het individu of van enige bevolkingsgroep als zodanig,

beschouwt als het krachtigste en veelal onontbeerlijke middel om aan die eis te beantwoorden de bevordering van de zelfwerkzaamheid der burgers zo binnen het staatsverband als daarbuiten, is mitsdien van oordeel, dat de staat tot taak heeft in het algemeen belang

enerzijds: de ontplooiing van de persoonlijke gaven en krachten mogelijk te maken en te bevorderen,

anderzijds: de individuele vrijheid, waar zij de gemeenschap of medeburgers te kort zou doen, te beperken en in goede banen te leiden, en

vat haar beginselen samen in de begrippen:

Vrijheid, Verantwoordelijkheid,
Verdraagzaamheid,
Sociale gerechtigheid.

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG

Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

Dat zullen wij nog jaren voelen

Gesprek met de kapper

Het is vijf uur geweest en de kantoren beginnen leeg te lopen. Van de Munt af komend wandel ik het Rokkin langs, op weg naar de Chinees. Mijn eetlust wordt een beetje getemperd door de gedachte aan het stukje voor de Driemaster.

„Over de ramp schrijf ik geen letter”, heb ik me voorgenomen.

De vele auto's op het parkeerterrein brengen mij de „anti-auto”-mentaliteit van publiek en belastingwetgeving in gedachten.

Over de kappen van de geparkeerde wagens heen kijkend, zie ik honderden fietsers geruisloos langs schuiven in de richting van de Munt. Stel, dat ze dié eens zo te pakken namen, wat zou er geprotesteerd worden. Iedereen lijkt wel te fietsen. Behalve ik dan. Maar daarvoor plaagt mijn rode vriend me ook met „kapitalistische” liberaal.

Het knappe meisje, dat me op het trottoir tegemoet komt wandelen, doet me weer vrede hebben met het leven. Als je loopt, zie je nog eens wat. Ik zou eens een love-story over haar moeten schrijven.

Langs mijn kapper komend, zie ik, dat het er merkwaardig stil is. Naar binnen dus, ik loop al een tijdje met zijn geld in m'n zak.

Terwijl het laken om mijn nek wordt gedaan, vraag ik of het altijd zo stil is om deze tijd van de dag.

„Het is al twee weken stil mijnheer”, vertelt hij.

„Komt dat ook al door de ramp?” Hij knikt. Hij weet hoe ik het hebben wil, of liever, hij weet dat ik het goed vind zoals hij het hebben wil, dus zet hij meteen zonder plichtplegingen de toudeuse er in.

„Maar haar groeit toch gewoon door, ramp of niet.”

„Ze stellen het knippen uit.”

We praten een poosje over de toestand, over de hulpvaardigheid binnen en buiten de grenzen. De tondeuse gaat onvermoeid verder. Ik kijk naar de plukjes haar, die om me heen op de vloer en op het kapperslaken vallen. Het gesprek gaat voort.

„We kunnen wel merken dat er veel

geld onder de mensen vandaan is. De melkwinkel in de buurt heeft er ook last van. Daar verkopen ze koffie, thee, chocolade en Cola in het middaguur. U begrijpt, al die kantoormensen. De laatste tijd is het stil bij hem. Zelfs de bakker heeft er last van. Een winkelier wist me te vertellen dat sommige klanten de rekening niet konden betalen, omdat ze gewoon blut waren. „Kan het volgende maand, want we hebben alles weggegeven”, zeiden ze.”

Al knippend zet hij z'n beschouwing voort. Ik heb amper in de gaten wat hij met mijn haar uitvoert. Ik hoef hem niet aan te moedigen om te praten.

„Al dat geld dat hier in Amsterdam is weggegeven, komt nu niet bij de zaken waar het anders was gekomen. Je kunt het nu maar één keer uitgeven. Er worden natuurlijk wel weer andere dingen voor gekocht. Het wordt uitgekeerd aan de getroffen en die besteden het weer. Dan komt het wel weer bij de bakker en de kruidenier. Straks de meubelmaker misschien.

Maar zo zie je. Daar denk je eerst helemaal niet aan, dat door je geld weg te geven, om je medemens te helpen, je een ander eigenlijk voor een gedeelte laat meedragen. Toen we ons geld zo royaal weggaven, was dat niet alleen ons eigen geld, maar meteen de verdienste van een ander.”

Ik kan het niet helpen, maar ik voel me ineens heel wat minder genereus en weldoend dan tevoren. Maar dit is slechts een klein persoonlijk angeltje. De mensen met een vast inkomen moeten zich een paar dingen ontzeggen, maar de middenstander, die eerst al een keer heeft gegeven, voelt het naderhand nog eens extra.

Het knippen vordert gestadig en ik verlies mijn „existentialistenpruijk”. We praten nog wat door.

„We zullen er maar niet te veel drukte over maken”, zegt de kapper, „want ten slotte zijn wij niet ons hele boeltje kwijt, zoals de lui die uit hun huizen zijn gespoeld. Die zijn het

zwaarst getroffen, hebben er het meeste weet van. Maar wij moeten niet denken, dat wij er verder weinig last van zullen hebben. Al die honderden miljoenen guldens schade. Dat is allemaal weg. Komt nooit meer terug. Met z'n allen, zoals we hier in dit landje zitten, zullen we dat op moeten brengen. Nee mijnheer, dat is niet klaar met een tientje, of een honderdje op de Giro. Dat zullen wij nog jaren voelen.”

Ik knik beamend. Ja dat zullen we nog jaren voelen.

„Ik geloof mijnheer, dat het voorname straks zal worden, de mensen die getroffen zijn, niet het gevoel te geven dat ze er niet helemaal bijhoren.”

„Dan toch door daden dat tonen”, onderbreek ik.

„Ja door daden tonen. Maar eerst moet je voelen. Zolang je beseft, dat je bij elkaar hoort, dat je moet blijven helpen, zolang zul je ook van harte je best blijven doen. En mijnheer, ik verzeker U, dat je alles veel beter aan kunt, als je maar zeker weet dat de anderen echt om je geven. Als je voelt dat er een band bestaat, dat je in je moeilijkheden altijd terug kunt vallen op het grotere geheel. Het vreemde is, dat je dan veel meer zelf kunt presteren.”

Ik ben er een beetje stil van. Ja, we hebben elkaar zo nodig. We kunnen zo veel als we iets groots achter ons weten. We voelen ons zo klein en zwak als dat weg valt.

Het scheermes komt er bij, handig werkt de kapper af.

„Nat maken mijnheer?”

„Nee, dank U, de griep loopt rond en ik wil hem niet te veel uitnodigen.”

Afborstelen, betalen.

„Dank U beleefd mijnheer.”

De fooi is een dubbeltje meer dan gewoonlijk. Gelukkig weet ik niet wie degene is, die het nu niet zal krijgen.

„Goeden avond!”

Ik sta buiten. De straat is een beetje nat van de regen. Maar het water ligt veilig in de grachten. Ik sta in mijn Amsterdam, op droge grond, tussen hele huizen. Het leven gaat hier gewoon door. Ik bedenk dat ik trek heb gekregen in mijn bami en ik wandel verder. De kapper heeft mijn auto-belasting en mijn love-story getorpedeerd. Ik had niet over de ramp willen schrijven, nu zal ik het toch doen. Maar heeft de achtergrond van dit alles toch niet iets te maken met een love-story?

Komt het uiteindelijk niet neer op liefde voor je medemens?

In de love-story is alles spontaan en gemakkelijk. In deze eerste weken, diep geroerd als we waren, kostte het ons geen moeite te komen tot medegevoel, tot helpen, tot geven.

Maar ver voorbij het eind van de love-story, begint het leven, daar wordt een beroep gedaan op de liefde, daar wordt iets van de mens geëist, boven het spontane van de eerste ontroering.

T. Z.

**Weest GEEN toeschouwer
in Uw J.O.V.D.**

DOET MEE

Werft

Leden voor Uw afdeling

Abonnees voor De Driemaster

Donateurs

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij KORTEWEG

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

H.H. Annemers en Bouwers,

Alle DAKBEDEKKINGSMATERIALEN
tegen concurrerende prijzen

Ook worden **DAKBEDEKKINGEN** door
ons voordelig uitgevoerd

„VERPER”, Pastoredijk 109, PERNIS, Telef. 73288

Overstromingsramp heeft voornamelijk onze grond in ernstige mate getroffen

Een nadelige vergelijking met de positie der industrie

Het zoute zeewater heeft onze cultuurgrond in de overstromde polders vergiftigd. Een indruk van de hoeveelheid zout die binnengekomen is, krijgt men, wanneer men bedenkt dat een landbouwbedrijf van 50 ha, waar het bodemwater thans per liter 10 gram zout bevat, een hoeveelheid zout te incasseren heeft gekregen die gelijk is te stellen aan vijftig wagonladingen. Op verschillende plaatsen is het zoutgehalte echter twee maal zo groot.

Het zout is op twee manieren schadelijk voor de plantengroei. In eerste instantie kunnen de meeste cultuurgewassen het zout in het bodemvocht niet verdragen, dus maakt hun groei en ontwikkeling onmogelijk. Slechts enkele gewassen kunnen bij een zoutgehalte van 10 gram per liter een enigszins redelijke opbrengst afwerpen. De andere schadelijke werking van het zout is zijn funeste invloed op de structuur van de grond. Gronden die met zoutwater overspoeld zijn geweest missen deze goede eigenschap. Dit tengevolge van ingewikkelde scheikundige omzettingen. De grond slempt

dicht, is niet meer vochthoudend en heeft bij regen direct wateroverlast. Bekalking en rust is het geneesmiddel. Bij goede behandeling, veel zorgen en kosten zullen de akkers weer tot volle productie kunnen komen.

Het lijkt mij goed in dit verband eens iets nader in te gaan op de grote verschillen die er bestaan tussen landbouw en industrie. Verschillen die er ook oorzaak van zijn dat het agrarisch bedrijf zoveel zwaarder getroffen is dan welke andere tak van bedrijf ook.

De landbouw heeft een productie proces hetwelk zich slechts één maal per jaar herhaalt. Dit brengt groot risico met zich. Bij de overstromingsramp spreekt dit weer heel duidelijk. Verschillende gewassen hadden bijna het productieproces doorlopen, alleen de aflevering moest nog geschieden (niet te vergelijken met voorraden). Men begrijpt hoe groot de verliezen zijn na bijna een jaar van onkosten. In die gebieden waar thans het water nog staat of het zoutgehalte dermate hoog is dat niet tot uitzaai overgegaan kan worden heeft men het gehele komende jaar geen productie. In de industrie kan men op ieder

gewenst moment de productie hervatten.

De hoeveelheid geld in de landbouw geïnvesteerd tegenover de bruto opbrengst is veel groter dan in de industrie (vier tot zes maal zo veel). Dit heeft met zich mede gebracht dat de materiële schade bij de boeren zoveel groter is dan in andere bedrijfstakken. De zware rentelast heeft men ook thans, nu er geen inkomsten zijn, te dragen.

De industrie werkt met dood materiaal. Dit is zonder meer vrij gemakkelijk te vervangen. De landbouw heeft echter levende have. Wanneer men bedenkt dat een boomgaard zeven jaar nadat hij gepoot is de eerste vruchten draagt, is het duidelijk dat dit niet gemakkelijk vervangbaar is. Ik denk hier ook nog aan het fokvee, waar vaak een mensenleven lang mee was gemoeid om de nu verloren resultaten te bereiken.

Bij de behandeling van de watersnoodnota in de Staten Generaal heeft men er terecht op gewezen dat het agrarisch bedrijf onder andere bepalingen zal moeten vallen.

Het herstel van de landbouw, met

zijn vergiftigde grond, zal een zaak van jaren blijken te zijn!

G. v. d. ZANDE.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie, Herengracht 434-438.

Nieuws uit de afdelingen

BOSKOOP.

Jaarvergadering.

Zaterdagavond 7 Maart j.l. hield de afdeling haar jaarvergadering in hotel Neuf. (Dat is toch niet conform het HR! - Red.) Volgens het jaarverslag van de secretaris was ook het tweede J.O.V.D.-jaar in Boskoop niet ongunstig. Er werden vele lezingen in Neuf gehouden.

Hoogtepunten waren o.a. de lezingen van het Tweede Kamerlid Zegeering Hadders (een lezing die ook door vele V.V.D.-leden en Goudse J.O.V.D.'ers werd bijgewoond), van de heer W. C. Hage over de Gemeenteraad en van de heer J. Hage over de Amerikaanse presidentsverkiezingen. Er werd een geslaagd Sinterklaasfeest gevierd, J.O.V.D.'ers brachten een gezamenlijk bezoek aan een Gemeenteraadsvergadering en diverse leden brachten bezoeken aan J.O.V.D.-bijeenkomsten in Amsterdam, Den Haag en Dordrecht. Het aantal leden bedraagt thans 24, het aantal donateurs 22. (Een voorbeeld om door andere afdelingen nagevolgd te worden. - Red.) Aan de werving van nieuwe leden en donateurs zal veel aandacht worden besteed. De heer R. Booy, die benoemd is in de kampcommissie van de J.O.V.D., wakte op om aan het a.s. zomerkamp van de J.O.V.D. in Nijverdal deel te nemen. Vervolgens was de bestuursverkiezing aan de orde. Het bestuur is thans als volgt samengesteld: R. Booy, voorzitter; H. Hooftman, secretaris; mevrouw T. Slijkhuys-Huizinga, penningmeesteresse; mej. H. Kromhout en A. Vuyk. Als lid van de jeugdgemeenteraad werden gekozen de heren Gerard Vermey en Hugo Hooftman, terwijl als reserve mej. G. Rosbergen werd aangewezen. De avond werd met een dansje besloten.

DORDRECHT.

De leden aan het woord.

Nadat het water en de modder verdwenen waren, de huizen weer droog, de evacués onderdak gebracht en van kleren voorzien, de J.O.V.D. leden uitgeblazen van het werk bij de hulpactie, werden de bijeenkomsten voortgezet.

Op 22 Februari stond het huis van het lid Jan Olthuis open om een grote stroom leden binnen te laten. Anne-Marie Hazelaar stelde in een kort speechje het probleem: „Mogen communisten zitting hebben in de watersnood-commissie”, naar aanleiding van het voorstel van de heer Burger in de Tweede Kamervergadering van Dinsdag 17 Februari. In haar inleiding nam de spreekster het op voor de motivering van prof. Oud, die meende, dat de Kamer de consequenties moet trekken uit de omstandigheden, dat er nu eenmaal communisten in de Kamer zitten, en alleen wanneer het landsbelang zich tegen opnemings verzet dienen de communisten uitgesloten te worden. Bij de discussie bleek het merendeel der aanwezigen het met spreekster eens te zijn.

Op 5 Maart had de afdeling het genoegen de heer Drs J. G. Th. Linszen in zijn midden te hebben. Hij besprak enige „Europese kwesties”. Allereerst behandelde hij de naoorlogse historie van alle pogingen en resultaten om tot een Europese integratie te komen, te beginnen met het sluiten van het Beneluxverdrag op 5 September 1944. Daarna ging spreker over op de problemen welke aan deze integratie vastzitten. Hij splitste dit in culturele, politieke, sociale, economische en militaire problemen. De culturele problemen zullen misschien voor de zeven Schumanlanden (waarbij spreker ook het Saargebied rekende), de minste moeilijkheden geven, want

deze betreffen in hoofdzaak de taalmoeilijkheden. Bij de economische stond de spreker het langst stil. Tot slot behandelde spreker zowel het belang, dat Amerika heeft bij het tot standbrengen van een Verenigd Europa, alsook de pogingen van de Sowjet-Unie om dit te verijdelen.

Op Zondag 15 Maart kwamen de leden weer aan de beurt om hun stem te laten horen, waarbij ze naar vrije keuze een onderwerp konden nemen.

Z.O. DRENTHE.

Kamerlid Zegeering Hadders sprak.

De afd. Z.O. Drenthe kwam op 21 Februari bijeen in hotel Grimm te Emmen.

In een kort openingswoord heette de voorzitter in 't bijzonder welkom het Kamerlid Zegeering Hadders uit Emmen.

De voorzitter herinnerde nog even aan de Districtsdag waar de afd. Z.O. Drenthe met een volle bus naar toe is geweest. Verder werd op 14 Februari door 2 leden een vergadering in Assen, van jongeren van verschillende politieke richtingen, bezocht, terwijl op 15 Februari door enkele leden de kaderbijeenkomst in Amersfoort met een bezoek werd vereerd.

De afd. zelf is van plan op 21 Maart een propagandafeestavond in Dalen te houden.

Tenslotte werd medegedeeld dat

mej. J. Pols als lid en bestuurslid bedankt had. Het bestuur stelde in haar plaats kandidaat de heer J. v. d. Hei te Klazienaveen.

Hierna gaf de voorzitter het woord aan de heer Zegeering Hadders welke naar aanleiding van een vraag hem destijds gesteld, n.l. of de sociale wetgeving wel nodig was, een inleiding hield over de sociale verhoudingen in Nederland.

Spr. wees erop dat voor 100 jaar nog geen sociale wetten bestonden en men toen in tijden van armoede overgegeven was aan de liefdadigheid. Met de sociale wetten is een aanvang gemaakt door de liberale minister Van Houten door de instelling van een wet inzake beperking van kinderarbeid.

Spr. wees op het gevaar dat in een sociale wetgeving schuilt, n.l. dat de individuele verantwoordelijkheid verslapt. Volgens spr. eist het Nederlandse volk zekere rechten en het is dan ook niet meer dan billijk dat het gehele volk en niet alleen het bedrijfsleven de daaruit voortkomende lasten draagt.

Na de pauze werden vanuit de vergadering verschillende vragen gesteld die op duidelijke en uitvoerige wijze werden beantwoord.

Vervolgens bracht de heer Klaas Draaijers verslag uit van de kaderbijeenkomst in Amersfoort en werd de heer Jo v. d. Hei als bestuurslid gekozen.

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS

AGENTEN VAN GEREGLDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM - AMSTERDAM
GRONINGEN - HAMBURG

Ten slotte werd nog een propaganda commissie benoemd waarin zitting namen: mej. J. de Jonge, Valthermond; K. G. Berends, Veenoord; H. Haasken, Noord Barge; A. Hegen, Wachtum en K. Draaijers, Oosterhesselen.

Het was al laat toen de voorzitter de vergadering sloot, daarbij nogmaals wijzend op de propagandafeestavond van 21 Maart, waarvoor de heer Zegering Hadders inmiddels bereid gevonden werd een „vuurwerk" af te steken.

GIESSENDAM-HARDINXVELD.

Weer aan slag.

Voor het eerst na de nationale ramp, welke de Alblasserwaard, hoewel niet in zo ernstige mate, toch ook getroffen heeft, hield de afdeling Giessendam-Hardinxveld op 7 Maart j.l., weer een huishoudelijke vergadering. Na de opening door de presidente, werden door enige leden enkele interessante en actuele problemen behandeld, o.a. het anti-semitisme, dat in zijn verschillende facetten naar voren werd gebracht. Mej. Muilwijk bezag van dit probleem de economische kant, terwijl de historische zijde door de heer Beusekom belicht werd. Verder werd genoemd vraagstuk nog meer in het algemeen besproken door de heer van der Sluys. Een kort debat volgde. Voorts werd de avond gevuld met behandelen van vragen, waarbij tevens de spreekvaardigheid van sommige leden op de proef werd gesteld, doordat ze de aan hen opgegeven onderwerpen zonder voorbereiding moesten behandelen.

Na de pauze kwamen de kaarten op tafel en werd er een robbertje gebridged. Ondertussen werd door enkele leden het pianospel beoefend. Om 11 uur werd de bijeenkomst door de presidente gesloten. De leden konden terugzien op een gezellige avond.

GRONINGEN.

Noordelijke Districtsdag een hoogtepunt.

Gevarieerd programma, veel deelnemers

Wanneer wij de tijd overzien, die ligt tussen de start van het Noordelijke District in 1951 en nu, dan kunnen wij tot onze vreugde constateren, dat het Noordelijk District vaste voet aan wal heeft gekregen!

Het Districtsbestuur besloot, in navolging van de zeer geslaagde Districtsdag te Groningen (1951) meerdere te laten volgen!

Zo werd 5 April 1952 in „De Hertenkamp" de tweede districtsdag geopend, waar de heer Korthals een bijzonder boeiende inleiding hield voor een grote schare J.O.V.D. leden. Na de broodmaaltijd verhuisde het gezelschap naar Zuidlaren, waar de toneelgroep van de V.V.D. Zuidlaren het toneelstuk „Robbedoes" opvoerde.

De volksverhuizing naar Zuidlaren was noodzakelijk, omdat het toneel in de Hertenkamp te klein was.

In 1953, op 31 Januari, werd de 3e Districtsdag gehouden en wel — wéér in Zuidlaren.

De middagbijeenkomst werd geopend in Hotel de „Gouden Leeuw" door de heer O. Tammens, wegens afwezigheid van de voorzitter mr dr K. van Dijk. Ruim 200 mensen vulden de zaal, waaronder genodigden van de Centrale van de V.V.D. Drente en genodigden en belangstellenden uit Zuidlaren. Met grote belangstelling volgde men de interessante inleiding van dhr H. A. Ch. J. van de Mandere over de internationale politieke verhoudingen. Na de middagbijeenkomst werd de broodmaaltijd gebruikt in Hotel „In Den Ros Beyaard". Deze maaltijd, waaraan ruim 140 J.O.V.D.'ers deel-

namen was evenals vorig jaar een van de hoogtepunten van de dag. 's Avonds voerde in de „Gouden Leeuw" de toneelgroep van de V.V.D. Zuidlaren „Robbedoes getrouwd" op, het vervolgstuk van vorig jaar.

Ook deze jongste Districtsdag mogen we als een goed geslaagde aanstrepen! M. H.

GRONINGEN.

Discussie met Nieuwe Koers.

Op 20 Februari j.l. hielden de Groningse Noordelijke afdelingen een discussie-avond met de Jongeren van de Nieuwe Koers. Een vertegenwoordiger van laatstgenoemde organisatie zette de beginselen der Nieuwe Koers uiteen, terwijl mr K. van Dijk het woord voerde over de J.O.V.D. Naar aanleiding van beider inleidingen werd hierna in groepen gediscussieëerd. Een ieder bleek goed van de tongriem gesneden te zijn. De rapporteur van iedere groep vertelde na afloop der discussie in het kort wat er in zijn groep besproken was. Een zeer geanimeerde, leerzame en prettige avond.

MEPPEL EN OMSTR.

Algemene vergadering.

Te Ruinerwold werd op 28 Febr. een algemene vergadering belegd. In zijn openingswoord richtte de voorzitter een bijzonder woord van welkom tot de spreker van deze avond, de heer R. Zegering Hadders. Deze had als onderwerp „Waarom niet".

Spreker behandelde o.a. de kabinetsformatie. Een regering is er om te regeren boven alle maatschappelijke groeperingen. Deze moet vrij zijn en alles overzien. De regering moet alles beoordelen in het kader van

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms een collectie ZEER CHIQUE BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werkplaatsen vervaardigd zijn en bekleed met uitzonderlijk mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct door de fabrikant geleverd worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co Wolphaertsbocht 260-264 ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip voor verzorgde interieurs.

het algemeenwelzijn van ons land. Ook haalde spreker de begrippen progressief en conservatief naar voren. De liberale richting is de enige die een progressief beleid wil voeren. Een geheel vrije economie is niet bestaanbaar en wij zijn nu gekomen tot een geleide economie, waarmede men er ook niet komt.

Na de pauze was er gelegenheid vragen te stellen, waarvan goed gebruik werd gemaakt. Hierna kwam het belangrijke punt „Het Congres" aan de orde. Het is nu definitief dat het J.O.V.D.-congres dit jaar in Meppel gehouden zal worden. Dus J.O.V.D.'ers allen er toe meewerken, dat dit goed zal slagen.

In de vacature van het bestuur van het Noordelijk district werd gekozen de heer L. Stapel, voorzitter der afd. Het was zoals gewoonlijk een geslaagde avond.

T. P. DE GEUS

AANNEMERSBEDRIJF

GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

A. v. d. HOF's KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM

TELEFOON 74254

„WIJKO"

Machinerieën - Scheepsaccumulatoren - Gereedschappen

SINGEL 18a - SCHIEDAM - TEL. 65593

De Graaff en Coster

Verwarming en Werktuigen

Delft - Nw. Plantage 49 - Tel. 1367

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

Aannemersbedrijf - Wegenbouw
Grondwerken - Zandleverantie

G. VAN DUIJN

Katwijk aan Zee - Parklaan 330 - Tel. (K 1718) 2047

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

JOH. WOLDHUIS

AANNEMINGSBEDRIJF VAN CONSTRUCTIES

- KLINK-, BANK- EN PLAATWERK
- SCHEEPSREPARATIE
- KETEL- EN PIJPLEIDINGEN
- AUTOGEEN EN ELECTRISCH LASWERK

Kantoor: Bergweg 107 - Rotterdam-N.
Telefoon 82392, na 6 uur 72151

Terrein en werkplaats: IJsselmonde, Bovenstraat 200

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIETUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALATIES

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**VERF
VERF**

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDE

WERF FIGEE
I.S.
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

BETONFABR. **MIJNLIEFF** NIJMEGEN

▶ BIMSBETONDAKEN
▶ GEMIJVLOEREN
▶ TRILBETONWERK

SLOETSTRAAT 6 - NIJMEGEN - TEL. 20539

A. VAN DRIEL
SCHILDERSBEDRIJF

ZOWEL CONSTRUCTIE- voor grote objecten
als
SCHEEPSSCHILDERWERK Pernis Ring 294 Rotterdam

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ. N.V.**

OVERZEESSE SCHEEPVAART-
EN TRANSPORTONDERNEMING „**OSTO**”

ROTTERDAM **Alle zeetransporten**
Kleiweg 234 Speciaal: Middellandse Zee, Portugal,
Tel. 49892 Spanje en Zuid-Amerika

Charlois' Poeliersbedrijf - A. Verhoef
Handel in levend en geslacht pluimvee
Groothandel in eieren

Alles vers geslacht en tegen concurrerende prijzen

Rotterdam - Wolphaertsbocht 71 - Telefoon 76724
Na 18 uur Nieuwerkerk a/d IJssel, K 1803-425

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

F. Groenendijk
Zee- en Riviertransporten

Struitenweg 40, Rotterdam-Z., Tel. 78500
Telegrams: „Searunners” Rotterdam

VAN DEN HERIK's
AANNEMINGSBEDRIJF

Aannemers van alle voorkomende
Glooiing- Rijs-, Grond- en Kademuurwerken

Kantoor Sliedrecht, Joh. Kraaijeveldstraat 6
Telefoon 345, Sliedrecht.

 Lood- en Zinkverwerker

- AANLEG VAN GAS-,
- KOUD- EN WARMWATERLEIDINGEN
- SANITAIRE ARTIKELEN
- GASHAARDEN, FORNUIZEN ENZ.

Noordplein 77b, Rotterdam. Telefoon 42160

„**TOBRANO**” (P. L. C. van Tol)
Chr. Bennekerslaan 20c, ROTTERDAM-O., Tel. 23932

Pijpleidingen, electr. lassen, autogeen snijden
en lassen, speciaal laswerk, constructiewerken,
montagewerken van alle soorten machines.

 **HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KLOOS
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 4

April 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:

woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuw-
bouw.

Rente 4½ %/o.

NEMARCO
UTRECHT

Amsterdamsstraatw. 442b
Telefoon 14061

WILT ELKANDER VERDRAGEN

Vrijheid zonder verdraagzaamheid blijft volmaakt ondenkbaar. Het is dan ook geenszins toevallig, dat een van de drie masten op ons schip van de vrijheid de verdraagzaamheid bedoelt voor te stellen.

Immers, wenst men zelf vrij te zijn, dan kan men dit slechts blijven door ook de ander een dergelijke vrijheid toe te kennen, zal niet een strijd ontstaan, die een van beiden op den duur tot onvrije maakt. En streeft men anderzijds de verdraagzaamheid na, dan vloeit daaruit voort niet alleen, dat men vrij wil zijn, doch ook vrij wil laten, en ook een ander van harte die vrijheid gunt.

Of, zoals Wiardi Beckman het gedurende de oorlog bondig formuleerde: „Wie voor zichzelf de vrijheid vraagt, zijn oprechte overtuiging te belijden en te dienen, kan dit in redelijkheid aan een ander niet ontzeggen.”

De begrippen vrijheid en verdraagzaamheid zijn onlosmakelijk met elkander verbonden.

Het kan dan ook nauwelijks verbazing wekken, dat in de Nederlandse gewesten, waar de vrijheid reeds in een vroeg stadium ontkiemde, ook de tolerantie een vruchtbare bodem vond.

Namen als die van Erasmus, Coornhert, en Willem van Oranje zijn in dit verband evenzovele begrippen geworden, die gemakkelijk met andere zouden zijn aan te vullen.

„De Koning dwaalt als hij meent, dat men hier te lande voortdurend de bloedige plakaten tegen de ketters zal verdragen. Hoezeer ik aan het katholieke geloof gehecht ben, ik kan niet goedkeuren, dat Vorsten over het geweten van hun onderdanen willen heersen en hun de vrijheid van geloof ontnemen”, aldus sprak Willem van Oranje en kon daarmee zijn tolerante houding moeilijk duidelijker tot uitdrukking hebben gebracht.

Vervolgden om der wille van religie en conciëntie hebben hier altoos een goede ontvangst genoten.

En tot op de huidige dag getuigen Franse, Portugese en andere uitheemse namen in onze telefoonboeken van de rol, welke de Republiek der Verenigde Nederlanden als toevluchtsoord voor de ontheemden in Europa heeft gespeeld.

Weliswaar springen uit die tijd ook enkele aparte uitingen van onverdraagzaamheid scherp in het oog, zoals de onthoofding van Van Oldenbarneveldt en de moord op de De Witten, doch zijn zij niet min of meer als een uitzondering op de algemene regel te beschouwen?

Doet de ontvluchting van Hugo de Groot uit het slot Loevestein in zijn boekenkist niet veeleer komisch dan tragisch aan, hoe

onaangenaam het dan ook blijft, dat men deze grote Nederlander ook in zijn verder leven de terugkeer naar patria heeft ontzegd?

Over het algemeen gesproken heeft de politieke of religieuze strijd hier te lande zelden slachtoffers geëist. De Patriottentijd was er een markant voorbeeld van, toen men elkander om serieuze kwesties vaak, gemeten naar buitenlandse proporties, op de meest kluchtige wijze te lijf ging.

En wat de religie betreft: feit is, dat de religieuze katholieke minderheid zich ook gedurende en onmiddellijk na de opstand gemakkelijk heeft kunnen handhaven, al kwam de werkelijke emancipatie dan eerst in een veel later stadium.

Artike 13 van de Unie van Utrecht schreef de geloofsvrijheid trouwens uitdrukkelijk voor: „De provinciën zijn vrij de religie in hun gebied naar goeddunken te regelen, mits dat een ieder particulier in zijn religie vrij sal moge blijven ende dat men niemand ter cause van religie sal mogen achterhalen.” Hetgeen, gezien tegen de achtergrond van de tijd iets zeer bijzonders was!

Overigens mag men verdraagzaamheid niet uitsluitend als een uiting van vrijheidsdrang — en de daarmee gepaard gaande eerbiediging van de vrijheidszin bij anderen — zien.

Het tolerantiebegrip heeft een sterk individualistische inslag. Niets is geschikt het zozeer te bedreigen als een toenemende massificering van de maatschappij.

De massamen kent nu eenmaal geen verdraagzaamheid doch treedt nivellerend op, d.w.z. wil zijn uniforme stempel in een zo snel mogelijk tempo aan alles en allen opleggen.

Een dictatuur van het proletariaat kost van alle dictaturen nog de meeste slachtoffers. Want zodra de massa zegeviert en de maatstaven van de hordemens worden aangelegd, gelijk zulks op zo meesterlijke wijze door Ortega y Gasset in zijn „La rebelion de las masas” is geschilderd, blijft voor verdraagzaamheid geen ruimte meer. Deze zou immers primair liefde voor de medemens en eerbiediging van de menselijke persoonlijkheid eisen.

Gelijk Coornhert, sprekende tot de elkaar bestrijdende protestant en katholiek, het uitdrukte: „Ick keere mij niet van U, maar tot U beiden, als die U beiden van herte goet gunne.” Of, wat de eerbiediging van de persoonlijkheid meer in het bijzonder aangaat, zoals Pierson schreef: „Dit is voor mij het ware beginsel der verdraagzaamheid. Aan iedere richting doet men onrecht, zolang men weigert in haar vertegenwoordigers mensen te zien.”

Wij moeten mensen kunnen zien in onze tijdgenoten. Mensen, met al hun goede eigenschappen. Mensen ook, met hun feilen en gebreken, die wij van ons zelf (soms)

zo goed kennen. De werkelijk verdraagzame ontdekken wij juist in diens opvattingen over de eerbiediging van de medemens.

Doch hieruit valt onmiddellijk een andere conclusie te trekken, namelijk dat dogmatiek en tolerantie doorgaans moeilijk samengaan.

Wie immers van het feit van het eigen gelijk zozeer doordrongen is, dat hij aan het gelijk van anderen geen behoefte heeft, kan enkel onverdraagzaam zijn. En wie zich al te krampachtig aan een dogma vastklampt, loopt groot gevaar de redelijkheid in andermans standpunt uit het oog te verliezen.

Zo kan de intolerantie zelfs, in plaats van te zijn een van onze vicios mayores, tot een gevierd beginsel worden uitgeroepen.

De nationaal-socialistische ideologie met name heeft deze consequentie inderdaad getrokken en de intolerantie tot principe verheven. „Wij kunnen geen andere geschiedbeschouwing dan de onze op de scholen dulden, omdat wij onverdraagzaam zijn. Wij zijn onverdraagzaam, omdat wij gelijk hebben”, schreef in 1940 een woordvoerder van het Nationaal Front (Arnold Meyer) in het zogenaamde Nederlands Dagblad. En kan het bondiger en tegelijkertijd schaamtelozer worden geformuleerd?

In laatste instantie staan in de begrippen verdraagzaamheid en onverdraagzaamheid dan ook de democratische en de dictatoriale geesteswereld en gedachtengang lijnrecht tegenover elkander.

De democratie vraagt overleg, de dictatuur legt op. De democratie beoogt zelf-bestuur, de dictatuur heerschappij. De democratie leeft uit verscheidenheid, de dictatuur brengt gelijkenschakeling.

„Natuurlijk zullen er partijen blijven en zich opnieuw vormen. In elke gemeenschap, die niet door volstreekte dwang geregeerd wordt, zal verschil van inzicht en groepering naar zodanig verschil steeds de bewegende kracht ener gezonde samenleving blijven. Een Nederlandse volkseenheid in het bijzonder kan men zich niet anders denken dan als een eenheid in verscheidenheid. Samenwerking ondanks verschil van opvatting eist meer bewerktuigde mensen dan eendracht op zichzelf.”

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Kan het anders dan dat een van onze grootste cultuurdragers, Huizinga, aldus over dit ons Nederlands geestesmerk oordeelde?

Verdraagzaamheid betekent geenszins de dood in de pot. Zij vraagt stellig niet een dusdanig ontzien van elkander, dat voor de beginselstrijd, mits met open vizier gevoerd, geen ruimte meer zou zijn. Integendeel.

„Ik ben niet van Uw geloof”, schreef Thorbecke aan Groen van Prinsterer, „doch ik wenste, dat allen voor het hunne zoveel deden als gij voor het Uwe. Wij hadden wat

meer groeikracht in de Nederlandse natuur.”

Is het niet zo, dat wij ons ook thans wel afvragen, of wij als land en als volk, voldoende fit gebleven zijn om ons in een moeilijk tijdsbestek staande te houden?

Zoeken wij niet dikwijls veel meer onze kracht in het elkander bevit-ten dan bestrijden?

Is onze zwakheid niet vaak verdeeldheid, omdat wij nog onvoldoende het oog gericht houden op de eendracht in verscheidenheid, welke ons tenslotte allen bindt?

Juist in een tijd als deze, nu wij op elk

gebied voor nieuwe ontwikkelingen staan, behoeven wij dit gezonde opkomen voor de eigen beginselen, waarvan Thorbecke spreekt — iets anders overigens dan dogmatisme —, gepaard aan begrip voor de overtuiging van de ander.

Handhaving van het eigen standpunt, waar dit gewettigd en verantwoord is, een open blik voor de snel wijzigende behoeften van de toekomst. Karaktervastheid zij ons steeds vertrouwd, eigengereidheid vreemd. Eigenschappen, welke ook de verdraagzame mens in het bijzonder sieren.

HEIN ROETHOF.

Hoe staat het met de jeugd en de Europese gemeenschap?

Onze taak nader bepaald

(Ingezonden)

Bij het neerschrijven van deze titel rijst direct de vraag: „wat is een Europese Gemeenschap” — en om deze vraag te beantwoorden, moet eerst de definitie van een gemeenschap gegeven worden. Teneinde een duidelijk begrip te krijgen van een gemeenschap, zullen we drie soorten verenigingen nemen, nl. een tennisclub, een vakvereniging en een nationale gemeenschap.

In een tennisclub vinden we als eerste element een gemeenschappelijk belang van alle leden en om dit gemeenschappelijk belang te waarborgen, aanvaarden zij een aantal regels, welke de statuten van die club zijn.

Er is dus iets gemeenschappelijks en geen club zou zonder deze regels kunnen bestaan. Overigens hebben de leden geen gemeenschappelijke factoren meer; er is geen gemeenschappelijk doel. Ieder lid heeft zijn eigen reden om tot een club toe te treden.

Laten we nu eens de vakvereniging bekijken. Hierin treffen we ook een aantal regels aan, welke een zekere discipline en zekere plichten op de leden van de vereniging leggen. Maar er is nog iets anders, er is een gemeenschappelijk doel, nl. de versterking van de economische positie der leden.

Indien we tenslotte de nationale gemeenschap bekijken, zullen we behalve de twee bovengenoemde factoren hier nog een derde vinden, nl. een gemeenschappelijk gevoel, hetwelk we de gevoelsfactor kunnen noemen. In een nationale gemeenschap zijn alle leden allereerst gebonden door hun gemeenschappelijke belangen van verschillende aard.

Ten tweede zijn zij gebonden door een gemeenschappelijk doel en door enige gemeenschappelijke idealen en tenslotte is er de gevoelsfactor, welke bestaat uit de liefde voor hun vaderland.

Zijn deze drie elementen in een Europese Gemeenschap aanwezig m.a.w. is er een dergelijke gemeenschap? Om deze vraag te beantwoorden zullen we stuk voor stuk de drie elementen onder de loupe nemen en ze in verband met Europa analyseren.

Ongetwijfeld zijn er gemeenschappelijke belangen tussen de Europese volkeren en deze zijn van verschillende aard.

1e. Politieke belangen. Zeer zeker zullen enkele voorbeelden reeds genoeg zijn om dit aan te tonen.

Toen generaal Clark besloot enige hydro-electrische centrales in het Noorden van Korea te bombarderen, werden de Europese regeringen hierover noch geraadpleegd, noch ingelicht. Deze stap, welke ongetwijfeld een uitbreiding van de oorlog tengevolge had kunnen hebben, werd genomen zonder dat de Europese staten in de gelegenheid waren hierover hun mening kenbaar te maken.

Op internationale conferenties, hetzij in de V.N., hetzij bij het Atlantisch Pact leggen de meningen van de nationale regeringen soms weinig gewicht in de schaal wegens de overheersende invloed van de V.S. Dit feit zou gevaarlijke consequenties kunnen hebben voor de wereldvrede.

Iedereen, die de realiteit onder de ogen durft te zien, weet, dat niet één Europees land in staat is om bij een eventuele agressie zijn veiligheid te verzekeren.

Niet ver hier vandaan staan 165 Russische gewapende divisies (zonder dan de strijdkrachten te noemen van de satelliet-staten) en 20.000 vliegtuigen.

Ongetwijfeld rijst nu bij een ieder de vraag: wat kunnen wij hier nu tegenover stellen? De nationale legers zijn op zich zelf totaal onvoldoende om een eventuele agressie af te weren.

Heel terecht merkte Boothby onlangs in de Assemblée van de Raad van Europa op: „Het enige, dat de Europese landen hier tegenover kunnen stellen zijn de talrijke commissies en subcommissies, die in het leven zijn geroepen, teneinde de Europese problemen te behandelen” en hij voegde hieraan toe, dat we bij een eventuele strijd van Russische tanks tegen Europese-commissies en sub-commissies aan het resultaat niet behoeven te twijfelen. Aldus zijn we genoodzaakt te rekenen op de steun van de V.S. teneinde onze vrijheid te verzekeren. Hieruit vloeit ook voort het Atlantisch Pact, dat op alle Europese staten een zware last van herbewapening legt.

Slechts wanneer wij ons verenigen kunnen wij een grote Europese economische macht creëren welke ons in staat zal stellen ons te verdedigen en ons te bevrijden van de afhankelijkheid van de V.S.

Terloops zij opgemerkt, dat ik in het geheel niet anti-Amerikaans ben, niets zou minder waar zijn dan dat, maar ik acht het een Europese taak om zelf onze vrijheid te verzekeren. Zelfs zou ik het ten zeerste op prijs stellen, indien we de goede vriendschapsverhoudingen met de V.S. behielden, maar dan als gelijke partners. Ik ben dus van mening, dat uit politiek oogpunt bezien de Europese eenheid een absolute en urgente noodzaak is.

De toestand is echter precies hetzelfde wanneer we die door de economische bril bekijken. Ik zal slechts een enkel voorbeeld noemen.

In 1947, toen het Marshallplan ontworpen werd, hadden de Europese landen een dollartekort van 5 biljoen. De V.S. en de Europese landen hoorden dat het Marshallplan de Europese economie zou herstellen en het tekort zou overbruggen, doch aan het einde van 1951 — en hoewel door middel van de Marshallhulp de productie in alle Europese landen, die van 1938 overtrof — was het dollartekort toch nog 4 biljoen. Dit betekent, dat wij afhankelijk zijn van de V.S. en ongetwijfeld wanneer wij onze nationale economieën niet in één grote macht verenigen, zal dit dollartekort nooit overbrugd worden.

Het tweede element van een gemeenschap is, gemeenschappelijke idealen, welke eveneens in Europa aanwezig zijn. De Europese levenswijze, beschaving of geest is niets anders dan een opsomming van bepaalde specifieke Europese waarden, zoals bv. de waardigheid van de menselijke persoonlijkheid, democratie, het recht van oppositie, vrijheid etc. Het is niet mijn taak ze hier stuk voor stuk te bespreken en ik meen, dat het zelfs niet nodig is met voorbeelden aan te tonen, dat deze waarden een gemeenschappelijke erfenis zijn van alle Europese volkeren.

De derde voorwaarde voor een gemeenschap is het „gemeenschappelijk gevoel”.

Indien twee landen zich willen verenigen, aldus Dicey in zijn inleiding tot de „Law of Constitution”, is één van de essentiële voorwaarden, het bestaan van een gemeenschappelijk gevoel tussen de volkeren, een soort van gehechtheid aan de nieuwe gemeenschap.

Maar bestaat er nu bij de Europese volkeren een dergelijk gevoel t.o.v. Europa?

Indien we onze houding ten aanzien van Europese problemen eens grondig gaan bekijken, zullen we allen moeten bekennen, dat die een tendens van onrijpheid vertoont.

De houding van Duitsland bijv. t.o.v. het Saar-probleem wordt meer beheerst door nationale gevoelens dan door de eisen van de tegenwoordige politieke toestand in Europa. Hetzelfde kan gezegd worden van de

Italiaanse houding t.o.v. Triëst, en helaas zou ik nog legio van dergelijke voorbeelden kunnen noemen.

We mogen echter niet vergeten, dat de oplossing van de meeste nationale problemen niet meer gezocht moet worden op nationaal terrein, doch op een internationaal vlak en dit wordt door de huidige politici m.i. nog te weinig beseft.

Kortom er is een gebrek aan een gemeenschappelijk gevoel ten aanzien van Europa en hierin dient dus voorzien te worden. Onze gevoelens voldoen niet aan de eisen, die men zou kunnen stellen voor een Europese eenheid.

„La patrie” beweegt onze gevoelens veel en veel meer dan Verenigd Europa dit doet. We zien nu heel duidelijk wat de taak van de jeugd is t.o.v. de Europese Gemeenschap en deze is dan tweeledig.

Ten eerste moet de jeugd de Europese Gedachte doen herleven en niet alleen haar fiat er aan geven, doch ook haar volle medewerking verlenen aan het vertrouwen in de eenwording van Europa. De jeugd moet fundamentele veranderingen in de economische en sociale structuur van de maatschappij aanbrengen.

Ten tweede moet de jeugd een taak tegenover zichzelf vervullen. De jongeren moeten de Europese gedachte bij zichzelf ontwikkelen en zichzelf opvoeden tot overtuigende Europeanen, zodat zij zichzelf het vereiste gevoel van gehechtheid aan Europa geven. Dit is een zware doch mooie taak en indien de jeugd wederom verzuimt haar plicht te vervullen, zal zij falen in het scheppen van een nieuwe wereld, gelijk de vorige generatie faalde. Laten we hopen dat de jeugd haar taak zal weten te verstaan!

K. HUIG.

(Wij hebben deze beschouwing graag opgenomen, niet omdat wij dit betoog altijd even sterk en logisch opgebouwd achten en ook niet omdat wij het altijd met de formulering eens zijn, maar wel omdat er een groot enthousiasme voor een grote zaak uit spreekt. Welnu, een geschikt artikel om de pennen eens in beweging te brengen. Wie kruist de degen nu eens. Wij wachten met belangstelling de reacties van onze lezers af. Red.)

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms
een collectie ZEER CHIQUE
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werk-
plaatsen vervaardigd zijn en
bekleed met uitzonderlijk
mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct
door de fabrikant geleverd
worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaertsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid
direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip
voor verzorgde interieurs.

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEE TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Wat anderen er van zeggen

De realiteit voor ogen

„Wanneer ik spreek over de buitenlandse politiek, dan zou ik willen zeggen, dat de geest waarin wij haar in de afgelopen jaren hebben gevoerd, kan worden gekenmerkt in een paar woorden: „geen illusies, wel idealen”. Wij hebben ons niet overgegeven aan het najagen van hersenschimmen, wij hebben rekening gehouden met de werkelijkheid en de mogelijkheden die de mensen met hun hebbelijkheden en onhebbelijkheden laten.

Wij hebben evenwel geweten, dat het in de buitenlandse politiek echter direct gaat om oorlog of vrede, wat ons de zware verplichting oplegt te zoeken naar nieuwe vormen van samengaan teneinde het streven der mensen naar geluk en een vreedzame samenleving zo goed mogelijk te dienen.

In zoverre zit er aan de buitenlandse politiek een sterk idealistische zijde, al zullen wij steeds moeten beseffen onze idealen te dienen in een wereld, waarin idealen vaak worden gepredikt om het bereiken van minder schone doeleinden te verbergen.

Dat weinig opwekkende feit vast te stellen is nodig, wil men zich niet aan illusies gaan overgeven.”

(Ons ere-lid Drs H. A. Korthals op het VVD-Congres.)

Europese eenheid en liberalisme

„Overigens constateren wij met dankbaarheid, dat de strijd voor de Europese eenheid gebracht heeft een Europees solidariteitsgevoel en geworden is de strijd voor een ideaal. Het ideaal dat niet beoogt een vergeten van eigen land, volk noch staat, maar een ideaal, dat ziet naar een hogere eenheid, die de vrede kan dienen, die het behoud der Europese cultuur beter zal waarborgen, die het levensniveau onzer volken kan verhogen, maar tevens waarborgt, dat de tradities en de cultuur der samenstellende delen behouden blijft. Het gaat om het verwerklijken van een eenheid in verscheidenheid.

Het gaat dus om een ideaal, dat de liberaal past te propageren.

(Ons ere-lid Drs H. A. Korthals op het VVD-Congres.)

Proefneming met het liberalisme

„Een Engels historicus van liberale huize Fisher heeft in zijn Geschiedenis van Europa de negentiende eeuw gekenschetst als de Proefneming met het liberalisme.

Hij gebruikt daarbij het woord liberalisme niet in de betekenis van een bepaalde partij, doch ter aanduiding van het stelsel van burgerlijke, staatkundige en godsdienstige vrijheden, in die tijd in het bijzonder ontwikkeld onder de volken van West- en Noord-Europa en van de Verenigde Staten van Amerika.

Na de laatste wereldoorlog hebben die vrijheden opnieuw bevestiging gevonden in de universele verklaring van de rechten van de mens, opgesteld door de Vergadering der Verenigde Naties.

Ook deze vangt aan met de uitspraak, dat de erkenning van de inherente waardigheid en van de gelijke en onvervreembare rechten van alle leden van de mensengemeenschap grondslag is voor de vrijheid, gerechtigheid en vrede in de wereld.”

(Prof. Oud op het onlangs gehouden Congres van de V.V.D.)

Wat gebeurt er in Suriname?

Het is nog niet zo lang geleden, dat een Surinaamse neger, die werd beschuldigd van diefstal, zich voor de rechter moest verantwoorden. Even voordat hij het beklagdenbankje binnen schoof, stopte de neger stilletjes een amulet in zijn rechterschoen, een oud muntstuk, dat de macht zou hebben de gehele rechtszaak in zijn voordeel te laten verlopen. De man geloofde dit tenminste stellig.

De door muskieten geplaagde rechter nam echter, voordat hij de zitting opende, een flitspuit uit de bureaulade en spoot de inhoud over de tafels en ook het beklagdenbankje uit. De neger, die de gehele handeling met bange ogen had gevolgd, geloofde dat de flitspuit een amulet vertegenwoordigde met een grotere macht dan zijn muntstukje en hij viel na enkele minuten reeds door de mand.

Dit verhaalje leert ons niet alleen dat het bijgeloof in de oudste Nederlandse kolonie nog groot is, maar ook, dat de muskietenplaag in het land nog steeds een niet te onderschatten gevaar vormt voor de volksgezondheid. De landsregering, die zich bewust is van de omvang van het vraagstuk, heeft reeds enige tijd geleden een campagne geopend, teneinde de gevaarlijke overbrengers van ziekten als de malaria en de gele koorts in de bewoonde kuststreken te verdelgen.

Teneinde het tweejarig gezondheidsprogramma, dat 225.000 mensen moet beschermen, te kunnen uitbreiden, werd UNICEF (Kindernoodfonds der Verenigde Naties) gevraagd DDT en besproeiingsmiddelen ter beschikking te stellen en de WHO (gezondheidsorganisatie) verzocht deskundigen te zenden, die zich zouden kunnen belasten met het opleiden van plaatselijk personeel. UNICEF heeft niet lang geaarzeld en onmiddellijk de helpende hand geboden, ook al omdat het gezondheidsprogramma een onderdeel vormt van het tienjarig Surinaams plan voor economische en sociale ontwikkeling.

Suriname scheen in de zeventiende eeuw een dorado, een tropisch paradijs, „de rijkste en waardevolste kolonie, die de Verenigde Provinciën bezaten en een enorme voorraadschuur voor de Nederlandse handeldrijvers”. De stormachtige gebeurtenissen, de Engelse, Franse en Neder-

landse bezetting van geheel Guyana waren echter oorzaak, dat de welvaart in Suriname verkwijnde en dat de Nederlanders bij het handeldrijven het accent geheel op de koloniën in het Oosten gingen leggen. Door gebrek aan kapitaal en arbeid (ten dele een gevolg van de afschaffing van de slavenhandel in 1819) werd het bijzonder moeilijk om Suriname voldoende te ontwikkelen. Maar op het ogenblik ziet het er naar uit, dat de beloofde welvaart zijn verwezenlijking nadert. De waardevolle bauxietmijnen, de houtproductie, de vele landbouwproducten zullen Suriname met hulp van de Nederlandse regering op de been kunnen helpen.

Zoals uit de geschiedenis blijkt is het mislukken van plannen in de Nederlandse kolonie vaak het gevolg van de malaria-epidemieën, die de inheemse bevolking geheel verzwakten. Het sterftecijfer in de grote steden is op het ogenblik 22 op de 100.000 mensen en op het platteland — langs de rivieren en de lage, moerassige kust — 76 op de 100.000. Een kwart tot een derde van het aantal zieken lijdt aan malaria.

De UNICEF/WHO-campagne zal gericht zijn op de ontsmetting met DDT van de woningen in en om Paramaribo. Het ligt in de bedoeling deze maand een actie te beginnen in het gehele land. UNICEF heeft ruim 140.000 gulden uitgetrokken, teneinde DDT en andere chemicaliën, voertuigen en sproeiers ter beschikking te kunnen stellen. De deskundigen zullen een speciale cursus volgen, teneinde de *Culex quinquefasciatus*, de verwekker van de *filariasis*, te kunnen bestrijden. Onder verschillende bevolkingsgroepen heeft deze ziekte negentig procent van het aantal mensen geïnfecteerd.

De landsregering van Suriname heeft zelf een aanzienlijk bedrag ter beschikking gesteld als bijdrage aan de campagne.

Aan het einde van de eerste bestrijdingsperiode zal de landsregering een plan opstellen, teneinde de campagne op lange termijn en zonder hulp te kunnen voortzetten.”

(Uit „Wordende Wereld”,
Maandblad voor de Ver. Naties.)

Humor in de Eerste Kamer

Tijdens de behandeling van de begroting van Buitenlandse Zaken in de Eerste Kamer besprak Mr. Wendelaar (V.V.D.) op de volgende, amuzante wijze de twee-eenheid Beyen-Luns:

Stel u voor, dat de beide ministers van Buitenlandse Zaken een bezoek brengen aan Hollywood in verband met een feest van filmsterren en dat Clark Gable tegen minister Beyen zegt: Who is that man? (Wie is die man?) En dan antwoordt minister Beyen: He is my double (Dat is mijn „invaller”); een voor Hollywood-begrippen wat eigenaardige double. De beide ministers kunnen ook op

reis gaan met een tas vol gewichtige stukken. En wat er dan kan gebeuren, is iets als een grapje, dat destijds werd verteld toen de Eiffeltoren pas was gebouwd.

De heer Eiffel besteedde de toren met een van zijn assistenten, doch zij kwamen tot de ontdekking, dat zij hun maatstok vergeten hadden. Op een gegeven ogenblik vroeg Eiffel aan zijn assistent: Hoe hoog zouden we zijn? De assistent antwoordde: Nous sommes à deux sans (cents) mètre(s). Wij zijn beiden zonder maatstok, ofwel: Wij zijn op 200 meter.

Welnu, ik stel mij voor, dat de beide heren te zamen op reis gaan met een portefeuille met belangrijke stukken; zij komen bij een of andere ambtenaar, die hun vraagt: Wie bent u eigenlijk en heeft u de stukken bij u? En dan antwoordt minister Beyen: Ik ben belast met de portefeuille van Buitenlandse Zaken, maar zonder de portefeuille, terwijl minister Luns zou antwoorden: Ik ben minister zonder Portefeuille met de portefeuille.”

NIEUWE ABONNÉ'S

Waar blijven ze?

Een der vorige malen berichtten wij dat het aanbeveling verdiende het aantal abonné's op „De Driemaster” zo snel mogelijk met 1000 te vermeerderen (waardoor ons blad steeds met 12 pagina's zou kunnen gaan verschijnen, weet U nog wel?)

De actie om deze nieuwe abonné's te werven, die spoedig na onze aankondiging werd ingezet, blijkt een succes te kunnen worden.

De prijs van de maand voor de afdeling die de meeste abonné's aanbracht, gaat deze eerste keer naar de afdeling **Vlaardingen**, die ons liet weten 2 abonnementen te hebben geplaatst. Hmm! vindt U dat niet veel? Wij wel, want 2 is altijd nog een oneindig aantal keren groter dan 0.

En 0 is het aantal abonnementen, dat we van andere afdelingen mochten doorkrijgen.

Vlaardingen steekt dus met recht mijlen ver boven de rest van het land uit en het zal lastig blijken deze afdeling nog in te halen voor het passeren der eindstreep.

Maar zetten we toch allen met onverdrotene ijver de werfactie voort. Op naar de volgende 998 nieuwe abonnementen!

Alle soorten wollen en katoenen lommen
oude en nieuwe poetslappen - metalen

IMPORT-EXPORT

AFVALSTOFFENHANDEL ROTTERDAM (HOLLAND)
C. Ouwendijk N.V. Waalhaven N.Z. 47
Telefoon 74198 (2 lijnen)
na 18 uur 72459 - 46500

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

KUNST, WATERSNOOD EN LIBERALISME

Is er in onze tijd nog plaats voor Rembrandt, Vondel en Bach?

(Ingezonden)

Keihard te zijn heet dé manier om zich in deze wereld staande te houden en — het ver te brengen. De moderne mens meet in steeds grotere mate het al of niet geslaagd zijn in het leven nog alleen af aan het uiterlijke materiële succes.

Is er in zo'n wereld nog plaats voor andere, hogere waarden, die geen lawaai van auto's, straalvliegtuigen, machines verdragen, maar bezinning en stilte — vooral innerlijk — eisen? „Is er”, zo luidt een veel gehoorde vraag, „eigenlijk nog wel plaats in deze tijd voor Rembrandt, Vondel, Bach?”

Iemand zei mij laatst: „Het enige voordeel van de overstromingsramp was, dat je nu de gehele dag goede muziek hoorde door de radio”. Ja, inderdaad — we hoorden dagenlang (behalve de noodzakelijke oproepen, berichten, e.d.) niet anders dan die muziek, welke men in de wandeling „klassiek” of „ernstig” pleegt te noemen.

Dát dit gebeurde en bovenal de manier waarop dit gebeurde, was echter weer tekenend voor de wijze, waarop men in Nederland vaak grote gebeurtenissen en culturele zaken benadert. Want niet alleen bij de radio zijn er in de eerste dagen na de ramp dingen gebeurd, die ieder, die het wél meent met de Kunst, moesten ergeren. Doch laten wij enkele feiten noemen. Op 7 Februari zou te Rotterdam een tentoonstelling van werken van een levende (sic) Nederlandse kunstenaar worden geopend. Dit werd echter uitgesteld, waarbij als reden werd vermeld: „.....het is nu geen tijd voor kunst”.

Stond dit feit alleen, wij zouden het niet vermeld hebben, maar deze mening hebben wij in de eerste weken na de ramp meermalen horen verkondigen. Hiermede echter plaatst men de kunst op het niveau van een lager soort amusement en geeft men blijk niet te beseffen, dat de mens in zijn kunst het edelste en beste geeft (althans tracht te geven) wat in hem is. Moet de kunstenaar zwijgen, omdat er een nationale ramp plaats vond? Op Zondag 1 Februari vond in het Concertgebouw een concert plaats. Volgens het oorspronkelijke programma zou begonnen worden met de ouverture Le carnaval romain van Hector Berlioz. Daar men dit feestelijk getinte, brilliant georkestreerde stuk niet passend vond, verving men het door een Concerto grosso van Händel.

Maar waarom speelde men in hetzelfde programma wél de Zevende symphonie van Van Beethoven, die minstens even feestelijk getint en brilliant geïnstrumenteerd is (Wagner noemde deze symphonie: de apotheose van de dans) als de ouverture van Berlioz? Lag het slechts aan de naam?

En dan de radio. Dat de samenstellers van de radio-programma's in veel grotere mate gevaar lopen fouten

te maken dan de voor deze materie verantwoordelijken bij andere culturele instellingen, verplicht hen des te meer op hun qui vive te zijn en zich er van bewust te blijven, dat de culturele opvoeding van het volk voor een niet gering gedeelte in hun handen ligt.

In hun bijna dertigjarige loopbaan zijn deze heren er evenwel niet in geslaagd bij de grote massa het idee weg te nemen, dat alles wat geen moderne dansmuziek is of onmiddellijk daaraan verwant, „klassiek” is. En „klassiek” is dan synoniem aan ernstig, dor, vervelend, onbegrijpelijk, kortom: „zwaar”.

Om te bewijzen, dat die z.g. zware muziek evengoed geladen kan zijn van levenslust, hartstocht en humor, zouden wij kunnen wijzen op talrijke passages bij Mozart, Van Beethoven, Bach, Händel e.a., doch wij behoeven dit niet te doen, want..... U heeft de bewijzen een week lang kunnen horen — door de radio!

Of is er een wézenlijk verschil tussen een tango en een menuet, tussen een „medley” van Peter Kreuder en een Suite van Bach, die ook een serie dansen bevat? We hoorden symphonieën, concerten, sonate's, enz., enz., die voor een belangrijk deel het stempel „ernstig” of „stemmig” niet verdienen.

Dit alles werd echter wel als zodanig gepresenteerd, hetgeen aan de hierboven gesignaleerde heersende misvattingen beantwoordde en waar schijnlijk zelfs voedsel heeft gegeven. Bovendien, blijkens deze radio-programma's bestaat er geen moderne „ernstige” muziek; om „ernstig” te zijn moet een compositie kennelijk minstens honderd jaar oud zijn. Dat weten we dus ook weer.

Maar ernstig of niet ernstig, wij hoorden in die dagen muziek-programma's, die qua gehalte ver uitstaken boven wat wij in normale omstandigheden te horen krijgen. Het was, alsof men de Muziek (met een hoofdletter, zetter) op grote schaal de gelegenheid gaf om de mensheid te tonen, dat zij in deze moderne tijd tóch nog een functie heeft — als décor van berichten over een overstromingsramp! Is dit haar zin, haar functie? De onwaarachtigheid van deze „ernst” en „stemming” was voor ieder, die horen kan zonneklaar.

Doch zoals wij reeds opmerkten, niet alleen dát dit alles gebeurde, de wijze waarop doet de gang van zaken in de radio-programma's eveneens aan critiek bloot staan.

Zo werd op een avond een hoorspel vervangen door „ernstige muziek”, n.l. composities van Bach (die lang niet allemaal „ernstig” bleken te zijn, maar daarover nu genoeg). Het was duidelijk, dat men het luisterspel niet liet doorgaan, omdat het moeilijk te onderbreken zou zijn geweest.

Johann Sebastian Bach, een der grootste genieën, die de mensheid ooit heeft voortgebracht, kon men echter wel de mond snoeren om een bericht over het geteisterde gebied

om te roepen. De muziek van Bach werd „weggedraaid” om een bericht uit te zenden over een van onze sporthelden! Tekenend voor deze tijd. Tekenend ook voor de wijze, waarop de heren van onze radio hun culturele taak opvatten.

De conclusie? Gemakzucht, zinloze piëteit, valse ernst, verkeerde appreciatie en interpretatie van de kunst, waarmee men niets en niemand heeft gediend, de kunst niet en de slachtoffers van de watersnood niet.

In tegenstelling hiermede staan de reacties van de kunstenaars zelf. Vele orkesten, koren en solisten gaven concerten ten bate van het Rampenfonds; beeldende kunstenaars stelden hun werk (en in vele gevallen hun beste werk) ter beschikking om ten bate van de slachtoffers te verkopen, enz.

Uit deze houding blijkt, evenals in de bezettingsjaren, dat onze kunstenaars niet in een ivoren toren wensen te leven, doch hun positie en taak als staatsburger ten volle verstaan. Zij verdienen derhalve, terwille van henzelf én van ons, met meer begrip

en belangstelling tegemoet te worden getreden dan tot dusver — en speciaal van liberale zijde, gebeurde. Dit is een onderwerp, waarover naar wij hopen het laatste woord nog niet is gezegd. Bezinning hierover is juist thans in onze kringen zo dringend nodig, nu door hun slechte economische positie zeer vele kunstenaars hun heil zoeken bij het socialisme, dat naar onze overtuiging het voorportaal is van een maatschappij, waarin het met de vrije menings- en kunstuiting gedaan is.

Ook op dit terrein ligt voor ons een taak. Een taak, welke wellicht minder spectaculair is dan het strijden voor belastingverlaging, maar — gezien het feit, dat zij de Schoonheid in de ruimste betekenis van dit woord dient — zeker even schoon!

Ph. J. GOJDSMID.

(Wij kunnen niet zeggen, dat wij het met de inzender in alle opzichten eens zijn. Het onderwerp is echter belangrijk genoeg om het in discussie te brengen. Ook hier geldt de oproep aan onze lezers: wie neemt de handschoen op? Red.)

OPROEP VAN PRINSES WILHELMINA TOT DE VRIJE WERELD

Hieronder volgt een oproep, waarop bedoeld werd in de aankondiging, die onlangs van bevoegde zijde werd gegeven, omtrent een initiatief ter verwezenlijking van de gedachten in de rede van H.M. de Koningin op 8 Februari 1953 geuit.

Van heler harte sluit ik mij aan bij de woorden van onze koningin na de ramp van de nacht van 31 Januari op 1 Februari gesproken tot haar volk, woorden van medeleven en troost, woorden die haar bewondering weergaven voor wat door onze naamloze helden werd gedaan en voor de zelfopoffering, waartoe zovelen bereid waren.

Zij wees op de eensgezindheid, die als bij overrompeling zich weer liet gelden. Het is naar aanleiding van deze eensgezindheid, gewekt door deze ramp, waarvan de zwaarste slag op Nederland neerkwam, dat ik mij richt tot de gehele vrije wereld.

Broeders buiten en binnen onze grenzen! Toen de resultaten van menselijk vernuft het onheil van de watersnood niet konden keren, stonden wij geconfronteerd met onze eigen machteloosheid.

Diep bewogen door de nood hebt gij meteen gehoor gegeven aan het grote gebod van Christus: „Hebt uw naaste lief als uzelve”. Toen is in de harten het beginpunt gelegd voor een verbodering der mensheid. Wij ervoeren toen de kracht, tevens de bevrijding die er uitgaat van het gevolg geven aan dit gebod. Tegenover deze kracht schrompelen vrees en wantrouwen ineen, verdwijnt zelfs haat. Deze geest, waarvan de genezende werking door ons heen is gegaan, kan niets of niemand ons meer ontroven;

noch mens noch maatschappij, ramp noch chaos. Laten wij in die geest van verbodering ons vertrouwen stellen en daarin voortbouwen voor de toekomst.

Nu richt ik mij in het bijzonder tot allen in Europa, die zich vrij kunnen uiten.

Toen onze dijken bezweken hebt gij gevoeld: hier wordt een stuk Europese kust overspoeld, en metterdaad een Europees saamhorigheidsbesef getoond. Dit was doeltreffend Christendom, reëel toegepast op reële nood.

De eenheid in Hem, die werkt en bouwt aan onze toekomst en die met ons is en bij ons is, werd een feit. Bouwt het verrijzende Europa op, de ogen gericht op deze hoge eenheid; maakt er het cement van, dat mensen en volken samenbindt.

U allen die dit leest nodig ik uit, indien deze gedachte bij U weerklinkt vindt, daarvan te doen blijken, opdat wij elkaar leren kennen. Ik ben er zeker van, dat allen bij wie deze gezindheid leeft haar in daden begeren om te zetten.

Wij reiken elkaar de hand en verwelkomen elk initiatief, dat op deze grondslag reeds is opgebloeid of nog zal ontluiken.

En nu allen tezamen met dit verworven goed op weg, de toekomst in.

Volgen wij Hem, wiens stem vanuit onze verbondenheid tot ons spreekt.

WILHELMINA
Prinses der Nederlanden.

N.B. Betuigingen van instemming kunnen worden gezonden aan de secretarie van H.K.H. Prinses Wilhelmina, afdeling Reacties Oproep, Paleis „Het Loo”, Apeldoorn.

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij KORTEWEG

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

DE RUSSISCHE BEER BEWANDELT NIEUWE WEGEN

... maar de rode vos verliest zijn haren niet

Er is in het rijk van het Oosten een hoofdstad zonder poorten en met slechts weinig vensters, waar men niettemin hoort praten over de mogelijkheid van een internationale toenadering, waardoor twee werelden vreedzaam naast elkaar kunnen bestaan. Die hoofdstad is Moskou. Het betreft hier een toenadering, die een einde zou maken aan de koude oorlog, waarvan bepaalde frontsectoren niettemin sedert twee, drie of zes jaren zeer heet en bloedig zijn geweest: Indo-China, Korea, Formosa, en het gebied aan de geheimzinnige grenzen van het Rode China. Aan deze kant van het IJzeren Gordijn — West-Europa, Groot-Brittannië en Amerika — moeten ons in de beklemmende chaos van onze economische en militaire verdedigingsmaatregelen afvragen: „Wat gaat de tegenpartij doen? Beoogt ze een aanval of een verzoening?” Hierop kan niemand een antwoord geven. Wij kunnen slechts proberen aan de hand van de feiten enkele conclusies te trekken.

Ruslands binnenlandse politiek.

Stalin heeft vlak voor zijn dood een grote fout begaan door de Joden te vervolgen. De geschiedenis leert ons dat, wie de Joden ging vervolgen, ten onder ging! Malenkov heeft dit vermoedelijk ingezien en heeft wat dit betreft het

roer radicaal omgegooid, maar daardoor zonder twijfel ook een geduchte klap gegeven aan het prestige van Stalin!

De tekenen wijzen erop, dat Rusland weer de hand uitstrekt naar Israël. Men is zelfs al zover gegaan te voorspellen, dat de diplomatieke betrekkingen tussen de beide landen weer hersteld zullen worden.

Ook ziet het er naar uit, dat Rusland zijn politiek t.a.v. de satellietstaten zal gaan wijzigen. In deze landen werd n.l. een nog scherper actie, dan in Rusland, tegen de Joden gevoerd. Ook hieraan zal dus wellicht een einde kunnen komen.

Verder is in de binnenlandse politiek opmerkelijk, „dat de regering de rechten van het individu ten volle garandeert en dat zij er voor instaat, dat de wetten van de Sovjet-Unie ten volle worden geëerbiedigd”. Dit schrijft althans de Prawda, 't officiële orgaan van de regering. Indien we deze verklaring ernstig zouden moeten nemen, dan betekent dit in feite een aantasting van de Sovjet-staat, die immers in de eerste plaats berust op de absolute onderwerping aan het staatsgezag.

Achtergronden.

Wat de achtergronden van dit alles zijn, is op dit ogenblik nog moeilijk te zeggen.

Het waarschijnlijkste lijkt nog wel, dat Malenkov op het ogenblik bezig is zijn positie in eigen land te consolideren, door zich met alle denkbare middelen van de sympathie van zijn landgenoten te verzekeren.

Het merkwaardige hierbij is echter, dat hij dit doet ten koste van de populariteit van Stalin. Tegelijkertijd hoopt hij met deze „liberalisatiepolitiek” de basis van de Westelijke saamhorigheid te ondergraven.

Neem de vrees van het Westen weg en het Atlantisch blok stort in elkaar, zo zou zijn redenering kunnen zijn. Speciaal Adenauer zal het in Duitsland nog wel moeilijk krijgen, daar de socialisten de „vredespolitiek” van Rusland zullen aangrijpen om als wapen te gebruiken tegen de Bondskanselier. De socialisten zien nu weer een kans te meer om Oost- en West-Duitsland tot elkaar te brengen, hetgeen door de politiek van Adenauer niet wordt nagestreefd, zo zeggen zij. Bovendien zou het einde van de oorlogsangst in het Westen tevens het einde kunnen betekenen van de Westelijke oorlogseconomie, hetgeen een grote economische crisis tengevolge zou kunnen hebben, met alle gevolgen van dien. Zo zien wij, dat de Russen met hun „vredespolitiek”, die hen eigenlijk niets kost, het Westen nog voor talrijke problemen zou kunnen plaatsen.

Buitenlandse politiek.

Ook lijkt het alsof de buitenlandse politiek van Rusland een radicale wijziging zal ondergaan. Dit is echter niet zo opmerkelijk. Het was duidelijk, dat Rusland uit een ander vaatje moest gaan tappen.

Het communisme verspeelde immers zienderogen zijn aanhang. Stalin kon echter moeilijk zijn koers gaan wijzigen, daar hij dan zijn eigen voorafgaand beleid aan de kaak stelde. Malenkov kon het wel doen, daar hij nu zijn richting moest bepalen. De veranderde koers is dus op zichzelf niet zo vreemd.

Wat echter de achtergronden ook mogen zijn: de kans op vrede lijkt wat groter geworden.

Doch uit dit alles moeten wij niet opmaken, dat de Russen nu ineens veel vredelievender zijn geworden.

Neen, het komt Rusland nu te pas zo te handelen. Daarom moeten wij niet overhaast juichen, maar de zaken zo reëel mogelijk proberen te zien!

FERRY A. HOOGENDIJK

WELKOM!

In zijn vergadering van 7 Maart j.l. heeft het Hoofdbestuur, op voordracht van de redactie van ons maandblad, Mej. Els Hazelaar, oud-secretaresse van het H.B., benoemd tot redactrice van „De Driemaster”.

De redactie heeft met voldoening van dit besluit van het Hoofdbestuur kennis genomen, temeer daar nu het vrouwelijk element in de redactie-commissie een goede uitbreiding heeft ondergaan.

Els heeft al enkele malen in de kolommen van de Driemaster van haar schrijftalenten doen blijken, en nu zij in de redigerende staf is opgenomen zullen haar bijdragen zeker regelmatig gaan verschijnen. Mejuffrouw de redactrice, welkom in ons midden!

REDACTIE.

NIEUWS UIT ONZE AFDELINGEN

NIJEUWE AFDELING.

Ouder- en Nieuwer-Amstel in onze gelederen.

Op 19 Februari werd er onder de rook van Amsterdam een nieuwe J.O.V.D.-afdeling opgericht, die de naam heeft gekregen van afdeling Ouder- en Nieuwer-Amstel.

Deze afdeling startte met 12 leden, terwijl er ook nog een aantal candidaat-leden zijn.

Reeds is een vergadering gehouden waarin over de J.O.V.D. is gesproken, terwijl er op 22 April een bijeenkomst was met een inleiding over lonen en prijzen.

Op de oprichtingsvergadering had de nieuwe afdeling het genoegen namens het Hoofdbestuur C. Groenhart in haar midden te mogen begroeten. Tevens werd een voorlopig bestuur van de afdeling gekozen, dat er als volgt uitziet:

voorzitter: Peter Boevé, secretaris: Edwin van Beuzekom, Mr. P. Troelstralaan 38 en penningmeesteresse: Elly van Dam.

Het is de wens van het afdelingsbestuur, dat U de naam van de nieuwe afdeling vaak in deze rubriek zult kunnen lezen als een bewijs van haar bloei.

Z.O. DRENTHE.

Kamerlid en toneel.

De afdeling Z.O.-Drenthe hield op 21 Maart een propagandafeestavond in hotel De Boer te Dalen.

Bij de opening kon de voorzitter een volle zaal welkom heten.

Eerst hield het Kamerlid R. Zegering Hadders een toespraak over het onderwerp „Is de vrijzinnig-politieke gedachte in Nederland uitgestorven?” Vervolgens werd opgevoerd: „Ik hou van je, idioot”, een blijspel in drie bedrijven naar de Engelse film „Happy go lovely”.

In de pauzes werd een verloting gehouden, terwijl men na het vallen van het doek nog geruime tijd gezellig bijeen bleef.

GRONINGEN.

Gemeentepolitiek en Zondagswet.

Op 20 Maart j.l. hield prof. mr. E. H. 's Jacob voor de afdelingen Noord-Groningen en Groningen een interessante causerie over het onderwerp „Liberale Gemeentepolitiek”.

Spreker legde o.m. uit het verschil van betekenis, die de Partij van de Arbeid en onze geestverwanten toeschrijven aan de functie van de gemeente. De eerste groep ziet de gemeente als een instrument van de staat, als een doelmatigheid voor het geheel. De liberalen daarentegen zien de gemeenten ontstaan door de mensen zelf. De overheid moet de mensen niet van de wieg tot het graf verzorgen, maar dient hem de gelegenheid te geven zich te ontplooiën.

Na de pauze volgde een levendige discussie.

De afdeling Groningen hield na afloop van deze lezing nog een korte huiselijke vergadering. De opzet van het Jeugdcontact, waarvan de eerste bijeenkomst in de raadszaal ten stadhuize werd gehouden, werd hierbij door de voorzitter nader verduidelijkt.

Over het door de jongeren van de A.R. Partij bestudeerde onderwerp „De Zondagswetgeving” werd 27 Maart door de 5 fracties (Jongeren van de K.V.P., C.H.U., A.R., P.v.d.A. en van de J.O.V.D.) gediscussieerd.

Het was een avond, waarin veel gezegd werd, doch doordat het onderwerp juist in de Kamer van alle zijden besproken was, kwam er weinig nieuws uit de bus.

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 — SCHIEDAM — TEL. 69743

„DAMCO” Schildersbedrijf

SCHOTERBOSSTRAAT 18-20 - TELEF. 43024-48926

ROTTERDAM-C.

DEN HAAG.

Verheugend nieuws.

De afdeling 's Gravenhage hield op 17 Maart haar eerste bijeenkomst van het jaar, nadat de Februari-bijeenkomst wegens de nationale ramp uitgesteld was.

De heer F. Rietveld, adviseur van de afdeling hield een inleiding over het onderwerp „Hebben de jongeren bij de verkiezingen een taak?”

De spreker hield — welbewust — zijn inleiding aan de korte kant, maar gaf tevens enkele punten aan om een debat uit te lokken. Zijn opzet slaagde. Er ontstond een levendige gedachtenwisseling, waarbij de grenzen ruim getrokken werden en er vele problemen ter sprake kwamen, welke met het onderwerp geen rechtstreeks verband hielden.

Vrijwel alle aanwezigen — het aantal was groter dan het in lange tijd geweest was — namen aan de discussie deel.

De voorzitter constateerde aan het slot terecht, dat van een geslaagde bijeenkomst gesproken kon worden.

Mede gezien het succes van deze avond wijzen de tekenen er wel op, dat de Haagse afdeling de goede weg teruggevonden heeft en de toekomst mag dan ook met iets meer vertrouwen tegemoet gezien worden.

10 April hield de afdeling een bijeenkomst, waarop de secretaris, de heer J. M. F. P. Hanewald een verhandeling hield over de „opkomst van het Liberalisme”.

De spreker had een diepgaande studie gemaakt van dit onderwerp en gaf naast een geschiedkundig overzicht een filosofische beschouwing over de inhoud van de begrippen vrijheid en liberalisme.

Bij het eerste ging hij na, hoe de strijd om de politieke vrijheden verlopen was in diverse landen, waarbij hij vooral wees op de grote verschillen in Frankrijk en Engeland en de Glorious Revolution kenmerkte als een begin van de staatkundige rechten van het volk.

Politiek is de leer van het Maatschappelijk Verdrag en de veelal daarmee gepaard gaande Volkssouvereiniteit van groot belang geweest. In 1776 leggen de Amerikaanse kolonisten in de „Bill of Rights” hun denkbeelden omtrent de politieke vrijheden neer.

De spreker was van oordeel, dat een zekere twee-eenheid van Rechts- en Volkssouvereiniteit in het Liberalisme opgesloten ligt.

Bij de filosofische beschouwing wijdde de spreker veel aandacht aan het Natuurrecht en stond uitvoerig stil bij John Locke. Helaas was de beschikbare tijd te kort om het gehele betoog te kunnen afmaken.

MEPPEL E.O.

Landbouwperikelen en ledenwinst.

De voorzitter heette op 11 April in zaal Freen te Ruinerwold allen hartelijk welkom, in 't bijzonder de spreker van die avond, de heer G. Nijenhuis, burgemeester van Gieten. Ook richtte de voorzitter enige woorden tot de nieuwe belangstellenden die deze avond aanwezig waren.

Spreker nam het onderwerp „Arbeidsgelegenheid in de landbouw in de provincie Drente” in behandeling.

In het slappe seizoen is er veel werkloosheid z.g. seizoenswerkloosheid. Dit is te overbruggen door bijzondere werken. Hier komen de woeste gronden voor in aanmerking. Naast het ontginningwerk zijn er de cultuur-technische werken n.l. de dalgronden, die men nog meer kan herontginnen, waardoor ze vruchtbaarder worden. Ook door ruilverkavelingen kan de werkloosheid gedeeltelijk worden opgeheven.

Het is opvallend, dat er zo weinig jonge arbeidskrachten zich tot de landbouw aangetrokken voelen. Van de 10.564 landarbeiders zijn er 839 in de leeftijd van 15 tot 20 jaar. Dit is wel zeer gering.

Volgens spr. zou dit kunnen verbeteren als men in het slappe seizoen bij de ontginningen zou kunnen werken. Ook in het loon van geschoolde en ongeschoolde arbeiders is te weinig verschil.

Na de pauze was er gelegenheid vragen te stellen waar een goed gebruik van werd gemaakt.

Deze avond konden 9 nieuwe leden worden ingeschreven. De afdeling Meppel en Omstr. telt hiermede nu 113 leden!

SECRETARIATEN.

Hoofdbestuur: Mej. H. C. Kooyman, Louise de Colignystraat 30, Schiedam. Redactie „De Driemaster”: v. Tuyll v. Serooskerkenplein 29 I, Amsterdam-Z.

AFDELINGEN:

Amersfoort: Mej. E. G. Bronke, Stephensonstraat 10.

Alkmaar: W. Schoehuys, Kennemerstraatweg 149.

Almelo: G. Hietbrink, Hagengracht 2. Amstelveen: E. R. van Beuzekom, Mr. P. Troelstralaan 38.

Amsterdam: Mej. L. Sixma, Koninginneweg 195 II.

Assen: H. Buiten Wzn., Eext (Gemeente Anlo).

Boskoop: H. Hoofman, Ryerskoop 69.

Deventer: A. J. Kempees, Grote Kerkhof 16.

Dordrecht: Mej. S. E. I. Bos, Wolwevershaven 4.

's-Gravenhage: J. M. F. P. Hanewald, Frederik Hendrikplein 30.

Giessendam: Mej. A. Dukel, B 142.

Gouda: Mej. N. Rietkerk, Markt 10.

Groningen: Mej. E. Roelfsema, Hoendiepkade 25.

Groot-Ammers J. Rozendaal, Nieuwpoortseweg 6, Nieuwpoort.

Hengelo: Mej. R. Bruins, Oude Molenweg 61.

Hoeksewaard: A. van Dijk, Oostdijk 162, Oud-Beyerland.

Leeuwarden: C. Schreur, Blecklaan 75.

Meppel: Mej. L. Bevak, Haakswold, Ruinerwold (Dr.).

Nijmegen: J. T. H. Holshuyzen, Lange Burchstraat 31.

Noord-Groningen: J. A. de Boer, Koninginnelaan 37, Groningen.

Ouder- en Nieuwer-Amstel: E. R. van Beuzekom, Mr. P. Troelstralaan 38.

Rotterdam: Mevr. C. H. de Haan-v. Gils, Kralingseplaslaan 19.

Vlaardingen: G. Dorsman, P. K. Drossaartstraat 60.

Z.O.-Drenthe: Mej. M. N. Borends, Veenoord E 74 A, Nw.-Amsterdam.

Zwolle: Mej. G. H. Heetjans, Heerenweg 40.

DISTRICTEN:

Noord: Mej. M. Homan, Plataanweg 27, Assen.

Noord-Holland: Mej. I. Practorius, Kennemerstraatweg 322, Heilo.

Overijssel: A. H. J. Vijge, Jacobsonstraat 12, Deventer.

Zuid-Holland: J. T. van Dorp, Pomonaplein 47, Den Haag.

RADIO-ELECTRONICA

GRINDWEG 6, ROTTERDAM-N.

Telefoon K 1800—84449. Tel.adres: „ELECTRONICA ROTTERDAM”
INSTALLATIE EN LEVERING VAN:

Radiotelefonie- en telegrafie-zenders van elk vermogen; Radio-communicatie-ontvangers; Radio-richtingzoekers; Radio-radarnavigatie-instrumenten; Radar-installaties; Loudhailer-installaties; Echo-loding-installaties; Radio-onderdelen voor Scheepsradio-installaties; Seinlampen en zoeklichten; elektrische installaties.

Eigen Radio-Instituut en Service werkplaten

FIRMA J. WILHELM

Reparatie-inrichting voor alle merken

Kantoormachines

(Schrijfmachines, Rekenmachines, Telmachines)

Kortekade 99 - Rotterdam - Telefoon 22896

Vlaggen-Industrie TERRA-NOVA

Vlaggen voor alle naties

Zuideinde 60 — Telefoon 1109

DELFT

Speciaal leveranciers aan de Scheepvaart.

Vraagt onze scherp concurrerende prijzen.

T. P. DE GEUS

AANNEMERSBEDRIJF

GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

AANNEMINGSBEDRIJF

J. N. FENGLER

Estafettestraat 22 - Rotterdam-Zuid - Tel. 78416

Voor ONDERHOUDBEDRIJF

Crooswijksestraat 65 - v/h D. KOK - Tel. 26440

JOH. WOLDHUIS

AANNEMINGSBEDRIJF VAN CONSTRUCTIES

- KLINK-, BANK- EN PLAATWERK
- SCHEEPSREPARATIE
- KETEL- EN PIJPLEIDINGEN
- AUTOGEEN EN ELECTRISCH LASWERK

Kantoor: Bergweg 107 - Rotterdam-N.

Telefoon 82392, na 6 uur 72151

Terrein en werkplaats: IJsselmonde, Bovenstraat 200

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

IMPORT

EXPORT

SCHEEPSLEVERANCIER

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Er zijn vele soorten tarwe-griesmeel. De beste is verpakt door een der grootste meelfabrieken van Nederland: Wessanen. Een oude naam, die een uitstekend product garandeert.

WESSANEN'S VERPAKTE LEVENSMIDDELEN

U eet er niet beter!

DE ROTTERDAMSCHЕ DROOGDOK MIJ. N.V.

H.H. Annemers en Bouwers,

Alle DAKBEDEKKINGSMATERIALEN
tegen concurrerende prijzen

Ook worden **DAKBEDEKKINGEN** door ons voordelig uitgevoerd

„VERPER”, Pastoredijk 109, PERNIS, Telef. 73288

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

VAN DEN HERIK'S AANNEMINGSBEDRIJF

Aannemers van alle voorkomende
Glooiing- Rijs-, Grond- en Kademuurwerken

Kantoor Sliedrecht, Joh. Kraaijeveldstraat 6
Telefoon 345, Sliedrecht.

HOUTHANDEL

W. S. v. d. WETERING & Co.

Telefoon 69150 (2 lijnen)

Westerhaven

Nieuwe Maasstraat

SCHIEDAM

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN

v/h St. Job, Schiemonnd en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken, classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

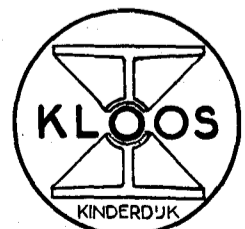
KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO **KLOOS** 1843

SPOORWEGMATERIAAL

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM

Tel. 30231

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

Machinefabriek **van Hemert**
Reparatie-bedrijf

VIERHAVENSTRAAT 79, ROTTERDAM-WEST, TELEFOON 32522

Fa. S. VINK & ZONEN

- AANNEMERS VAN BOUWWERKEN
- Administratie van Huizen
- Alle taxaties en expertises
- Ontwerpen en adviezen voor nieuw- en verbouw
- Assurantiën

Narcissenstraat 113a, Rotterdam-Zuid - Telef. 70044-77771

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoeders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

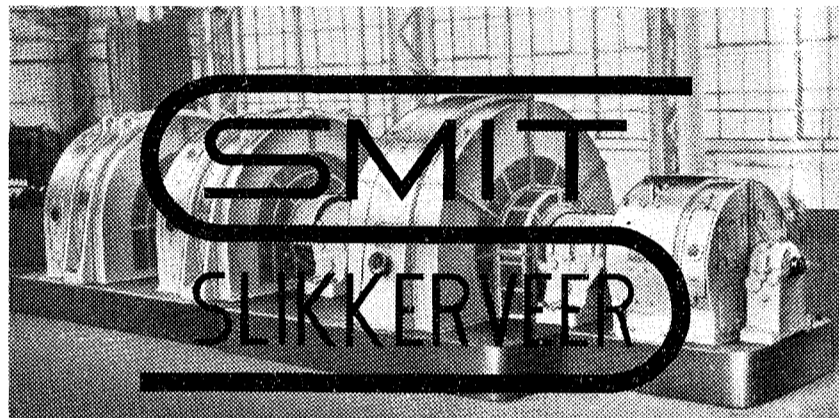
CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STAAL- EN UITLEATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

N.V.
Machinefabriek
IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

**Bevordert
deugdelijke las**

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

**VLAARDINGEN
Telefoon 3692**

5e Jaargang No. 5

Mei 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:
woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuwbouw.
Rente 4½ %.

**NEMARCO
UTRECHT**

Amsterdamsstraatw. 442b
Telefoon 14061

GEDENK UW ARME BROEDER

Het is volkomen duidelijk, dat een groot deel van de internationale spanningen voortvloeit uit de schrijnende tegenstelling tussen rijkdom en armoede, welke men overal op deze wereld aantreft. Zijn er voor het ontstaan van de jongste wereldoorlog uit de aard van de zaak diverse factoren aan te wijzen, de opstand van de armere tegen de meer welgestelde naties, de have nots tegen de haves, moet toch stellig wel als een van de voornaamste worden beschouwd.

Het heeft er veel van weg of men zich na de oorlog die schrille contrasten in breder kring bewust is geworden, waarbij het ontwaken van de héél armen, van Azië en Afrika, ongetwijfeld een rol heeft gespeeld.

Eenzijds toch zijn de Oosterse volken zich hun armoede bewust geworden en verschaffen zij zich de middelen om de wereld van hun toestand kond te doen, anderzijds groeiden bij Westerse geesten — waar men nog veel meer dan vroeger met de ellende van de oorlog werd geconfronteerd — gevoelens van verantwoordelijkheid met betrekking tot deze volken, gepaard aan vrees voor hun door verpaupering veroorzaakte terugval in de armen van het communisme.

De huidige stand van de technische middelen droeg eveneens tot de hier gesignaleerde geestesgesteldheid bij. Men realiseert zich, dat de achterstand in de minder ontwikkelde gebieden als het ware een anachronisme is geworden nu, althans theoretisch, de mogelijkheden van bestrijding dezer achterstand zo snel zijn gegroeid. En bovendien wordt het alternatief — gebruik van deze middelen in dienst van de massale vernietiging — door middel van de van atoom- en waterstofbommen uitgaande suggestieve kracht steeds minder aantrekkelijk.

Al deze redenen werken er toe mede, dat de kansen voor het instituut van de technische bijstand aan minder ontwikkelde gebieden zelden zo goed hebben gelegen.

—0—

Niettemin geeft de praktijk toch geenszins zulk een gunstig beeld te zien als men wellicht zou mogen verwachten. Wat de Verenigde Naties aan technische bijstand ten koste leggen blijft een druppel op een gloeiende plaat, een fractie van wat gedaan

zou moeten worden en een fractie eveneens van wat gedaan zou kunnen worden, indien minder gelden aan de bewapening behoeften te worden besteed.

Men kan zich nu in populaire beschouwingen gaan vermeien over de geweldige prestaties, welke binnen de gezichtskring zouden komen zodra de fondsen voor de defensieposten op de diverse begrotingen konden worden geschraapt, doch zo is de realiteit natuurlijk niet.

Men moet nu eenmaal binnen afzienbare tijd steeds op internationale spanningen blijven rekenen, zodat ieder beroep op deze bron in de praktijk ietwat misleidend en onwaarachtig aandoet.

Bovendien zou men eenvoudig — en dit wordt wel eens over het hoofd gezien — alle vrijkomende financiële middelen voor eerst niet op een verantwoorde en nuttige wijze kunnen plaatsen; ook in de hier bedoelde sfeer kunnen resultaten eerst na jaren van geleidelijk voortschrijdende ontwikkeling worden verwacht.

—0—

Een andere kwestie is echter, dat het toch al zo fragiele plantje van de technische bijstand in het kader van de Verenigde Naties steeds meer verdrongen dreigt te worden door een meer nationaal gerichte vorm van hulpverlening, waarbij de eigen baatzucht, in welke vorm dan ook, veel meer dan bij de V.N. een rol gaat spelen.

Zo fourneren de Verenigde Staten van Amerika — die de veruit voornaamste financiers zijn — aan de Verenigde Naties voor technische bijstand een te verwaarlozen bedrag van wat zij ten koste leggen aan hun eigen zogen. Punt IV programma. De landen van het Britse Gemenebest hebben hun Colombo-plan, waarbij zich inmiddels diverse andere naties hebben aangesloten. Een plan, meer universeel gedacht dan Punt IV weliswaar, doch niettemin buiten de Verenigde Naties om.

Daarnaast treden vormen van technische bijstand op basis van bilaterale overeenkomsten meer en meer op de voorgrond en tenslotte gaven Noorwegen en India onlangs nog een ander voorbeeld door een vorm van technische bijstand te kiezen, waarbij de Verenigde Naties nog slechts als intermediair fungeren. Noorwegen gaat na-

melijk de visserij bevorderen in Travancore (India) en de te verlenen technische hulp geschiedt volgens een overeenkomst met India, in overeenstemming met de door de V.N. gestelde normen. Een geval dus van internationale technische bijstand, nationaal bedreven.

CENTRAAL KADER

Alle leden van de J.O.V.D. zijn hartelijk welkom op de bijeenkomst van het Centraal Kader op:

**ZONDAG 31 MEI 1953 om 11 uur in de
BUITENSOCIËTEIT te ZWOLLE.**

Programma:

's Morgens: discussie over:

„Dienen de schoolgelden al dan niet
afgeschafte te worden?”

's Middags 14.30 uur:

Lezing van **PROF. DR J. LINDEBOOM,**
over

„Geestelijke aspecten van het Liberalisme”.

Voor de Centrale Kadercommissie,
L. D. OOSTERVELD, voorzitter.

Uit dit alles moge blijken, dat men ook op dit gebied goed zal doen voldoende realiteitszin te betrachten en beide benen stevig op de grond te houden. Technische bijstand is niet, althans niet primair, een kwestie van philanthropie, doch betekent in de praktijk een wonderlijke vermenging van ideaal en belang, waarbij niet altijd onmiddellijk te constateren is, welke van de twee in een bepaalde situatie overweegt.

(Zie vervolg pag. 2)

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

•
Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

(Vervolg van pag. 1)

Zo zou het voor een klein land als het onze bepaald onverantwoordelijk zijn zich al te krampachtig en te uitsluitend aan technische hulpverlening in het kader van de Verenigde Naties te willen blijven vastklampen, nu de groten in dit opzicht bepaald niet het voorbeeld geven. Aan de andere kant betekent technische bijstand aan minder ontwikkelde gebieden voor ons land een mogelijkheid om moeizaam verkregen ervaring en bekwaamheid met betrekking tot tropische gebieden te behouden en daarmee de vooraanstaande plaats, welke ons land zich op dit terrein onder de naties heeft verworven, te blijven bezetten. Hetgeen in het raam zowel

van onze export- als onze werkverruimingspolitiek van de grootste betekenis is.

—0—

Tenslotte mogen wij niet vergeten, hoe in het verlenen van hulp aan minder bedeelde naties een van de uiteindelijke doelstellingen schuilt tot verbetering van de onderlinge verstandhouding in de wereld en tot vermindering van de oorlogskansen. Technische bijstand is een ons opgedragen taak van barmhartigheid en een verplichting tegenover de misdeelde medemens. Niet te vergeefs heeft gedurende de afgelopen oorlog Roosevelt zijn vrijdom van vrees en gebrek met zoveel nadruk onder de aan-

dacht van de publieke opinie gebracht. Technische bijstand betekent trouwens niet alleen de bevordering van het stoffelijk, en naar men mag hopen, eveneens het geestelijk welzijn van de minder bedeelde volken, doch biedt de voorspoediger naties tevens een mogelijkheid tot investering van kapitaal en kennis, hetwelk uiteindelijk ook deze naties zelf ten voordeel kan strekken. In een behartiging van de technische bijstand op een wijze, die zowel de belangen van de minder ontwikkelde als van de meer ontwikkelde gebieden op de beste en meest harmonische wijze dient, schuilt dan ook een van de geheimen voor de bevordering van betere internationale betrekkingen.

HEIN ROETHOF

Onze lezers nemen het woord

Kunst, (watersnood) en Liberalisme

Een reactie op de beschouwing van de heer Goldsmid

Zeer geachte heer Goldsmid,

Men moet altijd enige schroom overwinnen om voor het forum van een kritisch en vaak terzake kundiger publiek dan men zelve is, in discussie te treden over een onderwerp, dat zo bij uitstek geschikt is de gemeerden in beweging te brengen als datgene, wat U in Uw ingezonden schrijven heeft aangesneden. Het beoogde alsmede de redactionele noot onder Uw artikel waren echter zo uitnodigend, dat ik die zekere mate van weifeling opzij kon zetten om de handschoen op te nemen.

De essentialia van het door U gestelde zou ik aldus willen weergeven: met voorbeelden geeft U aan, dat tijdens de rampdagen met de kunst op onwaardige wijze werd omgesproken. De radio-omroep o.a. is hier debet aan en heeft buitendien naar Uw mening gedurende de tijd van haar bestaan voedsel gegeven aan een mening als zou alle klassieke muziek ernstig zijn. U bedoelt m.i. vast te stellen, dat de radio-omroep zich in artistiek-paedagogische richting niet voldoende op haar taak bezint.

In de tweede plaats poneert U, dat de kunstenaar in zijn economische nood moet worden bijgestaan; U constateert, dat hier van liberale zijde nog een grote taak wacht, wil men voorkomen, dat een socialistisch bewind reeds alles wat los en vast zit regelt, zodat ook de kunst in de armen van de bureaucratische verstarving wordt gedreven.

In het eerste gedeelte van Uw betoog stelt U, naar aanleiding van een naar Uw mening jegens de kunst denigrerend gebeuren, de vraag: Moet de kunstenaar zwijgen, omdat er een nationale ramp plaatsvond? Tegenover Uw „neen”, zou ik een „ja” en een „neen” willen stellen.

Ja, wanneer het gaat om de opening van een expositie, welke welhaast altijd gepaard gaat met een of meerdere speeches, waarna een rondleiding der genodigden plaatsvindt. Allen, die bij een dergelijke gebeurtenis betrokken zijn, hadden in de rampdagen bezigheden of waren in omstandigheden, die het onmogelijk en minder passend maakten om hun aandacht te wijden aan een feestelijk evenement. Zou een tentoonstelling plaatsgevonden hebben zonder zulk een opening, de publiciteit, die de kunstenaar broodnodig heeft, was geheel of althans bijna geheel achterwege gebleven.

De kunstenaar moest dus zwijgen, omdat de omstandigheden dit jegens de gemeenschap nodig maakten en secundo, omdat ook zijn eigen belang bij het loslaten van de gebrui-

kelijke gang van zaken niet gediend was. In andere opzichten mag hij zich echter niet afzijdig houden. Behalve in het uiten van sociaal medegevoel (zo treffend betoond bij speciale concerten, de verkoop van schilderijen enz.) kan hij zijn ziel laten spreken door de gebeurtenissen van die dagen te laten uitkristalliseren in een weergave, die, zij het muzikaal, literair, of picturaal, het natuurgeweld en de menselijke nood in al hun wreedheid doet uitkomen.

Klassieke muziek

U bent zeer geschokt door het feit, dat de berichten over de ramp werden omgeroepen met een omlijsting van klassieke muziek. Maar wat had U anders gewild? Amusementsmuziek was hier niet op zijn plaats, evenmin als een hoorspel. Moderne muziek, hoe ernstig ook, behoeft pioniersgeest om haar te begrijpen en is een genot voor de happy few; de nieuwsdienst was (en is) voor iedereen bestemd en daarom moest de muzikale omlijsting er een zijn, die, zo niet door iedereen gewaardeerd, toch, gezien de aard van het nieuws, geëerbiedigd werd.

Makkelijker koestert men eerbied voor een grijsaard dan voor een jongeling, hoe voortreffelijk diens eigenschappen ook mogen zijn. Dat de muziek telkenmale werd onderbroken was zeker in dit geval een technische kwestie en duidt nog niet op een gebrek aan reverentie jegens beroemde componisten.

Met U eens ben ik, dat het inderdaad veel voorkomt, dat men alle klassieke muziek over die ene kam van ernstig en zwaar op de hand-zijn scheert. Ieder echter, die gaarne in concertzaal of via de radio een programma van klassieke muziek beluistert, zal het roerend eens zijn met degene, die beweert, dat dikwijls het tegendeel het geval is. Deze misvatting is echter niet zozeer te wijten aan hen, die zich tot taak gesteld hebben de cultuur te dienen, dan wel aan de grote massa, die alles, waarbij men niet met het lichaam wiebelen kan, voor doods en dor verklaart. Men zal mij evenwel tegenwerpen, dat zulk een geest slechts kan ontstaan, waar de individu in dit opzicht niet werd opgevoed.

Tegenwoordig komt het streven naar de opvoeding van de jeugd tot kunstgevoeligheid sterk naar voren. Een moeilijk probleem hierbij lijkt mij wel te zeilen tussen het Scylla en Charibdis van een jeugd, die van enige vorming verstoken blijft, zodat het ontspruiten van het artistieke kiempje aan het toeval wordt overgelaten en een opgroeiend geslacht,

dat een te grote mate van talenten in zichzelf wil ontdekken, wat veel teleurstellingen tot gevolg kan hebben en een vloed van halfbakken kunstenaars kweekt.

Zelfbeheersing is op dit gebied, dat zozeer binnen de grenzen van het emotionele blijft een harde noodzaak en vereist opvoeders, die zich hiervan bewust, het kind met min of meer talent geen voorspiegelingen doen, die meestal op narigheid uitlopen. De proza van het dagelijkse leven verstaat zich niet immer goed met de valse poëzie van beneden zijn geestelijke stand in de maatschappij werkzaam te zijn.

De resultante van de juiste middenweg is een volk van nuchtere werkers, die voor de kunst het hart op de goede plaats dragen en daardoor in een wereld van schoonheid mogen binnentreden. Als middelen tot dit doel zie ik boven alles en in de eerste plaats de opvoeding thuis, in de tweede plaats het onderwijs op school en last but not least de activiteiten, die de kunstenaars zelf ontwikkelen om het publiek met hun scheppingen in aanraking te doen komen.

Ook de radio-omroep heeft in deze een opvoedende taak en ik geloof, dat men zich dit wel bewust is. De uitvoering van schoolconcerten o.a. en lezingen op uiteenlopend terrein zijn hiervan de bewijzen. Men mag echter bij de beoordeling van de culturele taak nooit vergeten, dat de radio-omroep een commerciële instelling is. Ieder die lid is van een omroep-vereniging heeft het recht te verlangen, dat hem die programma's bereiken, die hem bevallen.

De samenstelling van de programma's vordert een feilloze zin voor goede smaak. Dat hierbij fouten gemaakt worden is menselijk en logisch, waar zo geschipperd moet worden met het eigen gevoel een ideële taak te hebben en dat wat de massa verwacht. De kunst moet een zuurdeesem blijven, dat het peil der programma's als totaliteit doet stijgen; een klomp gist alleen, zijn rijkskracht ten spijt, mist zijn doel.

Positie van de kunstenaar

De economische nood van de kunstenaar wordt, al moge zulks profaan lijken, bepaald door de kwestie van vraag en aanbod. Juist omdat dit zo is, kan de individu zo'n groot gewicht in de schaal leggen bij de bevordering van een bloeiend kunstleven. Wanneer de individu zijn belangstelling richt op zaken van culturele aard, zal onmiddellijk de behoefte ontstaan concerten te bezoeken, gedichtbundels te kopen, schilderijen en

beeldhouwwerken aan te schaffen. De taak van liberale zijde vindt zijn grootste steunpunt in de individuele mens.

Zelfs in een land waar de interesse voor uiteenlopende facetten van de cultuur tot een grote hoogte is gekomen, zal de kunstenaar nooit tot de groepen van economisch sterkeren behoren. Talent en de uren arbeid, die dit talent in een kunstwerk omtoveren, kunnen niet in voldoende mate in geld worden uitgedrukt. De overheid zal dus wel moeten inspringen. Bepalend wordt dus de mate waarin de staat inspringt en die mate hebben wij zelf voor een groot deel in de hand.

Wie uitgaat van het standpunt, dat men alles op een presenteerblaadje thuisbezorgd moet krijgen, dat de kunst een aangelegenheid is, die van overheidswege gestimuleerd, aan het publiek moet worden aangeboden, wie meent, dat men zelf geen verantwoordelijkheden heeft, wie kosten noch moeiten wil hebben en toch genieten, die zal van de kunst een bureaucratisch geleide overheidsinstelling maken, die zal op elke beslissing van de met de beoordeling en honorering der kunstuitingen belaste commissies toch duizenderlei critiek hebben, die zal met afschuw odes aan Drees lezen en socialisatiesymphonien horen en niet snappen dat hij dat aan zichzelf te danken heeft, aan zijn laksheid en desinteresse.

De kunstenaar, die tevoren meende, dat zijn economische nood door het socialisme zou worden opgeheven, zal bemerken, dat hij met een financiële uitkering tevens een verplichting incasseert, die hem, voortbrenger van een superindividuele uiting, zal benauwen en drukken. Hij zal ontdekken, dat hij in een hokje geplaatst wordt, waarin zijn vrije geest zal worden gereduceerd tot het plichtmatig uitvoeren van een opdrachtje. De taak van een liberaal bestaat in deze uit alles wat hij maar doen kan om de cultuur van zijn land te dienen, de opdracht van de kunstenaar is in zijn kunst gelegen en in de activiteiten, die hij ontplooit die kunst aan het publiek uit te dragen. Deze wisselwerking zal uiteindelijk bepalen of het beginsel van de individuele vrijheid slechts een frase zal zijn of tot uitdrukking zal komen in een kunstleven, dat geschraagd door velen, tot bloci wordt gebracht.

Eerst wanneer al het mogelijke gedaan is en toch een nadelig saldo overblijft, mag de overheid hulp gaan verlenen, maar niet eerder, want anders krijgen kunstenaar en publiek door Vadertje Staat een papieren kunstbloempje geoffreerd.

Mijn wederwoord tot U wil ik hiermede besluiten. Op veel punten van praktische aard verschillen wij van mening; ik geloof echter dat onze zienswijzen aan dezelfde geest ontspruiten.

RIET VAN HOUTE.

VERHOUDING KUNSTENAAR EN POLITIEK

Bezinning op dit onderwerp allereerst noodzakelijk

In zijn ingezonden artikel over „Kunst, watersnood en liberalisme” („De Driemaster”, April 1953) richt de heer Ph. J. Goldsmid allerlei verwijten aan de radio-instellingen, die door „gemakzucht, zinloze piëteit, valse ernst, verkeerde appreciatie en interpretatie van de kunst” de slachtoffers van de ramp, noch de kunst zouden hebben gediend. Daar stelt hij dan tegenover de houding van de kunstenaars, die uitvoeringen gaven ten bate van de getroffen en hij vraagt zich af, of niet de kunstenaars zelf meer steun verdienen, nu velen van hen door hun slechte economische positie hun heil zoeken bij het socialisme.

Het is moeilijk om in één antwoord al deze problemen onder de loupe te nemen. De heer Goldsmid spreekt van watersnood en piëteit, van appreciatie van de kunst en de voorlichting daarover via de radio en last but not least van de boeiende, maar netelige vragen in de verhouding van kunstenaar en politiek. In mijn antwoord zal ik mij dan ook beperken tot de beide laatste vragen, als het meest ter zake dienende.

Tegenover het gezichtspunt van de heer Goldsmid zou ik hier willen stellen, dat wij niet blind mogen zijn voor al datgene wat de radio in haar (slechts) dertigjarige loopbaan voor goeds, opbouwends, nuttigs en aangenaams heeft kunnen verrichten. Niemand zal dit ook maar een ogenblik willen ontkennen.

De grote waarde van goede muziek, de grote behoefte aan objectieve voorlichting door middel van lezingen, alsook aan gezellige ontspannende programma's, blijkt overduidelijk wanneer men zich een moment de totale afwezigheid van de radio als communicatiemiddel zou kunnen voorstellen.

In zekere mate is deze voorstelling mogelijk op het gebied waar de Regionale Omroepen werkzaam zijn. Hun bestaan is nog slechts van korte duur geweest en toch waren zij in staat zich een kring van luisteraars te scheppen, die met zeer veel aandacht en vaak met commentaar op de programmaleiding meewerkt aan een nieuwe vorm van gemeenschap. De wensen van dit luisterend publiek zijn niet steeds even gestemd, maar ook hier wisselen voorlichting, ontspanning en berichtgeving elkaar af. De vraag met betrekking tot de kunst mag ook hier niet zijn of deze kunst ligt op een bepaald „niveau van lager (of hoger? W.) soort amusement”. De luisteraar gebruikt immers zijn radiotoestel in het merendeel van de gevallen als een soort conservenblik, waaruit hij zich naar believen voorlichting, ontspanning of berichtgeving kan laten voorschieten.

Daarom is het hier slechts de vraag of deze drie vormen van publicatie al dan niet goed worden opgediend. Alles wat beneden een bepaalde objectieve maat is zou uit de radioprogramma's moeten worden geschrapt, om zodoende te kunnen komen tot een verbetering van de smaak van de (vaak gedachte- en gevoelloze) luisteraar.

Als ik de heer Goldsmid goed heb begrepen, verschillen onze opvattingen in dezen niet veel. Immers, hij ontkent eveneens het belang van de kwalificaties „ernstig” en „stemmig”. Anders wordt het echter wanneer hij hier het begrip „modern” in het geding brengt. Moge de heer Goldsmid in wezen misschien gelijk hebben, dat ook deze kwalificatie niet van belang

is, een feit blijft het, dat velen de moderne kunst onbegrijpelijk vinden, wat m.i. voortkomt uit een verkeerd begrip van de klassieke kunst. Men zoekt in de moderne kunst naar aanknopingspunten met de werkelijkheid, met de natuur, zoals men dat ook steeds met de klassieke kunst heeft gedaan en kunnen doen, niet beseffende, dat beide vormen van kunst op mogelijkheid en vrije fantasie berusten.

M.i. houden de radioprogramma's te veel rekening met het gemak waarmee men „klassiek” beluistert, zonder moeite te doen de luisteraar zowel „modern” als „klassiek” goed te doen begrijpen.

De voorlichtende taak weegt in dezen zwaar en moet niet slechts worden beschouwd als alleen geldend voor muziek (al dan niet met hoofdletter), maar ook voor proza, poëzie, toneel, hoorspel, of welke kunst maar meer via de radio tot beter begrip kan worden gebracht. Met eenvoudige middelen vooral zal men hier moeten werken, omdat men te maken heeft met zeer uitgebreide en heterogene volksgroepen.

Het feit, dat men met dergelijke volksgroepen te maken heeft is oorzaak, dat de verschillende radioverenigingen zeer voorzichtig zijn. Zij zijn en voelen zich dienstbaar aan hun bepaalde groep luisteraars, hun leden. Hierop verder ingaan zou betekenen een gedeelte van deze beschouwing wijden aan „radio en liberalisme”, wat ik hier niet zal doen.

Een onsympathiek geluid

De heer Goldsmid wijdt in zijn artikel een enkel woord aan de positie van de kunstenaar, dat ik niet zo grif wil onderschrijven als in het voorgaande over „kunst en radio”. Vooral de reeds aangehaalde opmerking, dat wij ons het lot van de kunstenaars moeten aantrekken, omdat zij anders in de socialistische gelederen zullen worden geschaard, doet mij onsympathiek aan, in het bijzonder om het er achter verborgen motief: al is het niet spectaculair, tracht (ook hier?) een kruistocht te houden in naam van Vrijheid, Verdraagzaamheid, Verantwoordelijkheid en Sociale Gerechtigheid. M.i. hoede men zich juist voor het zingen van het zoete liedje: „Kom

maar binnen met je knecht.” M.i. ook is de kunstenaar zelf zeer voorzichtig in dit opzicht, gezond voorzichtig bovendien. Al heeft hij dan — en terecht — zijn ivoren toren verlaten, hij is terecht gekomen op de kale grond. Hij is speurende en zoekende. En al naar hij zoekt en vindt, wegwerpt en oprapt, zal hij zich thuisvoelen bij deze of gene „kerk of partij in de staat”. Daarnaast blijft er onder hen natuurlijk steeds de grote groep van principiële niet-kiezers over. Naar mijn overtuiging dient men zich bij

Het verheugt ons in bijzondere mate, dat aan de oproep aan onze lezers om ook eens in de pen te klimmen op zulk een spontane wijze gehoor is gegeven.

Vooraf de beschouwing van de heer Goldsmid heeft de nodige reacties teweeggebracht, die wij bijgaand publiceren.

Wij zullen het ongetwijfeld op prijs stellen, indien wij ook in de toekomst onze lezers meer aan het woord kunnen laten, doch wij verzoeken daarbij met klem vooral korthed te betrachten.

Red.

deze toestand neer te leggen; er is nu eenmaal onloochenbaar een zekere a-socialiteit eigen aan het wezen van de kunstenaar. Binnen bepaalde grenzen noemt men dit Vrijheid. Iets van die vrijheid heeft de kunstenaar nodig om tot het scheppen van zijn werk te kunnen komen.

Uitgaande van deze opvatting kom ik er toe van het liberalisme voor de kunstenaar een grote dosis Vrijheid en Verdraagzaamheid op te eisen. Inderdaad ben ik het weer met de heer Goldsmid eens, dat het hier niet, maar ook elders niet, gaat om een taak die spectaculair is. Het gaat er om wat waarheid is. Die waarheid moeten wij, ook in onze houding ten opzichte van de kunstenaar dienen. De kunstenaar zelf dient zijn waarheid, de schoonheid. Maar hierbij kan men vanzelfsprekend niet blijven staan. Ook voor Vrijheid en Verdraagzaamheid geldt, wat Anatole France voor de gelijkheid voor de wet heeft gezegd: „La majestueuse égalité des lois, qui interdit au riche comme au pauvre de coucher sous les ponts, de mendier dans les rues et de voler du pain.” Als liberalen geldt hier dus voor ons in zeker niet mindere mate de taak van de Sociale Gerechtigheid.

Gezien uit een rationeel en economisch oogpunt blijkt, dat vele kunstenaar kunstwerken leveren, die bij het publiek geen afzet genoeg

vinden, omdat dit publiek onvoldoende begrip kan opbrengen voor de kwaliteiten van het werk. De kunstenaar werkt niet, zoals de grote fabrikant, voor de massa van de kopers, richt zich niet naar hun smaak, maar is zo (eigen-?)wijs er zelf een smaak op na te houden, die vaak sterk van de publieke smaak afwijkt.

De kunst is een bedrijf, waar met deze smaak heel veel goeds gepresteerd kan worden, maar ook heel veel bedrog gepleegd. Dat maakt de sociale voorziening voor de kunstenaar tot een zeer groot probleem. En wat, wanneer de overheid, zoals nu het geval vaak is, de bevoegdheid heeft om zich in deze uiterst moeilijke beoordeling te mengen? Subsidieweigeringen of -toekenningen op zeer eigenaardige gronden zijn er vaak het gevolg van.

De kunstenaar, op deze wijze afhankelijk gesteld van het feit of zijn werk de overheid kan behagen, moet uit de aard der zaak wel in het geweer komen tegen deze handelwijze, waarin hij zijn autonomie aangetast ziet door de overheid, of, in het andere geval, gesanctionneerd ziet. Beide gevallen zullen zijn wrevel opwekken, zoals het iedereen zou gaan, die wel eens last heeft van pottenkijkers.

Een afdoende oplossing van deze problemen kan ik vanzelfsprekend niet geven, maar — hoewel ik het in veel dingen eens ben met de opvattingen van de heer Goldsmid — ik heb willen waarschuwen voor de gevaren, die er schuil in een al te nauw contact tussen kunstenaar en politicus.

Beiden werken met zeer verschillende motieven, waarover nog veel te zeggen zou zijn. Wanneer de heer Goldsmid ons erop wijst, dat op dit terrein voor ons een taak ligt, dan zou ik daaraan toe willen voegen, dat deze vooreerst bestaat uit bezinning op het onderwerp. En bovenal zal ons dan het „smaken verschillen” duidelijk moeten worden. Of hierover niet te twisten zou vallen?

J. R. WESTERHUIS.

Rectificatie

In het artikel „Kunst, watersnood en liberalisme” van de heer Goldsmid, opgenomen in ons vorige nummer, is een passage verminkt opgenomen. Voor een juist begrip van schrijver's betoog laten wij hieronder een rectificatie volgen.

De volzin onderaan kolom 2 op blz. 4 moet luiden:

„Johann Sebastian Bach, een der grootste genieën, die de mensheid ooit heeft voortgebracht, kon men echter wel de mond snoeren — om een bericht over het geteisterde gebied om te roepen? Mis: de muziek van Bach werd „weggedraaid” om een bericht uit te zenden over een van onze sporthelden!”

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

„DAMCO” Schildersbedrijf

SCHOTERBOSSTRAAT 18-20 - TELEF. 43024-48926

ROTTERDAM-C.

DE EUROPESE HANDSCHOEN OPGENOMEN

Wederwoord aan de heer Huig

Mijnheer de Redacteur,

Schuchter neem ik de Europese handschoen op, die de heer Huig voor mij heeft neergesmeten in het stof van mijn — nationale — alledaagsheid. En dan pak ik daarmee maar meteen een klein degentje beet om dat met des heren Huig's vlamvend zwaard te kruisen. ('t Is immers Uw vurige wens, M. d. R.?)

Het zwaard nu wil en hoopt, dat ik mijn taak zal weten te verstaan. Mijn Europese taak natuurlijk, over andere taken hebben we nog niet eens gesproken! Nou, dat kon wel eens helemaal verkeerd uitpakken. Ik geloof niet, dat ik zo'n goed verstaander ben. Ik ben niet van die kracht — n.l. om fundamentele veranderingen in de economische en sociale structuur van de maatschappij aan te brengen. (Zo staat het er, heus, zo staat het er!)

Ik kom nog niet eens toe aan een heel oppervlakkige verandering in de alleen-maar-financiële structuur van mijn maandsalarisje, om U de waarheid te zeggen.

Hoe kan ik nu de hele maatschappij, eventueel samen met mijnheer Huig

en andere Europese jeugdjes, een schop geven en opnieuw weer in elkaar zetten, beter dan tevoren? Nee, die taak versta ik hoegenaamd niet, het spijt me en ik zie ook het nut er niet van in....

En dan nog verder gaan? Ook nog mezelf opvoeden, steeds maar weer opvoeden, totdat ik eindelijk overtuigd Europeaan ben? Zo iemand over wie een ander zal zeggen: „Die heer daar, kijk, dat is nu een echte, volbloed Europeaan. Zo geboren en getogen, weet je, vooral geboren. De gehechtheid aan Europa straalt hem de ogen uit!” En moet ik dan het „Europa, Europa über alles” leren zingen in plaats van het Wilhelmus? De heer Huig spreekt over een zware taak en dáárin ben ik het nu echt, helemaal met hem eens. Vél te zwaar voor die dunne jonge beentjes van de tegenwoordige jeugd, die nog maar eerst eens moet leren begrijpen welke waarde het „la Patrie” voor hen heeft. (Ik neem dan maar de vrijheid een hoofdletter P te schrijven in plaats van de kleine letter van mijnheer Huig, die n.b. „Europese Gedachte” met een hoofdletter G schrijft!)

Nou ja, hoor eens, ik zal óók mijn best doen om hem te begrijpen. Maar eerst nog even een vraagje over de door hem ten tonele gevoerde generaal Clark, die me daar zonder toestemming van de Europese politici een hydro-electrische centrale (enige nog wel!) heeft gebombardeerd. Wat dacht U ervan als we die Clark dan ook maar zouden vragen zijn mening te geven, indien wij in Europa een paar van die dingen zouden willen bouwen? Nee? Laat Clark dan maar kapot maken wat hij wil. Zijn directieven zal hij toch wel krijgen van Foster Dulles of van een ander en het kost al moeite genoeg voor een militair om naar één politicus te luisteren, laat staan naar een hele verzameling politici uit Europa. En tenslotte is die generaal Clark toch óók niet op zijn hoofd gevallen! En nu de goede bedoeling: een pleidooi voor een verenigd Europa. Van mijn kant, mijnheer de redacteur: áccoord. Dat vind ik een fraai streven. En nuttig ook. Maar, ieder, die er aan mee doet — en dat het er velen zijn wens ik van harte — houd je hersens bij elkaar. Eenheid, dáár waar het nodig is, kan

door samenwerking even goed tot stand komen als door integratie of door samenvoeging. Het is beter een goede verstandhouding te helpen bevorderen onder de volken van Europa, dan hen te willen misvormen tot „overtuigde Europeanen”. Het eerste lijkt me ook wél zo eenvoudig en ligt zelfs nog wel binnen het bereik van de door de heer Huig zo beminde jeugd. (Ik waardeer die overigens ook, bij tijd en wijle, maar soms, M. d. R., is het een bedroevende vertoning die ze geeft van haar kunnen.) Laat ik op dit moment nu niet verder ingaan op andere (aanvechtbare) punten, die zo systematisch zijn opgenoemd in die Europese jeugdfanfare. Het zou te veel ruimte vragen in de Driemaster.

Tenslotte meen ik het heus zo kwaad niet: ik wilde slechts de geachte inzender van de vorige maand een beetje trachten te temperen, want enthousiasme zonder tempering is net zo erg als een auto zonder remmen — daar komen de grootste ongelukken van. Niettemin heeft men de auto nodig: anders kun je niet vooruit komen.

Met dank voor de verleende plaatsruimte. **ROB HARST.**

Van de Hoofdbestuurstafel

Ditmaal betreft het de Dagelijks Bestuursvergadering, die op Zaterdag 18 April in Hotel Frank te Amersfoort werd gehouden. En, o speling van het noodlot, wederom troffen wij het zo, dat het zonnig en heerlijk weer was. Het leek wel alsof het voorjaar door wilde breken. (Lijkt ons ook wel! 't Voorjaar begint immers 21 Maart! — Red.) Helaas moest één van de leden verstek laten gaan.

de laatste bijeenkomst, zodat we toch nog houvast hadden voor punt 2 van de agenda.

Nummer 3 betrof de mededelingen en ingekomen stukken. Hele mappen met stukken waren op het secretariaat aangekomen. Van belang hieronder was wel, dat de afdeling Utrecht weinig levensvatbaarheid meer bezit (waarom, o, waarom in deze stad?), en dat men in de afdeling Noord-Groningen nog niet allen regelmatig „De Driemaster” schijnt te ontvangen.

Hopelijk is dat inmiddels in orde gekomen. Overigens blijkt soms ook wel, dat niet alle afdelingen regelmatig het adresmateriaal nauwgezet bijwerken en doorgeven aan de administratie. Zo staat op mijn adresstrookje mijn achternaam nog steeds verkeerd vermeld. Misschien is ook dat in orde als men dit leest. Een nabeschouwing over de Trekpaarden-conferentie leerde ons, dat een dergelijke bijeenkomst volgend jaar vermoedelijk weer aanbeveling verdient; de stemming was over het algemeen „welwillend”. Alleen hebben wij ons afgevraagd waar de activiteiten blijven van de diverse personen, die op de T.P.C. van zich hebben doen spreken of die zelf hebben gesproken.

Het is nu zeker, dat er dit voorjaar geen landelijk week-end meer georganiseerd zal worden; wel wordt de districtsbesturen aanbevolen zulks in hun eigen gebied te doen.

Over de 11 commissies viel niet zo veel te vergaderen. Hun bezigheden waren genoegzaam bekend, of waren er helemaal niet, en dan ook niet nodig.

Het was inmiddels al half zeven ge-

worden, zodat punt 7 van de agenda: „wat verder ter tafel komt”, voornamelijk bestond uit nasi, slaatjes en meegebrachte boterhammen. Hierdoor was ook punt 8, de rondvraag, spoedig afgehandeld, want het staat nu eenmaal niet, om met een volle mond te praten.

Daarna hebben wij de vergadering maar gesloten, en afgesproken dat we op 31 Mei de landerijen met optrekjes van Frits van Gelder zullen gaan bezichtigen.

Waarvan acte.

KEES VAN REDE

Vliegvacantie in Europa

Graag verlenen wij plaatsruimte aan het volgende ons toegezonden bericht.

(Red.)

Nu de zomervacantie voor de deur staat, nodigt de Oecumenische Jeugd-raad in samenwerking met de Stichting Oud-Poelgeest U hartelijk uit tot bijwoning van een Oecumenisch Zomer-Jeugdcongres op 13 en 14 Juni 1953 over de Europese vragen onder de titel:

„Vliegvacantie in Europa”.

„Voor ons vertrek: Het laatste

Nieuws over Europese Integratie” heet het openingswoord van mr. A. W. Kist, naar aanleiding waarvan in zogenaamd „buzz-session” de belangrijkste laatste berichten van Europa besproken worden.

„Vliegvacantie in Europa” is de titel van de uitgelezen kleur- en klankfilm, die ons 's avonds prachtige reizen doet maken; de vraag over de Europese eenwording komt daarbij verrassend voor ons te staan.

Het thema van de Oecumenische huisdienst Zondagmorgen „Europa... een Levensgemeenschap”, raakt een uitermate actuele vraag aan. In de vorm van een spel in het park „Een voettocht door de Europese Cultuur” worden Zondagmiddag in groepen achtereenvolgende Europese cultuurperioden bereid.

„We zijn weer thuis... maar wat nu?” is de titel van het samenvattend eindgesprek over onze Europese verantwoordelijkheid.

De conferentieleiding berust bij mr. A. W. Kist en jkvr. C. M. Esse, van Heemstra.

Opgave en inlichtingen bij Kasteel Oud-Poelgeest te Oegstgeest. De kosten van deelname bedragen f 4,75 per persoon.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempheer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempheer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie, Herengracht 434—438.

Geconstateerd moest worden, dat de notulen van de beide vorige vergaderingen nog niet rondgestuurd waren.

Ter vergadering kregen we die van

H.H. Aannemers en Bouwers,

Alle DAKBEDEKKINGSMATERIALEN
tegen concurrerende prijzen

Ook worden **DAKBEDEKKINGEN** door ons voordelig uitgevoerd

„VERPER”, Pastoriedijk 109, PERNIS, Telef. 73288

Verzending van ons maandblad

Teneinde alle leden van de J.O.V.D. maandelijks een Driemaster te kunnen toezenden, is het noodzakelijk, dat het Algemeen Secretariaat van de J.O.V.D. beschikt over de namen en adressen van ALLE leden. Gaarne zouden wij nagaan, of de namen en adressen, waarover het Algemeen Secretariaat beschikt, volledig en juist zijn.

DAARTOE VERZOEKT HET HOOFDBESTUUR U, HAAR TEN SPOEDIGSTE EEN OPGAVE TE DOEN VAN DE NAMEN EN ADRESSEN VAN DE LEDEN UWER AFDELING PER 1 MEI 1953.

Tevens verzoeken wij U met klem:

1. de namen en adressen van de NA 1 MEI toetredende leden per BLAUW kaartje aan het Algemeen Secretariaat op te geven;
2. de NA 1 MEI optredende adreswijzigingen, alsmede
3. de namen en adressen van de NA 1 MEI bedankende leden, per WIT kaartje aan het Algemeen Secretariaat te zenden.

Blauwe en witte kaartjes worden U, op verzoek, gaarne gratis toegezonden.

Alleen indien de afdelingsbesturen bovengenoemde verzoeken opvolgen, kan toezending van de Driemaster aan ALLE leden, en aan hun JUISTE adressen verzekerd worden!

Wij verzoeken U op de ledenlijsten de bestuursleden in hun diverse functies aan te duiden.

Van Europese Gemeenschap naar Wereldeenheid

Kanttekeningen bij enige ingezonden artikelen

De „Driemaster” van April j.l. is in verschillende opzichten merkwaardig. Vooreerst door de plaatsing van de oproep van H.K.H. Prinses Wilhelmina, waarvan ik verwacht, dat ieder er van ganser harte mee instemt. In de tweede plaats echter door de plaatsing van twee artikelen, waaronder de redactie twee typische Elsevier-opmerkingen plaatst: Wij kunnen niet zeggen, dat wij het met de inzender in alle opzichten eens zijn, maar... en dan volgt er een korte motivering, waarom het stuk is opgenomen. Het is niet mijn bedoeling in extenso op beide artikelen in te gaan, wel echter om enige algemene opmerkingen te maken, die min of meer met genoemde artikelen... en met het artikel over de Russische beer te maken hebben. Welnu dan, het artikel over de jeugd en de Europese gemeenschap is allerminst uitputtend besproken en dat is ook onmogelijk in zo'n kort bestek. Met de redactie verheug ik mij erover, dat hierover gedachten blijken te leven en tot uitdrukking komen.

Het belangrijkste en wellicht ook meest aanvechtbare punt in het hele betoog is het noemen van het gemeenschappelijk gevoel als criterium voor de Europese eenheid. En, zo laat schrijver crop volgen: „La patrie” beweegt onze gevoelens veel en veel meer dan Verenigd Europa dit doet. Als dit zo is, dan is blijkbaar „Verenigd Europa” een geestelijke conceptie, die de schrijver van het artikel niet aan kan. Wel mag ik hier tegen aanvoeren, dat in de praktijk de politiek na eindeloze discussies met ups en downs tot de bevestiging komt van situaties, die in feite reeds lang bestaan. Ik wil een voorbeeld noemen: er wordt al geruime tijd gedokterd aan de Europese Defensie Gemeenschap en de schijn wordt gewekt, alsof het zo hopeloos moeilijk is Franse, Duitse, Italiaanse en Benelux-soldaten in één leger te verenigen — als zouden er onoverwinnelijke psychologische bezwaren bestaan. Gaan wij echter met onze gedachten acht à tien jaar terug, dan realiseren wij ons, dat Canadese troepen grote delen van ons land (toch niet hùn „patrie”) bevrijd hebben, dat Australische troepen Egypte (toch niet hùn „patrie”) bevrijd hebben van Rommel's legers, die al evenmin hùn „Heimat” verdedigden en hebben deze militairen slecht gevochten? En dan hoef ik slechts Korea hieraan toe te voegen om te doen inzien, dat het blijkbaar toch niet zo heel belangrijk is, dat er een „Vaderland” is, dat verdedigd wordt.

De conclusie hieruit ligt m.i. voor de hand: niet het stukje grond, noch de eigen woning of het ouderlijk tehuis zijn uiteindelijk bepalend, maar uitsluitend de ideologie. Idecen kunnen slechts groot genoeg zijn om de mensen tot het uiterste te bewegen.

De Nationale Ramp heeft ons overtuigend bewezen, dat een grote ideologische uitdaging in staat is, niet alleen nationaal, maar waarlijk internationaal een antwoord op te roepen en dit besef moet in ons grote dankbaarheid en vertrouwen in de toekomst opwekken.

Persoonlijk ben ik van mening, dat de Europese gemeenschap of welke boven-nationale gemeenschap ook tot leven komt, doordat de natie op zichzelf, juist wanneer deze bedreigd wordt en zichzelf wil verdedigen, te kort schiet. Juist de staat wil zich telkens door zijn onderdanen laten verdedigen met middelen, waartegen

het zijn onderdanen wil beschermen en waartoe de staat juist in het leven is geroepen. Als er één tragische instelling is te noemen, dan is het juist de staat.

Men trekke hieruit niet de conclusie, dat de staat nu maar zo gauw mogelijk moet verdwijnen, maar wel, dat de staat in zichzelf slechts een beperkte doelstelling heeft en dat de uitdaging aan een staat, in de hoedanigheid van een bedreiging van buiten af, anders beantwoord zal moeten worden dan door een nationale defensie.

Wat verdedigen wij?

Dit inziende, zal ieder zich in de eerste plaats moeten bezinnen op de alerbangrijkste vraag: wat verdedigen wij nu eigenlijk nog? En als ieder voor zich deze vraag kan en durft beantwoorden, dan rijst de tweede vraag: hoe moeten wij datgene wat wij denken te verdedigen, inderdaad veiligstellen?

Ik meen, dat hiermee het centrale probleem voor geheel West-Europa en voor de gehele Westelijke beschaving is gesteld. Wanneer wij deze uitdaging aan ons allen persoonlijk en aan onze gemeenschap als geheel goed verstaan, dan moet het inderdaad mogelijk geacht worden het juiste antwoord te vinden.

En dan zal in onze visie op de Westerse samenleving de Europese gemeenschapsgedachte slechts een fase zijn in de gang naar wereldeenheid, belangrijk genoeg om er met alles wat in ons is naar te streven, maar net ontoereikend om er uiteindelijk genoeg mee te nemen. Het is een schakel in de keten naar „One World” en als deze schakel bezwijkt, dan blijft er ons niet veel anders over dan „None”.

De Europese gemeenschap is slechts te benaderen en te bereiken, wanneer zij verstaan wordt uit de innerlijke drang naar Eenheid van de enkeling en wanneer deze Eenheid op zijn beurt weer ervaren wordt als de wil van de Schepper, zonder Wie wij niet als behouder van onze samenleving kunnen fungeren.

Het is, dunkt mij, zeer nodig, om in een liberaal blad ook eens iets door te geven van wat er aan de grenzen van het menselijk kenvermogen en

bewustzijn omgaat, omdat dit in staat stelt met andere ogen diverse artikelen in dit maandblad te bezien en te beoordelen.

De veelal, en m.i. terecht, geuite kritiek op het socialisme bijvoorbeeld, moet uiteindelijk toch resulteren in iets wat meer en beter en constructiever is dan wat „De Driemaster” doet vermoeden. (Het is jammer, dat de inzender hier verzuimt concrete voorbeelden te noemen. Wij zijn er uiteraard benieuwd naar Red.) Elke kritiek, die geuit wordt, is uiteindelijk ten dode gedoemd, wanneer wij vergeten aan te geven, hoe het dan wel moet.

Zo zullen wij bij onze bestrijding van het socialisme bepaald niet moeten uitgaan van de onderstelling, dat sociaal-ethische doelstellingen onvermijgbaar zijn met de economie. Dit is bepaald onjuist. Wij liberalen mogen ons gerust en terecht realiseren, dat wij meer dan eens tot sociale maatregelen van wijde strekking de stoot hebben gegeven.

Waartegen onze strijd zich echter moet richten is, dat de bepaling van deze sociaal-ethische doelstellingen uitsluitend in goede handen is bij de overheid, c.q. de staat, dan wel bij enkele groeperingen van de samenleving, zoals de vakverenigingen. Alleen al een zuivere waardering van de persoonlijkheid en zijn roeping in maatschappij en samenleving, moet ons tot een ander oordeel brengen dan wat de socialisten ons willen voorzetten.

Weg tot vrede

Wat nu het tweede artikel, dat over kunst, watersnood en liberalisme gaat, betreft, volsta ik met de opmerking, dat ik het toejuich, dat er een lans gebroken wordt voor de kunstenaar als zodanig, zonder echter op de verdienste van de hedendaagse kunstenaars verder in te gaan. Dit laat ik graag over aan mensen met meer kennis van zaken.

Gezien in het licht van het voorgaande, valt er echter nog wel een en ander te zeggen naar aanleiding van het artikel over „de Russische beer”. De strekking van het hele artikel schijnt zich namelijk te concentreren om deze vraag: „Wat gaat de tegenpartij doen? Beoogt ze een aanval of een verzoening?”

Het is naar mijn mening ook hier juist de verkeerde achtergrond, waartegen de hele verhouding Oost—West gezien wordt en waar wij, op deze manier voortgaande, niet zullen uitkomen.

Het pleit voor de uitzonderlijke grootheid van President Eisenhower, dat hij, zelf generaal geweest zijnde, de wereld gewezen heeft op de lasten en de enorme gevaren, die er schuilten in de defensiewedloop, die nu al enige jaren aan de gang is. Toegegeven, dat het misschien de enige manier is om op een goed ogenblik met de Russen als gelijke te kunnen spreken, dreigt het gevaar, dat wij op een gegeven ogenblik zelf

het slachtoffer worden van wat wij hebben opgeroepen. Eisenhower's rede is hierin groot, dat hij ons allen — en niet alleen de Russen — dit gevaar en deze uitdaging voorhoudt en dit doet hij met een zodanige bewogenheid, dat hij de gevoelens van welhaast elk denkend mens — ook van de Russen, blijkens hun reactie(!) — vertolkt.

Wij staan inderdaad op het punt, of door op deze manier voort te gaan, een hard maar rechtvaardig oordeel over ons op te roepen, of door het creëren van een groot plan tot wederopbouw, onder een totaal gewijzigde geestelijke instelling, een betere wereld te maken. Eén ding moeten wij echter goed beseffen, dat, wat President Eisenhower ook zegt, te vergeefs zal zijn gesproken, wanneer elk voor zich niet alles doet om zelf in woord en daad een positieve bijdrage voor een betere samenleving te geven.

Een moedige President

De rede van President Eisenhower getuigt van grote moed, omdat hij het Amerikaanse volk de weg tot vrede voorhoudt, zonder dat het moreel van de Amerikanen instort door het feit, dat vele Amerikanen zich toch de pijnlijke vraag zullen stellen, of hun zoons tevergeefs aan het front in Korea zijn gevallen, zoals het met onze Nederlandse zonen in Indonesië het geval is geweest.

Het antwoord van Moskou getuigt echter van even grote moed door in extenso deze rede, waarin overduidelijk kritiek op het beleid van Stalin wordt uitgesproken, af te drukken in de Russische pers en hierop slechts milde kritiek te geven.

Wie verwacht, dat nu eensklaps alles binnen enkele dagen pais en vrede zal zijn, miskent de wederzijdse enorme psychologische weerstanden, die overwonnen zullen moeten worden, maar wie in hetgeen aan de gang is, niet de voortekenen ziet van de mogelijkheid tot een waarlijk vruchtbare verstandhouding, miskent evenzeer de grote dingen, die al gebeurd zijn.

Wie echter, bovenal wacht en alles uitsluitend van de ander verwacht, beseffe, dat hij tevergeefs zal wachten en dat hij niet anders doet dan de basis van zijn eigen democratisch bestaan ondermijnen.

Wij hebben deze maand de gevallen herdacht van de laatste oorlog en daarna de bevrijding. Wij liberalen, die ons voorvechters noemen van de vrijheid, moeten meer dan ooit beseffen wat het is, bevrijd te zijn geworden.

Wij moeten ons realiseren, waarvoor in de jaren 1940-1945 duizenden van de besten onzer het leven hebben gegeven. Slechts wanneer de twee minuten stilte, die ons gehele land telkenjare op 4 Mei in acht neemt, voor ons alles heeft te betekenen, kunnen we verwachten tot iets positiefs te komen in dienst van de vrede.

A. J. KEMPEES.

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij **KORTEWEG**

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

Op bezoek bij onze Belgische vrienden

Het vertegenwoordigen van de J.O.V.D. op een Congres van het Landelijk Verbond der Liberale Jeugd van België, zoals dat met de Pinksterdagen in Antwerpen gehouden werd, is een aangename bezigheid, niet het minst tengevolge van de grote gastvrijheid, de spontane vriendschappelijkheid en het alleszins animerende enthousiasme waarvan onze Belgische vrienden bij een dergelijke gelegenheid blijk geven.

Om dan ook de indrukken weer te geven van enkele dagen, die als een wervelwind over onze hoofden zijn gegaan en nog nauwelijks de tijd vonden om zich in onze gedachten te ordenen, is een uitzonderlijk moeilijke bezigheid, waartoe een poging in het hiervolgende niettemin zal worden ondernomen.

Om daarbij met de meer plaizante zijde van de zaak te beginnen, de Nederlandse afgevaardigden, zijnde de voorzitter van de J.O.V.D., Dr H. J. Roethof en de secretaresse, mej. Mr H. C. Kooyman, die tengevolge van een misverstand niet door de Belgen aan het station werden opgehaald, vonden niet zonder enige moeilijkheden de congressisten, daar hun de plaats waar het congres gehouden zou worden enkel vaag was omschreven.

Na het overwinnen van deze eerste hindernis liep echter verder alles op rolletjes. De eerste avond een origineel banquet en een dansavond aan boord van een vaartuig, dat inmiddels de Schelde kruiste. Na de eerste gangen en de eerste speeches was de stemming er al vrij gauw in. Het was dan ook nogal laat geworden toen men zich hotelwaarts spoedde. De volgende ochtend een tocht door de stad en het leggen van 'n bloemstuk bij het monument van de in de laatste oorlogen gesneuvelde soldaten. Des middags in een stampvolle en drukkend warme zaal bestuursverkiezing en bespreking van wat men zou kunnen noemen administratieve aangelegenheden, die de geesten heftig in beroering brachten.

In het bijzonder gold dit voor de verkiezing van de voorzitter en voor de kwestie van de contributieverlaging. Des avonds democratisch eetmaal met nieuwe tafelspeeches. Verder werd nog de gelegenheid gevonden tot het bezoeken van enkele bezienswaardigheden van Antwerpen en een korte tocht overdag op de Schelde gemaakt, waarbij de havenwerken in oenschouw konden worden genomen.

Wanneer men nu de vraag zou stellen, wat er al zo verder nog op dit Congres gedaan werd, dan kan deze vraag gelukkig een alleszins bevredigende beantwoording vinden. Er werden namelijk des Zaterdag drie inleidingen gehouden, achtereenvolgens over „Collectivisme, Kapitalisme en Liberalisme” (als rapporteur trad op J. Biltiau), over de „Mogelijkheden van een liberale politiek tot wederopleven” (rapporteur Daniel Foret) en over „Liberalisme en Europese Samenwerking” (rapporteur Paul Buchet).

In een drietal resoluties heeft het Congres zich over deze aangelegenheden uitgesproken. Betreffende het eerste onderwerp kwam men tot de conclusie, dat zowel het Manchesteriaanse liberalisme als de autoritaire en dirigistische oplossingen van het collectivisme moeten worden verworpen en dat gestreefd moet worden naar verwezenlijking van een neo-liberalisme als enige mogelijkheid om op sociaal-economisch terrein redding te brengen. Slechts op deze wijze zullen de voordelen van de private eigendom —

die onvervangbaar zijn — kunnen worden gecombineerd met een verstandige contrôle, welke aan de reeds verworven vrijheden geen afbreuk doet. De staat zal minder de rol van beheerder en meer de rol van scheidsrechter hebben te spelen. Met name zullen de acties van de staat zich ten doel dienen te stellen het verdedigen van de vrije mededinging tegen misbruiken en monopolies op administratief zowel als op professioneel gebied, de opvoering van de productiviteit en de bestrijding van de inflatie.

Wat de Europese integratie betreft, sprak het congres zich uit voor een snellere aanpak van de Europese eenwording, waarbij aan de Belgische katholieke (C.V.P.-) regering de eis werd gesteld de Belgische constitutie, naar het voorbeeld van andere

landen, aan deze ontwikkeling aan te passen.

Teneinde een zo democratisch mogelijke vertegenwoordiging te krijgen oordeelde men, dat de Europese senaat op paritaire wijze zal moeten worden samengesteld, terwijl de Europese volkskamer rechtstreeks met algemeen stemrecht behoort te worden gekozen. In een resolutie over het onderwijs werd sympathie betuigd met de aan het openbare onderwijs ten grondslag liggende beginselen.

Alvorens de afgevaardigden uit Nederland, Frankrijk, Duitsland en Luxemburg de reis naar hun respectieve woonplaatsen aanvaardden vond een ontvangst plaats, waarbij de scheidende voorzitter van de Belgische jonge liberalen, onze vriend Jean van Crombrugge, het

woord voerde.

Namens de J.O.V.D. sprak onze voorzitter Hein Roethof, die niet alleen dank zegde voor de genoten gastvrijheid doch bovendien de Belgische geestdrift en het grote idealisme roemde, waaraan hij enkele beschouwingen over het grote belang van de Benelux, ook in het kader van de Europese integratie vastknoopte.

Als concreet bewijs van Nederlandse erkentelijkheid, meer in het bijzonder aan de Antwerpse vrienden, presenteerde Lenie Kooyman vervolgens een bos rose anjers aan de Vlaamse ondervoorzitter van het Belgische Nationale Verbond, Frans Grootjans.

Hoezeer deze geste op prijs werd gesteld, bleek uit de toespraak ter beantwoording van Grootjans. Nadat daarna ook de Franse en Duitse vertegenwoordigers in een kort woord aan hun gevoelens uitdrukking hadden gegeven, kwam het einde van een geslaagde conferentie en een prettig verblijf in de oude stad aan de Schelde, die door zoveel historische banden aan ons vaderland verbonden is. R.

Zomerkamp 1953

Ons vorige J.O.V.D.-kamp stond in het teken van de „Verenigd Europa”-gedachte. De deelnemers aan dat kamp hebben nog de beste herinneringen aan de voortreffelijke inleidingen, die toen over dit onderwerp gehouden werden en aan de levendige discussies die daarop volgden.

Ook voor ons a.s. Zomerkamp (je weet het toch: van 25 Juli t.m. 2 Augustus in Nijverdal!) staat een drietal zeer interessante lezingen op het programma.

Wij zijn, wat de onderwerpen betreft, wat minder ver van huis gegaan, maar dat wil niet zeggen, dat de problemen, die er mee samenhangen, nu eenvoudiger zijn. Die problemen liggen hoofdzakelijk op sociaal en maatschappelijk terrein en wij zijn zo gelukkig geweest om met enkele zeer goede sprekers in contact te komen, die elk op hun terrein als specialist gelden.

Zo zal het liberale Kamertid, de heer R. Zegering Hadders zijn visie geven over: „Hoe ver moeten wij gaan met onze sociale maatregelen?” Een verzorging „van de wieg tot het graf” wijzen wij af, maar voor velen onzer is het een probleem, hoe ver wij dan wel moeten gaan, waar de grens van deze, misschien gerechtvaardigde, vertroeteling ligt.

Ons lid, Peter Boevé, uit Amsterdam, heeft zich bereid verklaard een inleiding te houden over „Onderwijsvernieuwing”.

In al de geleidingen van de onderwijsverwereld en ver daar buiten, wordt sinds enkele jaren de behoefte gevoeld aan nieuwe ideeën en methoden. Velen achten ons huidige onderwijsstelsel absoluut onvoldoende en stellen dit zelfs mede verantwoordelijk voor tal van maatschappelijke wantoestanden.

Met een derde spreker, de directeur van een onzer gevangenissen, zijn wij nog in correspondentie. Hij zal een inleiding houden over de moderne opvattingen met betrekking tot het gevangeniswezen en de reclassering.

Onnodig te vertellen, dat dit on-

derwerp zeer belangrijk is en in het centrum van onze belangstelling dient te staan. (Breda!)

Lieden met een kwaad geweten kunnen zonder vrees deze lezing bijwonen: de spreker is zeer sympathiek. Trouwens, Ineke Sunderman en ondergetekende hebben deze leeuw in zijn hol opgezocht en zijn er heelheids en zonder al te veel moeite weer uit gekomen. Dat bewijst toch genoeg zou ik denken!

Dit waren dan enige bijzonderheden over de inleidingen, die in ons a.s. Zomerkamp gehouden worden. Je weet natuurlijk, dat het niet de bedoeling is om alleen maar ernstig te zijn.

Integendeel, ons programma vermeldt een keur van uitgezochte kampheerlijkheden en -genoegens, als fiets- en wandeltochten, kampvaren, bonte avonden, zwemen andere sportfestijnen.

Weet je, dat er weer zo'n gezellige dagtocht, met als slot een nog gezelliger dinertje op stapel staat? Naar al deze kampgenoegens kun je trouwens het beste eens informeren bij de deelnemers aan onze vorige kampen. Die weten, wanneer ze daar eenmaal over aan het praten zijn, van puur enthousiasme niet meer van ophouden.

Vele van die oude deelnemers („oud” wat kampervaring betreft!) hebben zich trouwens al opgegeven voor ons a.s. Zomerkamp, dat van 25 Juli t.m. 2 Augustus in Nijverdal gehouden wordt.

Heb jij dat al gedaan? Doe het anders nu, direct. Zorg dat je er bij bent, onze plaatsruimte is niet onbeperkt!

Je kunt je opgeven bij mej. Will Zwart, Beestenmarkt 46 A, Deventer, met gelijktijdige overmaking van het inschrijfgeld ad f 2,50 (per postwissel).

Dit inschrijfgeld komt in mindering van de kampprijs ad f 32,50 voor het gehele kamp en f 4,25 voor een weekend.

Je weet, dat ook niet-J.O.V.D.-ers van harte welkom zijn.

Tot ziens in Nijverdal.

RIEN BOOY.

Weer een positief geluid

Nu de eerste phase van de werkzaamheden van de Propaganda-commissie zo'n beetje op zijn eind loopt, leek het gewenst, het een en ander in ons orgaan te publiceren over de resultaten. En het is de rapporteur van de H.B.-tafel, die deze taak op zijn schouder gelegd ziet. „Je kunt dat zo wel even”, wordt er dan vleidend tegen je gezegd. Dus... daar gaan we.

De Propaganda-commissie wordt gevormd door Mej. L. Kooyman, F. R. van Gelder, K. Groenhart en ondergetekende.

Van het begin af hebben we prettige en nuttige bijeenkomsten gehad en resultaten geboekt. In de eerste plaats hadden wij gegevens nodig van de afdelingen, want een commissie moet toch ergens van uitgaan. Vandaar dat we een N.I.P.O.-jasje hebben aangetrokken en een enquête met 20 vragen naar de 25 afdelingen hebben gezonden.

De beantwoording hiervan heeft onze stoutste verwachtingen overtroffen. Eind April waren er van ruim de helft van het aantal afdelingen antwoorden binnen. Twee afdelingen hebben laten weten, dat zij geen antwoorden konden zenden (onder opgave van redenen) en een paar andere zijn wat aan de late kant.

De antwoorden die binnenkwamen, zijn in ieder geval oprecht en eerlijk, vaak uitgebreid en soms humoristisch. Dank zij de volledige beantwoording hebben we veel suggesties ontvangen, waarmee andere afdelingen hun voordeel kunnen doen.

Maar de belangrijkste conclusie is wel, dat de zaken er in het algemeen niet zo onzeker voorstaan, als sommigen althans zeker de Propaganda-commissie, dit zich hadden gedacht. Zonder uitzondering willen alle afdelingen leven en veel doen dit inderdaad op goede en prettige wijze.

Op het ogenblik dat dit geschreven wordt, staan wij voor de taak, alle afdelingen een zo volledig mogelijk antwoord te zenden, hetgeen wel enige tijd zal vergen.

Tegen dat deze Driemaster verschijnt, hopen wij, zo niet alle, dan toch de meeste besturen van ons te hebben laten horen. En als het wat lang mocht duren, dan vragen wij hierbij excuus. Wij willen echter een zo verantwoord mogelijk advies verstrekken.

Denk nu niet, dat de Propaganda-commissie ad hoc weer snel inslaapt. Integendeel, zodra nodig, zullen wij op elk verzoek doen wat in ons vermogen ligt. KEES VAN REDE.

GEEN NIEUWE INVASIE GEWENST

Vrije migratie heeft ook bedenkelijke zijden

Over het ontwerp-verdrag inzake instelling van een Europese Gemeenschap, lezen wij in de Handelingen van de Tweede Kamer op blz. 760: (de heer Blaisse) In artikel 83 zien wij een eerste intreden aangekondigd van migratie, een vrij verkeer van personen. Ik geloof, dat dit artikel te hoog is gegrepen, daar wij op het geheel van de vrije vestiging nog niet zo ver zijn. In dit artikel staat, dat bij het inwerking-treden van dit verdrag alle onderdanen van de deelnemende Staten, die dienst hebben gedaan bij de gewapende Europese macht, het recht hebben zich vrijelijk te verplaatsen binnen de gemeenschap en vrijheid van vestiging op het grondgebied van een deelnemende Staat onder dezelfde voorwaarden genieten, welke voor de onderdanen van het land van vestiging gelden. Dezelfde vrijheden gelden ook voor de onderdanen der deelnemende Staten, die geboren worden na het inwerking-treden van dit verdrag. Het eerste punt is bepaald onaanneemelijk voor een aantal landen, misschien zelfs ook voor ons vandaag... (Tot zover de Handelingen).

Het wil ons voorkomen, dat wij hier met een ontwikkeling te maken krijgen, die wij niet kunnen toejuichen en die we rondweg bedenkelijk en verkeerd willen noemen.

Want als het meedoen aan de Europese eenwording zulke verstrekkende en grenzen-vervagende consequenties moet hebben, dan moet Nederland zich wel tien maal bedenken voor het daaraan zijn fiat geeft.

Wij denken vooral aan de mogelijkheid, dat in ons overbevolkte land alle Duitsers zich bij ons kunnen vestigen, die in het „Europese leger” gediend hebben, en later alle Duitsers, of ze gediend hebben of niet.

Wel zegt het ook door ons ondertekende charter van de Verenigde Naties, dat „wij geloven in de menselijke grondrechten, in de waarde van de menselijke persoonlijkheid en in de gelijke rechten van mannen en vrouwen van alle naties”, maar houdt dat in, dat mannen en vrouwen van de ene natie zonder enige belemmering kunnen overgaan naar een ander land en daar praktisch, deel kunnen gaan uitmaken van die andere natie?

Neen, hier brengt de Europese gemeenschap ons iets nieuws, dat ons verwerpelijk lijkt.

Een grote instroming van Duitsers in Nederland — lang niet denkbeeldig en al eerder dreigend geweest: wij herinneren aan de jaren voor de eerste Wereldoorlog, toen niettegenstaande de bestaande obstakels een zeer groot aantal Duitsers Nederlanders zijn geworden — zou het Nederlandse volkskarakter schaden.

Duitsers zijn anders dan Nederlanders. Van ware democratie begrijpen Duitsers nog steeds niets en wij begrijpen hun voorliefde voor het militaire systeem niet.

Wij begrijpen b.v. niet hoe het mogelijk is, dat het officiële maandblad van de Duitse liberale studentenorganisatie „Unser Weg”, op de voorpagina van het nummer van Mei '52 schrijft:

„Op 9 Maart 1952 overleed de minister van Woningbouw Eberhard Wildermuth. De Liberale Duitse Studentenbond gedenkt deze man in eerbied. ...

Walter Heukel schreef in de „Frankfurter Allgemeine Zeitung” (en wij

laten het nu volgende liever onvertaald!): Wildermuth war ein majestätischer Herr von soldatischer und disziplinierter Haltung. Er war das klare Porträt eines Offiziers.

Auch des leidlich Bejahrte seiner eindundsechzig Jahre liess noch die Eckigkeit erkennen. Den Kopf trug er meisst hoch erhoben, die Nase gegen den Wind. Seine Stimme, die sicher donnern und befehlen konnte, war rostig und ein tiefer Bass. ...”

Zie, als liberale studenten dit beeld op deze wijze schilderen en mooi vinden, dan zeggen wij: er is nog steeds een te diepe kloof tussen Duitsers en Nederlanders dan dat wij goed zouden kunnen vinden dat zij zich ongebr ideld onder ons kunnen vestigen. Iets anders ware het nog, als wij van Frankrijk, Engeland en de Scandinavische landen een even grote import zouden mogen verwachten. Waar dit geenszins het geval is, waar sedert 1700 de instroming van zich in Nederland vestigende vreemdelingen steeds uit het Oosten kwam, daar mogen wij niet zo liberaal zijn, dat wij een eenzijdige verandering onzer nationale eigenschappen in die richting maar op de koop toenemen bij het vreugdevol aanvaarden van de liberalisatie van Europa en het afbreken van de tolmuren.

W. J. L.

NIEUWS UIT DE AFDELINGEN

ALMELO.

't Volle leven tegemoet.

Na enige maanden achter de beschermende coulissen gewerkt te hebben, treedt de afdeling Almelo met dit entree in deze kolommen in de schijnwerpers van de publiciteit met het vertrouwde momenteel de embryonale toestand ontgroeid te zijn.

Na op 22 Jan. '53 te zijn uitgeroepen, opende zij haar activiteiten met een introductie-avond op Zaterdag 21 Febr. De heer G. de Haan (voorzitter J.O.V.D. Rotterdam) hield over het onderwerp „Wat wil de J.O.V.D.” een inleiding en belichtte en verduidelijkte onze beginselverklaring. Een levendige discussie met als kernprobleem de verhouding V.V.D.-J.O.V.D. besloot deze prettige avond.

Een aantal leden van de buurafdeling Hengelo gaven door hun aanwezigheid blijk van belangstelling. Het groeiende ledenaantal maakte nadien de vorming van een voorlopig bestuur mogelijk, dat als volgt samengesteld werd: W. E. Hietbrink (voorzitter); P. Bakker (vice-voorzitter); H. W. Tyben (secretaris); L. P. J. Arbouw (penn.meester); mej. G. H. Schipper (2e secretaresse).

Op 20 Maart werd door de heer W. J. Leyds een causerie — geïllustreerd met lichtbeelden — gehouden over het onderwerp: „De politieke ontwikkeling in het Verre Oosten, in verband met het volkskarakter en de economische toestand in China en Japan”.

Aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezing organiseerde de afdeling op 22 Mei een bijeenkomst, waarop de heren A. Frederiks (wethouder P.v.d.A.) en mr J. de Jong (gemeenteraadslid V.V.D.) hun resp. socialistische en liberale degenen kruisten t.a.v. de gemeentepolitiek. Om het non-politiek-actieve zomerseizoen voor de meer actieve leden ietswat te bekorten werd een studiegroep ingesteld die na de verkiezingen haar werk zal beginnen. In samenwerking met andere Jongerenorganisaties werden de voorbereidende werkzaamheden voor een Jongerenraad verricht en enkele organen als Bestuursraad, Secretarissenraad en Agenda-commissie inge-

steld. Deze laatste commissie bereidt inmiddels een eerste zitting van deze Jongerenraad voor, waar als probleem „De mens in het bedrijf” gesteld zal worden.

BOSKOOP.

Maatschappij en Overheid.

Op Zaterdagavond 25 April j.l. sprak voor de afdeling Boskoop de heer T. v. d. Berg A.zn. over „Maatschappij en Overheid”. Spr. begon met op te merken, dat er twee stromingen zijn waar te nemen in de maatschappij: het collectivisme en de liberale gedachtegang. De vrijhandel is theoretisch erg mooi, maar zij wordt verstoord door tal van machtsfactoren. Spr. behandelde het belastingstelsel, waarbij hij duidelijk aantoonde hoe onjuist dit is. Hij zeide voorts dat er te weinig sociale voorzieningen voor de middenstand zijn. Een middenstander met een inkomen van / 5000,— per jaar kan dikwijls niet zorgen voor de oude dag-voorziening. Hij zou op zijn 65ste jaar een vermogen van / 50.000,— moeten hebben om van te kunnen leven. En welke middenstander kan een dergelijk bedrag thans oversparen?

Ook de kinderbijslag werd door spreker, die lid is van de V.V.D.-commissie voor de kinderbijslag, uitgebreid behandeld.

Verder passeerden de revue het Nederlandse ambtenarenkorps, waarvoor spr. veel waardering had, en de werkloosheidwet. Als liberalen zijn wij voor de geestelijke vrijheid en, zo zeide spr., we mogen ons gelukkig prijzen, dat Nederland een liberale inslag heeft. Spr. vroeg zich af of ook de West-Europese eenheid een liberale inslag zal hebben.

Recapitulerend concludeerde de heer v. d. Berg: op economisch gebied is het kenmerk de **verantwoordelijkheid**, men moet geen onbezonnen daden doen. Op sociaal gebied is **sociale gerechtigheid** geboden. Op principieel gebied tenslotte zullen we **verdraagzaam** moeten zijn.

DORDRECHT.

Eigen teelt en import.

„In de maand Mei organiseerde de Dordtse J.O.V.D.-afdeling een hele serie bijeenkomsten, daar de in April

vastgestelde avonden moesten worden uitgesteld.

Op 8 Mei werd een goed bezochte bijeenkomst gehouden ten huize van de secretaresse. Een lid van een naburige afdeling vereerde ons met een bezoek!

Het lid de heer Ph. A. A. Volker belichtte het vraagstuk: „Waarom een monarchie?” Het was een goed doorwrocht betoog.

Zondag 17 Mei hield de heer J. H. Basters (ook een lid) zijn uitgestelde causerie over de Restauratie van de Grote Kerk, welke hij illustreerde met een aantal lichtbeelden.

Maar behalve, dat de leden hun redenaarstalenten lieten gelden, hield de afdeling ook twee bijeenkomsten, waar een spreker werd gevraagd. In verband met de a.s. gemeenteraadsverkiezingen organiseerde de V.V.D. een vergadering op 18 Mei, waar de heer mr H. van Leeuwen, lid 2e Kamer der Staten Generaal sprak over Algemene Politiek. Op verzoek van het J.O.V.D.-bestuur waren de J.O.V.D.-ers ook van harte welkom.

Donderdag 28 Mei j.l. hield mej dr J. J. van Dulleman een voordracht over Unesco. Deze laatste spreekster heeft het afdelingsbestuur gevonden op een sprekerslijst van de Vereniging voor Internationale RechtsOrde, Oranjestraat 4 te Den Haag. Deze lijst, met vele sprekers uit het gehele land over interessante onderwerpen op internationaal gebied, is gratis aan bovenstaand adres te verkrijgen. Wellicht een tip voor andere afdelingen. Wie weet!!

Z.G. DRENTE.

Maatschappelijke problemen.

De afdeling vergaderde op 2 Mei in „Huize Wielens” te Emmen, waar de

voorzitter ook 9 leden van de afdeling Assen en een lid van de afdeling Meppel welkom kon heten. In het bijzonder verwelkomde de voorzitter ir J. Baas uit Deventer, die ons, J.O.V.D.-ers, op uitvoerige en soms humoristische wijze een inzicht gaf in verschillende maatschappelijke problemen.

Spr. wees erop, dat het socialisme de arbeider veel goeds heeft gebracht. Het liberalisme van 30 jaar geleden is tekortgeschoten; de maatschappelijke en geestelijke verhoudingen lagen toen echter anders. Het liberalisme plaatst de productie als basis voor de welvaart op de voorgrond. Sociale voorzieningen, hoe onmisbaar ook, kunnen nooit leiden tot welvaartsverhoging. Productieverhoging kunnen we o.a. verkrijgen door de mens individueel verantwoordelijkheid te laten dragen en door het private eigendom en de private productie te bevorderen.

De heer Draaijers bracht vervolgens verslag uit van de propaganda-praataavond in Odoorn. Op deze avond waar 26 leden aanwezig waren, hielden de Hoofdbestuurleden Tammens en Homan inleidingen over de J.O.V.D. en over de coöperatie. Er konden 7 nieuwe leden geboekt worden.

Vervolgens bracht de heer Van der Hei verslag uit van de districtsdag op 7 Maart in Bellevue te Assen.

Bij de rondvraag kwamen geen vragen naar voren, zodat de voorzitter met dank voor de opkomst het officiële gedeelte van de vergadering sloot. Hierna werd nog een tijd gezellig gedanst.

GOUDA EN BOSKOOP.

Europese intregatie.

Voor de afdelingen Boskoop en Gouda sprak Zaterdagavond 16 Mei j.l. in café v. d. Tooren te Boskoop Ferry

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREGLDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM - AMSTERDAM
GRONINGEN - HAMBURG

Hoogendijk, voorzitter van de afdeling Gouda, over de Europese integratie.

Een flinke discussie volgde op deze interessante causerie over dit zo uitermate belangwekkende onderwerp.

's-GRAVENHAGE.

Voor een vrije Zaterdag.

De afdeling 's-Gravenhage hield op 19 Mei j.l. een debatbijeenkomst ten huizen van één van de leden. Een verheugend teken was, dat wederom van een zeer goede opkomst mocht worden gesproken. De bestuursleden, de heren J. T. van Dorp en A. R. Meyer brachten het voor en tegen van een aantal problemen naar voren, waaruit een levendige discussie ontspoot.

Zo kwamen enkele aspecten van het werkloosheidsvraagstuk ter sprake, waarbij de vraag gesteld werd of een werkloze arbeider, die steun geniet, gedwongen kan worden een hem opgelegde baan te accepteren. Uitvoerig werd van gedachte gewisseld over de wenselijkheid van het verlagen van de kiesgerechtigde leeftijd, waarbij de meerderheid zich daartegen uitsprak, terwijl tenslotte vrijwel allen zich konden verenigen met de invoering van een vrije Zaterdag.

De afdeling vestigt speciale aandacht op de grote avond welke waarschijnlijk gehouden zal worden op **Zaterdag 6 Juni op een nader aan te kondigen plaats in Den Haag.**

In eerste instantie is deze avond bedoeld als een reünie van de afdelingen **Alkmaar, Dordrecht en 's-Gravenhage.** Het programma zal, behalve een rede van de heer F. van Gelder, een gezamenlijke maaltijd en daarna een gezellig samenzijn bieden. Er zullen enkele films vertoond worden en er zal gedanst kunnen worden.

Uiteraard zijn belangstellenden uit het gehele land van harte welkom.

Opgaven daartoe worden gaarne ingewacht door de afdeling Den Haag (Fr. Hendrikplein 30).

GRONINGEN.

In het verschieft.

De eerstvolgende bijeenkomst zal worden gehouden op Maandagavond 1 Juni a.s. in één der zalen van Restaurant „Suisse“, Heerestraat 28, aangevang 8 uur.

Spreker: mr W. E. van Koldam.

Onderwerp: „Van Republiek tot Parlementaire Monarchie“.

Op Dinsdag 2 Juni a.s. vindt een 2e bijeenkomst van het Jeugdcontact plaats in de Raadszaal van het Stadhuis. Aanvang 19.30 uur. Over het door onze organisatie bestudeerde onderwerp „Vrijheid en gebondenheid“ zal dan door de fractieleden gediscussieerd worden.

GROOT-AMMERS.

Ik houd van belastingen...

De afdeling belegde Vrijdag 1 Mei een bijeenkomst (ten huize van de heer W. Kuyf) te Nieuwpoort. Voor deze avond was de heer Caljé (Alblasserdam), bereid gevonden te spreken over het huidige belastingstelsel. Nadat de voorzitter de aanwezigen hartelijk welkom geheten had, kreeg de heer Caljé het woord. In zijn korte inleiding zei spreker:

„Over het nu van kracht zijnde systeem der belastingen wordt vaak gediscussieerd en hoewel er veel aan mankeert, moet men zich toch welbewust zijn, dat in een geordende maatschappij belastingen geheven moeten worden“.

Ook sprak spreker over de te zware druk der belastingen op de middenstand.

Hierna volgde een levendig debat, waaruit bleek, dat voor dit onderwerp bij de jongeren zeer grote belangstelling bestaat.

Men bleef nog lange tijd gezellig bijeen; in zijn slotwoord dankte de voorzitter de spreker en de gastheer hartelijk voor de door hen verleende medewerking aan het welslagen van deze avond.

MEPPEL e.o.

Wij en de politiek.

De voorzitter kon op 25 April in zaal Slot te Meppel vele aanwezigen welkom heten en in het bijzonder de spreker van die avond, ir Baas. Deze sprak over het onderwerp „Waarom moeten wij ons als jongeren met de politiek bemoeien“. Hij zeide o.m., dat slechts een klein gedeelte van het Nederlandse volk zich tot de politiek aangetrokken voelt.

Spreker stond lang stil bij het begrip vrijheid. Vrijheid betekent voor ons niet dat wij doen mogen wat wij willen, maar dat wij op de voorgrond stellen, dat de mens zich zelf kan zijn, dat hij zijn persoonlijke vrijheid kan behouden, ook op economisch gebied.

Na de pauze was er gelegenheid tot het stellen van vragen en tot debat. De inleider kon velen met zijn antwoorden tevreden stellen. Het officiële gedeelte werd hiermede gesloten, nadat de voorzitter eerst nog ir Baas zeer dankte voor zijn instructieve uiteenzettingen.

NIEUWER-AMSTEL.

Kinderziekte.

Ditmaal nog niet veel nieuws van deze nieuwe spruit. Door ziekte kon de afgelopen weken geen bijeenkomst gehouden worden.

De eerstvolgende vergadering, op **27 Mei**, was ten huize van de voorzitter der afdeling, Peter Boevé.

Wij etaleren

in onze bekende Show rooms
een collectie **ZEER CHIQUE**
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werkplaatsen vervaardigd zijn en bekleed met uitzonderlijk mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct door de fabrikant geleverd worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co
Wolphaartsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip voor verzorgde interieurs.

ROTTERDAM.

Op de goede weg.

De afdeling Rotterdam hield op 13 Mei j.l. een bijeenkomst die zeer geslaagd genoemd kan worden. De spreker was mr Jacq. Dutilh, lijst-aanvoerder van de V.V.D. te Rotterdam bij de a.s. gemeenteraadsverkiezingen.

Het onderwerp was de Rotterdamse Gemeenteraad. De opkomst was zeer groot en er vielen vele nieuwe gezichten onder de aanwezigen op te merken. Verschillende belangrijke gebeurtenissen uit de Rotterdamse gemeenteraad passeerden de revue. Wij noemen hiervan slechts: de subsidie aan culturele instellingen, het beheer van de bedrijven, vooral het havenbedrijf, woningbouw, wederopbouw en wijkraden.

Een aangename en levendige discussie besloot deze belangwekkende avond.

T. P. DE GEUS

AANNEMERSBEDRIJF

GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sidelinge 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

A. v. d. HOF's KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM

TELEFOON 74254

Fa. A. Liefwaard

Aanleg van Pijpleidingen

Scheepsreparaties en Onderhoudswerken

Kantoor Dordtselaan 130 d
Tel. 71165

Werkplaats Heijdsdijk 53
Rotterdam

Aannemersbedrijf - Wegenbouw
Grondwerken - Zandleverantie

G. VAN DUIJN

Katwijk aan Zee - Parklaan 330 - Tel. (K 1718) 2047

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100

Schiedam - Tel. 65302

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

JOH. WOLDHUIS

AANNEMINGSBEDRIJF VAN CONSTRUCTIES

- KLINK-, BANK- EN PLAATWERK
- SCHEEPSREPARATIE
- KETEL- EN PIJPLEIDINGEN
- AUTOGEEN EN ELECTRISCH LASWERK

Kantoor: Bergweg 107 - Rotterdam-N.
Telefoon 82392, na 6 uur 72151

Terrein en werkplaats: IJsselmonde, Bovenstraat 200

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIËEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

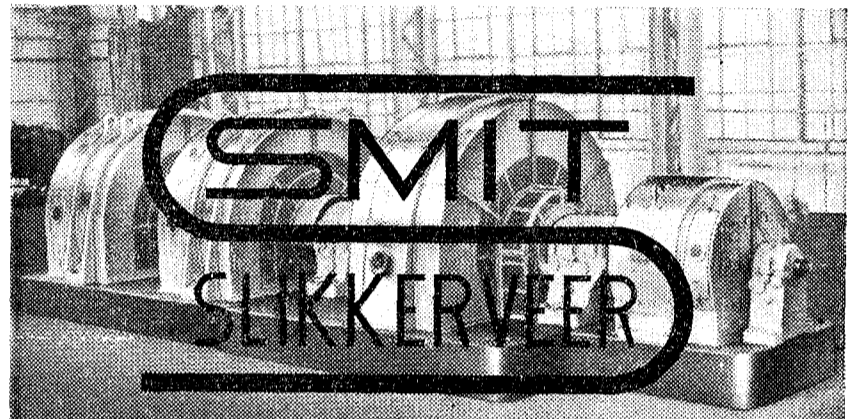
ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIETUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

VERFF

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON NV.
VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

Machinefabriek en Scheepswerf

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

•

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

•

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTED

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 87490

BETONFABR. **MIJNLIEFF** NIJMEGEN

▶ BIMSBETONDAKEN
▶ GEMIJVLOEREN
▶ TRILBETONWERK

SLOETSTRAAT 6 - NIJMEGEN - TEL. 20539

A. VAN DRIEL
SCHILDERSBEDRIJF

ZOWEL CONSTRUCTIE- voor grote objecten
als SCHEEPSSCHILDERWERK als
Pernis Ring 294 Rotterdam

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ. N.V.**

ALGEMEEN
HANDELSBLAD
*Dat is 'n
krant.*

Aannemingsbedrijf

**Jan van
Straalen**

Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

F. Groenendijk
Zee- en Riviertransporten
Struitenweg 40, Rotterdam-Z., Tel. 78500
Telegrams: „Searunners” Rotterdam

**VAN DEN HERIK's
AANNEMINGSBEDRIJF**

Aannemers van alle voorkomende
Glooiing- Rijs-, Grond- en Kademuurwerken

Kantoor Sliedrecht, Joh. Kraaijeveldstraat 6
Telefoon 345, Sliedrecht.

J. de WIT

Adviseur in gewapend beton
en Staalconstructies.

Kantoor: van Vollenhovenstraat 14 - ROTTERDAM - Telefoon 20323

HUDIG & VEDER N.V.
Reders - Cargadoors
Expeditie-Passage-Agenten
ROTTERDAM
Willemskade 23 - Telegram-adres: Blokhuyzen -
Telefoon 114040

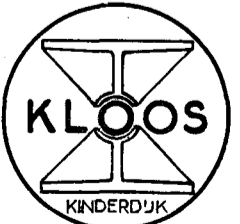
Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

HONIG'S
ARTIKELEN

*Serien in
elk serien!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 6

Juni 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:
woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuwbouw.
Rente 4½ %.

NEMARCO
UTRECHT

Amsterdamsestraatw. 442b
Telefoon 14061

Onze verantwoordelijkheid

Volgens artikel 55 van onze Grondwet is de Koning onschendbaar. De Britten drukken zich anders uit doch bedoelen hetzelfde als zij zeggen: „The King can do no wrong”.

In Nederland ontbrandde sedert de Grondwetsherziening van 1848 nog een heftige strijd tussen Koning en Parlement, die tot een scherpere afbakening van de bevoegdheden in de praktijk leidde en zoals men weet tenslotte ten gunste van het parlement is beslecht. Zo kon de overtuiging groeien, in de jaren dertig vermoedelijk het meest consequent aangehangen, volgens welke men de positie van de constitutionele Vorst wel op een bijzonder enge basis gesteld meende te zien.

Natuurlijk, de Grondwetstekst, gepast in het kader van de geleidelijk gevormde praktijk, is onmiskenbaar, doch dit neemt niet weg, dat er tussen de „sovereine” Vorst ener- en de alles dicterende ministerraad anderzijds nog voldoende nuanceverschillen denkbaar zijn.

Men heeft dit wel zo geformuleerd, dat de constitutionele Vorst zou hebben „the right to watch, to warn and to be consulted”. En het is volkomen duidelijk, dat onder deze drie functies nog wel wat meer aan besturende bevoegdheden is te begrijpen, dan men aan de hand van de letterlijke wets tekst zou kunnen veronderstellen.

— 0 —

Hoe dit alles overigens ook zij, gemakkelijk te constateren valt het onmiskenbare terugtreden van de figuur van het staatshoofd in de historie sedert de erkenning van zijn onschendbaarheid en daarmee de overdracht van zijn verantwoordelijkheid aan anderen.

Zijn mogelijkheid tot zelfstandig handelen en zijn verantwoordelijkheid hangen nu eenmaal ten nauwste samen. Dat hij, die de handeling verricht, daarvoor eveneens de verantwoordelijkheid dient te dragen is immers een zo gezond en evident beginsel, dat het hier geen nadere toelichting behoeft.

Wie zijn handelingsbevoegdheid en daarmee zijn vrijheid misbruikt handelt onverantwoordelijk. Waaruit blijkt, dat ook de begrippen vrijheid en verantwoordelijkheid innig met elkander verbonden zijn.

— 0 —

Nu heeft reeds in het zich vormende Nederland het verantwoordelijkheidsbesef ruime gelegenheid genoten om tot ontwikkeling te komen, hetgeen gezien het zojuist geconstateerde en gezien ook de hier bestaande eerbied voor de persoonlijke vrijheid niet behoeft te verwonderen.

Waarschijnlijk heeft alleen al de geografische gesteldheid van het land zeer tot dit proces bijgedragen. Waar het water onze eeuwige tegenstander was, hadden wij niet slechts in een vroeg stadium de plicht tot het ineenslaan van de handen ter bestrijding van de gemeenschappelijke erfvijand — van zo grote betekenis ook voor het kweken van een verdraagzame levenshouding —, doch zagen ons tevens gesteld voor de noodzaak in dit door ontelbare geulen doorsneden gebied de verantwoordelijkheden te leggen op het niveau waar ze thuis hoorden.

Het eigen initiatief en de kordate beslissing moesten hier noodgedwongen wel een grote rol spelen, wilde men niet gezamenlijk ten prooi vallen aan de alles verslindende vloed.

Ook het ontbreken van een krachtig centraal gezag — elders in Europa algemeen — heeft tot de versterking dezer autonomie, dezer „sovereiniteit in eigen kring” zeer bijgedragen.

Terecht kon raadspensionaris Van Slingelandt in de eerste helft van de achttiende eeuw getuigen van het wonder, dat de Republiek nog bestond, die de eigengereidheid immers zo ver had gedreven, dat beslissingen in de Staten-Generaal met eenparigheid van stemmen moesten worden genomen, terwijl voor iedere kleinigheid de afgevaardigden met hun lasthebbers thuis ruggespraak dienden te houden.

Het laatste moge ogenschijnlijk met ieder begrip voor verantwoordelijkheidsbesef spotten, doch bewijst toch wel, dat men regionaal stevig de verantwoordelijkheden in eigen hand wenste te houden.

— 0 —

Vaststaat in ieder geval, dat in ons land in tegenstelling tot elders waar de penne-streek van een absoluut Vorst — „L'état, c'est moi” — van beslissende betekenis was, de collegiale regeringsvorm dwong tot overleg, tot het gesprek met anderen, tot het ontwikkelen van het autonome oordeel en tot het scherpen van het verantwoordelijkheidsbesef.

Ook nu nog geldt de democratie als de staatsvorm, waar aan de persoonlijke verantwoordelijkheid de grootst mogelijke gelegenheid geboden wordt om tot gelding te komen. Een bewering, die met name van nationaal-socialistische zijde ten sterkste werd bestreden.

In die kringen zag men in het democratische stelsel en de collegiale regeringsvorm immers een poging tot het zich verschuilen van de individuele verantwoordelijkheid achter die van de collectiviteit. Daarentegen zou juist bij toepassing van het leidersbeginsel de rechte man op de rechte plaats

gebracht en ten volle voor zijn beslissingen aansprakelijk zijn gesteld.

Maar men miskent dan toch wel, hoe een clique rond de leider zich heel wat minder behoeft te ontzien dan de persoonlijk voor hun beslissingen verantwoordelijke ministers ener democratische staat. En wat het lot is van parlementariërs, die soms slechts eenmaal op minder gelukkige wijze voor het publieke forum zijn opgetreden, heeft de parlementaire geschiedenis meermalen bewezen.

Bovendien jegens wie is de leider verplicht verantwoording af te leggen? Het behoeft waarlijk niet te verbazen, dat juist in het autoritair opgebouwde leger de voor bepaalde misstanden of misgrepen verantwoordelijke figuren dikwijls in de gelegenheid zijn zich het gemakkelijkst aan die verantwoordelijkheid te onttrekken, zodat de uiteindelijke aansprakelijkheid dan niet zelden neerkomt op de lagere in rang.

Er doet zich op het ogenblik in onze maatschappij een alleszins belangrijke en belangwekkende ontwikkeling voor, welke men gemeenlijk aanduidt als die der nivellering of die der onderminning van het persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef.

Het is onze vaste overtuiging — en wij hechten er aan daaromtrent nogmaals geen twijfel te laten bestaan —, dat de gedurende de afgelopen decennia in het leven ge-roepen sociale voorzieningen de verantwoordelijkheidszin in brede kringen van ons volk sterk hebben gestimuleerd.

De hongerige onderbetaalde en overwerkte arbeider van vroeger kon zich nu eenmaal geen deel van het bedrijf voelen, waar hij onder miserabele omstandigheden tegen betaling van een te laag loon overmatige arbeid te verrichten kreeg.

Iedere arbeidsvreugde was voor hem aan het eind van de vorige en het begin van deze eeuw eenvoudig onmogelijk geworden en men kan zich moeilijk voorstellen, hoe dergelijke arbeiders het welzijn van een onderneming, die hun een gruwel was, naar beste vermogen zouden hebben kunnen bevorderen.

— 0 —

Een andere kwestie is echter, of aan de ontwikkelingsmogelijkheden van het stel-

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

sel der sociale voorzieningen niet zekere natuurlijke grenzen zijn gesteld. Niet, opdat deze voorzieningen zouden moeten worden ingekort of aan mogelijke uitbreiding in de toekomst bij voorbaat paal en perk zou moeten worden gesteld, doch omdat men geneigd is zich af te vragen — en het Eerste Kamerlid Louwes heeft daar nog onlangs terecht op gewezen — of aan het gehele stelsel als zodanig niet een mentale omschakeling inhaerent dient te zijn.

Zeker schijnt immers, dat de tegenwoordige toestand diverse minder bevredigende aspecten biedt. Nu velen de sociale voorzieningen — waar zij zelf niet of nauwelijks meer voor hebben behoeven te strijden — als te vanzelfsprekend dreigen te aanvaarden, wordt het gevaar van een terugdringen van de persoonlijke verantwoordelijkheid achter die van de collectiviteit acuut. Hetgeen op den duur een van de grootste gevaren voor de democratie zou kunnen worden, die zich denken laten.

Daarom zij onze strijd voor de vrijheid ook een strijd voor verantwoordelijkheid. Niet om de sociale klok enige decennia te kunnen terugschakelen, want een zich blindstaren op het verleden wijzen wij met beslistheid van de hand. Doch wel om zich in te spannen voor het scheppen van een maatschappelijk bestel, waarin de sociale rechtvaardigheid in het persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef verankerd ligt en zijn uiteindelijke rechtvaardiging vindt.

HEIN ROETHOF.

„BEN IK MIJN BROEDER'S HOEDER?”

Een antwoord aan Hein Roethof

In het hoofdartikel in De Driemaster van Mei j.l. sneed Hein Roethof een belangwekkend probleem aan, n.l. de schrijvende tegenstelling die er bestaat tussen de Westelijke Wereld en de arme gebieden van Azië en Afrika. Hij beschrijft het momentane toestandsbeeld en geeft enkele wegen aan, waarlangs de „achterlijke” gebieden zich meer zouden kunnen verheffen tot het niveau der Westerse wereld.

De techniek is dermate voortgeschreden, de medische wetenschap is op een zeer hoog peil gekomen, afstanden bestaan er tegenwoordig niet meer †) etc. Allen factoren om het „anachronisme” dat in deze gebieden bestaat uit de weg te ruimen.

Edoch, ik geloof, dat een waarschuwend woord hier zeker op zijn plaats is. M.i. moet men niet te snel, niet op te grootscheepse wijze aan het werk willen gaan, om het volk in dergelijke gebieden op een „hogere” niveau te brengen.

Wel impliceert het op „hogere” niveau brengen, dat dergelijke gebieden ook de „zegeningen” der moderne techniek gaan genieten. Dit houdt voor ons Westerse mensen in, dat er enorme stukken cultuurgrond vrijkomen.

Ter illustratie: Alleen in Afrika ligt 11.654.900 km² vruchtbare grond braak tengevolge van het heersen der slaapziekte. Wij, die momenteel, met Nederland aan de spits, eigenlijk „lebensraum” nodig hebben (immers bedroeg op 1 Dec. 1949 de densiteit in Nederland niet 309,5, d.w.z. dat er 309,5 personen moeten leven op 1 km² land en stond Zuid-Holland niet bovenaan met een densiteit van 847,6?) zouden bij een dergelijke ontsluiting ook ten zeerste gebaat zijn.

Bij mij komt echter toch de vraag op of wij dergelijke achterlijke landen bij een „Amerikaanse” wijze van aanpak veel zouden helpen. Ik meen dit sterk in twijfel te moeten trekken, althans toch het nodige voorbehoud te moeten maken.

Dergelijke „achterlijke” gebieden, achterlijk op technisch, economisch, hygiënisch gebied etc., kunnen ternauwernood momenteel voldoen aan de behoeften van hun bevolking. Hoe groot zijn de epidemieën niet, welk een groot aantal slachtoffers zijn daarvan niet het gevolg?

Hongersnood is voor ons slechts een klank. Helaas is het dank zij de verschrikkelijke oorlogswinter '44-'45 voor velen een begrip geworden, dat voor hen een onaangename bijklank heeft.

Maar in dergelijke „achterlijke” gebieden komt hongersnood herhaaldelijk voor.

Ik noem slechts China en India en dan zich uitstreckende over miljoenen mensen.

Funest voedselgebrek

Duizenden mensen sterven daar, doordat ze niet voldoende voedsel krijgen. Duizenden mensen gaan te gronde aan vreselijke epidemieën, miljoenen mensen zijn blootgesteld aan „weer en wind”.

Een en ander komt dan ook wel duidelijk tot uiting in een publicatie van het U.S. Department of State (1950, Publication 3719) over hulp aan economisch weinig ontwikkelde gebieden.

In deze publicatie heeft men de wereld in 3 grote delen verdeeld, te weten: 1. goed ontwikkelde gebieden (Australië, Canada, Nieuw-Zeeland, de Verenigde Staten en West-Europa), 2. middelmatig ontwikkelde gebieden en 3. onontwikkelde gebieden (grote delen van Centraal- en Zuid-Amerika, bijna geheel Afrika en geheel Zuid-Azië).

Als ik hier enkele gegevens uit mag lichten dan valt mijn aandacht o.a. op de gemiddelde levensduur van een pasgeborene. Deze bedraagt voor de goed ontwikkelde gebieden 63 jaar (Nederland nu omstreeks 70

jaar!), de middelmatig ontwikkelde gebieden 52 jaar en voor de achterlijke gebieden 30 jaar (!!). Dit klemt des te meer, als ik daar lees dat 1/5 gedeelte der wereldbevolking in de goed ontwikkelde gebieden leeft, tegen 2/3 der wereldbevolking in de „achterlijke” gebieden.

Welk een enorme consequenties dit met zich brengt, indien plotseling onze Westerse hygiëne, onze Westerse „beschaving” etc. op dergelijke gebieden wordt toegepast, laat zich nog al gemakkelijk raden.

Want dit betekent, dat door middel van D.D.T. en andere insecticiden en larviciden vele epidemische ziekten uitgeroeid zullen worden. Hetgeen allereerst reeds hoge eisen zal stellen aan het Westerse productie-apparaat.

Want Winslow wees er al op, dat het tekort aan insecticiden een ernstig probleem gaat worden. Prioriteit voor het bezigen van insecticiden wordt dan ook al door hem bepleit. („The cost of sickness and the price of health”).

Behalve dat de epidemische ziekten, die een ontzettend groot aandeel, zo niet het grootste aandeel hebben, in de sterfte in de achterlijke gebieden, uitgeroeid worden, krijgen we tevens, dat door verbeterde hygiënische omstandigheden (betere huisvesting, voeding, kleding, waterleiding*), het sterftecijfer aanmerkelijk zal dalen.

Voor de zuigelingensterfte. Als voorbeeld zou ik hierbij Nederland willen nemen, waar de zuigelingensterfte door praenatale zorg, uitstekende kraamverzorging en zuigelingen-zorg in de vorm van consultatiebureaux daalde van 21,1% tot 2 à 3%. Dit betekent, dat er steeds meer kinderen in leven blijven.

Door de betere hygiënische omstandigheden, uitroeien door middel van insecticiden, chemotherapeutica en antibiotica van infectieziekten daalt de sterfte onder de volwassen bevolking aanzienlijk en zo zal al spoedig de gemiddelde levensduur van een pasgeborene in de achterlijke gebieden, de levensverwachting van een pasgeborene in de goed-ontwikkelde gebieden naderen.

Dit zal niet geleidelijk aan gaan, zoals bij ons het geval was (de laatste jaren verloopt het hier trouwens ook in een snel tempo), maar dit zal een stormachtig verloop hebben.

Dus in zeer korte tijd zal de bevolking verdubbeld zijn en door de lage zuigelingensterfte, gepaard gaande met de in die landen heersende grote nataliteit (aantal geboorten per jaar) zal dit zich in een koortsachtig tempo voltrekken.

En hiermee kom ik weer bij mijn

uitgangspunt terug: „Zouden de achterlijke gebieden dit wel op prijs stellen?”

Dreigende bevolkingsaanwas

Want „indien een land economisch achterlijk is en men zou erin slagen door hygiënische maatregelen (eventueel bedacht, uitgevoerd en bekostigd door landen, die in een gunstige positie verkeren) het sterftecijfer belangrijk te drukken, dan zou dit een aanzienlijke bevolkingsaanwas in korte tijd tengevolge kunnen hebben en het gelukkig gemaakte land zou waarschijnlijk niet in staat zijn de eigen bevolking te voeden, te kleden en te huisvesten, zodat de kans groot zou zijn, dat de gezondheids-toestand opnieuw snel achteruit zou lopen en dat alle kosten en moeite, die men zich getroost had, als verloren zouden moeten worden beschouwd”.

En met dit voorzichtig geformuleerde citaat van prof. Tuntler („Het medisch-hygiënisch aspect der overbevolking”) wilde ik gaarne dit probleem aan de J.O.V.D. voorleggen!

A. T. VAN DUINEN

†). Hetgeen ook al een indicatie zou zijn om de achterlijke gebieden ook hygiënisch op een Westers peil te brengen. Want door het intensieve wereldverkeer, hetgeen nog in omvang zal toenemen, is het risico van ziekteverspreiding aanmerkelijk toegenomen.

*) In Mexico wordt 22% van het totale sterftecijfer toegeschreven aan ziekten, die door water worden overgebracht. In 1940 had minder dan 1% van de steden daar een waterleiding. Maar slechts 5 van deze steden beschikken over goed drinkwater.

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms
een collectie ZEER CHIQUE
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werk-
plaatsen vervaardigd zijn en
bekleed met uitzonderlijk
mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct
door de fabrikant geleverd
worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaartsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid
direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip
voor verzorgde interieurs.

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEETORENS

Tel. 106-363 — Delft

Attentie voor het J.O.V.D. Zomerkamp 1953

Nijverdal wacht ons

Nog slechts een viertal weken en ons Zomerkamp 1953 is gestart.

Je weet, dat dit kamp van 25 Juli tot 2 Augustus in Nijverdal gehouden wordt op een prachtig gelegen en goed geoutilleerd kampeerterrein, dat geheel voor ons gereserveerd is.

Over dit kampeerterrein en over die prachtige omgeving hoeft eigenlijk niet zoveel meer gezegd te worden. Bijna iedereen kent de faam van „het land der gouden bergen”.

Vraag anders de deelnemers aan onze vorige kampen in Holten en Nijverdal eens hoe zij genoten hebben van natuur en kampsfeer. Ja, ook van kampsfeer, want die speciale J.O.V.D.-sfeer van vrijheid, verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid is een der grootste trekpleisters voor hen, die geregeld aan onze kampen deelnemen.

Bij jij daar nooit bij geweest? Welnu, grijp dan je kans, loop niet langer, met vage plannen rond.

Waar wacht je eigenlijk op? Pak het ingesloten formulier, krabbel er je naam op en stuur het aan Will Zwart. Zij zorgt, dat jij een machtige week vakantie hebt!!

De foto's geven je een indruk hoe het in onze vorige kampen toeging: Maaltijden in de openlucht, onze vlaggen aan de mast, een spreker met aandachtig luisterende schare.

We konden er jammer genoeg geen complete reportage van maken, anders had je ook iets kunnen zien van de tochten die we maakten, van de kleine „uitspattingen” die we ons veroorloofden en van de buitengewoon geslaagde bonte avonden compleet met kampvuur en avondwandeling toe.

Zo zal het ook dit keer weer gaan. Fiet Bos verzorgt de keuken weer. Ze wil ons nog lekkerder hapjes voorzetten dan vorig jaar. Onmogelijk? Misschien, maar geef haar de ruimte!

Wat sprekers betreft hebben onze kampen altijd een zeer goede naam gehad. Ook deze keer zijn wij naar wij menen uitstekend geslaagd.

Tijdens het eerste weekend, n.l. Zondag 26 Juli zal de heer H. J. Diling, directeur der Rotterdamse gevangenis, voor ons spreken. Het onderwerp is: „De nieuwe opvattingen over het gevangeniswezen en de reclassering”. Een bij uitstek actueel onderwerp en behandeld door een insider.

Voor diegenen, die niet de gehele week kunnen komen, biedt dit

weekend trouwens een zeer aantrekkelijk programma. Wij zijn n.l. in onderhandeling over een poppenkastvoorstelling met politiek karakter, die dan op Zaterdag 25 Juli vertoond zal worden.

Ons medelid Peter Boevé zal Dinsdag 28 Juli een inleiding houden over „Onderwijsvernieuwing”. Ook al zo'n actueel en belangrijk onderwerp.

Als derde spreker hebben wij de heer R. Zegering Hadders uit Emmen bereidgevonden. Hij zal op Donderdag 30 Juli zijn visie geven op de vraag: „Hoe ver moeten wij gaan met onze sociale maatregelen?” Een vraag waar velen van ons mee zitten en waarop de heer Zegering Hadders zeer zeker een aanvaardbaar en op de praktijk gebaseerd antwoord zal geven.

Evenals vorige jaren zullen we ook deze keer buitenlandse gasten in ons midden hebben. Onze Duitse en Belgische zusterorganisaties hebben reeds laten weten, dat zij gaarne aan onze uitnodiging gehoor geven.

Is het eigenlijk wel nodig verder nog veel over het programma te zeggen?

Je weet, dat er behalve de meer ernstige avonden met sprekers, ook fiets- en wandeltochten, kampvuren en bonte avonden op ons lijstje staan. Er komt ook een z.g. vrije dag, waarop een ieder zijn of haar eigen weg kan gaan.

Het spreekt vanzelf, dat ook onze langzamerhand traditie geworden dagtocht, besloten met een dinertje, niet vergeten wordt!

Laat ons Zomerkamp ook dit jaar het bewijs leveren, dat onze J.O.V.D. geen slapend sufferdje is. Laat dit kamp een grootse manifestatie worden van Jong-liberaal Nederland, dat zijn plaats opeist naast andere, numeriek sterkere groeperingen!

Je kunt je, eventueel met introducé(s), opgeven bij Will Zwart, Beestenmarkt 46 A, Deventer. De kampprijs bedraagt voor de gehele week f 32,50, waarvan f 2,50 bij aanmelding te voldoen. De weekendkosten zijn f 4,25.

Zoals wij al eerder schreven is onze kampruimte niet onbeperkt.

Wacht daarom niet langer en vul direct het inschrijvingsbiljet in!

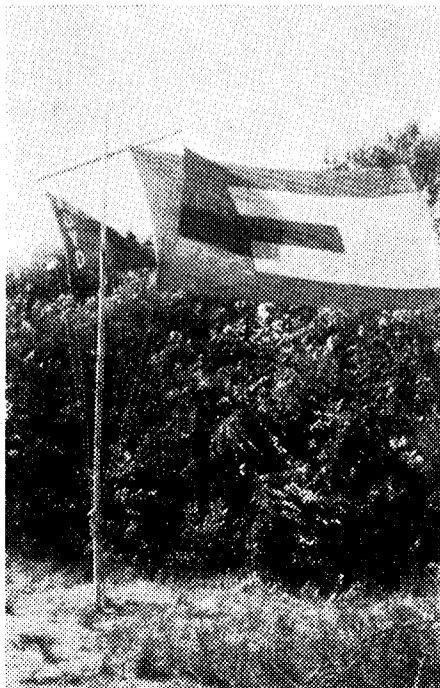
Met J.O.V.D.-groeten en tot ziens in Nijverdal.

Boskoop.

RIEN BOOIJ

„De toekomst is aan de jeugd”
Drs Korthals aan het woord. (Zomerkamp 1950)

De vlaggen in top (Zomerkamp 1952)

Kampdeelnemers aan de maaltijd.

De Jonge Mens in de Wereld

Toneel

Het leven is vol schakeringen en het zijn mensen van allerlei aard, die in dat leven hun rolletje spelen, maar over het algemeen zien wij dat niet zo duidelijk.

Wij generaliseren te gemakkelijk, nemen maar al te gauw aan, dat anderen ageren en reageren als wij. Er is altijd een soort botsinkje voor nodig om onze ogen te openen voor alle verscheidenheid.

Er zijn zoveel gebieden, waarop het leven van de jonge mens in de wereld zich beweegt, er zijn zoveel tonelen en toneeltjes, waarop de jeugd haar rol speelt.

Het is dienstig, dat wij hiervan kennis nemen, dat wij jonge mensen bewust zijn en bewust blijven van de grote verscheidenheid in omstandigheden, taken en genoegens van de jongeren.

Een wijde blik, een brede belangstelling en vooral een grote verdraagzaamheid in onze beschouwingen van die verscheidenheid kan ons leven alleen maar rijker maken.

Nu wij het woord „toneel” zo net hebben neergeschreven en het over jonge mensen hebben: Lies Franken en Coen Flink hebben deze maand de Toneelschool verlaten en gaan resp. bij de Toneelgroep Theater te Arnhem en bij de Haagse Comedie hun rol in het leven spelen door op de planken rollen te spelen, die zo enkele des levens schakeringen en des mensen karakter zullen vertolken.

Hindernis

Er stond dezer dagen een foto in onze krant. Het was een plaatje van een jong stevig meisje met een fris vastberaden gezicht; dat meisje zat op een aardig wit paard: H.K.H. Prinses Beatrix, die in goede stijl een hindernis nam.

Het was een prettig prentje om naar te kijken, want het gaf de goede geneugten van de heerlijke ruitersport weer op een wijze, die niet duidelijker kon zijn.

Verder wees het plaatje er ons weer eens op, dat met oefening en doorzettingsvermogen alle hindernissen, niet alleen die opgesteld in het groene veld, waar het springconcours wordt gehouden, maar alle barrières, die het leven op onze weg stelt, genomen kunnen worden.

Taak

In het begin van deze maand heeft een jonge vrouw, 27 jaren oud, te midden van eeuwenoud ceremonieel, het hoofd licht gebogen om gekroond te worden, niet alleen met het zware van juwelen fonkelende attriboot der kroning, maar tevens en vooral met een grote taak, welks aanvaarding, deemoedig en ernstig, een schitterender kroon is en een voorbeeld voor ons jonge mensen.

Geen van ons wacht een dergelijke zware opdracht voor het leven als Elizabeth II van Engeland, maar wij mogen wensen begiftigd te worden met een gelijke vrome bereidheid om onze taken en taakjes te volbrengen, opdat wij jonge mensen gezamenlijk

zullen bereiken een wereld van vrede en verdraagzaamheid, van vrijheid en sociale gerechtigheid, die dan ons aller kroon zal zijn.

Schoon

...een jong meisje te paard ... een jonge vrouw tot koningin gekroond... Dit verhaaltje lijkt een vrouwen-rubriek te worden, want nu ontmoeten wij Miss Holland 1953: Yvonne Meyer, mannequin. Zij gaat op reis naar het Oosten om verder mee te dingen naar een hogere post in die wereld, waar het vrouwelijk schoon het middelpunt is. Wij houden niet erg van deze soort „wedstrijden”, maar denken toch: het doet er niet toe wat je doet, maar hoe je het doet. En Yvonne deed het goed..... dat is schoon.

En in Amerika

zei een 19-jarige jongeman, die zich onder de invloed van sterke drank aan verduistering had schuldig gemaakt en die door de rechter voor de keuze werd geplaatst: een jaar gevangenisstraf of drie jaar voorwaardelijk met de belofte van ge-

heelonthouding gedurende die tijd, „dan maar liever naar de gevangenis”;

trouwde kleindochter Sara van wijlen president Roosevelt, erfgename van een fortuin van 54 miljoen dollar met een eenvoudige Italiaanse kapperszoon;

kreeg een 18-jarig meisje, die haar brandende sigaret in de nek van de sheriff, die haar broer kwam arresteren, had gedrukt, van de rechter een voorwaardelijke veroordeling met daar aan verbonden de voorwaarde, dat ze 6 maanden lang iedere Zondag de kerk zou bezoeken.

Asyl

Een Boelgaars meisje, dat naar Kopenhagen was gekomen om het communistische wereldvrouwencongres te kunnen bijwonen, heeft als politiek vluchteling asyl aangevraagd. Het is Sofie Ivanenko, 23 jaar; zij heeft de politie verzocht haar niet naar haar communistische vaderland terug te zenden.

Pioniersarbeid

Prof. dr. V. J. Koningsberger sprak

onlangs te Paterswolde o.m.: „De grondig gewijzigde verhoudingen tussen Nederland en Indonesië maken het voor het zo dicht bevolkte en na de oorlog zo verarmde Nederland tot een gebiedende eis om voor zijn economische ontwikkeling en voor zijn jonge intellect, dat vroeger naar Indonesië placht te gaan, elders arbeidsterrein te zoeken. Mogelijkheden in deze richting liggen in de z.g. in ontwikkeling ten achter gebleven, vrijwel steeds tropische en sub-tropische gebieden, die op grond van „point 4” van Truman na de oorlog de aandacht van de wereld voor zich opeisen in verband met de technische hulpverlening.

Met zijn rijke tropenervaring en zijn beschikbare tropendeskundigen op allerlei gebied kan Nederland aan deze grootse arbeid veel bijdragen, mits het dit werk zodanig organiseert, dat het zelf jongeren voor deze arbeid blijft opleiden, zodat er een reservoir ontstaat van deskundigen, die in dit heilzame pionierswerk in vreemde landen hun levenstaak zien”.
A. de M.

Een nationale bril voor Evert Vermeer

Voor de enige weken geleden gehouden gemeenteraadsverkiezingen hadden enkele liberale studenten te Amsterdam een originele propagandastunt bedacht: Evert Vermeer, lid van de 2e Kamer voor de P.v.d.A., en tevens de V.A.R.A.-man die de feiten van de dag door een rode bril bekijkt, moest een nationale bril cadeau krijgen!

Zij gingen met enige auto's naar het Ruysdaelplein te Naarden, waar de heer Vermeer woont en stelden zich voor de deur op. Het huis was op het rustige plein gemakkelijk te vinden, voor bijna ieder raam hing een biljet, dat de aanmoediging bevatte om op Vermeer te stemmen! Na het aanbellen verschenen Evert Vermeer en zijn echtgenote beiden in de deuropening, alsof zij wisten wat er zou gebeuren. Kennelijk waren zij echter wat onthutst door het bezoek, dat gewapend was met twee borden: „Als U dan toch spreken wil, bekijk het dan door een nationale bril!”

De heer Steenbergen, oud-praes van de L.S.V.A. te Amsterdam, die deze stunt grotendeels uitgedacht had, bood aan de heer Vermeer een pakje aan, dat bij opening een bril met rood, wit, blauwe glazen bleek te bevatten, terwijl de bijbehorende brief luidde:

Hoogedelgestrenge heer,

Het is bekend, dat men in Spanje de stier in de arena een rode lap voorhoudt, om het beest tot razernij te brengen. In Nederland heeft men voor de politieke arena een betere methode uitgedacht. Hier zet een radiocommentator zichzelf een rode bril op, ten gevolge waar-

van hij alles, wat niet socialistisch denkt en handelt op de korrel neemt.

Verscheidene liberale studenten hebben een dergelijke steriele critiek betreurd. Nu Pinkstereen in zicht is, vanouds het feest van de geestelijke wedergeboorte, hebben wij besloten U een klein geschenk aan te bieden, dat naar wij vertrouwen ertoe zal bijdragen ook bij U een dergelijke vernieuwing in nationale en objectieve zin teweeg te brengen. Hierbij bieden wij U aan, als vervanger voor Uw rode bril, een nationale bril met rood-wit-blauwe glazen en met het advies:

Als U dan toch spreken wil, bekijk het dan door een nationale bril.

Inmiddels hebben wij de eer, van U, Hoogedelgestrenge heer, te mogen zijn met gevoelens van de meeste hoogachting,

Namens enkele liberale studenten,
Th. J. STEENBERGEN.

Ondertussen was aan mevrouw Vermeer een bos rose anjers overhan-

digd, die in dank geaccepteerd werden. En werkelijk, hoewel ieder er aan getwijfeld had, de heer Vermeer zette de rood-wit-blauwe bril op en bekeek voor een zeer kort ogenblik de wereld om zich heen, die zich echter helaas beperkte tot het Ruysdaelplein, nationaal.

Hij vatte de stunt sportief op en lachte mee met de aanbieders van het geschenk. Niettemin verklaarde hij, dat er geen tegenstrijdigheid bestaat tussen rood en nationaal en dat hij bij deze bril zo veel mogelijk door de bovenste helft zou kijken.

Opgewekt nam men afscheid, nagestaard door nieuwsgierige hoofden achter alle ramen op het stille plein-tje.

Van het gebeurde heeft een verslag met foto in Telegraaf en Handelsblad gestaan. In een derde auto hadden n.l. journalisten en fotografen gezeten. Het was ongetwijfeld een elegante en goede verkiezingspropaganda. Tevens werd er nog weer eens de nadruk op gelegd, dat voor de radio onze liberale groepering, als enige, geen minuut zendtijd heeft.

H. D.

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij KORTEWEG

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

EEN BRIEF UIT NIEUW-GUINEA

Over comfort, licht, mieren en een prauw

Nieuw Guinea, zo vernamen wij onlangs, biedt te weinig comfort om vrouwen deel uit te laten maken van een commissie van Kamerleden, die in de naaste toekomst een inspectie- en oriënteringsreis gaat maken naar dat verre en nog zo onontwikkelde gebied.

Wij vinden dit standpunt vreemd, om niet te zeggen beledigend.

Het onderschat niet alleen de capaciteiten en de durf van de Nederlandse vrouw, maar negeert tevens het feit, dat er op Nieuw Guinea vrouwen wonen en werken onder moeilijke en primitieve omstandigheden, vrouwen, die op bewonderenswaardige wijze hun mannen, die pioniersarbeid moeten verrichten, ter zijde staan.

Wij prijzen ons gelukkig in het Februari-nummer van De Driemaster plaats te hebben kunnen inruimen voor enkele passages uit particuliere brieven van zo'n flinke, jonge vrouw, die ver van de bewoonde wereld, opgewekt haar taak als echtgenote en moeder vervult en die ondanks alle ongerief (sla het Februari-nummer nog eens op!) van het leven iets weet te maken. Zij, en alle Nederlandse vrouwen in Nieuw Guinea, verdient de warme belangstelling van haar zusters (en van al haar stoere broeders) in het vaderland en daarom laten wij haar graag nogmaals aan het woord.

Manlief is weer op tournee, met die oude schuit de Baai in. Hij was er bijna vier maanden niet geweest, maar hij krijgt ook nooit vervoer en kan er dus niet heen.

De medische dienst heeft zich daar ongeveer een jaar niet laten zien, ondanks vele brieven en telegrammen dezerzijds. De één schijnt het op de ander te schuiven en gebeuren doet er niets.

Je kunt dit deel van het ressort dus moeilijk „bestuurd” gebied noemen. Het is een dagelijkse ergernis, maar in zo'n enorm gebied kan je zonder vervoer niets beginnen. Er staat nog steeds een groot tournee naar een stam diep in het binnenland op het programma, waar tot nu toe nog maar één maal een controleur is geweest, ik meen in 1938, maar manlief vindt het nogal naar om ons zo'n week of zes alleen achter te laten, zonder zendapparaat, zonder dokter. Toch wil ik, dat hij gaat en zal zien zo lang ergens te gaan logeren.

Na de tournee in de Baai gaat de heer des huizes een grote lichtaggregaat ophalen, die hij op Biak op de kop tikte. Als het gerepareerd hier is, zullen twee posten verlicht kunnen worden.

We hebben een privé-aggregaatje. Dat heeft 14 dagen heerlijk „echt” licht gegeven, maar toen ging het kapot. We pennen nu dus weer bij de petroleumlamp. Het ding staat vlak bij me en ik heb behoorlijk licht, maar het is zo ontzettend warm. Als de lamp pas is opgepompt, suizelt ze als een kachelkje en dan te bedenken, dat er een zware bui hangt en het buiten heet en drukkend is!

Het kopje thee voor me wriemelt van de mieren, hele kleintjes. Er slingert zich een hele rij miertjes over mijn bureau. Ze komen allemaal een beetje zoetigheid uit het kopje halen.

Op mijn armen kriebelt telkens een of ander beestje. Dat zijn zo de geneugten van de tropen.

Buiten is het verre van stil. Allerlei krekels, kikkers en vele onbekende beesten verheffen hun stem. Een tropennacht is nooit stil.

Vlak bij het huis staat een boompje, dat een kerstboom lijkt, want het is van onder tot boven verlicht met kleine steeds aan- en uitgaande lampjes; 't zijn vuurvliegjes. Het is een fantastisch gezicht, mooier dan de mooiste kerstboom en je raakt er nooit op uitgekeken. Net iets uit een sprookje.

De zonsondergangen zijn hier ook zo prachtig. Tegen het vallen van de avond wandel ik vaak met de kinderen naar de steiger, die een eind de zee ingebouwd en door een aarde

pier met de wal verbonden is. Daar aan het eind van de steiger is het goed genieten van een enorme kleurenpracht.

Zodra het donker is gaan kleine prauwtjes de zee op. Ze varen heel langzaam en bijna geruisloos door de Baai. Een petroleum lamp staat

voor op de punt. Daarnaast een man met een heel lange bamboe, die voorzien is van een paar ijzeren tanden met weerhaken aan één eind. Als er een vis op het licht af komt, dan schiet de bamboe het water in. Meestal is het raak.

Gisteren ben ik met de grote dienstprauw voor 20 roeiers in een nabij gelegen post op bezoek geweest. De roeiers komen van het eiland Roon.

Het zijn beste prauwers. De kinderen zaten helemaal voorin de boot. Ik zat in het midden en voor en achter me zaten de roeiers. Hun ruggen glommen in de zon en ze zouden me eens laten zien, dat ze roeien konden.

Op mijn verzoek zongen ze er bij, een vreemde, wilde zang. Als het ritme van de zang stijgt dan wordt er sneller geroeid. Het was fantastisch: het gezang, de gladder Baai, de met bossen begroeide bergen overal rondom.

De geestelijke aspecten van het liberalisme

Prof. Lindeboom sprak voor het Centrale Kader

Prof. dr J. Lindeboom behandelde op 31 Mei j.l. voor het Centrale Kader te Zwolle een zeer actueel en interessant onderwerp getiteld: „De geestelijke aspecten van het liberalisme”. Wij ontleenen aan deze belangrijke voordracht het navolgende.

Het liberalisme is niet alleen een economisch systeem, het is vooral een levens- en wereldbeschouwing, uitgaande van het vrijheidsbeginsel. Bezinning hierop is nodig, niet alleen omdat andere groepen zich ook met hun beginselen bezighouden, maar vooral omdat zonder geestelijke achtergrond het liberalisme dood is, als een lichaam zonder ziel.

Als stuwkracht in de samenleving is het vrijheidsbeginsel ontstaan na het gezagsbeginsel; in de Middeleeuwen was dit speciaal het gezag van het Pauselijke Hof. Door de Reformatie komt daarvoor in de plaats het uitwendig gezag van de Bijbel, m.a.w. de vrijheid wordt gebonden aan het schriftwoord.

De Renaissance is wel gedefiniëerd als de „Wiederentdeckung der Welt und des Menschen”, nu ontdekt n.l. door de mens zelf, door eigen onderzoek, zonder gebonden te zijn aan een buiten hem staand gezag. Erasmus en Grotius behoren o.a. tot deze onderzoekers.

Aan het einde der 18e eeuw werd dit neergelegd in een politiek systeem, dat van de Verenigde Staten. Hier trachtte een groep mensen, die daar als pioniers waren gekomen, een persoonlijke vrijheid te verwezenlijken, die zij vaak in Europa niet konden verkrijgen.

Het waren geen liberalen in onze zin van het woord, doch ze hadden geleerd elkaar te verdragen, hoezeer ze ook van elkaar verschilden. Om hun vrijheid te waarborgen verlangden ze een Constitutie, waarin hun rechten werden vastgelegd. Deze Constitutie kwam tot stand door overleg en samenwerking der verschillende groepen, dus op democratische wijze.

In West-Europa werd dit systeem

nagevolgd, zo noemden zich de aanhangers van Thorbecke in 1848 ook wel Constitutionelen in plaats van liberalen.

— 0 —

De vrijheid wordt bedreigd door imperialisme, onverschilligheid en zelfzucht. Het imperialisme komt tegenwoordig vaak van de kant van allerlei bureaucraten, die van alles aan anderen willen opleggen.

Een ander gevaar is de onverschilligheid; voor vrijheid immers is persoonlijke gerichtheid en concentratie vereist, men behoort zich van zichzelf rekenschap te geven en velen brengen dat niet op.

Voor hen is vrijheid een leeg begrip, het is ook veel moeilijker te doorzien dan gezag, waaraan men zich kan overgeven.

Achter de vrijheid verschuilt zich vaak de zelfzucht. Veel is in naam der vrijheid misdreven, waardoor de liberalen van tegenwoordig een stuk sociale schuld hebben.

Tegenwoordig is het onvermijdelijk, dat op de vrijheid in soms belangrijke mate inbreuk gemaakt wordt.

Dat komt, omdat vrijheid alléén nooit het laatste woord kan hebben: vrijheid is alleen bestaanbaar, wanneer er zedelijke gebondenheid tegenover staat.

In het beginselprogramma der V.V.D. heeft deze gebondenheid zijn uitdrukking gevonden in de woorden verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid. In 1848 zou men er alleen vrijheid neergezet hebben. Dat heeft het liberalisme vaak de schijn gegeven van lege neutraliteit en is de oorzaak geweest van veel fouten.

De zedelijke gebondenheid en de waarde van de mens is ons door het Christendom bijgebracht. Naast het directe gezag is het indirecte gezag blijven bestaan. Een duidelijk onderscheid moet hier gemaakt worden tussen geloofsleer en levensleer.

Ook zonder Christen te zijn kan men de Christelijke beginselen van naas-

Ik voelde me als een sprookjeskoningin. Maar de prauw was lek en al gauw keerde ik tot de werkelijkheid terug. Er gebeurde gelukkig niets, maar een man moest steeds hozen.

Het is jammer, dat je niet kan verstaan wat er gezongen wordt. De prauwers fantaseren maar wat.

Waarschijnlijk hebben ze me wel een beetje voor de gek gehouden. Ik probeer van een van de vele talen, die je hier hoort, wel eens wat te leren, maar ze hebben allemaal zulke vreemde klanken, dat er niet veel van terecht komt.

Ik kan tellen tot 19 in de plaatselijke taal. Ik weet niet wat 20 is, want dat weten de mensen hier zelf niet. Zover rekenen doen ze nooit.

De kampongscholen stellen dan ook niet veel voor. Met hun vierde of vijfde jaar gaan de kinderen naar die scholen toe, net wanneer mama ze graag kwijt wil. Ze kunnen dan nog niet meer in de eerste klas, maar dat hindert helemaal niet. Drie jaar over één klas doen is heel gewoon. Een school heeft maar drie klassen en als de kinderen er af komen, kunnen ze een beetje lezen en schrijven en erg weinig rekenen.

Met geld omgaan kunnen ze helemaal niet en daarvan wordt nog wel eens misbruik gemaakt.....

tenliefde enz. aanvaarden. Wie voor zichzelf vrijheid opeist om eigen standpunt te bepalen, zal ook voor een ander het recht moeten erkennen omdat te doen, zelfs zal hij andere groepen te hulp moeten komen wanneer hun vrijheid wordt bedreigd, hoezeer men het ook met hen oneens is.

Al deze waarden worden bedreigd: door het communisme, door de Rooms-Katholieke Kerk, voorzover deze, meer dan geloofsleer alleen, politiek en maatschappelijk machtsinstituut is.

Door de Christelijke partijen, men denke slechts aan de voorstellen tot beperking van de treinloop, waar ook weer een norm van een groep aan allen wordt opgelegd. Tenslotte door de Partij van de Arbeid, omdat het huidige socialisme welt uit twee bronnen, de humanitaire en het historisch materialisme.

De eersten zijn de doorbraak-socialisten, deze bedoelen het voortreffelijk en tussen hen en ons bestaan alleen zakelijke verschillen over de inrichting der maatschappij.

De oudste en lagere bron is het Marxisme, dat officieel nooit afgezworen is. Dit is geen gewoon materialisme in de zin van: als ik mijn natje en droogje maar heb, dan ben ik wel tevreden. Maar het ziet de mens als een leven- en willoos rad in de maatschappij, 's mensen bewustzijn zou geheel en al door de omstandigheden bepaald zijn. Hier is voor geestelijke aspecten geen plaats alle persoonlijkheid is er gedood.

Het zedelijk aspect is nodig om de vrijheid te handhaven. Een goed liberaal is als een koorddanser: naar links dreigt hij af te glijden tot slavernij, naar rechts te vervallen tot bandeloosheid. Tussen deze twee in moet hij, balancerend, zijn weg proberen te vinden, in evenwicht gehouden door zijn zedelijke gebondenheid

B.

DE MOEILIJKE WEG NAAR

Toen de oorlogstijd na 1945 overal geëindigd was, begon vlak daarna een nieuwe strijd. Niet een strijd, die gevoerd werd om te verwoesten, doch een strijd met een opbouwend karakter. De strijd voor het Verenigd Europa.

Vastgesteld zij, dat het streven voor de Europese eenheid niet eerst na 1945 is ingezet. De gedachte is reeds veel ouder, doch na de tweede wereldoorlog is er weer sterk de aandacht voor gevraagd. Een aandacht die niet mag verflauwen, daar de tijd dringt. In onderstaand artikel proberen wij de Europese integratie met al zijn aspecten zo duidelijk mogelijk te bespreken.

Waarom moeten wij streven naar een politieke eenheid in Europa?

Hiervoor zijn vele redenen, doch als eerste zouden wij willen noemen: voor vrede en veiligheid

Door het samengaan van de Europese staten kan een oorlog voorkomen worden.

Alleen een sterk West-Europa zal in staat zijn als gelijke met Amerikanen en Russen aan de conferentie-tafel te zitten.

Onze politieke betekenis is in enkele tientallen jaren sterk gedaald. Vroeger was Europa gespreksleider; nu gesprekspartner!

Hoe komt het dat de Europese staten in zo'n betrekkelijk korte tijd tot deze positie zijn afgezak?

Dit is te verklaren door de geweldige machtsontplooiing van Amerika en Rusland.

Het voert ons te ver, dieper op de oorzaken van deze veranderde machtspolitieke verhoudingen in te gaan.

Het is nu eenmaal een feit, dat Europa gelegen is tussen twee machten. En Europa zal zich slechts kunnen handhaven door eveneens een macht te vormen. Een vereniging van de staten van Europa is hiertoe de oplossing.

Wat openen zich voor Europa als eenheid niet een ongekende mogelijkheden. Een bevolking, die groter is, dan die van Amerika of de Sovjet-Unie, hoog ontwikkeld; met een grote industrie, een grote mijnbouw, grote technische kennis; een beschaving, die nog altijd rijke bronnen van inspiratie doet vloeien, een centrum van christelijk geloofsleven.

Hoe moet de eenheid van Europa tot stand komen?

Langs intergouvernementele weg of door boven-nationale gezagsorganen? Men probeert het thans langs intergouvernementele weg, doch hieraan zijn nog al wat bezwaren verbonden.

1e. In de Raad van Europa verdeeld iedere minister de belangen van zijn eigen land. Het is natuurlijk zijn taak en zijn plicht, maar het werk zeer belemmerend.

2e. De daarbij gevormde organisaties schrijven wel allerlei maatregelen voor, doch ieder land moet gerezen problemen afzonderlijk oplossen, wanneer dat land in moeilijkheden komt.

3e. De democratische controle van de parlementen wordt uitgehold. Er ontstaan grote ambtelijke apparaten, waarop de nationale parlementen geen controle meer hebben. Dit laatste houdt een gevaar in. Deze controle dient aan een boven-nationaal orgaan te worden opgedragen.

De opgesomde bezwaren tonen aan, dat naar de verkrijging van boven-nationale gezagsorganen moet worden gestreefd. Daaruit moet men niet afleiden, dat wij een eenheidsstaat moeten vormen; Europa moet geen grauwe massa worden. Ieder land moet zijn eigen karakter behouden. De federatieve vorm leent zich hiervoor het beste.

Politieke moeilijkheden.

Dat dit alles moeilijk gaat, is te begrijpen. Wat in eeuwen historisch gegroeid is, kan men in een paar jaar niet zo maar veranderen. De voornaamste moeilijkheid is echter wel de kwestie Frankrijk-Duitsland.

In Frankrijk bestaat er een tweeledige vrees voor Duitsland:

a) Men ziet, dat de Duitsers weer hard werken en men vreest in Frankrijk — en niet ten onrechte dat Duitsland weer spoedig een grote economische macht zal zijn in Europa, die de Fransen overvleugelt.

b) De tweede vrees van Frankrijk is, dat wanneer West-Duitsland sterk genoeg is, het zijn gezicht naar het Oosten zal richten en desnoods met geweld (en daardoor een oorlog ontketenend) Oost-Duitsland bij West-Duitsland zal trachten te voegen.

Het tweede bezwaar is minder steekhoudend. Immers, wanneer West-Duitsland opgenomen is in de Europese Defensie Gemeenschap, zal het Duitse leger geen nationaal leger zijn, maar een onderdeel van het Europese leger. En als zodanig is het onwaarschijnlijk, dat West-Duitsland in staat zou zijn een oorlog te beginnen. Het geval wordt heel anders, wanneer Duitsland een nationaal leger zou krijgen, doch deze mogelijkheid wordt juist uitgeschakeld door dit land op te nemen in de E.D.G.

Een andere moeilijkheid vormt Engeland, dat nog steeds een passieve houding aanneemt. Engeland heeft rekening te houden met zijn Empire en dit verhindert een intensieve samenwerking in Europa.

Engeland is, in tegenstelling met Frankrijk, niet bang voor de suppressie van een ander West-Europees land. Steeds blijkt, dat de Britse diplomaten — wanneer zij dit zouden willen — gemakkelijk de leiders van Europa zouden kunnen zijn. De vraag is echter of wij moeten wachten totdat Engeland bereid is zijn volle medewerking te geven.

Het staat wel vast, dat wij beslist niet moeten wachten. Wij moeten voorgaan en dan zal Engeland zich na verloop van tijd gedeeltelijk of helemaal wel aansluiten. Wij moeten dus de weg voor Engeland open houden, zodat een latere aansluiting van dit land zonder bezwaar mogelijk is.

Het is ons een bijzonder genoeg, bijgaand een beschouwing te kunnen publiceren over het vraagstuk der Europese eenheid, een beschouwing waarmee ons redactielid Ferry Hoogendijk een prijs won in de radio-opstelwedstrijd „Samen Europa“.

Met nog 9 andere prijswinnaars heeft Ferry Hoogendijk een bezoek gebracht aan Parijs en Straatsburg, in welke laatste stad o.m. de Raad van Europa werd bezocht. Wij hopen omtrent dit bezoek in onze volgende nummers nog enige interessante punten te kunnen vermelden. — Red.

Economische integratie.

Door vele mensen wordt het motief van het Verenigd Europa vooral gebezigd om sterk te staan tegenover het communisme. Het gevaar van Rusland is inderdaad zeer belangrijk, maar toch, wanneer dit gevaar er niet was, zou er ook een Verenigd Europa moeten komen! Wij zullen dit duidelijk maken.

Dat er economische crises in Europa kunnen ontstaan, komt doordat de staatkundige ontwikkeling achtergebleven is bij de economische. Steeds grotere gebieden zijn economisch van elkaar afhankelijk geworden, maar niettemin handhaven de afzonderlijke staten hun soevereiniteit.

Karl Bücher behandelt dit probleem in zijn boek: „Die Entstehung der Volkswirtschaft“.

Met het oog op de afstand die de goederen tussen producent en consument doorlopen, neemt Bücher 3 stadiën van economische ontwikkeling aan:

1e. het stadium van de gesloten familiehuishouding;

2e. het stadium van de gesloten stadhuishouding;

3e. het stadium van de gesloten volkshuishouding.

Als vierde zouden wij er aan toe willen voegen:

Het stadium van de gesloten wereldhuishouding.

De gesloten familiehuishouding brengt alleen voor eigen gebruik voort; de producent is tevens consument. Ruiling van goederen kwam in die periode bijna niet voor.

De stadhuishouding treedt te voorschijn met de opkomst van de steden. De volkshuishouding komt op met de vorming van de grote staten in de loop der 16e eeuw.

Geheel in de lijn van de voortgaande maatschappelijke ontwikkeling ligt de wereldhuishouding met vrij internationaal goederenverkeer en wereldmarkt. De overgang naar de wereldhuishouding wordt echter tegengehouden door allerlei landelijke rechten.

Toch heeft zich naast de binnenlandse, een belangrijke buitenlandse handel ontwikkeld. In ieder beschaafd land gebruikt tegenwoordig de eenvoudigste mens goederen uit tenminste twee werelddelen.

Wij zien dus, dat de staatkundige ontwikkeling wel is meegegaan met de economische tot en met de volkshuishouding, maar toen stil is blijven staan. En in Europa gaan wij nu de gevolgen van deze onharmonische ontwikkeling ondervinden.

Het is dus zaak, politiek en economie weer in evenwicht te brengen. De grenzen tussen de verschillende staten moeten weg, zodat er een vrije in- en uitvoer ontstaat. Wanneer de handel van deze knellende banden bevrijd is, zal zij zich zeer zeker uitbreiden.

Dit heeft zowel gevolgen voor de producent als voor de consument. Doordat voor een bepaald product een grotere markt ontstaat, zal dit ook goedkoper gemaakt kunnen worden, hetgeen een voordeel voor de consument zal opleveren.

Er zijn echter ook nadelen aan verbonden. Bepaalde bedrijfstakken in ons land b.v. kunnen hogere productie-kosten hebben, dan dezelfde bedrijfstakken in een ander land. Dat andere land zal het product dus goedkoper kunnen leveren, waardoor er bedrijven in ons land in moeilijkheden komen. Deze zullen moeten trachten, zich op een ander product te gaan toeleunen. Men kan natuurlijk door omschakeling veel bereiken, maar niet alles. Daardoor zal aan bedrijven, die bepaald niet kunnen omschakelen, of dit slechts na verloop van enige tijd kunnen, een tegemoetkoming gegeven moeten worden. Wij moeten anderzijds niet vergeten, dat er ook vele bedrijven zijn, die van een integratie wel profiteren. Deze bedrijven kunnen dan het geld, voor dergelijke tegemoetkomingen benodigd, opbrengen.

Alle soorten wollen en katoenen lommen
oude en nieuwe poetslappen - metalen

IMPORT-EXPORT

AFVALSTOFFENHANDEL ROTTERDAM (HOLLAND)
C. Ouwendijk N.V. Waalhaven N.Z. 47

Telefoon 74198 (2 lijnen)
na 18 uur 72459 - 46500

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

DE EUROPESE EENHEID

Voordelen: Ieder land kan zich specialiseren, waardoor een betere arbeidsverdeling en grotere welvaart verkregen worden. De productie kan aanzienlijk worden opgevoerd door het werken voor een groot afzetgebied. De prijzen zullen daardoor lager worden.

Nadelen: Bedrijfstakken met te hoge productie-kosten zullen worden getroffen. Hiervoor zullen dus moeilijkheden ontstaan. Als verzachtende omstandigheid kan worden aangevoerd, dat de integratie geleidelijk moet voortgaan, zodat bepaalde machines niet gelijktijdig waardeloos worden, doch dat men ze kan gebruiken tot ze versleten zijn.

In het grote geheel bezien zullen de voordelen van integratie op den duur de nadelen verre overtreffen.

Men zal aanvankelijk wel arbeiders en kapitaalsverschuivingen krijgen, doch wanneer na enige tijd de zaken zich gestabiliseerd hebben zal de integratie voor geheel Europa zegenrijk zijn.

Sociaal aspect van het Verenigd Europa.

Bij het bespreken van het economisch aspect van een Verenigd Europa hebben wij al duidelijk tot uiting laten komen, dat de Europeanen een positieve taak hebben om tot een Europese samenwerking te komen.

Ook bij het sociale aspect komt dit weer sterk naar voren. Het is onze taak vormen te scheppen, waarbij de mens steeds in vrijheid kan leven; en tevens de grootste welvaart verkrijgt.

Welnu, wanneer het Verenigd Europa er eenmaal zal zijn, zullen de twee bovengenoemde doeleinden zeer zeker gemakkelijker kunnen worden nagestreefd, dan in elk land apart. Als nadeel wordt nog al eens aangevoerd, dat in het bijzonder de arbeiders afhankelijk zullen worden van grote industriële machten.

Dit gevaar is geloven wij niet zo groot. De arbeiders kunnen zich daarnaast weer organiseren in groter verband, zodat er dan weer een evenwicht kan ontstaan.

Een nadeel, dat ernstiger is, is het feit, dat bepaalde groepen arbeiders in een land zonder werk zullen komen. In het economische gedeelte wezen wij er reeds op, dat bepaalde bedrijfstakken in een land zullen moeten verdwijnen. De daarbij betrokken arbeiders zullen dan ongetwijfeld zonder werk komen. Aan dit bezwaar zou men op drieërlei wijze het hoofd kunnen bieden, door:

- 1e. een tijdelijke ondersteuning van deze arbeiders;
- 2e. omscholing;
- 3e. nieuwe werkgelegenheid te scheppen.

Ook hier geldt weer: een geleidelijke integratie!

Tegenover de nadelen staan echter

ook sociale voordelen. Wij noemden reeds het verkrijgen van een grotere welvaart.

Verder kunnen bepaalde sociale problemen beter in het kader van een Verenigd Europa opgelost worden, dan in ieder land apart. Problemen als het vraagstuk der medezeggenschap zullen dan misschien vlugger tot een oplossing worden gebracht. En wanneer wij gaan samenwerken in Europa dan heeft Nederland op sociaal gebied wel wat aan Europa ten voorbeeld te stellen.

Geestelijk aspect van het Verenigd Europa.

Een Verenigd Europa zonder een geestelijke eenheid kan niet bestaan. Hiermede willen wij niet zeggen, dat Europa één grauwe massa moet worden. Neen, wij weten wel, dat ieder land „zijn eigen gezicht” heeft, zijn eigen opvattingen over kunst en bestuursmethoden. En toch vormt Europa met al deze verscheidenheid een eenheid.

Wij hebben dit in het recente verleden nog kunnen ondervinden, toen de watersnood ons land zo zwaar trof. Direct was Europa één. Andere gebieden van de wereld boden ook hulp, maar de spontane hulp van al die landen in Europa was een treffend voorbeeld, om te bewijzen, dat Europa geestelijk al één is.

Dit blijkt mede uit de honderden geestelijke contactpunten tussen de verschillende landen. Hierbij denken wij vooral aan de uitwisseling van kunstwerken, kunstenaars en studenten. Het organiseren van werkcampen en studieweken.

De geestelijke eenheid van Europa is in de loop der eeuwen langzaam gegroeid. Wat hebben wij niet een lange geschiedenis.

Die geestelijke eenheid is meer dan alleen een gevoel. Wij zijn verwant in taal en ras. En wat nog belangrijker is, wij hebben al meerdere keren tot een eenheid behoord. Hierbij denken wij aan het Romeinse Keizerrijk, de rijken van Karel de Grote en Karel de Vijfde.

Ondanks zeer uiteenlopende nationale gevoelens, blijken de Europeanen elkaar op velerlei gebied te hebben gevonden, zowel in vreedstijd als in oorlog. In feite hebben wij in Europa reeds veel geestelijk eigendom gemeen.

Hier volgen enige voorbeelden: onze Godsdienst, het recht, kunstwerken, literatuur, nijverheid en scheepvaart. Dit alles is zowel Europees als bijv. Nederlands, Frans of Duits bezit.

Europees bezit met een sterke samenwerking tussen de verschillende landen. En wanneer wij ons bewust zijn van dat bezit, dan moeten wij ons verenigen om dat bezit te behouden, uit te breiden en zo nodig te verdedigen.

Door onze hulpbehoefendheid na de oorlog hebben wij misschien een zeker minderwaardigheidscomplex gekregen. Dit is echter geheel mis-

plaatst. Europa heeft de wereld nog veel aan te bieden, mits de krachten gebundeld worden.

Ook mag niet vergeten worden, dat in Europa onze vrijheid ligt. De wortelen van de vrijheid liggen hier, omdat de mensen, die haar uitdroegen, in Europa begraven liggen.

In Europa heeft de mens vrijheid, maar ook verantwoordelijkheid leren kennen. Hij wenst zijn gaven in vrijheid te ontplooiën. Maar hij voelt zich hierbij verantwoordelijk voor zijn gedrag tegenover God en zijn medemens.

Europa heeft deze gedachten door de eeuwen heen bewaard en onze opdracht is dan ook, dat kostelijk bezit te bewaren.

Zo zien wij, dat wij ons niet alleen moeten verenigen met het oog op stoffelijke belangen, maar dat het onze taak is ons geestelijk bezit te bewaren en uit te dragen over de wereld. Want dit is het symbool voor onze grootheid!

— 0 —

Wat hebben wij bereikt?

De na-oorlogse tijd heeft heel wat initiatieven om tot meer eenheid in Europa te geraken met succes bekrond gezien; thans bestaan de

Organisatie voor Europese Samenwerking op economisch gebied (O.E.E.S.), de Westerse Unie, de Raad van Europa, de Europese Betalingsunie en de Gemeenschap voor Kolen en Staal. Over het lot der Defensie Gemeenschap hebben de parlementen nog geen beslissing genomen.

Wat moeten wij nog bereiken?

Wij zijn nu aan het einde gekomen met de behandeling van het grootste probleem: de Europese integratie.

De veelvuldige problemen, die de totstandkoming van de Europese federatie bemoeilijken worden bijna dagelijks door de staatslieden van de verschillende landen besproken.

Doch deze vertegenwoordigers kunnen het niet alleen doen.

Wij moeten zien te bereiken, dat de volkeren zelf meer voor de verwezenlijking ervan vechten. Tallozen aanvaarden wel de gedachte, maar te weinigen begrijpen, dat wij er niet alleen komen door ons fiat er aan te geven.

Staatslieden kunnen confereren, voorstellen doen en leiding geven, maar de volkeren zelf moeten het Verenigd Europa opbouwen.

FERRY A. HOOGENDIJK

Internationaal Jeugdskamp te Caen

Het Internationaal Jeugdsecretariaat van de Europese Beweging organiseert in Caen van 20 Juli tot 10 Augustus 1953 een internationaal Europees jeugdskamp.

Het eerste deel van deze periode (20-30 Juli) wordt een vakantiecamp gehouden, terwijl gedurende het tweede deel een internationale kadercursus wordt georganiseerd (1-10 Augustus).

De kadercursus houdt het volgende in:

In de eerste plaats een reeks lezingen en discussies over de Europese instellingen, die al bestaan of die op het ogenblik op stapel staan. De lezingen dienen vooral om de deelnemers een indruk te geven van de laatste ontwikkelingen op dit gebied.

In de tweede plaats een serie lezingen en discussies over de techniek van de propaganda in al zijn aspecten.

En tenslotte zullen de kampbewoners deelnemen aan Europese propaganda-acties in de omgeving van Caen.

Het kampgeld voor 10 dagen bedraagt in totaal 6.000 Fr.fracs. De reiskosten voor de deelnemers aan de kadercursus worden vergoed (biljetten 3e klasse, minus eventuele reducties).

Aspirant deelnemers kunnen zich opgeven bij het secretariaat van de J.O.V.D.: Louise de Colignystraat 30, Schiedam.

De kadercursus is uitsluitend toegankelijk voor het locale en regio-

nale kader van de federalistische en politieke jongerenorganisaties in de zes landen van de Kolen en Staal Gemeenschap.

Uit de familiekring

GEBOREN:

MARIJKE HENDRINA

dochter van

GIJS C. DE HAAN

en

TINEKE DE HAAN-VAN GILS

Rotterdam, 24 Mei 1953.

Kralingse Plaslaan 19.

Onze hartelijke gelukwensen aan het jonge ouderpaar. Moge Marijke voorspoedig opgroeien, tot glorie van pa en ma en tot heil van de J.O.V.D. Het voorzitterschap en het secretariaat van de afdeling Rotterdam berusten reeds bij de familie de Haan; met Marijke erbij komt men nu tot een aardig D. B.

GETROUWD:

Ir HENK HOMAN l.i.

en

ROETIE G. BENSINK

Assen

—, 24 Juni 1953.

Eelderswolde

Adres: Vogelsterslaan 30, Assen.

Vele malen proficiat! Onze beste wensen vergezellen ons Drentse H.B.-lid en zijn jonge bruid op hun verdere levensweg.

Met Henk beschikt het H.B. thans over 5 huisvaders, die behalve J.O.V.D.-zaken op liberale wijze ook gezinszaken dienen te bestieren.

BETONDRUKPALEN SYSTEEM DE WAAL

AMSTERDAM, Gen. Vetterstraat 58
Telefoon K 20-81810

ROTTERDAM, Thurledeweg 5
Telefoon K 1800-65219

PRINSES MARGRIETLAAN 38 — TEL. 47883

HOE DE FISCUS ER IN DE LUCHT NAAST GRIJPT

Met de Elizabethan naar Londen

Dat het leven nog zo slecht niet is besef je weer eens, wanneer op een goede middag onverwacht de telefoon rinkelt en iemand je vraagt, of je zin hebt een vlucht naar Londen te maken met een nieuw Brits verkeersvliegtuig en of je zin hebt de nacht in Londen door te brengen op kosten van de luchtvaartmaatschappij.

Je zegt natuurlijk direct „graag” en zo stap je dan op een stralende Zondagmorgen op Schiphol in in zo'n prachtige Elizabethan van de British European Airways. Je zoekt een mooi plaatsje uit bij het raam en terwijl je sabbelt op het zuurtje, dat de stewardess je gegeven heeft, stuif je over de startbaan en wordt je met duizenden paardekraften het blauwe luchtruim ingetrokken.

Precies 1 uur en 20 minuten later strijkt die „Sir John Norris”, zoals het vliegtuig gedoopt is, dan al op London Airport neer en na de gebruikelijke formaliteiten zit je dan ook al gauw in zo'n Engelse dubbeldek-bus, op weg naar de City.

Sedert 19 April gebruikt de British European Airways, één van de grootste Europese luchtvaartmaatschappijen, die méér dan een miljoen passagiers 's jaars vervoert, op haar Londen—Amsterdam—Hamburg- (of Hannover)—route een nieuw type tweemotorig verkeersvliegtuig: de Elizabethan, ook wel de Airspeed Ambassador genoemd.

Een typische kist, die al direct opvalt als je haar op Schiphol temidden van de K.L.M.-vogels ziet staan. Waarom? Omdat deze machine een z.g. hoogdekker is, d.w.z. dat de vleugel hoog is aangebracht en de romp a.h.w. onder aan de vleugel hangt.

Dit heeft tot gevolg, dat het uitzicht vanuit de machine magnifiek is. Want dat uitzicht wordt niet door een lap vleugel gestoord, zoals bij laagdekkers.

Zoals bekend, is nu ook in Europa de goedkope toeristenklasse ingevoerd en de Elizabethans worden nu allen voor deze toeristenklasse gebruikt. We kunnen niet anders dan enthousiast zijn over deze nieuwe aanwinst van de B.E.A., die overigens al sedert April 1952 in dienst is.

Volgens de heer Simpson, de chief press-officer van de B.E.A., zal de Elizabethan waarschijnlijk wel een jaar of acht op de Amsterdam-route dienst doen, al zal het toestel verder worden ontwikkeld en zullen straks bv. andere motoren worden ingebouwd.

Omstreeks 1955 komt echter ook de prachtige Viscount-800 op de route naar Amsterdam, die voorzien zal zijn van een viertal schroefturbines (straalmotoren, die propellers aandrijven).

Tegen 1960 hoopt B.E.A. op Amsterdam te kunnen vliegen met grote 40-persoons helicopters....

In totaal vliegt de B.E.A. nu vijfmaal per dag van Londen naar Amsterdam, waarvan driemaal met de Eli-

zabethan gevlogen. Zo'n Moonliner-retour kost f 111,80 en dat is goedkoper dan de nachtboot, waarbij men de prijs voor maaltijden e.d. moet meerekenen.

De concurrentie tussen K.L.M. en B.E.A. is op de Londen-route erg groot en zal nu nog groter worden. De nieuwe Elizabethan is op z'n minst gelijkwaardig aan de Convair. Waren er vroeger vele Engelsen, die liever met de K.L.M.-Convairs vlogen dan met de weinig-aantrekkelijke B.E.A.-Vikings, thans zullen deze Engelsen ongetwijfeld de Elizabethan gaan gebruiken.

De ontvangst, die de B.E.A. ons in Londen bereidde was voortreffelijk, en de Zondagmiddag werd genoeglijk doorgebracht door in auto's Elizabethan en tweemaal met de oude Viking. Ook de Moonliner-dienst

drie uur lang kris-kras door heel Londen te rijden.

Interessant was daarbij vooral om te zien, hoe Londen reeds geheel stond in het teken van de „Coronation”, de kroning van Koningin Elizabeth. Langs de gehele route, die de Coronation-stoet zou volgen, waren reeds enorme houten tribunes opgesteld. Het was één van de eerste mooie lentedagen in Londen en in de prachtige Londense parken was het dan ook een drukte van belang van mensen, die heerlijk van het vroeger voorjaarszonnetje genoten. 's Avonds vielen in de stad de enorme rijen mensen op voor de bioscopen, zoals bv. voor de film „Moulin Rouge”. Straatmuzikanten en snoepventers lopen op en neer langs die vaak honderden meters lange rijen wachtende mensen en doen uitstekende zaken!

Een Rotterdamse jonge meubelmaker verkent Amerika

Een jaar lang werken en studeren in Toledo (Ohio)

Het is niet bepaald aan een noodlanding te danken, dat de Rotterdammer Hendrikus L. F. de Kat, één van Nederland's beste modelvliegtuigbouwers, zich momenteel te Toledo in de Amerikaanse staat Ohio bevindt. Integendeel, zijn tijdelijke verblijf in de Nieuwe Wereld is met de grootste nauwkeurigheid in Nederland voorbereid. Want behalve zijn hobby, het bouwen van modelvliegtuigen, heeft Hendrikus zijn werk: hij is meubelmaker bij de N.V. Onderlinge Meubelmakersvereniging „Vooruit” (O.M.V.) aan de Oudendijkse Schiekade te Rotterdam.

De Kat had nog nooit van het „Work-Study-Training-Program” van het Bureau voor Wederzijdse Beveiliging (M.S.A.) gehoord, totdat zijn dagblad hem op de hoogte bracht van dit programma van werk en studie, dat jonge Westeuropese vaklieden in staat stelt, een jaar als Amerikaan te gaan leven en werken. De directie van de O.M.V. vond het een goed idee en gaf de ondernemende Rotterdammer een jaar vrijaf voor eigen rekening. De Kat „solliciteerde” bij de Contactgroep Opvoering Productiviteit in Den Haag, onderwierp zich aan de gebruikelijke selectie en hoorde korte tijd daarna, dat hij voor uitzending in aanmerking kwam. Op 12 September 1952 stapte hij aan boord van het s.s. „Nieuw-Amsterdam” van de Holland-Amerika Lijn. Ruim een week later zette hij voor het eerst van zijn leven voet op Amerikaanse bodem.

Internationale samenwerking nummer één.

Aan het „Work-Study-Training-Program” van het M.S.A., in het kader waarvan in totaal ongeveer 2000 jonge West-Europeanen uit de vroegere Marshall-landen naar Amerika zullen worden uitgezonden, ligt een gezonde internationale samenwerking ten grondslag. De Europese werkgevers, wier in- en toestemming de gedagden reeds in eerste instantie

nodig hebben; de Europese regeringen, die de reiskosten naar Amerika van de deelnemers voor hun rekening nemen; de Verenigde Staten, die via het M.S.A. de reiskosten in Amerika betalen, alsmede zorgen voor een geldelijke vergoeding gedurende de periode, dat de deelnemer zonder werk mocht zijn, en die tenslotte met de gehele administratieve uitvoering van het programma zijn belast; zowel als de deelnemer zelf, die in zijn eigen onderhoud moet voorzien; het Amerikaanse volk — de werkgever, de arbeider, de vakbondsleider, de geestelijke en de leraar — hebben tezamen de verantwoordelijkheid aanvaard, zonder welke dit unieke plan nooit het stadium van de verwezenlijking zou hebben bereikt.

Van de 100 Nederlanders, die in totaal voor uitzending in aanmerking komen, hebben er reeds 17 hun reis achter de rug. Zij zijn begin Februari in Nederland teruggekeerd.

Acht andere uitverkorenen, onder wie De Kat, zijn eind vorig jaar in drie groepen naar Amerika vertrokken; het laatste, uit twaalf man bestaande team ten slotte heeft op 13 April zijn Amerikaanse reis aanvaard, waarmee het totaal aantal Nederlandse uitgezonden op 37 is gebracht.

„De gereedschappen doen het hem”.

Hendrikus de Kat heeft het niet slecht getroffen. In één van de studentverblijven van de Universiteit van Toledo in Ohio heeft hij een goed en niet te onvoordelig onderdak gevonden. Ook een betrekking op zijn eigen gebied liet niet lang op zich wachten. De „Ettl Furniture Company”, eveneens te Toledo, een meubelfabriek die qua voorkomen veel overeenkomst vertoont met de O.M.V. te Rotterdam, nam hem in dienst. De 32-jarige Rotterdamse meubelmaker ontvangt hier voor een 40-urige werkweek een uurloon van 1.90 dollar; voor overwerk wordt 50

Maandagmorgen zijn we weer vroeg meling politici uit Europa. En ten uit Londen vertrokken. Na een start in triest weer schoot de Elizabethan snel door het dunne wolkendek heen en we koesterden ons weer heerlijk in het zonnetje.

Boven zee verdween het wolkendek geheel. We vlogen prachtig langs de Nederlandse kust en konden o.a. in het Zuiden de ondergelopen eilanden zien liggen.

Bij de landing is het een grappig gezicht, hoe de schaduw van het vliegtuig steeds groter en groter wordt, net zolang totdat de wielen met een bons en een rookwolk de betonnen baan raken.

Vóórdat we landden kochten vele passagiers eerst nog enkele doosjes sigaretten. Want wist U, dat je in de lucht géén belasting hoeft te betalen? Een pakje sigaretten, dat U in Londen f 1,75 kost, koopt U in het vliegtuig voor 90 centen. U ziet het alweer: vliegen is goedkoper dan U denkt....

HUGO HOOFDMAN.

procent extra betaald, wat tot gevolg heeft dat De Kat met gemiddeld 105 dollar per week naar „huis” gaat. Op de universiteit, waaraan hij in zijn vrije tijd ('s avonds) tevens in de gelegenheid is een aantal cursussen te volgen, betaalt hij voor zijn kamer één dollar per dag, terwijl hij ongeveer drie dollar per dag voor zijn maaltijden moet reserveren. De Kat is, evenals zijn veertig collega's bij „Ettl”, lid van de afdeling Toledo van de „United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America”, welke bond van timmerlui en schijnwerkers is aangesloten bij de „American Federation of Labor” (A.F.L.), de grootste Amerikaanse vakvereniging. Bij toetreding moest de Rotterdammer 25 dollar betalen, het lidmaatschap van de bond kost hem 2.50 dollar per maand.

Het werken in vreemde omgeving gaat Hendrikus best af, hoewel hij soms de indruk krijgt, van de ene verrassing in de andere te vallen.

„Ik heb versteld gestaan van het aantal elektrische gereedschappen, dat hier bij de fabricage van stoelen, tafels, bureaux en andere meubelstukken wordt gebruikt,” zegt hij.

„Alles wat ik nodig heb — zoals ruimers, handschuurmachines, boren, schroevendraaiers en Zwitserse zagen — staat tot mijn beschikking. Ik heb ontdekt, dat al deze geperfectioneerde hulpmiddelen niet alleen het werk vergemakkelijken, maar dat zij tevens een verhoogde productie en een verbeterde kwaliteit tot gevolg hebben.”

„Want”, geeft De Kat als zijn mening te kennen, „het staat voor mij vast, dat het onder meer aan het gebruik van deze soort gereedschappen te danken is, dat de Amerikaanse productiviteit zo hoog is. Ik wist wel, dat de mechanisatie in de grote Amerikaanse fabrieken een enorme vlucht had genomen, maar dat ook de kleinere bedrijven zo modern zijn uitgerust had ik niet verwacht.”

F. Groenendijk

Zee- en Riviertransporten

Struitenweg 40, Rotterdam-Z., Tel. 78500

Telegrams: „Searunners” Rotterdam

De Graaff en Coster

Verwarming en Werktuigen

Delft - Nw. Plantage 49 - Tel. 1367

Gevarieerd nieuws uit onze afdelingen

AMSTERDAM.

Een kijkje in Rusland.

De afdeling Amsterdam heeft het seizoen besloten met een lezing van dr P. C. Visser, ex-ambassadeur in Rusland. Dr Visser gaf indrukken van Rusland.

De aankomst in Moskou maakt een geweldige indruk. Men ziet boulevards van ongeveer 240 m. breed. Aan weerszijde flatgebouwen met 30 à 40 verdiepingen: massabouw. Doordat de architecten niet vrij zijn in hun ontwerpen, is er van stijluitdrukking geen sprake.

Men werkt veel met ruiten en balcon. Naast deze geweldige woningbouw ziet men ook vreselijke achterbuurten. Hier zijn de straten niet geplaveid.

Wij zeggen altijd, dat er in Rusland geen vrijheid is. Dat is inderdaad zo, maar de Rus zegt: „vrijheid is er wel”. Dit komt omdat alles, vergeleken met 30 jaar geleden, in dit land behoorlijk vooruit is gegaan. Als men een Rus vraagt of hij niet graag naar Amerika zou gaan, dan zegt hij: „neen, hier is het immers best”.

Men vertelt in Rusland de mensen ook niet wat er buiten de grenzen omgaat.

Iedereen moet in Rusland op zijn woorden letten, zelfs voor zijn vrouw en kinderen op zijn hoede zijn. Spreker werd voortdurend bespionneerd. Voor het gebouw van de ambassade stonden twee agenten om de leden te „beschermen”.

In Rusland heeft men de economie geregeld op Marxistische grondslag, maar die is door Lenin zo gewijzigd, dat men nu spreekt over Lenin-Marxisme.

De verkiezingen duren in Rusland 3 weken. Er wordt veel propaganda gemaakt voor de kandidaat, maar er is er altijd maar één. Om kandidaat gesteld te kunnen worden, moet men lid van de partij zijn. Alleen de partij stelt kandidaten. Stemmen die niet op de partij-candidaat worden uitgebracht zijn ongeldig.

In Rusland is er thans geen godsdienst vrijheid; die was er alleen tijdens de oorlog. Staat en pers maken propaganda tegen de kerken.

Van de gelijkheid is geen sprake. Men kan niet eerste, tweede of derde klasse reizen, want dat zou ondemocratisch zijn. Neen, men reist op houten banken, op zachte banken en of op zachte banken met restauratie.

Spreker was er van overtuigd, dat het communisme overal zal opkomen, waar de sociale toestanden slecht zijn.

Aan het debat, dat op de lezing volgde, werd deelgenomen o.m. door de heer E. Kupers, oud-voorzitter van het N.V.V.

Na de voordracht had de voorzitter dr Visser dank gezegd voor zijn bijzonder boeiende uiteenzetting. Deze avond is een van de grootste successen van ons J.O.V.D.-jaar geweest en tevens de laatste bijeenkomst voor de zomervacantie.

DORDRECHT.

De grenzen open.

Op 28 Mei sprak mej. dr J. J. van Dullemen, lid van de Nederlandse Unesco-commissie, voor de afdeling Dordrecht. Een verslagje van haar rede vindt men elders in dit blad.

Zondag 31 Mei ging een vijftal Dordtse J.O.V.D.ers de Belgische grens over om de internationale ontmoeting van de Europese Jeugd-campagne te Zelzate bij te wonen.

Het hoogtepunt vormde de optocht achter het Liberale Harmoniekorps naar de Belgisch-Nederlandse grens, die ter bevordering van de Benelux-gedachte, op symbolische wijze werd opgesteld.

Op Zaterdag 6 Juni werd een reunie gehouden van de afdelingen Alkmaar, Boskoop, Gouda, Den Haag en Dordrecht te Den Haag. Dordt sloeg daar met zijn 9 afgevaardigden geen gek figuur. Als vanzelfsprekend won ze bij de verloting de taarten.

Hoe kan het ook anders; Dordt en taart zijn één begrip geworden!

Vrijdag 12 Juni werd een afdelingsbijeenkomst gehouden, waar de voorzitter een zeer grote activiteit ontplooidde. Hij trad op als gastheer, spreker, plaatjesdraaier en natuurlijk als voorzitter. Zijn onderwerp was Swing en Benny Goodman, hetwelk hij met veel muziek illustreerde. Nadat hij eerst op duidelijke wijze had uitgelegd wat men onder swing verstaat, vertelde hij uitvoerig over het leven en werken van Benny Goodman, the King of Swing. Het hoogtepunt van diens leven was de dag, waarop hij een concert gaf in de Carnegie Hall in New York, op 16 Januari 1938. Van dit concert werden grote gedeelten ten gehore gebracht.

Twee leden van de afdeling bezochten op 13 en 14 Juni te Oud-Poelgeest het Oecumenisch Zomer-Jeugd-congres.

Op het Centraal Kader, 31 Mei, kon door de vele activiteiten niemand van de afdeling aanwezig zijn. Jammer, maar een volgend keer zijn ze weer present!

Z.O.-DRENTHE.

Oprichting van een nieuwe afdeling.

Zaterdag 6 Juni werd door de afdeling Z.O.-Drenthe in Exloo een afdelingsvergadering gehouden, waar de heer Duteijn Noordberger uit Leeuwarden ons enige actuele dingen vertelde over de gehouden gemeenteraadsverkiezingen.

Hij wees er o.a. op, dat de macht van een politieke partij vooral schuilt in een goed onderling contact. Dit nu laat vooral bij de liberaal denkende groepen wel vaak te wensen over.

Verder las hij enige fragmenten voor uit: Het plan voor Vrijheid, uitgegeven door de Arbeiderspers voor de P.v.d.A. als richtsnoer.

Na de pauze werd de oprichting van een nieuwe afdeling besproken, daar het werkgebied van Z.O.-Drenthe zo langzamerhand te groot wordt. Hoewel de opkomst gering te noemen was, werd toch tot de oprichting besloten. Een voorlopig bestuur werd benoemd, dat nu de mogelijkheden eens onder de ogen zal zien en contact zal zoeken met de jongeren uit deze omgeving.

NOORD-GRONINGEN.

Geslaagde Jaarvergadering.

De afdeling hield op 21 Mei l.l. haar jaarvergadering. Men zal zich er wellicht over verbazen, dat onze af-

deling reeds nu haar jaarvergadering heeft gehouden. Het grote voordeel hiervan is echter, dat het nieuwe bestuur voldoende tijd heeft om zich voortebereiden op het komende winterseizoen. (Maar is het ook conform de J.O.V.D.-reglementen? — Red.).

De voorzitter, de heer T. B. Bierema, heette de aanwezigen in zijn openingswoord van harte welkom. In het bijzonder het lid van het landelijke D.B., de heer O. Tammens en twee belangstellenden uit Z.O.-Groningen. (Wanneer komt er daar een afdeling? — Red.).

(Vervolg pag. 10)

Wat is en wil de Unesco?

Lezing van Mej. dr. J. J. van Dullemen te Dordt

Mej. dr J. J. van Dullemen, lid van de Nederlandse Unesco-commissie, vertelde de afdeling Dordt op 28 Mei het een en ander over Unesco (United Nations Educational, Scientific, Cultural Organisation). Dit is een dochterorganisatie van de UNO en zij werd in de oorlog in Londen opgericht toen de ministers van vele landen daar bij elkaar waren.

De gedachte om tot stichting van een dergelijke organisatie te komen leefde reeds veel eerder. In de 17e eeuw heeft Comenius al een didactisch College gevormd. Ook de Nederlander Herman Molkenboer was zijn tijd ver vooruit, toen hij in 1912 het boekje uitgaf: „We willen een wereldvrede”.

In de tweede wereldoorlog gaf Gilbert Murray de stoot tot oprichting van de Unesco. In 1945 begon de organisatie met 20 à 25 member states haar werk. Van 1946-1949 is de organisatie geleid door Julian Huxley.

Er is een bestuur gevormd van 18 leden, waarvan het Nederlandse bestuurslid op het ogenblik dr F. Bender te Den Haag is. Voorts bestaan in elk land commissies voor de verschillende terreinen, die Unesco bestrijkt.

De leden van deze commissies hier te lande worden door de Koningin benoemd. Het algemeen secretariaat is gevestigd te Parijs, in welke stad ook de eerste grote bijeenkomst in November 1946 werd gehouden.

De Unesco houdt zich bezig met verschillende onderwerpen:

1. Opvoeding en onderwijs (speciaal in de onontwikkelde gebieden tracht men het analfabetisme te verminderen).
2. Stichting van bibliotheken (in New-Delhi is men reeds gekomen tot oprichting van een Openbare Leeszaal).

3. Nauwere samenwerking op natuurwetenschappelijk gebied (een instituut voor moderne rekenmachines is thans te Rome gevestigd).

4. Streven om de scheppende Kunsten over de gehele wereld meer bekendheid te geven. (Over Indiaanse kunst is hier heel weinig bekend).

5. Geestelijke wetenschappen.

6. Godsdiensten.

Huxley reisde overal rond en kwam tot de ontdekking, dat er veel goede menselijke prestaties zijn, maar dat van een menselijke samenleving nog weinig is terechtgebracht.

In Nederland is het werk van Unesco nog weinig bekend. Daarom heeft men dan ook een Unesco-centrum opgericht, dat gesteund wordt door de regering en de stad Amsterdam en is gevestigd: Vondelstraat 20, Amsterdam. Dit centrum geeft o.a. publicaties uit over het werk van de Unesco. F. B.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Amy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementprijs minimum f 2. — per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie, Herengracht 434—438.

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 — SCHIEDAM — TEL. 69743

„DAMCO” Schildersbedrijf

SCHOTERBOSSTRAAT 18-20 - TELEF. 43024-48926

ROTTERDAM-C.

Bij het agendapunt „mededelingen en ingekomen stukken”, bracht de voorzitter o.a. verslag uit van de correspondentie, die sinds half Januari gaande is met het Hoofdbestuur over de verzending van de Driemasters.

Uit het jaarverslag van de secretaris bleek, dat het leden aantal van onze afdeling de afgelopen 7 maanden gestegen is van 23 tot 42.

Al onze vergaderingen werden in samenwerking met de afdeling Groningen belegd. Voor onze afdelingen spraken achtereenvolgens: ir H. Homan, de heer D. H. Martinus, mr Siebers, prof. mr E. H. 's Jacob en de heer R. Zegering Hadders.

Bij de bestuursverkiezing werd het bestuur voor het komende jaar als volgt samengesteld: voorzitter: G. Buyskool Leeuwma, Spijk; secretaris: J. A. de Boer, Onderdendam (adres: Onderwierum 9, tel. 22); penningmeesteresse: mej. T. Evers, Spijk; vice-voorzitter: T. B. Biere-ma, Usquert; tweede secr.-penm.: S. K. Westerdijk, Noordbroek.

Hierna volgde een inleiding van de heer O. Tammens, over: „De organisatie en het doel van de J.O.V.D.”. Het is natuurlijk onmogelijk om alle dingen, die de heer Tammens in zijn zeer interessante causerie besprak, hier weer te geven.

Maar dat het een geslaagde inleiding was, bleek wel uit de vele vragen en het geanimeerde debat dat volgde.

De klok wees reeds een vrij laat uur aan toen de voorzitter de vergadering in het gezellige „Groninger zaaltje” van restaurant Suisse sloot.

DEN HAAG.

Interlocaal feest.

De J.O.V.D.-afdeling 's Gravenhage hield op 6 Juni een bijeenkomst, welke in alle opzichten als geslaagd mag worden betiteld.

De opkomst was boven alle verwachtingen: Dordrecht en Boskoop waren in grote getale naar Den Haag gekomen en ook Alkmaar, Giessendam en Gouda waren vertegenwoordigd.

De vice-voorzitter van de Haagse afdeling, de heer Van Dorp, heette om 4 uur 's middags alle aanwezigen welkom en concludeerde uit de grote belangstelling, dat de jongeren bereid zijn te zijner tijd de plaats van de ouderen over te nemen en zo de opgaande lijn van het liberalisme, die de Gemeenteraadsverkiezingen te zien had gegeven voort te zetten.

De oud-voorzitter van de J.O.V.D., de heer dr E. Nordlohne, hield daarna een lezing, waarin hij de Nederlandse politieke partijen onder de loupe nam. Het is een noodzaak om aan politiek te doen en dit kan voor de jongeren het beste in een organisatie die los staat van een partij, aldus de heer Nordlohne.

Het politieke spel staat in een kwade reuk, maar interessant zijn de beginselen. Deze te analyseren is de taak van een jongeren-organisatie. Daarnaast komt de taak om jonge landgenoten, die anders misschien vatbaar zouden zijn voor demagogie, wakker te roepen.

De spreker behandelde eerst de Katholieke partijen. Thorbecke had hen de vrijheid gegeven, maar vooral door de Encycliek Quanta Cura was de verwijdering met de liberalen ontstaan. De politieke encykliken binden de Katholiek echter niet. Het is voor hem, als christen, zeer wel mogelijk een vrijzinnige politiek voor te staan.

De Anti-Revolutionairen hebben in feite de vruchten van het liberale denken geplukt. Spreker wees er op, dat in landen waar de Protestanten geen eigen politieke organisatie hebben zij de liberale partijen steunen. Zo is een samenwerking met de A.R. en de C.H.U., die nog dichter bij de V.V.D. staat, heel goed mogelijk. Spreker achtte de derdemachts idee op den duur zeer goed te verwezenlijken.

Samenwerking met de socialisten is onmogelijk. Hun ideeën staan lijnrecht in tegenstelling met de liberale opvattingen, ja ook met de democratische. De heer Nordlohne analyseerde het dirigisme en wees op de gevaren ervan.

Hij toonde met enkele voorbeelden aan, waartoe de geleide economie kan leiden: machtsmisbruik, willekeur en improductiviteit.

Het doctrinair socialisme of communisme bedreigt thans de vrije wereld. Tweeledig: van binnen uit probeert men de macht aan zich te trekken en men tracht aan de andere kant de landen daarna binnen de Sovjet-sfeer te brengen.

Noodzaak om aan politiek te doen; uit het betoog bleek duidelijk waar onze plaats is: een liberale noodzaak.

Nadat de heer Nordlohne enige vragen beantwoord had, werd gezamenlijk gedineerd, terwijl daarna het avondprogramma begon.

Geanimeerd dansen en enige documentaire- (o.a. over de Amerikaanse verkiezingsstrijd) en amusementsfilms brachten een gezellige en vrolijke sfeer. Het speet dan ook een ieder, dat om twaalf uur het einde aangekondigd werd.

De goede verwachtingen die Den Haag in deze kolommen een vorige maal uitsprak, zijn niet de bodem ingeslagen.

De afdeling kon bovendien 3 nieuwe leden boeken.

MEPPEL e.o.

Wereld- en afdelingspolitiek.

In zaal „Hogekamp” te de Wijk, hield de afdeling op 30 Mei haar maandelijkse bijeenkomst. Nadat de voorzitter de vergadering had geopend werd het woord gegeven aan de heer B. C. Algra „uit Leeuwarden, die het onderwerp „Rusland en wij” behandelde.

Spreker besprak hierbij o.m. ook de Benelux. De Benelux mag nog geen succes heten, maar de verschillen die zich voordoen moeten wederzijds door offers op te lossen zijn.

Hoe ziet onze defensie er uit? De kern hiervan ligt in Amerika: In de verhouding Rusland-Amerika spelen de atoombommen een voorname rol.

Wij moeten in Europa ook leren eensgezind te worden. Zoals Duitsland nu verdeeld is kan het niet blijven.

Wij moeten beseffen, dat wij Duitsland nodig hebben, niet alleen economisch, maar ook militair.

Na de lezing werden vragen gesteld, o.a. of de uitwijking van Oost-Duitsers de spionage voor Rusland in West-Duitsland niet bevordert. Dit werd door spreker bevestigend beantwoord.

In het huishoudelijk gedeelte der vergadering stelde de voorzitter aan de leden voor ook eens een spreker uit te nodigen die niet de liberale beginselen is toegedaan. Het resultaat hiervan was, dat er voor een der volgende vergaderingen twee sprekers gevraagd zullen worden, die ieder dan hun inzichten over een bepaald probleem zullen kunnen geven.

Charlois' Poeliersbedrijf - A. Verhoef

Handel in levend en geslacht pluimvee
Groothandel in eieren

Alles vers geslacht en tegen concurrerende prijzen

Rotterdam - Wolphaertsbocht 71 - Telefoon 76724

Na 18 uur Nieuwerkerk a/d IJssel, K 1803-425

„WIJKO”

Machinerieën - Scheepsaccumulatoren - Gereedschappen

SINGEL 18a - SCHIEDAM - TEL. 65593

T. P. DE GEUS

AANNEMERSBEDRIJF

GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

„TOBRANO” (P. L. C. van Tol)

Chr. Bennekerslaan 20c, ROTTERDAM-O., Tel. 23932

Pijpleidingen, electr. lassen, autogeen snijden en lassen, speciaal laswerk, constructiewerken, montagewerken van alle soorten machines.

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

JOH. WOLDHUIS

AANNEMINGSBEDRIJF VAN CONSTRUCTIES

- KLINK-, BANK- EN PLAATWERK
- SCHEEPSREPARATIE
- KETEL- EN PIJPLEIDINGEN
- AUTOGEEN EN ELECTRISCH LASWERK

Kantoor: Bergweg 107 - Rotterdam-N.

Telefoon 82392, na 6 uur 72151

Terrein en werkplaats: IJsselmonde, Bovenstraat 200

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DRÖOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN

U eet er niet beter!

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ. N.V.**

H.H. Aannemers en Bouwers,

Alle DAKBEDEKKINGSMATERIALEN

tegen concurrerende prijzen

Ook worden **DAKBEDEKKINGEN** door
ons voordelig uitgevoerd

„VERPER”, Pastoriedijk 109, PERNIS, Telef. 73288

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

HOUTHANDEL

W. S. v. d. WETERING & Co.

Telefoon 69150 (2 lijnen)

Westerhaven

Nieuwe Maasstraat

SCHIEDAM

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN

v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

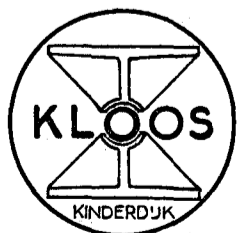
KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843

SPOORWEGMATERIAAL

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM

Tel. 30231

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

J. VERLOO

Loodgietersbedrijf

Diergaardesingel 95, ROTTERDAM, Telefoon 33666

Fa. S. VINK & ZONEN

- AANNEMERS VAN BOUWWERKEN
- Administratie van Huizen
- Alle taxaties en expertises
- Ontwerpen en adviezen voor nieuw- en verbouw
- Assurantiën

Narcissenstraat 113a, Rotterdam-Zuid - Telef. 70044-77771

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”**
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 7

Juli 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:
woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuwbouw.
Rente 4½ %.

NEMARCO
UTRECHT

Amsterdamsestraatw. 442b
Telefoon 14061

OVER DE LIBERALE INVLOED IN DE PRACTISCHE POLITIEK

Hoe staat het met de liberale zaak in Nederland?

Het lijkt ons nuttig en nodig, dat wij ons af en toe op deze belangrijke vraag bezinnen en trachten er een juist antwoord op te geven. Dit doende dienen wij echter voorop te stellen, dat het liberalisme een levenshouding is, die in al ons doen en laten tot uiting dient te komen, d.w.z. niet alleen en uitsluitend in de politieke arena. De politiek is slechts één der — wel is waar zeer belangrijke — vlakken, waarop het liberalisme zich doet gelden.

M.a.w. de invloed van het liberalisme reikt ver over de grenzen van het politieke terrein heen.

Anderzijds is het echter ook weer zo, dat de invloed en de kracht van de liberale gedachte juist in de praktische politiek het makkelijkst zijn te meten.

Bepalen wij ons dus voor dit maal tot de vraag, hoe het met die invloed van de liberale gedachte in de praktische politiek in ons land staat.

Wij zien dan o.m. dat het politiek georganiseerde liberalisme in ons land sedert de bevrijding gestadig in kracht en invloed toeneemt. Steeds meer kiezers scharen zich achter het liberale vaandel bij de verkiezing van vertegenwoordigers in de diverse colleges.

Dit is enige maanden geleden weer duidelijk tot uiting gekomen bij de gehouden gemeenteraadsverkiezingen, waar het totale liberale stemmenpercentage in vergelijking met 1949 weer toenam.

— 0 —

Ondanks deze gestadige groei wordt er wel eens aan getwijfeld of de liberale gedachte, steeds een minderheid vertegenwoordigend in de verschillende politieke colleges, in staat is in voldoende mate de gang van zaken op het politieke terrein te beïnvloeden.

Men kijkt daarbij veelal angstvallig naar getalsverhoudingen. Maar het is nu juist niet altijd het getal, dat het beslissende woord in de politiek spreekt.

Het gaat er tenslotte om, of en in hoeverre de liberale gedachte in staat is in de politieke college's een dusdanige invloed uit te oefenen, dat door deze college's uiteindelijk beslissingen worden genomen, waarvan de liberale gedachte de stuwende kracht is geweest.

En zo ziet men het wel zeer verheugende verschijnsel, dat het liberalisme, ofschoon als georganiseerde beweging klein in getal, vaak politiek andersdenkenden voor zijn denkbeelden weet te winnen en deze weet te verwezenlijken.

Het zou ons te ver voeren hieromtrent een volledig overzicht te geven van alle belangrijke voorbeelden dienaangaande in de praktijk.

Ter illustratie mogen wij er echter enkele noemen.

— 0 —

Zo heeft men na de bevrijding van liberale zijde bij herhaling bij de regering gepleit voor een ruimere exportpolitiek. Men vroeg daarbij o.m. meer vrijheid voor de exporteur, opdat deze zijn inspanningen om de buitenlandse markten te veroveren beter zou zien beloond, hetgeen tenslotte voor onze nationale economie een belangrijke versterking zou betekenen.

Noch het parlement, noch de regering toonden jaren achtereen enig begrip voor dit standpunt, met het gevolg, dat men wat de exportpolitiek betreft, achter de feiten ging aanlopen.

Van liberale zijde liet men evenwel niet af bij herhaling een waarschuwend woord te laten horen, waarbij inmiddels wel duidelijk kwam vast te staan, zij het helaas met schade en schande, dat de liberale critiek volkomen gerechtvaardigd was.

En zo kon het gebeuren, dat in het voorjaar van 1952 de ministers van Economische Zaken, Financiën, Buitenlandse Zaken, Landbouw en Verkeer en Waterstaat aan de Tweede Kamer een exportnota aanboden, waarin de liberale suggesties voor een groot deel werden verwezenlijkt.

Tenslotte had de regering ingezien, dat zij steeds bezig was geweest het paard achter de wagen te spannen en in de praktijk zegevierde tenslotte de liberale gedachtengang.

Niet, dat met zo veel woorden het succes aan de liberalen werd gegund, maar daar gaat het tenslotte in de politiek niet om.

Het belangrijkste is, dat men zijn doelstellingen verwezenlijkt ziet, ook al gaat dit vaak gepaard met grote tegenstand en bereikt men veelal zijn resultaten langs een omweg.

Hier zag men de juistheid van de stelling, dat een numerieke minderheid in staat is successen te behalen, mits de door deze minderheid ontwikkelde denkbeelden praktische waarde bezitten.

— 0 —

Op het ogenblik zien wij een soortgelijke ontwikkeling met betrekking tot de regeringsvoorstellen tot belastingverlaging voor het bedrijfsleven, teneinde aldus de mogelijkheden te scheppen om de werkgelegenheid — een zorgenkind van elke regering — te bevorderen.

Jaren achtereen heeft men van liberale zijde er op gewezen, dat de te klemmende banden voor handel en industrie het economische leven dreigen te verstikken, met het gevolg, dat de belangrijke bron der werkgelegenheid opdroogt.

Vooral voor de kleinere bedrijven is het

de laatste jaren onmogelijk geworden nieuwe investeringen te doen en daardoor hun bedrijf uit te breiden en zodoende tevens nieuwe arbeidskrachten aan te trekken.

Van liberale zijde bleef men volhouden te betogen, dat door deze regeringspolitiek het kind met het badwater werd weggevoerd.

De regering bleef evenwel doof voor deze argumenten, totdat zij onlangs met voorstellen kwam, die gaan in de richting gelijk door de liberalen bij voortdoring aanbevolen.

Wij willen hiermede niet zeggen, dat deze voorstellen een zuivere afspiegeling vormen van de liberale wensen. Het laatste woord door de beide Kamers is inmiddels nog niet over deze regeringsvoorstellen gesproken, doch in het door de regering voorgestelde vindt men toch de weringslag van de liberale activiteit, die tenslotte niet buiten de deur kon worden gehouden.

— 0 —

Bovenstaand haalden wij enige voorbeelden aan, die betrekking hadden op de landspolitiek.

Een zelfde ontwikkeling zien wij echter ook in kleiner verband, met name in de gemeenteraden, waar de liberale invloed tenslotte meermalen duidelijk aanwijsbaar is.

Een sprekend voorbeeld geeft Amsterdam in dit verband te zien. Aldaar klonk in de gemeenteraad een liberale waarschuwing aan het gemeentebestuur ten aanzien van het gevaarlijke beleid van dit bestuur inzake de taxi-verordening en inzake een ongeoorloofd en arrogant optreden van de z.g. „huurkamers”.

De heldere liberale critiek werd evenwel door dit gemeentebestuur genegeerd, met het gevolg, dat beide kwesties tenslotte voor de Amsterdamse rechter kwamen.

De Amsterdamse overheid leed in beide gevallen een smadelijke nederlaag en het kwam wel overduidelijk vast te staan, dat de waarschuwingen van liberale zijde zeer waren gefundeerd.

(Zie pagina 2)

★

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

(vervolg van pag 1)

Vooraf ook in de gemeentepolitiek mag het vaak gelukken, dat de liberale gedachtegang uiteindelijk haar stempel hierop weet te drukken.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden, die nog met vele zouden kunnen worden aangevuld.

Hij, die de moeite neemt, het politieke leven nauwkeurig te volgen, zal vaak verbaasd staan hoe de liberale gedachtegang in vele gevallen tenslotte in de praktijk haar verwezenlijking vindt.

Maar politiek is nu eenmaal een zaak van tact en geduld, van hardheid en vaak van ondankbaarheid ook. Een hardheid en een

ondankbaarheid, die voor de wankelmoe-dige vaak grote teleurstellingen mee-brengen.

Maar het gaat tenslotte om het uiteinde-lijke resultaat en als wij dat maar steeds in het oog houden, kunnen wij constateren, dat het er met de liberale zaak in ons land, ondanks de numerieke minderheid, zeker niet slecht voorstaat.

Tenslotte gaat het om de beïnvloeding der geesten met argumenten, die voor geen weerlegging vatbaar zijn. Als men zo de politiek ziet en als men aldus de liberale taak beschouwt, hebben wij jongeren zeker geen reden om te wanhoppen. Integen-deel!

Laten wij ons daarom niet blindstaren op het getal alleen. Het liberalisme vertegenwoordigt een geestelijke kracht, die steeds weer in de praktijk bewijst een grote, en gelukkig toenemende, levensvatbaarheid te bezitten.

Mogen wij het aldus zien, opdat wij goed beseffen, dat wij geestelijk in een kamp verkeren, waarvoor nog een grote toekomst openligt.

Mogen wij er trots op zijn, dat wij aan deze toekomst meebouwen, ook en vooral als jongerenorganisatie, welke beginselen zo nauw met de liberale gedachte zijn verweven.

G. St.

STRAATSBURG: Symbool van verleden en toekomst

Een bezoek aan het Huis van Europa

Het eerste wat je van Straatsburg te zien krijgt is de kathedraal. De toren van Munster verheft zich hoog boven de oude huizen uit.

Straatsburg is oud en tegelijkertijd jong. Dit laatste merk je pas later. Het eerste direct als je de stad binnenrijdt. Je merkt, dat het geschiedenis is waar je langs komt. En van de geschiedenis is een hoop te leren.

Wij jongeren vergeten dit wel eens. Speciaal bij de totstandkoming van de Europese eenheid is het goed de geschiedenis te raadplegen en er conclusies uit te trekken.

★

Straatsburg is jong als hoofdstad van Europa; jong, omdat het gebouw van de Raad van Europa er staat.

En voor dit laatste bezocht ik Straatsburg. Als prijswinnaar van de radio-opstelwedstrijd „Samen Europa”, mocht ik met 9 anderen een reis naar Parijs en Straatsburg maken, om o.a. het gebouw van de Raad van Europa te bezoeken.

Een gesprek

Het was een oud trammetje, waarin ik zat.

Het zou mij naar het gebouw van de „Conseil de l'Europe” brengen.

Tegenover mij zat een oud vrouwtje, dat mij van top tot teen opnam.

„Bent U vreemdeling in de stad?” vroeg zij mij plotseling. Ik beaamde dit en begon een gesprek. Ze bleek een uitstekende gidse, want van elk gebouw wist ze mij wat te vertellen.

Ze sprak met afschuw van de oorlog en wees mij verschillende lege plekken in de stad, waar vóór de oorlog mooie gebouwen hadden gestaan.

Ze vroeg mij of ik vacantiëganger was, waarop ik antwoordde, dat ik op weg was naar de „Conseil de l'Europe”. Hierop verstomde het gesprek.

Doch ik wilde iets van dit gewone vrouwtje over dit nieuwe gebouw weten. Maar zo vriendelijk zij mij over de oude gebouwen gesproken had, zo stil werd ze toen ik haar naar het Huis van Europa vroeg.

„Ach, mijnheer”, zei ze op het laatst, „wij begrijpen het niet meer”.

Deze woorden kwamen er enigszins bitter uit en ik moest er de rest van de dag steeds nog aan denken.

Dit gebouw hoort niet bij Straatsburg zoals al die oude gebouwen en de bevolking ziet het als een vreemd wit huis, waar zij het liefst zo weinig mogelijk over praat.

Hier raken wij de kern van het probleem van de Europese eenwording.

Hoe moet deze tot stand komen als de volkeren het niet begrijpen. Hoe

krijgt men de gewone man tot offers, die er ongetwijfeld gebracht moeten worden, wanneer hem het probleem niet interesseert?

Misschien was dat vrouwtje uit de tram te oud om het aan te nemen en te begrijpen.

Misschien moet er eerst een generatie over heen gaan. Doch hoeveel jonge mensen zijn er niet die het ook niet begrijpen.

Ik zag, toen ik bij het gebouw aankwam, dit als het begin van de Europese eenheid. Iets concreets.

Voor mij had dit gebouw een betekenis. Doch ik zag vacantiëgangers het gebouw staan aangapen. Ze vonden het mooi naar de glanzende C.D.-wagens te kijken, terwijl zij elkaar vertelden over dit gebouw wel eens iets gelezen te hebben.

Zij vonden het wel leuk thuis te kunnen zeggen, dat zij het gezien hadden, maar verder denken zij er niet aan. Dat er geen belangstelling bij deze mensen bestaat, is niet alleen de schuld van hen.

Het staat allemaal zo ingewikkeld in de krant. Maar door de krant komt de belangstelling er niet! Voor de enkeling wel, maar de grote massa pakt men pas, wanneer men er bijv. een vlotte film over maakt, waarin het in korte en duidelijke taal uiteengezet wordt.

Dan gaat het voor Jansen uit Amsterdam of waar dan ook meer leven en dan zal hij misschien 's winters zonder morren een hogere prijs voor zijn kolen betalen.

Dit is een zeer belangrijk punt en hier moet spoedig wat aan gedaan worden, wil men niet bereiken, dat de heren in Straatsburg over de hoofden van de bevolking heen praten!

In het Huis van Europa

Wij werden vriendelijk ontvangen in de hal van het gebouw door baron van Voorst tot Voorst, buitengewoon gevolmachtigd minister en gezant in Straatsburg van ons land.

Door mej. Meyers werden wij vervolgens rondgeleid door dit hyper-

PAUL HENRI SPAAK

moderne gebouw. Wij zagen de type-kamers, de talrijke kamers voor de commissie-vergaderingen, de kamers van de pers, de studio, enz.

Ik had nog de eer hier een vraaggesprek met mej. dr Klompé te hebben, dat later door Hilversum is uitgezonden. Daarna werden wij op de tribune toegelaten om de opening van het parlement van de Kolen- en Staalgemeenschap mee te maken.

Het maakte de gewone rommelige indruk, evenals bij ons de Kamers, voor de aanvang. Wij zagen daar de verschillende grootheden met elkaar spreken. En wij zagen ook de vertrouwde gezichten van onze vertegenwoordigers, zoals dr Klompé, drs Korthals, Vixeboxe, dr Schmal, Sassen en Van der Goes van Naters.

Plotseling gingen de grote deuren achter de bestuurtafel open en klonk luid: „Monsieur le président!” Paul Henri Spaak kwam binnen en werd met applaus begroet. Na een kort openingswoord gaf hij het woord aan de voorzitter van de Hoge Autoriteit, Jean Monnet, die een uiteenzetting gaf over het werk dat gedaan was en dat nog gedaan moest worden.

Het bijzondere van deze zitting was, dat zij de eerste parlementaire zitting van de Kolen- en Staalgemeenschap was. Daarom was voor deze bijeenkomst het gebouw van de Raad van Europa „geleend”, omdat het zo goed voor zulke vergaderingen geschikt is. Anders zetelt de Kolen- en Staalgemeenschap in Luxemburg.

Toen de heer Monnet sprak, konden men hem in 5 andere talen direct

beluisteren. Naast iedere plaats, ook op de tribune, hangt een koptelefoon, waardoor men elke gewenste vertaling kan horen. Dan krijgt men pas respect voor de tolken, die zulk moeilijk werk verrichten.

Na de rede van Jean Monnet werd de morgenzitting gesloten. Wij kregen een lunch aangeboden door de Nederlandse delegatie, waarna wij 's middags door de verschillende leden der delegatie uiteenzettingen kregen over hun werk.

Toen wij 's middags de „Conseil de l'Europe” weer verlieten, hadden wij

In aansluiting op zijn beschouwing „De moeilijke weg naar de Europese Eenheid”, opgenomen in ons Juni-nummer, publiceren wij — gelijk aangekondigd — bijgaand een verslag over het bezoek, dat onze redacteur, Ferry Hoogendijk aan Straatsburg bracht.

zeer veel geleerd en daarvoor zijn wij de Nederlandse delegatie erg dankbaar.

Ontvangst bij gezant

Des avonds werden wij heel hartelijk bij de gezant thuis ontvangen. Daar waren tevens de verscheidene Kamerleden, die voor ons land zitting in de Kolen- en Staalgemeenschap hebben; ook de heer Spierenburg, de Nederlandse afgevaardigde in de Hoge Autoriteit.

Daar konden wij met de afgevaardigden dus over de verschillende problemen spreken.

Dergelijke ontvangsten zijn van onschatbare waarde en ik heb van die dag in Straatsburg veel geleerd.

Doch Straatsburg moet voor ieder een begrip worden.

De Marseillaise werd in Straatsburg geboren. Het gaf de Fransen moed.

Moge Straatsburg, dat zijn wapen met de ooievaar tooit, hopelijk het begin zijn van de geboorte van een sterk, aaneengesloten Europa, dat met moed zijn problemen tot een oplossing brengt!

FERRY A. HOOGENDIJK.

NOGMAALS: KUNST, WATERSNOOD EN LIBERALISME

Een voortgezette discussie

De reacties op mijn artikel in De Driemaster van April j.l. nopen mij tot een dupliek.

Allereerst wil ik echter hier mijn dank betuigen aan de redactie van ons blad voor de vele plaatsruimte, welke zij voor de discussie over het door mij aangesneden onderwerp heeft gereserveerd, terwijl ik ook aan mejuffrouw Van Houte en de heer Westerhuis een woord van dank voor hun uitvoerige uiteenzettingen niet wil onthouden.

Ik meen te mogen aannemen, dat hun reacties in grote lijnen overeenstemmen met die van zeer velen op mijn met opzet scherp gesteld betoog en ik vind hierin een goede reden om op enige punten terug te komen — niet om het laatste woord in de discussie over de gestelde problemen te hebben, maar om het nu aangevangen gesprek hierover verder te stimuleren.

Want inderdaad — bezinning op dit onderwerp is onze taak. Juist in deze tijd, nu talloze maatschappelijke vormen zich kennelijk in een overgang stadium bevinden, waarbij ook het kunstleven betrokken is. Daarom ligt hier ook een taak voor de J.O.V.D., het trefpunt en kader van de liberale bestuurders van de wereld van morgen.

Hierop doelde ik aan het slot van mijn artikel, waarbij ik echter geenszins tevens als oplossing het verstrekken van steun in materiële zin heb genoemd!

Princieel gezien heb ik die ook niet, daar de ideale toestand immers zo is, dat de kunst(enaar) geen materiële steun behoeft, aangezien de vraag naar kunst groter is dan het aanbod.

Voorlopig zal het echter zover nog wel niet zijn en wij staan dus voor het probleem hoe verbetering in de huidige situatie te brengen.

Ik wil hierop thans niet dieper ingaan; mijn mening hierover heb ik uitvoerig uiteengezet in mijn artikelen „Vader en zoon — kunst of kunstmakerij?“, „Over muzikale opvoeding“ en „De scheppende kunstenaar en zijn publiek“ (resp. in De Driemaster van Augustus 1950, Januari 1951, Juni 1951 en Juli 1951; indien Uzelf en de redactie geen exemplaren meer voorradig heeft, dan kunt U ze van mij ter inzage krijgen).

Op deze plaats wil ik er slechts op wijzen, dat het voorlopig onmogelijk zal zijn van materiële steun in allerlei vorm af te zien. Wie nog aan deze noodzaak twijfelt, steke zijn licht eens op bij de heer Piet van Mever, de voorzitter van de 400 leden tellende „Bond van Orkest-dirigenten in Nederland“ te Rotterdam of leze het onlangs verschenen rapport „De positie van de beeldende kunstenaars“, uitgegeven en verkrijgbaar bij het Prins Bernhardfonds te Amsterdam.

Dat wij bij het bepalen van de vorm en de mate van de materiële steun aan de kunst ons moeten laten leiden door onze liberale beginselen, spreekt vanzelf.

Ik vestig er evenwel de aandacht op, dat wij **daarnaast** de taak hebben deze beginselen bij de kunstenaars uit te dragen. Wij zullen de kunstenaars duidelijk moeten maken, dat hun en onze principes en belangen parallel lopen en dat zij thans met allerlei schone beloften in het socialistische kamp worden gelokt, waar zij niet thuis horen, aangezien het socialisme enorme gevaren voor hun kunstenaarschap inhoudt (zie de

laatste kolom van het artikel van mejuffrouw Van Houte).

Evenals trouwens alle andere bevolkingsgroepen, zullen wij de kunstenaars in toenemende mate moeten voorhouden, dat onze ideeën omtrent vrijheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid ook hen gelden. Wat er in deze gedachtengang onsympathiek kan aandoen, kan ik mij werkelijk niet voorstellen. Of men zou tegen een militant liberalisme moeten zijn, hetgeen voor mij absurd is.

Evenals ik dat bij vorige gelegenheden heb gedaan, betuig ik mijn ingenomenheid met de activiteiten in artistiek-paedagogische richting, die onze radio-omroep de laatste jaren aan de dag legt!

Ik meen, dat zij ten deze in het verleden in te grote mate tekort is geschoten, hetgeen kwalijke gevolgen heeft gehad, waarvan ik er één heb aangeduid in mijn vorig artikel: een massaal gebrek aan goede smaak en gevoel voor stijl(en).

Het door mejuffrouw Van Houte opgemerkte, dat moderne muziek slechts een genot is voor de „happy few“ sluit hierbij aan. Wat dit laatste betreft, durf ik (met gebruikmaking van de heer Westerhuis' woorden) te stellen, dat in de radio-programma's in het algemeen en die in de rampweek in het bijzonder, men te onzent — in tegenstelling tot bijv. België — te veel rekening houdt met het gemak, waarmede men „klassiek“ beluistert.

Hopelijk is er op dit punt ook een kentering ingetreden, nu het steeds meer gebeurt, dat omroepverenigingen opdrachten geven aan moderne Nederlandse componisten.

Dat één en ander o.a. voortvloeit uit het feit, dat deze omroepverenigingen commerciële instellingen zijn, is één der goede redenen voor de opgeworpen vraag of het geen tijd is ons gehele radio-bestel op de helling te zetten.

De oplettende lezer(es) zal begrepen hebben, dat ik niet fulmineerde tegen het feit, dat een tentoonstelling op 7 Februari j.l. werd afgelast, doch tegen de daartoe aangevoerde reden („het is nu geen tijd voor kunst“).

Het is mijn innige overtuiging, dat Kunst te allen tijde een taak en een functie heeft.

Het is nu mede deze overtuiging, die mij deze zaken aan U ter discussie voorlegde. En indien het werkelijk zo is, dat de twee boven genoemde reacties de meningen van de meesten Uwer weergeven, dan meen ik te mogen stellen, dat inderdaad „onze zienswijzen aan dezelfde geest ontspruiten“.

Hetgeen — naar het gezegde luidt — een goede basis is voor discussie.

Ph. J. GOLDSMID.

★

BELANGRIJK VOOR ONZE TOERISTEN

Wij krijgen de allures van een reisbureau

De J.O.V.D. begint ook al allures van een reisbureau te krijgen. Met gratis reizen erbij zelfs! „Met de J.O.V.D. naar het buitenland“. Dat klinkt wel aardig.

En ik geloof beslist dat het aardig is ook.

Kijk, de zaak zit zo:

In de zomertijd vooral organiseert alles en iedereen kampen en congressen in allerlei landen. Wij (dat is 't secretariaat in dit geval) krijgen dan zo regelmatig uitnodigingen om deel te nemen aan deze gebeurtenissen.

Het Hoofdbestuur heeft, afgezien van zijn normale vergaderingen, ook nog commissies en afdelingen en vertegenwoordigingen, waarmee zo gemiddeld 5 Zondagen per maand bezet zijn. En dan komen er allervriendelijkste uitnodigingen voor een 10-daagse cursus in Duitsland, een 4-daags congres in Engeland en een kamp in Luxemburg, waar we eigenlijk ook zo graag vertegenwoordigd zouden willen zijn, maar waar geen tijd voor gevonden kan worden. Daarentegen zijn er vele J.O.V.D.-ers en -sters die in hun vakantie naar het buitenland gaan of willen gaan. Als zij nu tevens bereid zijn hun organisatie voor één of meer dagen te vertegenwoordigen, hebben wij er allemaal ons voordeel van.

Zo is er van 15-24 Juli een cursus in Duitsland geweest, waarvoor de reiskosten vanaf de grens geheel werden vergoed. Jammer genoeg kon zich niemand van het H.B. voor de gehele cursus vrijmaken, zodat wij het nu met één of twee mensen gedurende een weekend moesten doen. *)

Om nu in het vervolg geheel op dergelijke uitstapjes te zijn voorbereid, zou het secretariaat graag een lijst tot zijn beschikking hebben met de namen van allen, die bereid zijn eventueel een vertegenwoordiging op zich te nemen.

Als de trouwe lezer zich deze zomer

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms
een collectie ZEER CHIQUE
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werk-
plaatsen vervaardigd zijn en
bekleed met uitzonderlijk
mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct
door de fabrikant geleverd
worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaartsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid
direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip
voor verzorgde interieurs.

nog naar het buitenland begeeft; of zich graag naar het buitenland zal begeven, eventueel ook volgende jaren, laat hij dan onverwijld naar het secretariaat, Louise de Coligny-straat 30 te Schiedam schrijven met opgave van het land en het tijdperk waarvoor hij/zij beschikbaar is. Hoeveel de eventuele kosten zijn en wat kan worden vergoed, wordt wel bekeken.

En vergeet dan vooral niet naam, volledig adres en bij voorkeur tevens telefoonnummer op te geven! Het verplicht tot niets.

Een plezierige vakantie!

KEES VAN REDE

*) Dit klopt toch niet geheel en al met de feiten. Onze Dordtenaar kon echter bij het uitzenzetten van zijn reisbureau-plannen nog niet weten, dat gedurende het weekend van 18-19 Juli 6 J.O.V.D.-leden deze Duitse conferentie in Waldbröl hebben bijgewoond, waarvan er 2 nog twee dagen langer zijn gebleven.

De Luxemburgers waren drie dagen vertegenwoordigd door twee afgevaardigden; België (ook uitgenodigd) was in het geheel niet vertegenwoordigd.

RED.-SECR.

Uit de familiekring.

Getrouwd:

A. T. VAN DUINEN
arts

en
LILY NOORDENBOS

Groningen, 18 Juli 1953.

Gorechtkade 1^a.

Groningen en Deventer hebben elkaar dus gevonden. Nog beter kunnen wij wellicht zeggen, dat oud-H.B.-lid en afdelingsfunctionnaresse elkaar in de J.O.V.D. hebben gevonden en dit feit nu samen tot in lengte van dagen gaan vieren.

Proficiat jullie beiden, daar 8-hoog; 't is warempel bijna de hemel!

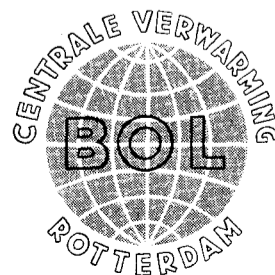
Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

PRINSES MARGRIETLAAN 38 — TEL. 47883

MEER EENHEID IN NIEUW-GUINEA GEWENST

Een hartekreet uit het verre Hollandia

Nieuw-Guinea stijgt meer en meer in de belangstelling van het Nederlandse volk. Binnenkort zullen verschillende Kamerleden dit Nederlandse gebiedsdeel met een bezoek vereren en ook de pers probeert er het hare toe bij te dragen, zij het soms zonder enige kennis van zaken, om haar lezers voor te lichten over dat verre stuk jungle, waarvan niemand tot voor kort eigenlijk ooit gehoord had.

Dat de regering ook zeer geïnteresseerd is, moge blijken uit het feit, dat zowel minister Luns als minister Kernkamp in Nieuw-Guinea zullen komen, terwijl minister Luns bovendien nog vele landen in het Verre Oosten zal bezoeken.

Nederland probeert weer wat van het verlorene in deze streken te herwinnen en dat kan alleen maar een voordeel zijn.

Ook het verloop van de infiltraties in de Vogelkop, die de regering direct bekend maakte, heeft zeker niet nagelaten, vooral in Australië, indruk te maken.

★

Al zegt het veel, dat de Nederlandse pers zich met Nieuw-Guinea bemoeit en dat het prestige van ons land in het Verre Oosten verbeterd, het is voor de interne problemen van Nieuw-Guinea van geen belang. Er moeten hier op grote schaal allerlei vraagstukken aangepakt worden.

De belangrijkste zijn de mijnbouw- en landbouwexploraties, waarvan de economische toekomst van Nieuw-Guinea volkomen afhankelijk is. Maar met een paar professoren, studenten en commissies, komen we niet verder.

Uit proeven is gebleken, dat er allerlei metalen in de bodem zitten, doch de mogelijkheid tot exploiteren kan niet met een handvol mensen voldoende bepaald worden.

Ook aan het onderwijs van de Papoea's dient meer steun te worden gegeven. Verder is het door slechte salariering, huisvesting en mogelijkheden voor kleine particuliere firma's bijna onmogelijk goede krachten uit Nederland aan te trekken.

Willen we wat van dit land maken, dan moeten de middelen er zijn, maar ook een teamgeest onder de Europeanen, wat helaas niet het geval is.

Veel erger dan in Nederland, heerst hier een zeer ver doorgevoerde hokjesgeest. Europese Nederlanders, Indische Nederlanders en Indo-Europeanen, Katholieken en Protestanten, gouvernementsambtenaren en vrije beroepen, de ene gouvernementsdienst en de andere, iedereen bevindt zich in een of ander hokje en voelt zich benadeeld of dwarsgezet door een ander.

Daarnaast is nog het zeer grote bezwaar, dat het overgrote deel van de Europeanen de Papoea, al heeft hij dezelfde positie en hij het werk misschien beter doet, tóch beschouwen als heel wat minder, wat uiteraard nooit kan bijdragen tot een goede verstandhouding.

Deze houding kenmerkt vooral de meeste Indo-Europeanen, die zich op deze wijze denken te handhaven. Ik weet wel, dat het erg moeilijk is voor al deze mensen, die het oude Indië gewend waren met een groot ruim huis en vele bedienden en die zich geen zorgen behoeften te maken om het onderhoud van hun huis, voor hun eten enz., doch de Papoea is dit niet gewend en voelt er ook niets voor om er mee te beginnen en zodoende moeten alle huisvrouwen zonder uitzondering hier hun eigen huishouding voeren, wat met de moeilijkheden met de voeding b.v., in de tropen en vooral hier in Nieuw-Guinea, zeer zeker niet eenvoudig is.

Maar Nieuw-Guinea is en zal nooit het oude Indië worden. Hier woont een ander volk, waaraan ook andere maatstaven aangelegd dienen te worden en de Nederlanders, die een goede les geleerd hebben, dienen zich ook om te schakelen en niet altijd met weemoed aan de goede tijden in het oude Indië terug te denken. Daarom is het misschien ook wel jammer, dat het overgrote deel van de Nederlanders die hier wonen, uit Indonesië afkomstig is en die zodoende moeilijk van hun oude gewoonten kunnen scheiden.

In deze nieuwe tijd, nu we een heel onbekend land willen openleggen, moeten we van onze ervaringen gebruik maken en daarnaast tonen een les geleerd te hebben en de zaak dus reëel aanpakken.

De Papoea moet een behoorlijke opvoeding kunnen krijgen. Tot nu toe is die geheel in handen van Zending en Missie, die de mensen, die van hun scholen afkomen gebruiken voor hun eigen diensten, wat hun natuurlijk niet kwalijk te nemen is, maar waardoor de andere instanties en firma's die allemaal verlegen zitten om geschoold personeel, daar niet aan kunnen komen.

Het is logisch, dat geen enkele Papoea nog een hogere positie kan innemen, als men bedenkt, dat 10 jaar geleden praktisch nog geen enkele Europeaan voet aan wal had gezet. Maar de mogelijkheid om

verder te komen, moet er ook voor deze mensen geschapen worden en dan kan hij samen met de Nederlanders dit land opbouwen en dat is niet alleen een prachtige phrase, maar het enige mogelijke voor de toekomst van dit land en het beste én voor Nieuw-Guinea én voor Nederland.

Het wordt zo vaak gezegd, misschien teveel. Kamerleden, regering en pers roepen het allen de wereld in, maar hier, in dit land zelf, blijkt er nog niet veel van, en woorden zijn eerst mooi, als er daden achter staan.

De Nederlanders zelf dienen het voorbeeld te geven en allereerst zelf een eenheid te vormen en tegelijkertijd, door samenwerking en begrip, een eenheid te vormen met de Papoea. Hollandia, Juni 1953.

FRITS WAGENMAKER

VAN DE HOOFDBESTUURSTAFEL

Over geniale leden en een clublied

Ditmaal Zondag 12 Juli in „Monopole" te Amersfoort. Ondanks de sombere voorspellingen van de Bilt was het, der traditie getrouw, fraai weer, al woei het deze keer wat hard. Reken er in ieder geval maar op, dat het Zaterdag 15 Augustus, wanneer we weer D.B.-vergadering hebben, mooi weer is.

Nu waren wij met het hele Hoofdbestuur present, dat wil zeggen dat er 3 leden ontbraken (? - Red.).

Er was ± 12 uur geconvoceerd, we begonnen om 12.25 en om 12.40 kwamen er nog 2 leden, wat wel een beetje aan de late kant is. Maar toen was het dozijn vol. („Voordeliger per dozijn" doceerde kortgeleden een film - Red.).

De secretaresse spuide een angstwekkende hoeveelheid papieren op tafel, waarvan het meeste gelukkig niet bij de ingekomen stukken behoorde, althans weer spoedig terzijde werd geschoven. Van onze vacantie-trips staat elders het een en ander gememoreerd.

Voorts is een clublied van de J.O.V.D. ter sprake geweest. Bij een vereniging hoort een clublied, was de gedachte. De mening hierover was nogal verdeeld en nu wachten wij even af, of er misschien geniale leden zijn, die iets verantwoordts in elkaar draaien.

Bij de volgende bijeenkomst van het Centraal Kader, op 6 September, zal weer een gedeelte van de reiskosten worden vergoed.

Van de commissie-Hengelo kon nog steeds geen resultaat worden geboekt. Deze zal inmiddels wel hebben vergaderd.

De congrescommissie heeft nu de hoofdzaken voor Meppel zover geregeld, dat er bijeengekomen kan worden.

Het weekend in het najaar zal op 19 en 20 September in Grollo worden gehouden, waar onder andere de landbouw-deskundige van de V.V.D., de heer Louwes, over het plan-Mansholt, de Europese landbouw-integratie betreffende, zal spreken.

Voorts wordt nog gedacht aan een zeer vooraanstaand persoon als tweede spreker, waarover we hopelijk volgende maal uitvoerige inlichtingen zullen kunnen geven.

Tenslotte werd de candidaat-stelling voor het op het congres in November te vormen Hoofdbestuur besproken, waarover de afdelingen nog wel nader zullen horen.

Wat het eind van dit résumé betekent.

KEES VAN REDE

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie, Herengracht 434-438.

Het is juist ontzettend jammer, dat de bestaansmogelijkheid van Nederlanders hier zo moeilijk wordt gemaakt, omdat zij om dit land op te bouwen, niet gemist kunnen worden.

AAN ALLE J.O.V.D.'ers

Het is nodig gebleken de verzending van ons maandblad grondig te reorganiseren.

Na van vele afdelingen in deze de volle medewerking te hebben mogen ontvangen hoopt de administratie dat ieder J.O.V.D.-lid thans De Driemaster ontvangt.

Mochten er nog klachten zijn, laat een ieder zich dan onverwijld tot de administratie, Prinsengracht 1077 te Amsterdam, wenden.

Elke klacht zal onmiddellijk worden behandeld.

Ons doel is: voor elke J.O.V.D.'er een Driemaster, tijdig verzonden naar het juiste adres.

DE ADMINISTRATIE

OVERZEESSE SCHEEPVAART- EN TRANSPORTONDERNEMING „OSTO"

ROTTERDAM
Kleiweg 234
Tel. 49892

Alle zeetransporten
Speciaal: Middellandse Zee, Portugal, Spanje en Zuid-Amerika

Lood- en Zinkverwerker

- AANLEG VAN GAS-
- KOUD- EN WARMWATERLEIDINGEN
- SANITAIRE ARTIKELEN
- GASHAARDEN, FURNUIZEN ENZ.

Noordplein 77b, Rotterdam. Telefoon 42160

GENEESKUNDIG ONDERZOEK VOOR HET HUWELIJK

Ook wij zijn actief bij dit onderwerp betrokken

Velen Uwer zullen bij het lezen van bovenstaand opschrift de wenkbrauwen fronsen en zich afvragen, wat heeft bovengenoemd onderwerp nu eigenlijk met politiek te maken? Toch zijn zij mis, indien zij menen, dat geneeskundig onderzoek vóór het huwelijk (g.o.h.) en politiek niets met elkander uitstaande hebben.

Immers toen ik enige dagen geleden het concept-programma der V.V.D. doorbladerde, viel mijn oog o.a. op art. 10 waarin o.m. staat:

„De Partij, overtuigd, dat het gezin de kern vormt der maatschappij, verlangt dat niets worde nagelaten, dat de morele en materiële bescherming van het gezin kan versterken.”

Hieruit blijkt dus wel, dat g.o.h. en politiek elkander niet uitsluiten. Integendeel!

Want indien we „Medisch Contact” van 18 Juni 1953 open slaan, dan lezen we daar o.a. in, dat enkele artsen en juristen een Open Brief gezonden hebben aan de leden der Staten-Generaal. Nu er een nieuw Burgerlijk Wetboek voorbereid wordt, zagen zij de kans schoon om nogmaals op het probleem van het g.o.h. te attenderen.

In deze Open Brief bepleiten ondertekenaars de instelling van een verplicht geneeskundig onderzoek voor het huwelijk. Dit heeft dus wel degelijk iets te maken met ons persoonlijk leven, en dit gaat vooral ons jongeren aan.

Daar de J.O.V.D. dus a.h.w. „actief” bij dit onderwerp betrokken is, leek het mij gewenst om enige gedachten, die de laatste decennia naar voren gekomen zijn, te formuleren, opdat iedere J.O.V.D.-er voor zichzelf zijn verantwoordelijkheid in deze bewust worde.

Het bepleiten van een g.o.h. is zeker niet van de laatste tijd. Veel is er reeds over geschreven en met name door onze Oosterburen tot uitvoering gebracht. Waarbij duidelijk gebleken is, dat er gevaarlijke kanten kunnen zijn aan het verplichte g.o.h. Gebruikte niet Hitler het verplichte g.o.h. bij zijn rassenwaan? Wilde hij niet door middel van een dergelijk onderzoek er zorg voor dragen, dat er uitsluitend edel-germanen ter wereld kwamen? Hij misbruikte daarmee eigenlijk één der doelstellingen van het g.o.h.!

In de grond van de zaak, zou het g.o.h., althans ideaal gezien, een voortreffelijke instelling zijn. Want „wanneer iemand trouwt is zijn gezondheidstoestand van betekenis voor haar- of hemzelf, voor de nakomelingschap en — daar de Staat er belang bij heeft, dat er gezonde weerstandskrachtige mensen geboren worden — voor de Maatschappij”. Hetgeen Bles reeds in 1914 formuleerde.

Indien we dit nader concretiseren komt het in het algemeen hierop neer, dat het doel van een dergelijk g.o.h. is, dat men elkaar niet besmet (geslachtsziekten, tuberculose) en dat er van genetisch standpunt tegen een huwelijk geen bezwaar bestaat.

M.a.w. dat beide partners niet erfelijk belast zijn, opdat de nakomelingschap zo gezond mogelijk zij.

Tevens dient dit ter correctie van kleine afwijkingen, waardoor later veel leed bespaard zal blijven. Dit moet men zeker niet onderschatten, want vele huwelijken zijn hierdoor onvolkomen. Op sommige consultatiebureau's wordt tevens voorlichting op sexueel gebied verleend.

Wat de besmettelijke ziekten betreft; een ieder zal wel inzien, dat het huwen, met een verse geslachtsziekte tot gevolg heeft, dat men ook

zijn/haar partner besmet. Maar dit niet alleen, want een vrouw die lues heeft, zal vaak ook minderwaardige kinderen ter wereld brengen.

Iemand met enig verantwoordelijkheidsgevoel zal dus uit zich zelf wel wachten, totdat hij/zij volkomen genezen is. Maar betreffende de erfelijke belasting zal men toch het advies van een terzake kundige moeten inwinnen.

De ondertekenaars van de Open Brief stellen voor om o.a. het huwelijk tussen neef en nicht te verbieden. De reden hiervan zal wel zijn, dat waarschijnlijk de nakomelingen erfelijk zwaar belast zullen zijn. En om ons heen ziende blijkt dit ook vaak op te gaan.

Maar om nu wettelijk vast te leggen, dat neef en nicht niet met elkaar mogen trouwen.....? Kijk b.v. naar de Pharao-huwelijken! Trouwen deze Pharao's niet steeds met familieleden om het bezit te vergroten en de gewaardeerde lichamelijke en geestelijke eigenschappen bij het nageslacht te waarborgen en te versterken? Met dit voorbeeld heb ik slechts aan willen tonen, dat men zeer voorzichtig zijn moet met het verbod van huwelijken, alleen op grond van bloedverwantschap. M.i. moet, voordat dit verbod uitgesproken wordt, eerst een degelijk onderzoek plaats vinden.

— 0 —

Geen zuigelingen van beter soort

Dus in het algemeen is de leidende gedachte bij de voorstanders van het g.o.h., dat de huwelijkspartners lichamelijk en geestelijk gezond zijn en geen gevaar voor het nageslacht opleveren. „Waarom trachten we wel bij de planten- en dierenwereld de kwaliteit van het ras te vergroten en doen we dit bij de mens niet?”

Dit klemmt momenteel natuurlijk te meer door de geweldige toename in quantiteit der bevolking, dank zij de perfecte sociaal-medische maatregelen der laatste tientallen jaren..

Immers is o.a. de zuigelingensterfte enorm gedaald. Dit komt niet, omdat tegenwoordig de zuigelingen van een beter soort zouden zijn! Neen, men heeft de uitwendige omstandigheden sterk verbeterd, waardoor ieder menskind vanaf de geboorte „in de watten” gelegd wordt. Vroeger was het zo, dat de sterken in

leven bleven en de zwakken ten onder gingen in de geweldige „struggle for life”, die men als baby moet voeren. En met vroeger bedoel ik niet 1700, maar het begin der 20e eeuw.

Een ander voorbeeld. In de jaren dertig was longontsteking een gevreesde ziekte. Men had na 7 dagen lijden de crisis, waaraan men dan ten onder ging of men overwon haar en bleef leven. Maar tegenwoordig, dank zij de penicilline, is longontsteking een betrekkelijk onschuldige ziekte geworden. En zo zou ik door kunnen gaan, maar dat zou ons te ver voeren.

Wel wil ik gaarne nog opmerken, opdat er geen misverstand kome, dat ik deze voorbeelden alleen genomen heb, om mijn betoog te illustreren! Zeker niet om iets ten nadele van de tegenwoordige sociaal-medische maatregelen te zeggen.

Dus in het algemeen komt het hierop neer, dat de bevolking steeds minder „gehard” wordt t.o.v. uitwendige invloeden, die ons bestaan bedreigen en dat ze daardoor waarschijnlijk kwalitatief achteruit gaat. Vele genetici hebben reeds gewezen op de toename van de erfelijke afwijkingen, terwijl het aantal minderwaardige individuen ook gestaag toeneemt.

Door deze symptomen wakker geschud, zijn velen voorstander van een verplicht g.o.h., waarmee men dus de bevolking kwalitatief tracht te verbeteren! Hierin schuilt een groot gevaar, daar men dit nogal dirigistisch wil aanpakken. Graag zou ik de aandacht willen vestigen op enkele suggesties dienaangaande gedaan, waaruit ten duidelijkste blijkt, dat het voor ons jongeren „let op Uw zaak” geblazen wordt.

Zo tracht b.v. Schrijver (niet schrijver dezes, maar een eugenicus) door middel van een bepaalde indeling het g.o.h. attractief te maken. Volgens hem zouden jongverloofden zich aan een intensief medisch onderzoek moeten onderwerpen. Terwijl dan de volgende certificaten worden afgegeven:

1e. De betrokkenen zijn te allen tijde ongeschikt om met elkaar te huwen;

2e. Het huwelijk kan na een wachttijd van een zeker aantal maanden en na een herhaald onderzoek doorgang vinden;

3e. Tegen het huwelijk van de betrokkenen bestaat geen overwegend bezwaar;

4e. Deze beide mensen moeten zo spoedig mogelijk in staat gesteld worden om te trouwen en een gezin te stichten. (Omdat zij dus behoren tot de z.g. „Stamboekmensen - v. D.). Tot de 4e. categorie zouden dus die mensen behoren, die een super nakomelingschap zouden verwekken. Maar naar een ruwe schatting van Schrijver behoort hier slechts 5% toe; dus dit betekent een enorme discriminatie t.o.v. de andere 95%, daar de personen van de 4e. categorie op een voorkeurslijst geplaatst zouden moeten worden.

Het overheids-, semi-overheids en particuliere bedrijfsleven zou dan allereerst bij aanstelling van nieuw personeel deze lijst moeten raadplegen. Tot welke excessen dit leidt, hoef ik niet te vertellen. Wel wil ik nog zeggen, dat Frets o.a. schreef „als jonge mensen of huwelijksandidaten dragers zijn van waardevolle erfelijke eigenschappen (wat dan gebleken is bij een g.o.h. op 19-jarige leeftijd - v. D.), zullen zij op de betekenis hiervan voor hun nakomelingschap en voor de hele bevolking gewezen moeten worden”. Hier duikt dus ook al weer het begrip van „stamboekmensen” op.

— 0 —

Buiten onze landsgrenzen

Zo zou ik door kunnen gaan, maar U zult er nu toch wel van overtuigd zijn, dat wij J.O.V.D.-ers ten nauwste bij het g.o.h. betrokken zijn en dat politiek en g.o.h. ten zeerste aan elkaar verwant zijn, gezien bovenstaande ideeën die geopperd zijn. Werpen we nog even een blik buiten onze landsgrenzen, dan blijkt b.v., dat in Turkije een verplicht g.o.h. bestaat met huwelijksverbod. Evenals in de Scandinavische landen. Maar hier zijn ook diverse voetangels en klemmen.

Ondertekenaars van de „Open Brief” stellen dus voor een verplicht g.o.h. M.a.w. krijgen we een stuk staatsinmenging in een zeer persoonlijk iets, als de beslissing van twee jonge mensen om met elkaar te trouwen. Want, ondanks het feit, dat ondertekenaars geen huwelijksverbod bepleiten, zal dit er m.i. toch van moeten komen!

Wat betekent een verplicht g.o.h. als men er geen alternatief tegenover stelt? M.a.w. niet onderzocht: geen doorgang van het huwelijk? Dus wil men een verplicht g.o.h., dan moet men ook de consequenties trekken van een huwelijksverbod. Dit lijkt mij toch wel een te ver doorgevoerde staatsinmenging.

Maar met dat huwelijksverbod zijn we er nog niet, want wat doen de „niet-geschikt-bevondenen” dan? Deze zorgen wel, dat ze toch „moe-ten” trouwen en indien dit niet geaccepteerd zou worden door de Burgerlijke Stand, helpen ze zodoende het aantal onwettige geboorten vergroten. Hetgeen betekent, dat die kinderen, ten eerste getroffen worden, omdat ze onwettig geboren zijn en ten tweede zullen het veelal kinderen zijn met een zware erfelijke belasting.

Tevens krijgen we dan een bevordering van de prostitutie en het concubinaat. Heeft men de consequentie van een verplicht g.o.h. getrokken door het instellen van een huwelijksverbod, dan is men er dus nog niet. Want een verbod moet men kracht kunnen bijzetten, anders wordt het een paskwil! En zeker een dergelijk verbod, daar de „niet-geschikt-bevondenen” ook een geslachtsdrift bezitten!

Dus is het logische uitvloeisel hier-

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij KORTEWEG

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

van..... sterilisatie! Want segregatie, afzondering buiten de samenleving, is wél zonder gevaar door te voeren bij patiënten, die ook overigens voor het maatschappelijk leven ongeschikt zijn. Maar levenslange opsluiting zal toch zeker op morele bezwaren stuiten, indien het mensen geldt, die overigens lichamelijk en geestelijk normaal zijn en in staat hun functie in de samenleving op behoorlijke wijze te vervullen.

Voor hen zou dus sterilisatie in aanmerking komen.

Een ander probleem betreft de leeftijd, waarop een dergelijk g.o.h. zal moeten plaats vinden. Velen zijn voorstander van een g.o.h. bij de ondertrouw. Maar m.i. is het dan eigenlijk al te laat. Verrijn Stuart berekent n.l. voor Amsterdam, dat van de 100 eerstgeborenen 26,4 het levenslicht aanschouwden binnen de 6 maanden na het sluiten van het huwelijk. Telt men daar nog bij de 11,9% tussen de 6 en 9 maanden geboren, dan blijkt dat veelal de ondertrouwdatum niet vroeg genoeg zal zijn. Dit waren de cijfers van een grote stad.

Maar ten plattelande beschouwt men in vele streken een kinderloos huwelijk als een economisch nadeel, vandaar dat de man eerst in een huwelijk toestemt als graviditeit is ingetreden. De verlovingsdatum is ook een minder geschikte datum daar de verloving in verschillende sociale lagen een zeer ongelijkwaardig moment is.

Mij lijkt een algehele keuring op 18-19-jarige leeftijd aanbevelenswaardig met een kleine herkeuring (gesl.z./t.b.c.) bij de ondertrouwdatum.

Invloed van de Staat

Uit dit alles blijkt dus, dat voor het instellen van een verplicht g.o.h. nog aangaande vele problemen een beslissing genomen moet worden.

Maar ook blijkt hieruit, dat de Staat bij een verplicht g.o.h. een geweldige inmenging zou krijgen in een zo subtiel iets als het levensgeluk van de a.s. echtgenoten. Iets wat ik principieel van de hand moet wijzen.

Meer zou ik kunnen instemmen met het 3e gedeelte van de Open Brief,

waarin ondertekenaars een wijziging van art. 135 van het B.W. bepleiten. Zij wensen n.l. de af te leggen verklaring door de a.s. echtgenoten uitgebreid te zien met: „en dat zij in alle opzichten de verantwoordelijkheid voor een te vormen gezin op zich nemen”. Hiermee dus appelerend aan het verantwoordelijkheidsgevoel. Want een g.o.h. is zeker geen overbodige luxe.

Daarom zou ik allen op de verantwoordelijkheid in dezen willen wijzen, daar er veel leed mee voorkomen kan worden. Want het gaat niet alleen om U zelf. Neen, U heeft ook een grote verantwoordelijkheid in dezen t.o.v. Uw partner en..... t.o.v. Uw nakomelingsschap. Iedere J.O.V.D.-er die zich zijn/haar ver-

antwoordelijkheid in dezen bewust is, weet wat hem/haar te doen staat! Tot besluit zou ik prof. dr M. J. Sirks („Geneeskunde en Erfelijkheid”) willen citeren, die schrijft, dat „het bezit van kinderen algemeen als een goed recht van gehuwden beschouwd wordt, een recht, dat de mens als levend wezen zichzelf intuïtief toekent.

Dat dit recht verantwoordelijkheid met zich brengt, wordt ook erkend, althans door de meer ontwikkelde volkeren en standen, de verantwoordelijkheid om het kind zo goed mogelijk op te voeden en tot een sociaal bruikbaar lid van de maatschappij te maken. Maar gaat deze verantwoordelijkheid niet verder? Indien men zich werkelijk ernstig en

grondig rekenschap geeft van de rol, die de erfelijkheid ook in het mensenleven speelt, dan wordt het toch spoedig duidelijk, dat deze verantwoordelijkheid zich óók uitstrekt tot de nog onverwekte kinderen, die uit een bepaald huwelijk verwacht kunnen worden. Meer en meer wint de opvatting veld, dat het willens en wetens doen geboren worden van kinderen, wier noodlottige erfelijke constitutie met een zeer grote waarschijnlijkheid te voorspellen is: onverantwoordelijk en onredelijk is. En dat deze verantwoordelijkheid niet alleen geldt jegens het toekomstige kind, maar evenzeer jegens de menselijke samenleving”.

A. T. VAN DUINEN

PARIJS IN DE ZOMER

Een stralende Zondagmiddag in het Bois de Boulogne

De luchtcorridor Amsterdam-Parijs, waarin de verkeersvliegtuigen zich (althans bij slecht weer) moeten begeven, loopt recht over Boskoop en Gouda.

Vanzelfsprekend dus dat ik me had voorgenomen, om goed uit te kijken en indien mogelijk, bekende plekjes uit de lucht te ontdekken.

Het was een stralende Zondagmorgen toen de KLM-Convair „Frans Hals” van Schiphol opsteeg. Vliegen gaat snel en daarom begon ik al dadelijk uit te zien welke richting we vlogen.

De Kaag met zijn tientallen witte zeilbootjes vormde uit de lucht gezien een alleraardigst gezicht.

Toch kon ik me niet goed oriënteren, totdat eensklaps, precies tien minuten na de start van Schiphol, ik uit mijn raampje keek en loodrecht onder me met grote letters Verheul zag staan, de bekende grote letters op het dak van de carrosserie-fabriek. Toen was het verder natuurlijk gemakkelijk.

Ik zat aan bakboord en kon Boskoop niet zien, maar daarentegen had ik een pracht uitzicht over Gouda. Wat een klein stadje lijkt dat maar, vanaf 1850 meter.....

Weér precies tien minuten later passeerden we de Moerdijkbruggen links van ons en, terwijl gezagvoerder Sutton de Convair recht op Parijs aanstuurde, duurde het niet lang meer of Nederland lag alweer achter ons en we vlogen boven België.

Naast me in het vliegtuig zat een Amerikaanse dame, die samen met haar nichtje een fantastische vacantiereis door Europa ondernam.

Ze was met Viruly uit New York komen vliegen en toonde me trots zijn handtekening, die ze van hem gekregen had. Het doet je altijd goed als je Amerikanen de KLM zo hoort roemen en ook deze dame was één en al lof over haar vlucht.

Ze was op Schiphol direct overgestapt in het KLM-vliegtuig naar Parijs. Na enkele dagen Parijs te hebben bekeken zou ze verder gaan naar o.a. de Riviera, Genève, Florence, Rome, Pompei en Capri.

Ze zou met de boot vanuit Napels naar Amerika terugvaren. Liever ging ze vliegen, vertelde ze, maar

alle vliegtuigen van alle maatschappijen waren volgeboekt. Dit hele reisje kostte haar zo'n 2000 dollar. Van het aantal passagiers, dat op soortgelijke wijze jaarlijks „Europa doet” en vooral in Parijs, waar overigens alle nationaliteiten vertegenwoordigd zijn, is het aantal Amerikanen altijd weer enorm groot.

Het is vanuit Amsterdam een kleine anderhalf uur vliegen naar Parijs en met de goedkope toeristenklasse kost een retour nog geen honderd gulden. En wat kom je ongelooflijk veel frisser aan dan na 6 uur in die warme en stoffige trein te hebben gezeten!

Parijs in de zomer vormt een heel ander gezicht dan Parijs in de winter.

De zon maakt de stad veel fleuriger, alhoewel het in Parijs ongenadig kan regenen, óók in de zomer! De terrassen zitten nu overvol, de luchtig geklede Pariisettes zien er charmanter uit dan ooit en de kinderen genieten nu met het mooie weer volop in de parken en de bossen.

In de prachtige tuin van de Tuilerieën vermaken de kinderen zich in de speeltuinen of bij de poppenkast, ze rijden ezeltje of in een bokkenwagen en in de vijvers spelen zij (en niet alleen zij, maar vooral ook hun vaders!) met de prachtigste zeilbootjes die daar, voortgedreven door de wind, in alle richtingen rondrijven.

Ook in het Bois de Boulogne, het grote bos even buiten Parijs, is op zo'n zomerse Zondag een drukte van belang.

Het valt me trouwens altijd weér op in Parijs hoe leuk men er de kinderen weet te kleden. Toegegeven, ze zijn soms wat parmantig en érg netjes met hun witte handschoentjes, maar toch weten de meeste Parijse moeders met hun kinderen allerliefst voor de dag te komen.

Lang de autowegen, die door het Bois de Boulogne lopen, staan op zo'n mooie Zondag honderden auto's geparkeerd, waarvan de inzittenden zich in het bos vermaken met ringen gooien, ballen wandelen, of rustig wat in de zon of in de schaduw liggen. 's Avonds vermaakt men zich in de stad en dat is in Parijs

niet zo moeilijk, al kost het je véél geld.

Het valt me in Parijs ook altijd op, dat de meisjes in de theaters en de bioscopen brutaalweg om een fooi vragen, als je ze niets geeft. Ook op andere wijze probeert men de toeristen zoveel mogelijk geld uit de zak te kloppen en oppassen is wat dit betreft de boodschap.

In het Casino de Paris hoorde en zag ik de bekende Amerikaanse vedette June Richmond, die, waarschijnlijk dank zij haar dik figuur, volgens het programma „de leukste vrouw van de wereld is”.

Volgens „France Soir” weegt ze 160 kilo..... Graag had ik de bekende pianist Arthur Rubenstein in de Opéra werken van Chopin en Beethoven horen spelen, maar helaas was ik daarvoor niet in de gelegenheid. Hier en daar waren in Parijs nog affiches te zien, die opriepen tot protestmeetings in verband met de executie van de Rosenbergs.

Mijn laatste nacht in Parijs sliep bij mij op de kamer de Groningse journalist Wim Dussel, die zojuist zijn reis om de wereld met een Maicomobil-scooter is begonnen. Zijn scooter trok in Parijs enorm veel belangstelling en, zoals Wim me vertelde, had hij in België haast niets anders gedaan dan persconferenties verzorgd en champagne gedronken. Hij was doodmoe toen hij 's avonds in het hotel aankwam.

In tal van dag- en weekbladen zullen we de reportages van Wim Dussel kunnen volgen, terwijl hij waarschijnlijk ook voor de NCRV-microfoon regelmatig reportages zal verzorgen. Hij heeft voor dat werk een kleine, uiterst handige wire-recorder bij zich.

Dit zijn dan zo enkele indrukken van Parijs in de zomer, de stad van de Seine en van de Eiffeltoren (die tussen twee haakjes geverfd wordt vooral ook van de „amour”, kortom waarvoor 315.000 kilo verf nodig is....), de stad van de chansons en de stad, die op ons Hollanders dikwijls zó een aantrekkingskracht kan uitoefenen, dat we Parijs terecht „ons aller hoofdstad” kunnen noemen.

HUGO HOOFMAN

Vriendelijk verzoek

De redactie verzoekt een ieder, in het bijzonder aan degenen, die het afdelingsnieuws verzorgen, het papier waarop de copy wordt vermeld, slechts aan één kant te beschrijven.

Het beschrijven van het papier aan twee kanten is voor elke zetterij altijd een groot bezwaar. Bij voorbaat dank voor de medewerking.

TAPIJTREINIGEN MET DE NIEUWSTE AMERIKANSE MACHINES

ELECTRISCH SHAMPONEREN f 1.50 per m²

ELECTRISCH KLOPPEN . . . f 0.50 per m²

★
DROP...

knapt het op!

TEILINGERSTRAAT 20 - TELEFOON 47111-42962 - ROTTERDAM

Machinefabriek **van Hemert**

Reparatie-bedrijf

VIERHAVENSTRAAT 79, ROTTERDAM-WEST, TELEFOON 32522

VERPLICHTING EN OPDRACHT

Een antwoord aan de heer Van Duinen

Er zou wellicht weinig aanleiding bestaan tot verdere discussie mijnerzijds over het onderwerp van de technische bijstand aan minder ontwikkelde gebieden, ware het niet, dat de redactie boven de reactie van onze vriend Van Duinen als kop plaatste „Een antwoord aan Hein Roethof”, hetgeen de indruk zou kunnen vestigen, dat hier een standpunt volmaakt tegenovergesteld aan het mijne zou zijn geponeerd. Opperflakkige lezing van mijn artikel in het nummer van Mei j.l. leert echter al, dat ook ik getracht heb de juiste proporties niet uit het oog te verliezen.

Zo vestigde ik er immers de aandacht op, dat het bij technische bijstand in de praktijk dikwijls gaat om „een wonderlijke vermenging van ideaal en belang, waarbij niet altijd onmiddellijk te constateren is, welke van de twee in een bepaalde situatie overweegt” en ik stelde voorop, dat het aanbeveling verdienende de technische bijstand te behartigen op een wijze, welke zowel de ontwikkelde als de minder ontwikkelde gebieden gelijkelijk ten goede zou komen.

Eveneens onderstreepte ik nogmaals, dat „in de hierbedoelde sfeer resultaten eerst na jaren van geleidelijk voortschrijdende ontwikkeling kunnen worden verwacht”.

Er zou dus, herhaal ik, weinig aanleiding tot repliek zijn, ware het niet, dat ik tegen de wijze waarop inzender het probleem stelt toch wel bepaalde bezwaren moet aantekenen. Dit mag dan een nuanceverschil betreffen, doch een verschil toch wel van zoveel betekenis, dat enige nadere verheldering op zijn plaats is. Schrijver vestigt namelijk de indruk, dat hij in het geheel niets voor de verpauperde volken wil doen en maar het allerliefst een politiek van „pappen en nat houden” zou willen volgen.

Heet het in het begin van zijn uiteenzetting nog, dat men niet „te snel” en niet op „te grootscheepse” wijze zou moeten trachten de volken in dergelijke gebieden op een „hoger” niveau te brengen, aan het einde wordt met klaarblijkelijk welgevallen een citaat van Tuntler gegeven, waarin alle kosten en moeiten bij voorbaat als weggesmeten worden gebrandmerkt, daar snelle bevolkingsaanwas door geringere sterfte eventuele materiële vooruitgang weer even snel teloor zou doen gaan als deze tot stand gebracht was*).

Hier nu past ernstig protest. Om te beginnen schijnt het een wel zeer onmenslievende en onchristelijke houding om ellende rondom zich te laten voortbestaan zonder enigerlei poging tot verbetering -van de toestand te ondernemen.

Geen waarachtig humanist of christen zal een dergelijke geestesgesteldheid voor zijn rekening durven te nemen en zich aan zijn verantwoordelijkheid in dit opzicht willen onttrekken, zelfs al zou welslagen twijfelachtig zijn.

Er is een zinspreuk van de goede Tollens „Rekent de uitslag niet doch telt het doel alleen” en één van onze grootste vaderlanders heeft gezegd: „N'est besoin d'espérer pour entreprendre, ni de réussir pour persévérer”.

Trouwens missie en zending hebben zich nimmer door aardse tegenslagen laten ontmoedigen, doch integendeel veel prachtig en waarlijk onbaatzuchtig werk in achtergebleven gebieden verricht. Het lijkt overbodig zulks nader aan de hand van voorbeelden te illustreren.

Daar komt bij, dat het Westen zich zijn verplichtingen tegenover deze gebieden als het ware zelf op de hals heeft gehaald door zijn imperialistische politiek van het verleden. Want deze volken hadden niet gevraagd om uit hun isolement verlost te worden, maar zijn er eenvoudig uit gesléépt en deze jarenlange aanraking met het Westen — die voor hen zowel voordelen als nadelen met zich bracht — is thans eenvoudig niet meer ongedaan te maken. Zoals zo vaak kan men ook in dit geval niet terugtreden.

Betrokkenen hebben teveel van de Westerse vruchten geproefd om zich bij een hernieuwd „kannibalenbestaan” te kunnen neerleggen. Er is een zekere drang naar comfort ontstaan er begint een economisch motief te ontwaken, er komt enig meer begrip voor hygiëne etc. En het Westen kan zich van deze vele honderden miljoenen, die het voor een groot deel eerst sedert kort de vrijheid gegeven heeft, niet met een schouderophalen afmaken. Uit eenvoudig eigen belang reeds niet, daar het communisme zich onder dergelijke omstandigheden zeker van hun geesten zal weten meester te maken met alle niet te overziene gevolgen van dien.

Doch als het Westen zich hun lot wel aantrekt komt er zeker een ramp, constateert de schrijver en wijst op het te verwachten aanzienlijke geboorte-overschot. Tja, maar dat is toch maar één zeer bepaald en eenzijdig belicht facet van de zaak. Want leert de ervaring niet, dat in alle tijden bij grotere beschaving (als correctief?) een vermindering van het geboortetal optreedt en is dat niet een van de factoren geweest waardoor sommige overbeschaafde culturen ten gronde gingen? Bovendien, beginnen reeds thans in de betreffende landen zelf — al stuit dit dan vooralsnog op tegenstand van religieuze zijde — geen stemmen op te gaan, die aandringen op het verschaffen van voorlichting inzake geboortebepaling?

En — ofschoon ondergetekende dit standpunt dan persoonlijk niet onderschrijft —, geldt voor vele religieus ingestelden niet het „Weest vruchtbaar en vermenigvuldigt U”, hetwelk dan klaarblijkelijk geplaatst moet worden tegen een achtergrond van rotsvast vertrouwen, dat God, die alles bestiert, ook dit ten goede zal weten te keren?

Er is hier echter een tweeledig element in het spel: een teveel aan mensen en een tekort aan levensmiddelen. Uit het bovenstaande blijkt reeds, dat het teveel aan mensen niet bij voorbaat en onder alle omstandigheden vaststaat. Hoe staat het met het tekort aan voedsel? Worden niet de mogelijkheden tot productie in dit atoomtijdperk steeds overweldigender? Wanneer de energie van het atoom in een nabije toekomst inderdaad vrijgemaakt zal kunnen worden voor het mense-

lijk welzijn, is nog bij lange na niet te overzien welk een invloed dit zou hebben ook op de wereldvoedselproductie. Zijn er trouwens niet reeds thans herhaaldelijk omvangrijke voedseloverschotten, die alleen tengevolge van een minder geperfectioneerde verdeling nog niet op de juiste plaats terecht komen? En opent het ontstaan van meer behoeften in het Oosten en het scheppen van nieuwe consumptieve koopkracht op de lange baan geen gunstige perspectieven ook voor de Westerse handelsmogelijkheden?

Aan het begin van deze beschouwing heb ik opnieuw gepleit voor geleidelijkheid. Is het niet zo, dat in het bevorderen van een geleidelijke en harmonische ontwikkeling de ware vooruitstrevendheid schuilt? De zich noemende progressieve figuren toch willen steeds maar voortsnellen, waarbij zij meermalen de realiteit uit het oog verliezen, met het hoofd in de wolken lopen en de verbinding met de grond kwijtraken. Zij maken dikwerf fantastische plannen en de uitwerking kan hun zelden vlug genoeg gaan. Diametraal daartegenover staan de conservatieven — door de zojuist genoemden ook nogal eens als reactionnaires gekwalificeerd —, die schijnen uit te gaan van het standpunt, dat alle verandering geen verbetering is, doch dan ook veelal als consequentie van een dergelijke geesteshouding zich bij voorbaat tegen iedere evolutie van de maatschappelijke structuur met hand en

tand proberen te verzetten. De waarlijk vooruitstrevende zal beide standpunten van zich werpen.

Hij zal niet bij de pakken gaan neerzitten en zuchtend constateren, dat de wereld slecht is en men het slechte dus maar beter slecht kan laten; evenmin zal hij zich in luchtspiegelingen vermeien, die hem — althans op papier — van de ene verrassing in de andere voeren, hetgeen niet zelden tot hoogst onaangename ontknopingen leidt.

Men ziet, zelfs aan een discussie over het vraagstuk van de technische bijstand kunnen de meest onverwachte conclusies worden vastgekoppeld. Moge zij ons jongeren nog eens voor al onder ogen brengen onze taak en onze verantwoordelijkheid, één van de vier pijlers van onze jongerenorganisatie, in dit opzicht te verstaan.

HEIN ROETHOF

*) Tuntler stelt overigens als voorwaarde de economische achterlijkheid van het land. Een probleem van het kolonialisme is nu juist geweest, dat het de medische-hygiënische situatie van de autochthone bevolking verbeterde, doch de economische achterlijkheid van die bevolking moest laten bestaan. Het is juist een dergelijke incongruentie tengevolge waarvan de door Tuntler verwachte onaangename gevolgen in de hand worden gewerkt. Technische Bijstand echter beoogt een meer gelijkmatige maatschappelijke ontplooiing op alle levensterreinen.

Nieuws uit onze afdelingen

Z.O.-DRENTHE.

Provinciaal Bestuur.

De afdeling vergaderde op 13 Juni in hotel „Cornelis” te Dalen.

De opkomst was goed en ook het bestuur en enige leden van de afdeling Meppel gaven van hun belangstelling blijk, zodat het zaaltje bijna te klein bleek te zijn.

De voorzitter heette allen, en wel in het bijzonder de heer Meijeringh, lid van Gedeputeerde Staten, zomede mevrouw Meijeringh, van harte welkom.

Nadat de notulen gelezen en goedgekeurd waren, hield de heer Meijeringh een inleiding over het werk van de Provinciale Staten.

De Provinciale Wet is in 1852 tot stand gekomen door Thorbecke en is tot heden bijna ongewijzigd gebleven.

Spr. behandelde verder verschillende zaken de Provinciale Staten, in het bijzonder die van Drenthe betreffende. Vervolgens stond hij nog

enige tijd stil bij het werk van de Gedeputeerde Staten.

Na afloop werden de heer Meijeringh verschillende vragen gesteld, welke door spr. op duidelijke wijze werden beantwoord.

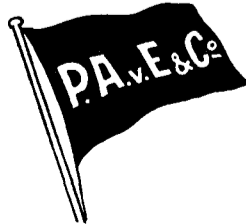
Aan het eind dankte de voorzitter de inleider voor zijn leerzame voordracht dan ook zeer hartelijk.

Door de heer Klaas Draaijers werd vervolgens verslag uitgebracht van de vergadering in Exlo, terwijl verder de heren Jan Hogen Esch en Koert Berends inleidingen hielden respectievelijk over „de gemeenteclassificatie” en „de kerk en de politiek”.

Met Koert was men het niet helemaal eens, zodat nogal enige discussie volgde.

Bij de rondvraag kwamen verschillende vragen en wensen naar voren, welke alle de aandacht van het bestuur hebben.

Nadat de voorzitter er nog op gewezen had, dat belangstellenden ook

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS

AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM - AMSTERDAM
GRONINGEN - HAMBURG

van harte welkom zijn, sloot hij met een wel thuis de vergadering.

HOEKSE WAARD.

Weer actief.

De eerste bijeenkomst na de ramp werd gehouden in de eerste week van April. Op deze avond sprak de heer M. Allewijn, hoofdopzichter van het Waterschap de Hoekse Waard, over het ontstaan van de Hoekse Waard.

Spreker vertelde over het ontstaan der eerste Polders, die op het water werden gewonnen en de eerste kleine dorpjes, waar de mensen zich gingen vestigen. Als eerste dorp werd Strijen genoemd.

In een reeks van jaren ontstonden er meer dorpen. Deze gingen allen ten onder met de Elizabethvloed. Verder gaf de heer Allewijn een overzicht van het voorlopig herstel der dijken in de Hoekse Waard.

In de eerste helft van Mei werd het winterseizoen besloten; op deze bijeenkomst sprak de voorzitter, de heer G. van der Zande, over de Beginselen der J.O.V.D. Deze avond werd de top-avond van het seizoen; er was een grote opkomst en de heer van der Zande behandelde de beginselen der J.O.V.D. op een frisse vlotte wijze.

Spreker gaf een vergelijking met andere politieke jongerenorganisaties en merkte hierbij o.a. op, dat deze organisaties het eigenlijke voorportaal zijn van een politieke partij. Spreker had graag gezien, dat dit ook in onze beginselen zou staan vermeld; meerdere malen werden op Algemene Vergaderingen door bestuursleden opmerkingen hierover gemaakt, doch er werd nog geen verandering in gebracht.

Nadat de heer van der Zande nog enkele punten van economisch-politieke aard had behandeld, werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen, waarvan een dankbaar gebruik werd gemaakt. Na afloop der discussie bleven de leden nog geruime tijd gezellig bijeen.

MEPPEL e.o.

Wat men van ver haalt....

In zijn openingswoord op de bijeenkomst van 4 Juli in restaurant Slot richtte de voorzitter een bijzonder woord van welkom tot de spreker van deze avond, de heer G. C. de Haan, voorzitter van de afdeling Rotterdam.

Deze hield een inleiding over „Kunnen we democratie met democratische middelen handhaven?“

Wat verstaat men onder democratie? Hieronder verstaan we een volksregering. Alle personen hebben stuk voor stuk dezelfde rechten, gelijkheid voor de wet, algemeen kiesrecht en het staatsbeleid is openbaar. Volgens spr. zijn er nu machten die deze democratie willen omverwerpen. Daarom heeft de regering de Binnenlandse Veiligheidsdienst ingesteld.

Deze probeert achter de politieke gedachte te komen van mensen die men niet geheel vertrouwt.

Nu is er een groep gekomen, die niet openbaar is.

Bovendien lopen we daarbij het gevaar, dat ons hierdoor democratische rechten worden ontnomen.

Na de inleiding volgde er een levendige discussie.

Vervolgens werden de ingekomen stukken behandeld. (Er wordt nog eens de aandacht gevestigd op het J.O.V.D.-kamp dat zo'n mooi programma biedt).

Bij de rondvraag kwam één der leden met het voorstel eigen leden een willekeurig onderwerp te laten behandelen. Dit voorstel zal natuurlijk zo snel mogelijk verwezenlijkt worden.

Het was een geslaagde avond.

ROTTERDAM.

Parlementair stelsel.

De laatste bijeenkomst van de J.O.V.D. te Rotterdam in het jaar 1952/1953 vond plaats op Dinsdag 23 Juni j.l.

De heer drs L. E. Groosman heeft die avond een lezing gehouden met als titel: „De ontwikkeling van het Parlementair Stelsel in de West-europese democratieën.“

Wanneer wij ons bezighouden met het onderwerp zoals het vanavond is aangekondigd, aldus spreker, dan moeten wij ons eerst afvragen, wat wij onder een parlementair stelsel dienen te verstaan.

In een parlementair stelsel — aldus de handboeken van het Staatsrecht — wordt een minister of het gehele kabinet geacht het vertrouwen te bezitten van de meerderheid der volksvertegenwoordiging, alsmede is de minister of het kabinet voor zijn daden en uitlatingen verantwoordig schuldig aan het parlement.

Uitgaande van deze parlementaire beginselen valt te constateren, dat er in de laatste decennia belangrijke verschuivingen hebben plaatsgevonden; enerzijds naar de politieke partijen anderzijds naar het (publiekrechtelijk) georganiseerde bedrijfsleven en andere belangengroeperingen.

Spreker toonde aan, dat dit in het thans geldende stelsel in Engeland op scherpe wijze naar voren treedt. In te dienen wetsontwerpen worden daar ter advies voorgelegd aan, hetzij vaste commissies van deskundigen, daartoe speciaal in het leven geroepen, hetzij aan die groeperingen, die bij het te regelen belang het nauwste betrokken zijn.

Het parlement verkrijgt daardoor — vooral op sociaal en economisch gebied — een secundaire functie lijnrecht in strijd met de beginselen van de „parliamentary supremacy“. Na Engeland kwam Nederland aan de beurt, waarbij door spreker uitvoerig werd ingegaan op de ontwikkeling in het verleden en heden van resp. de Organisatie Woltersom en de in 1949 in het leven geroepen Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie.

Ook werd door spreker speciaal de aandacht gevestigd op de positie van de Stichting van de Arbeid en de Sociaal Economische Raad.

Eveneens op economisch gebied zien we de eerder gesignaleerde verschuivingen een rol spelen. De Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie dreigt uit te lopen op monopolievorming, welke de consument in een ongunstige positie zal dringen.

Of de uitwerking van een en ander inderdaad in ongunstige zin zal geschieden is een vraag waarop alleen de toekomst ons een antwoord kan geven.

Sprekende over de organisatie van de Raad van Europa merkte spreker tot slot nog op, dat deze organisatie elke reële basis mist. Parlementariërs en ministers, die in hun nationale parlementen en kabinetten in een tweederangspositie zijn teruggedrongen, kunnen weinig positieve invloed uitoefenen op de eenwording van Europa.

Na de pauze ontwikkelde zich een levendige discussie; er werden vele vragen gesteld en diverse mogelijkheden van verschillende kanten belicht. Dat er uiteraard vragen onbeantwoord moesten blijven is een gevolg van het feit, dat niemand in staat was en is om in de toekomst te kunnen zien.

De opkomst was jammer genoeg gering, wat wel aan het mooie weer te wijten zal zijn geweest. Niettemin was het voor hen, die aanwezig waren een leerzame avond, welke genoeg stof tot overdenken bood.

T. P. DE GEUS

AANNEMERSBEDRIJF

GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sideling 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

Fa. A. Liefwaard

Aanleg van Pijpleidingen

Scheepsreparaties en Onderhoudswerken

Kantoor Dordtselaan 130 d
Tel. 71165

Werkplaats Heijdsdijk 53
Rotterdam

**Aannemersbedrijf - Wegenvbouw
Grondwerken - Zandleverantie**

G. VAN DUIJN

Katwijk aan Zee - Parklaan 330 - Tel. (K 1718) 2047

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100
Schiedam - Tel. 65302

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDE

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

BETONFABR. **MIJNLIEFF** NIJMEGEN

- ▶ BIMSBETONDAKEN
- ▶ GEMIJVLOEREN
- ▶ TRILBETONWERK

SLOETSTRAAT 6 - NIJMEGEN - TEL. 20539

FIRMA J. WILHELM

Reparatie-inrichting voor alle merken

Kantoormachines

(Schrijfmachines, Rekenmachines, Telmachines)

Kortekade 99 - Rotterdam - Telefoon 22896

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

N.V. A. PRINS TH.ZOONS

Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

**H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.**

ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

AANNEMINGSBEDRIJF

J. N. FENGLER

Estafettestraat 22 - Rotterdam-Zuid - Tel. 78416

Voor ONDERHOUDBEDRIJF

Crooswijksestraat 65 - v/h D. KOK - Tel. 26440

Vlaggen-Industrie TERRA-NOVA

Vlaggen voor alle naties

Zuideinde 60 - Telefoon 1109
DELFT

**Speciaal leveranciers aan de Scheepvaart.
Vraagt onze scherp concurrerende prijzen.**

Technisch Handelsbureau B. BROER

ROTTERDAM - ADRIANALAAN 120 - TELEF. 47254

★ **Kogellagers Lagerblokken
Rollenlagers Gereedschappen
Speciale Kogellagertrekkers**

Fa. L. DE KONING

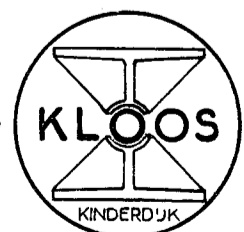
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

JOH. WOLDHUIS
AANNEMINGSBEDRIJF VAN CONSTRUCTIES

- KLINK-, BANK- EN PLAATWERK
- SCHEEPSREPARATIE
- KETEL- EN PIJPLEIDINGEN
- AUTOGEEN EN ELECTRISCH LASWERK

Kantoor: Bergweg 107 - Rotterdam-N.
Telefoon 82392, na 6 uur 72151

Terrein en werkplaats: IJsselmonde, Bovenstraat 200

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

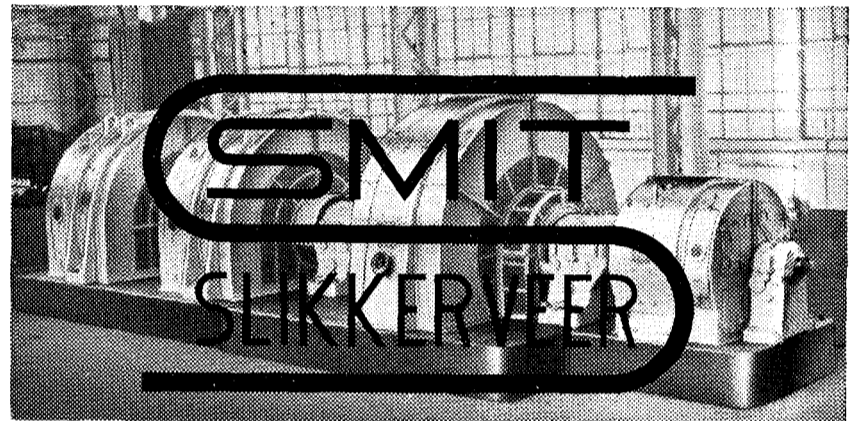
ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLEIGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

★
**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF. EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN“

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 8

Augustus 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:
woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuw-
bouw.
Rente 4½ %.

NEMARCO
UTRECHT

Amsterdamsstraatw. 442b
Telefoon 14061

EEN Plicht VOOR ALLEN

In zijn Nederlands Geestesmerk stelt Huizinga voor allerlei politieke termen eens om de zoveel jaar af te stoffen en het is een gelukkig idee. Niets is zo gevaarlijk als fraseologie, omdat een ieder bij gelegenheid de kans loopt bepaalde termen anders op te vatten dan ze zijn bedoeld. De woorden zijn als geldstukken, ze gaan van hand tot hand en worden besmet, zei een bekend filosoof. En de grote, doch weinig scrupuleuze, Talleyrand schijnt zich krasser te hebben uitgedrukt met de bevestiging: Het woord is ons gegeven om de gedachten te verbergen.

—0—

Het is dan ook niet dan met de uiterste schroom, dat wij de begrippen individualistische staat en collectivistische staat in onze beschouwing over de sociale rechtvaardigheid, de derde mast op ons schip van de vrijheid, denken te betrekken. Want wat betekenen de beide begrippen wezenlijk? Wij leven op het ogenblik stellig niet in een collectivistische staat en evenmin mag men de liberale staat van de vorige eeuw (ook al zo'n gevaarlijke term) als een individualistische kwalificeren. Maar zeker schijnt toch in elk geval, dat wij momenteel in een volmaakt andere gedachtenwereld verkeren als honderd jaar geleden, ook op het punt van de sociale rechtvaardigheid. Na de oorlog immers heeft de idee van de verzorgingsstaat en van de sociale zekerheid een voorlopig culminatiepunt bereikt en het is, aldus wordt meermalen voorgesteld, een toetssteen of men in staat is zijn opvattingen met de geest van de tijd te doen meegaan, welk standpunt men ten opzichte van de sociale zekerheid inneemt. En, laat ons daaraan onmiddellijk toevoegen, daar bestaan zekere gepronde redenen voor.

—0—

Al te lang heeft men zich in brede en waarlijk niet uitsluitend in liberale kringen — terwijl daartegenover dikwijls juist op dit punt in liberale of radicale kringen uiterst waardevolle en tot dan toe ongekende initiatieven zijn ontsproten — vertrouwd gemaakt met de aan de beginselen van de Franse revolutie ontleende gedachtegang, in het kort hierop neerkomende, dat het met de maatschappelijke gelijkstelling — iets anders ook weer dan gelijkma-

king of gelijkschakeling! — wel in orde zou komen indien maar de politieke gelijkstelling was gewaarborgd.

Een ernstige, schoon begrijpelijke misvatting, die tot in het begin van deze eeuw zijn minder smakelijke vruchten heeft kunnen afwerpen en die ook in een later stadium nog niet geheel met wortel en tak bleek te zijn uitgeroeid.

dachte van de sociale zekerheid in een systeem te passen, waarbij ook aan vrijheid en verdraagzaamheid de juiste plaats blijft toebedeeld.

Niet ontkend kan worden — en wij zullen daartoe dan ook geen poging wagen —, dat met name de sociaal-democratische arbeiderspartij in het verleden het vraagstuk van de sociale rechtvaardigheid een goed

CENTRAAL KADER

volgende bijeenkomst op: **Zondag 6 September om 11 uur**
in Hotel-Café-Restaurant **MONOPOLE** (t.o. het station) te **Amersfoort**

De ochtend zal besteed worden aan bespreking van de congres-resolutie.

Des middags zal:

Mr. A. STEMPELS

Adj. Hoofdredacteur van de Nieuwe Rotterdamse Courant

spreken over:

„Sociale aspecten van het liberalisme”

Met de meeste nadruk wijzen wij U erop, dat de bijeenkomsten van het Centraal Kader toegankelijk zijn voor **ALLE** belangstellende leden!

Voorzover de reiskosten een bedrag van f 6.- te boven gaan zal dat meerdere tot f 2.50 vergoed worden.

L. D. Oosterveld, Voorzitter
Centraal Kader Cie

De misvatting is ook daarom begrijpelijk, omdat zij menselijk is. De mens heeft nu eenmaal een zekere neiging tot het schematisch denken en het beeld van Luther inzake de boer, die aan de ene kant van zijn paard dreigt te vallen en, er weer opgetild zijnde, naar de andere zijde gaat overhellen is ons maar al te vertrouwd.

Niets menselijks is ons vreemd — ook de sociale bewogenheid niet — en juist omdat het moeilijk bleek de vrijheid als hoogste en uitsluitend richtsnoer te proclameren zonder de maatschappelijke rechtvaardigheid in het gedrang te brengen, moet ernstig worden gevreesd, dat men ook met de sociale zekerheid als primordiaal beginsel licht geneigd zal blijken te zijn een uiterst gevaarlijk pad te betreden.

—0—

Aan ons als jonge liberalen derhalve de mooie doch verantwoordelijke taak de ge-

eind vooruit gebracht heeft, al zou het non sense zijn haar in dit opzicht bij uitsluiting een beneficium toe te willen kennen.

In de tijd van oprichting van deze organisatie — men leest er o.m. over in Troelstra's Gedenkschriften — verscheen onder leiding van Domela Nieuwenhuis een blad onder de titel „Recht voor Allen”.

Het zal zonder meer duidelijk zijn, dat hier een schoon streven, doch niettemin een praktische onmogelijkheid werd geprocla-

**J. O. V. D. week-end
te Grollo**

19 en 20 September

Voor alle bijzonderheden, zie pag. 3

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

meerd. De rechtsplicht van de een moet noodzakelijkerwijze nu en dan in botsing komen met de rechtsplicht van de ander en in zulke gevallen gaat het er niet om aan beiden het volle pond te geven, doch bij zo redelijk mogelijke afweging van beider belangen, tot een voor beiden redelijk en min of meer aanvaardbaar compromis te komen. Men zou dan ook alleen kunnen stellen, dat het een plicht voor allen wordt naar een dergelijke toestand van betrekkelijke volmaaktheid te streven en men mag zich gelukkig prijzen, dat het begrip daarvoor zoal geen gemeengoed in ons land geworden dan toch in zeer brede kringen is ontwaakt.

—0—

Sprekende op een vergadering van de Vrijzinnig-Democratische Bond in 1935 brak de tegenwoordige prof Oud de staf over dat liberalisme, hetwelk in het economische leven het individualisme al te zeer op de voorgrond had gesteld. En in zijn bekende rede op het jongste congres van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie in Utrecht betoonde de partijvoorzitter zich een overtuigd voorstander van het beginsel der zelfstandige maatschappelijke organisatie, gelijk dit na de eerste wereldoorlog in de vrijzinnige en liberale gedachtegang werd ontwikkeld en uiteindelijk eveneens in de Publiekrechtelijke Bedrijfs Organisatie, mits behoorlijk uitgewerkt, tot zijn recht zal kunnen komen. Deze twee belangrijke uitgangspunten gegeven, waar wij ons van harte bij wensen aan te sluiten, kan de verdere plaatsbepaling nauwelijks grote moeilijkheden opleveren.

—0—

Het streven naar sociale rechtvaardigheid is ons uit het hart gegrepen. Dat dan ook voldoende ruimte moet worden gelaten voor een regelende taak van de overheid in dit opzicht staat vast.

Al te gemakkelijk zijn sommigen geneigd uit het oog te verliezen, hoe de toestand zou zijn, als de overheid, te beginnen met Van Houten, eens niet met het treffen van voorzieningen begonnen was. In dit verband

hoede men er zich voor al te nadrukkelijk vrijheid en staatsbemoeiing tegenover elkander te plaatsen, wat twee geheel ongelijksoortige begrippen zijn. In bepaalde gevallen kan staatsonthouding heel goed vrijheidbelemmerend werken en staatsbemoeiing vrijheidbevorderend, met name als het er om gaat belemmeringen, welke de ontplooiing van de persoonlijkheid op een of andere wijze tegenhouden, weg te nemen.

Men trachtte echter nimmer van het streven naar sociale rechtvaardigheid te smeden een tweesnijdend zwaard, waarmee de ene groep de andere tracht te doorkloven en omgekeerd. Dit streven dient allen te gelden, de arbeiders, de middenstanders, de zogenaamde middengroepen en ook de industriëlen, wier kapitaal en initiatief het ons mogelijk moeten maken de economische basis te verbreden, waarop het gebouw van de sociale zekerheid kan worden opgetrokken.

Het houde tevens rekening met het feit, dat ieder nieuw brokje sociale zekerheid de neiging vertoont de mens een gelijkvormig brokje individuele verantwoordelijkheid te ontnemen, gelijk trouwens in onze vorige beschouwing terzake werd onderstreept. Door het ontwikkelen van de autonome krachten binnen de staat worde voorts het geenszins denkbeeldige gevaar van de allesbeheersende staat, uiteindelijk ook op het geestelijk-zedelijke niveau, duchtig binnen de perken gehouden. Al mag dan bij dit pleidooi voor de zelfstandige maatschappelijke organisatie het gevaar van de onderlinge belangenorganisatie en de klikjesgeest niet onvermeld blijven.

—0—

Hoe nu kan men er tegen waken, dat niet persoonlijke vrijheid en verantwoordelijkheid met het ontstaan van verdergaande sociale voorzieningen in gelijke tred gedomd zullen blijken te zijn onder te gaan? Wij zien dit aldus: verantwoordelijkheid laat zich niet voorschrijven doch kan worden aangekweekt en door een mentale omschakeling in de hand worden gewerkt.

Wie niets bezit heeft over het algemeen de geringste verantwoordelijkheidszin en

hiermede is reeds een belangrijk gegeven aan de hand gedaan. Een drastisch streven naar bezitsspreiding moet dan ook worden beschouwd als een voorname sleutel naar het aankweken in breder kringen van groter verantwoordelijkheidsbesef. Zo en niet anders dient men dit te verstaan. En men zal daarom tevens, zowel in het kleine als in het grote, voldoende ruimte moeten laten aan het particulier initiatief.

—0—

Bovendien blijft het van veel belang de verantwoordelijkheden te leggen daar waar ze thuishoren. Maar al te vaak werd in het verleden getracht de verantwoordelijkheid voor een bepaalde gang van zaken af te schuiven op anderen dan daartoe het meest in aanmerking kwamen.

Zo kan men — om ons tot slechts enkele voorbeelden uit de praktijk te beperken — niet straffeloos de gemeentelijke financiële autonomie blijven uithollen zonder aan de locale verantwoordelijkheid tekort te doen of verwachten, dat de middengroepen haar gewichtige geestelijk-zedelijke en culturele verantwoordelijkheden naar behoren kunnen vervullen ook bij immer voortschrijdende nivelleringspolitiek. Gelijk men evenmin, om een voorbeeld uit een verder verleden in herinnering te brengen, jonge mensen in verantwoordelijkheidszin kan doen opgroeien bij zich voortslepend tekort aan werkgelegenheid.

Wij stemmen toe, dat de consequenties van vijf jaar bezetting grote offers van onze bevolking als geheel noodzakelijk hebben gemaakt. Tot een zo rechtmatig mogelijke spreiding van die offers te komen is eerste eis van sociale rechtvaardigheid en ofschoon de economisch minst bedeedden uiteraard op het primaat van deze sociale rechtvaardigheid ten volle recht mogen doen gelden, trekke men de figuur niet zodanig scheef, dat met de individuele vrijheden en verantwoordelijkheden ook de sociale zekerheid ten laatste te loor zou moeten gaan.

Want slechts in de bovenomschreven zin zal het betrachten van sociale rechtvaardigheid zich kunnen ontwikkelen tot wat ze in onze ogen behoort te zijn, te weten: een plicht voor ons allen.

HEIN ROETHOF.

Geslaagde jaarvergadering der afdeling Hengelo

Barend Hammink tot ere-lid benoemd

Op 26 Juni hield de afd. Hengelo haar algemene ledenvergadering. Dit is wel niet geheel in overeenstemming

met de algemene gang van zaken, maar in verband met het spoedig te verwachten vertrek van enkele bestuursleden uit Hengelo leek het beter reeds zo vroeg tot bestuurswisseling over te gaan.

Bij de terugblik, door de secretaresse, op het afgelopen jaar bleek de afdeling Hengelo zich in een toemende belangstelling te mogen verheugen. Het aantal leden bedraagt thans 27. Verheugend was het te constateren, dat dit niet uitsluitend „leden op papier” waren, doch dat zij op de avonden acte de présence gaven.

Met een geslaagde feestavond, waar twee leden uit eigen kring een korte inleiding hielden, werd het jaar geopend. Met behoorlijke regelmaat volgden de diverse sprekers elkaar op. Zonder iemand van de sprekers bepaald te kort te doen mag zeker de laatste avond worden genoemd als een buitengewoon geslaagde en

interessante. Hier sprak Mevr. Zaal over: „Het belang van goed spreken in beroep en bedrijf”.

Met geestige voorbeelden werd de inleiding verduidelijkt. Tijdens het vragenstellen en de discussies werd ieder tevens gewezen op zijn fouten. Een zeer leerrijke avond.

Vervolgens kwam de bestuursverkiezing aan de orde. Het nieuwe bestuur ziet er als volgt uit: W. ten Cate, voorzitter, W. B. Kolthof, vicevoorzitter, Mej. H. F. Nijhof, secretaresse, J. J. D. Speckmann, penningmeester en A. Nijhof, lid.

Bij de rondvraag kwam de Hengelo-commissie aan de orde. Tot hun spijt konden de twee Hengelose leden van deze commissie geen resultaten meedelen.

Slechts één keer werd vergaderd. Men was van oordeel, dat van de zijde van het Hoofdbestuur weinig activiteit werd getoond.

Stande de vergadering werd de

heer B. Hammink bij acclamatie tot erelid benoemd. Dit voor het baanbrekend werk, dat hij voor de afdeling Hengelo heeft verricht. Van deze plaats nogmaals hartelijk gefeliciteerd, Barend, en wij hopen je nog een tijdje in ons midden te houden. Jouw enthousiasme en inspanning zullen voor ons steeds een aansporing zijn.

Na het officiële gedeelte werd de avond gevuld met gezellig gebabbel bij de koffie.

H. F. N.

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms
een collectie ZEER CHIQUE
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werk-
plaatsen vervaardigd zijn en
bekleed met uitzonderlijk
mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct
door de fabrikant geleverd
worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaertsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid
direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip
voor verzorgde interieurs.

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEË TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Belangrijke WEEKEND-CONFERENTIE IN GROLLO

„Europa en het Liberalisme”

Dank zij een vrij ruime subsidie van de zijde van het secretariaat van de „Europese Jeugdcampagne” werd het Hoofdbestuur in staat gesteld een groots opgezette conferentie te organiseren over enige belangrijke Europese problemen. Deze weekend-conferentie zal plaats vinden op Zaterdag 19 en Zondag 20 September a.s. in „De Berenkuil” te Grollo (Drente).

Wie zich afvraagt hoe daar te komen zonder een eigen of gehuurd vervoermiddel zij geadviseerd per trein tot Assen te reizen. Vanaf het station Assen rijden bussen van de E.D.S. via Schoonoord naar Emmen. Uitstappen bij halte „De Berenkuil” en dan wijst de weg zich vanzelf. De bussen vertrekken uit Assen om 13.27, 16.27 en 17.57. „De Berenkuil” is een van de mooiste gelegen jeugdherbergen in Nederland en is zeer modern ingericht.

Programma:

Aanvang Zaterdagmiddag ± 18.—uur. Daarna broodmaaltijd, waarvoor door de deelnemers zelf een lunchpakket moet worden meegebracht.

In de avondvergadering zal de heer H. D. Louwes, lid van de Eerste Kamer voor de V.V.D., spreken over „de landbouw en de Europese integratie”.

Zondag: ± 9 uur ontbijt, waarna er gelegenheid is voor kerkbezoek en het verkennen van de fraaie omgeving van Grollo.

Des middags na de warme maaltijd zal een vooraanstaand Nederlander een inleiding houden over de politieke stand van zaken in Europa. Hiervoor is uitgenodigd de minister van Buitenlandse Zaken, Zijne Excellentie Mr J. W. Beyen.

Mocht onze minister onverhoopt verhinderd zijn aan onze uitnodiging gehoor te geven, dan zal voor een equivalente vervanging worden zorggedragen.

Na de avondmaaltijd wordt de conferentie tijdig gesloten om iedere deelnemer gelegenheid te geven nog voor het middernachtelijk uur zijn woonplaats te bereiken.

Kosten:

De deelnemersprijs bedraagt f 5.—

per persoon. Door de hierboven genoemde subsidie daartoe in staat gesteld zullen echter de reiskosten integraal worden vergoed. Of men dus nu uit Vlissingen komt reizen of uit Assen de weg naar „De Berenkuil” heeft gevonden, maakt geen enkel verschil, want iedere deelnemer zal de reiskosten volledig vergoed krijgen.

Dit is dus nu eens een conferentie (met welk een uitgezocht programma!) waar iedereen bij wijze van spreken voor een dubbeltje op de eerste rang kan zitten.

Deelname:

staat open voor alle J.O.V.D.-leden en voor leden van de overige bij de Politieke Jongeren Contact Raad aangesloten jongeren-organisaties. De aanmeldingen moeten vóór 11 September worden verzonden aan ons H.B.-lid H. Homan, Vogelkerslaan 30 te Assen, die zo bereidwillig was de organisatie van deze conferentie op zich te nemen. Late niemand deze unieke gelegenheid voorbijgaan om op zo deskundige wijze over de Europese problemen te worden voorgelicht. Wij ver-

wachten minstens dat iedere afdeling op ruime schaal op deze weekend-conferentie zal zijn vertegenwoordigd.

Wij verwachten een overweldigende opkomst; „De Berenkuil” is daar trouwens geheel op ingesteld.

Komt allen, U zult er geen spijt van hebben.

HET HOOFDBESTUUR.

N.B. Men wordt verzocht zelf dekens mede te brengen. Alle deelnemers zullen enkele dagen voor de conferentie nog een convocatie met alle nadere mededelingen ontvangen.

J.O.V.D. doet mee aan grote Europese Jeugddag

Voorts nog enige belangwekkende samenkomsten

Op 10 October a.s. kunnen de Nederlandse politieke jongeren de kracht van hun geloof in een grotere Europese eenheid tonen in een grote boeiende bijeenkomst in Den Haag.

De levens- en politiek-beschouwend jongerenverenigingen, waaronder de J.O.V.D. een actieve rol vervult, organiseren dan een Europese Jeugddag, die ook door honderden jongeren uit het buitenland zal worden bijgewoond. In totaal worden 4500 jongeren verwacht. Elke J.O.V.D.-ster en -er, die het ernstig meent met de Europese eenheid wordt in Den Haag verwacht.

De Europese Jeugddag zal het sluitstuk vormen op het Europese Congres, dat op 8, 9 en 10 October in de Ridderzaal gehouden wordt. Talloze grote figuren van het Europese politieke leven zullen daar aanwezig zijn, o.a. de heer P. H. Spaak uit België.

Het programma van de Europese Jeugddag luidt als volgt:

Ontvangst om 2.30 uur van de deelnemers op Houtrust;

Europees Cabaret;

Maaltijd in de Dierentuin (eigen lunchpakket meenemen, koffie wordt kosteloos verstrekt);

Fakkeloftocht naar het Binnenhof.

Toespraken door deelnemers van het Congres van Europa en de Europese Jeugddag;

Slotmanifestatie.

De reis naar en van Den Haag wordt door de deelnemers gezamenlijk gemaakt met autobussen, die uit en naar alle delen van ons land zullen rijden.

De kosten bedragen in totaal f 1.50 (één gulden, vijftig cent), alles inbegrepen. Ook de autobus is hierin begrepen, ongeacht of U 15, 50 of 150 km van Den Haag afwoont!

Het Hoofdbestuur rekt erop, dat een groot aantal J.O.V.D.-sters en J.O.V.D.-ers van de geboden gelegenheid gebruik zal maken en aan deze bijeenkomst mee zal doen.

Men kan zich vóór 15 September opgeven bij:

Edgar Nordlohne, Weissenbruchstraat 271, Den Haag, onder overmaking van f 1.50 op diens postgirorekening, nummer 441018. Men vermeldt op het linkergirostrookje: Naam, Voornamen, Adres, Geslacht en J.O.V.D.-ster of J.O.V.D.-er.

Tot zient dus op de Europese Jeugddag in Den Haag. En niet vergeten: opgeven vóór 15 September a.s. Doet het nu direct!

EN.

Behalve de Europese Jeugddag van 10 October a.s. (zie elders in De Driemaster), organiseert het Nationaal Comité voor Nederland van het Europees Jeugdwerk der Internationale Beweging nog enige belangwekkende samenkomsten.

Op Zaterdag, 26 September 1953 wordt een bijeenkomst gehouden over het „Vluchtelingen-vraagstuk”, met mr C. Brouwer (UNHCR-vertegenwoordiger in Nederland) als spreker. Plaats: Utrecht, Restaurant Vredenburg, Vredenburg 13; aanvang: 2.45 uur.

Deze bijeenkomst is toegankelijk voor de leden van de Nederlandse Jongeren Raad en hun invité's. De J.O.V.D.-ers, die deze bijzondere jongerenraadsvergadering willen bijwonen, kunnen hun wens daartoe tot 5 September a.s. kenbaar maken aan: Edgar Nordlohne, Weissenbruchstraat 271, Den Haag, die zijn medewerking aan de introductie zal verlenen.

Verder wordt de aandacht gevestigd op de Conferentie „Rural Reconstruction”, te houden van 19 tot 27 September a.s. op de Volkshogeschool „Allardsoog” te Bakkeveen (Friesland). Deze conferentie wordt georganiseerd door de Stichting voor Europees Volkshogeschoolwerk in samenwerking met „Allardsoog”.

De conferentie behandelt opbouwvraagstukken ten plattelande. Sprekers uit verscheidene landen zullen algemene uiteenzettingen geven, alsmede speciale aspecten van dit vraagstuk in het eigen land belichten.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door de directeur van het Europees Jeugdwerk, Parkstraat 85a Den Haag. Elke J.O.V.D.-er kan zich voor deelname rechtstreeks opgeven bij de Volkshogeschool „Allardsoog” te Bakkeveen.

De Hoofdbesturen van organisaties, aangesloten bij de Politieke Jongeren Contact Raad, zijn uitgenodigd voor een conferentie op Vrijdagavond en Zaterdag, 11 en 12 September a.s. op het conferentieoord „De Horst” in Driebergen. Het onderwerp van deze conferentie zal

zijn: „De ontwikkeling naar een Verenigd Europa”.

Als sprekers zijn uitgenodigd de heren Van der Goes van Naters, Scholten en Stempels. Bovendien wordt de deelnemers een filmprogramma aangeboden en is er ruim gelegenheid tot onderling contact.

De conferentie wordt geopend op Vrijdagavond te 19.30 uur en gesloten op Zaterdagavond te 18.30 uur. De deelnemers krijgen 's Zaterdags een ontbijt, lunch en warme maaltijd aangeboden.

De reis- en verblijfkosten zijn geheel voor rekening van de P.J.C.R. daartoe in de gelegenheid gesteld door een financiële bijdrage van de „Europese Jeugdcampagne”.

Van de zijde van de J.O.V.D. worden ten minste twaalf deelnemers verwacht. Daar het zich laat aanzien, dat niet alle HB-leden naar deze conferentie zullen kunnen gaan, kunnen niet-HB-leden, die hiervoor belangstelling hebben, zich als gegadigde tot 5 September a.s. melden bij: Edgar Nordlohne, Weissenbruchstraat 271, Den Haag, die zijn medewerking verleent aan de introductie bij de P.J.C.R.

Voorlopig programma J.O.V.D.-Congres 1953 te Meppel

Zaterdag 14 November.

14.45 commissiebijeenkomsten.

16.15 ontvangst ten stadhuis.

17.— opening Congres;

Algemene Vergadering.

19.30 diner.

21.30 cabaret.

22.30 „gezellig samenzijn”.

Zondag 15 November.

9.30 uitstapje naar Staphorst,

aangeboden door het

Noordelijk District van de J.O.V.D.

10.40 Ochtendwijding, ds van

Wezep uit Eext.

11.30 voortzetting Algemene

Vergadering.

13.15 lunch.

14.15 lezing door vooraanstaand

liberaal.

15.15 Bestuursoverdracht, be-

spreking prae-adviezen

en resoluties.

17.— sluiting.

De Driemaster

Maandorgaan van de jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar

Ammy de Muynck,

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Seroos-

kerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amster-

dam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.—

per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie, Herengracht 434—438.

De hereniging van Duitsland onder de schijnwerpers

Impressies van een kaderbijeenkomst der D.J.D. te Volperhausen

Het zo moeilijke probleem van de hereniging van Duitsland was het onderwerp van het gesprek, dat tussen Westduitse, Berlijnse en in Westduitsland en Berlijn levende Oostduitse vertegenwoordigers van de Deutsche Jung Demokraten, tezamen met enkele vertegenwoordigers van de „Jeunesses Démocratiques Luxembourgeoises” en de J.O.V.D. onder de uitstekende leiding van Friedrich Jahn in het D.J.D.-huis te Volperhausen (55 km Oostelijk van Bonn) werd gehouden in de week van 15 t.m. 22 Juli j.l.

Opmerkelijk was, dat de meningen over de oplossing van dit voor alle Duitsers zo na aan het hart liggende probleem zelfs binnen één organisatie van politiek gelijk denkenden zo sterk uiteenlopen.

Fanatieke en fel nationalistische gezindte uitlatingen van de zijde van een tweetal in W.-Berlijn wonende Oostduitsers deden vaak zeer onsympathiek aan. Opvallend was, dat een andere vertegenwoordiger uit het Oosten, een ex-S.S.-officier nota bene, op een rustige, objectieve en sympathieke wijze de verschillende problemen behandelde. Hij was het ook, tezamen met andere uit het Oosten verdreven lotgenoten, die naar voren bracht, dat dergelijke fanatieke gedachten niet door het gros der Oostduitse bevolking worden gedeeld.

De weinige punten, waaromtrent alle vertegenwoordigers het eens waren: ten eerste: de Westduitse partijen voeren een weinig uniforme politiek t.a.v. de oplossing van dit probleem, zeer ten voordele van haar politieke tegenvoetters; ten tweede: een groot aantal vluchtelingen uit het Oosten schijnen, naarmate het hun economisch beter gaat, hun landgenoten in het Oosten meer en meer te vergeten.

Wel was het verwijt der fanatiekelingen, dat noch in Westduitsland, noch in de andere Westerse landen voldoende besef aanwezig is van de verschrikkelijke morele en politieke druk, waaronder de Oostduitse bevolking leeft. In dit verband werd er de nadruk op gelegd, dat de meest voor de hand liggende middelen om de hereniging tot stand te brengen of althans daartoe een poging te doen door de houding van de regering te Bonn worden genegeerd. Zo heeft de Oostduitse regering reeds meermalen getracht om met Bonn een bespreking over dit vraagstuk te beginnen, maar Bonn weigert om met de Oostduitse regering te praten, omdat zij een niet door het volk gekozen regering is. Hierbij wordt toch wel uit het oog verloren — aldus redeneren sommigen — dat de Oostduitse regering de reële macht uitoefent in een belangrijk Duits gebied. Een tweede middel, n.l. om te onderhandelen met Moskou, blijft eveneens onge-

bruikt, zo luidt verder de redenering van velen. Waarom zegt de regering van Adenauer niet tot Moskou: als de mogelijkheid van een herenigd Duitsland wordt verwezenlijkt, dan is Duitslands toetreding tot de Europese Defensie Gemeenschap onnodig? Dit schijnt een scherp argument, omdat Moskou dit toch het liefst wil voorkomen; de weg naar een bewapende neutraliteit lijkt hier de aangewezen oplossing. Hiermede is de snelste en doeltreffendste methode aangegeven om de Oostduitse bevolking aan de greep van de Russische terreur te ontrukken. Wel moet er eventueel rekening mede worden gehouden, dat de bezettende machten haar steunpunten zullen willen behouden; speciaal de Russen zullen wellicht voorhands nog niet willen terugtrekken, maar dan is toch tenminste een status als in Oostenrijk bereikt met één regering en de mogelijkheid van vrije verkiezingen.

Het buitenland dient ook meer aandacht te besteden aan Oostduitsland en wel om de volgende twee redenen: ten eerste is Duitsland een in tweeën gehakt gebied, waardoor men gemakkelijker toegang heeft — speciaal via Berlijn, waar de Westduitse regering behoorde te zitten — tot het door de Russen bezette gebied dan tot een der andere „volksdemocratisch” geregeerde landen, ten tweede is het het Oostduitse gebied onder deze landen, dat niet rechtstreeks aan Rusland zelve grenst, waardoor de kans, wanneer althans bepaalde voorwaarden worden aanvaard, groter is, dat Rusland uit propagandistische of prestige-overwegingen dit gebied een grotere vrijheid zal geven.

De andere Oostduitse en Berlijnse vertegenwoordigers stonden, zij het met enig voorbehoud, aan de zijde van het Westduitse standpunt. Met enige verontwaardiging werd van de hand gewezen, dat in Westduitsland geen begrip zou bestaan voor de onmenselijke terreur, waaronder de Oostduitse bevolking al meer dan acht jaar leeft.

Niet alleen houden de verantwoordelijke instanties te Bonn zich met dit probleem bezig en zijn er verschillende officiële organisaties op dit terrein aan het werk, maar ook elke grote partij heeft haar „Ost-Büro”, dat nauwe contacten onderhoudt met geestverwanten achter het IJzeren Gordijn.

De houding van de regering te Bonn tegenover die te Pankow is juist; deze laatste regering vertegenwoordigt niets en is slechts een instrument in handen van Moskou. De Russen zijn in Oostduitsland de baas en er worden dan ook wel officieuze contacten onderhouden met Semjonow, de Russische Hoge Commissaris. Officieel contact met

Moskou is ook niet mogelijk, want niet alleen bestaan er geen diplomatieke betrekkingen tussen Bonn en Moskou, maar bovendien wordt de Westduitse regering „het agentschap van het Amerikaanse kapitalisme”, door Moskou niet erkend.

Deze twee middelen zijn dus ondeugdelijk evenals de neutraliteitsgedachte. Dat Moskou in Duitsland een Oostenrijkse status zou prefereren boven de huidige, is weinig waarschijnlijk, gezien de weinige voordelen en de kans op een groot prestige-verlies.

Overigens is Oostenrijk al evenmin vrij om te doen en te laten, wat het wil. De Oostenrijkse regering moet zo nu en dan wel concessies doen. Een onbewapende neutraliteit betekent voor Duitsland, dat het een gemakkelijke prooi wordt van de communisten en dat houdt tevens in een gevaar voor de wereldvrede. Eén der voorwaarden voor een bewapende neutraliteit zal wel zijn, dat de Oostduitse volkspolitie, waarvan de sterkte kan worden gesteld op 300.000 volledig bewapende en uitgeruste soldaten, een onderdeel zal moeten uitmaken van het te vormen nieuwe Duitse leger; hierbij nog gevoegd dat van Oostduitse zijde wel zal worden verlangd, dat tot aan het moment der algemene vrije verkiezingen een gemeenschappelijke regering zal moeten worden gevormd met de Oostduitse machthebbers, of in elk geval een dergelijke oplossing moet worden nagestreefd, dat de belangen, welke deze machthebbers heten te vertegenwoordigen, voldoende zijn gewaarborgd, is het duidelijk, dat het bewapende neutrale Duitsland wel eens hetzelfde lot zou kunnen ondergaan als Tsjechoslowakije in 1948.

Van Westduitse zijde wordt alleen beschikt over een corps van 20.000 tot 30.000 man licht bewapende grenspolitietroepen. Tenslotte dient nog te worden bedacht het simpele feit, dat de westelijke geallieerden niet sympathiek staan tegenover een nationaal Duits leger; trouwens in Westduitsland is deze gedachte evenmin populair.

Als dan ook in reële politieke termen wordt gedacht, dan is de verwerping van de neutraliteitsgedachte, met het oog op de te brengen offers, door de regering te Bonn, alleszins begrijpelijk. Ondanks het feit, dat de Westduitsers evenals de Oostduitsers, vurig verlangen naar de hereniging, zal toch tot de erkenning moeten worden gekomen, dat er slechts weinig middelen ter beschikking staan om tot dit doel te geraken.

De hereniging van Duitsland mag niet worden gezien als een zuivere nationale aangelegenheid, maar moet worden beschouwd als een onderdeel van de Europese problemen, waarvan de oplossing moet worden gezocht via de Europese Unie, die sociaal, economisch en militair krachtig genoeg is om het binnenlandse communisme te bestrijden en aan het Oosten eisen te kunnen stellen. Het is de oprechte wens van de meeste Duitsers om mede te werken aan de totstandkoming van deze Europese Unie.

Door de buitenlandse vertegenwoordigers werd het Westduitse standpunt onderschreven en opgemerkt, dat het Oostduitse probleem

moet worden gezien — op internationaal niveau — in verband met de bevrijding van geheel Midden-Europa. Daarbij wordt de bezetting van b.v. Polen en Tsjechoslowakije door velen als een groter onrecht beschouwd dan die van Oostduitsland, welke wordt gezien als een straf voor de Duitse wandaden in de laatste oorlog. Dat het buitenland onverschillig zou staan t.a.v. het lot van Oostduitsland, wordt gelogenstraft door de houding der westelijke geallieerden, b.v. Berlijn (de luchtbrug etc.).

Het zijn ook de Amerikanen, die de Europeanen het „Eendracht maakt macht” voortdurend voorhouden. Het zijn ook vele bewoners der Europese landen buiten Duitsland, die, hoewel zij het door Duitsland aangerichte onrecht noch zijn vergeten, noch hebben vergeven, bereid zijn met de democratisch denkende Duitsers een Europese Unie op te bouwen.

Want, zoals terecht naar voren werd gebracht, alleen een Verenigd Europa, sociaal, economisch, moreel en militair sterk, zal weerstand kunnen bieden aan de brutale eisen van Moskou, ja zelfs zelve eisen kunnen stellen en daarbij een organisatie kunnen opbouwen met de vrije krachten uit de „volksdemocratische” landen om tijdig die morele en effectieve steun te kunnen bieden, wanneer de 17e Juni zich zou herhalen.

Deze 17e Juni moet als een waarschuwing gelden voor de West-Europese landen, zelfs als een verwijt, dat die organisatie nog niet is opgebouwd.

In Europees verband moet ook de oplossing worden gezocht voor de uiterst kritieke situatie in Frankrijk en Italië. Het is echter onjuist om de politici dezer landen alleen verwijten te doen; veel wat tot stand moet worden gebracht hangt in eerste instantie af van Westduitsland, m.n. in het buitenland moet de overtuiging groeien, dat niet alleen met de mond de democratie en West-Europa aangehangen wordt, maar ook daadwerkelijk.

En in dit opzicht heeft Duitsland nog veel te doen en een hernieuwd vertrouwen in Duitsland wordt niet bevorderd door herhaald geschreeuw om meer souvereiniteit en „Gleichberechtigung”, door intrige-politiek in het Saargebied, door het optreden van ex-Maarschalk Kesselring met de „Stahlhelm”, door het bezoeken van oorlogsmisdadigers door dr. Adenauer, door het niet onmiddellijk terugsturen van de Nederlandse SS-moordenars, door de super-nationalistische verkeerspolitiek van dr. Seebom, door het soms onheuse optreden van Duitse toeristen in het buitenland, etc.

De wens werd tenslotte naar voren gebracht, dat Duitsland de kracht moge opbrengen om zich meer naar het buitenland te richten en de destructieve krachten onder de duim te houden, waarbij de houding past van: „Wij hebben veel onrecht aangericht, maar wij willen ons best doen om dit onrecht zoveel mogelijk te herstellen.”

Het Duits-Israëliëse verdrag en de Kolen en Staal Gemeenschap zijn twee van zulke daden.

JACQUES LINSSEN.

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij KORTEWEG

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

Nieuwe politieke machtsverhoudingen en de rol der politieke partijen

(Ingezonden).

Het valt steeds weer op, dat in beschouwingen over de huidige politieke constellatie in de meeste der West-Europese democratieën teveel de nadruk wordt gelegd enerzijds op de overheersende posities, die de parlementen zouden innemen — en dit impliceert dan een overschatten van de betekenis der politieke partijen — anderzijds op het feit, dat de regeringen thans nog in staat zouden zijn bepaalde doeleinden na te streven zonder daarbij terdege rekening te moeten houden met de mening van belangengroeperingen.

Tot voor enkele decennia gold het algemeen beginsel der parlementaire suprematie, dat wil zeggen, dat de ministers slechts kunnen regeren bij gedogen van het parlement. Het parlement is in deze gedachtengang soeverein.

Het zwaartepunt van het regeren ligt bij het parlement. Het parlement is een controle-apparaat met als taak het gehele bestuursbeleid te controleren. Geen onderwerp van staatsbestuur is aan deze openbare en algehele controle onttrokken.

Nu rijst onmiddellijk de vraag of thans, in de verhouding regering-parlement, met bovengenoemde beginselen is gebroken. Het antwoord hierop moet nog steeds ontkennend luiden.

De regering regeert nog steeds bij gedogen van de volksvertegenwoordiging. Het parlement is nog steeds een alomvattend controle-orgaan, maar in de staatkundige verhoudingen zijn grote verschuivingen opgetreden.

Na de laatste wereldoorlog zijn naast regering en parlement andere groeperingen aan het firmament der politieke machtsverhoudingen verschenen.

Aan de ene kant zien we het georganiseerde bedrijfsleven een belangrijke plaats voor zich opeisen. Aan de andere kant spelen belangengroeperingen in de vorm van vakverenigingen — aan werkgevers- en aan werknemerszijde — een steeds grotere rol bij het bepalen van de inhoud van het sociale- en economische beleid der regeringen.

Wanneer een regering voornemens is een bepaalde materie bij wet te regelen, dan is het in Nederland, Engeland, Frankrijk en Duitsland gewoonte geworden, dat deze regering in vóóroverleg treedt met de organisatie (bv. Kamers van Koophandel, Vakverenigingen, Bedrijfsorganisaties) welke bij het te regelen belang het nauwst is betrokken. Nadat in dat vlak volledige overeenstemming is bereikt, wordt het ontwerp van wet — waarvan de inhoud in vele gevallen door de belanghebbende organisatie zelf is vastgesteld — aan het parlement ter goedkeuring voorgelegd.

De volksvertegenwoordiging kan dan meestentijds niet anders doen dan een dergelijk ontwerp bekrachtigen. Het parlement kan natuurlijk een afwijzende houding aannemen, maar dat zou dan niet getuigen van veel inzicht in de reële machtsverhoudingen.

Ook de koningen in de nog bestaande constitutionele monarchieën blijven een onmisbaar orgaan — constitutioneel — waar het gaat om taken van wetgevende en uitvoerende aard. Maar is men thans nog geneigd — sedert 1840 — aan de koningen een de facto machtspositie toe te kennen?

Heeft het beginsel der ministeriële verantwoordelijkheid aan het parlement dit niet reeds lang ongedaan gemaakt? Dreigt thans niet de positie van de parlementen dezelfde kant op te gaan? Vervalt de ministeriële verantwoordelijkheid aan

de volksvertegenwoordiging niet tot een verantwoordelijkheid mede rechtstreeks aan de politieke partij of enige andere belangengroepering?

Wanneer wij ons even beperken tot de sociale maatregelen welke in Nederland na de oorlog zijn getroffen, dan zien wij dat bij de totstandkoming van deze regelingen de Stichting van de Arbeid — het overkoepelend orgaan van werkgevers- en werknemersorganisaties — een zeer belangrijke, zo niet overheersende rol heeft gespeeld. Wij mogen ons in Nederland gelukkig prijzen, dat tot op heden al deze regelingen — ook in de boezem van deze Stichting — zonder veel wrijving zijn tot stand gekomen. Er is nagenoeg geen sprake geweest van een openlijke controverse tussen regering en de georganiseerde vakbeweging. Ook op economisch gebied zien wij een soortgelijke functie, maar dan uitgeoefend door de Sociaal Economische Raad.

Wat in deze de positie is van het parlement staat nog te bezien, maar zeker is, dat dit orgaan in genoemd vlak van zijn oorspronkelijke positie is weggedrongen.

Een ander verschijnsel — maar eveneens rakende de verhouding regering-parlement — is het feit, dat ministers (de zg. partij-ministers) zich rechtstreeks gebonden achten aan de politieke partij waartoe zij behoren.

Het komt dan ook voor, dat een minister zijn ontslag aanbiedt niet omdat hij getroffen wordt door een wantrouwensvotum van de Kamer, maar door de ongunst van de politieke partij waartoe hij behoort.

Wanneer wij tegen de achtergrond van bovenstaande opmerkingen ons een beeld trachten te vormen van de huidige reële verhoudingen in Frankrijk en Duitsland, dan zien wij, dat ook daar de vakbeweging (en in Frankrijk o.a. ook de Economische Raad) een steeds grotere druk beginnen uit te oefenen op het te voeren regeringsbeleid op sociaal-economisch- en financieel terrein.

In Frankrijk hebben verschillende grote vakverenigingen de regering-Laniel reeds gevraagd rechtstreeks met hen in contact te treden, ten einde een oplossing te vinden voor de huidige politieke moeilijkheden. Merken wij vervolgens nog op, dat ten aanzien van het te voeren beleid op het gebied der woninghuren en de compensatie-maatregelen de regering in Nederland zich rechtstreeks heeft verstaan met de So-

ciaal Economische Raad (en wij kennen allen de reactie van de vakbeweging, welke niet tot de voorbesprekingen werd toegelaten) dan komt hier toch wel heel duidelijk naar voren, dat zich hier zeer belangrijke verschuivingen aan het openbaren zijn.

De positie van de politieke partij is een andere geworden. Was haar doel via het parlement — de enige voor haar openstaande democratische weg — rechtstreeks invloed uit te oefenen op het te voeren regeringsbeleid, thans is de politieke partij en de regering partij geworden in de strijd om de macht naast

vele andere zeer op de voorgrond getreden organisaties.

Tenslotte merk ik hier nog op, dat de politieke partij zich haar veranderde positie in het kader der zich wijzigende machtsverhoudingen wel dient te realiseren.

Het is immers nog steeds zo dat, waar men b.v. Europese integratie nastreeft, men dit tracht te bereiken via samenwerking van regeringen en parlementariërs, terwijl daarbij dan vergeten wordt, dat die regeringen en parlementariërs hun oude positie hebben verloren.

Drs. L. E. GROOSMAN.

Duitsland, probleem voor zichzelf en voor Europa

Nog enige indrukken van een driedaags verblijf bij de D.J.D.

Het was allemaal erg plotseling en overhaast gegaan.

Eerst de uitnodiging die uit de lucht kwam gevallen, toen het besluit om te gaan en de daaraan verbonden consequenties, zoals het halen van deviezen, kaartjes kopen en je boeltje pakken.

Maar eindelijk zaten we die Zaterdag, de 18e Juli, dan toch in een overvolle Italië-express (enige andere J.O.V.D.-ers gingen per auto!). We waren dus heus op weg naar een studieweek der Deutsche Jung Demokraten, die van 15 tot 24 Juli werd gehouden in een klein gehucht, Volperhausen geheten. Een studieweek, die gewijd zou zijn aan de hereniging van Duitsland, gezien in het raam der Europese eenwording.

Hoewel ik slechts 3 dagen aanwezig kon zijn op deze interessante bijeenkomst, geloof ik toch wel een, zij het onvolledig, beeld te hebben gekregen van de gedachten en gevoelens der daar aanwezige jonge Duitsers.

Als verheugend feit viel te constateren, dat er onder deze ca. 20 jongeren zeker enkelen waren met een nuchtere voorstelling van de stand van zaken. Mensen, die sympathiek aandeden door hun rustig optreden en hun begrip voor de Europese gedachte. Bij hen was werkelijk een ernstig streven merkbaar zich vrij te maken van het typische eng-nationalistische denken, de Duitsers zo vaak eigen. Zij waren zich van eigen fouten en tekortkomingen bewust en bereid hard mee aan te pakken om de moeilijkheden der vrije wereld gezamenlijk op te lossen.

Helaas staken hiertegen wel zeer ongunstig af de lieden die de, naar mijn mening nog altijd veel te grote, groep Duitsers met minder prettige ideeën vertegenwoordigden. Vooral twee D.J.D.-ers uit West-Berlijn hadden een zo eng-nationalistisch standpunt, hielden zo star vast aan de Deutschland über alles-idee, dat het bepaald irriterend was. Het kwam dan, ook van de kant der Duitsers, herhaaldelijk tot felle reacties tegen deze fanatici.

Duitsland en zijn problemen, vooral dat van zijn hereniging, is het enige dat voor hen bestaat. De moeilijkheden waarmee het Westen heeft te kampen, of zelfs maar het feit, dat zovele andere volkeren nog „genieten” van de „voordelen” der Russische heilstaat, het interesseert hen

helemaal niet.

Het is bijna onmogelijk de mensen aan het verstand te brengen, dat deze zaken niet in een ommezien zijn op te lossen en dat forceren hier niemand een stap verder brengt.

Helaas, deze lieden althans, waren doof aan dat oor. Hierin ligt naar mijn gevoel het gevaar, dat zij zich door hun „verongelijkte” houding gaan isoleren en ook goedwillende Duitsers met deze houding besmetten. Zij hebben reeds een keer getoond, dat deze houding hen goed ligt!

Als slot van deze indrukken zou ik dan ook als mijn mening willen geven, dat het noodzakelijk is een zo groot mogelijk contact met de Duitse jongeren te houden. Studieweken e.d. zijn zeer geschikt om in onderlinge discussie van gedachten te wisselen.

Immers, daardoor kunnen we steeds weer hun aandacht richten op zaken, niet alléén op nationaal gebied gelegen.

Door hen steeds weer a.h.w. met de neus op de feiten te drukken, zullen we hen meekrijgen om samen de eenheid te vormen, die groot genoeg zal zijn om de idee van een verenigd Europa tot werkelijkheid te maken. Een Europa, waarin ieder volk een plaats zal hebben, ook hun nu nog zo uiteengerukt land.

LADY.

Aannemingsbedrijf

**Jan van
Straalen**

**Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229**

IMPRESSIES VAN EEN ZOMERKAMP

Ons Zomerkamp 1953 is weer achter de rug. Het valt niet mee om over zo'n kampweek een volledig verslag te maken en we zullen het daarom maar bij een korte nabeschouwing laten.

Het kamp is goed geslaagd, laten we dat eerst maar even vaststellen! Natuurlijk hadden er wat meer deelnemers kunnen zijn en die fietstocht op Maandagmiddag was zonder regen misschien iets vlotter gegaan.

Maar wie let er eigenlijk op dergelijke dingen wanneer de stemming goed is? En die was goed! Geen vervelend kliekjesgedoe, geen lieden die zich niet konden of wilden aanpassen aan het kampleven. Er werd niet „gedrukt” tijdens de corvee-werkzaamheden en als je zelf wat vroeger klaar was, wel dan ging je een ander nog een handje helpen. Is het wonder, dat hierdoor een prettige teamgeest ontstond?

Over de lezingen kan men elders op deze pagina's de verslagen vinden. In het kort wil ik er toch nog iets over zeggen.

Zondagmiddag kwam de heer Dilling ons zijn gevangenisproblemen voorleggen. Hij behandelde zijn onderwerp op enthousiaste wijze en uiteraard met grote deskundigheid.

Peter Boevé behandelde Dinsdagavond de Onderwijsvernieuwing op zo'n overtuigende manier, dat enkele dames dolgraag de lagere school nog eens over wilden doen.

Als derde spreker kwam Donderdagavond een welbekend J.O.V.D.-vriend zijn opwachting maken, n.l. de heer R. Zegering Hadders. In een gloedvol en meeslepend betoog zette hij ons zijn inzichten uiteen omtrent het vraagstuk der sociale verzorging. Dat hier nog al eens een zijpaadje betreden werd, behoeft geen betoog. We hebben nog een vierde spreker gehad ook. Hij stond niet op het programma als zodanig en het was dus voor velen een verrassing. Ik bedoel Hein Roethof, die ons kamp Zaterdagavond opende met een stijlvolle speech, de J.O.V.D. waardig. Tijdens deze lezingen hadden we tot onze vreugde veel gasten uit de afdelingen Almelo, Hengelo en Meppel, afdelingen die zich ook verder niet onbetuigd lieten.

Het is niet mogelijk om iedereen, die aan het welslagen van onze kampweek heeft meegewerkt te bedanken. We moeten echter een uitzondering maken voor de afdeling Hengelo en Almelo. Wat die lui voor ons gedaan hebben was fantastisch.

Hoe zij het versierden is en blijft een wonder, maar zij wisten ons een bustocht aan te bieden, die klonk als een klok.

Het regende die dag en niet zo'n beetje ook. Maar de stemming was door de prima organisatie en de met zorg gekozen route uitstekend. De tocht ging over Holten, Markelo, Delden (waar we vanaf de watertoren een prachtig overzicht van de omgeving kregen) en Hengelo naar Bad Boekelo.

Na een koud bad gingen we verder via Enschede en Oldenzaal naar de oude Havezathe Everloo. Verwarmd door een gezellig open haardvuur en iets anders ging het toen via Tubbergen en Almelo weer naar huis. De dag werd besloten met een eerste klas goochelvoorstelling door de heer Wissink uit Wierden. Wil Hietbrink en Ineke Schipper, Wim Kolthof, Barend Hammink en

Anno Nijhof, voor deze tocht in het bijzonder, maar ook voor jullie prettige kameraadschap nogmaals bedankt namens alle deelnemers!

Er is natuurlijk nog veel meer gebeurd. Kleine en grotere evenementen. Ik denk aan die fietstocht over de Holter- en Haarlerberg die ondanks de regen toch goed afliep (zij het in een kroegje in Holten), aan de avondwandelingen waarvoor altijd veel animo bestond, aan die andere prachtig geslaagde fietstocht over de Lemeler- en Bestmerberg met na afloop dat etentje in Nijverdal, waar we als uitgehongerde wolven op aan vielen.

Dan waren er nog de wandeltochten over de Hellendoornseberg en kampvuren al of niet gecombineerd met bonte avond en ballonnen blazen. Buiten dit alles was er dan de onvolprezen kookkunst van Fiet, die voor een J.O.V.D.-kamp bijna onmisbaar is. Fiet gaat verhuizen naar Groningen en ze zegt, volgend jaar geen tijd te hebben om weer aan een kamp deel te nemen. Eerlijk gezegd, dat zou een ramp

zijn. Daarom: „Fietje, bedenk je nog eens, zonder jou zal het moeilijk gaan!”

Behalve Fiet hebben ook Ineke Sunderman en Wies Zwart bergen werk verzet. Al maanden van te voren en zonder dat de buitenwereld daar veel van merkte hebben zij zich vele opofferingen getroost om het kamp te doen slagen. Met een dergelijk drietal in de kampleiding moet ieder kamp een groot succes worden. Standbeelden verdienen ze!

Het zou jammer zijn om de in dit kamp ontstane banden weer langzaam te laten verschrompelen. We gaan daarom een reünie houden.

Het leek ons het beste om deze reünie te combineren met het a.s. congres in Meppel. We hopen dan ook alle kampdeelnemers straks in Meppel te zien. Nadere mededelingen hierover volgen.

Voorlopig tot ziens dus in Meppel!

RIEN BOOY.

Wat er alzo in ons kamp werd gedaan

Een woord van lof voor de voortreffelijke organisatie

Op één van de weinige hete dagen van dit jaar (en druk waren de treinen!) kwamen J.O.V.D.-ers uit alle windstreken naar Nijverdal om daar een week of een week-end in het J.O.V.D.-kamp door te brengen. Ik mag gerust zeggen, dat die jongelui naar huis zijn teruggekeerd als propagandisten voor ons kamp. En deze propagandisten hebben wij nodig. Veel te weinig J.O.V.D.-ers bezochten ons kamp. Jammer! en de organisatoren hadden nogal rekening gehouden met enkele deelnemers meer!

Deze organisatoren verdienen grote pluimen op hun hoeden. Ik geloof, dat wij in Rien Booy een ideale kampleider gevonden hebben. Rien, die overall tegelijk was, altijd raad wist en een humeur heeft, dat hem nooit in de steek laat. (Zelfs niet bij het „regenbuitje” bij de oriëntatietoelt). Ook de andere kampcommissie leden verdienen de lof van alle kampbezoekers. Ik stel dan ook voor deze kampcommissie voor langere tijd te benoemen, daar dan succes verzekerd is!

De Opening

Onze voorzitter, Hein Roethof, opende 's Zaterdagavonds het kamp officieel. Tevoren hield hij een inleiding over de taak en de plaats van de jongeren in deze tijd. Hij gaf een interessant overzicht van het partijwezen en van de ontwikkeling daarvan en eindigde zijn inleiding met

als voornaamste taak voor de liberale jongeren te noemen: het uitgaan van een consequent, principiëel standpunt.

Vervolgens werd de vlag gehesen en was het Zomerkamp der J.O.V.D. 1953 geopend. Een gezellig kampvuur vormde het einde van de eerste kampavond.

Inleiding van de heer Dilling

's Zondags kregen wij al vroeg bezoek. De heer J. Dilling, directeur ener gevangenis, die 's middags een inleiding voor ons zou houden, wilde een hele kampdag meemaken en was daarom 's morgens reeds gearriveerd. Rien had een wandeling uitgestippeld door de prachtige omgeving van Nijverdal, waar onze gast en de kampbezoekers zeer van genoten.

Na het middageten nam de heer Dilling het woord. Het onderwerp was: „De moderne opvatting van het gevangeniswezen en de reclasering”.

Waarom strafte men vroeger de misdadigers? Uit vergelding. Dit uitgangspunt is gelukkig verlaten. Tegenwoordig beoogt de straf het handhaven van de orde in de maatschappij. De juiste opvatting is dan ook, dat men de gevangenen fatsoenlijk moet behandelen. Alleen wanneer men dit doet, heeft men kans, dat de mensen een beter inzicht in de maatschappij krijgen. De heer Dilling wees er op, dat het niet eenvoudig is om opgepakt en

in de gevangenis gezet te worden. Het is nu de eeuw van de rechten van de mens en de tijd van de willekeur is voorbij.

Wanneer iemand echter schuldig bevonden wordt dan zijn er bij de rechterlijke macht de zgn. selecteurs, die uitmaken naar welke gevangenis de schuldige gezonden zal worden. Er zijn n.l. verschillende soorten gevangnissen, n.l. voor zware en lichte gevallen, voor meerderjarigen en minderjarigen enz. Er is echter maar één vrouwengevangenis in ons land; deze is in Rotterdam.

Werk en ontspanning

Overdag moeten de gevangenen werken, 's avonds zijn zij „vrij”. Zij mogen dan op verschillende manieren hun ontspanning zoeken. Velen doen handenarbeid. De benodigdheden daarvoor moeten de gevangenen zelf kopen van het geld, dat zij overdag verdienen. Het zijn maar kleine bedragen, doch op deze manier leert men de gevangenen de waarde van het geld kennen.

Ook zijn er cantines waar zij een kop koffie of thee kunnen kopen. Eens in de 14 dagen mogen zij een partijtje schaken of dammen. Voorts wordt er wel eens een lezing gehouden of een film vertoond. Ook de sport neemt een belangrijke plaats bij de recreatie in.

Twee dingen kunnen in de gevan-

Alle soorten wollen en katoenen lommen
oude en nieuwe poëtslappen - metalen

IMPORT-EXPORT

AFVALSTOFFENHANDEL

ROTTERDAM (HOLLAND)

C. Ouwendijk N.V.

Waalhaven N.Z. 47
Telefoon 74198 (2 lijnen)
na 18 uur 72459 - 46500

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

DAT EEN GROOT SUCCES WERD

genissen nog verbeterd worden. Ten eerste is de wasgelegenheid slecht en voorts laat de toiletgelegenheid veel te wensen over. Doch verder valt er weinig te klagen. Er zijn sociale verzorgers, geestelijken enz. Ook zijn er onderwijzers, die, wanneer de gevangenen dat wensen, lessen verzorgen.

Tenslotte de reclassering. Over iedere delinquent bestaat een uit-

voerig rapport en iedere gevangene wordt elke maand besproken in het bestuur van de gevangenis. De conclusie gaat dan naar de reclaseringsraad, waar ook een rapport wordt bijgehouden. Door reclasering zijn zeer goede resultaten bereikt. Want ons ideaal is, zo besloot spreker zijn duidelijk en interessant betoog, dat de gevangenen deugdlijke mensen worden in de maatschappij.

F. A. H.

En natuurlijk ontbrak ook de humoristische noot niet

Wat „luizig” betekenen kan

Het kamp was weer luizig. Dit mocht gedurende het eerste week-einde al vastgesteld worden toen een aantal mannelijke deelnemers, dat in een kippenhok was ondergebracht, er niet in slaagden 's nachts een oog dicht te doen wegens over het gezicht kruipende mieren (of was het kippenluis?). Zeker is, dat in het bijzonder Ferry Hoogendijk van deze invasie ernstig te lijden heeft gehad en zich genoodzaakt zag tenminste twintig keer zijn legerstede te verlaten, ten einde het „gewonde” gezicht met koud water te kunnen betten.

Rien Booy betoonde zich een voortreffelijk kampleider. Reeds dagen tevoren had hij de gehele omgeving verkend en toen Zaterdag de eerste kampgangers binnendruppelden was zijn programma dan ook tot in de puntjes verzorgd gereed gekomen. Ook de moederlijke zorgen van Wil Zwart en Fiet Bos kunnen niet hoog genoeg worden aangeslagen en natuurlijk niet te vergeten Ineke Sunderman. Al zal Rien dan ongetwijfeld Vrijdag enkele moeilijke ogenblikken hebben doorgemaakt, toen hij zijn koninklijke eenzaamheid en daarmee zijn eerst geboorterechten moest prijs geven.

De belangstelling was bevredigend, al had ze beter kunnen zijn. De stemming bleek opperbest, dadelijk bij aankomst reeds. Forse pijlen wezen in de richting van ons kamp, zodat verdwalen eenvoudig tot de onmogelijkheden behoorde. Maar wat een reis om er te komen en hoe amechtig betoonden aanvankelijk velen zich! Men had nauwelijks de tijd om zijn koffers te ontpakken, want het avondmaal stond praktisch gesproken reeds op tafel.

Dit overigens was alles nog buiten de orde. De formele opening van het kamp geschiedde pas omstreeks een uur of acht. Rien Booy sprak een enkel woord en onze voorzitter moest de vlag hijsen. Daarna sprak Hein Roethof over plaats en taak van de jongeren in deze tijd, welke inleiding tevens als openingsplechtigheid was te beschouwen.

De voorzitter gaf een uitvoerig overzicht van het partijwezen, zoals dit in Nederland is gegroeid en van de

„crisis” waarin dit partijwezen zich o.i. momenteel bevindt. Groot immers is de invloed van de internationale vraagstukken op onze binnenlandse politiek en groot is ook de invloed van de emancipatie (zowel van de religieuze groepen als van de arbeidersbevolking) op ons politiek bestel.

De voorzitter kwam tot de conclusie,

IN EN OM HET KAMP

werd gemompeld dat

Ans Tieslink uit Amsterdam komt, wat niemand kon horen, omdat ze nooit iets zei . . .

Mat de Bruin de beroemde tomatensoep eerst dempte met suiker en ze daarna niet meer lustte . . .

Annie Reitsema de volgende keer geen fietspomp meebrengt maar een Martinatoren . . .

Ina van Aalst verlenging van haar jachtacte heeft aangevraagd en verhuizen gaat naar Den Haag, wat de Groningers jammer, maar Bert Meyer en Joop Vogelenzang wel prettig vinden. Zij niet alleen trouwens! . . .

Jo de Ruiter vader werd van een zesling en Will Zwart toen maar met hem trouwde . . .

die bruiloft een reuze succes werd, mede omdat Ferry Hoogendijk, hoewel gekweld door kippenluis, een prima burgervader bleek te zijn . . .

Nel Veelders te veel lucht in haar maag had en daardoor Chinese gewoontes aannam . . .

Truusje de Ruiter, die tegenwoordig Truus heet, daardoor nog minder eetlust kreeg en een rustkuur moest ondergaan . . .

Mat de Bruin toen de wacht bij haar ging houden en op vrouwelijk stro in slaap viel . . .

Belgen en Duitsers verstek lieten gaan . . .

dat de jongeren een belangrijke taak wacht en dat er zeker enig perspectief geboden wordt, zij het een ander perspectief dan voor de oorlog. De liberale jongeren in het bijzonder zullen door het betrachten van een vooruitstrevende geest moeten doen blijken, dat de sociale verantwoordelijkheid in hun handen veiliger is dan in handen van de collectivistische staat.

Over de films, hoe geestig ook, zullen we het maar niet hebben, doch het kampvuur was uitstekend voor elkaar. En wat te zeggen van de avondwandeling, waarbij het gevaar van verdwalen niet helemaal buiten de mogelijkheden bleek te liggen (!). Alle verdwaalde schapjes werden evenwel tijdig op het droge gebracht. Tot veler verbazing kon aan het slot van de avond zelfs worden gedanst door het recruterende van een pick-up.

Ook de volgende dag was de ware animo er in. Men stond over het algemeen eerder buiten bed, dan de kampleider had verwacht (zie boven) en maakte zich reeds vroeg voor de maaltijd klaar. Bij het hijsen van de vlag was het stemmige woord van Rien Booy alleszins op

zijn plaats. Ook een verenigingslied zou het o.i. uitstekend hebben gedaan.

Als ware honden, die der hazen dood zijn, werden daarna de laatsten in een balspel bekogeld —, en overwonnen. De rest van de ochtend werd met een mooie wandeling gevuld, waarbij verschillende geheimen — een „zeldzame” rups en een dito hagedis — aan de natuur ontworsteld werden. De koffie onderweg was hard nodig om de dorst van het vermoeide gezelschap te lessen.

Toen naderde de tijd voor de lunch alweer. De heer J. C. Dilling, directeur van een strafgesticht uit Rotterdam, gaf een boeiende uiteenzetting over ons gevangeniswezen en uit het groot aantal gestelde vragen bleek wel met welk een belangstelling men zijn interessant betoog had gevolgd. Voor sommigen — weekendgangers — was op die wijze al te snel de tijd om op te breken angebroken. De overigen begaven zich naar het zwembad, in Nijverdal des Zondags eerst na drie uur geopend.

Natuurlijk zijn velen in verband met eenmaal gemaakte afspraken niet in de gelegenheid geweest de gehele kampweek bij te wonen. Voor hen die, in de gelegenheid zijnde, verzuimden zich op te geven gelden de zo goed bekende woorden: zij hebben ongelijk gehad. Laten zij hun kansen een volgend jaar beter benutten.

. Maar tegen de kippenluis zijn toch direct maatregelen getroffen.

F. A. H.

WAARHEEN ? volgend jaar

Een verzoek van de kampcie

De J.O.V.D.-zomerkampen zijn tot nu toe goed geslaagd. In 1950 en 1951 was het kamp in Holten ondergebracht, in 1952 en 1953 betrokken we de kippenhokken in Nijverdal.

Nu leek het de kampcommissie gewenst om voor een eventueel volgend kamp weer eens een andere plaats, als het kan in een ander gedeelte van ons land, als uitgangspunt te nemen. Het is, gezien de ervaringen die we daarmee opgedaan hebben, ontzettend moeilijk om een goede kampeergelegenheid te vinden.

Misschien zij er onder de J.O.V.D.-leden wel enkelen, die ons wat dit betreft een aanwijzing kunnen geven. Zo'n gelegenheid zal natuurlijk aan bepaalde eisen moeten voldoen.

Ik noem er enkele: niet te duur, redelijke huisvesting met goed drinkwater en als het kan electriciteit, mooie omgeving, goede verbindingen, dit vooral met het oog op eventuele sprekers.

Weet je zo iets, geef me dan een seintje. Liefst nog deze zomer. Mijn adres is Galerij 24, Boskoop. Bij voorbaat dank.

RIEN BOOIJ.

BETONDRUKPALEN SYSTEEM DE WAAL

AMSTERDAM, Gen. Vetterstraat 58
Telefoon K 20-81810

ROTTERDAM, Thurledeweg 5
Telefoon K 1800-65219

PRINSES MARGRIETLAAN 38 — TEL. 47883

Kampindrukken van een Noorderlinge

Het is al weer een week geleden, dat ik van het J.O.V.D.-kamp naar huis terugkeerde. Mijn herinneringen aan het kamp zijn prettig; de lezingen, de wandeltochten, de fietstochten, de maaltijden, de sfeer... kortom, het was geslaagd Rien! Eén ding heb ik me echter afgevraagd: waar was de rest van Jong Liberaal Nederland? Gaan zij misschien uit van dezelfde opvatting als een J.O.V.D.-er hier ter stede: „Als ik niets anders te doen heb, dan ga ik naar het J.O.V.D.-kamp"! Deze opvatting getuigt niet alleen van een niet-liberale geest in een zgn. liberaal lichaam, maar getuigt eveneens van een foute voorstelling van het kampleven in Nijverdal. Lieve Lezer, denkt U misschien dat (want daar bent U bang voor!) de dagen gevuld worden met lezingen, lezingen, lezingen... en daarna de soms eeuwigdurende debatten?

Denkt U misschien, dat wij onder het nuttigen van de lekkerste hapjes (natuurlijk bereid door Fiet Bos) met brave gezichten alsmat praten over de huidige politieke toestanden en dat het gerinkel van de vorken en messen op de afgebladerde emaille-bordjes nooit overstemd wordt door een welluidende lach? (Ans was er óók!)

Denkt U misschien, dat we om 11 uur in onze slaapzakken kruipen, en dan maar domweg slapen? Als U, beste Lezer, dit alles denkt, dan denkt U fout. Inderdaad worden er lezingen gehouden, maar lezingen over onderwerpen, die een ieder interesseren, lezingen, die ook voor de J.O.V.D.-ster bevattelijk zijn (want heus, soms kunnen we het niet meer bijbenen). Wij zijn de heren Dilling, Boevé en Zegering Hadders dankbaar voor hun buitengewoon boeiende lezingen en we hopen, dat ze ons een volgend jaar nog eens met een bezoek komen vereren.

Behalve die lezingen hebben we gefietst, niet zomaar fietsen. Neen! Onze leider heeft betere ideeën. Zo zorgde hij er de eerste dag voor, dat al het vuil van ons afspoelde, en de tweede dag liet hij ons kleine opdrachten uitvoeren, o.a. het zoeken van een witte kippenveer. Heus Lezer, een opdracht als deze doet U alles beter gaan zien. U krijgt „oog" voor kippen, wat in een kippenhok zeker van pas komt. Vandaar dat we dan ook de kippenluis ontdekten; pompwater verwijdert ze snel!

Verder wandelden we door de prachtige bossen van Nijverdal en genoten van een schitterende bustocht (aangeboden door de J.O.V.D. in Hengelo) waarbij Dini Kolthof ons een keurige explicatie gaf. Nogmaals onzen dank „Commissie Hengelo"! De avonden, dames en heren wegblijvers, vliegen om. Voordat U het weet, is het middernacht en dan geeft een ieder zich „onmiddellijk" naar zijn slaapplaats. Nadat de pyama's opgezocht (!), de pindadoppen verwijderd, de ballonnen losgelaten,

en de witte muizen gevangen zijn (een kwestie van enkele minuten) legt een ieder zich ter ruste. Met die wijdsse stilte om je heen, slaap je meestal dadelijk in, behalve als Jo en Will zes mensen tegelijk uitnodigen. Dat geeft soms moeilijkheden.

's Morgens fit en vrolijk ontwaakt, doet ieder zijn taak, alhoewel Fiet, Ineke, Will en ook Nely onmisbaar waren. Een ernstig woord van Rien, de J.O.V.D.-vlag in top en de dag was weer begonnen.

Zo waren we 8 dagen bij elkaar, 8 buitengewoon plezierige onbezorgde dagen en al mag dan een Noorderling praten over rookvlees en een Hagenaar over rookvlees (het eerste is trouwens logisch), we hebben gemerkt, dat Jong Liberaal Nederland er is en zich één voelt!

de Jachtacte I. v. A.

Sociale problemen en onze houding ten opzichte van de sociale wetgeving

Kamp-causerie van de heer Zegering Hadders

Met betrekking tot de Sociale Wetgeving zijn 2 systemen denkbaar n.l. 1°. de verantwoordelijkheid en het loon van de mensen moeten zo groot zijn, dat de meeste levensrisico's, zoals ziekte enz. zelf gedragen kunnen worden;

2°. het thans geldende systeem n.l. een zekere garantie voor een rustige levenswijze, zodat bij ongeval of ziekte geen terugslag in het gezin plaats vindt.

Voor het eerste systeem is alles te zeggen maar het is praktisch onuitvoerbaar daar het verantwoordelijkheidsbesef kwijnende is.

Het tweede systeem, dat door de regering wordt voorgestaan, wordt ook door de liberalen aanvaard, hetgeen niet verwonderlijk is, daar zij de eersten waren op het gebied van de Sociale Wetgeving.

Maar met de perfectionering van de sociale wetgeving ontstaat ook het gevaar van een verminderend verantwoordelijkheidsbesef. Bovendien bevat elke sociale wet zijn leemten, welke door sommige mensen uitgebuit worden (het rekken van ziekte b.v.).

Statistisch is vastgesteld, dat het aantal ziektedagen toeneemt en in brede lagen van de bevolking zijn er te veel individuen, die misbruik maken van „het recht" om ziek te zijn.

Onder de Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering vallen ook de seizoenarbeiders, terwijl de wet eigenlijk zou gelden voor mensen met regelmatige werkkring. Dus hier trekken mensen geld van een verzekering, die hun vroeger inkomen als een extra beschouwden.

Bij de bespreking der volksgezond-

heid merkte de spreker op, dat ook vaak door de ziekenfonds-verzekerden misbruik van hun rechten wordt gemaakt n.l. door te veelvuldig doktersbezoek. Een voorstel van liberale zijde om bij doktersbezoek tien cent te betalen, werd verworpen met het oog op de administratieve rompslomp.

Spreker zag dan ook de taak van het vrijzinnig politieke deel van Nederland als volgt: De Sociale Wetten niet afbreken maar wel wijzen op de gevaren die de Sociale Wetgeving met zich kan meebrengen.

Na de thee werden vele vragen gesteld, waarbij vooral voor het bevolkingsvraagstuk, kinderbijslag en geboorteregeling veel belangstelling bestond.

W. K.

Onderwijsvernieuwing

Peter Boevé leidde onze kampeersders binnen in het rijk van het Onderwijs, waar de term „vernieuwing" overal opklinkt, maar waar men echter niet bedoelt al het oude zo maar over boord te werpen. Het teveel aan „parate kennis", die

zowel onderwijzend personeel als jeugd is en wordt ingestampt, het daarop gebaseerde selectie-systeem van het M.O. door middel van toelatingsexamens en het te grote verbalisme werden door spr. gehekeld. Hij ging voorts uitvoerig in op het overgangsprobleem (n.l. overgang van b.v. L.O. naar M.O.). Over deze materie heeft de Nederlandse Onderwijzers Vereniging vele uitspraken gedaan en de oplossing van het vraagstuk zoekt zij in het instellen van een 8-jarig algemeen vormend volksonderwijs bestaande uit een 1e leerkring van 5 jaren voor basisonderwijs en een 2e leerkring van 3 jaren, waarin onderwijs gegeven wordt in verband met de onderscheiden bestemmingen der leerlingen.

Overgang naar voortgezet onderwijs kan dan plaats vinden na 1, 2 of 3 jaren 2e leerkring.

Peter Boevé roerde ook de onderwerpen „klassengemiddelde" en „zittenblijven" en de opleiding van onderwijzend personeel aan. Voorts besprak hij moderne schoolboeken en vergeleek deze met de oude methoden.

Nogmaals:

„Ben ik mijns broeder's hoeder?"

De reactie van Hein Roethof in het vorige nummer van „De Driemaster", noopt mij om de pen nogmaals naar aanleiding van de „Technische Bijstand" ter hand te nemen.

Onze geachte voorzitter schuift mij n.l. dingen in de schoenen, die geheel bezijden de waarheid zijn. Hiertegen moet ik ten zeerste protesteren!

Ik ben blij, dat Roethof ook begrepen heeft, dat de redactie als ondertitel: „Een antwoord aan Hein Roethof" plaatste, want dit was geheel en al niet de bedoeling van mijn reactie. Ik poneerde in het geheel geen standpunt tegenovergesteld aan het zijne. Mijn artikel diende slechts ter gedeeltelijke aanvulling en illustratie, van hetgeen Hein Roethof betoogde.

Helaas heeft hij echter de strekking van mijn artikel, door wellicht te oppervlakkige lezing, verkeerd begrepen! Volgens Roethof vestig ik n.l. de indruk, „dat ik in het geheel niets voor de verpauperde volken wil doen, en maar het allerliefst een politiek van „pappen en nat houden" zou willen volgen. Integendeel! Verre van dat!!!

Verderop concludeert hij, dat ik constateer: „Doch als het Westen zich hun lot wel aantrekt, komt er zeker een ramp." Hetgeen wederom een volkomen verkeerde conclusie geweest is.

Want, ik ben de mening toegedaan, dat we zowel in het belang van de bevolking der „achterlijke gebieden", als in ons eigen belang, op allerlei gebied, tot de ontsluiting van deze gebieden, met de daaraan gepaard gaande cultivering van deze volkeren, moeten voortgaan. Nergens heb ik het tegendeel betoogd.

Mijn artikel diende slechts ter waarschuwing, dat we het probleem der ontsluiting van alle kanten moeten bezien en dat het geleidelijk aan zal

moeten geschieden, evenals onze geachte voorzitter betoogde.

Ik heb daartoe de gevolgen, wellicht door de beknoptheid wat eenzijdig, afgeschilderd waartoe het zou kunnen leiden, indien we te snel, te grootscheeps de ontsluiting zouden willen aanpakken.

Met die verstande heb ik dan ook met „klaarblijkelijk welgevallen een citaat van Tuntler gegeven, waarin alle kosten en moeiten bij voorbaat als weggesmeten worden gebrandmerkt, daar snelle bevolkingsaanwas door geringere sterfte eventuele materiële vooruitgang weer even snel teloor zou doen gaan, als deze tot stand gebracht was."

Echter bij nadere lezing blijkt, dat ook Tuntler zich, evenals ik reeds schreef, voorzichtig uitdrukte en vele slagen om de arm hield.

Met evenveel, zo niet meer, welgevallen citeer ik Tuntler weer uit zijn „Het medisch hygiënisch aspect der overbevolking" als hij schrijft: „Indien niet van de aanvang af wordt gepoogd de bevolking op te voeden tot het niveau waarop zij begrip voor de noodzakelijkheid van de getroffen hygiënische maatregelen kan hebben en tot medewerking bereid is, is de kans groot, dat men sisyphus-arbeid verricht.

Culturele en economische opheffing dienen steeds gelijke tred te houden met de verbetering van de zorg voor de volksgezondheid.

Uit bovenstaande blijkt overduidelijk, dat en onze geachte voorzitter, en ondergetekende het roerend met elkaar eens zijn over de vorm van ontwikkeling der „achterlijke gebieden".

Niet eens kan ik het met hem zijn, dit op grond van exacte gegevens, over een vermindering van het geboortetal bij grotere beschaving. Maar dit is niet de plaats, om hier nader op in te gaan.

A. T. VAN DUINEN.

F. Groenendijk

Zee- en Riviertransporten

Struitenweg 40, Rotterdam-Z., Tel. 78500

Telegrams: „Searunners" Rotterdam

World Federation of Liberal and Radical Youth

Indrukken van een congres te Londen en Oxford

Als enige gedelegeerde van Nederland begaf ik mij op Zondagmorgen de 26ste Juli naar het Royal Hotel ergens in Londen om aan het begin van dit congres de persvergadering bij te wonen, hetgeen berustte op het invullen der diverse formulieren. Na een paar uur stond ik dan ook met ± 55 gedelegeerden en observers uit vele landen weer midden in het Londens verkeer.

's Avonds kwamen allen tezamen op de White-Hall-Place om naar de receptie te gaan, die ons aangeboden werd door Lord Grantchester. Onder het nuttigen van vele lekkere dingen sprak onze gastheer ons toe en in zijn betoog liet hij een zeer optimistisch geluid horen over het liberalisme. De Zweedse voorzitter van de W.F.L.R.Y., Per-Olof Hanson, en de Deense penningmeester, Aage Reimer-Jørgensen, deden daarna in hun toespraken al eveneens een goede toekomst voor het liberalisme uitkomen. We gaan gestadig vooruit!

Na deze gezellige receptie gingen we uiteen tot Maandagmiddag 1 uur, toen in Oxford het Congres startte met een officiële Engelse maaltijd: lunch genaamd. Daarna opende de voorzitter de eerste plenaire zitting, ons er op wijzend, dat de oorlog een slechte tijd is voor het liberalisme; vrede hebben we nodig om onze wensen in daden te kunnen omzetten.

Nogmaals sprak een vooraanstaand liberaal: Mr McCallum Scott, secretaris van de Liberal International tot ons, waarbij hij o.a. de historie van het socialisme en van het liberalisme als volgt schetste:

De socialistische zongen graag hun internationale in hun goede dagen, doch zij aanvaardden niet enige internationale verantwoordelijkheid. Daarom waren hun plannen nimmer uitvoerbaar of acceptabel op internationaal niveau. Nu men dit tegenwoordig wel eist, moeten zij eerst zich zelf grondig herzien en kunnen dan pas tot concrete resultaten komen, hetgeen voorlopig dan ook alle tijd opeist. Volgens spreker is het onmogelijk om Socialist en Internationaal te zijn!

De liberalen, die inzagen, dat zij zich op het internationale vlak moesten begeven, (ook al door geringe ledenaantal) zwoegden daarentegen moeizaam voort en vandaag aan de dag zijn hun wetten aanvaardbaar en kunnen zij rustig verder werken, waar het socialisme voorlopig nog aan zichzelf moet bouwen.

Na deze zeer interessante causerie werd met algemene stemmen de Engelsman Michael Kaser tot voorzitter van dit congres benoemd. De vorming der diverse commissies vond eveneens plaats en reeds direct begonnen de eerste besprekingen in groepsverband.

Over het geheel werd er zeer hard gewerkt in deze commissie-vergaderingen, vooral de organisatiecom-

missie vroeg erg veel tijd, ofschoon er niet over „de organisatie” te klagen viel; intendeel, alle bijeenkomsten verliepen uitstekend. De eerste avond veroorloofden we ons om tegen elf uur op te houden, doch de tweede avond stelde de penningmeester een ultimatum: we hadden een bepaald aantal punten af te handelen, zo we bijtijds klaar wilden zijn. Aldus geschiedde met het gevolg, dat de vergadering eerst tegen vier uur in de morgen gesloten werd. De discussies verliepen vlot en alleen onze Italiaanse vriend moest met enige druppelen water tot de werkelijkheid teruggeroepen worden.

De volgende avond braken we om half drie 's nachts op en zo bereikten we dan ons doel in de daarvoor beschikbare tijd.

Dat er in alle commissies goed werk is verricht, bleek wel uit de vele amendementen en resoluties, die in de volgende plenaire zittingen in bespreking moesten worden gebracht.

Voor enige afwisseling zorgden de vele maaltijden, want in Engeland eet men vijf tot zes keer per dag veel of weinig, al naar je verlangt. Een boottocht op de Thames met een theepartijtje gaf ons de nodige geestelijke ontspanning en de noodzakelijke lichaamsrust; we voeren n.l. zes uur achter elkaar.

Salvador de Madaxiaga, erevoorzitter en een der oprichters van de Liberal International, sprak Woensdagavond het congres toe in vloeiend Frans en Engels op een zeer interessante wijze. Hij vergeleek de kunstenaar en zijn vrijheid met het liberalisme en de liberale vrijheid en beantwoordde de vele vragen erg vlot en duidelijk.

In de laatste plenaire zitting vroegen speciaal de geassocieerde leden van de W.F.L.R.Y., Polen en Spanje de aandacht. Zij wensten als alle andere landen volledig stemrecht, instelling tot de beperkte vrijheid van hun landen, want hun organisaties zijn geheel buiten de landsgrenzen gevestigd. Na vele discussies werd het punt in hun voordeel beslist.

Ook de twee observers van Cyprus kwamen voor de rechten van hun eiland op: zij wensten vrijheid om zich in plaats van bij Engeland bij Griekenland aan te sluiten, waartoe ze door de eeuwen heen behoord hebben. Een speciale commissie zal deze zaak onderzoeken.

Triëst en Afrika werden niet vergeten, waar het de vele ongeregelde rechten van de mens werden in een resolutie verdedigd, alsook de werkgelegenheid en de internationale handel. Nog veel meer zou te noemen zijn, doch dat zou dit verslag te lang maken. Voor en na al deze besprekingen zorgden de Zuiderlingen en wel speciaal de Italianen voor de vrolijke noot. Zij vormen een waar contrast met de wel zeer rustige Scandinaviërs en toch werd hier een zicht-

baar evenwicht bereikt, ondanks de grote verschillen.

En zo geloof ik ook, dat deze conferentie, die wel degelijk een politieke achtergrond had, ondanks het feit, dat onze jongeren-organisatie zich niet actief met de politiek heet bezig te houden, de diverse landen en wel speciaal de Europese, weer wat dichter bij elkaar heeft gebracht en eveneens dat een dergelijk congres waarin de vele internationale problemen gezamenlijk besproken wor-

den, juist voor de jongeren wel van zeer groot belang is, ook waar het de huidige politieke problemen betreft, want in de toekomst zullen wij toch met al de gevolgen daarvan in aanraking komen.

Tot slot nog de opmerking, dat het een zeer goed en voor mij waardevol congres is geweest, waardoor ik dan ook allen het bezoeken van een dergelijke bijeenkomst kan aanraden, wanneer de mogelijkheid zich mocht voordoen.

J. DE JONGE.

Notities inzake het stakingsrecht

Wanneer ik in beknopte vorm het verleden van het stakingsrecht wil belichten, dan wil ik beginnen met op te merken, dat de socialistische beweging niet stakingsrecht aan te moedigen. Immers het socialisme leerde, dat er eenmaal een heilstaat zou komen. Om dat te bereiken moest een klassenstrijd worden gevoerd; een strijd tussen kapitalisten en arbeiders.

In die strijd was de staking het machtigste wapen.

Henriëtte Roland Holst sprak dan ook van het „Koninklijke strijdmiddel”.

Het socialisme is allengs tot een andere gedachte gekomen. Toch zou ik het woord staking in die tijd aan het woord socialisme willen koppelen.

Ik heb dit even ter sprake gebracht, omdat nu de socialistische zelf aan de regeringstafel zitten, zij een geheel ander standpunt huldigen. Ik kom hier straks nog op terug.

Meer macht dan recht

Wanneer ik het woord stakingsrecht bezig, dan denk ik het woord „recht” altijd tussen aanhalingstekens. Want wanneer wij over staking spreken, zijn wij veel meer in de sfeer van de macht, dan in die van het recht.

Als de arbeider gaat staken, dan zal hij meestal daardoor in strijd komen met het recht, n.l. in strijd met zijn verplichtingen om krachtens de door hem gesloten arbeidsovereenkomst de bedongen arbeid te presteren.

Is de staking onrechtmatig?

Sinds de afschaffing van het coalitieverbod in 1872 lijkt het geen twijfel, of werkstaking als zodanig en de organisatie daarvan door een vakvereniging zijn strafrechtelijk volkomen geoorloofde handelingen. Ik wil hier echter direct een exceptie maken: n.l. ambtenaren en spoorwegpersoneel wil ik alleen maar in het uiterste geval het stakingsrecht toekennen.

Hoewel oog hebbende voor de gevaren en bezwaren, ben ik van oordeel, dat het stakingsrecht niet zon-

der meer kan worden onthouden aan degenen, die als werknemer in dienst zijn van de overheid en waarbij dus in principe slechts een verhouding werkgever—werknemer aanwezig is. Maar nogmaals: alleen in het uiterste geval zou ik hen het recht tot staken willen geven.

Onder alle omstandigheden verwerp ik de politieke staking en in het algemeen elke staking, die gepaard gaat met eisen, welke inwilliging niet in de macht van de werkgever ligt, waartegen de staking is gericht. Ook de solidariteitsstaking en de zgn. „wilde” staking zijn onrechtmatig. De nadruk moet er op liggen, dat het machtsmiddel staking alleen mag worden aangewend ter verkrijging van recht.

Verbreekt of schorst de staking de arbeidscontracten?

Op deze vraag antwoorden wij: de staking, geoorloofd of niet, vrijwillig of onvrijwillig, gesteund op beroeps-, politieke- of solidariteitsargumenten, verbreekt het arbeidscontract niet; zij schorst het.

De verbreking van het arbeidscontract vloeit voort, hetzij uit een gerechtelijke beslissing, die deze verbreking uitspreekt op grond van een rechtsvordering tot ontbinding, hetzij uit een eenzijdige wilsakte, van werkgever of werknemer, die een einde stelt aan het contract, en onderscheiden is van het materieel feit van het neerleggen van het werk.

Ik wil daarentegen beweren, dat de staking niet steeds wordt gevolgd door dergelijke gerechtelijke beslissingen, noch steeds gepaard gaat met dergelijke eenzijdige wilsakte, die zich evengoed kan voordoen gedurende de staking of aan het einde daarvan.

Past het stakingsrecht bij de P.B.O.?

In socialistische kringen zegt men hier het volgende over: „Het spreekt vanzelf, dat bij de P.B.O. stakingen en uitsluitingen tot het verleden horen. Deze begrippen verdragen zich natuurlijk evenmin

(Zie pag. 10).

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 — SCHIEDAM — TEL. 69743

J. L. VETH HENDRIK IDO AMBACHT

Vraagt ons aan voor:

Lassen, constructiewerken
plaatwerk en classificeren

Onderdijkscherijweg 136

met de P.B.O., als het zich onttrekken aan de dienstplicht of aan de plicht tot het betalen van belastingen met het feit, dat men tot de Nederlandse staat behoort". Tot zover deze socialistische woorden.

Wij zijn nu precies op de plaats waar de heren ordenaars ons hebben willen! Er moet zoveel geordend worden, dat op het laatst ieder individu met handen en voeten aan de staat gebonden is.

Natuurlijk past dan ook het stakingsrecht niet meer in het „systeem". Er bestaan geen burgerrechten meer; alleen „overheidsrecht". Waar is onze vrijheid gebleven? En hoe zijn de socialisten veranderd!

Vroeger — ik heb er nog eens oude kranten op na geslagen — belegde de S.D.A.P. vergaderingen om te protesteren tegen de toenmalige tijd. En welke spreker er ook sprak; zij eindigden allemaal met: „Proletariërs, sluit U bij ons aan! U bent de verdrukten!; want wiens brood men eet, diens woord men spreekt! Sluit U bij ons aan! Wanneer wij

aan de macht zijn brengen wij U de ware vrijheid!" Hoe is het mogelijk, dat dit dezelfde mensen waren, die nu aan het bewind zijn. Mensen, die iedere dag proberen staatsindividen van ons te maken.

Zo zal dan ook wanneer de P.B.O. er is het stakingsrecht verdwijnen. Het past niet meer in het „systeem". De staat is de baas; de burgers hebben geen rechten en geen vrijheid meer.

Conclusies

1. De staking is niet onrechtmatig; excepties vormen echter de politieke-, solidariteits- en wilde stakingen. Ambtenaren kennen wij in het uiterste geval het stakingsrecht toe.
2. De staking verbreekt het arbeidscontract niet; zij schorst het.
3. Wanneer het stakingsrecht in het stelsel van de P.B.O. verloren gaat, is dit weer een van de weinige rechten, die ons worden afgenomen. F. A. H.

Eens zal de Sahara vruchtbaar land zijn

Een oase zonder palmen is in de Sahara ondenkbaar. In Bou Saada, op ca. 250 km van Algiers, staan 18.000 prachtige dadelpalmen, als een groot bos aan de rand van het stadje. De dadels zijn rijp in October en dat is de mooiste tijd om Bou Saada te bezoeken. Er wonen in Bou Saada 20.000 mensen, waaronder 200 Fransen. De meesten zijn Arabieren en je vraagt je af wat zij de hele dag doen. Zij zitten maar zo'n beetje op hun hurken voor hun huizen met elkaar te praten of domino te spelen. Een bioscoop is er in Bou Saada niet, zover ik weet. Toeristen kunnen 's avonds gaan kijken naar Arabische dansen, die iets heel bijzonders zijn. Wanneer je door Bou Saada loopt, komt er herhaaldelijk een gids op je af, die je er heen wil brengen. En inderdaad, het is de moeite waard.

De gids brengt je naar een klein kamertje, dat met Arabische tapijten is behangen. In een hoek zit een oude Arabier op een trompet te blazen, terwijl een ander op een soort trommel met zijn handen een woest rhytmie slaat. Arabische meisjes dansen op deze muziek, zowel gekleed als ongekleeed, de meest exotische Arabische dansen.

De Sahara is de grootste woestijn ter wereld. Zij is ongeveer 8.700.000 km² groot en er wonen ongeveer 1½ miljoen mensen. Het grootste deel bestaat uit hoogvlakten, die 220 tot 600 meter hoog zijn.

Algemeen is men het er over eens, dat men de Sahara vruchtbaar zal kunnen maken. Men heeft namelijk ontdekt, dat er onder de Sahara een zee ligt, die een omvang heeft groter dan Frankrijk.

De Sahara is 25 miljoen jaren geleden een zoetwatermeer geweest vol vissen en reptielen. De fossielen hiervan worden nu nog in het woestijnzand aangetroffen.

In de loop der miljoenen jaren verdween het zoetwatermeer onder de oppervlakte, maar het is blijven bestaan. Men heeft thans vastgesteld, dat het loopt van het Atlasgebergte tot de Libysche woestijn. Bij Libye ligt de zee ongeveer 1200 meter onder de grond. Door middel van boringen werd het bestaan van deze ondergrondse zee al in 1937 aangetoond. In 1948 werden de boringen hervat.

Men heeft een tienjaren-plan voor de Sahara opgesteld met het doel om haar door bevoeding vruchtbaar te maken. Zo zullen er om te beginnen ongeveer 1500 dorpen en oasen worden aangelegd. Men is reeds begonnen met de uitvoering van dit programma.

Bij El Tayan is al een nieuw dorp praktisch gereed en een streek van 300 km lengte en 10 km breedte al bewoonbaar gemaakt. Lopen er nu reeds tal van goede autowegen door de Sahara, men heeft thans ook een spoorlijn dwars door de Sahara geprojecteerd. De dorpen zullen langs deze spoorlijn verrijzen in een rechte lijn.

Het was een groot voorrecht om een klein gedeelte van de imposante en indrukwekkende Sahara te kunnen zien. Ik zag nu nog een woestijn, die er over enkele tientallen jaren waarschijnlijk niet meer zijn zal. Dan zal de mens, dank zij zijn techniek en zijn vernuft, een nieuwe landstreek hebben geschapen, die hem tot zegen zijn zal.

Wanneer men al het geld dat nu in de oorlogsindustrie gestoken wordt, eens beschikbaar stelde voor het uitvoeren van projecten als dit voor het vruchtbaar maken van de Sahara, dan zou de mens, met de vele hulpmiddelen die hem ter beschikking staan, in staat zijn van heel de wereld een ware luthof te maken.

HUGO HOOFTMAN.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP"

Industrieweg 4

Sliedrecht

N.V. v/h van Driel & van Ommeren MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien, fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon arc laswerk.

Tel. 75225-Charloisssche Hoofd 37, - Rotterdam, Tel. 77150

T. P. DE GEUS

AANNEMERSBEDRIJF

GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

GEBHARD ELECTRO

ELECTRISCHE INSTALLATIES
AAN BOORD VAN SCHEPEN

ROTTERDAM

LEEDE 177, TEL. 76193

Automobilbedrijf G. C. van Kleij

Rotterdam-Z.

IN: EN VERKOOP

VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN

PRIVÉ-ADRES NA 18 UUR: GAESBEEKSTRAAT 84b - TEL. 78563

WERKPLAATS EN MAGAZIJN: GAESBEEKSTRAAT 89 - TEL. 71360

JOH. WOLDHUIS

AANNEMINGSBEDRIJF VAN CONSTRUCTIES

- KLINK-, BANK- EN PLAATWERK
- SCHEEPSREPARATIE
- KETEL- EN PIJPLEIDINGEN
- AUTOGEEN EN ELECTRISCH LASWERK

Kantoor: Bergweg 107 - Rotterdam-N.

Telefoon 82392, na 6 uur 72151

Terrein en werkplaats: IJsselmonde, Bovenstraat 200

t. c. n. doolhoff

Winkel- en kantoorbetimmeringen

Passerelstraat 15 - Tel. 33534 - Rotterdam-W.

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is nu óók ver-
pakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

**SIAM
RIJST**

**WESSANEN'S
RIJST**

U eet er niet beter!

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

TAPIJTREINIGEN MET DE NIEUWSTE AMERIKAANSE MACHINES

ELECTRISCH SHAMPONEREN f 1.50 per m² ★

ELECTRISCH KLOPPEN . . . f 0.50 per m² ★

DROP ...

knapt het op!

TEILINGERSTRAAT 20 - TELEFOON 47111-42962 - ROTTERDAM

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

HOUTHANDEL
W. S. v. d. WETERING & Co.
Telefoon 69150 (2 lijnen)
Westerhaven Nieuwe Maasstraat
SCHIEDAM

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN

v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED

SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zeeklaarmaken, enz.

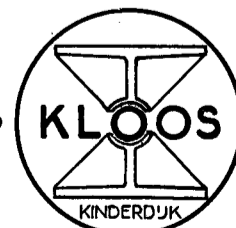
KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO **KLOOS** 1843

SPOORWEGMATERIAAL

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus“-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM

Tel. 30231

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

J. VERLOO

Loodgietersbedrijf

Diergaardesingel 95, ROTTERDAM, Telefoon 33666

Fa. S. VINK & ZONEN

- AANNEMERS VAN BOUWWERKEN
- Administratie van Huizen
- Alle taxaties en expertises
- Ontwerpen en adviezen voor nieuw- en verbouw
- Assurantiën

Narcissenstraat 113a, Rotterdam-Zuid - Telef. 70044-77771

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

•
C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

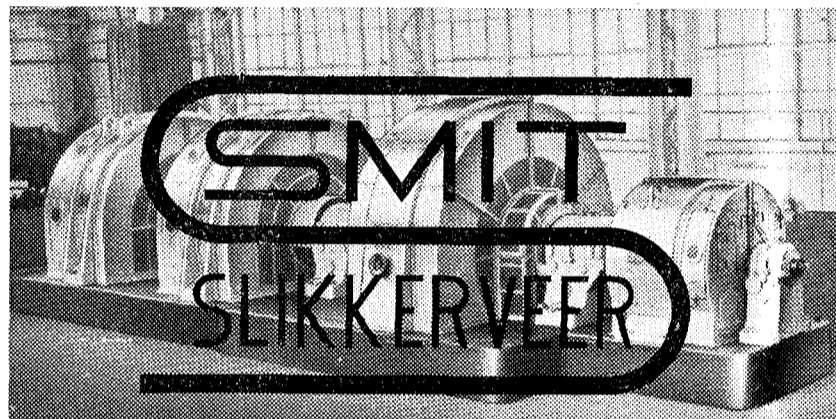
CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON NV.
VERF EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 9

September 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Hypotheken

Gelden beschikbaar
voor:
woon- en winkel-
huizen, boerderijen,
landerijen en nieuw-
bouw.
Rente 4½ %.

NEMARCO
UTRECHT

Amsterdamsstraatw. 442b
Telefoon 14061

Binnen Europees kader

Het vraagstuk van de Europese integratie werd gedurende de laatste jaren van allerlei kanten besproken en beschreven. Dikwijls op zeer deskundige wijze. Niettemin bleef in eigen kring, naar het ons voorkomt, één aspect onvoldoende belicht. De vraag namelijk, of de vereniging van Europa in overeenstemming is te brengen met onze idealen. Een vraag, die vooral voor de jonge generatie — welke generatie mogelijk reeds met de problemen van een werkelijk verenigd Europa zal worden geconfronteerd — van bijzondere betekenis is.

Welnu, wij menen, dat die vraag volmondig bevestigend kan worden beantwoord. In de nadere uitwerking zullen nog verscheidene gewichtige vraagstukken tot een oplossing moeten worden gebracht en daaromtrent zal nog veel verschil van mening kunnen blijken te bestaan. Ons bevestigend antwoord geldt dan ook slechts de grote lijn, want inderdaad schijnen zowel de vrijheid, de verantwoordelijkheid, de verdraagzaamheid als de sociale gerechtigheid in een verenigd Europa een nieuwe belichaming te kunnen vinden.

—0—

Is de drang naar Europese unificatie niet geboren uit de drang naar vrijheid? Men zegt meermalen, dat van een vereniging van Europa zonder Sowjet-Russische bedreiging geen sprake zou zijn. Op zich zelf behoeft zulks geen veroordeling van het streven in te houden.

De Republiek der Verenigde Nederlanden werd insgelijks uit de nood geboren, ten einde met vereende krachten aan de gevaren van buitenaf weerstand te kunnen bieden.

Doch bovendien zouden wij de vraag niet aldus willen stellen. Want van een Europese gedachte is reeds lang voor een Russische bedreiging sprake geweest en zo kon — om de vele andere plannen in dit opzicht ter besparing van ruimte buiten beschouwing te laten — bijvoorbeeld de bekende Spaanse filosoof José Ortega y Gasset reeds voor de oorlog in zijn *Rebellion de las masas* de vraag, of er een gemeenschappelijke Europese gedachte was, bevestigend beantwoorden.

—0—

Het Europese continent is reeds gedurende langere tijd een bakermat van de vrijheidsgedachte geweest, welke gedachte tengevoege van de dominerende positie, die de Europese landen in het verleden hebben ingenomen, zich over belangrijke gebieden elders in de wereld verspreiden kon. Met recht kan men stellen, dat ele-

menten van een Europese vrijheidsgedachte reeds in de antieke Griekse beschaving wortel schoten.

Denke men verder aan de Franse revolutie, de strijd van de Spanjaarden tegen Napoleon, de Duitse Aufklärung en de daarmee samenhangende sympathie voor de kleine verdrukte naties, aan Stanislaus Leszynski, aan Andreas Hofer, aan Lafayette, aan Herder, aan Lamartine, aan Thorbecke, aan Kossuth, aan Garibaldi en aan zovele anderen, die de banieren van de vrijheid met meer of minder succes tegen absolute vorsten, despoten en overweldigers hebben hoog gehouden. Waarbij onmiddellijk moet worden aangetekend, dat het meerdere succes vooral in Noord- en West-Europa en het mindere in Oost- en Zuid-Europa kon worden genoteerd.

Thans zijn het de vrije naties van het Westen, waarbinnen primair de gedachte van de vereniging leeft, ten einde de basis van de culturele, geestelijke en zedelijke verworvenheden te kunnen verstevigen binnen een georganiseerd verband, dat haar sterker zal doen staan binnen de strijd van de continenten. Niet slechts het militaire, doch vooral ook het economische aspect komt hier in het geding.

Het is in het bijzonder de afgeslotenheid van het staatsverband waarbinnen de verschillende Europese naties zich meer en meer hebben teruggetrokken, dat geleid heeft tot een steeds verdergaande afbrokkeling van de weleer dominerende Europese positie op allerlei gebied.

Was het volkenrecht een Europees recht, zijn de meeste vruchten van wetenschap en techniek aan Europese geesten ontsproten en bedroeg het aandeel van Europa in de wereldhandel aan het einde van de vorige eeuw een veelvoud van thans (namelijk 55 % in 1870 tegen 18 % in 1953), geleidelijk heeft men temidden van de opbloei van andere continenten met een meer bescheiden plaats genoegen moeten nemen.

Deze ontwikkeling noopt in economisch opzicht, wil Europa metterdaad geen schiereiland van Azië worden, tot grotere concentratie van potentieel, tot het opruimen van barrières, tot vermindering van protectie en tot vermeerdering van capaciteit en productie.

In het hoog houden van de vrijheidsgedachte ook op economisch gebied zal Europa een positief geluid hebben te laten horen. Slechts een vergaande versterking van de Europese positie zal het Amerikaanse protectionistische stelsel kunnen doorbreken en de zo noodzakelijke hernieuwde zelfstandigwording in gewijzigde wereldverhoudingen tot stand vermogen te brengen.

Een zelfstandigwording — en wij naderen nu een van onze andere beginselen, die grote verantwoordelijkheden oplegt. Grote verantwoordelijkheden zowel naar het Westen als naar het Oosten. Dat wij sterk zullen moeten staan ten opzichte van het Oosten is even duidelijk als dat wij in onze verhouding tot Amerika een positieve taak kunnen vervullen.

Enerzijds zullen wij er ons voor moeten hoeden, noch de Verenigde Staten van Amerika, noch het Britse Gemenebest door overrijd of onbesuisd optreden van ons te vervreemden, aangezien onze gehele politieke, strategische en economische positie ten nauwste met deze gemeenschappen verweven en daaruit nauwelijks of niet los te denken is.

Anderzijds kunnen wij wellicht door een versterking van onze feitelijke zelfstandigheid enig Sowjet-Russisch wantrouwen wegnemen en al te enthousiaste stellingname van de nieuwe wereld tegenover de nieuwste wereld remmen.

Men krijgt nu eenmaal wel eens de indruk, dat de Verenigde Staten — ongeacht de vele belangrijke en grootse initiatieven welke van die kant sedert de oorlog zijn ondernomen — een grotere geneigdheid betonen om bepaalde zaken op de spits te drijven, dan met name in Britse en West-Europese kringen wel gewenst wordt geacht.

Hetgeen ook verklaarbaar is, niet alleen omdat de Verenigde Staten in allerlei kwesties inderdaad het spit hebben moeten afbijten, doch eveneens, omdat zij van een eventuele explosiehaard verder verwijderd zijn dan wij en het dan niet meer dan menselijk is er iets luchthartiger over te denken.

Het bovenstaande maakt het o.i. zonneklaar, welk een grote verantwoordelijkheid ons zijn opgelegd enerzijds met betrekking tot de totstandkoming van een Europese unificatie, anderzijds met betrekking tot de situatie indien een dergelijke unificatie een feit is geworden.

—0—

Nog een ander met het nieuwe Europa samenhangend aspect biedt ons beginsel van de verdraagzaamheid. Met name in katholieke en socialistische kringen heeft

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

men wel horen verkondigen, dat het zijn of niet zijn van Europa samen zou hangen met de mogelijkheden van een katholiek, dan wel socialistisch Europa.

Ofschoon wij geenszins de behoefte hebben om te generaliseren en zeker niet elke katholieke of socialistische representant voor een dergelijke gedachtengang verantwoordelijk willen stellen, schijnt ons het feit, dat men haar af en toe heeft kunnen vernemen bedenkelijk.

Het is namelijk onze vaste overtuiging, dat het te integreren Europa niet zal zijn als het een katholiek, een socialistisch of zelfs een liberaal Europa zij. Het nieuwe Europa zij immers primair een verdraagzaam Europa, waarbinnen voor een ieder ongeacht zijn religieuze of politieke overtuiging een behoorlijk en menswaardig bestaan gegarandeerd is.

Zo ergens stokpaardjes of dogma's niet op hun plaats zijn geweest, dan is zulks wel in de onderhavige materie het geval. Zo goed als binnen onze eigen natie een vreedzaam en bevrediging gevend samenleven van personen van diverse overtuigingen binnen het bereik van de mogelijkheden ligt, zo zal dit ook voor Europa dienen te gelden. Onze strijd voor verdraagzaamheid zou tevergeefs gestreden zijn, indien dit voor ons doorslaggevende beginsel aan de unificatie van Europa zou moeten worden opgeofferd.

De Europese gedachte en de gedachte van de verdraagzaamheid zijn derhalve onlosmakelijk met elkander verbonden en

in de strijd voor Europa is de garantie van de verdraagzaamheid een *conditio sine qua non*.

Hetzelfde geldt — en daarmee naderen wij de vierde zuil waarop onze organisatie is gegrondvest — de sociale gerechtigheid. In dit opzicht kan het geïntegreerde Europa, indien de goede wil voorop staat, gunstige perspectieven bieden, hoe troosteloos de situatie momenteel ook schijnt te zijn. Beperke men zich slechts tot de landen van het Schuman-plan en constateert men de grote verschillen van armoede en rijkdom, welke met name in landen als Italië en Frankrijk bestaan.

Hoe bedroevend is trouwens ook niet de situatie in Spanje, dat toch stellig vroeg of laat mede zal moeten worden geïntegreerd?

Tot dusver is het de respectieve regeringen in de betreffende landen — hoe zwak staan deze ook veelal niet! — niet gelukt een bevredigende oplossing te vinden voor de problemen van het naast elkaar bestaan van een kleine kaste van bezitters ener- en een grote massa van nagenoeg bezitslozen anderzijds. Het overbevolkte Italië wordt zelfs voortdurend met hongersnood bedreigd, terwijl het sedert de oorlog onder de immanente dreiging van een vluchtelingenvraagstuk van de eerste orde zucht.

Indien voor deze vraagstukken geen oplossing gevonden kan worden, ziet het er somber voor Europa uit. Dan zouden de

minder met goede gaven bedeeden of eerder in slagen het peil van de anderen omhoog te trekken, dan omgekeerd. Dan zouden armoede en ellende ons deel kunnen worden en een permanent dreigende chaos ongekende mogelijkheden voor het communisme openen. Ziehier stellig een van de grootste hinderpalen op het Europese pad.

—0—

Doch aan de andere kant moet men vaststellen, dat in potentie behoorlijke kansen aanwezig zijn om de situatie ten goede te keren.

De industriële en agrarische capaciteit van de gebieden als geheel moet voldoende worden geacht om allen een redelijke bestaanszekerheid te bieden. De bevolkingsdichtheid, die met name Nederland en Italië knelt wordt als het ware gecompenseerd door de „ontvolking” van Frankrijk en Spanje. En ofschoon het goed is de moeilijkheden niet te zeer te onderschatten, mag men evenmin de mogelijkheden over het hoofd zien.

Samenvattend kan in een algemene beschouwing als de onderhavige dan ook worden vastgesteld, dat de vereniging van Europa die mogelijkheden biedt. Mits men ze niet slechts onderkent, doch ook — toegegeven dat dit moeilijker is — de juiste weg weet te wijzen naar herstel en oplossing.

HEIN ROETHOF

Denemarken heeft het twee kamerstelsel afgeschaft

Belangrijke verandering in het parlementaire stelsel

Een onzer heeft een kort bezoek gebracht aan Kopenhagen, de hoofdstad van Denemarken, een land van vrienden van Nederland.

De Denen zijn op 22 September naar de stembus gegaan om een nieuw parlement te kiezen, dat na de laatste grondwetsherziening, slechts uit één Kamer zal bestaan. Wat een correspondent van het Algemeen Handelsblad naar aanleiding van de verkiezingen naar zijn blad seinde op 21 September volgt hieronder.

Morgen gaan ongeveer 2.700.000 Denen naar de stembus om een nieuw parlement te kiezen, het eerste parlement, dat slechts uit één Kamer, het Folketing, zal bestaan. Het twee Kamerstelsel is afgeschaft bij een grondwetswijziging, welke op 28 Mei j.l. bij referendum werd goedgekeurd en op 5 Juni door koning Frederik IX werd ondertekend.

Deze wijziging van de constitutie bracht niet alleen verandering in het parlementaire stelsel.

Ook maakte zij mogelijk dat vrouwelijke leden van de koninklijke familie het recht van troonsopvolging hebben, zodat Prinses Margarethe, de oudste dochter van Koning Frederik en Koningin Ingrid, haar vader zal kunnen opvolgen.

In de status van Groenland werd een zodanige wijziging gebracht dat het land van een kolonie werd ge-

maakt tot een provincie van Denemarken met dezelfde rechten als de provincies in het moederland.

Het Folketing kreeg meer invloed op de buitenlandse politiek door de nieuwe bepaling dat alle beslissingen van enig belang op buitenlands-politiek gebied de goedkeuring van het Folketing behoeven.

Tenslotte maakt de nieuwe Grondwet het mogelijk dat Denemarken soevereine rechten afstaat aan internationale organen, zo viervijfde van het parlement zulk een maatregel goedkeurt.

De verkiezingen van 22 September zijn uitgeschreven door de liberaal-conservatieve regeringscoalitie, die in 1950 aan het bewind is gekomen nadat de sociaal-democraten een nederlaag hadden geleden bij de verkiezingen.

De twee regeringspartijen beschikten echter over slechts 59 van de 151 stemmen in het Folketing en waren voor hun pro-Atlantische buitenlandse politiek (onder leiding van de conservatieve minister van buitenlandse zaken Ole Bjoern Kraft) afhankelijk van de steun der sociaal-democraten, terwijl de liberale premier Erik Eriksen voor binnenlands-economische maatregelen de steun zocht van de radicaal-liberalen.

De huidige zetelverdeling in het Folketing is: Sociaal-democraten 61,

Radicaal-liberalen 13, Conservatieven 26, Liberalen (Agrariërs) 33, Eén-belastingpartij 9, Communisten 7.

Aan de verkiezingen van morgen zal een nieuwe partij deelnemen: de Onafhankelijke partij, die wordt geleid door de vroegere voorzitter der liberalen Knud Kristensen, die van 1945 tot 1947 premier is geweest.

Deze nieuwe partij staat rechts van het centrum en men verwacht dat zij stemmen zal winnen ten koste van de liberalen, de conservatieven en de Eén-belastingpartij. De uitslag der verkiezingen wordt hierdoor nogal onzeker.

Het aantal kiezers is sterk gestegen, doordat bij de grondwetswijziging van dit jaar de stemgerechtigde leeftijd is verlaagd van 25 op 23 jaar. De nieuwe Kamer zal 179 zetels tellen, van welk aantal twee zetels zijn gereserveerd voor Groenland en twee voor de Fär øer.

De uitslagen van de Deense verkiezingen luiden als volgt:

	stemmen	zetels
Socialisten	895.038 (+58.531)	74
Radicaal-Lib.	168.794 (-10.148)	14
Conserv.	365.270 (+ 6.761)	30
Liberalen	499.975 (+43.079)	42
Georgisten	75.201 (-41.087)	6
Communisten	93.706 (- 5.234)	8
D. Minderheid	9.734 (+ 1.296)	1
Onafh.	58.522 (—)	—

Het Handelsblad tekende hierbij o.m. aan:

De twee vertegenwoordigers van Groenland zijn deze zomer al gekozen; de verkiezing van de twee vertegenwoordigers van de Fär øer valt op 8 October a.s.

Zodra de uitslag bekend was verklaarde Hans Hedtoft, de voormalige socialistische premier, dat de liberaal-conservatieve coalitie-regering van Erik Eriksen (lib.), die sedert September 1950 het bewind voert, zal moeten aftreden en dat de socialisten thans het recht hebben een nieuwe regering te vormen.

De leiders van de liberale, de conservatieve en de radicaal-liberale partij, voorzichtiger in hun uitlatingen, beweerden dat de nieuwe situatie een grondige bestudering vergt en dat er thans kans is op verbreding van de basis van de coalitie.

Politieke waarnemers zijn het er vrijwel over eens dat de kansen op vorming van een regering zonder socialisten zeer gering zijn. Weliswaar behoeft de tegenwoordige regering op grond van de verkiezingsuitslag niet af te treden, maar toch staat vast dat het nieuwe éénkamerparlement, dat op 6 October voor het eerst bijeenkomt, een regering zonder socialisten onvoldoende steun zal kunnen bieden.

De radicaal-liberalen nemen met hun 14 zetels opnieuw een sleutelpositie in. Zouden zij willen samengaan met de socialisten dan zal de aldus ontstane coalitie beschikken over 38 van de 179 zetels.

Werktuigenrevisie J. G. TONNEN

Wij verzorgen al Uw revisiewerken op

Schlesinger normen

machines ten hoogste 5-7 weken uit het bedrijf

Op zeer voordelige condities

Goudsesingel 69, Vlaardingen, Tel. K 1898-4340

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

Koningin Juliana wees Neerlands jeugd de weg naar de toekomst

Enige passages uit Haar hooggestemde rede

„Goedendag, Welkom in ons midden, Goedendag”, zongen een tweeduizend jonge mensen H.M. Koningin Juliana toe, toen zij Zaterdagavond 12 September tijdens haar bezoek aan Amsterdam in de Koopmansbeurs aldaar kwam om zich met een boodschap te richten tot de gehele Nederlandse jeugd.

Welkom was de Koningin en welkom waren haar woorden, die gesproken met de ons zo vertrouwde en innemende stem van Haar, die nu 5 jaren onze Vorstin is, zoveel snaren met gevoel in trilling zetten.

Opdat deze trilling zich voortplante, opdat onze taak, die Koningin Juliana duidelijk voor ons zette: het voorbereiden van de komende samenleving, door ons verricht moge worden in de geest van de Koninklijke boodschap, laten wij hieronder een kort verslag van de rede van de Koningin, die wij helaas niet in extenso kunnen afdrukken, volgen.

Het voorbereiden van de komende samenleving, haar voort-durende en voort-gaande verjonging zo goed mogelijk te doen verlopen, is de taak die de Koningin ons voor ogen zette en wij kunnen deze taak verrichten „ieder door zo veel mogelijk van zijn leven te maken, door wijd open te staan voor al wat van waarde is. En vooral, door zich niet afzijdig te houden”.

„Laten we ons er op voorbereiden de maatschappij straks over te nemen”, sprak de Koningin. „t Gaat niet aan over iets wat men afkeurt te zeggen: daar moesten „ze” eens iets aan doen, het is een kwestie van: wat zullen wij daaraan doen.”

Koningin Juliana wees ons op onze verantwoordelijkheid: „Als niet allen, ieder voor zich, de verantwoordelijkheid op zich durven nemen, alsof die op hem of haar alleen rustte, hoe kan de mensheid dan ooit volwassen genoeg zijn, om straks b.v. met atoom-energie om te gaan?”

Als voorwaarde voor ons volwassen worden en ons slagen in het volbrengen van onze taak, stelde de Koningin: samenwerking en gemeenschapszin.

„Een werkelijk doeltreffend, als één geheel, samenlevende mensheid, moet in wezen altijd in het belang van elk harer leden zijn. In onze tijd is dit tot noodzaak geworden.

Scheiding heeft immers altijd iets van afsterven. Zo is de gegeven toestand oorzaak van de noodzaak tot samen aanpakken voor de gehele mensheid, waarbij ieder mens bewust moet zijn van zijn eigen deel van die opgave. Wie met animo samenwerken, vechten niet.”

Over de eigen taak van de jeugd van Nederland onder de jeugd van de volkeren zeide Koningin Juliana o.m.:

„Laten wij ons zelf niet minder achten dan een ander, maar vooral ook niet meer. Beide doen wij Nederlanders te vaak. Toch Nederlandse jeugd, heb je over het algemeen een nuchterheid gepaard aan idealisme, die je bij de jeugd van andere landen, ik durf wel zeggen, een zekere vertrouwenspositie heeft gegeven, en dit legt je de verplichting op, die waardig te blijken en te blijven”.

„Wat we denken moet zijn waarde doen kennen in wat we zeggen en wat we zeggen zal zijn waarde bewijzen in wat we doen.”

Vorts wees de Koningin er op, dat het Nu en het Hier ons altijd een kans biedt om dat wat we doen, goed te doen en om het verkeerde af te zweren:

„Je was zelf, toen je geboren werd, een nieuwe verschijning op deze aarde, en er zijn redenen waarom juist jij nu en hier nodig bent. Als je er niet het allerbeste van maakt, vertraag jij de mensheid in de gang naar haar bestemming.

Voorbeelden zijn er, voldoende om ons te kunnen inspireren. Je kunt ze niet nadoen, iedere na-aperij is een komieke vertoning. Voorbeelden zijn er om je eigen moed, geloof, geduld, liefde en wat al niet meer aan te toetsen. Maar ieder krijgt zijn eigen kansen, met zijn leven iets groots tot stand te brengen.”

Persoonlijke verantwoordelijkheid te dragen,” zei de Koningin even later, „maakt het tevens mogelijk vrijheid waardig te zijn. Een democratische maatschappij gaat ook van deze vooronderstelling uit. Er is geen kostbaarder goed, dat de mensenziel meedraagt.”

Het betekent niet alleen plicht, die staat tegenover het recht op vrijheid, maar het houdt juist die mogelijkheid in „er het allerbeste van te maken”, het stelt ons in staat scheppend werkzaam te zijn.

Wie volle activiteit ontwikkelt, diens wezen groeit. En de samenleving behoeft rijpe, verantwoordelijke mensen voor haar voortbestaan. Het is zelfs veel meer waard dat ze zo zijn, dan het hele werk, dat ze verzetten op zich zelf”.

De Koningin sprak ook nog over het leed, dat wij geen van allen kunnen ontlopen, dat ondraaglijk lijkt, maar toch gedragen wordt, over de innerlijke worsteling met onze smart, die overwonnen kan worden.

„Alhoewel de zin van het leven ver boven onze bevattning ligt, voel ik hier de Goddelijke Liefde, die hen, die het heel zwaar hebben door 's levens spoedcursussen heen langs de vlugst mogelijke weg naar hun bestemming laat gaan en hun om zo te zeggen verzwaarde taken opgeeft, omdat zij het aan kunnen.

Zo ontstaat een grote „voorraad” aan geestkracht, een schat, een kapitaal, waarop men in moeilijke tijden kan terugvallen. Waar het gaat om „er op of er onder”, is het te hopen, dat er een grote waarde opgestapeld ligt.”

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms een collectie ZEER CHIQUE BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werkplaatsen vervaardigd zijn en bekleed met uitzonderlijk mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct door de fabrikant geleverd worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaartsbocht 260-264 ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip voor verzorgde interieurs.

Na het ernstig vermaan toch vooral kritisch te zijn voor ons-zelf, eindigde de Koningin haar mooie rede, die wij, daarvan zijn wij ons goed bewust, te beknopt en onvolkomen hier hebben kunnen weergeven, met de woorden:

„Ik weet zeker, dat we er ons op mogen verlaten, dat alle leven sterker is dan de dood.

En alle leven is tenslotte liefde. Liefde tussen man en vrouw doet de mensheid zich vernieuwen.

Broederliefde laat het aardrijk voortbestaan.

Goddelijke Liefde leidt de mensheid naar haar hogere bestemming, en bestuurt het al.”

Ons maandblad aan de start met een J.O.V.D.-Forum

Vergeet niet vragen staat vrij

Nu waarschijnlijk ieder afdelingsbestuur de hoofden bij elkaar gestoken heeft om een winterprogramma voor de afdeling samen te stellen, een boeiend en origineel programma, wil de redactie van De Driemaster niet achterblijven en U iets voorschotelen, dat weliswaar niet origineel is, maar wel boeiend kan zijn.

Bij de redactie heeft de gedachte door het hoofd gespeeld, dat er wellicht hier of daar een J.O.V.D.-er rondloopt met een vraag.

Ja, natuurlijk, er zullen zeker wel J.O.V.D.-ers met vragen rondlopen. Maar de vragen waar de redactie aan dacht, zijn vragen, die in de Driemaster beantwoord kunnen worden.

Omdat de redactie weet, dat de J.O.V.D. (gelukkig) veeleisend is, meende zij niet te mogen volstaan met één beantwoording, maar besloot zij een Forum te vormen. Een Forum was, zoals U

weet, de plaats in de oude Romeinse steden, waar de Romeinen dagelijks vóór de middag bijeenkwamen om hun geld- en rechtszaken af te doen, nieuwtjes te horen en problemen te bespreken.

Zij brachten hun moeilijkheden en vragen voor het Forum.

Brengt U ook Uw vragen, waarvan U denkt, dat ze in De Driemaster beantwoord kunnen worden, waarvan U denkt, dat het andere lezers ook zal interesseren en waarvan U denkt, dat ze op meer dan één manier beantwoord kunnen worden, voor het J.O.V.D.-Forum.

De redactie zal er zorg voor dragen, dat Uw vragen door deskundigen behandeld worden. Wel behoudt de redactie zich het recht voor, vast te stellen welke vragen voor een dergelijke beantwoording in aanmerking kunnen komen.

Zijn er vragen? Dat hij of zij schrijve naar het welbekende redactiesecretariaat!

Aannemersbedrijf

Fa. W. VAN HATTUM & Zonen

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing-
werken**

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

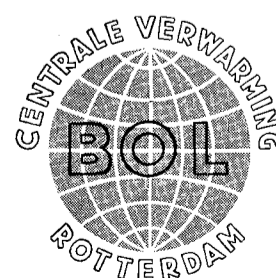
Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

PRINSES MARGRIETLAAN 38 - TEL. 47883

Wat de troonrede ons jongeren te zeggen heeft

Vorming van de jeugd één der belangrijke punten

Het nieuwe zittingsjaar van de Staten Generaal is op 15 September met het gebruikelijk plechtig ceremonieel geopend. De schittering van deze stralende Prinsjesdag is door velen genoten. De Gouden Koets en haar kleurrijke entourage schijnt dit jaar ook vele buitenlanders naar Den Haag te hebben getrokken.

Hoe attractief dit alles ook moge zijn, het ernstige gedeelte van de openingszitting, de Troonrede, is toch wel het belangrijkste voor ons Nederlanders, want zij licht ons in omtrent het programma, dat onze regering zich voorstelt te gaan uitvoeren.

Deze Troonrede is eigenlijk ieder jaar weer wat teleurstellend, omdat zij sober slechts richtingen aanduidt en immer veel te raden laat. Hoewel natuurlijk alle punten uit de Troonrede ook ons jongeren aangaan, willen wij hier kort releveren die dingen, die de jonge mens het meest raken.

Met diepe dankbaarheid werden de dappere vrijwilligers, die in Korea streken en van wie velen zijn gevallen in de strijd voor de collectieve veiligheid, herdacht.

Een bouwprogramma voor 65000 woningen en verlaging van de belastingdruk voor de lagere inkomstenklasse en de middengroepen werd aangekondigd.

De passage het onderwijs en de vorming van de jeugd betreffende nemen wij ten slotte hier in zijn geheel over: „Op het gebied van het onderwijs zal

veel van Uw werkkraft worden gevegd, met name door de wetsontwerpen op het kleuteronderwijs, het voorbereidend hoger onderwijs en het hoger onderwijs.

Daarnaast zullen u wetsvoorstellen tot wijziging der regelingen voor school- en collegegelden en voor het toekennen van studiebeurzen bereiken, terwijl een ontwerp tot wijziging

van de Nijverheidsonderwijswet in voorbereiding is.

Ook overigens zal grote aandacht vereist zijn voor de geestelijke en lichamelijke vorming van de jeugd in en buiten schoolverband.

Daarnaast hoopt de regering door een krachtige steun aan de wetenschap en door de bevordering en spreiding van de kunst bij te dragen tot

de versteviging van de geestelijke waarden van ons volk”.

In dit verband willen wij niet nalaten te verwijzen, elders in deze Driemaster kunt U het lezen, naar de woorden, die de Koningin in Amsterdam tot de Nederlandse jeugd sprak, dat wij voor ogen moeten houden, dat wij ons erop moeten voorbereiden straks de maatschappij over te nemen.

Een welgemeende raad aan de eenzamen

In het afdelingsnieuws van deze maand klinken al de geluiden door van een levendig winterprogramma, dat de afdelingsbesturen van de J.O.V.D. de leden van onze organisatie gaan bereiden.

Wij hopen in het volgende nummer van De Driemaster nog veel meer van dergelijke opgewekte klanken te doen horen en prijzen de J.O.V.D.'ers bij voorbaat gelukkig met de gulle J.O.V.D.-bronnen, waaraan de jeugdige dorst naar kennis van het politiek en maatschappelijk bestel geleest zal kunnen worden.

Helaas zijn er ook liberaal voelende en denkende jongeren, die wonen in plaatsen waar geen afdeling van de J.O.V.D. is. Deze geestverwanten kunnen wij slechts raden zich met ons in verbinding te stellen, daar een lidmaatschap van de landelijke organisatie alleen ook mogelijk is.

Een dergelijk lidmaatschap heeft een groot voordeel. Er is n.l. een gratis abonnement op De Driemaster aan verbonden, zodat het stimulerende contact met de jongeren-organisatie, die de liberale beginselen uitdraagt voor de „eenzamen in den lande” geen onoverwinnelijke wens hoeft te zijn.

Er ligt hier een prettige taak voor ieder lid van de J.O.V.D. Zend De Driemaster, als je die gelezen hebt, naar je nichtje op de boerderij of naar je neef in militaire dienst. Ook zij kunnen lid worden van de J.O.V.D. en als jij zich maandelijks verfrissen met de steeds gevarieerde inhoud van De Driemaster.

Aan het werk voor een boegbeeld van „De Driemaster”

Ieder zich respecterend schip droeg in vroeger tijden trots een welgesneden en fleurig geschilderd boegbeeld over de zeeën.

Onder de boegspriet aan de voorsteven bevestigd was het meestal zinnebeeldige stuk houtsnijwerk als een blikvanger, die het schip vooruit scheen te zweven, maar tevens als een in hout gevangen onoverwinnelijke kracht, die het schip voorttrok naar haar bestemming.

„De Driemaster” is een modern schip, hoe tegenstrijdig dit ook moge klinken, met een duidelijke bestemming n.l. het bezeilen van al die gebieden op politiek en maatschappelijk terrein, die voor het leven van de jonge mens van essentieel belang zijn, en het bereiken van zoveel mogelijk jongeren met het logboek van die reizen.

„De Driemaster” is een trouw schip, dat iedere keer, dat het zee kiest, een grote verscheidenheid van gebieden aandoet, maar helaas bereikt het scheepsjournaal, behalve de leden van de J.O.V.D., nog te weinig jonge mensen.

„De Driemaster” mist een BOEGBEELD, want heeft te weinig abonnees.

In het „kadertje” bij het artikel van drs. L. E. Groosman over „Stakingsrecht en P.B.O.” deed Uw redactie mededeling van haar grote verheugenis over de ontwikkeling van „De Driemaster”, het maandorgaan van de J.O.V.D., tot een discussie-blad voor de liberaal denkende en voelende jeugd van Nederland.

„De Driemaster” is thans in haar 5e jaargang en sinds No. 1 van Jaargang 1 is het J.O.V.D.-orgaan uitgegroeid tot een blad van formaat, letterlijk en figuurlijk, dat niet alleen welkom is bij

de gehele bemanning van het schip der J.O.V.D., maar ook naar wij nog onlangs vernamen, bij de wat oudere rotten in het vak, die de vaart van J.O.V.D. en Driemaster met belangstelling volgen.

Het is nu zo jammer, dat deze belangstelling nog steeds niet duidelijk tot uiting komt in het getal der abonnees.

Nu alle afdelingen weer aan het begin van een nieuwe activiteitsperiode staan (leest de rubriek afdelingsnieuws!) herinnert de redactie gaarne er aan, dat het een goede J.O.V.D.-afdeling en een goed J.O.V.D.'er betaamt om op het programma voor de komende winter te plaatsen het punt:

WERVING ABONNEES
DRIEMASTER.

Als ieder lid beitel en hamer ter hand neemt en hakt, dat de spanners er af vliegen, vaart „De Driemaster” de 6e Jaargang in met een

boegbeeld

AAN ALLE J.O.V.D.'ers

Het is nodig gebleken de verzending van ons maandblad grondig te reorganiseren.

Na van vele afdelingen in deze de volle medewerking te hebben mogen ontvangen hoopt de administratie dat ieder J.O.V.D.-lid thans De Driemaster ontvangt.

Mochten er nog klachten zijn, laat een ieder zich dan onverwijld tot de administratie, Prinsengracht 1077 te Amsterdam, wenden.

Elke klacht zal onmiddellijk worden behandeld.

Ons doel is: voor elke J.O.V.D.'er een Driemaster, tijdig verzonden naar het juiste adres.

DE ADMINISTRATIE

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie, Herengracht 434-438.

HUDIG & VEDER N.V.
Reders - Cargadoors
Expeditie-Passage-Agenten
ROTTERDAM
Willemskade 23 - Telegram-adres: Blokhuyzen -
Telefoon 114040

„TOBRANO” (P. L. C. van Tol)

Chr. Bennekerslaan 20c, ROTTERDAM-O., Tel. 23932

Pijpleidingen, electr. lassen, autogeen snijden en lassen, speciaal laswerk, constructiewerken, montagewerken van alle soorten machines.

J.O.V.D. besprak de problemen der Europese eenheid tijdens een vruchtbaar congres te Grollo

Belangwekkende inleidingen van de heren Louwes en Jonkman

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie congresseerde Zaterdag en Zondag 19 en 20 September j.l. in het Kampeercentrum „De Berenkuil” in Grollo, waar de liberale jongeren zich speciaal bezig hielden met de problemen, die verbonden zijn aan de Europese Eenheid.

Dit weekend, dat werd gehouden in het kader van de Europese Jeugd-campagne, is voor de jongeren dáárom zo belangrijk, omdat het van zo groot belang is van gedachten te wisselen over de Europese vraagstukken.

De voorzitter van de J.O.V.D., mr dr H. Roethof, opende dit weekend, waar o.a. aanwezig waren mr J. A. Jonkman, voorzitter van de Eerste Kamer, mr dr R. H. Baron de Vos van Steenwijk en de heer H. D. Louwes, leden van de Eerste Kamer, drs H. A. Korthals, lid van de Tweede Kamer en de burgemeester van Rolde, Baron Mackay, zomede oud-wethouder Voet van Groningen. Voorts waren aanwezig onze Belgische en West-Duitse geestverwanten, een vertegenwoordiger van Nieuwe Koers en vele anderen.

In zijn openingswoord toetste dr Roethof de ontwikkeling van de Europese eenheid aan de beginselen van onze jongerenorganisatie, daarbij een zeer interessante visie ontwikkelende, waarop wij op deze plaats niet uitvoerig ingaan, omdat de lezer het standpunt door onze verenigingsvoorzitter in dit verband, uitvoerig kan terugvinden in het hoofdartikel, dat van zijn hand verscheen en elders in ons blad is opgenomen en waarnaar wij uiteraard gaarne verwijzen.

Zaterdag hield de heer H. D. Louwes, lid van de Eerste Kamer, een inleiding over het onderwerp „Europese landbouwintegratie”, waarbij hij tot de conclusie kwam, dat juist de moeilijkheden, die een verenigd Europa in de weg staan, in de landbouwsector gezocht moeten worden.

Spreker kon zich niet aan de indruk onttrekken, dat de Europese regeringen niet dié aandacht aan deze moeilijkheden in de landbouwsector besteden, die hiervoor eigenlijk heel noodzakelijk is.

Ongeveer 2/3 gedeelte van de wereldbevolking leeft van de landbouw en daardoor oefent de landbouwbevolking een grote politieke invloed uit, een invloed, die zeker niet onderschat dient te worden.

Wanneer er op het gebied van de prijzen van de landbouwproducten geen overeenstemming door de regeringen kan worden bereikt, zal een economische eenwording nimmer mogelijk zijn en daardoor ook een politieke eenwording in de weg staan. Ook in Europa is de landbouw een der belangrijkste takken van bestaan.

In Nederland staat de landbouw op hoog peil en door de methoden, die in ons land worden gevolgd, staan wij er wat de landbouw betreft, veel beter voor dan andere Europese landen.

Op het gebied van voorlichting, onderwijs en onderzoek zijn wij veel verder vooruit dan b.v. Duitsland, Zwitserland, Italië en Spanje. In deze laatste landen zijn de landbouwproducten, doordat hier geen goede voorlichting wordt gegeven, veel duurder dan bij ons.

Wij kennen in Nederland onze tuinbouwscholen, landbouwscholen en landbouwhuishoudscholen en vooral door deze laatste wijze van het onderricht geven aan de a.s. boerin, weet de boer zich gesteund en gestuurd, waardoor men tot een effectievere winning van landbouwproducten kan komen dan in de naburige West-Europese staten.

Door dit alles zijn juist de moeilijkheden ontstaan, want omdat wij varkensvlees, groenten, zuivelproducten e.d. goedkoper kunnen leveren dan andere Europese landen, is men dus beducht voor deze concurrentie en het voornaamste is dus wel, dat het plan Mansholt, het zgn. „Groene plan” moet worden doorgevoerd en er zal dus bij de regeringen der Europese landen op moeten worden gehamerd, om speciale aandacht te besteden aan het landbouwonderzoek en onderwijs.

Een der praktische middelen is wel om jonge boeren naar het buitenland te laten gaan en omgekeerd de jonge boeren uit andere Europese landen hier te halen, zodat deze dan in ons land kennis kunnen nemen van de moderne middelen waarop thans de landbouw is gegrondvest.

Aan de jongeren en speciaal ook de

jonge boeren is de taak gegeven, zo besloot de heer Louwes, om aan een verenigd Europa te bouwen, een Europa, dat zin heeft voor een waardevol bestaan, zin voor een rijker leven.

Rede van mr J. A. Jonkman

De Zondagmiddag werd gebruikt voor het luisteren naar het sprankelende betoog van mr J. A. Jonkman, president van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

De heer Jonkman had zijn gedachten over de Europese eenwording deze problemen vanuit zijn eigen persoonlijke inzicht.

Als Nederlander van overzee benadert men de Europese gedachte van andere zijde. Als men oproept tot nieuwe bloei van Europa, dan roept men daarmede weerstanden op in de andere delen van de wereld. Europa is met zijn geschiedenis belast en de opkomst van een Europees nationalisme kan daardoor zeer gevaarlijk zijn.

Als jurist hecht de heer Jonkman aan juridische vormen, want op de achtergrond ziet hij de wezenlijke, de vormgevende beginselen. Nieuwe juridische constructies zal hij steeds aan de bestaande toetsen.

Alle propaganda voor een Europees verband zij propaganda voor een regionaal verband; en dit mag nooit meer zijn dan het regionale streven in V.N. verband.

Het opvlammende regionalisme, dat wij na de laatste wereldoorlog zagen, is niet in tegenstelling tot een Europese integratie, maar waarschuwt juist tegen een sterke centralisatie. Een centralisatie waaronder de Fransen sinds Napoleon onder geleden hebben.

Het gaat om de vraag, hoe men de Europese bijdrage aan 's werelds welzijn het doelmatigst kan organiseren.

Er zijn reeds vele toepassingen: K.S.G., O.E.E.S., E.D.G., enz. en ook in onze Grondwet heeft de Europese gedachte een plaats gekregen: de mogelijkheid werd geschapen, bevoegdheden van wetgeving, bestuur en rechtspraak op te dragen aan een volkenrechtelijke organisatie.

Maar, de eed van het Staatshoofd blijft ongewijzigd: voor alles behartiging van de zaken van eigen land. Het is een Amerikaanse vergissing, indien men de V.S. van Amerika als voorbeeld zou willen nemen voor een V.S. van Europa.

Ook Dulles is uit op het welzijn van zijn Amerikaanse vaderland. En men moet vooral niet denken, dat veel oudere naties zullen komen tot het prijsgeven van het waardevolle begrip „onze natie”.

Maar voor alles realiseren men zich wat men, en hoe men het wil; een klein Europa, een groot Europa, met

of zonder Oost-Europa, met of zonder Europees Rusland, enz., en men moet ook niet van tevoren van een vaste en bepaalde onderhandelingspositie uitgaan, die men aan de wederpartij wil opleggen, want dan lukt het zeker niet.

Als reden voor een Europese eenwording wordt wel aangevoerd, de noodzaak „ons gemeenschappelijk erfdeel” te verdedigen en onder dat erfdeel vat men dan gewoonlijk, de klassieke cultuur, het Christendom, de Romeinse rechtsopvattingen. Maar in het Europa van vandaag valt ook Turkije en ook vele staten, welke verdediging helemaal niet zo erg in de Nederlandse rechtsopvatting valt.

Men diene alleen gemeenschappelijk te doen, wat men gemeenschappelijk goed kan doen, samenwerken in het belang, maar met handhaving van het eigene. En dan zal die samenwerking nog zoveel mogelijk vrijwillig moeten zijn.

Niet de vorming van een gemeenschap voor 50 jaar, met zoveel juridische teksten, dat het ook voor een jurist niet zo goed begrijpelijk is, en de Fransman zegt, zich van die tekst niets aan te trekken.

Alleen als het volstrekt nodig is, de vorming van een boven-nationaal gezag, en dan zo, dat prijsgeving van eigen souvereiniteit gepaard gaat met het deelnemen in boven-nationale souvereiniteit. Een gezag zo sterk als nodig is, en met zoveel volksinvloed als mogelijk is.

Natuurlijk kan men zich niet in eigen nationaal welzijn beperken. Men moet bezien, hoe Nederland in verschillende verbanden een eigen bijdrage kan leveren.

Verschiedene vormen beginnen nu reëel te worden. De K.S.G. bestaat en men moet haar een goede kans geven. Als de E.D.G. tot stand komt, moet een Europese politieke gemeenschap volgen en hierbij bevangt de heer Jonkman een grote aarzeling.

De kleine groep van zes heeft minstens even grote verwantschap met de Scandinaviërs en de Britten. Men kan aanvoeren, dat deze gemeenschap ook open staat voor hen. Zij zullen zich associëren, maar zij blijven vrij!

Het gaat niet meer om een verzoening van de Frans-Duitse tegenstelling, deze is slechts een klein onderdeel van het geheel. Het gemeenschappelijk belang is de handhaving van vrede en veiligheid. Een kring van gemeenschappelijk belang en saamhorigheidsgevoel, die niet tot de Zes beperkt is!

Het meeste bezwaar gaat nog uit naar de Franse vormgeving: alles tot in finesse beschreven. Dan zag mr Jonkman liever de Britse methode gevolgd; minder regels, maar iets meer organisatie.

De Fransen hebben in 1789 zeker niet een voorbeeldig staatsbestel weten te scheppen en toch volgen wij in de Europese gemeenschap, zo als het plan daar ligt, de Franse lijn: het beginsel van de volkssoevereiniteit, de dubbele investituur, e.d.

Wij moeten zeker de voorkeur geven aan de N.A.T.O., met associatie van Duitsland.

Europese eenheid moet groeien, als het nodig is. De Staten-Generaal vormden in den beginne ook een zeer los verband. Eerst met de tijd vormde zich een vastere binding. Straatsburg, de Raad van Europa, vormen in dat opzicht de beste voorbereidingen en hier ligt voor deze tijd de beste vorm van samenwerking.

Slotwoord van dr Roethof

In zijn slotwoord vestigde de voorzitter van de J.O.V.D., Dr H. J. Roethof, er nogmaals de aandacht op, dat velen over de Europese problematiek wel wat al te gemakkelijk heen glij-

den en daarom achtte hij het van bijzondere betekenis, dat gedurende deze conferentie zowel aan de zonnige plekken als aan de schaduwzijden de nodige aandacht is besteed.

Men kan, aldus spreker, in dit verband eigenlijk twee stromingen onderscheiden. Voor hen, die de nadruk leggen op de zedelijke verbetering van de mens als voorwaarde voor het scheppen van elke gemeenschap, hebben wij als liberalen veel begrip.

Ook kennen wij aan de individuele mens een grote betekenis toe, doch wij moeten oppassen, niet al te eenzijdig onze aandacht op die individuele mens te richten.

Het gaat evenzeer om de gemeenschap, om de verbetering van de organisatie, die het mogelijk moet maken de negatieve neigingen van de mens in bedwang te houden.

In dit verband herinnerde spreker aan de grote verdiensten van Wilson op dit gebied, die met zijn Volkenbond — hoe gebrekkig die dan ook in vele opzichten heeft gewerkt — het grote gewicht van de organisatie van de internationale rechtsorde duidelijk op de voorgrond heeft gesteld. Ook in de Europese kwestie zullen wij mens en maatschappij beide goed in het oog dienen te houden om tot een juiste synthese tussen beide te kunnen komen.

Met onderstreping van alle moeilijkheden verklaarde spreker zich voorstander van de Europese integratie, omdat hij meende, dat de vrijheid daarmede onder de huidige omstandigheden het beste gediend is. Als wij ons niet op een of andere wijze verenigen, zullen wij temidden van de strijd der continenten nog slechts een schijnvrijheid kunnen ophouden.

Als jonge liberalen nu, wensen wij steeds voor deze vaak zo moeizaam verworven vrijheid op de bres te blijven staan. Doch die dient dan een vrijheid te zijn met geestelijke inhoud. De vrijheid, die wij nastreven heeft die inhoud en omvat verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en sociale gerechtigheid.

Deze vrijheid, aldus besloot spreker zijn betoog, zou ik haast willen beschouwen als een erfstuk van onze Griekse voorvaders, onder wie Pericles reeds meer dan 2000 jaar op dit beginsel met zoveel nadruk heeft gezezen.

Maar Pericles wist ook reeds, dat die vrijheid slechts betekenis had als zij was opgenomen in het verband van een bepaalde gemeenschap. Europa dient thans de bakens te verzetten, omdat de tijden veranderd zijn, doch als het zich nauwer aaneen weet te sluiten, in samenwerking sterk staat en zijn vrijheden aldus weet te handhaven, behoeven wij, alle pessimistische profetieën met betrekking tot het avondland ten spijt, niet in een ondergangsstemming te verkeren.

VERZOEK VAN DE REDACTIE

Nu de „winter”-activiteiten van de J.O.V.D. hier en daar al begonnen zijn en elders vlak voor de deur staan, verwacht de redactie van „De Driemaster” een grote stroom kopij.

Deze redactie is helemaal niet veeleisend, maar zal toch graag zien dat de kopij:

- steeds duidelijk geschreven wordt (lieft op de schrijfmachine);
- snel na de gebeurtenis, waar zij betrekking op heeft, bij de redactie-secretaris, G. van Schagen, Van Tuyl van Serooskerkenplein 29 I, Amsterdam, bezorgd wordt;
- geschreven wordt met voldoende tussenruimte en met ruime marge op bladen, die slechts aan één zijde gebruikt worden.

Deze kleine welwillendheden Uwer zijds besparen redactie en zetter veel zorgen.

Inzake het stakingsrecht en de P.B.O.

Enige kanttekeningen naar aanleiding van de beschouwing van Ferry Hoogendijk

In zijn artikel „Notities inzake het Stakingsrecht” in het Augustus-nummer van dit blad geeft de heer Hoogendijk een opsomming van die punten, welke hij met betrekking tot het stakingsrecht belangrijk acht.

In zijn beschouwingen betreft hij ook de toekomstige Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie en de mogelijkheid van uitoefening van het stakingsrecht in het kader van de uitvoeringswetten, welke zullen worden ontworpen bij de instelling van de product-, hoofdbedrijf- en bedrijfsschappen.

Daar ik meen dat — waar de heer Hoogendijk „socialistische” woorden citeert — door hem het accent verkeerd gelegd wordt door aan die woorden een verkeerde interpretatie te geven veroorloof ik mij de volgende opmerkingen.

1. Volgens de wet op de Bedrijfsorganisatie (art. 71) is het de taak van de product-, de hoofdbedrijf- en de bedrijfsschappen een 't belang van het Nederlandse volk dienende bedrijfsuitoefening door de ondernemingen, waarvoor zij zijn ingesteld, te bevorderen, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en van de daarbij betrokken personen te behartigen.

2. Het bestuur van een „schan” (hetwelk wordt benoemd door erkende organisaties van ondernemers en van werknemers) kan — volgens art. 93 van de wet — de regeling worden opgedragen van één of meer van de volgende onderwerpen:

a. de registratie van de ondernemingen, waarvoor het lichaam is ingesteld en van de in die ondernemingen werkzame personen;

b. het verstrekken van de voor de vervulling van de taak van het betrokken lichaam nodige gegevens;

c. de voor de vervulling van de taak van het betrokken lichaam nodige inzage van boeken en bescheiden en bevestiging en opnemings van bedrijfsmiddelen en voorraden van ondernemingen;

d. de voortbrenging, de afzet, de verdeling en de aanwending, waaronder mede begrepen de opslag en de be- en verwerking van goederen, alsmede het verlenen van diensten;

e. het onderzoek op sociaal, economisch en technisch gebied;

f. de mededinging;

g. de mechanisatie en de rationalisatie van ondernemingen, waarvoor het lichaam is ingesteld;

h. de normalisatie van voortbrengselen en bedrijfsmiddelen;

i. de administratie van ondernemingen, waarvoor het lichaam is ingesteld;

j. de lonen en de andere arbeidsvoorwaarden;

k. de arbeidsbemiddeling, de aanstelling en het ontslag van personeel;

l. de vakopleiding, omscholing en herscholing en de vaststelling van de getalsverhouding in ondernemingen, waarvoor het lichaam is ingesteld;

m. de voorkoming en aanvulling van een tekort aan arbeidskrachten;

n. de verruiming van de werkgelegenheid en de voorkoming van werkloosheid;

o. de voorziening in de gevolgen van werkloosheid;

p. fondsen en andere instellingen in het belang der bedrijfsgenoten.

Het is met een speciale bedoeling, dat ik hierboven een uitvoerig expose heb gegeven van de wetsbepalingen. Ik kan mij n.l. niet aan de indruk onttrekken, dat waar geen onderwerp is overgeslagen om „regelend” te kunnen optreden, er weinig meer overblijft wat „toekomstige stakers” de motieven van een staking zou kunnen bezorgen.

Men kan er over twisten of de wet op de bedrijfsorganisatie als zodanig

Onze redacteur Ferry Hoogendijk gaf in het Augustus-nummer van „De Driemaster” zijn visie op het Stakingsrecht.

Drs. L. E. Groosman, die wij in dat zelfde nummer van ons blad gaarne gelegenheid gaven om zijn gedachten over de nieuwe politieke machtsverhoudingen en de rol der politieke partijen uiteen te zetten, reageerde op de notities van Ferry Hoogendijk met een serie opmerkingen, waarvoor wij thans hier, wederom met genoegen, een plaats inruimen.

„De Driemaster” blijkt steeds meer jongeren een aantrekkelijke gelegenheid te bieden hun gedachten aan de openbaarheid prijs te geven. De redactie kan daardoor slechts verheugd zijn en spoort gaarne aan tot nog grotere activiteit in deze.

gewenst is. De wet is er nu eenmaal en ook zij, die de vrijheid beminnen boven alles, zullen zich vooralsnog bij deze rechten-en-verplichtingen-scheppende-materie moeten neerleggen.

Dit is dikwijls een nare consequentie van de democratie, welke steunt

Wat de pers er van zegt

Indrukken van ons congres te Grollo

Wij lazen in het Algemeen Handelsblad:

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie hield gedurende dit weekeinde in het kampeercentrum De Berenkuil te Grollo een landelijk congres, waar de liberale jongeren zich speciaal bezig hielden met de problemen, die verbonden zijn aan de Europese eenheid.

De Voorzitter van de J.O.V.D. mr. dr. H. Roethof opende het congres. Hij wees er op dat het voor de liberale jongeren geen vraag is of de idealen vrijheid, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid, in een verenigd Europa een nieuwe belichaming kunnen vinden.

De drang naar Europese unificatie is immers geboren uit de drang naar vrijheid. Men zegt wel eens aldus spr., dat van een verenigd Europa zonder een Sovjet-Russische dreiging geen sprake zou zijn, doch op zichzelf behoeft dit geen veroordeling van het streven in te houden.

Het zijn de vrije naties van het westen, waarbinnen primair de gedachte van de vereniging leeft, met de be-

op het meerderheidsbeginsel.

3. Nu kan het zijn, dat de door de heer Hoogendijk gewraakte woorden werkelijk zo bedoeld zijn, dat de hoorders of de lezers hieruit een imperatief menen te moeten opmaken. Zou dit zo zijn, ik zou zijn grieven kunnen begrijpen.

Ik geloof echter, dat bedoeld is: „Waar de P.B.O. zoveel te regelen heeft kan er immers voor stakingen en uitsluitingen geen plaats meer zijn”. De bedrijfsgenoten — en niet de overheid — regelen immers in het kader van de P.B.O. zelf hun arbeidsvoorwaarden.

Er is m.i. geen sprake van opleggen van voorwaarden van overheidswege. Of het stakingsrecht zal worden aangetast, is een vraag, welke door de bedrijfsgenoten zelf zal worden beantwoord. De wet spreekt er echter nergens van.

4. Hier komt nog bij, dat de gedachte der (publiekrechtelijke) bedrijfsorganisatie niet zozeer gesproken is uit de breinen der socialisten — ofschoon deze heren er later een dankbaar gebruik van hebben gemaakt — maar, dat de P.B.O.-wind voor het merendeel afkomstig is uit de confessionele hoek. Wij denken hier toch even aan de belangrijke voorvechter prof. Veraart.

5. De laatste wereldoorlog bracht ons de organisatie-Woltersom. De bezetter heeft op handige wijze gebruik gemaakt van de in 1922 in de Grondwet geschapen mogelijkheid tot het in het leven roepen van lichamen met verordenende bevoegdheid.

Na de oorlog zat men met deze organisatie — die op bepaalde gebieden doelmatig functioneerde — in de maag.

De na-oorlogse regeringen hebben niet anders kunnen doen dan deze organisatie te vervangen door een nieuwe, meer overeenkomstig de oorspronkelijke bedoelingen.

Of de Nederlandse democratie daar-

in is geslaagd, staat nog te bezien en is in hoge mate afhankelijk van diegenen, die de in de wet op de bedrijfsorganisatie vastgelegde materie moeten hanteren.

Zijn dit de Socialisten (waarschijnlijk in coalitie met de Rooms-Katholieken) dan zal waarschijnlijk worden getracht de wet zoveel mogelijk te gebruiken om de individuele vrijheid waar mogelijk te beperken.

Het zijn echter de confessionele groeperingen die — mocht het werkelijk zo'n vaart lopen als de heer Hoogendijk veronderstelt — de socialisten dit wapen in handen hebben gegeven.

Wij denken hier maar terloops even aan de begrippen „subsidiariteitsbeginsel” en „sovereiniteit in eigen kring” van resp. de Katholieken en de andere Christelijke groeperingen.

Men vergeet echter niet, dat de P.B.O. op democratische wijze is tot stand gekomen en we kunnen slechts hopen, dat één en ander niet leidt tot een „detournement de pouvoir”.

6. Zo geloof ik dan ook dat, wanneer de P.B.O. eenmaal verwezenlijkt is, het stakingsrecht niet zal verdwijnen, maar dat de redenen om een staking te ontketen zullen zijn weggenomen.

Voorop gesteld zij echter, dat wij nu niet weten hoe de verhoudingen zich in de toekomst zullen ontwikkelen.

7. Tot slot zou ik hier nog willen opmerken, dat een staking van overheidspersoneel — zoals onlangs in Frankrijk — altijd een revolutie betekent.

De weg van overleg heeft dan geen vruchten afgeworpen en er blijft slechts over het grijpen naar de wapenen. In dat stadium heeft het weinig zin meer te discussiëren over een recht. Het recht wordt dan eenvoudig genomen.

Drs L. E. GROOSMAN

Spr. kon zich niet aan de indruk onttrekken, dat de Europese regeringen niet die aandacht aan deze moeilijkheden besteden, die hiervoor eigenlijk noodzakelijk is.

Een der practische middelen is, om jonge boeren naar het buitenland te laten gaan en omgekeerd jonge boeren uit andere Europese landen hier te halen, zodat deze dan in ons land kennis kunnen nemen van de moderne middelen, waarop thans de landbouw is gegrondvest.

Aan de jongeren en speciaal ook de jongere boeren is de taak gegeven, om aan een verenigd Europa te bouwen, een Europa dat zin heeft voor een waardevol bestaan, zin voor een rijkere leven.

In de Zondagmiddagbijeenkomst sprak de voorzitter van de Eerste Kamer mr. J. A. Jonkman over het onderwerp „De Europese gedachte in het licht van de internationale rechtsorde”. Spr. was er voor, dat wij, zoals het Handvest van de Verenigde Naties inhoudt, bijdragen aan de opbouw van de samenleving en van de samenwerking van alle naties, doch alleen op voet van gelijkgerichtigheid en gelijkwaardigheid. De zelfstandigheid van de landen dient evenwel zoveel mogelijk bewaard te blijven, maar, waar nodig, dienen wij gemeenschappelijk datgene te doen wat nodig is.

doeling de basis van de culturele, geestelijke en zedelijke verworvenheden te kunnen verstevigen binnen een enkel georganiseerd verband, dat haar sterker zal doen staan temidden van de strijd der continenten.

Niet slechts het militaire, doch ook het economisch aspect komt hier in het geding.

Europa zal zelfstandig moeten worden, doch deze zelfstandigwording, aldus de heer Roethof, legt grote verantwoordelijkheden op, zowel naar het westen als naar het oosten.

Spr. eindigde zijn uitvoerig openingswoord met vast te stellen, dat de vereniging van Europa vele mogelijkheden biedt. Door gezamenlijk een weg te zoeken naar herstel en naar een oplossing, kan een verenigd Europa er zeker komen.

Zaterdagavond hield de heer H. D. Louwes, lid van de Eerste Kamer, een inleiding over het onderwerp „Europese landbouwintegratie”, waarbij hij tot de conclusie kwam dat de moeilijkheden, die een verenigd Europa in de weg staan juist in de landbouwsector moeten worden gezocht.

HOOG- EN LAAGDRUK
PIJPLEIDINGEN

MACHINERIËN
ONDERHOUD-AANLEG

ELECTR.-AUTOG. LASWERK
DIV. PLAATWERKEN

Las- en Metaalbedrijf „KABO”

Theod. te Kaeth SCHEEPSREPARATIE

KANTOOR Mathenesserlaan 406 - Telefoon 39808 - ROTTERDAM-WEST
Industriehal „KABO” - Nijverheidstraat 11-17 - Telefoon 7160 - DORDRECHT

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Annemer
Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19
Telefoon 78207

Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
ROTTERDAM-Z.

„Wonderful Copenhagen”: Parijs van het Noorden

„Wilhelmina” een lieflijk meisje

De schoonheid van de Deense hoofdstad en van de Deense meisjes is tot in de internationale songwereld doorgedrongen, want over heel de wereld zingt men van „Wonderful, wonderful Copenhagen” en van „Wilhelmina”, het lieflijke meisje uit Kopenhagen.

Welnu, hoe „wonderful” Kopenhagen is en hoe „wonderful” ook Wilhelmina (in de vorm van „Miss Denemarken”) hebben we vluchtig kunnen zien, toen de K.L.M. ons een dagje naar de Deense hoofdstad bracht.

Het valt niet mee om in enkele uren tijds een volledige indruk te krijgen van een wereldstad. En een „wereldstad” is Kopenhagen zeker.

Van de 4 miljoen inwoners, die Denemarken telt, wonen er bijna een miljoen in Kopenhagen. Ook al was onze kennismaking met Kopenhagen van korte duur, we hebben toch een indruk kunnen krijgen van deze mooie, fascinerende stad.

„De stad met de mooie kerktorens” wordt zij wel genoemd en inderdaad, opvallend zijn de vele groen-koperen torens, die men allerwege in de stad zien kan.

Ook wordt Kopenhagen wel „het Parijs van het Noorden” genoemd, en ook dat begrijpen we.

De terrasjes op de grote boulevards doen sterk aan Parijs denken en 's avonds doet Kopenhagen, met zijn enorm aantal lichtreclames, niet veel voor de „lichtstad” onder.

Wie Kopenhagen zegt, denkt meteen aan Tivoli, het bekende ontspanningscentrum midden in de stad met zijn prachtig park, mooie restaurants en cafés en veelbiedend lunapark.

Het is hier, dat de Denen op hun best laten zien hoe een gemoedelijk en vrolijk volk zij zijn.

Kopenhagen bezit een schat van mooie gebouwen, teveel om op te noemen. Merkwaardig is, dat zoveel in Hollandse Renaissance-stijl gebouwd zijn in opdracht van Christian IV, die zich sterk tot deze stijl voelde aangetrokken.

Een heel mooi gebouw is b.v. de Beurs, daterend uit 1619-1640, die men herkent aan haar typische slanke toren, gevormd door een viertal omhoogstaande draken.

De meeste indruk op mij maakte de prachtige Grundtvig-kerk.

Deze moderne kerk is geheel opgetrokken uit geelwitte bakstenen en is gebouwd in de vorm van een orgel.

Zij was het resultaat van een nationale collecte voor de bouw van een kerk, als nationaal monument voor de Deense theoloog en dichter Grundtvig.

De eerste steen werd in 1921 gelegd en pas in 1941 was de kerk gereed.

Naar schatting zijn 5-6 miljoen bakstenen bij het bouwen van deze Lutherse kerk verwerkt. De bouw is eenvoudig, maar imponerend.

En te bedenken, dat alles met de hand gemaakt is!

De wit-gele bakstenen geven binnen een prettig licht, hoewel de kerkraden betrekkelijk klein zijn. Kortom een stukje Deense architectuur, waar we stil en vol bewondering van kunnen genieten!

En wie zou Kopenhagen bezoeken zonder de wereldberoemde bronzen zeemeermin uit het sprookje van Hans Andersen te gaan zien

aan de „Langelinie”, vlak bij de prachtige haven?

Hoeveel foto's zouden van deze „Little Mermaid”, die we op vrijwel elk souvenir van Kopenhagen zien, al niet gemaakt zijn . . . ?

Kopenhagen heeft uitgestrekte parken, waar op warme dagen honderden zorgeloos in badpak liggen te zonnen, een tafereeltje, dat onwillekeurig aan het Londens Hyde Park doet denken.

Er is nog iets dat aan Engeland denken doet: de koninklijke guards

met hun rode jasjes en hun hoge bontmutsen, een kleurenschouwspel, dat steeds weer boeit. Voor het koninklijk paleis zijn deze guards steeds te zien.

De winkelstraten van Kopenhagen, zoals bijvoorbeeld de Vesterbrogade, bevatten de mooiste winkels, waarin de fijnste artikelen zijn uitgesteld.

Bekend is het Kopenhaags porcelein, dat een bijzonderheid voor deze stad is. Het is echter niet goedkoop!

Kopenhagen werd in 1443 hoofdstad van Denemarken en in 1167 gesticht, oorspronkelijk als een fort om de vissers te beschermen. Dit oude stadsgedeelte is nog altijd te zien.

Daar omheen heeft zich thans het moderne Kopenhagen uitgebreid. een stad met prachtige parken en monumenten, met villawijken en indrukwekkende bouwwerken.

Inderdaad, het is niet teveel gezegd om te spreken en te zingen van „Wonderful Copenhagen” . . .

HUGO HOOFTMAN

Afdelingsnieuws

Een nieuwe herfst, een oud geluid

De „kop” van de rubriek afdelingsnieuws is niet aan het brein van Uw redactie ontsproten, maar wordt door haar, onder beleefde dankzegging, „ontleend” aan het maandprogramma van de afdeling Amsterdam, die hieronder het eerste aan het woord zal komen.

Voor we evenwel zo ver zijn, ruimen wij eerst een plaatsje in voor het „woordje na de zomerslaap” van H. H. Jacobse, de Amsterdamse voorzitter.

Huub's vermaan leek ons als geschreven voor de hele J.O.V.D. Alle afdelingen staan aan het begin van een nieuw seizoen.

Van alle afdelingen wordt verfriste energie leidende tot nieuwe groei en bloei van onze organisatie verwacht.

Ook de redactie koestert verwachtingen. Zij hoopt n.l. vurig, dat deze nieuwe herfst niet zal brengen het oude geluid van gebedel om kopij voor deze rubriek, maar dat de nieuwe besturen, die straks overal zullen worden gekozen, het contact met hun leden en collega's zullen vernieuwen en vernauwen door het regelmatig inzenden van verslagen over de activiteiten van de afdelingen.

De redactie is bij voorbaat dankbaar en geeft nu gaarne het woord aan Huub Jacobse.

De Amsterdamse afdeling van de J.O.V.D. is ontwaakt uit haar zomerslaap (die niet meer dan een bescheiden tukje was) en popelt — naar ik hoop — om grote dingen te gaan doen.

Dit is het seizoen van nijvere bestuursleden, die veel plannen maken, confereren, zorgelijk en wat zwartgallig de benarde kastoestand bezien, kortom, als de spreekwoordelijke baasjes zo druk zijn.

Maar het is niet alleen een tijd van drukte: een zekere spanning voert de boventoon.

Een organisatie bestaat nooit uit bestuursplannen, maar uitsluitend uit de activiteit van de leden zelf. En over deze activiteit bestaan in de J.O.V.D. nog altijd gerechtvaardigde klachten.

Nog lang niet allen bezoeken regelmatig bijeenkomsten, of dragen op andere wijze bij tot bloei van de J.O.V.D. Sommigen laten zich zelfs helemaal niet of nauwelijks ooit zien. Zullen zij het komende jaar beterschap tonen? Ik hoop het van harte.

Ik hoop het daarom zo van harte, omdat een bloeiende J.O.V.D., een zaak van wezenlijk belang is.

Zou het liberalisme de strijd in Europa tegen de dogmatici van allerlei huize verliezen, dan staat het er met de vrijheid, onze vrijheid, straks somber voor. En om die strijd met enige kans op succes te kunnen volhouden, heeft het liberalisme een dringende behoefte aan nieuwe impulsen, die slechts door de jongeren kunnen worden gegeven.

Hier ligt een moeilijke, maar tegelijk benijdenswaardige taak voor een florerende, dynamische J.O.V.D.

En daarom beogen deze regels, bij het begin van het nieuwe seizoen, meer te zijn dan een verzoek aan de leden om toch maar vaak te komen, omdat „het programma zo aardig is”. Zij willen een vermaan zijn aan allen, die het wél menen met de vrijheid: laten zij hun gezindheid door daden tonen.

En nu volgt het programma van de afdeling Amsterdam voor de komende weken.

Dinsdag 29 September in het Haarlemmermeerstation, een bijeenkomst met anti-revolutionaire jongeren. Gedebatteerd zal worden over anti-revolutionaire en liberale staatkunde. Aanvang 8 uur.

Dezer dagen ontvingen alle afdelingen van de J.O.V.D. een brief met bijlage van het Hoofdbestuur. Deze brief drukten wij hierbij af.

Hoewel de opgave van de te behandelen punten slechts een voorlopige is, menen wij goed te doen nu reeds de aandacht van de Afdelingsbesturen en van alle leden ook langs deze weg te vestigen op het belangrijkste gebeuren van ieder J.O.V.D.-jaar: het jaarlijkse Congres, tijdens hetwelk de Algemene Vergadering wordt gehouden.

Indien aller attentie zich van dit ogenblik af gaat toespitsen op het jaarlijks hoogtepunt van ons organisatieleven dan bestaat er geen twijfel of ook dit jaar zal het Congres in al zijn facetten (huishoudelijke, propagandistische, instructieve en gezellige) grandioos slagen.

Voorlopige agenda J.O.V.D.-Congres

Overeenkomstig 't bepaalde in artikel 39 van het Huishoudelijk Reglement, doen wij U door dezen namens het Hoofdbestuur een voorlopige opgave toekomen van de ter Algemene Vergadering van 14 en 15 November te Meppel te behandelen punten.

Eventuele voorstellen tot wijziging en/of aanvulling van genoemde punten verzoeken wij U ons secretariaat overeenkomstig art. 39 van het Huishoudelijk Reglement te doen toekomen vóór 2 October 1953.

1. Opening (rede van de voorzitter)
2. Notulen van de vorige Algemene Vergadering
3. Ingekomen Stukken en Mededelingen
4. Behandeling van de verslagen van algemeen secretaresse algemeen secretaris penningmeester kascommissie (ex art. 53 H. R.)
5. Goedkeuring van de begroting 1953/54
6. Bepaling grootte contributieafdracht aan H.B.
7. Statuten en Huishoudelijk Reglement
8. Aanwijzing van plaats en datum van volgende A.V.
9. Rapport van de Commissie tot bestudering van de positie van de J.O.V.D. (commissie Hengelo)
10. Beleid van het Hoofdbestuur en de redactie van De Driemaster
11. Verkiezing van een hoofdbestuur een voorzitter twee vice-voorzitters twee secretarissen een penningmeester negen leden kascommissie
12. Bestuursoverdracht
13. Resolutie over het werkgelegenheidsvraagstuk
14. Rondvraag
15. Sluiting

Zaterdag 17 Oct. in „De Kroon”, lezing van mevrouw Stoffels van Haften, lid van de Provinciale Staten. Aanvang 4 uur. Over de voor deze dag tevens te organiseren gezellige avond verwachten wij nog nadere mededelingen.

Woensdag 28 October in Krasnapolsky, Algemene Ledenvergadering.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS

AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

Aanvang 7.45 uur. De agenda omvat o.m.: jaarverslagen, verkiezing bestuursleden en behandeling van de beschrijvingsbrief betreffende het a.s. Congres.

Woensdag 14 October in het Haarlemmermeerstation debataavond met de socialistische jongerenorganisatie Nieuwe Koers. Onderwerp P.B.O.

Noot van de Redactie.

Het is mogelijk, dat naar veler zin, een beetje te veel aandacht aan de afdeling Amsterdam wordt besteed, maar op het ogenblik, dat wij bezig zijn de Driemaster in zijn vormen te gieten, is de oogst aan afdelingsnieuws nog zo mager, dat wij ons gerechtigd voelen die afdelingen, die hun plannen op onze tafel legden, wat naar voren te halen.

Dat dit een stimulans moge zijn voor hun, die tot nu toe het zwijgen er toe deden. Voorts brengen wij gaarne onder Uw aandacht, dat in het programma van de afdeling Amsterdam, en ook in dat van de afdelingen Groningen en Noord-Groningen, dat hieronder afgedrukt zal worden, een leidraad geborgen zit voor het organiseren van een interessant winterprogramma.

Nog eenmaal laten we de stem van Amsterdam klinken. De penningmeester daar, die als alle penningmeesters overal een zware taak heeft met het aan elkaar knopen van de financiële eindjes, lanceert de volgende spreuk:

Wees een heer, óók in het betalingsverkeer,

en daarmee spoort hij de leden aan contributies tijdig te voldoen. Een aansporing, die wel in meer afdelingen op haar plaats zal zijn en daarom geven wij haar graag door aan allen, die nog geen zuiver geweten hebben op dit punt.

ADRESSEN.

Afd. Amsterdam: Koninginneweg 195 I, Tel. 713565 (na 5 uur).

Afd. Amstelveen: Mr P. Troelstra-laan 38.

Afd. Groningen: Mej. E. J. Roelfsema, Hoendijskade 25, Tel. 23595.

Afd. Noord-Groningen: J. A. de Boer, Onderdendam, Tel. 22.

Afd. Hengelo: Mej. H. F. Nijhof, Grundellaan 11.

Afd. 's-Gravenhage: J. M. F. P. Hanewald, Frederik Hendrikplein 30.

Afd. Dordrecht: Mej. L. v. Smaalen, Rotterdamse weg 106, Zwijndrecht.

DORDRECHT

Secretariaat

Nu Fiet Bos naar Groningen is verhuisd, wordt het secretariaat van de afdeling Dordrecht tijdelijk waargenomen door mej. L. van Smaalen, die helaas geen activiteiten van haar afdeling kan melden, maar slechts opgeeft, dat haar adres is: Rotterdamse weg 106, Zwijndrecht.

In de volgende Driemaster wordt een plaatsje opgehouden voor het bericht, dat Dordrecht niet meer op haar lauweren rust, maar bezig is nieuwe lauweren te oosten.

GRONINGEN EN NOORD GRONINGEN

Winterprogramma uit het Noorden:

De zomer is weer voorbij en een ieder gaat zich instellen op vergaderingen, lezingen en andere bijeenkomsten. De afdelingen Groningen en Noord-Groningen der J.O.V.D. hebben U een veelzijdig programma te bieden.

Op 23 September a.s. spreekt in Restaurant Suisse, Heerestraat 26 te Groningen, de heer mr C. Stapel, leider van de Volkshogeschool Allards-oog te Bakkeveen, over het onderwerp „Democratie en politieke partijen”. Aanvang: 19.30 uur.

De Jaarvergadering van de afdeling Groningen is dit jaar op 6 October bepaald. De avond, die in het Prinsenhof, Martinikerkhof 23 te

Groningen plaats vindt, begint reeds om 19 uur.

De heer N. W. Wolthuis houdt op deze avond een causerie over „Doel en organisatie Bescherming Burgerbevolking”. Geluidsfilmen zullen het gesprokene illustreren.

Op 16 October komt drs H. A. Korthals, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, in het hoge Noorden spreken voor een gezamenlijke vergadering van de V.V.D. en de beide Noordelijke afdelingen der J.O.V.D. Bijzonderheden over deze belangrijke avond worden nog nader bekend gemaakt.

De bijeenkomst in November blijft voorlopig nog een verrassing.

In December houdt de heer Oldenbanning, secretaris van het Drents Landbouwenootschap een inleiding over het onderwerp „Stad en Platteland”.

In Januari komt de heer F. M. Westenbrink, die zitting heeft in de Gemeenteraad van Groningen voor de Middenstandspartij, voor onze afdeling spreken.

Het ligt in onze bedoeling om voor Februari een spreker te vragen over de P.B.O.

U ziet zeer interessante en actuele onderwerpen. Laat deze kansen om Uw blik te verruimen, niet onbenut voorbij gaan! Komt allen!

's-GRAVENHAGE

Propaganda

Over de geplande grote propaganda-bijeenkomst van deze afdeling, die op 10 October a.s. gehouden zal worden, hebben wij helaas geen nadere gegevens ontvangen.

Hartelijk hopen wij, dat de bijeenkomst slaagt en nieuwe leden zal opleveren.

Hengelo was de eerste afdeling, die in het nieuwe seizoen ledenwinst meldde. Den Haag kan hier niet bij achter blijven!

HENGELO

Al gestart

Na een korte zomerrust is de afdeling Hengelo op 4 September gestart met de opening van het nieuwe seizoen.

Op deze avond hield de heer P. J. Montagne, fractie-voorzitter van de V.V.D. afdeling Hengelo in de Gemeenteraad, een lezing over: „Gemeenteraadsverkiezingen en gevolgen daarvan”.

Hij behandelde hierin de kwestie waarom de V.V.D. geen wethouderszetel kreeg.

Na afloop van de lezing volgde een levendige discussie, waarbij ook het „probleem”: „Wat is de J.O.V.D.”, ter sprake kwam.

De heer W. B. Kolthof gaf een korte uiteenzetting wat het merendeel der toekomstige leden bevredigde. Ook deze avond heeft enkele nieuwe leden opgebracht.

MEPPEL EN OMSTREKEN

Leden aan het woord

De op 29 Augustus gehouden vergadering van de afdeling Meppel en Omstreken vond plaats in Ruinerwold. Na het openingswoord werden de leden enige mededelingen gedaan over het J.O.V.D.-congres, dat in November in Meppel, in restaurant Slot gehouden zal worden.

Er was voor deze vergadering geen spreker uitgenodigd, maar eigen leden gaven inleidingen. De heer G. Lubberink sprak over „De Internationale Luchtvaarhaven Schiphol” en de heer H. Gomarus behandelde het onderwerp „Vrijheid”.

Er was besloten, dat men critiek mocht uitoefenen, op de manier van spreken. Daar werd goed gebruik van gemaakt en het was zeer leerzaam.

Vervolgens werden verslagen uitgebracht door mej. G. Wobben, over het kamp-weekend, en door de heer W. Broekhuizen, die de lezing van de heer Zegering Hadders besprak.

De opkomst was deze keer niet zo groot, maar het was een geslaagde avond.

T. P. DE GEUS

AANNEMERSBEDRIJF

GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 - Rotterdam - Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sideling 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 - Rotterdam - Telefoon 24672

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

Fa. A. Liefwaard

Aanleg van Pijpleidingen

Scheepsreparaties en Onderhoudswerken

Kantoor Dordtselaan 130 d
Tel. 71165

Werkplaats Heijsedijk 53
Rotterdam

**Aannemersbedrijf - Wegenvbouw
Grondwerken - Zandleverantie**

G. VAN DUIJN

Katwijk aan Zee - Parklaan 330 - Tel. (K 1718) 2047

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100
Schiedam - Tel. 65302

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW, en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

BETONFABR. **MIJNLIEFF** NIJMEGEN

▶ BIMSBETONDAKEN
▶ GEMIJVLOEREN
▶ TRILBETONWERK

SLOETSTRAAT 6 - NIJMEGEN - TEL. 20539

FIRMA J. WILHELM
Reparatie-inrichting voor alle merken
Kantoormachines
(Schrijfmachines, Rekenmachines, Telmachines)
Kortekade 99 - Rotterdam - Telefoon 22896

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

**ALGEMEEN
HANDELSBLAD**

*Dat is 'n
krant.*

N.V. A. PRINS TH. ZOONS
Aanneming Maatschappij
SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA
SCHEEPSLEVERANCIER
Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

TAPIJTREINIGEN MET DE NIEUWSTE AMERIKAANSE MACHINES

ELECTRISCH SHAMPONEREN f 1.50 per m² ★
ELECTRISCH KLOPPEN . . . f 0.50 per m² ★
DROP... knapt het op!
TEILINGERSTRAAT 20 - TELEFOON 47111-42962 - ROTTERDAM

Vlaggen-Industrie TERRA-NOVA
Vlaggen voor alle naties Zuideinde 60 - Telefoon 1109
DELFT

Speciaal leveranciers aan de Scheepvaart.
Vraagt onze scherp concurrerende prijzen.

Machinefabriek **van Hemert**
Reparatie-bedrijf

VIERHAVENSTRAAT 79, ROTTERDAM-WEST, TELEFOON 32522

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

*Serien in
elk serien!*

STAALCONSTRUCTIES

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij **KORTEWEG**

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIETUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON NV.
VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 10

October 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

U bezoekt toch
ook het
J.O.V.D.
congres
te Meppel?

(zie pag. 5)

BELANG EN BEGINSSEL

Door de geschiedenis van ons politieke partijwezen heen heeft de tegenstelling tussen belang en beginsel steeds een zekere rol gespeeld. Het prototype van de belangenpartij staat ons natuurlijk allen helder voor de geest.

Men heeft er in Nederland verscheidene tientallen gekend. In het bijzonder voordat in de jaren dertig de eisen tot het storten van een waarborgsom en het behalen van de kiesdeler werden gesteld, tierden de belangengroepen welig. Een partij tot afschaffing van de zomertijd of tot invoering van het gemengd zwemmen zijn er standaardvoorbeelden van.

Dit soort groepjes is zelden een lang leven beschoren geweest. Het is duidelijk, dat zij slechts bijeen worden gehouden door wel zeer voorbijgaande belangen. Zodra de zomertijd is afgeschaft en het gemengd zwemmen toegestaan, ontvalt haar iedere bestaansgrond.

Maar ook bij een plattelondersbond of middenstandspartij springt het belangenkarakter nog bijzonder in het oog. Dit soort partijen kan zich immers niet, indien consequent, de behartiging van het algemeen belang ten doel stellen, doch slechts de behartiging van de belangen van een bepaalde groep.

Over de massa's punten, die buiten die sfeer aan de orde komen, heeft zij geen oordeel, kan zij als partij zich geen oordeel vormen. Dat hier behalve iets ondoelmattigs iets verwerpelijks in schuilt, moge alleen al daaruit blijken, dat men het pleiten voor eigen parochie gemeenlijk slechts bij uitzondering en dan nog verontschuldigd doet.

— 0 —

De bestaande grote partijen in ons land daarentegen stelen allen op beginselen. Volgens artikel 1 van het anti-revolutionaire beginselprogramma vertegenwoordigt de anti-revolutionaire of christelijk-historische richting de grondtoon van ons volkskarakter, gelijk dit door Oranje geleid, onder invloed van de hervorming zijn stempel ontving. En blijkens artikel 2 vindt zij noch in de volkswil — met verwerping derhalve van het beginsel der volkssouvereiniteit — noch in de wet, maar alleen in God de bron van het soevereine gezag.

Blijkens artikel 1 van het beginselprogramma der Christelijk-Historische Unie behoort bij de uitoefening van het gezag in de staat richtsnoer en toetssteen te zijn hetgeen in de Heilige Schrift wordt geopenbaard, ongeacht de personen, die met enig overheidsgezag zijn bekleed.

De Katholieke Volkspartij stelt zich uitdrukkelijk op de grondslag van de beginselen van de natuurlijke zedewet en de Goddelijke openbaring, waarbij zij de uitspraken van het kerkelijk leergezag aanvaardt.

De Partij van de Arbeid stelt zich ten doel de verwezenlijking van een democratisch-socialistische maatschappij en de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie wenst het verenigingspunt te zijn van allen, die op grond van hun overtuiging, dat vrijheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid de fundamentele behoren te zijn van een op christelijke grondslag berustende samenleving als de Nederlandse, de in haar program neergelegde beginselen tot uitgangspunt willen nemen van hun staatkundig streven.

In verband met het J.O.V.D.-Congres, dat op 14 en 15 November a.s. te Meppel plaats vindt, zal het November-nummer van „De Driemaster” vroeger dan gewoonlijk verschijnen.

Wij verzoeken vriendelijk kopij voor dit nummer vóór 5 November in te zenden aan het redactie-secretariaat, van Tuijll van Serooskerkenplein 29 I, Amsterdam en danken bij voorbaat voor de medewerking.
RED.

Uit het bovenstaande blijkt reeds voldoende, dat alle zojuist genoemde partijen uitgaan van een hogere norm, die zij ten dele trachten te zoeken in de bovennatuurlijke, ten dele in een erkend algemeen menselijke sfeer. Een hogere norm in die zin, dat het bij deze partijen niet gaat om het treffen van enkele praktische voorzieningen of het pleiten voor een overigens heterogene maatschappelijke kring, doch om het treffen op elk gebied van juist die maatregelen, die rechtsstreeks uit de gestelde beginselen voortvloeien.

Men zou ook kunnen zeggen, dat hier het abstracte begrip op de voorgrond staat of, anders geformuleerd, de idee in de zin van Kant's formulering „het voorwerp van een oneindige, dus onvervulbare, maar niettemin noodzakelijke taak”.

Zo ontstaat de partij, waarmee men het fundamenteel eens of niet eens kan zijn. De partij, waartoe men niet behoort krachtens zijn maatschappelijke plaats, doch krachtens zijn maatschappelijke visie. De Katholieke Volkspartij zou nog zo aantrekkelijk kunnen zijn voor wat betreft de door die partij nagestreefde praktische doellstellingen, zij blijft voor hen, die het Pauselijke gezag niet wensen te erkennen, geblokkeerd, niettegenstaande de in 1945 geschapen theoretische mogelijkheid voor andersdenkenden om toe te treden.

Men behoort tot zulk een partij krachtens beginsel en van haar kant is zij in de werkelijk belangrijke aangelegenheden ook niet in staat anders dan krachtens beginsel te handelen. Zij zal zich dan in dezelfde positie gemanoeuvrerd zien als indertijd Maarten Luther op de Rijksdag te Worms: „Hier sta ik, ik kan niet anders”, om de eenvoudige reden, dat haar beginsel, dat wil zeggen in laatste instantie het geweten

harer leden een andere houding verbiedt.

— 0 —

Dat het stemmen op of het zich aansluiten bij dergelijke partijen zodoende dikwijls meer een gevoels dan een verstandskwestie wordt, zal in het licht van het bovenstaande duidelijk zijn. Doch hiertegen bestaat geenszins bezwaar.

De tegenwoordige stand van de individuele en sociaalpsychologische wetenschap heeft reeds lang aangetoond, hoe sterk de meest fundamentele menselijke handelingen door de gevoelsfactor worden beheerst. Hetgeen ook daarom voor de hand ligt, omdat de mens nu eenmaal niet objectief kiezen kan.

Ten eerste is de absolute objectiviteit even onbereikbaar als andere soortgelijke begrippen zoals absolute waarheid, volmaakte vrijheid, volmaakte sociale gerechtigheid e.d.

Ten tweede kent de individu altijd slechts een beperkt aantal feiten, op grond waarvan hij zich een oordeel zal hebben te vormen. Ten derde zal de wijze waarop hij de feiten onderling rangschikt en er een waardebeoordeling aan toekent eveneens beslissend zijn voor zijn keus.

En ten laatste brengt hij er door zijn eigen historische en maatschappelijke bepaaldheid een onweegbaar element in, dat niet is weg te redeneren. Zij, die door het ideaal waren gegrepen hebben zich dan ook dikwijls niet de slechtste leiders van politieke partijen getoond.

— 0 —

De vraag welke ons thans interesseert is die naar de positie van de jongerenorganisatie, voorzover deze in dit opzicht parallel loopt met de bovenomschreven positie van de politieke partij.

Ook de politieke jongerenorganisatie stoelt immers op beginselen. En aangezien dus naast de feitenkennis, de rangschikking en de interpretatie van de feiten, ook de historische en de maatschappelijke bepaaldheid een niet te verwaarlozen rol spelen, zal het voor een goede functionering van zulk een organisatie er op aankomen binnen een zo rijk mogelijke maatschappelijke schakering belangstelling voor haar beginselen te wekken.

Een vereniging van uitsluitend schakers zal nu eenmaal licht, zelfs al zou ze laat ons zeggen op confessionele grondslag zijn georganiseerd, de neiging vertonen aan

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

het propageren van schaaikonderwijs op de scholen meer tijd en aandacht te besteden dan welke andere organisatie ook. En zo zullen eveneens bij elke op beginselen stoelende organisatie allereerst die belangen om de hoek komen kijken, die de meerderheid van de leden het meest na aan het hart liggen.

Op het gevaar, dat beginselorganisaties zich in concrete situaties te zeer door de belangen van bepaalde groepen laten beheersen, moet men dan ook voortdurend attent zijn.

— 0 —

Immers, naast het stellen van het begin-

sel moet het onderhouden van dit beginsel van het grootste gewicht worden geacht. Dit beginsel zal telkens moeten worden gevoed van uit een zo ruim mogelijke basis, telkens worden getoest aan het inzicht in een zo ruim mogelijke kring, wil de praktische waardebeplanning van jaar tot jaar en in overeenstemming met de zich wijzigende omstandigheden in een redelijke verhouding tot de theoretische waardebeplanning blijven staan. De getuigenis voor en de interpretatie van zijn idealen of beginselen, is daarom van evenveel betekenis als de keuze der beginselen. In het bijzonder voor de politieke jongerenorganisatie, die krachtens haar samenstelling ten aanzien van de toekomstige

politieke meningsvorming zulk een belangrijke rol vervult, blijft het in verband daarmee van het grootste belang voortdurend aan deze noodzaak tot verbreiding van de eigen basis en het uitbreiden van de eigen kring de zo nodige aandacht te besteden.

Want dit is uiteindelijk het enige middel om het eigen beginsel en de eigen organisatie voldoende soepel te houden en bestand te doen zijn tegen de zich telkens wijzigende eisen des tijds. Hetgeen, naar wij menen — ook voor onze eigen organisatie, de J.O.V.D. — een wel bij uitstek praktische conclusie aan het slot van een overigens theoretisch betoog mag worden genoemd. HEIN ROETHOF

Prae-advies voor het a.s. J. O. V. D.-Congres

Inzake WERKGELEGENHEIDSPOLITIEK

I. Inleiding

Reeds vele jaren wordt gesproken over het feit, dat onze Westerse cultuur een ernstige crisis doormaakt; waarbij sommigen zelfs zover gaan door te spreken van verval. Hoewel dergelijke beweringen als te overdreven moeten worden beschouwd, kan toch wel worden geconstateerd, dat er in het huidige tijdsgewricht een aantal factoren optreden, welke een belemmering vormen voor een verdere culturele ontwikkeling.

De ontwikkeling van de cultuur wordt gedragen door de in de denksfeer van de mens levende idealen, welke bewust of onbewust gericht zijn op de algemene vooruitgang op alle gebied in de maatschappij. Willen echter deze idealen de werkelijkheid kunnen beïnvloeden, dan is het noodzakelijk, dat de mens de mogelijkheid wordt gegeven deze idealen naar voren te brengen. Deze mogelijkheid is hem slechts gegeven, wanneer hij in vrijheid leeft en denkt.

Hieruit volgt, dat de cultuur alleen gedragen kan worden door denkende en vrije mensen. Is de mens echter te zeer gebonden door de strijd om het naakte bestaan, dan zullen deze idealen meer naar de achtergrond worden gedrongen door de gedachte allereerst het eigen bestaan te moeten instandhouden.

Daarnaast heeft een overdreven ordening eveneens een nadelige invloed op de ontwikkeling van de cultuur. Het is juist, dat de voorwaarde voor het bestaan van de cultuur is gelegen in een zekere orde of ordening, maar dit geldt slechts in zoverre, wanneer deze ordening niet de vrijheid van de mens zover aantast, dat zij een belemmering wordt van de geestelijke ontplooiing van de mens, d.w.z. dat de mens de mogelijkheid wordt ontnomen om zijn idealen te beleven.

Dit sluit niet uit, dat een te ver doorgezette ordening in eerste instantie de schijn wekt goede resultaten af te werpen, maar hierbij mag niet uit het oog worden verloren, dat men hierbij nog kan teren op de rijkdom van cultuur der voorafgaande periode.

In een later stadium treedt meer en meer de nadelige invloed van een dergelijke ordening naar voren: de maatschappij verstart door de haar opgelegde ordeningsregels, zij houdt op een levend, dynamisch organisme te zijn, terwijl het innerlijke leven van de mens zijn rijkdom verliest, omdat de mens tot werktuig gedegradeerd, zijn persoonlijkheid verliest.

* *

De liberaal, als strijder voor de vrijheid en de ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid, wijst dan ook enerzijds de overdreven ordening af wegens de desastreuze gevolgen, erkent anderzijds ook, dat aan de vrijheid niet een dergelijk absoluut karakter kan worden gegeven, dat hierdoor door economische en sociale factoren de grote massa der mensen de strijd om het naakte bestaan wordt opgelegd.

Het is dan ook de centrale taak van het liberalisme, een dergelijke ordening in de maatschappij te scheppen, waarin de ontwikkeling van een ieders zelfstandige kracht wordt bevorderd, waarin een ieder in staat is zijn eigen verantwoordelijkheid te dragen en zijn vrijheid

te beleven. Vrijheid is dan ook niet een goed, dat zonder inspanning te verwerven zou zijn. Zij vraagt een langdurige, volhardende werkzaamheid en de mens kan zich alleen dan aan deze arbeid wijden, indien de geest niet verdrukt wordt door angst en gebrek.

Als vurige aanhangers van de geestelijke vrijheid zijn de liberalen er van overtuigd, dat deze vrijheid zonder maatschappelijke vrijheid niet duurzaam kan blijven bestaan. De mens moet zelf kunnen doen en ook zelf kunnen falen, om zijn mens zijn te kunnen beleven. In het dirigisme — een door de centrale overheid volgens plan beheerste economie — ligt een ontmenselijkend element; het is het product van een aan zelfoverschatting lijdende idee.

Afwijzing van deze dwangeconomie brengt echter onverbrekelijk de plicht mede te werken aan de verbetering van de fouten en zwakheden, die aan het vrije systeem kleven.

Een grove fout van het systeem was, dat het elementen liet groeien, die de vrijheid doorkruisten; wij denken hierbij hoe bijvoorbeeld in de vorige eeuw het imperialisme, nationalisme, protectionisme, interventionisme en militarisme opkwamen.

Tengevolge van het feit, dat de overheid deze de vrijheid belemmerende stromingen niet voldoende bestreed en nauwelijks onderkende, kon in het jongste verleden massale werkloosheid voorkomen, konden grote hoeveelheden productiemiddelen overtollig zijn, werden goederen vernietigd, terwijl anderzijds nog steeds een relatieve schaarste aan goederen bestond.

Het huidige systeem heeft zovele on- en anti-liberale kenmerken, dat de werkloosheid zijn oorzaak kan vinden in de aanwezigheid van niet-liberale verschijnselen (b.v. kartels, protectionisme).

Niet alleen de lagere productie, de mindere welvaart vormt een nadeel, een veel groter kwaad is het sociale aspect: de werklozen voelen zich in het algemeen overbodig en nutteloos, als mens voelen zij zich minderwaardig. De werkloosheid werkt demoraliserend. En waar het liberalisme strijdt voor de vrijheid en ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid, ligt hier een kwaad, dat met alle kracht dient te worden bestreden.

II. De oorzaken van werkloosheid en haar bestrijding

Men weet wat werkloosheid is: een aantal mensen kan geen werk vinden, is onvrijwillig zonder werk. Dit kan verschillende oorzaken hebben, o.m.:

- natuurlijke omstandigheden;
- vermindering van de vraag naar goederen;
- kapitaalschaarste.

a. Natuurlijke omstandigheden

Niet alle werkzaamheden kunnen het gehele jaar uitgeoefend worden. Het duidelijkst spreekt dit in de landbouw: het grootste deel van het werk vindt plaats in het zomerhalfjaar. In de bouwvakken kan 's winters, vooral bij vorst, het werk slechts zeer ten dele voortgang vinden. Badplaatsen ondervinden ook sterk de invloed van het seizoen.

Het is een goede gewoonte, dat elk jaar aan het J.O.V.D.-Congres een prae-advies wordt uitgebracht over een actueel politiek onderwerp.

Voor ons a.s. congres te Meppel heeft de Centrale Kadercommissie een onderwerp uitgekozen, dat wel speciaal de aandacht van de jongeren vraagt.

Het onder verantwoordelijkheid van de C.K.-commissie door haar voorzitter, de heer L. D. OOSTERVELD, opgestelde prae-advies over „Werkgelegenheidspolitiek”, bieden wij onze leden en lezers hiernevens aan.

Wij verzoeken alle afdelingen dit prae-advies te willen bestuderen, teneinde op ons congres eventueel met succes op- en aanmerkingen te kunnen maken. RED

Het is niet gemakkelijk om voor deze moeilijkheden een oplossing te vinden; de natuur laat zich niet in andere banen dwingen.

Gestreefd kan worden naar werkgelegenheid tussen de seizoenen. Zo kan men bepaalde werken doen uitvoeren in de winter (b.v. de z.g. boerenwerken).

De overheid dient dit evenwel met wijs beleid te doen, zodat voorkomen kan worden, dat deze z.g. boerenwerken arbeidskrachten onttrekken aan de normale landbouwbedrijven in tijden, dat dit voor de op deze landbouwbedrijven te verrichten arbeid niet verantwoord is.

Uit particulier initiatief is in het schilders- en stucadoorsbedrijf het streven ontstaan de uitvoering van binnenwerk zoveel mogelijk naar de winter te verschuiven.

Langs deze wegen zal geprobeerd moeten worden de seizoenwerkloosheid af te zwakken.

b. Vermindering van de vraag naar goederen

1. Incidentele vermindering van de vraag. De vraag naar een bepaald goed kan verminderen: de gebruiksgewoonte verandert, het product veroudert, buitenlandse concurrentie verdringt het van de markt, enz.; voorbeelden zijn er op dit gebied genoeg te vinden: het sigarenverbruik neemt af, de turf wordt vervangen door steenkool en deze op zijn beurt door olie en electriciteit. In al deze gevallen is sprake van een blijvende structuurverandering, welke een bepaalde bedrijfstak kan treffen.

De daar werkzame personen zullen een ander beroep moeten kiezen; omscholing zal nodig zijn, ondanks de nadelen daaraan verbonden voor de mens. Bij de praktische verwezenlijking van deze omscholing kan gemeenschapshulp onontbeerlijk zijn. Een goede voorlichting omtrent de mogelijkheden is hier op zijn plaats, terwijl zij in het bijzonder ook gericht moet zijn op de beroepskeuze van de jongeren, zich uitende zowel in voorlichting van de jongeren zelf, als van hun ouders en andere opvoeders. Het is immers moeilijk een goed beroep te kiezen, waarin en goede mogelijkheden liggen en voldoende aantrekkelijkheid zit. De voorkeur b.v. voor het witte boordje is volstrekt niet gemotiveerd wat betreft de mogelijkheden,

beloning en arbeidsvreugde. Toch kiezen jaarlijks weer vele duizenden een kantoorbaantje, terwijl juist onder het kantoorpersoneel nogal enige werkloosheid bestaat.

Deze soort werkloosheid kan ook een bepaalde streek treffen, indien deze eenzijdig op een bepaalde bestaansbron was ingesteld. Het overgaan naar andere beroepen zal dan bijzondere voorzieningen behoeven: er zal dan eerst andere werkgelegenheid aangetrokken moeten worden en de oplossing van deze moeilijkheden komt in het vlak van de structurele werkloosheid te liggen.

2. Algemene vermindering van de vraag. De maatschappij kent tijden van opgaande, maar ook van neergaande vraag naar goederen in het algemeen. Gelijk hiermede stijgt en daalt de bedrijvigheid, de werkgelegenheid en de welvaart: deze conjunctuurbeweging is de oorzaak van soms massale werkloosheid.

De hoogconjunctuur verwekt inflatie-tendenzen — onder meer zich uitende in stijgende prijzen — die, buiten de onrechtvaardige nadelen voor enkele bevolkingsgroepen (genieters van vaste inkomens, pensioentrekkers, schuldeisers, spaarders), een gevaarlijke invloed hebben op het economische evenwicht en de overheid uitnodigen tot ingrijpen. Het is voorts duidelijk, dat de depressie nog grotere nadelen met zich brengt.

De conjunctuurbeweging bewerkt daardoor toenemende bescherming van bestaande belangen en werkt zo verstarrend in op het economische leven, waardoor de vooruitgang wordt belemmerd.

Een analyse van de conjunctuurbeweging is noodzakelijk om de wegen naar een oplossing te vinden.

In de maatschappij wordt een grote verscheidenheid aan goederen en diensten geproduceerd. Uit de opbrengst bij verkoop van deze producten worden de grondstoffen gekocht, de lonen betaald, belastingen voldaan, enz. Met de lonen koopt de consument de producten en stelt zo de ondernemer weer in staat tot produceren, tot lonen uitbetalen, enz.

De productie bestaat uit de voortbrenging van consumptiegoederen en van productiemiddelen. Anderzijds besteedt de consument zijn inkomen voor de aankoop van consumptiegoederen, terwijl hij tevens een deel zal besparen (spaarbank, bank, aandelen, enz.). De besparingen worden via de banken en andere financieringsinstellingen geleend aan de ondernemers, die ze gebruiken voor het doen van investeringen, d.w.z. het aankopen van productiemiddelen.

Er is een evenwicht, als de investeringen gelijk zijn aan de besparingen, maar dit is zelden het geval. In de opgaande conjunctuur, als men goede toekomstverwachtingen heeft, overtreffen de investeringen de besparingen, d.w.z. dat een deel van de investeringen gefinancierd wordt door geldschepping; de vraag naar goederen is nu groter dan het aanbod, wat uitbreiding van de productie en opheffing van de werkloosheid tot gevolg heeft.

Maar dit proces gaat door: hogere vraag blijft bestaan, ook als het bestaande productie-apparaat geheel in gebruik is. Op dat moment gaan de prijzen stijgen, de lonen en winsten worden opnieuw groter, de geldhoeveelheid zet nog meer uit, de inflatie ontstaat, een noodzakelijk begeleidingsverschijnsel van de hoogconjunctuur. Op een zeker moment geraakt het economische leven echter overspannen, de vraag gaat dalen, de teruggang begint. In de dan volgende depressie ziet men het omgekeerde: de vraag naar goederen neemt steeds meer af, de lonen en winsten dalen, er treedt geldvernietiging en dus deflatie op. Door de gedaalde vraag kan niet het gehele productie-apparaat gebruikt worden, er ontstaat dus werkloosheid.

Alleen met dwangarbeid zou wellicht een totale oplossing te bereiken zijn. De overheid kan zijn slaven-onderdanen dan zo „te werk stellen”, dat werkloosheid, althans uiterlijk, niet optreedt. De vrije mens prefereert echter een andere handelwijze, daar zij deze methode sinds de opheffing van de slavernij en van het gildensysteem ontgroeid meent te zijn.

Monetaire conjunctuurpolitiek

Men tracht de groei van de investeringen boven de besparingen tegen te gaan door de geldschepping, de credietexpansie, te belemmeren, die dit overschot moet financieren. Dit

kan indirect via de rentevoet, en direct via credietrestrictie (rantsoenering) geprobeerd worden.

De invloed van de rente op de investeringen is niet zo groot. Er zijn betrekkelijk grote rente-veranderingen nodig om enige bruikbare invloed uit te oefenen. In het bijzonder geldt dit voor handel en industrie. De moeilijkheid is echter niet zozeer, dat rente-manipulatie in het geheel geen of slechts weinig gevolg heeft, als wel, dat die invloed zich pas geleidelijk ontwikkelt en dus pas effect gaat hebben als de conjunctuur misschien al in een volgende fase is. De rente-involed van de vorige conjunctuurfase werkt dan nog voort en versterkt de nieuwe fase.

De invloed is dus veel gevaarlijker dan de eerste ineffectiviteit deed vermoeden!

De investeringsprogramma's liggen namelijk al voor geruime tijd vast en de rente kan dus pas invloed krijgen of bij grote veranderingen of na enige tijd, als er nieuwe programma's opgesteld worden.

Een meer directe politiek van credietbeperking heeft soortgelijke gevaren. Ook deze politiek kan een tijdlang ineffectief schijnen, zolang er nog voldoende liquide middelen zijn en het bedrijfsleven dus niet direct de hulp van anderen nodig heeft. Als deze middelen echter verbruikt zijn, dreigt weer een te ver doorslaan naar de andere zijde. De dan ontstane illiquiditeit kan een drang naar vergrote liquiditeit doen ontstaan. Deze illiquiditeit kan dan via een cumulatief proces omslaan in een crisis.

Er wordt in dit systeem invloed uitgeoefend via de liquiditeit van het bedrijf, in plaats van via de rentabiliteit. Men dwingt de ondernemer de investeringen na te laten, ongeacht hun nuttigheid voor het algemeen belang, in plaats van hem te overtuigen bepaalde investeringen na te laten, omdat ze niet nuttig zijn in dat stadium van de conjunctuur.

De monetaire politiek zal dus zowel bij directe als indirecte credietbeperking moeten waken tegen enerzijds een ineffectieve politiek met weinig resultaat en anderszijds een te ver gaande politiek met averechts gevolg, waarbij bovendien dan vaak de uitwerking op langere termijn niet te overzien is.

Compenserende begrotingspolitiek

De overheidshuishouding omvat een belangrijk deel van de totale bestedingen: circa 25 tot 35 %. In depressietijd zou de overheid haar uitgaven kunnen verhogen (b.v. door over te gaan tot uitvoering van openbare werken) en de belastingen en leningen verlagen: zij stimuleert dan de productie en de goederenvraag. In de hoogconjunctuur zal de overheid dan haar uitgaven moeten verlagen en de belastingen verhogen, teneinde de hausse af te remmen. Begrotingstekorten in de depressie wisselen dan af met begrotingsoverschotten in de hoogconjunctuur.

De moeilijkheid ligt niet in de depressietijd — wie verhoogt niet gaarne de uitgaven en verlaagt de belastingen? —, maar juist in de hoogconjunctuur. Dan de belastingen te verhogen en ook de uitgaven te verlagen, dat vraagt een krachtig overheidsbeleid! Veel zelfbeperking is dan uiterst noodzakelijk. Een politiek van verhoging of handhaving van uitgaven en belastingen op een hoog peil leidt tot inflatie, welke juist in een hoogconjunctuur de hausse versterkt en de crisis, die erop volgt, des te dieper maakt.

Het is duidelijk, dat in de toepassing van een compenserende overheidspolitiek zeer vele mogelijkheden liggen.

Enerzijds kan men met de belastingen veel bereiken: de tarieven zouden kunnen stijgen en dalen, al naar de conjunctuurfase, de progressie kan al dan niet versterkt worden, enz. Naar de uitgavenkant anderzijds zijn grotere moeilijkheden te verwachten. Het is nodig, dat er een aantal uitgaven zijn, die nagelaten of uitgesteld kunnen worden. Met name zal de overheid in de hausse reeds een lijst moeten aanleggen van werken, welke voorbereid zijn, om tot uitvoering te komen in depressietijd.

De werkloosheidsverzekering werkt ongetwijfeld compenserend. In tijden van hoogconjunctuur worden premies geïnd, die uitgekeerd worden aan werklozen in depressietijden. Het zou misschien aanbeveling verdienen deze voorziening te integreren in een fonds voor openbare werken. De uitkering kan dan nog meer aangewend worden ten algemene nutte.

Met nadruk moet gesteld worden, dat deze compenserende politiek alleen dan mag worden toegepast, indien er werkelijk sprake is van conjuncturele werkloosheid. In geval er werkloosheid optreedt door andere oorzaken, dan werkt een bovengeschetste politiek nog meer ontwrichtend. Met name geldt dit voor perioden waarin werkloosheid ontstaat door structurele moeilijkheden.

c. Kapitaalschaarste

De situatie ligt in dit geval geheel anders dan bij conjuncturele werkloosheid. Het productie-apparaat is nu volbezet, maar er zijn toch personen, waarvoor geen plaats beschikbaar is. Ook hier werken dus structurele oorzaken. Een openbare werken politiek zou hier via stijgende prijzen tot inflatie en tot verstoring van het monetaire evenwicht leiden.

In deze omstandigheid bevindt zich Nederland thans. De bevolking breidt zich steeds uit en de werkgelegenheid kan deze uitbreiding van de werkzame beroepsbevolking niet bijhouden. De oorlog, met zijn kapitaalvernietiging op grote schaal en zijn stilstand op velerlei gebied heeft deze toestand nog verergerd; zij bestond al in de dertiger jaren.

Men zou kunnen pogen de uitbreiding van de bevolking tegen te gaan, of althans een deel van het overschot over te hevelen naar andere landstreken. De emigratie wordt uit dezen hoofde vaak aanbevolen. Het is echter de vraag of zij enig resultaat zal hebben. In de eerste plaats zal emigratie niet spoedig zodanig grote vormen aannemen, dat werkelijk blijvende verlichting van de bevolkingsdruk waargenomen zal worden. Voorts zal dit het land kwalitatief niet ten goede komen, daar juist de besten zullen vertrekken. Bovendien is emigratie een zodanig belangrijke stap, dat daarvoor de verantwoordelijkheid geheel bij de individu behoort te liggen. Bevordering van de emigratie mag dan ook alleen tot objectieve voorlichting beperkt blijven.

Het zal dus nodig zijn naar andere middelen te zoeken; een doelbewuste industrialisatiepolitiek is nodig; niet echter door uitbreiding van de stedelijke agglomeraties. Deze werken een massa-mentaliteit in de hand, die op den duur cultuur-afbrekend werkt. De stad doet de eigenschappen van de mens in sterker mate naar voren komen, wat zich vooral uit in een versterking van de uitersten. Bevorderd moet worden een redelijke en goede vermogensvoorziening van de middelgrote bedrijven. Deze kleinere bedrijven bezitten ten opzichte van de grootbedrijven tal van specifieke voordelen. Zij kunnen zich beter aanpassen dan de verstarrend werkende bureaucratistische organisatie van het grootbedrijf. De voordelen van het grootbedrijf kunnen de kleinere bedrijven ook bereiken door het oprichten van gezamenlijke researchbureau's, laboratoria, exportcombinaties, enz.

Gewaakt moet worden tegen een eenzijdige industrialisatie van een streek of land. Deze eenzijdigheid verhoogt de afhankelijkheid van het economische getij in een bepaalde bedrijfstak.

Van deze industrialisatie-politiek mag de land- en tuinbouw niet het slachtoffer worden. Met name moet voorkomen worden, dat door te grote loonverschillen tussen landbouw en industrie de landbouw een tekort aan arbeidskrachten zou ondervinden. Nederland is nog altijd voor een belangrijk deel afhankelijk van zijn agrarische export en bovendien is het voor een land van belang, dat er een evenwicht gehandhaafd wordt tussen industrie en landbouw. Het belang van een op hoog peil staande industrie ligt niet alleen in het bevolkingsvraagstuk. Een moderne industrie en een moderne landbouw hebben een zeer gunstige wisselwerking op elkaar.

Naast deze beide wordt een derde sector steeds belangrijker, nl. die van de verzorgingswerkzaamheden. Naarmate de apparatuur van de voortbrenging ingewikkelder wordt, naarmate de specialisatie voortschrijdt, wordt de behoefte aan een goed functioneren van de verbanden tussen de verschillende fasen van de productie, niet alleen geografisch, maar ook in de bedrijfskolom, groter.

In vogelvlucht zijn de mogelijkheden van een werkgelegenheidspolitiek overzien. Tot slot wordt nog haar samenhang met specifiek Nederlandse (en Europese) problemen bezien.

III. De ontwikkeling in Nederland

Nederland heeft sinds 1945 het gevaar van de kapitaalschaarste dreigend naderbij zien komen. Uitbreiding van de werkgelegenheid in de landbouw is niet mogelijk, eerder zal men daar het tegendeel zien door verdergaande rationalisatie en mechanisatie. De enige oplossing blijft dus industrialisatie.

De industrie kan men uitbreiden, er zullen dan echter meer grondstoffen ingevoerd moeten worden; ook de zich uitbreidende bevolking zal aan de import hogere eisen stellen. Dit brengt met zich de noodzaak tot exporteren, vooral voor een grondstoffen-arm land als Nederland. Dit zal niet gemakkelijk zijn, want ook anderen willen om dezelfde reden meer exporteren, waardoor de concurrentie dus zal verscherpen. Hierbij komt nog, dat door de oorlogen van de laatste halve eeuw Europa vele markten overzee voor zich heeft zien verloren gaan.

Wil de industrialisatie de stijgende behoefte aan werkgelegenheid bijhouden, dan zal er in Nederland jaarlijks f 1800 miljoen geïnvesteerd moet worden en zal de export per jaar f 400 miljoen moeten stijgen. In 1952 bedroegen de investeringen f 1640 miljoen en voor 1953 worden ze geschat op f 1450 miljoen; ook de stijging van de export loopt terug.

Daar het hier een structureel probleem betreft, kunnen de conjuncturele middelen niet toegepast worden. Een compenserende politiek b.v. leidt in dit geval tot inflatie, die door de stijgende prijzen onzer concurrentiepositie in het buitenland aantast en de export dus benadeelt. Daar staat misschien tijdelijk een verhoogde binnenlandse vraag tegenover, maar uiteindelijk zal Nederland zijn import toch met export moeten betalen.

Het exportprobleem is niet op te lossen door de grenzen zoveel mogelijk voor import gesloten te houden. Integendeel, juist zal binnen gebieden, die sociaal en economisch van gelijke ontwikkeling zijn, zoveel mogelijk gestreefd dienen te worden naar slechting van handelsbarricades. Het wordt dan mogelijk de productie te richten op een grote Europese markt, waardoor de mogelijkheden zeer toenemen. Een industrie kan beter werken, naarmate zij ruimer marktgebied heeft en zich dus beter kan specialiseren. Vergelijkt men, wat Europa nu doet met wat het zou kunnen doen, wanneer die nationale eenkennigheid het niet verdeeld hield, dan dringt de eis van specialisatie zich naar voren.

Veel zal voor de toekomstige werkgelegenheid van de export afhangen. Daarom zal men

1. streven naar een Europese eenwording; natuurlijk betekent dit niet directe opheffing van alle belemmeringen. Deze integratie zal alleen met beleid te bereiken zijn, geleidelijk, voorzichtig, maar zeer beslist;
2. die productie moeten bevorderen, waarin Nederland de grootste voorsprong heeft, resp. het goedkoopste produceert;
3. vooral zich dienen toe te leggen op verwaardiging van producten van hoge kwaliteit.

Dan kan men binnen Europa streven naar specialisatie en decentralisatie van de industrie, waardoor niet iedere staat zich genoodzaakt zal zien er een dure autarkie op na te houden en waardoor tengevolge van de lagere productie-kosten een hogere welvaart bereikt kan worden. De Europese kwaliteiten en hulpmiddelen kunnen dan ten goede komen aan het geheel.

Ook zal gedacht dienen te worden aan landen buiten Europa (en Noord-Amerika). Hier liggen nog grote mogelijkheden voor expansie. Een moeilijkheid is, dat deze gebieden vaak te arm zijn om onze producten te kopen en te laag ontwikkeld om onze producten te gebruiken.

Het zal dan ook noodzakelijk zijn deze export, althans in het begin, met crediten te financieren, teneinde deze gebieden in hun economische ontwikkeling bij te staan. Nederland, met zijn eeuwenlange ervaring op dit gebied, kan hier een belangrijke taak verrichten.

Juist hier liggen grote mogelijkheden, maar ook enorme moeilijkheden, want deze gebieden hebben niet veel aan economische hulp alleen. Zij zal gepaard moeten gaan met heel andere hulp: onderwijs aan de bevolking, ontwikkeling van de kleine man, opdat niet fatale geestelijke en sociale moeilijkheden het gevolg zijn van de economische bijstand. De ontwikkeling tot zelfbestuur, die vele van deze gebieden thans ondergaan, kan hiertoe een stimulans te meer

zijn. Alleen zo kunnen Nederland en Europa hun bijdragen leveren aan verhoging van 's werelds welzijn.

Anderzijds moet ook het binnenlandse beleid goed gericht zijn. De regering heeft enige tijd geleden maatregelen voorgesteld, welke onder meer de investeringen moeten bevorderen. Deze maatregelen liggen vooral op het gebied van de belastingen en zij komen voor een deel neer op een verschuiving van de fiscale last naar de toekomst en gedeeltelijk op vermindering van belastingdruk.

Men mist echter nog een positieve bevordering van het sparen, wat toch noodzakelijk is, wil men een hoog peil van investeringen handhaven zonder inflatie te veroorzaken.

Men zou b.v. belastingfaciliteiten kunnen verstrekken, indien inkomsten bespaard worden, b.v. door belegging in aandelen, door het storten bij een (spaar)bank, enz.

Niet alleen de fiscale politiek moet in overeenstemming zijn met de gestelde doeleinden; er is een verandering van het industriële klimaat nodig.

De monetaire politiek in Nederland was niet in overeenstemming met de eisen, die een goed industrieel klimaat stelde.

Door het laag houden van de rente en door de grote begrotingstekorten werd een latente inflatie veroorzaakt, juist in een tijdvak, dat als hoogconjunctuur was aan te merken. De noodzakelijke intensievere aanwending van de besparingen werd er door belemmerd; door de goedkoopgeldpolitiek werden daarentegen investeringen mogelijk gemaakt, die in Nederlands situatie niet verantwoord zijn geweest.

Door de grote inhaalvraag na 1945 en de grote kapitaalbehoefte van het bedrijfsleven zou reeds een hausse te verwachten zijn geweest; door de begrotingspolitiek werd deze hausse nog versterkt.

Het is duidelijk, dat deze politiek direct in strijd was met een compenserende politiek, immers deze wil de conjunctuurbeweging mitigeren; de in Nederland gevoerde politiek leidde juist naar een hoogconjunctuur. De werkgelegenheid werd zodoende wel op een hoog peil gehandhaafd, maar de keerzijde van de medaille was: sluipende inflatie, stijgende prijzen, loonrondes.

In 1951 kwam een moeilijk punt: na Korea moesten de uitgaven voor de defensie verhoogd worden, de Marshall-hulp hield op de gaten in onze betalingsbalans te stoppen; de overheid had nu een anti-hausse en anti-inflatie politiek moeten gaan voeren; dat betekende dus verhoging van de belastingen en verlaging van de uitgaven. De belastingdruk had echter zijn hoogste punt bereikt, terwijl er hogere uitgaven moesten worden gedaan.

Nu ging men het middel van de monetaire politiek hanteren. De rente werd verhoogd, er werd creditrestrictie toegepast. Nu bleek ook het gevaar van deze politiek: na de Korea-hausse volgde een herstel van de oude toestand; bedrijfsleven en gemeenten kwamen in ernstige liquiditeitsmoeilijkheden. Was er een depressie gevolgd, dan had dat voor Nederland een economische ramp betekend, nu de overheid de meeste instrumenten onhandbaar had laten worden!

Deze inflationistische politiek houdt, vooral voor Nederland, grote gevaren in:

1. inflatie dwingt de overheid tot ingrijpen; loon- en prijscontrole, creditrantsoenering, dividendstop, huurstop zijn de begrippen, die in dit verband passen. De overheid neemt de plaats in van het prijsmechanisme; daarmee treedt de graadmeter van de behoeften van de consument buiten werking;
2. inflatie veroorzaakt tekorten op de betalingsbalans: door de stijgende prijzen bevordert zij de import en belemmert de export. De overheid kan zich dan genoodzaakt zien in te grijpen in het handelsverkeer, waarbij het oordeel van de overheid over het essentiële karakter van in- en uitvoer de plaats inneemt van de wens van de consument;
3. inflatie benadeelt de spaarzin.

IV. Samenvatting

Gesteld kan worden, dat de werkgelegenheid in Nederland vooral in gevaar wordt gebracht door structurele oorzaken en dat dus in eerste aanleg vooral structurele bestrijdingsmiddelen gebezigd dienen te worden.

Verhoging van de werkgelegenheid is alleen

op grotere schaal mogelijk in de industriële en de verkeerssector.

Bij de verdergaande industrialisatie moet vooral decentralisatie nagestreefd worden. De productie moet vooral gericht worden op producten van hoge kwaliteit. Voor verdergaande specialisatie is de schepping van een grotere Europese markt noodzakelijk. Niet alleen afschaffing van belemmeringen op het gebied van tarieven en contingenteringen is dan noodzakelijk, maar ook vrijmaking van het verkeer en opheffing van nationalistische verkeers-tarieven en vervoerspolitiekmaatregelen is dan van zeer wezenlijk belang.

Nederland ligt in Europa op een knooppunt van handelslijnen. Van ouds speelde dan ook het verkeer een grote rol in de Nederlandse economie. Onze havens liggen aan de monding van grote rivieren; de binnenvaart en zeevaart waren altijd al zeer belangrijk. Bij een Europese integratie en bij een toenemende industrialisatie van Nederland zal deze sector steeds belangrijker worden. Uiterste waakzaamheid is hier geboden, opdat men de snelle ontwikkeling op dit gebied bijhoudt en zo mogelijk voortbrenging voortschrijdt, hoe groter de behoefte is aan een goed uitgeruste verkeers-„industrie“.

Gaat de specialisatie een steeds grotere rol spelen, dan is ook een goede voorlichting nodig aan de toekomstige werkers in Nederland. Vooral nu men leeft in een tijd van snelle ontwikkeling, is het van uitermate groot belang, dat de jongeren goede voorlichting ontvangen over de mogelijkheden. Men kan niet met de oude vertrouwde posities volstaan. Uiteraard zal men in de keuze van een beroep volstrekte vrijheid moeten bewaren, maar men mag wel trachten door voorlichting een slechte keuze, b.v. in beroepen zonder toekomst of met grote werkloosheid, te voorkomen. Op het gebied van de beroepsvoorlichting bestaan reeds vele instellingen, maar de organisatie is vaak nogal chaotisch; juist ook de organisatie van de beroepsvoorlichting zal goed bekeken dienen te worden.

Naast deze middelen moet grote aandacht geschonken worden aan de monetaire politiek. Deze moet gericht zijn op handhaving van het monetaire evenwicht: bestrijding van inflatie; bevordering van een gunstige betalingsbalans. Vooral dit laatste is van groot belang. Men late zich niet bedriegen door de gunstige resultaten van de allerlaatste jaren. Dit werd grotendeels veroorzaakt door tijdelijke oorzaken en reeds ziet men in het verschiep de tijd komen, dat de invoer de uitvoer weer aanzienlijk gaat overtreffen: de laatste tijd stijgt de invoer veel sneller dan de uitvoer, die relatief sterk achterblijft.

Bedacht dient te worden, dat een verdere specialisatie de conjuncturele gevoeligheid van de economie vergroot. Hoewel thans een crisis ver verwijderd lijkt, is deze dreiging toch nog altijd aanwezig. In Amerika gelooft men een crisis wel te kunnen bestrijden en in Europa zal het alleen mogelijk zijn door een Europese politiek, die niet doorkruist wordt door nationalistisch egoïsme.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie
(J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam,
Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie, Herengracht 434-438.

Ontwerp Resolutie

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, enz. enz.,

Overwegende,

dat na oorlog één van de ergste gesels, die de mensheid en in het bijzonder de jongeren kan treffen, de werkloosheid is met zijn ontwrichtende werking in economisch, sociaal doch vooral ook in moreel en geestelijk opzicht;

dat voorkoming van massale werkloosheid derhalve als levensbelang voor onze westerse cultuur moet worden beschouwd;

dat het mitsdien een eerste taak van de overheid is dit euvel te bestrijden.

Is van mening,

dat dienaangaande een liberale politiek gevolgd dient te worden door:

het voeren van een compenserende begrotingspolitiek; te dezen aanzien moet worden gestreefd naar een structurele herziening van belastingen en overheidsuitgaven, waardoor aard en grootte hiervan, althans ten dele, aangepast kan worden aan de eisen, die de werkloosheidsbestrijding stelt;

het voeren van een krachtige industrialisatiepolitiek ter bestrijding van de structurele werkloosheid, met name voor de zogenaamde donkere of minus gebieden;

het bevorderen van de economische eenwording van Europa, waardoor een juistere arbeidsverdeling in Europa bereikt zal kunnen

worden, en de betere aanwending van specialistische kwaliteiten en hulpmiddelen een verhoogde welstand tot gevolg zal hebben;

het verbeteren van de beroepsvoorlichting, waardoor vele jongeren een juistere en verantwoorde beroepskeuze kunnen doen, en het streven naar verdergaande specialisatie op vakarbeid bevorderd kan worden;

het bevorderen van de ontwikkeling van de minder ontwikkelde gebieden, waardoor grotere expansiemogelijkheden en een hogere welvaart over de gehele wereld worden verkregen, hetgeen ook aan de Europese export en werkgelegenheid ten goede zal komen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Nieuws over het J.O.V.D.-Congres op 14 en 15 November a.s. te Meppel

BESCHRIJVINGSBRIEF

Aan de afdelingen van de J.O.V.D.

Namens het Hoofdbestuur van de J.O.V.D. hebben wij de eer U, overeenkomstig art. 39 van het Huishoudelijke Reglement, uit te nodigen voor de jaarlijkse Algemene Vergadering ingevolge art. 16 van de Statuten.

Iedere afdeling kan ter Algemene Vergadering 1 stem per 25 leden uitbrengen, met dien verstande, dat gerekend wordt met het ledental op de datum, waarop de laatste afdracht van contributie aan het hoofdbestuur ingevolge art. 51 H.R. verschuldigd werd (art. 38 H.R.).

Voorts doen wij U door deze toekomen de agenda van de Algemene Vergadering, die op 14 en 15 November a.s. plaatsvindt in Meppel. De aandacht zij er op gevestigd, dat overeenkomstig art. 39 lid 5 van het H.R. de afdelingen en districten uiterlijk twee weken na ontvangst van deze beschrijvingsbrief bij de secretaresse schriftelijk wijzigingsvoorstellen op de agenda, vergezeld van een schriftelijke toelichting, kunnen indienen en nadere opmerkingen inzenden.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter.
2. Notulen vorige Algemene Vergadering.
3. Ingekomen stukken en mededelingen.
4. Behandeling van de verslagen van
 - algemeen secretaresse
 - algemeen secretaris
 - penningmeester
 - kascommissie (ex art. 53 H.R.)
5. Goedkeuring van de begroting over het boekjaar 1953/54.
6. Bepaling grootte contributieafdracht aan het Hoofdbestuur.
7. Rapport van de commissie tot bestudering van de positie van de J.O.V.D. (commissie Hengelo).
8. Statuten en Huishoudelijk Reglement.
9. Aanwijzing plaats en datum van de volgende Algemene Vergadering.
10. Beleid van het Hoofdbestuur en de redactie van de Driemaster.
11. Verkiezing van een hoofdbestuur, kascommissie, lid van de raad van beroep.
12. Bestuursoverdracht.
- 12a. (Congresgedeelte) Rede door een vooraanstaand liberaal.
- 12b. (Idem) Resolutie over het werkgelegenheidsvraagstuk.
13. Rondvraag.
14. Sluiting.

TOELICHTING

- ad 4. De bedoeling is U de verslagen van secretarissen en van de penningmeester tijdig toe te zenden.
- ad 5. De bedoeling is U de begroting over het jaar 1953/54 tijdig toe te zenden.
- ad 6. Het Hoofdbestuur stelt voor de afdracht ook voor het jaar 1953/54 te handhaven op f 0.15 p.m.
- ad 7. De commissie stelt voor in het H.R. een bepaling op te nemen, welke als volgt zou moeten worden geformuleerd:
„De J.O.V.D. onderhoudt contacten met andere politieke organisaties en politieke jongerenverenigingen, in welk contact zij haar standpunt zelfstandig bepaalt”.
- ad 8. De Statuten zijn inmiddels Koninklijk goedgekeurd. De reglementen-commissie uit het H.B. heeft het H.R. nogmaals kritisch doorgenomen. Na het aanbrengen eventueel van de ad 7 voorgestelde wijziging zal onverwijld tot het opnieuw vermenigvuldigen van Statuten en H.R. worden overgegaan.
- ad 9. Het Hoofdbestuur stelt voor de volgende Algemene Vergadering te houden in Amsterdam.
- ad 11. Een lijst van gestelde kandidaten, alsmede een advies van het Hoofdbestuur daarover, zal U enkele dagen na 1 November worden toegezonden.
Voor de kascommissie dienen drie personen uit de ter Algemene Vergadering aanwezige Ereleden, leden van verdienste en gewone leden te worden aangewezen.
Overeenkomstig art. 61 H.R. treedt jaarlijks een lid van de Raad van Beroep af. Aan de beurt van aftreden is de heer F. Rietveld

uit Den Haag, die zich herkiesbaar stelt. Het Hoofdbestuur adviseert U de heer F. Rietveld voor een periode van drie jaar te herbenoemen.

Het Hoofdbestuur verzoekt U het secretariaat tijdig te doen weten welke personen Uw afdeling op de Algemene Vergadering zullen vertegenwoordigen.

Voor het Hoofdbestuur:
Dr. H. J. ROETHOF, voorzitter.
Mej. Mr. H. C. KOOYMAN, secretaresse.

Wat de agenda ons biedt

Het secretariaat van de J.O.V.D. maakt U bij deze, zij het misschien ten overvloede, opmerkzaam op: **HET CONGRES, dat Zaterdag en Zondag 14 en 15 November te Meppel in „Zaal Slot” gehouden zal worden.**

Er wordt gerekend op een zo groot mogelijke opkomst! Voor logies wordt gezorgd door de afdeling Meppel.

Hetslagen van een Congres hangt allereerst af van de leden zelf. Maakt daarom elkander enthousiast, succes zal dan niet uitblijven! *De kosten bedragen f 9,25.* Dit is slechts een gering bedrag in verhouding tot hetgeen het programma U te bieden heeft. Dit luidt als volgt:

Zaterdag 14 November 1953: 3 uur behandeling prae-advies over Werkgelegenheidspolitiek in commissievergadering(en).

4.15 uur Officiële ontvangst ten stadhuize door de Burgemeester.

5.00 uur Opening van het Congres. Aanvang Algemene Vergadering (tot ± 7 uur) Voor Agenda zie de Beschrijvingsbrief.

7.30 uur Diner.

9.30 uur Cabaret.

10.30 uur J.O.V.D.-Bal.

Zondag 15 November: 9.30 Excursie naar STAPHORST.

10.40 uur Morgenwijding Ds van Wezep.

11.30 uur Voortzetting van de Algemene Vergadering.

1.15 uur Lunch.

2.15 uur Rede van ons erelid, Drs H. A. Korthals.

3.15 uur Vervolg Algemene Vergadering.

5.00 uur Officiële sluiting

Aanmeldingen moeten *uiterlijk 7 November* in het bezit van het Hoofdbestuur zijn.

Vul dan ook *direct* op onderstaande strook Uw naam en adres in en zend deze vóór 7 November (men lette op deze datum) aan *de heer W. Plaizier, Emmasingel 16, Groningen*

Het verschuldigde bedrag ad f 9,25 kunt U storten op giro-rekening 6 7 7 5 ten name van de penningmeester van de J.O.V.D. Zelfs kunt U volstaan met U aan te melden via het giro-biljet.

H. C. KOOYMAN, secretaresse.

Ondergetekende:

Adres:

Woonplaats

Lid van de afdeling:

geeft zich hierbij op als deel(e)m(st)er aan het J.O.V.D.-Congres-1953 te Meppel. De verschuldigde kosten zijn per giro voldaan.

Hij/Zij wenst geen/wel logies

Handtekening:

Te gast bij de „Vrouwen in de V.V.D.”

Een leerzame en interessante conferentie te Amersfoort

Op Zaterdag 10 October j.l. werd in de Internationale School voor Wijsbegeerte te Oud-Leusden de jaarlijkse tweedaagse Conferentie van de Organisatie „Vrouwen in de V.V.D.”, begunstigd door schitterend weer, geopend. Uitgangspunt van het programma voor deze dagen waren de verkiezingen in het voorjaar van 1954 voor de Provinciale Staten.

In haar openingswoord zette de presidente, mevrouw mr E. A. J. Scheltema-Conradi uit Haarlem, de positie van „Vrouwen in de V.V.D.” uiteen. Zij vormen een organisatie in de V.V.D. ten doel hebbende bepaalde belangen aan discussie te onderwerpen. Zij zullen in het dagelijks leven en in verenigingen steeds haar mening moeten toetsen aan haar politieke beginselen.

Hierna gaf de presidente het woord aan mevrouw van der Pols-Broeze uit Rotterdam voor een lezing over het onderwerp: „Voorzieningen voor de oude dag”. Deze uiteenzetting was bijzonder helder.

„Wil men zekerheid hebben, dat ieder, die uit het werkproces terug moet treden, de middelen heeft om zich de allernoodzakelijkste levensbehoeften te verschaffen, dan zal daarvoor een wettelijke regeling getroffen moeten worden. Deze regeling moet voorzien in de uitkering van een slechts de eerste levensbehoeften dekkende bodemvoorziening, die voor alle Nederlanders gelijk is en op basis van een omslagstelsel wordt uitgevoerd door Staatsorganen.

De uitkering moet zoveel mogelijk waardevast zijn, is dus aan veranderingen onderhevig als de monetaire omstandigheden zich wijzigen. De premie is voor allen een zelfde bedrag. Deze uitkering is primair, d.w.z. generlei aftrek van eigen inkomsten van welke aard ook mag worden toegepast en ook kan geen vrijstelling verleend worden in de deelneming. De leeftijd waarop dit bodempensioen ingaat, behoort voor ieder gelijk te zijn, behoudens afzonderlijke gevallen, waarin na medische keuring de noodzaak blijkt om eerder de uitvoering van het beroep te staken.

Het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd zal in ons land met zijn sterk toenemende bevolking op grote moeilijkheden stuiten; toch zal deze leeftijdsverhoging misschien niet onvermijdelijk zijn.

Verdere voorziening tot handhaving van het oorspronkelijke levenspeil van de pensioengerechtigden behoren individueel of groepswijze getroffen te worden.”

Na haar voordracht beantwoorde de sprekerster verscheidene vragen van de aanwezigen.

Vervolgens vond een zeer geanimeerde maaltijd plaats.

Werkwijze Provinciale Staten

Het avondprogramma behelsde een tweetal lezingen over de werkzaamheden van de Provinciale Staten. Mevrouw F. T. van der Torren-Veendorp uit Waddinxveen belichtte hierbij op gezellige wijze de bemoeiingen, op maatschappelijk gebied, terwijl na de pauze mevrouw mr J. M. Stoffels-van Haafden uit Haarlem „minder bekende zijden van het Provinciale Werk” behandelde.

Een nabespreking besloot de eerste dag van deze conferentie.

De twee vrouwelijke leden van het Hoofdbestuur, Lenie Kooyman en Anneke Brouwer, waren 10 en 11 October j.l. bij de jaarlijkse tweedaagse Conferentie van de Organisatie „Vrouwen in de V.V.D.”.

In het hierbij afgedrukte artikel geven zij haar indrukken weer van een gastvrij onthaal en een leerzaam weekend, waarvoor Lenie Kooyman aan het slot der bijeenkomst in een hartelijk speechje de dank van het Hoofdbestuur overbracht.

Interessant vragenuurtje

De Zondag werd, na de morgenwijdigheid gehouden door mevrouw D. Ubbels van der Sluis uit Leiden, ingeluid met een vragenuurtje. Zeer interessante vragen van uiteenlopende aard werden gesteld. Het was prettig, dat mevrouw Fortanier-de Wit ook aanwezig was, aangezien vele vragen het terrein van het onderwijs raakten. Haar heldere uiteenzettingen dragen steeds bij tot een juist inzicht in deze materie.

Het valt op, dat temidden van zovele dames (hoe kan het ook anders!) een uitermate levendige stemming heerst. Het auditorium in de zaal geeft meermalen op luidruchtige wijze zijn instemming of afkeuring te kennen.

De vragenstelsters waren duidelijk in haar formulering en bezwezen, dat het voor ons vrouwen zeer zeker nuttig is ons mede te verdiepen in diverse problemen.

Het culturele leven onder de loupe

Des middags hield de heer Dettmeyer uit Den Haag een cau-

serie met als onderwerp: „De V.V.D. en het culturele leven”. Ondanks het feit, dat de heer Dettmeyer het enige mannelijke element vormde in deze gemeenschap bleek hij niet gemakkelijk van zijn stuk te geraken: 100 vrouwen waren hier 1 man niet te erg.

De heer Dettmeyer zeide o.m., dat cultuur steeds meer gaat spreken tot het volk en de politieke partijen. Talrijke organisaties houden zich bezig met de cultuur (b.v. rapporten van K.V.P., P.v.d.A. en V.V.D.). Het streven van de politieke partijen in deze is uitermate nuttig, doch houdt het gevaar in van eenzijdigheid en tevens is er het risico, dat de kunstzaken een object zullen worden van geleide overheids-politiek.

We moeten ons voortdurend afvragen, of de uitgaven voor bepaalde kunstuitingen gerechtvaardigd en verantwoord zijn. Spreker noemde een aantal zaken, waarbij het brengen van de financiële offers positief verantwoord is, nl. Monumentenzorg, behoud van folklore en de taalverzorging.

Dit laatste vindt spreker van bijzonder belang. De cultuur heeft immers zijn sterkste uiting in de taal en het is uitermate belangrijk, dat hier de nodige aandacht aan geschonken wordt. We missen b.v. in ons land een instelling als in Frankrijk, de Academie Française, die streeft naar behoud van de zuiverheid van de taal.

Onze taal vormt een stuk cultuur naar het behoud waarvan de V.V.D. krachtig streeft: er dienen op de scholen meer lessen voor de moedertaal te worden uitgetrokken en tevens is het vereist de Nederlandse Taal te bevorderen binnen het Europees bestel.

Positie van de kunstenaar

Als vierde punt noemde spreker nog de subsidiepolitiek in het algemeen, waarbij zich herhaaldelijk de vraag voordoet of het verantwoord is voor een bepaald doel gelden uit te geven en welke waarden hiertegenover staan.

Gewaarborgd moet in de eerste plaats zijn de vrijheid van uiting van de kunstenaar.

De heer Dettmeyer haalde b.v. aan hoe deze in de bezettingstijd groot gevaar liep en ook thans in het communistisch staatsbestel.

Vervolgens beantwoordde spreker op vaardige wijze verschillende vragen, waarna de heer Dettmeyer tot de volgende slotconclusie kwam:

Het is uitermate treurig, dat door de hoge belastingdruk particulieren te weinig steun meer kunnen verlenen aan de kunst en daarom de overheid gedwongen is een groot gedeelte van deze taak over te nemen en tot subsidiëring is moeten overgaan.

Een eerste vereiste is dus verlagening van de belasting, daar het te allen tijde aanbeveling verdient,

dat particulieren de kunst financieel steun verlenen.

De V.V.D. zou gaarne zien bevorderd, dat in het culturele leven het individuele streven bewaard bleef.

Te ± 16 uur werd deze conferentie, die op een hoog peil stond en bijzonder geslaagd mag heten, door de presidente gesloten.

DISTRICT OVERIJSEL

Geen holle phrase, doch werkelijkheid!

Groots openingsweekend op 12-13 December a.s.

Een nieuw teken van de Overijsselse J.O.V.D.-groei uitte zich in September j.l. toen de Oostelijke afdelingen Zwolle, Deventer, Enschede, Hengelo en Almelo besloten zich te verenigen en hun krachten te bundelen in het district Overijssel.

Moge dit feit alleen uit organisatorisch oogpunt reeds vreugdevol zijn, veel belangrijker is, dat het voorlopige districtsbestuur (bestaande uit B. Hammink, Hengelo, voorzitter; G. Coenradi, Zwolle, vice-voorzitter; W. E. Hietbrink, Almelo, secretaris; mej. W. Zwart, Deventer; P. Bakker, Enschede), zich o.a. tot taak heeft gesteld het organiseren van congressen, weekends en lezingen in groter verband.

Het eerste tastbare bewijs hiervan vindt U hieronder in de vorm van een aantal programmapunten van het openingsweekend, dat op 12-13 December a.s. te Hengelo in het Amstel-hotel gehouden zal worden.

Zaterdag 12 December, 's avonds:
Inleiding door drs H. A. Kort-hals, Lid van de Tweede Kamer. Gezellige naftuif.

Zondag 13 December,
van circa 11-13 uur:

Excursie naar een industrieel bedrijf, daarna: Gezamenlijke koffiemaaltijd.

Van circa 15-17 uur:

Twents-culturele lezing door de heer G. P. B. Kolenbrander, Burgemeester van Tubbergen.

Dit programma is nog verre van volledig. Definitieve gegevens zullen U via de afdelingssecretariaten nog bereiken.

Wilt U persoonlijk op de hoogte gehouden worden, schrijft U dan even naar het districtssecretariaat: Hagengracht 2, Almelo, waar U zich ook definitief kunt opgeven (voor onderdak wordt dan gezorgd).

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms een collectie ZEER CHIQUE **BANKSTELLEN**

welke geheel in eigen werkplaatsen vervaardigd zijn en bekleed met uitzonderlijk mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld doordat deze bankstellen direct door de fabrikant geleverd worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaertsbocht 260-264 ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip voor verzorgde interieurs.

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij KORTEWEG

HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

N.V. Lijm- en Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk TWEE TORENS

Tel. 106-363 - Delft

Van de Hoofdbestuurstafel

Wederom hebben wij, ditmaal op 4 October, onze tenten in „Riche” in Utrecht opgeslagen. Drie H.B.-leden waren afwezig, maar twaalf is precies een dozijn, wat een mooi getal is, vooral omdat er beslist niet meer personen in dat zaaltje zouden passen.

Op de notulen waren dit keer een paar aanmerkingen, hetgeen wel opgemerkt mag worden.

Overigens is er niets dan goeds te vertellen, want er is weer een nieuwe afdeling en wel in Enschede; er is een ontwerp-clublied

binnengekomen; er zijn al enkele enthousiaste aspirant-touristen en vooral dat Congres in Meppel wordt een grootse vertoning! Men rekent op 200 gereserveerde slaappleaatsen (geeft U op aan onze penningmeester, Emmasingel 16, Groningen, vóór 7 November).

Het programma is al nagenoeg vastgesteld; als spreker zullen wij kunnen begroeten ons Erelid drs H. A. Korthals. Alleen dit al moet aanleiding zijn zo niet het hele congres, dan toch op zijn minst de Zondagbijeenkomst te komen bezoeken.

Toen het H.B. het bovenstaande allemaal had besproken (met nog veel meer zaken, die op het Congres behandeld zullen worden), bleek dat de vergadering eerst

goed ging beginnen!

Toen kwam namelijk ter sprake welke personen door het thans zittende H.B. zullen worden geadviseerd aan de Algemene Vergadering om als bestuursleden in het komende zittingsjaar op te treden. Voor en tegen werden zeer uitgebreid belicht, al werd één en ander door dikke rookwolken verduisterd.

Toen alle kelen verdroogd waren en van spraakwater gespeend, was het half acht en men besloot huiswaarts te gaan.

Maar de voordracht is (bijna) compleet en, als het goed is, zal deze nu bij de afdelingen bekend moeten zijn.

KEES VAN REDE

Uit de Familie-kring

De heer en mevrouw

VAN GELDER-DE WIT
geven met grote blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
CHRISTIAAN VOLKERT
Nijmegen, 30 September 1953.
Groesbeekseweg 155.

Aan ons hoofdbestuurlid Frits van Gelder en zijn gade ons aller hartelijke gelukwensen bij de geboorte van hun tweede spruit en eerste zoon.

Wij durven te voorspellen, dat Christiaantje al jong met de perikelen der politiek vertrouwd zal raken, hetgeen, zo ten tijde van het vijfde Lustrum-Congres, een mooie J.O.V.D.-loopbaan belooft.

Onze afdelingen aan de start van hun winter-activiteit

ALMELO

Secretariaatsadres:

H. W. Tijben, Hagengracht 2, Almelo.

Adressen om te onthouden

Secretariaat:

Mej. mr. H. C. Kooyman
Louise de Colignystraat 30
Schiedam.

Penningmeester:

De heer W. Plaizier
Emmasingel 16
Groningen.

Bank: Twentsche Bank, Den Haag
(Giro 1417) Postgiro: Nr. 6775

hormonen. Hij legde o.a. verband tussen dit onderwerp en de politiek, door aan te tonen hoe iemands karakter en ook zijn politieke overtuiging bepaald kunnen worden door bepaalde hormonen.

Na de pauze volgde een geanimeerde discussie over diverse onderwerpen, o.a. het Negervraagstuk in Amerika en de Zondagswet.

Bij dit laatste onderwerp verdedigden twee leden het standpunt van een andere partij. Dit systeem leidde tot een zeer fel debat.

De volgende bijeenkomst zal waarschijnlijk op 7 November worden gehouden. Hiervoor zal een spreker van de zijde der V.V.D. worden gevraagd.

GRONINGEN

„Dordtse” poffertjes slaan in

Op 23 September openden Noord-Groningen en Groningen het winterseizoen met een interessante lezing van de heer mr C. Stapel, leider van de volkshogeschool Allardsoog te Bakkeveen (en oud jong-liberaal) over: „Democratie en politieke partijen”.

Voor een aandachtig gehoor schetste spreker allereerst het begrip „democratie”, dat vroeger een standenbegrip was, maar waarbij men tegenwoordig denkt aan een politieke partij. In het systeem van evenredige vertegenwoordiging kwam vroeger elke stem tot zijn recht, maar door het groot aantal stemgerechtigden komt hiervan weinig meer terecht. We moeten niet meer het telraam gebruiken, maar de weegschaal.

Daarna weidde mr Stapel uit over het ontstaan van een politieke partij, die een politieke emancipatie is van een bepaalde groep in de maatschappij en hij gaf hiervan verschillende voorbeelden. Tot slot gaf spreker aan, hoe de liberale partij zich dient te ontwikkelen.

Het zal moeten gaan in Europa om de vrijheid, om de ontplooiing van de totale mens. Doordat de liberale partij een door de historie zwaar beladen groep is, zal er op den duur verandering moeten ko-

men, wil ze verstarring tegengaan, aldus eindigde mr Stapel zijn betoog.

Na de sluiting ging een aantal aanwezigen een portie poffertjes halen in een poffertjestent, waaruit bleek, dat ook de nuchtere Noorderlingen politiek met gezelligheid kunnen combineren.

De algemene jaarvergadering van de afdeling Groningen werd op 6 October gehouden in het Prinsenhof.

Na de opening, ingekomen stukken en jaarverslagen ging men over tot de bestuursverkiezing. Het bestuur werd als volgt samengesteld:

Dik Martinus, voorzitter;
Kees Vlas, vice-voorzitter;
Fiet Bos, Nassaulaan 37a, secretaresse;

Wim Nanninga, penningmeester;
Els Roelfsema, lid.

De sluiting van de jaarvergadering vond al vroeg op de avond plaats. Daarna hield de heer N. W. Wolthuis een causerie over: „Doel en organisatie Bescherming Burgerbevolking”, die met geluidsfilms werd geïllustreerd.

Spreker gaf na zijn betoog gelegenheid tot het stellen van vragen, waarvan veel gebruik werd gemaakt. Met een groot vel (opgaveformulier) togen de J.O.V.D.-ers huiswaarts.

In het Concerthuis sprak op 16 October de heer drs H. A. Korthals over „Ideaal en werkelijkheid” (voor V.V.D.-Centrale Groningen en J.O.V.D.).

Deze bijeenkomst is voor de J.O.V.D. een groot succes geworden. Ongeveer twee derde van de 150 aanwezigen waren jongeren.

De vergadering werd geopend door de voorzitter van afdeling Noord-Groningen, de heer G. Buiskool Leeuwma te Spijk, die dankbaar van de gelegenheid gebruik maakte om de aanwezige jongeren, die op deze avond voor het eerst met de J.O.V.D. in aanraking kwamen iets te vertellen over het doel en streven van de J.O.V.D.

Hierna sprak de heer Korthals gedurende een uur op boeiende wijze

over het onderwerp: Ideaal en werkelijkheid. Ook bij de meer ingewikkelde materie bleef de gehele zaal zijn volledige aandacht schenken. Spreker vond een regelmatig contact tussen de kiezers en de aanstaande kiezers en hun vertegenwoordigers in de Kamers en in de regering van het grootste belang. Hij betreunde het, dat de leeftijd, die men bereikt moet hebben om in de volksvertegenwoordiging verkozen te kunnen worden niet verlaagd is. In de éénwording van Europa zag de heer Korthals vooral voor de jongeren een taak.

Na de pauze, toen de voorzittershamer inmiddels overgenomen was door de voorzitter van de centrale, de heer G. Boerma, beantwoordde de heer Korthals nog vele vragen.

DEN HAAG

Dr Roethof sprak over Suriname en de Antillen

De afdeling Den Haag heeft de landelijke voorzitter onder haar leden en ieder, die dr Roethof wel eens heeft horen spreken, zal het met ons eens zijn, dat dit een voorrecht genoemd kan worden. Het behoeft dus eigenlijk geen vermelding, dat de lezing, welke hij op 30 September hield, zeer boeiend was.

Ditmaal had Hein Roethof als onderwerp gekozen „de politieke ontwikkeling in de West” en het bleek, dat een terzake kundige spreker aan het woord was. De „West” heeft hier in Nederland niet de belangstelling, die het verdient, vooral ook door het feit, dat de ontwikkeling van de verhoudingen met het moederland na de oorlog overschaduwd is geworden door de Indonesische kwestie.

Spreker behandelde eerst Suriname en stond na een historisch overzicht stil bij de grote heterogeniteit van de bevolking. Hij noemde de moeilijkheden met de cultures en vestigde in dit verband de aandacht op de na-oorlogse welvaartsplannen. Via een schets van de staatkundige ontwikkeling, kwam de heer Roethof terecht op de hui-

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 — SCHIEDAM — TEL. 69743

J. L. VETH HENDRIK IDO AMBACHT

Vraagt ons aan voor:

Lassen, constructiewerken
plaatwerk en classificeren

Onderdijkscherijweg 136

dige politieke constellatie, waarbij hij wees op de moeilijkheden voort-spruitend uit de bevolkingstegenstellingen.

Overgaande op de Antillen legde spreker de nadruk op het feit, dat deze eilanden geen welvaartsbronnen van betekenis hebben en geheel aangewezen zijn op de olie, waardoor de economie van deze streek zeer kwetsbaar is.

Hij behandelde tenslotte de besprekingen met Nederland: de ronde tafel-conferentie van 1948; de interim-regeling, waarbij de benedenbouw van het Surinaamse bestuur zelfstandig werd; het trage tempo van de verdere uitbouw. De tweede Rondetafelconferentie van 1952 stuitte vooral op vijf moeilijkheden, n.l. de kwestie Aruba, de positie van de gouverneur, materieel en formeel, de gemeenschappelijke regelingen, de kwestie van vlag, wapen en volkslied en het zelfbeschikkingsrecht. Bij de behandeling van dit laatste punt kwam de spreker terecht bij een hem uiteraard zeer aan het hart liggend onderwerp.

De 5 punten van Kernkamp en het daarna volgende compromisvoorstel sloten het leerrijke betoog af.

Na de pauze werden vele vragen gesteld, waaruit wel bleek, dat bij de afdeling Den Haag, zo dit niet reeds aanwezig was, een intensieve belangstelling was gewekt voor dit voor Nederland toch zo belangrijk probleem.

HOEKSE WAARD

Maandelijks winterpraat

In Klaaswaal kwamen op 11 September de leden bij elkaar voor de jaarlijkse algemene vergadering.

De heer van der Zande zeide in zijn openingswoord, dat er voor de jongeren wel degelijk een taak lag in het politieke leven. We moeten onze jongerenorganisatie jong en fris houden. Spreker vond het verheugend, dat de V.V.D. in de lande weer winst had geboekt bij de laatste verkiezingen, doch achtte het jammer, dat in enkele plattelands-gemeenten een kleine achteruitgang in stemmen aantal was geweest. Bij de bestuursverkiezing werd de heer J. Verhoeven herkozen, terwijl mej. M. de Jong de plaats van mej. L. van Dijke gaat innemen.

De heren G. van der Zande en Sch. Huisman werden candidaat gesteld voor het Hoofdbestuur.

Het winterprogramma voor dit jaar ziet er weer aantrekkelijk uit. Maandelijks zal er een praatavond gehouden worden, waarvoor reeds verschillende inleiders zijn gevraagd.

In Februari zal in Strijen de pro-

paganda-feestavond plaats vinden, op welke bijeenkomst door een aantal leden van de afdeling een toneelstuk voor het voetlicht zal worden gebracht.

Na afloop van de beraadslagingen bleef men nog enige tijd op en om de dansvloer bijeen.

NIEUWER-AMSTEL

Actief en groeiend

De 7e October was een nieuw begin van de afdeling Nieuwer-Amstel. De jaarlijkse algemene vergadering werd gehouden ten huize van de voorzitter.

Na de opening door de voorzitter werden de agendapunten vlot afgewerkt. Het bestuur werd herkozen en zelfs uitgebreid met een administratrice, nl. mej. P. H. Smith. Welcome, miss Smith!

Het jaarverslag, zeer summier van inhoud, gaf slechts feiten weer; o.a. kon hierin met voldoening worden geconstateerd, dat de afdeling Nieuwer-Amstel zeer wel levensvatbaar was gebleken.

Activiteit werd getoond bij de gemeenteraadsverkiezingen in Mei van dit jaar. Mede door deze op het juiste moment getoonde werkzaamheid kon de gemeenteraadsfractie van de V.V.D. met 1 lid worden uitgebreid.

Het programma voor de komende maanden werd onthuld. Een belangrijke gebeurtenis vindt plaats op 4 November, wanneer het gemeenteraadslid de heer Sleetboom zal spreken over „Liberale gemeentepolitiek”. Plaats van samenkost zal nog nader worden bekend gemaakt. De afdeling hoopt echter, dat ook J.O.V.D.-leden uit andere afdelingen deze bijeenkomst zullen bezoeken.

Het secretariaat is gevestigd bij: E. R. van Beuzekom, Mr Troelstraan 38, Amstelveen.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM

Vacantieherinneringen

Op 11 September hield de afdeling de eerste bijeenkomst van het nieuwe seizoen. Op deze avond werd de ledenvergadering gehouden, welke formele bezigheid omlijst en geborduurd werd door het uitwisselen van vacantie-ervaringen, o.m. stierengevechten in Spanje, wijnfeesten in Italië, zwerftochten over de Balkan en wandelingen in en om Dordrecht.

Het bestuur werd als volgt samengesteld:

S. A. H. Passenier, voorzitter.

Mej. A. A. Sunderman, Louise de Colignystraat 43, Schiedam, secretaresse.

H. Dubbeldam, penningmeester.

G. Dorsman, vice-voorzitter.

Mej. H. C. Kooijman.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

firma vrolyk & coster

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfor-
nuizen** en **kookapparaten**

„WIJKO”

Machinerieën - Scheepsaccumulatoren - Gereedschappen

SINGEL 18a — SCHIEDAM — TEL. 65593

GEBHARD ELECTRO

ELECTRISCHE INSTALLATIES
AAN BOORD VAN SCHEPEN

ROTTERDAM

LEEDE 177, TEL. 76193

Technisch Handelsbureau B. BROER

ROTTERDAM — ADRIANALAAN 120 — TELEF. 47254

★ **Kogellagers Lagerblokken**
Rollenagers Gereedschappen
Speciale Kogellagertrekkers

Alle soorten **wollen en katoenen lommen**
oude en nieuwe **poetslappen - metalen**

IMPORT-EXPORT

AFVALSTOFFENHANDEL **ROTTERDAM (HOLLAND)**
C. Ouwendijk N.V. Waalhaven N.Z. 47
Telefoon 74198 (2 lijnen)
na 18 uur 72459 - 46500

PRINSES MARGRIETLAAN 38 — TEL. 47883

t. c. n. doolhoff

Winkel- en kantoorbetimmeringen

Passerelstraat 15 - Tel. 33534 - Rotterdam-W.

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG

Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

BETONDRUKPALEN SYSTEEM DE WAAL

AMSTERDAM, Gen. Vetterstraat 58
Telefoon K 20 - 81810

ROTTERDAM, Thurledeweg 5
Telefoon K 1800 - 65219

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Smullers,
die zich toch
gezond willen voeden,
gebruiken Wessanen's vlug-
kokende Havermout. Ze is
ook bijzonder van smaak!
Vraag Uw winkelier!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

**WESSANEN'S
VLUGKOKENDE
HAVERMOUT**

INHOUD 500 GRAM

U eet er niet beter!

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

TAPIJTREINIGEN MET DE NIEUWSTE AMERIKAANSE MACHINES

ELECTRISCH SHAMPONEREN f 1.50 per m²

ELECTRISCH KLOPPEN . . . f 0.50 per m²

DROP . . .

knaapt het op!

TEILINGERSTRAAT 20 - TELEFOON 47111-42962 - ROTTERDAM

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

HOUTHANDEL
W. S. v. d. WETERING & Co.
Telefoon 69150 (2 lijnen)
Westerhaven Nieuwe Maasstraat
SCHIEDAM

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN

v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zoeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus“-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO **KLOOS** 1843

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

J. VERLOO

Loodgietersbedrijf

Diergaardesingel 95, ROTTERDAM, Telefoon 33666

Fa. S. VINK & ZONEN

- AANNEMERS VAN BOUWWERKEN
- Administratie van Huizen
- Alle taxaties en expertises
- Ontwerpen en adviezen voor nieuw- en verbouw
- Assurantiën

Narcissenstraat 113a, Rotterdam-Zuid - Telef. 70044-77771

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTAAL UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

**C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”**
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON NV.
VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

**N.V.
Machinefabriek**

IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 11

November 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Van
harte
welkom
op ons
Congres

Thans wederom Congreswaarts

Nu wij op het punt staan ons Meppelwaarts te begeven zijn de herinneringen aan ons vorig Congres, hetwelk zo bijzonder geslaagd mocht heten, bij de meesten van ons nog levendig. Men kan zich nauwelijks voorstellen, dat alweer een jaar verstreken is en wij opnieuw aantreden om uitdrukking te geven aan onze idealen. De gastvrijheid in het Noorden van ons land zal zeker niet geringer zijn dan die op het eiland van Dordrecht en het ziet er dus wel naar uit, dat ook dit Congres een manifestatie belooft te worden.

Onder manifestatie verstaat Van Dale's Groot-Nederlands Woordenboek een bekendmaking of betoging, het te kennen geven van enig verlangen, van gehechtheid aan of afkeer van iets. Als wij dus de verwachting uitspreken, dat ons jaarlijks Congres wederom een manifestatie zal worden houdt dit o.m. in, dat wij opnieuw getuigenis zullen hebben af te leggen van de verbondenheid van de politiek-vrijzinnige jongeren in Nederland.

Wij zullen hebben te betogen voor onze vier beginselen van vrijheid, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid. En wij zullen uitdrukking hebben te geven aan ons verlangen naar een betere samenleving waarin de mogelijkheden tot menselijke ontplooiing groter en de werking van destructieve krachten geringer zijn dan zulks in het verleden het geval is geweest.

Nog te vaak hoort men, dat de moderne jongeren weinig interesse voor maatschappelijke problemen aan de dag leggen en hun vrije tijd liever zouden besteden in ledigheid of aan luchtig vermaak. Ofschoon

de betekenis van rust en bezinning in een vaak jachtige tijd of ontspanning na harde arbeid niet onderschat mag worden, zal ons Congres in Meppel er toch ook het bewijs van zijn, dat velen onder de jongeren grotere behoeften hebben dan die aan het brood en de spelen alleen.

Juist, omdat de jongeren eenmaal de verantwoordelijkheden van de ouderen zullen hebben over te nemen, is het van het grootste gewicht dit laatste nogmaals goed te onderlijnen. Vorig jaar heeft men van de zijde van belangstellende ouderen ons jaarlijks Congres ondervonden als een „verfrissend geestelijk bad”. Wij vertrouwen er op, dat dit ook thans wederom het geval zal blijken te zijn.

Het afgelopen jaar zij misschien het best gekenschetst als een jaar van verdere verdieping onzer organisatie. Als voornaamste taak voor een politieke jongerenorganisatie als de onze zien wij immers, naast de mogelijkheden voor een gepaste ontspanning, de geestelijke vorming van de leden. Niet in het voetstoots aanvaarden van bepaalde politieke frasen, doch in het toetsen en daardoor beter beleven van beginselen alsmede in het onderzoeken van doelstellingen, die het op den duur mogelijk maken tot een verantwoorde keuze te komen, ligt onze voornaamste kracht.

In verband daarmee geven wij dan ook verre de voorkeur aan het — om op Van Dale terug te komen — tot uiting brengen van onze gehechtheid aan boven onze afkeer van iets. Het ligt zeker niet primair op onze weg ons al te zeer blind te staren op de fouten van de tegenstander. Niet voor niets bestaat er een zegswijze in de

geest van „La critique est aisée, mais l'art est difficile”.

Het afbreken van wat anderen in moeilijke opbouw hebben tot stand gebracht, blijkt doorgaans een tamelijk gemakkelijke aangelegenheid te zijn, waarin vooral voor de extremisten van rechts en links grote aantrekkelijkheden schuilen. Belangrijk moeilijker is het evenwel om zelf de positieve daad te stellen en uit de kracht van het eigen ideaal doelbewust in de doolhof van mogelijkheden de juiste wegen in te slaan.

Natuurlijk kan het onder zekere omstandigheden ter adstructie van het eigen standpunt van belang zijn tot een weerlegging van het standpunt van de ander te komen. Mits zulks niet ontaardt in negativisme, moet dit als een volkomen verantwoorde houding worden beschouwd.

De betekenis van de in vele steden in ons land bestaande jongerenfora — waaraan ook onze afdelingen deelnemen — ligt juist daarin, dat hier een goede gelegenheid bestaat om in een open gedachtenwisseling beter begrip voor de motieven en het standpunt van de ander te verkrijgen, in welke gedachtenwisseling het eigen standpunt dan getoetst en doorgaans ook verdiept kan worden. Het afgelopen jaar werd onzerzijds steeds naar het in positieve zin uitdragen van onze beginselen gestreefd. In het vaste vertrouwen, dat ook onder de huidige omstandigheden de vier zuilen, waarop onze organisatie is gegrondvest, daartoe ruimschoots aanknopingspunten boden.

Uit het bovenstaande moge tevens blijken, dat het niet de bedoeling kan zijn in alles binnen het kielzog van de ouderen te blijven varen. Twee wereldoorlogen en een kolossale economische depressie hebben velen in een toestand van apathie gebracht.

Het gecompliceerde karakter van de tegenwoordige problemen geeft voedsel aan de veronderstelling, dat het enkelingen niet gegeven is de stroom der ontwikkeling een zekere richting te geven. Met zevenmijlslaarzen zijn de technische en economische, de geesteswetenschappen vooruitgesneld, zodat het er soms de schijn van heeft alsof vrienden van de cul-

De Kleine Oever, vroeger de slagader van scheepvaartverkeer en handel van Meppel. Dit water is thans gedempt.

De omgeving is, hoewel verschillende markante punten onveranderd bleven, in onze tijd gemoderniseerd.

★

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

tuur in de allerruimste zin van het woord niet veel beter dan een zich terugtrekken binnen de ivoren torens overblijft. De verbetering van de mens schijnt een frase en omtrent de verbetering van de maatschappij bestaan de meest uiteenlopende opvattingen. Dit alles leidt er, ook onder de jongeren, licht toe de reeds gebaande paden te volgen en de zucht naar exploratie te onderdrukken.

Hiertegen past een ernstige waarschuwing. De geschiedenis is er het bewijs van, dat enkelingen en kleine doelbewuste stoottroepen, mits de tijd er enigszins rijp voor is, dikwijls heel wat ten goede tot stand kunnen brengen.

Helaas zijn ook van dergelijk optreden in destructieve zin de voorbeelden legio aanwezig. Daarom zal het er op aankomen het vermogen om zelfstandig positie te kiezen te ontwikkelen. Dit betekent natuur-

lijk niet, dat op een breuk met de ouderen zou moeten worden aangestuurd of een bewuste tegenstelling zou moeten worden gecreëerd.

Ten eerste vertoont iedere historie een evolutie, die niet is weg te denken. En ten tweede zou het dwaas en dom zijn al hetgeen door ouderen na rijp beraad en krachtens rijke ervaring is tot stand gebracht zonder gegronde redenen te bestrijden of van de hand te wijzen.

Veeleer zal het er om gaan een symbiose tussen ouderen en jongeren tot stand te brengen. Door onbevangen en met de oren wijd geopend in deze wereld te staan, zal het misschien mogelijk blijken veel van de verworvenheden van het verleden te cultiveren en veel van de mislukkingen in de toekomst te vermijden.

Misschien kan oudere ervaring een rem op jeugdige overmoed en jeugdig initiatief een wapen tegen verouderde tradities zijn.

Dit alles is niet zo eenvoudig als het lijkt. Men kan het probleem in theorie gemakkelijker stellen dan het in de praktijk oplossen.

Ook de ouderen zijn eenmaal met de beste bedoelingen bezielde het maatschappelijk strijdperk binnengetreden. En wij zullen hen dan ook niet onnodig met verwijten voor misstanden mogen komen aan- dragen, waar het hoogst twijfelachtig is of wij het er zelf beter af zullen brengen, al ontveinen wij ons evenmin, dat de huidige ontreding op menig gebied krachtig ingrijpen eist.

Moge ons Congres in Meppel er in elk geval getuigenis van afleggen, dat wij onze taak in die zin verstaan, dat er voldoende zedelijke moed, jeugdige bezieling en innerlijke overtuiging van afstrale voor weer een jaar van verhoogde activiteit!

HEIN ROETHOF

EN ZIEHIER: MEPPEL ONZE CONGRESSTAD

Welke samenkomsten vooraf gingen

CONGRES betekent samenkomst en de stad waarin het J.O.V.D.-congres in 1953 zal worden gehouden, dankt zijn ontstaan, bloei en opkomst aan samenkomsten van allerlei aard.

In chronologische volgorde was dat in de allereerste plaats de samenkomst (samenvloeiing) van een viertal riviertjes, die zich bij Meppel verenigen in het Meppelerdiep, van oudsher de belangrijkste levensader van de haven Meppel en zijn Drentse achterland.

Deze riviertjes, nu nog slechts ontwateringskanaaltjes voor de bouwen weilanden uit de omgeving en op menige plaats juweeltjes voor de natuurliefhebber, waren in lang vervlogen eeuwen ook de scheepvaartkanalen, waarlangs de turf en andere producten (belastingen in natura) werden vervoerd naar streken aan de overzijde van de Zuiderzee, waar tot 1528 ook de landsheer van deze streken woonde: de Bisschop van Utrecht.

De scheepjes haalden hun producten stroomopwaarts in de oudste veenkoloniën (Nijeveen, Kolderveen, Ruinerwold, Kockange), die al in de 12e en 13e eeuw door de geestelijkheid van Ruinen en Steenwijk aan snee waren gebracht. Bij Meppel kwamen de schippers dan samen om gezamenlijk het grote water naar het Westen over te steken.

Na de samenkomst van de riviertjes komt dan dus de samenkomst van de schippers, die in Meppel door de eeuwen heen de eerste viool hebben gespeeld — de dominee van de Grote Kerk klaagt er in de 17 eeuw over, dat hij voor grote delen van de Kerk onverstaaenbaar wordt omdat de schippers hun zeilen in de Kerk te drogen hingen! — Zij vormden in die tijd ook het grootste en machtigste gilde van het stadje, waarvoor zij eigenlijk de basis hadden gelegd. Want te hunnen behoeve hadden zich aan de samenvloeiing van deze riviertjes vele scheepstimmerlieden en „coopliden” gevestigd.

Met hun bloeiende turfhandel en hun druk vertier gaven zij in de loop van de tijd Meppel het aanzien van „Drents Rotterdam”, want de schippers kregen het steeds drukker (17e eeuw: een Meppeler vloot van ruim 150 schepen!).

Was het eerst alleen de turf, die

wikkelde zich als een welvarende weidestreek, waarvan de producten (biggen, boter) op Meppels drukke Donderdagmarkt in steeds groter hoeveelheden werden aangevoerd.

De volgende samenkomst; nu een van boeren en kooplieden. Meppel werd een marktplaats met een wijd uitgestrekt verzorgingsgebied in Z.W. Drenthe en N.W. Overijssel. De „Meppeler Kluiten” — nu als pakjes margarine in de handel, toen grote pondsbrokken boeren roomboter — werden beroemd tot in verre streken, waarheen de schippers ze brachten.

VERDER noemen wij, als gevolg van deze marktpositie nog het grote weversgilde, dat pl.m. 1800 ruim 100 aangesloten (huis-)bedrijven telde. Men weefde er de degelijke boerenstoffen voor de oude klederdrachten en verzorgde Drenthe daarmee tot aan Beilen en Hoozevee, en Overijssel tot onder de rook van Zwolle.

Het in onbruik raken van de klederdrachten en de opkomst van de Twentse textielindustrie maakten een einde aan de bloei van het oude gilde, maar merkwaardig genoeg werken — geheel volgens de oude methode — nog 7 gestoelten in Meppel, dank zij Staphorst's vasthouden aan de oude dracht.

De schippers bleven ondertussen het cultuurpatroon van Meppel beheersen: zij waren de grote Oranjegezinde partij, die aan het einde van de 18e eeuw het evenwicht bewaarde in het sterk patriottische Meppel. Zij zijn het ook geweest in die vervlogen eeuwen, die zorgden voor de doorstroming van vers bloed door hun huwelijken buiten de plaats, waardoor het karakter van Meppel aanzienlijk afwijkt van het omringende Drentse platteland.

Meppel kende vervolgens ook de samenkomst van een kleine groep intellectuelen: rond de in 1619 gestichte Latijnse school groepeerde zich een aantal docenten en de boekbinder van deze school haalt de eerste drukpers in Drenthe binnen en vormt het begin van Meppel's „traditie” in de boekdrukkers- en uitgeverwereld, een gedeelte ondertussen van de vele industrievestigingen in de 19e eeuw. Van

Lenep geeft in 1823 deze karakteristiek van Meppel:

„De volksmenigte is er ook bezi- ger dan op andere plaatsen, ten- minste uiterlijk, want ieder stelt twee of drie personen voor en oefent de tegenstrijdigste ambach- ten uit; zo hadden wij het over het logement, de boekwinkel N.N., goud- en zilversmid, de apotheek van Z.Z., tabaksfabrikant, de krui- denierswinkel van S., splitser der loterij, de stalhouderij van Z., koopman in aardewerk en huis aan huis een menigte van zulke voorbeelden.”

Verkeer en Industrie

Tot zover dan de historie van Meppel, die in grote trekken toch al het beeld van Meppel in onze eigen eeuw laat zien, al zijn er ingrijpende wijzigingen. De scheep- vaart werd overvleugeld door het wegvervoer; maar nu werd Meppel dan ook een knooppunt van wegen en spoorwegen, waardoor de han- del nog steeds het sterkste stempel op het stadje drukt.

De Donderdagmarkt is er nog steeds de Donderdagmarkt, al ondervindt die tegenwoordig geduchte concurrentie van de Donderdag- se veemarkt in Hoozevee. Sprak men in de dertiger jaren nog over een tweede of derde plaats voor Meppel in de marktaanvoer van biggen (na Rotterdam en Wolvega), nu hoort men er niet meer van.

Maar wel kan Meppel nog bogen op de vestiging van het hoofd- bedrijf van de grootste pharmaceuti- sche fabriek in Nederland, de Bro- capharm v/h Brocades en Sthee- man, die misschien wel is voortge- komen uit de bescheiden apotheek die van Lenep noemde. Hij logeer- de immers in de „Wildeman” aan de „Wolddiek”, waar ook de apo- theek van Brocades (& Stheeman) vroeger was gevestigd.

Vindt in dit grote bedrijf reeds ruim 10 pCt. van de totale beroeps- bevolking van Meppel zijn werk, ruim 25 pCt. vindt nog steeds zijn bestaan in de beroepsgroepen, die het C.B.S. onder verkeer rang- schikt. Maar verder verdienen toch ook nog enkele grotere industrieën vermelding: „Germaan” en „Pri- marius” rijwielen komen uit Mep-

Kent U Meppel?

U kent waarschijnlijk Londen, Parijs, Zürich en Basel. Maar kent u ook Meppel, onze congresstad?

Om het zekere voor het onzekere te nemen hebben wij dr K. van Dijk gevraagd u omtrent Meppel nader voor te lichten, opdat een ieder wete, dat Meppel nog om andere dingen belangrijk is dan om het feit alleen, dat wij er ons congres zullen houden.

Daarom vóór men naar ons congres gaat een welgemeende raad: men leze en onthoude!

steeds dieper uit Drenthe moest worden aangevoerd (op de helft van de Gouden Eeuw werden met Hollands kapitaal de venen van Smilde en Hoozevee aangesneden), het oudste veengebied ont-

Werktuigenrevisie J. G. TONNEN

Wij verzorgen al Uw revisiewerken op

Schlesinger normen

machines ten hoogste 5-7 weken uit het bedrijf

Op zeer voordelige condities

Goudsesingel 69, Vlaardingen, Tel. K 1898-4340

Het „liberalisme” vóór 1914

De schoolstrijd beheerste onze gehele Staatskunde

WANNEER wij nader kennis nemen van oude geschriften of beschouwingen en ons verdiepen in de geestesgesteldheid van voorbijgegangene tijden, treft het ons vaak, dat de indruk, die wij nú daarvan ontvangen, geheel anders is dan de opvatting, zoals deze zich in de loop der tijden gevormd heeft en in de praktijk des levens tot gemeengoed is geworden.

Met name is dit naar mijn mening het geval bij het onderwerp, welks behandeling in deze serie artikelen aan mij is toevertrouwd. In de uitnodiging die de redactie van „De Driemaster” aan mij deed, spreekt zij van gedachten over het liberalisme in Nederland in het bijzonder gedurende de periode vóór 1914. Een historische beschouwing dus, een beschouwing over wat geweest is in de tijd, die onmiddellijk volgde na Thorbecke's verscheiden in 1872.

Met temeer genoegen aanvaard ik de uitnodiging van de redactie, omdat zij mij de gelegenheid opent om in het verleden tevens het heden en de toekomst te betrekken — zonder te komen op het terrein, dat gereserveerd is voor de heren De Ridder en Korthals, al raakt het dat hier en daar wel even. Want de geschiedenis van een gedachte — en zeer zeker die van een zó algemene gedachte als de liberale — is niet aan enige tijdgrens gebonden, noch kan zij in bepaalde tijdperken verdeeld worden; zij is naar wezen en strekking in volle omvang overal en altijd aanwezig, zij het dat de vorm, waaronder zij gelanceerd wordt, verschilt naar tijd, plaats en omstandigheden.

Het is in dit verband de taak van de wetenschap de eigenlijke, maar verborgen inhoud van een gedachte, i.c. de liberale gedachte, op te sporen achter haar uitwendige, altijd min of meer toevallige verschijningsvorm. Een taak, die niet gemakkelijk is en een bepaald onderscheidingsvermogen eist.

Zelfs is het denkbaar, dat die wezenlijke inhoud zo diep schuil gaat achter de direct waarneembare uiterlijke verschijnselen, dat het moeilijk is de reële betekenis van die gedachte te achterhalen. En, om nu maar dadelijk met de

deur in huis te vallen, dit is het geval met de liberale gedachte, zoals zij in de staatkunde gedurende de periode vóór 1914 met name op het gebied van het onderwijs tot openbaring kwam. Zelfs zozeer is dit het geval dat er, op de punt van de naald bezien, m.i. aanleiding bestaat te spreken van een „illiberale” schoolpolitiek, gevoerd door een zich liberaal noemende staatspartij.

Zetten wij ons aan de bespreking van deze voorstelling van zaken. Om nu een inzicht te krijgen in dit veel omvattende vraagstuk,

Vervolg van pagina 2

pel, evenals de kinderwagens van de fa. van Werven, en... heel wat boeken: de uitgeverijen Boom, Roelofs van Goor, ten Brink, Stenvert met hun uitgebreide fondsen, zij vinden alle hun plaats in Meppel, een stadje van 16 à 17.000 inwoners momenteel.

Tenslotte is kortgeleden een edele traditie hersteld: in de dertiger jaren was er in Meppel nog maar één scheepswerf, een klein reparatiewerfje, dat nauwelijks vermelding in een artikeltje als dit verdiende; maar sinds 1951, sinds de goede vooruitzichten ook voor het Meppelerdiep als vaarwater voor zeewaardige schepen, bouwt Meppel weer coasters: het resultaat van de moderne vraag naar industriële vestiging.

HET gezelligst van Meppel is ondanks het vele goeds, dat de laatste decennia brachten, toch nog altijd de oude binnenstad, ook al zult U het fraaie beeld van de elders geplaatste foto moeten mis-

sen, omdat de gracht is gedempt met het oog op de volksgezondheid en sanering.

Maar een groot deel van nieuw Meppel is minder gelukkig gebouwd: men schiep grote pleinen met lage bebouwing, waardoor het geheel een lelijk, vlak karakter kreeg, dat gezelligheid weert. In het Noordelijk stadsdeel ontstond een dorp van Airey-woningen, in de volksmond — wegens het grijs der huizen en het geel van het opgespoten zand — „Jeruzalem” geheten.

Meppeler „volks humor” noemde naar analogie hiervan de fabrieksmuur van een vleesconservenfabriek de „klaagmuur” en het uitbreidingsplan aan de overzijde van de Wold A „Transjordanië”.

Een overgang van plaatselijke warmte naar internationale verhoudingen dus, die Meppel als congressstad interessant maken, als dat congres tenminste even tijd geeft voor een wandeling.

Dr K. VAN DIJK.

door

Prof. Mr. J. A. Eigeman

willen wij eerst beproeven de cultuur van rond 1900 te schetsen, zoals deze in het teken stond van en beheerst werd door een bijzonder soort van verabsolutering der natuurwetenschap tot wereldbeschouwing.

I.

KARAKTERISTIEK VAN DE CULTUUR ROND 1900.

ALS een der meest kenmerkende verschijnselen der vorige eeuw noemen wij de geweldige vooruitgang der natuurwetenschappen en de invloed die daarvan uitging op de ontwikkeling van het geestelijk leven. Men had het „heerlijk ver” gebracht, en met een zeker gevoel van jaloersheid zagen de beoefenaars der geestelijke wetenschappen naar de methode der exacte wetenschappen.

Men wees op de grote resultaten van de natuurwetenschappelijke wijze van denken en experimenteren, die geheel in het teken stond van analyse en abstractie. Wij moeten dit voorbeeld volgen — aldus de toenmalige opvatting. Geen waarderingsoordelen meer, die „louter subjectief” zijn; alleen causale verbanden, die verstandelijk geconstrueerd kunnen worden, zijn werkelijk.

Op het voetspoor van Heymans kunnen wij zonder enige overdrijving zeggen, dat de cultuur van de tweede helft van de vorige eeuw en zelfs ook nog die van later, gekarakteriseerd was door een eenzijdig intellectualisme. De aanspraken van het nuchtere, analyserende verstand aanvaardde men, met uitsluiting van alle andere invloedssferen, over het gehele gebied van menselijk weten. Beslissend is dit inzicht geweest ook ten aanzien van de taak, die men aan de geestelijke wetenschappen ging stellen; de eisen van het gevoel en de verbeelding werden teruggetrokken, misschien is beter gezegd weggedrongen van het terrein der wetenschap, en op zijn gunstigst beperkt tot het enge terrein der kunst.

Wanneer inderdaad de methode der natuurwetenschappen de universele methode is, die tot ware kennis leidt, en er geen andere kennis is dan die van oorzaken en gevolgen, is het enige kendoel, dat met zin kan worden nagejaagd, de kennis van wetten. Ook de historie, ook de maatschappijleer, ook de politiek, ook de leer van recht en

Het kwam onze redactie nuttig voor, in dit nummer van De Driemaster enige beschouwingen te wijden aan het liberalisme.

Zij vond daartoe prof. Eigeman, drs Korthals en de heer De Ridder bereid, die dit zo belangrijke onderwerp in verschillende perioden der historie hebben belicht.

Moge een ieder van deze belangwekkende en leerzame bijdragen kennis nemen.

staat, ook zelfs de godsdienst zullen pas wetenschap worden, als zij zich tot natuurwetenschappen vormen en wetenschap van wetten, d.z. causale verbanden worden.

HOE diep dit alles doorwerkte blijkt, wanneer wij nagaan wat een man als de historicus Blok nog in 1894 zeide, toen hij te Leiden het ambt van hoogleraar in de vaderlandse geschiedenis aanvaardde: „Ik aarzel geen ogenblik de geschiedenis met andere natuurwetenschappen op één lijn te stellen, zowel wat hare methode als haar materie betreft”. En zelfs prof. van Vollenhoven gaf aan zijn inaugurele oratie bij de aanvaarding van het hoogleraarsambt te Leiden in 1901 uitgesproken, de betekenisvolle titel „Exacte Rechtswetenschap”.

Lange tijd heeft dit alles tyranniek beslag op de geesten gelegd. In het kader van het geheel dezer beschouwingen is het verklaarbaar, dat mr Dresselhuys, destijds voorzitter van De Vrijheidsbond, nog in 1925 het nuchtere gezonde verstand de grondslag van het liberalisme noemde; de liberale gedachte is de nuchtere, gezonde zin — aldus zijn omschrijving. „De partij van de nuchtere zin wil zij zijn, niet zoekend en vindend nieuwe dogmata, maar zoekend naar het nuchtere en wezenlijke”.

II.

VERABSOLUTERING DER NATUURWETENSCHAP TOT WERELDBESCHOUWING.

HET was de tijd van de verabsolutering der natuurwetenschap tot wereldbeschouwing. Wie boven het exacte weten uit een samenvatting zocht in een geestelijke levensleer, kon slechts als phantast, hoogstens als dichter worden gewaardeerd. Maar een man der wetenschap was hij niet. En juist deze titel was de hoog-

Machinefabriek en Constructiewerkplaats
Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

PRINSES MARGRIETLAAN 38 - TEL. 47883

ste, die de intellectuelen, behorende tot het „denkend deel der natie” en die politiek geformeerd waren in de liberale partij, zich konden voorstellen.

In het geheel dezer beschouwingen krijgt het verstand, het intellect een gans bijzondere betekenis. Het wordt het vermogen de mens gegeven, deze wereld tot in haar verste schuilhoeken te doorzien. De zekerheid van het leven jaagt de mens na langs intellectuele weg. Meer nog: de menselijke natuur wordt teruggebracht op „verstand”, wordt vereenzelvigd met „intellect”, dat alleen heeft te maken met „waarheden” die „doorgrond” kunnen worden.

Dit alleen is wetenschap, al het andere is phantasie.

Begrijpen, en nogmaals begrijpen; doorzien, ook de vragen des gemoeds onderwerpen aan de kritische behandeling van het analyserende en abstraherende verstand, dat was de leuze van velen van het geslacht van ongeveer het laatste deel der vorige en het begin dezer eeuw.

AN de zuiging, die van dit intellectueelisme uitging, hebben vooral de beschaafde en ontwikkelde kringen, d.w.z. de liberale kringen in de politiek en de moderneren in de godsdienst zich niet kunnen onttrekken. **Met name daar waar het ging om de vraag naar de waarde van het Christendom voor staat en maatschappij krijgt dit alles geweldige betekenis.** Roessingh in zijn voortreffelijke studie „Het modernisme in Nederland”, spreekt zelfs van de lang voorbereide uiting van een vraag, die tenslotte ook bij ons aan de orde moest worden gesteld: hoe moeten wij aan met ons Christendom in deze moderne wereld, die nu eenmaal anders is — het valt niet te ontkennen — dan de wereld der Dordtse synode, van het Niceense concilie en van Paulus' tijdgenoten?

Volkomen passend in het kader van de hierboven geschetste ontwikkeling van het geestelijk leven wil het modernisme van Scholten en Opzoomer het Christendom prediken voor de moderne, intellectuele mens. Vooral Opzoomer is de grote propagandist van de natuurwetenschappelijke methode en haar toepassing op alle terreinen van menselijke wetenschap, ook op dat van de godsdienst. Scholten liet zich met welgevallen een „apostel der rede” noemen: de Christelijke godsdienst werd verstandelijk.

Het wonderverhaal wordt ontkend; het gezag van de Bijbel aangetast; de Bijbel zelf besproken als

„een bundel kostelijke geschriften met oude en vrome getuigenissen”, als „gedenkstuk van het godsdienstig leven en het godsdienstig nadenken van een bepaald tijdvak in de geschiedenis van een bepaald volk”. Maar een openbaringsstuk vond men er niet meer in.

Wat wijzelf, in eigen menselijke denkbaarheid, al waarnemende en redenerende, aangaande God en Zijn wil en Zijn wereld menen te mogen vaststellen, dat en dat alleen kan grondslag zijn van ons geloof. Ziedaar modernisme pur sang — aldus Roessingh. De Bijbel kwam dan als het ware in de tweede plaats — als hij tenminste nog kwam, want logische consequentie was de hoogste eretitel der theologie. En vooral een modern theoloog werd niet gaarne voor onwetenschappelijk gehouden.

Kuyper gaat al in 1871 spreken van modern paganisme.

Zo sterk was de invloed van deze richting ook op maatschappelijk gebied, dat de „ontwikkelde” kringen — en dit waren in het staatkundige de liberalen — met zekere intellectuele hooghartigheid gineen staan tegenover de „achterlijke”, de kerkelijke kringen, die zo bekrompen waren. Zelfs meende een moderne vergadering van 1877, dat „de godsdienst des volks niet die der beschaafden kon zijn”.

II.

DE OPENBARE SCHOOL.

DE toenmaals bovendrijvende liberale partij, wier leden in het godsdienstige leven in het algemeen grote waarde toekenden aan het modernisme, wilde nu ook de zegeningen van de vooruitgang der wetenschap brengen aan Kuyper's kleine luyden en Groen's volk achter de kiezers. Het middel om dit doel te bereiken, was de openbare school; men was vooruitstrevend, men was liberaal, en daarom moest langs de weg van het openbaar onderwijs de natie, voorzover nog niet verlicht, tot „het” inzicht worden gebracht. **Het bijzonder onderwijs mocht dan ook van overheidswege hoogstens geduld, maar zeer zeker niet uit de openbare kas gesubsidieerd worden.**

De bezwaren van de rechtzinnig-kerkelijken, de eigenlijke volkskringen, tegen het openbaar onderwijs werden van liberale zijde als onwerkkelijk beschouwd, zelfs als drogredenen gequalificeerd. Immers, deze bezwaren bestonden eigenlijk niet, waren niet reëel. In elk geval: zij waren subjectief en onwetenschappelijk, en reeds daarom veroordeeld. Men meende namelijk te goeder trouw dat, als de wetenschap maar ver genoeg reikte, ook deze groepen van mensen de moderne opvatting van het Christendom zouden willen — ja, zelfs moesten aanvaarden. Maar op het ogenblik behoefde men met hun bezwaren geen rekening te houden; deze bezwaren waren tijdelijk en zouden vanzelf wel verdwijnen. De overheid mocht in geen geval achterlijke verhoudingen eerbiedigen, en zo de vooruitgang der maatschappij in de weg staan.

Daarom verzet men zich in liberale kring tegen een „kleine” minderheid; men staat daar antipathiek tegenover. Men vat haar principiële tegenstand op als louter onwil om te aanvaarden wat de wetenschap had gebracht. **De geestelijke sfeer is geschapen,**

waarin het met de vrijheid is gedaan en de gezagsidee de boventoon voert.

De minderheden moesten dan maar in hun eigen belang onderdrukt worden; en Kappeyne's woorden gaven weer wat toen de algemeen gangbare, de z.g. liberale opvatting was.

Zo begrijpen wij het destijds diepgaande verschil in levenshouding tussen modernen, dus liberalen enerzijds en rechtzinnig-kerkelijken anderzijds. En, bezien onder het licht der geschiedenis, komt nu al de gedachte naar voren, dat het liberale Nederland destijds niet was een liberale staat, maar de staat der zich noemende liberalen, die op weg was in feite hoogst illiberaal te worden.

De figuur van Abraham Kuyper komt in zicht.

DE godsdienstige tegenstelling, de tegenstelling naar de geest was er; zij zou in al haar scherpte worden doorgevoerd op het gebied der staatkunde. Zover was de scheiding doorgewerkt, dat men tenslotte elkaar niet meer begreep, dat men elkaars taal zelfs niet meer verstond. Wat voor de een een argumentatie van de hoogste openbare waarheid was, werd door de ander met onverschilligheid als drogreden aangehoord. De juistheid hiervan blijkt uit opstellen van mr de Beaufort, aanvankelijk in „De Gids” gepubliceerd, en later gebundeld onder de titel „Vijftig jaren uit onze geschiedenis (1868-1918)”, waarin hij een overzicht geeft van de herziening der schoolwet van Kappeyne.

„Van een neiging om tot beslechting van de schoolstrijd te geraken, was destijds bij de liberalen nog allerminst iets te bespeuren. Geheel in overeenstemming met de toenmalige geest der vrijzinnigen kwam het ontwerp-Kappeyne in geen enkel opzicht aan de wensen van kerkelijk-staatkundige partijen tegemoet; de concurrentie van het bijzonder onderwijs werd integendeel o.a. door bepalingen omtrent lokaalbouw en schoolinrichting nog moeilijker gemaakt. Zelfs bij de meest gematigde liberalen kwam toenmaals de gedachte niet op, uit te zien naar een middel, dat zou kunnen leiden tot bevrediging der door hen strijdig met de grondwet geachte desiderata en grieven der clericale partijen, **wier argumentatie zij als drogredenen kwalificeerden.**” (Het vet gedrukte van mij).

Zelfs tekende de vader van de schrijver, nadat de algemene raadslagingen (in Juni 1878) over het wetsontwerp waren geëindigd, daarover aan: „**Zelden zijn zoveel sophismen verkondigd als thans door katholieken en antirevolutionairen.**” (Het vet gedrukte van mij).

IV.

DE COALITIE ALS REACTIE TEGEN ILLIBERAAL LIBERALISME.

KUYPER sprak over de wet van 1878 als over een „decretum horrible”, een „scherpe resolutie”, met een herinnering aan de in onze geschiedenis befaamde resolutie der Staten van Holland van 1617, waarbij hun oppergezag; ook in kerkelijke zaken uitdrukkelijk werd uitgesproken. Maar voor de liberale partij was die schoolwet een bij uitstek liberale maatregel, bestreden alleen door een kortzichtige kleine minderheid, die langzamerhand vanzelf wel zou inzien, dat zij ongelijk had.

Men kon niet meer tot elkaar komen. Men was volkomen van elkaar vervreemd. Men stond zelfs vijandig tegenover elkaar.

De stof voor een nieuwe staatkundige groepering lag voorhanden; het kwam er slechts op aan haar een zodanige vorm te geven, dat zij sprak tot de grote groepen van landgenoten, die allerminst gediend waren van een levensbeschouwing, welke de gangbare was geworden onder de zich nog steeds liberaal noemende regeringskringen van het Koninkrijk.

Kuyper heeft die taak op een onmiskenbaar geniale wijze volbracht. **De tijd was rijp geworden om de godsdienstige tegenstelling om te smeden tot een staatkundige tegenstelling.** Hier de Christenen, daar de paganisten. Bij alle verschillen, die Dordt en Rome uit elkaar houden, vinden zij elkaar tegenover éénzelfde tegenstander in de formule, dat zij stoelen op een gemeenschappelijke wortel des geloofs.

En hiermee was de scheidslijn getrokken, een scheidslijn die zelfs nu nog bestaat, al is zij door de grondwet, voorzover dit haar mogelijk is, uitgewist. Wanneer wij denken aan het Thorbeckiaanse kenmerk van een liberale staat en een liberaal gouvernement, namelijk dat zij de ontwikkeling van zelfstandige kracht bevorderen, zelfstandige kracht in provincie, gemeente, vereniging en individu, komt onze typisch-Nederlandse schoolstrijd toch wel in een eigenaardige belichting te staan.

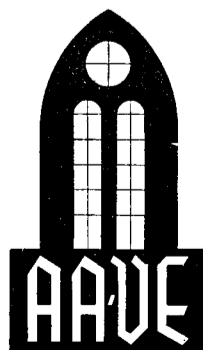
Juist het niet-consequent doordenken van de liberale gedachte door de liberalen zelf, is oorzaak van hun bedenkelijk afdwalen van het liberale beginsel: zij die niet gediend waren van openbaar onderwijs, om welke reden dan ook, en die uit eigen kracht zichzelf wilden helpen, werden door de liberale staat in dit streven tegengewerkt. Toch had de liberale staat, wederom naar de woorden van de Narede, tot taak de algemene voorwaarden te scheppen, waaronder de ontwikkeling van zelfstandige kracht bevorderd en mogelijk wordt.

Aannemersbedrijf

**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing-
werken**

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

Westfrankelandsestraat 16
Schiedam, Telef. 66280 (K 1800)

**Alles op 't gebied van
glas in lood**

NU kan men niet als verontschuldiging voor de toenmalige liberalen aanvoeren, dat zij meenden het recht te hebben om te handelen als zij gedaan hebben. Groen toch — die ook met deze gedachte geworsteld heeft — schreef terecht: „De vraag is niet wie in godsdienstige of ongodsdienstige beschouwing gelijk heeft. Dit is de vraag: of, waar de consciëntie in het spel is, de een moet berusten in hetgeen de ander goed vindt?”

„De vraag is: of, ten behoeve van hen, die ons geloof bijgeloof achten, hun ongelooft, zoveel doenlijk, als regel van nationale opvoeding zal worden gesteld.”

Zo zeer zat men in liberale kringen vast in zijn intellectualistische wereldbeschouwing, dat men de argumentatie van Groen niet meer op haar juiste waarde vermocht te taxeren. De autoriteit der „wetenschap” gold voor de liberaal als onaantastbaar.

Inderdaad, hier ligt het strijdpunt. De godsdienstig-politieke scheidslijn moest onder de omstandigheden, zoals zij toenmaals waren, getrokken worden langs de punten, door Kuyper uiteengezet. Uit de windselen der tijden bracht de begaafde antirevolutionnaire leider naar voren, wat nog sluimerde in het geestesleven van hen, die zich schrap zetten tegen de vloedgolf van intellectualisme, welke

zich, onder de naam liberalisme, op het terrein der practische politiek over ons land uitstortte.

Wij staan hier dus wel zeer ver van de in liberale kringen nagevoeg algemeen gehuldigde opvatting, dat „de coalitie een politiek bederf” was, zoals „Het Vaderland” het uitdrukte in een hoofdartikel van 13 April 1926.

V.

DE SCHOOLSTRIJD BEHEERSTE ONZE GEHELE STAATKUNDE.

ZO is de opkomst van de anti-revolutionnaire en christelijk-historische partijen voor een zeer groot deel te verklaren als een bewust verzet van de eigenlijke volkskringen tegen de staatsclerus der openbare school, d.w.z. tegen die bijzondere vorm van clericalisme, waaraan de liberale partij in staat en maatschappij zich verbonden heeft.

„Van Christendom in verband met staat en maatschappelijke ordening te gewagen, past niet in een liberale kring”, aldus de Savornin Lohman in „De Scheidslijn”. En wonderlijk doet dit alles aan, wanneer wij telkens bij Thorbecke lezen, dat het Christendom het historisch middenpunt en de grondslag onzer wetenschap is; dat hij onze natie een godsdienstige natie noemt, een natie, waarbij men zich zo dikwijls op hetgeen de kerkgenootschappen bij ons zijn, beroept;

dat, zo hij iets zal tegengaan, het zal zijn het tegengaan van bijzonder onderwijs; dat hij zich met gerustheid, met enige fierheid, zonder zelfverheffing noemt een beschermer van het bijzonder onderwijs, die zelfs de toestand niet zou vrezen het bijzonder onderwijs algemeen verspreid en van overheidswege desnoods aangevuld — een leuze die later door de voorstanders van bijzonder onderwijs in een felle verkiezingsstrijd is „overgenomen”.

Het maakt alles een verwarde en moeilijke indruk, en de lezer zal begrijpen waarom ik reeds in de titel van deze studie het woord liberaal tussen aanhalingstekens plaatste — op het voorbeeld trouwens van Thorbecke zelf, die in zijn Narede spreekt van een „liberaal” Ministerie en van een „liberaal” beleid, schoon hij zich de naam laat welgevallen, zo men dien in zijn geest wil opvatten.

Thorbecke en Groen hebben elkaar niet kunnen „vatten”; zij wensten beiden hetzelfde, terwijl zij bovendien van hetzelfde uitgangspunt uitgingen. Desondanks dreven zij volkomen van elkaar af door misverstand en ongunst der tijden. Maar op de keper beschouwd was Groen in werkelijkheid een liberaal in de beste zin des woords — ik zeg het de Savornin Lohman gaarne na — en Thorbecke, naar

eigen verklaring, een onverdacht voorstander van bijzonder onderwijs.

En, als om het beeld van verwarring te voltooien, vermeld ik wat Groen in zijn Nederlandsche Gedachten schrijft, n.l. dat „ten onrechte van mij beweerd wordt, dat ik aan het bijzonder onderwijs boven het openbare de voorkeur geef...”

„Ik wensch het openbaar onderwijs tot dien toestand van ware voortreffelijkheid te zien brengen, dat men voor de concurrentie der bijzondere inrichtingen niet beducht zij.”

Groen dus, zo al niet een voorstander, dan toch in geen geval een fel tegenstander van openbaar onderwijs.

De moeilijkheid van het gehele onderwerp zit in de betekenis, die men vroeger toekende en ook nu nog toekent aan het door allen gebruikte woord Christelijk; wat men de verhouding Thorbecke—Groen op als een staatkundige twee-eenheid in de zin; die ik reeds meerdere malen bepleitte, dan wordt wat men voorheen als principiële tegenstelling beschouwde, in een hogere eenheid opgelost.

Ik eindig hier mijn beschouwingen — onder dankbetuiging aan de redactie van „De Driemaster” voor haar uitnodiging en haar ruim verleende gastvrijheid.

Het liberalisme tussen de twee wereldoorlogen

Een wedergeboorte na 1914

Toen de eerste wereldoorlog uitbrak, bezetten de vrijzinnige partijen in de Tweede Kamer niet minder dan 37 zetels, resultaat van de (betrekkelijke) stembusoverwinning een jaar tevoren, door de Vrijzinnige Concentratie behaald. In 1918 bedroeg dit aantal nog slechts vijftien, aan te vullen — min of meer — met de drie, door de Economische Bond verworven en vier, door „neutrale” dwergpartijen in de wacht gesleept.

Zijn de laatstbedoelde zeven zetels te beschouwen als vertegenwoordigend de befaamde „kleurloze middenstof”, dan rest slechts de conclusie dat het vrijzinnige element in die volksvertegenwoordiging in de vierjarige oorlogsperiode ingekrompen is tot minder dan de helft van zijn oorspronkelijke omvang. Men zou het ook zo kunnen zeggen: die periode is niet bevorderlijk geweest voor de ontwikkeling van het libera-

lisme in zijn verschillende geleidingen, zij heeft geen gunstig klimaat opgeleverd voor de vrijzinnige politieke ideeën.

— 0 —

Daarmede is echter niet alles gezegd. Het aanzienlijke verlies, dat de vrijzinnigheid in 1918 parlementair te incasseren kreeg, vindt immers zijn verklaring niet in een gelijke verzwakking van de vrijzinnigheid als mede-bepalend element in de geestelijke structuur van ons volk. Het inmiddels ingevoerde algemene kiesrecht toch had honderd-duizenden tot de stembus toegelaten, die ook tevoren niet tot het vrijzinnig denkend volksdeel behoorden doch daarvan nimmer bij de stembus blijk hadden kunnen geven. M.a.w. de vrijzinnigheid heeft in Nederland voordat het algemeen kiesrecht werd ingevoerd parlementair steeds op een te grote voet geleefd. Wat zij in 1918, kennelijk tot haar eigen verbazing, pijnlijk moest ervaren.

Het toen nogal bekende Kamerlid Roodhuyzen — tevens oud-secretaris van de Liberale Unie — gaf aan die pijnlijke verbazing uitdrukking in een brochure, die hij onder de titel „De Vrijzinnige Débacle” de wereld inzond. Zijn fout was daarbij slechts dat hij deze débacle uitsluitend toeschreef aan organisatorische onvolmaaktheden en aan persoonlijke wrijvingen tussen de toenmalige leiders der vrijzinnige partijen. Wist men die te boven te komen, dan zou — zo meende deze ervaren politicus — een volgende stembusstrijd wel weer betere resultaten opleveren.

Wij herinneren ons nog goed, welk een teleurstelling wij hem berokkendden, toen wij daar in het toenmalige orgaan van de Jonge Liberalen tegenover stelden, dat de eerste verkiezing op de grondslag van evenredige vertegenwoordiging eenvoudig aanvaard moest worden als vrij

zuivere uitdrukking van de politieke structuur van ons volk. Versterking van onze parlementaire situatie zou — zo betoogden wij — alleen mogelijk zijn, wanneer de liberaal staatkundige inzichten ingang vonden in kringen, waartoe zij tot dusver nimmer hadden kunnen doordringen. En dat zou een werk van lange duur zijn, tenzij zich fundamentele structuurwijzigingen zouden voordoen.

— 0 —

De strijd om het algemeen kiesrecht en die van de financiële gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs zijn vaak genoemd de twee grote struikelblokken in onze politieke arena vóór 1914.

Die waren in 1918 uit de weg geruimd — dank zij het vrijzinnige kabinet Cort van der Linden, dat zich daarbij verzekerd wist van de vrijwel volledige steun der drie vrijzinnige Kamerfracties. In dit opzicht konden ook de vrijzinnigen de naoorlogsperiode ingaan met een schone lei.

Hun débacle noopte tot nieuwe bezinning, al dadelijk op hun organisatie. Deze leidde tot de stichting van de Vrijheidsbond, waarin zich met de neutrale dwergpartijen en de Economische Bond verenigden de Bond van Vrije Liberalen en de Liberale Unie. De Vrijzinnig-democratische Bond bleef als zelfstandige partij voortbestaan.

De stichting van de Vrijheidsbond was echter niet alleen een kwestie van organisatorische aard. Bij alle deelnemers bestond de overtuiging, dat de wereldsituatie — zoals die zich na de oorlog ontwikkelde — nieuwe problemen opwierp, ook voor het Liberalisme als geestesstroming. Wij durven niet zeggen, dat in de talrijke en diepgaande besprekingen welke aan de oprichting van de V.B. voorafgingen, deze problematiek een bevredigende oplossing hebben gevonden. De vraag zou zelfs gewettigd

zijn of men deze problematiek toen niet veeleer heeft ontlopen, door niet enkel uit de naam en uit het programma van de nieuwe partij het woord „liberaal” of „vrijzinnig” te elimineren maar zelfs de schijn te wekken dat men hier juist niet te doen had met een staatkundige partij van liberale signatuur. Zij zou niet meer zijn dan een politieke formatie, een bond, die zich op een niet nader aangeduid vrijheidsbeginsel baseerde en zich ten doel stelde dit te verdedigen.

— 0 —

De natuur bleek ook hier sterker dan de leer. Geleidelijk herleefde ook in de V.B. het besef dat haar vrijheidsbeginsel een geestelijk en economisch liberalisme impliceerde, waarop nadere bezinning in het licht van heel de wijsgerige structuur in het tijdsgewricht nodig was. Zo kwam men na enige jaren toch weer tot een beginselprogramma, waarin onomwonden werd verklaard dat de V.B. — thans voorzien van de toevoeging „De Liberale Staatspartij” — zich ten doel stelde de verbreiding der liberale beginselen, ter vermeerdering van de invloed der liberale gedachte op geheel ons volksleven, inzonderheid op het terrein der staatkunde. Dit door schrijver dezes ontworpen programma bleef — met enkele wijzigingen — gehandhaafd althans grondslag voor onze liberale partijorganisatie tot aan de ontwikkeling van ons partijleven in de bezettingsjaren.

— 0 —

Had de Vrijheidsbond niet die versterking van de „vrijzinnige” fracties in de volksvertegenwoordiging gebracht die men er zich bij de stichting ervan had gehoopt, ook de Liberale Staatspartij mocht er niet in slagen, de invloed van het liberalisme op ons staatkundig leven merkbaar te versterken. Het zijn „rechtse” kabinetten geweest die de

Wij etaleren

in onze bekende Show-rooms
een collectie ZEER CHIQUE
BANKSTELLEN

welke geheel in eigen werk-
plaatsen vervaardigd zijn en
bekleed met uitzonderlijk
mooie importstoffen.

U bespaart uiteraard veel geld

doordat deze bankstellen direct
door de fabrikant geleverd
worden. Langdurige garantie.

JAN VERHEY & Co

Wolphaertsbocht 260-264
ROTTERDAM

Winkelcentrum Wereldhaven-Zuid
direct bij de tunnel.

Telefoon 76829 en 74194

Sinds 1863 Verhey een begrip
voor verzorgde interieurs.

periode 1918-1940 hebben beheerst, waarbij alleen een enkele maal in een kabinet op brede basis een enkele portefeuille aan een liberaal of een vrijzinnig-democraat werd aangeboden.

In dit opzicht werd — helaas — verwezenlijkt wat wij kort na 1918 voorspelden: de politieke verhoudingen lagen bij de invoering van het evenredig kiesrecht voor een mensenleeftijd vast, tenzij zich inderdaad structurele wijzigingen onder ons volk zouden voordoen. Daarbij bedenke men, dat een tijd „tussen twee wereldoorlogen” haast noodwendig meer voedsel en meer kansen biedt aan extremisme van allerlei aard dan aan een liberaal politiek

streven, dat nu eenmaal bezinning en verantwoordelijkheid eist.

— 0 —

Intussen hebben toch ook in deze periode de tegengestelde anti-liberale krachten regenererend op het liberalisme ingewerkt. Fascisme, nationaal-socialisme, communisme stelden de vraag van collectiviteit en persoonlijkheid nadrukkelijker aan de orde dan het liberalisme zelf het in deze periode zou verwacht hebben te doen. Steeds toenemende staatsmacht ook buiten totalitaire stelsels om, werkte in gelijke richting. Nationaal — maar vooral niet minder internationaal — stonden denkers op die zich met grote bekwaamheid

zetten tot nieuwe doordenking van het liberalisme, zijn positie en zijn mogelijkheden in de nieuwe tijd. Hier mag inderdaad gesproken worden van een wedergeboorte van het geestelijke en sociaal-economische liberalisme in een omvang en van een diepte als men het zich vóór 1914 welhaast onmogelijk geacht zou hebben.

— 0 —

Wie politiek beschouwt als meer dan alleen een spel van numerieke krachten in het parlementaire worstelperk, zal tot de conclusie moeten komen, dat de periode tussen de twee wereldoorlogen voor het liberalisme véél belangrijker is ge-

weest dan men op grond van de geringe kracht van de vrijzinnige fracties in het parlement geneigd zou zijn aan te nemen.

Door de krachten zelf die in deze periode een voortdurende en veelzijdige bedreiging van het liberalisme en zijn waarden vormden, is het liberalisme gedwongen tot nieuwe bezinning op eigen wegen. Uit deze bezinning gingen voor het liberalisme nieuwe perspectieven open, die reeds thans gedeeltelijk tot resultaten werden en dit in steeds meerdere mate zullen doen, wanneer onze wereld eindelijk weer tot groter stabiliteit gekomen zal zijn dan zij thans na twee wereldoorlogen nog kent.

G. A. DE RIDDER

Enkele aspecten van het liberalisme na 1945

Accent op de sociale vooruitstrevendheid

De geschiedenis wordt onder meer gekenmerkt door allerlei golfbewegingen die zich daarin voordoen. Op tijden van voorspoed volgen tijden van tegenslag, op perioden van cultuuropbloei volgen perioden van cultuurverval, op jaren van vreedzame ontwikkeling volgen jaren van oorlog.

Ook de vrijheid is aan zulke golfbewegingen onderhevig. Nadat de vrijheid hoogtij vierde kwam telkens weer de reactie in de vorm van gebondenheid en dwang.

Zo is het te verstaan, dat de opgang van de liberale gedachte in de vorige eeuw gevolgd is door een ernstige inzinking in de eerste helft van deze eeuw. En voor wie de gang der historie kent, is de nieuwe opgang van de liberale gedachte dan ook bepaald niet verwonderlijk, maar wel begrijpelijk.

Het liberalisme heeft aan ons volk geweldig veel geschonken. Het bracht aan de Nederlander zijn staatkundige vrijheden, het maakte van hem een persoonlijkheid, die invloed uitoefent op het Staatsbestuur en daardoor zelf medeverantwoordelijkheid draagt voor het eigen lot.

Op het economische vlak heeft het liberalisme een geweldige stijging van welvaart voor alle groepen van het volk mogelijk gemaakt; op het sociale terrein heeft het de stoot gegeven tot een ontwikkeling, die ook voor de grote massa des volks tot menswaardige toestanden heeft geleid. Cultureel is ons volk in de vorige eeuw ook zeer vooruitgegaan; kunsten en wetenschappen bloeiden.

Is het verwonderlijk, dat na de geweldige krachtsinspanning der liberale staatslieden en de enorme vruchtbaarheid van de liberale politiek een inzinking is gevolgd? Is het verwonderlijk, dat de politiek vrijzinnigen in de tijd van neergang ook onderling verschillend inzicht kregen over de verder te volgen koers? En dat er een tegenstelling kwam, die tussen liberalen en vrijzinnig-democraten,

die jarenlang de politiek vrijzinnige gedachte heeft geschaad?

De jaren van de tweede wereldoorlog waren voor de liberale gedachte een dieptepunt. Vertrapt werd alles wat de liberaal heilig was. Maar ook zijn deze jaren geworden tot jaren van bezinning, waarin het zaad gezaaid is, dat na 1945 tot ontkieming gekomen is. Eerder mocht ik voor de leden van de J.O.V.D. duidelijk maken wat in de oorlogsjaren geschied is.

Kleine kernen van leden van de vóór-oorlogse Liberale Staatspartij en de Vrijzinnig Democratische Bond hebben voortdurend voortgewerkt. En bij de jongeren uit beide kampen is groot enthousiasme geweest.

Voor ons doel willen wij herinneren aan de groep jong-liberalen, die zich rondom het blad „Slaet op den trommele” heeft gevormd — een groep, die verzetswerk deed en zich op de na-oorlogse ontwikkeling beraadde —, en aan een groep liberalen, die in de oorlogsjaren een program voor de na-oorlogse tijd uitwerkte.

De bevrijding in 1945 zag dan ook de kiemen van een nieuwe liberale beweging aanwezig. De oprichting van de Partij van de Vrijheid, wel zeer sterk door het jongeren-element gestimuleerd, was de vrucht van gedegen voorbereide arbeid. De bedoeling der jongeren was duidelijk toen zij zich in het begin van 1946 tot mr Stikker wendden met het verzoek om het voorzitterschap der nieuwe beweging op zich te nemen.

Immers, mr Stikker verpersoonlijkte een program van sociale vooruitstrevendheid door zijn functie van voorzitter van de Stichting van de Arbeid, het orgaan waarin werkgevers en werknemers samenwerkten en gezamenlijk poogden een nieuwe lijn voor de sociale politiek uit te stippelen.

Ik meen, dat men het zo moet zeggen, dat de oprichters van de Partij van de Vrijheid beoogden terug te keren tot één van de belangrijkste elementen van het libe-

ralisme: het sociale element. Want de eerbied voor de menselijke persoonlijkheid, welke het liberalisme in zijn vaan geschreven heeft, vraagt de bevordering van dusdanig sociale toestanden, dat elke mens een behoorlijk en — letterlijk — menswaardig bestaan kan hebben. De sympathie voor de Stichting van de Arbeid — trouwens ook voor de Stichting van de Landbouw — die in de kringen van de Partij van de Vrijheid bestond, betekende echter nog meer. Zij betekende met name de uitdrukking van de in onze kring levende gedachte, dat gestreefd moest worden naar nieuwe vormen.

Staat en maatschappij zijn in voortdurende beweging en ontwikkeling. Daaraan dient de orgaanvorming zich aan te passen. Het is duidelijk, dat ik in het bestek van dit artikel in deze kwestie niet dieper kan treden. Wat ik gezegd heb, moge echter duidelijk doen zijn, dat de Partij van de Vrijheid in de gezonde zin van het woord vooruitstrevend beoogde te zijn. Een vooruitstrevendheid, die in het bijzonder tot uitdrukking gekomen is in haar sociaal vooruitstrevend program en in haar sociaal vooruitstrevende koers, die zij in de praktische politiek heeft gevolgd.

Dit geldt trouwens evenzeer voor de andere onderdelen van haar beleid. Voorzover mogelijk kom ik daarop nog nader terug.

★

De jonge partij startte in 1946 bepaald niet onverdienstelijk. Haar oprichting vond in Maart plaats, een maand na de oprichting van de Partij van de Arbeid. Enige maanden later reeds vonden de verkiezingen plaats. Een apparaat moest uit de grond worden gestampt en de verkiezingscampagne moest worden gevoerd. Het lukte. Met zes man kwamen wij in de Kamer, of juister gezegd: met vijf mannen en één vrouw. In dit jongerenblad wil ik er in het bijzonder de aandacht op vestigen, dat van deze zes leden er twee waren, die vóór de oorlog hadden behoord tot de jong-liberalen. Het waren mevrouw Fortanier-de Wit en ondergetekende.

In 1946 vertegenwoordigden wij in de partij het jongeren-element. Die gelukkige periode ligt nu achter ons en naar mijn mening moeten er fractieleiden bij komen, die weer jonger zijn dan wij; het is verdrietig maar waar, dat wij nu ook al weer zeven jaar ouder zijn. Het is dus nodig, dat weer een „jongere generatie” aan bod komt. Hoe dit echter zij: de Tweede

Kamerfractie bestond in 1946 uit zes leden. Wij waren niet ontevreden, ook niet tevreden.

Niet ontevreden, omdat wij maar pas waren opgericht en wij wel begrepen, dat men dan niet te hoge verwachtingen mag hebben en een begin van een fractie van zes dan toch zeer bevredigend is. Niet tevreden, omdat wij begrepen, dat nog velen de weg tot ons niet hadden gevonden. Al was er dan een oorlog tussen geweest, nog te velen zagen in de liberale Partij van de Vrijheid een verband met het liberalisme in zijn dagen van neergang toen het steriel en niet constructief noch vooruitstrevend werd geoordeeld. Die dagen van neergang lagen tussen de eerste en tweede wereldoorlog.

★

Duidelijk was ons na de verkiezingen van 1946, dat nog vele vrijzinnig-democraten van vóór de oorlog niet tot ons waren gekomen. Zij meenden, dat de Partij van de Arbeid nog zou kunnen worden een partij, die alle vooruitstrevenden zou kunnen omvatten en dat zij niet socialistisch zou zijn. De ontwikkeling werd echter een andere.

Het socialistische element ging steeds meer overheersen in de P. v. d. A. en vele vrijzinnigen keerden zich toen van haar af. Nieuwe impulsen kreeg de Partij van de Vrijheid toen zij contact kreeg met een groep, die zich rondom de vroegere vrijzinnig-democratische voorman mr P. J. Oud had verzameld. Veelal vrijzinnig-democraten, die een vooruitstrevende politiek wensten.

Overeenstemming tussen de leiding van de Partij van de Vrijheid en de groep-Oud werd bereikt en overeengekomen werd de vorming van een nieuwe partij, de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Door de komst van mr Oud en zijn volgelingen werd niet alleen de groep versterkt met mensen voor wie een vooruitstrevende koers noodzakelijk richtsnoer was, maar in de persoon van mr Oud kreeg de liberale beweging een leidsman met rijke ministeriële ervaring en parlementaire kennis en ervaring als geen tweede bezit.

Was het wonder, dat bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer velen het aanvankelijke wantrouwen jegens de V.V.D. hadden overwonnen en tot deze partij overkwamen? Het zeteltal steeg van 6 op 8 bij de verkiezingen van 1948. En toch was dat nog wel in zekere zin een wonder. Want in 1948 speel-

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar

Amny de Muynck,

Ferry A. Hoogendijk

Ger van Schagen (secretaris)

Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementenprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnementen- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie, Herengracht 434—438.

de bij de verkiezingen het Indonesische vraagstuk een overwegende rol en er waren er zeer velen, die het beleid van de V.V.D. in deze niet juist oordeelden. Velen wendden zich daarom tot de anti-revolutionairen.

★

Het Indonesische beleid is jarenlang in de politiek de hoofdschotel geweest. Het heeft in betekenis alle andere vraagstukken lange tijd gedomineerd.

Het beteurenswaardige is, dat veelal de zaak gezien is met te veel sentiment. De leidslieden van de P. v. d. A. noemden elkeen conservatief, die het niet met hen eens was. De V.V.D. streefde naar nieuwe verhoudingen met Indonesië. Zeker was zij er voor Indonesië op eigen benen te doen staan. Dat is een zaak van beginsel voor de liberaal, want deze wil vrijheid en verantwoordelijkheid voor eigen zaken, niet alleen voor individuen, maar ook voor volken. Ook voor het Indonesische volk.

Maar de huidige ontwikkeling in Indonesië, die m.i. tot ernstige zorgen aanleiding geeft — zowel de politieke als de economische ontwikkeling — toont aan, dat een

overgangstijd beter ware geweest in plaats van een onverhoedse souvereiniteitsoverdracht. Dat is niet een zaak van conservatisme als men het zo beziet, maar een kwestie van inzicht in de realiteit.

Hoe dit echter zij: toen de V.V.D. in het parlement door de omstandigheden gedwongen was de souvereiniteitsoverdracht te aanvaarden, heeft zij nog wettelijk de verplichting doen vastleggen, dat onze Regering moest waken voor het zelfbeschikkingsrecht van de Indonesische volken.

Van die taak heeft de Regering zich wel uitermate slecht gekweten. Vandaar de felle bezwaren der V.V.D. in 1950 en 1951. Uit het slechte nakomen van haar taak door de Regering is o.m. het drama met de Ambonnezen voortgevloeid. Het wil mij voorkomen, dat wanneer het gaat om zo diep menselijke tragedies, het hoogste plicht is om op de fouten, die daar de oorzaak van zijn, te wijzen.

★

Bij de laatste kabinetsformatie in 1952 heeft de formateur dr Drees zich niet tot de V.V.D. gewend. Of dit grote staatkundige wijsheid van dr Drees geweest is dan wel gevolg van minder brede

opvattingen blijve buiten beschouwing.

Sedert de zomer van '52 is de V.V.D. officieel oppositie-partij. In die oppositie blijft zij zichzelf. Wij wezen reeds op het sociaal vooruitstrevende karakter. Wij moeten ook wijzen op haar voortdurende strijd voor de rechten en vrijheden der mensen.

Wij willen ook wijzen op haar opvattingen t.a.v. het economische leven. Voortdurend nog poogt men de gedachte ingang te doen vinden, dat de liberale politiek beoogt het z.g. „laissez faire, laissez aller”. D.w.z. dat de Staat zich met het economische leven in het geheel niet moet bemoeien.

Wie zulk een voorstelling van zaken geeft is of te kwader trouw of hij is onwetend. Het „laissez faire” is namelijk nooit een beginsel van liberale politiek geweest. Men lezer er maar eens prof. Telders op na! En men neme er maar eens kennis van hoe reeds een liberaal van de oude stempel, mr N. G. Pierson, deze leer een halve eeuw geleden al bestreed en haar alleen voor „oppervlakkige geesten” geëigend vond.

En de liberaal van thans staat t.a.v. het economische leven nog

weer geheel anders dan de liberaal van weleer. Wij zien in, dat de overheid op strategische punten moet kunnen ingrijpen en als het ware het kader moet bepalen waarbinnen zich de zelfwerkzaamheid der burgers moet kunnen afspelen. Maar binnen dat kader late men de mensen vrij. Vrij om hun initiatieven te ontplooiën. Want geen overheid kan tot stand brengen wat in de vrije maatschappij door het inzicht en het streven van miljoenen tot stand wordt gebracht.

Daarom het voortdurende streven van de V.V.D. voor groter vrijheid voor het bedrijfsleven. Een streven, dat gepaard is gegaan met een strijd tegen te zware belastingen. Want wanneer er te zwaar belast wordt, dan kan het bedrijfsleven zich niet ontplooiën en kan het niet nieuwe werkgelegenheid scheppen voor de zo sterk uitbreidende bevolking. Vandaar dat de actie voor belastingverlaging mede had een belangrijk sociaal aspect.

Het is verheugend dit overzicht te kunnen besluiten met de vaststelling, dat het jarenlange pleit voor belastingverlaging te langensleste door de Regering is verhoord!

KORTHALS

Jaarverslagen over het Verenigingsjaar 1952-1953

Onze organisatie in het teken van een gezonde groei

Op de jaarvergadering van 15/16 November 1952, die te Dordrecht gehouden werd, deed een nieuw Hoofdbestuur zijn intrede. De samenstelling was als volgt: dr H. J. Roethof, voorzitter; de heer C. van Rede, vice-voorzitter; mej. mr H. C. Kooyman, 1e secretaresse; de heer K. Groenhart, 2e secretaris; de heer W. Plaizier, penningmeester; mej. A. K. Brouwer, de heren A. Delfos, F. R. van Gelder, ir H. Homan, dr E. Nordlohne, L. D. Oosterveld, G. van Schagen, O. Tammens, T. de Vries en G. van der Zande.

De eerste vergadering van het Hoofdbestuur vond plaats op 7 December 1952. Hierbij werd het Dagelijks Bestuur uitgebreid met 2 leden, te weten de heren van Gelder uit Nijmegen en de Vries uit Groningen.

Genoemde heren maakten reeds enkele jaren deel uit van het H.B., zodat het een verheugend verschijnsel was, dat juist zij met hun ervaring die belangrijke functie op zich wilden nemen, te meer daar de andere leden van het D.B. zich nog enigszins onwennig gevoelden ten opzichte van hun taak.

Het feit, dat kort tevoren op 22 November 1952 de Koninklijke goedkeuring op de statuten der Vereniging was verkregen, verleende aan deze bijeenkomst een bijzonder karakter.

Het H.B. stelde nadere richtlijnen vast voor het programma van het komende jaar en voor de diverse commissies, die onze voorgangers reeds hadden gevormd, alsmede voor de nieuw ingestelde commissie-Hengelo, die zich bezig zou houden met het vraagstuk in hoeverre de J.O.V.D. zich begeeft op het terrein van de praktische politiek en voor de Radio-commissie, wier taak was nadere bestudering van prae-advies en resolutie.

De redactie-commissie heeft in samenwerking met het H.B., aan ons maandblad veel aandacht besteed. „De Driemaster” was dan ook iedere maand bijzonder goed verzorgd. Zo ontstond o.a. een nieuwe rubriek: J.O.V.D.-forum genaamd. We mogen ons gelukkig prijzen, dat deze commissie dit jaar

zulke voortreffelijke prestaties geleverd heeft.

Als nieuw lid mocht de commissie mej. E. Hazelaar verwelkomen. Het was prettig, dat mej. A. de Muynck, de heren Hoogendijk en G. van Schagen, alsmede onze onvolprezen hoofdredacteur de heer G. Stempfer, hun taak bleven vervullen en op zo'n uitstekende wijze.

Ook onder onze leden bevonden zich er dit jaar verscheidenen, die met hun pennevruchten de inhoud van „De Driemaster” verrijkten. Vaste medewerkers waren de heren H. Hooftman en T. Zwaanswijk.

De Centraal Kader Commissie heeft dit jaar zeer verdienstelijk werk verricht. Een drietal bijeenkomsten kon zich verheugen in een goede belangstelling.

Op 15 Februari sprak te Amersfoort prof. dr H. J. Witteveen over het onderwerp „Liberale Conjunctuurpolitiek”; prof. dr J. Lindeboom hield op 31 Mei in Zwolle een lezing over „De geestelijke aspecten van het liberalisme”.

Des morgens was er een discussie betreffende de vraag: „Dienen de schoolgelden al dan niet te worden afgeschaft?”

Last but not least werd dit aantal lezingen volgemaakt door mr A. Stempels, die in de namiddag van de 6e September te Amersfoort een referaat hield over: „Sociale aspecten van het liberalisme”.

De ochtenduren werden besteed aan de bespreking van de Congresresolutie 1953.

Een belangrijk winstpunt was, dat door de activiteit van mej. Bos een Documentatiebureau werd opgericht.

De Reglementencommissie heeft dit jaar enkele wijzigingen in ons huishoudelijk reglement aangebracht.

De Financiële commissie heeft zich beijverd onze kaspositie te versterken.

Uitgaande van een propaganda-commissie ad hoc heeft dit jaar een propaganda-enquête plaats gevonden, teneinde de activiteit van de afdelingen te stimuleren.

Deze actie werd op enthousiaste wijze, met name door de heer van Gelder uit Nijmegen, speciaal belicht op de thans traditioneel geworden Trekpaardenconferentie, welke op 21/22 Maart te Amsterdam werd gehouden.

Tevens heeft de heer Oosterveld alsdan een uiteenzetting gegeven van de werkzaamheden en het nut van het „Centraalkaderen”. Het zou enigszins euphemistisch klinken als ik beweerde, dat de belangstelling van onze leden overweldigend was. Niettemin meen ik, dat deze conferentie haar nut heeft afgeworpen.

★

Binnenlandse contacten

De binnenlandse contacten met de V.V.D. en de Vrouwengroep in de V.V.D., alsmede met de bevriende jongerenorganisaties werden op regelmatige wijze onderhouden.

Vermeldenswaard is de viering van het vierde lustrum van de L.S.V.A. op 28 November 1952, waar de J.O.V.D. vertegenwoordigd werd door enkele leden van het bestuur.

Ook de buitenlandse contacten werden dit jaar niet verwaarloosd en beleefden hun grootste activiteit in de zomermaanden.

Met name wil ik hier even aanduiden het Pinkstercongres van het Landelijk Verbond der Liberale Jeugd van België te Antwerpen en het Benelux-weekend te Zelzate, dat stond in het teken van de Europese integratie.

In Juli hebben vele J.O.V.D.-ers deelgenomen aan de door de Duitse Jungdemocraten georganiseerde leergang in Volperhausen.

Helaas moeten, hoofdzakelijk om financiële redenen, ook wel eens buitenlandse conferenties worden

HOOG- EN LAAGDRUK
PIJPLEIDINGEN

MACHINERIËN
ONDERHOUD-AANLEG

ELECTR.-AUTOG. LASWERK
DIV. PLAATWERKEN

Las- en Metaalbedrijf „KABO”

Theod. te Kaeth SCHEEPSREPARATIE

KANTOOR Mathenesserlaan 406 - Telefoon 39808 - ROTTERDAM-WEST
Industrieel „KABO” - Nijverheidstraat 11-17 - Telefoon 7160 - DORDRECHT

A. K. KRUIHOF

Timmerman en Aannemer
Administratie en onderhoud van huizen

Waalhaven O.Z. No. 19
Telefoon 78207

Woonhuis: Zuidhoek 228a Tel. 72429
ROTTERDAM-Z.

gemist. Soms zijn we in dit opzicht afhankelijk van de individuele J.O.V.D.-leden, die toevallig hun vakantie in het buitenland doorbrengen ten tijde van een dergelijk congres.

Na deze buitenlandse uitstapjes belandden we in ons Zomerkamp te Nijverdal in de week van 25 Juli t/m 3 Augustus. Onder de uitnemende leiding van de heer M. Booy en van zijn assistenten de dames Bos, Sunderman en Zwart, is dit kamp meer dan een succes geworden. De afdelingen Almelo en Hengelo komt eveneens grote dank toe, in het bijzonder wegens de sympathieke geste van het door hen aangeboden uitstapje per bus.

Naast de ernstige zijde ontbrak tijdens dit kamp geenszins het vermaak. Wat het eerste aspect betreft, dit omvatte een drietal lezingen met als onderwerp, ten eerste: „De moderne opvatting van het gevangeniswezen en de reclasering” (inleiding van de heer J. C. Dilling, directeur der strafgevangenis te Rotterdam); ten tweede: „De onderwijsvernieuwing” (spreker de heer P. C. Boevé uit Amsterdam); ten derde: „Sociale problemen en onze houding t.o.v. de sociale wetgeving” (inleider de heer R. Zegering Hadders).

Het tweede aspect was gekenmerkt door spontane vrolijkheid en jolijt.

Geslaagd weekend te Grollo

Na de vakantieperiode werden de eerste maatregelen getroffen voor het weekend in Grollo.

Ik geloof niet, dat ik overdrijf als ik beweer, dat dit weekend van de 19e en 20e September, gehouden in „De Berenkuil”, een conferentieoord gelegen in het schilderachtige Drente, één van de hoogtepunten in het J.O.V.D.-leven van dit jaar is geweest. Niet alleen, dat het aantal bezoekers (dit bedroeg op beide dagen ongeveer 80) uitermate bevredigend was, doch de boeiende lezingen van de heren Louwes en Jonkman maakten deze conferentie tot een waardevol geheel. Een woord van lof voor de organisatie is hier voor het District Noord zeker op zijn plaats.

De 10e October vonden vele J.O.V.D.-ers elkaar terug in Den Haag bij de grote Europese Jeugd-dag. Van deze massale betoging van 5000 jongeren uit de verschillende Europese landen ging iets fascinerends uit, vooral des avonds: de duizenden en duizenden fakkels door de stad met als einddoel: het treffen op het Binnenhof met de toespraken door deelnemers van het Congres van Europa en de Europese Jeugddag. Deze demonstraties zullen hun uitwerking niet missen voor de eenwording van Europa. We moeten er echter wel voor waken, dat deze eenwording van Europa op de juiste wijze geschiedt met een goede liberale geest als grondslag.

Eveneens dit jaar mocht de J.O.V.D. zich verheugen in haar groei. Vier nieuwe afdelingen zagen het levenslicht, te weten: Almelo, Ouder- en Nieuwer-Amstel, Enschede en Odoorn. Een poging om in de Zaanstreek een afdeling op te richten mocht nog niet met succes worden bekroond. Wel kwam een district tot stand, nl. Overijssel. Onze levensvatbaarheid in het Oosten des lands is groot; de leden zijn er opvallend actief. Komen ook in de J.O.V.D. de wijzen uit het Oosten?

Ook een gezonde plant verliest haar bladeren. Daarom behoeven we niet te wanhopigen, al moest de

afdeling Arnhem worden geliquideerd, terwijl het met de J.O.V.D. in Utrecht eveneens nog niet wil vloten. Overigens is het resultaat gunstig te noemen. Thans hebben we 28 afdelingen en 5 districten!

★

Aan activiteit heeft het dit jaar in de diverse afdelingen beslist niet ontbroken. Over hun werkzaamheden kunnen zij U het beste zelf inlichten.

Maar vermelden wil ik hier de afdelingen Noord-Groningen en Amsterdam, die verschillende grote propaganda-avonden hielden; Den Haag, die in Juni de afdelingen Gouda, Boskoop, Dordrecht, Giessendam en ook Alkmaar op visite nodigde, alsmede de zeer jonge afdelingen Ouder- en Nieuwer-Amstel, Almelo, Enschede en Hengelo.

Terloops wil ik nog vertellen, dat het aantal binnengekomen stukken ongeveer 400 heeft bedragen, die alle een beantwoording behoeften; enige tientallen stencils zijn uitgegaan en verder werden de gewone secretariaatswerkzaam-

heden verricht, zoals het verzenden van propagandamateriaal, beginselverklaringen, sprekerslijsten, adreslijsten etc. Een hartelijk woord van dank gaat hier uit tot hen, die mij bij een veelomvattende werkkring als het secretariaat nu eenmaal is, terzijde hebben gestaan.

Tenslotte zij vermeld, dat het aantal H.B.-vergaderingen 5 bedroeg en dat van het D.B. zes. In Maart 1953 is de heer de Vries wegens drukke werkzaamheden uit het D.B. getreden en heeft de heer Tammens zijn plaats ingenomen.

De watersnood in Februari van dit jaar is een zwarte bladzijde in onze vaderlandse geschiedenis. Ook aan de J.O.V.D. is de ramp niet ongemerkt voorbijgegaan. Wij denken hierbij aan onze afdelingen Hoekse Waard, Dordrecht, Giessendam en Hardinxveld en de waardige wijze, waarop zij aan deze rampspoed het hoofd geboden hebben. Bij die gelegenheid is ook van bevriende buitenlandse organisaties steun ontvangen voor de getroffen gebieden.

Het is moeilijk het leed, dat hier geleden is, te beschrijven en het zou bovendien in dit verslag minder op zijn plaats zijn, doch van harte wens ik, dat zij nog sterker dan tevoren uit deze strijd tevoorschijn mogen treden.

Nabeschuiving

Deze terugblik op de werkzaamheden van onze vereniging geeft reden tot tevredenheid, maar we moeten desniettemin er op bedacht zijn onze activiteit op te voeren.

Slechts in eendracht en enthousiasme zal er nog meer bereikt kunnen worden. We zullen elkaar steeds terzijde moeten staan in de moeilijkheden en problemen.

Vijf jaren liggen achter ons. Wat zullen de volgende vijf jaren brengen? Dit hangt af van U en mij. Het komt er vooral op aan de teamgeest te handhaven, teneinde te allen tijde waar te maken onze beginselen: Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid, Sociale Gerechtigheid.

Schiedam, 1 November 1953.

H. C. KOOYMAN,
secretaresse.

GROEIEND CONTACT MET HET BUITENLAND

De contacten met het buitenland betroffen dit jaar hoofdzakelijk bezoeken aan liberale bijeenkomsten op Europees niveau.

Natuurlijk valt het gezien de toenemende samenwerking der West-Europese landen, waardoor ook de politieke partijen in die landen meer gemeenschappelijke belangen krijgen, te betreuren, dat de J.O.V.D. slechts om financiële reden nog niet een actiever geluid op de gezamenlijke bijeenkomsten van de Europese Jong Liberalen kan laten horen.

Dikwijls blijkt, dat nog maar al te veel groeperingen, ook van Liberale Jongeren, nog vast zitten in zeer nauwe nationale belangen. Zowel voor hen, alsmede voor ons zelf, is het van belang, dat de J.O.V.D. er naar streeft bij zoveel mogelijk vergaderingen en manifestaties in het buitenland vertegenwoordigd te zijn. De versteviging van de interne organisatie blijft echter van primair belang.

Met name in het verband van de Jeunesse Europeen Liberale kan veel activiteit ontplooid worden. Deze organisatie heeft haar bestaansrecht bewezen, door het afgelopen jaar een groot aantal goed bezochte vergaderingen, congressen en studieweken te organiseren. De rapporten daarvan, alsmede het maandblad „Liberté” werden regelmatig ontvangen.

Tot nu toe is de J.O.V.D. voor Nederland de vertegenwoordigster van de J.E.L. geweest.

Het overleg met de Liberale Studenten Vereniging Amsterdam heeft thans geleid tot een principiële overeenstemming inzake de oprichting van een Nederlandse sectie van de J.E.L. De definitieve oprichting kan in Januari 1954 tegemoet worden gezien. Het is te hopen, dat door de samenwerking de Nederlandse liberale jeugd een belangrijker rol in het internationale werk zal kunnen gaan spelen. Vooral is dit van belang, omdat in het Europese contact de Latijnse landen op het ogenblik een belangrijk overwicht hebben.

De Europese Jeugdcampagne heeft dit jaar haar werkzaamheden voortgezet ter verbreiding van de Europese gedachte onder de Nederlandse jongeren van alle gezindten.

Dank zij een ruime subsidie was zij in staat alle leden van de Politiek Jongeren Contact Raad financiële steun te geven bij het organiseren van bijeenkomsten, waar Europese problemen werden besproken.

In dit kader heeft de J.O.V.D. een weekend georganiseerd in Grollo. De heer H. D. Louwes sprak op dit weekend over de Europese LandbouwinTEGRATIE, een minder bekend, maar zeker belangrijk onderwerp. De heer Louwes is lid van de Eerste Kamer der Staten-

Generaal en afkomstig uit landbouwkringen, zeer ter zake kundig.

Bijzonder origineel was tijdens deze bijeenkomst de voordracht van mr J. A. Jonkman, voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, die de Europese eenheid belichtte vanuit het oogpunt der internationale rechtsorde en ons wees op de vele moeilijkheden, die er juridisch gezien nog overwonnen moeten worden. De aanwezigheid van enige Belgische en Duitse gasten gaf aan deze conferentie een internationaal karakter. We kunnen wat betreft Grollo op een zeer geslaagde J.O.V.D.-manifestatie terugzien.

Ook in P.J.C.R.-verband werd een studie-weekend over Europese zaken georganiseerd. De leden van de P.J.C.R. kwamen in September bijeen in het conferentieoord „De Horst” in Driebergen, waar als sprekers optraden mr Stempels, parlementair redacteur van de N.R.C., die het werk van de Europese Raad in Straatsburg toelichtte, en prof. dr L. W. G. Scholten uit Utrecht, die een zeer kritisch commentaar gaf op de integratie. Mej. de Jonge en de heren Oosterveld en Groenhart woonden namens de J.O.V.D. deze conferentie bij.

De richtlijnen voor de campagne onder de jongerenorganisaties werden besproken tijdens een studieweek in Blaricum, gehouden in Juni van dit jaar. De J.O.V.D. was hier vertegenwoordigd door de heer B. Mulder uit Amsterdam.

De meest spectaculaire manifestatie van de Europese jeugdcampagne was wel de Europese Jongerendag, die op 10 October j.l. als sluitstuk van het Tweede Congres van Europa in Den Haag werd

georganiseerd. Een groot aantal J.O.V.D.-ers nam aan deze betoging deel.

Gedurende de Pinksterdagen vond te Antwerpen het jaarlijks congres plaats van het Landelijk Verbond van de Belgische Liberale Jeugd. Mej. Kooyman en de heer Roethof woonden het congres bij. De Beneluxproblemen waren onderwerp van gesprek op een weekend te Zelzate in België. Mej. Kooyman en de heer Linssen bepleitten daar de Nederlandse belangen. Een onderdeel van dit weekend was een grenscontact aan de Vlaams-Nederlandse grens, waar de afdeling Dordrecht ijverig meehielp de grensboom af te breken.

Op een conferentie over de Duitse eenheid, georganiseerd door de Deutsche Jung Demokraten te Volpertshausen van 15—22 Juli, was de J.O.V.D. vertegenwoordigd door de heren Linssen en van Schagen.

Mej. J. de Jonge woonde de jaarlijkse bijeenkomst bij van de World Federation of Liberal and Radical Youth te Londen en Oxford.

★

In het binnenland waren op vele V.V.D.-bijeenkomsten en vergaderingen van de V.V.D.-Vrouwenbond, leden van onze organisatie officieel aanwezig. Het lustrum van de Liberale Studenten Vereniging te Amsterdam werd door mej. Kooyman en de heer Groenhart bijgewoond.

Naar de buitenlandse organisaties, de V.V.D. en de leden der P.J.C.R. gingen ruim honderd brieven uit. Tevens verzorgde het secretariaat de administratie van de propagandacommissie, met name de actie van deze commissie in Maart van dit jaar, toen zij een enquête hield over de stand van zaken in de afdelingen.

Wij besluiten met al diegenen, die direct of indirect geholpen hebben door de soms enorme massa's werk heen te komen, hartelijk te bedanken. Zeer speciaal is deze dank bestemd voor mej. Jeanne Bos uit Dordrecht, die tijdens de zo drukke maanden vóór de zomerperiode ons zo actief heeft geholpen.

K. GROENHART,
secretaris.

Dordrecht, 30 October 1953.

De resultaten van het Tweede Congres van Europa

Het ogenblik van de grote beslissingen is gekomen

HET Tweede Congres van Europa was een bijeenkomst van particulieren. Niet van ministers, die staten vertegenwoordigen, niet van parlementsliden die partijen vertegenwoordigen, niet van vakbondsbestuurders, die groepen arbeiders vertegenwoordigen, niet van ondernemers, die bepaalde bedrijven vertegenwoordigen. Het waren particulieren, die zichzelf vertegenwoordigden.

Er konden op het Congres dan ook geen besluiten worden genomen, die ook maar iemand of iets zouden binden. De deelnemers konden slechts proberen, door eensegtheid in de aanneming der congresresoluties, indruk te maken op de publieke opinie.

De beïnvloeding der openbare mening komt nú — naar de voorstanders der Europese integratie terecht menen — op een juist ogenblik; want de ontwikkeling naar een Europese eenwording geraakt in een impasse.

Het Tweede Congres van Europa (8, 9 en 10 October te Den Haag), heeft gepoogd de aandacht te vestigen op dit dreigende doodlopen van de beweging naar Europese eenheid. Het congres heeft de oorzaken van het afnemend élan gepoogd te ontmaskeren en tevens getracht aan te tonen, dat de noodzaak voor een Europese eenheid onverminderd bestaat. Tenslotte zijn de daden aangegeven, die op korte termijn verricht zouden moeten worden.

HET streven naar een federaal en geïntegreerd Europa moet gezien worden tegen de achtergrond van het jongste verleden. Er is niet een brede stroom in de geschiedenis, die ons onweerstaanbaar al eeuwen lang naar een Europese eenheid zou stuwten. Er was honderd jaar geleden minder nationalisme, minder imperialisme, minder militarisme dan nu; er was ook meer vrijheid van beweging voor personen, goederen en kapitaal dan nu!

Extreme, dogmatische, onverdraagzame stromingen hebben, na het midden van de vorige eeuw, aan een periode van vreedzame en snelle ontwikkeling een einde gemaakt.

Het anti-semietisme in sommige conservatieve en bepaalde kerkelijke kringen in Frankrijk, Oostenrijk en Duitsland was een hoon voor het beginsel van de principiële gelijkheid van de mens, zoals dat in de „Verklaring van de rechten van de mens en de burger” en in de liberale constituties van 1848 werd vastgelegd.

Het nationalisme, dat zich aanvankelijk had gekeerd tegen vreemde overheersing, werd een denkriching, die de betekenis van de eigenaard schromelijk overdreef. Terwijl het midden van de 19de eeuw een periode was van algemene vrede, met slechts incidentele en locale ontsporingen, heeft de 20ste eeuw reeds twee wereldoorlogen gekend en vrezten wij een derde.

Aspecten van de 20st eeuw

Terwijl men in het midden van de vorige eeuw volstond met een bescheiden land- en zeemacht, heeft de twintigste eeuw een wapeningswedloop te zien gegeven, zoals de wereld nooit te voren gekend heeft. Deze wedloop, ontstaan uit veroveringslust of uit vrees veroverd te worden, geeft zelf weer aanleiding tot een algemeen verbreid wantrouwen, dat niet of nauwelijks overwonnen kan worden.

Terwijl de vorige eeuw een economische politiek heeft gekend van

de „open deur”, waardoor mensen, goederen en kapitaal konden gaan naar de plaatsen die hun het beste toeschenen, heeft de 20ste eeuw het aanzien gegeven aan een vaak hysterisch aandoende vrees voor de buitenlander, voor het buitenlandse product en het buitenlandse kapitaal. Zoals de Chinezen zich in vorige eeuwen verscholen achter een hoge, brede en lange muur, zo isoleerden ook de staten van Europa zich achter een even ondoordringbare en hoge douanemuur en zij vervielen daardoor, net als China, door gebrek aan nieuw bloed en nieuwe ideeën.

Velen hebben het verstandig geoordeeld, de liberale beginselen van de gelijkheid van de mens, van de rechtsstaat, van de toepassing van het recht in het internationale verkeer en van vrijheid van verkeer voor mens, goed en kapitaal te bestrijden of te bespotten. Het tegendeel ener liberale staatkunde heeft echter geleid tot een algehele ontwijking der menselijke samenleving en tot ontmenselijking van de mens.

Voor overtuigde liberalen is het geenszins een wonder, dat verstandige mensen, ongeacht de kring hunner maatschappelijke herkomst, ten slotte toch steeds terugkeren tot een politiek, die men misschien niet met het woord liberaal etiketteert, maar die toch de wezenskenmerken van het liberalisme draagt.

Liberalisme is een politiek, die streeft naar een maatschappijorde, waarin het voor een mens mogelijk is, naar zijn waardigheid te leven. Iedere keer, als de mens terugkeert van zijn vacantie van het menszijn, ondervindt het liberalisme nieuwe aanhang. Het schijnt, dat wij nu, in onze huidige tijd, in de vorm van een beweging voor een federaal en geïntegreerd Europa, een opleving krijgen van de beginselen, die ook in het midden van de vorige eeuw het maatschappelijk leven bezielde.

Het spreekt dus vanzelf, dat deze moderne vormgeving van het oude

liberale beginsel, bij alle liberalen warme instemming vindt. Wel is men er zich van bewust, dat het liberalisme voor alle mensen geldt, waar zij ook op de aarde wonen, neen en dat het liberalisme niet slechts een boodschap een een plicht voor W.-Europa is. Wanneer echter de voorwaarden voor verwezenlijking op kleiner grondgebied aanwezig zijn, dan moet in ieder geval gewerkt worden om ten minste op dat kleine gebied te realiseren, wat mogelijk is.

Maar tot een Europees nationalisme, een Europees militarisme, een Europees imperialisme en een Europese autarkie zal de liberale aanhanger van een federaal Europa niet komen. De liberaal zal blijven streven naar een „open deur” met geheel de wereld, dus ook met Amerika, met Azië en Oost-Europa. Maar ondertussen wonen wij in Nederland, leven wij in Europa en ondergaan wij de invloed van de politieke configuratie van Europa. Wij kunnen onze beginselen wel abstract formuleren, maar wij moeten in de feitelijke politiek onze houding bepalen tegenover problemen, die zich nu en hier aan ons opdringen.

Gevaar uit het Oosten

HET grootste gevaar, waaraan wij in West-Europa staan blootgesteld is het Russisch-communistische imperialisme. De heersers op het Kremlin zijn bezeten door een ziekelijke drang naar uitbreiding van macht, die nu eenmaal alle dictators eigen schijnt te zijn. Zij hebben reeds verscheidene aanvalsoorlogen ontketend; zij hebben in de gebieden waar zij invloed verwierven een stelsel opgebouwd, waarbij men slechts kiezen kan tussen Moskou en Moskou. Zij organiseren voorts, waar zij maar kunnen, vijfde colonnes om met geweld de macht te veroveren. Dag aan dag wordt in een groot en machtig deel van onze wereld gewerkt aan de ondermijning en de vernietiging van alles wat wij lief hebben en van alles, wat in ruim 2000 jaar door Europa werd verworven en dat wij kunnen samenvatten met de namen Athene, Rome en Bethlehem.

De dreiging van het Russisch-communistisch imperialisme heeft het bewustzijn van een Europese eenheid snel doen rijpen. In het aangezicht van het gevaar dat geheel Europa bedreigt, worden de geschillen in Europa tussen de naties, onbelangrijk en kleinzielig. Voor een rivaliteit tussen bijvoorbeeld Frankrijk en Duitsland is nu geen plaats! Deze tijd vraagt bundeling der krachten van alle Westerse volken.

Wij moeten zoeken naar de vormen, waarbinnen het onmogelijk wordt, dat de oude, domme ruzies

in de Europese volkerengemeenschap zich blijven voortzetten. Hier is slechts één oplossing mogelijk: de nationale souvereiniteit der Westerse staten moet worden overgedragen aan een lichaam, dat boven hen staat. Het recht om te beschikken over nationale strijdkrachten verdwijnt dan voor een Europees leger. De kleine, verbrokelde en tegen-elkaar-in werkende nationale economieën worden dan vervangen door één Europese markt met rationelere arbeidsverdeling en met grotere welvaart.

De machteloosheid van Europa, over welks lot nu nog bedisseld wordt, zonder Europa!, wordt dan vervangen door een krachtig potentieel, waardoor wij ons eigen lot weer grotendeels zelf zullen bepalen.

Kortom, deze tijd vraagt, neen eist de instelling van een supranationaal orgaan, met wetgevende en uitvoerende bevoegdheid, met eigen strijdmacht en met een eigen sociale en economische politiek.

De schepping van een gemeenschappelijke verdediging en de opbouw van een algehele Europese weerbaarheid is enkel mogelijk, als er is een gemeenschappelijk politiek gezag een gemeenschappelijke buitenlandse politiek en een gemeenschappelijke economie.

De volkeren van West-Europa kunnen nu op grote schaal tot stand brengen, wat de Zwitsers reeds vijfhonderd jaar geleden op kleiner schaal presteerden, n.l. het vormen van een federaal verband tussen zelfstandige eenheden. De Zwitsers zijn er in geslaagd een federale staat te vormen, die mensen omvat van verschillende moedertaal, van verschillend geloof en van verschillend karakter. Het is een hechte staat, dat Zwitserland.

Want ondanks alle verscheidenheid is er namelijk één wil, n.l. de wil om samen het leed en de vreugde van deze wereld te delen. Numeriek overwicht van een bepaalde groep leidt niet tot verstikking van de minderheid. Door slechts datgene centraal te doen, wat wezenlijk centraal verrecht moet worden, en voor de rest de kleine kantons regelende bevoegdheid te laten, is er eenheid gegroeid met behoud van verscheidenheid. Dit is het voorbeeld, dat Europa moet volgen! Het is tevens het voorbeeld, dat Europa kan navolgen, dat werkelijk voor verwezenlijking vatbaar is.

HOE staat het nu met de ontwikkeling naar de Europese federatie? Er is sedert het Eerste Congres van Europa, dat in 1948 werd gehouden, enorm veel tot stand gebracht.

Genoemd kunnen worden de instelling van de Raad van Europa,

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

die in Straatsburg geregeld bijeenkomt, en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, die in Luxemburg zetelt. Vooral de totstandkoming van deze Kolen- en Staalgemeenschap is een moment van grote betekenis, want op het gebied van kolen en staal werd nu een deel van de soevereine macht van de leden-staten overgedragen aan een supra-nationaal orgaan.

Maar met de oprichting van een Europese Defensiegemeenschap wil het niet vlotten. Het verdrag, gesloten tussen Frankrijk, Duitsland, Italië en de Benelux, waarbij deze defensiegemeenschap tot leven kan komen, is nog pas door Nederland en Duitsland geratificeerd.

De Europese Defensiegemeenschap voorziet in een gemeenschappelijk leger en een gemeenschappelijk commissariaat, belast met de organisatie van dat leger. Maar alle politieke beslissingen zijn in handen van de staten gebleven, de bijdragen zijn staatsbijdragen gebleven, de buitenlandse politiek blijft een voorrecht der staten, de bevoegdheid agressie vast te stellen en het recht vrede te sluiten zijn bij de staten gebleven.

De parlementaire behandeling van het verdrag is bijna overal vastgelopen. De structuur van een Europees leger, dat afhankelijk is van de goede wil der afzonderlijk, deelnemende staten, is buitengewoon zwak en kan de bron worden voor nieuw onderling wantrouwen. Dit wantrouwen en deze zwakte kunnen slechts worden overwonnen door plaatsing van de Europese strijdkrachten onder een Europees politiek gezag; een gezag dat niet internationaal, maar supra-nationaal moet zijn. Dit wordt door de aanhangers van een federaal Europa tergezeen.

Dank zij hun bemoeienis heeft het parlement van de Kolen- en Staalgemeenschap een ontwerp gemaakt van de grondslagen en voornaamste voorzieningen van een supra-national orgaan. Dit ontwerp werd op 9 Maart 1953 aangeboden aan de regeringen van de zes, tot de Kolen- en Staalgemeenschap en de Europese Defensiegemeenschap behorende landen.

Pas op 7 Augustus werden de ministers het eens over enkele beginselen. De ministers spraken in hun communicé van een gemeenschap van soevereine staten, wat aanleiding tot gerechtvaardigde verontrusting heeft gegeven. Het document van 9 Maart werd niet als basis genoemd.

Door de dood van Stalin, de gebeurtenissen in de Franse politiek en de resultaten van de Italiaanse verkiezingen ontstond een crisis van de Europese gedachte. Het doorbreken van het besef, dat Stalin's opvolger na een jaar regeren in feite eveneens een Russisch-communistische imperialist is gebleken en de uitslag van de verkiezingen in Duitsland, in September van dit jaar, geven aan het streven naar een supra-nationaal Europees gezag weer nieuwe kracht.

Het Tweede Congres van Europa deed een beroep op de openbare mening en op de parlementsleden en ministers van de landen van het Defensieverdrag, opdat met de bekrachtiging van het Politiek Statuut niet langer getalmd wordt. Het ogenblik is gekomen, waarop grote beslissingen moeten worden genomen. Aarzeling nu, kan het verzuimen van Europa's laatste kans betekenen!

EDGAR NORDLOHNE.

De J.O.V.D. vijf jaar

Aan de vooravond van feestelijke gebeurtenissen

Het Congres te Meppel zal, hoewel officieel bedoeld als afsluiting van het nu afgelopen verenigingsjaar, een voorproefje moeten zijn van de feestelijke gebeurtenissen, welke in het jaar 1953—1954 zullen gaan plaats vinden.

Op 26 Februari a.s. zal het vijf jaar geleden zijn, dat in Pulchri Studio in Den Haag de J.O.V.D. werd opgericht. Het was een moeizaam begin, dat na enkele mislukte pogingen en een lange voorbereiding ondernomen werd door enkele jonge mensen uit verschillende delen van ons land, daarbij krachtig ondersteund door verschillende ouderen. De basis leek zeer wankel: naast het enthousiasme van de enkele oprichters kon slechts teruggegrepen worden op één volgroeiende afdeling, n.l. de Hoekse Waard, welke al enkele jaren bestond, en een paar pas opgerichte afdelingen, w.o. Leiden, Den Haag en Amsterdam.

Het enthousiasme in Pulchri Studio werkte zo ansteekelijk, dat één der oudere aanwezigen, de Amsterdamse uitgever G. Stempfer, spontaan aan de J.O.V.D.-leden een maandblad aanbood. Deze belofte werd ingelost, toen in Juni 1949 het eerste nummer van „De Driemaster” verscheen. De naamgeving van dit blad had het Hoofdbestuur veel hoofdbrekens gekost; de voorgestelde namen varieerden van: „De J.O.V.D.” tot „Het Liberale Maandblad voor Jong Nederland”. Tenslotte stelde iemand schuchter voor om het blad „De Driemaster” te noemen: „De Driemaster” als het symbool van het schip van de Vrijheid, varende onder zijn getuigde

masten: Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid en Sociale Gerechtigheid.

Door zijn belangeloos aanbod is de heer Stempfer — die in Juni a.s. als hoofdredacteur tezamen met de redactie-secretaris Ger van Schagen zijn lustrum viert — een onmisbare steunpilaar geweest voor de groei van de J.O.V.D. Echter ik weet, dat bij de hoofdredacteur nog steeds een onvervulde wens leeft, nl. om „De Driemaster” nog groter en nog beter te maken. Maar hiervoor is de medewerking van elke J.O.V.D.-er hard nodig; het blad kan zich bedruipen, dank zij de steun van onze adverteerders; een groter en beter blad kan zich alleen bedruipen, wanneer het blad een groot aantal abonnementen verkrijgt en hier ligt nu de taak van elke J.O.V.D.-er.

Vermoedelijk zullen de hoofdredacteur en de redactie-secretaris de enige twee lustrum-jubilarissen zijn, want in het nieuwe Hoofdbestuur zullen de drie overgebleven mede-oprichters van de J.O.V.D. in Pulchri-Studio, nl. Bram Delfos, Frits van Gelder en Ger van Schagen, niet terugkeren. Maar hoe spijtig het misschien ook is, dat in het lustrumjaar geen H.B.-lid mee kan jubileren, toch is het een verheugend teken, dat binnen vijf jaar het gehele H.B. is verjongd; dit wijst er op, dat er een gezonde groei in de organisatie zit, dat er steeds voldoende jongeren in de J.O.V.D. kunnen worden gevonden om de niet gemakkelijke taak op zich te nemen om de jongste der democratische jongerenorganisaties in ons land tot een grotere bloei te brengen.

Het is niet mijn bedoeling om de historie van de J.O.V.D. te vermelden, maar wel wil ik naar voren brengen, dat uit het magere begin van enkele tientallen leden een organisatie is opgebouwd met enkele tientallen afdelingen; de weg tot samenwerking is gevonden in de Politieke Jongeren Contact Raad met de 4 andere democratische jongerenorganisaties; een band is gelegd met onze buitenlandse zusterorganisaties, in het bijzonder met onze Zuideburen en de Deutsche Jungdemokraten en in het algemeen via de World Federation of Liberal and Radical Youth; een steentje wordt bijgedragen in het werk voor een Verenigd Europa via de Nederlandse Jongeren Raad voor de Europese Beweging; voorwaar uit een nietig begin is een volwaardige partner gegroeid temidden van de politieke jongerenwereld. Het is een praestatie van formaat, daar elke jongerenorganisatie, en de J.O.V.D. niet in het minst, heeft te kampen met de politieke onverschilligheid van de Nederlandse jongeren.

Vol vertrouwen kan het nieuwe H.B., waarin voor het eerst waarschijnlijk eens meer dan twee vrouwelijke leden zullen plaats nemen — hoeveel moeite is hiervoor in de afgelopen jaren reeds gedaan — zijn lustrum-taak gaan aanvaarden, zij het, dat de hulp van elke J.O.V.D.-er, die enig hart heeft voor de zaak, onmisbaar is.

Moge dit lustrumjaar een triomfjaar worden met het Congres te Amsterdam (?) als waardig en grandioos besluit.

JACQUES LINNSEN

een vrolijke noot onder de streep

Een Congres is niet alleen een ernstige aangelegenheid. Het is ook een feest. Bij een feest hoort een lach.

Om de lachspieren alvast wat te oefenen knipten wij een paar „grapjes” voor u uit.

WAAR LIGT NATO?

Ik ken een diplomaat, aan wie, toen hij naar Europa voer, door een vrouw werd gevraagd wat zijn reisdoel was. „Ik ga op bezoek bij Nato”, antwoordde hij. „Waar ligt dat”, vroeg de vrouw, „en wat dragen de inboorlingen?”

(Sulzberger van de N.Y. Times)

VRAAG EN AANBOD

In Paddington Station placht men in een van de restaurants wafels te verkopen. Tegenwoordig staan ze niet meer op de spijlslijst. Toen een vaste klant informeerde, waar-

om de wafels waren geschrapt, kreeg hij ten antwoord: „Er was te veel vraag naar”.

(Daily Telegraph)

F.B.I.

De letters F.B.I. betekenen niet alleen Federal Bureau of Investigations, of Federation of British Industries. In de Washingtonse ambtenarij gebruikt men ze als afkorting voor „Fired by Ike” (door Eisenhower ontslagen).

(Daily Express)

BETREKKING AANGEBODEN

De arbeidsbeurs van New Jersey kreeg het verzoek iemand te vinden, die aan de volgende eisen voldoet:

Hij moet in staat zijn te doen als iemand, die in het laatste stadium van ondragelijke pijn verkeert. Hij moet kunnen doen als iemand, die

een vreemde taal spreekt. En hij moet gevoelens als vrees, haat en pijn realistisch kunnen weergeven. Zijn gewicht moet op zijn minst 90 kg zijn.

Het baantje? Beroepsworstelaar.

(Daily Express)

CAT-SITTERS

Een nieuw vak, naast dat van baby-sitter en daaraan verwant: dat van cat-sitter. Gaat u uit? Durft u de poes niet alleen laten? Laat dan de cat-sitter komen!

Dat kan tegenwoordig. Althans in Engeland.

Zie de volgende advertentie in het Engelse tijdschrift „The Cat”:

„De dames Mills-Palmer, bedreven cat-sitters, nemen opdrachten aan voor de winter: November tot April. Goede referenties.”

De positie van de leden van de raadgevende vergadering in de Raad van Europa

Een pleidooi voor de plaats van de jongeren

Het is wellicht nuttig om, tegen de achtergrond van de „politieke” gebeurtenissen van de laatste tijd, welke met een Europese integratie verband houden, enkele kritische geluiden te laten horen ten aanzien van de positie van de leden van een orgaan, hetwelk bij de pogingen om tot een Europese eenwording te geraken een — op het eerste gezicht — belangrijke rol schijnt te vervullen.

Het is misschien nog nuttiger vooraf enkele opmerkingen te wijden aan de structuur van de Raad van Europa in het algemeen, waardoor het gemakkelijker zal zijn mijn kritische geluiden op hun juiste waarde te schatten.

De manifestaties van de laatste tijd hebben mij nl. in mijn mening gestrekt dat er — hoe weldadig het ook aandoet vooral de jongeren daaraan met enthousiasme te zien deelnemen — juist bij deze jongeren zo weinig begrip aanwezig is voor de reële verhoudingen welke er binnen dit Europese orgaan, de Raad van Europa, heersen.

Het Statuut van de Raad van Europa geeft in art. 1 een omschrijving van haar doelstellingen en van de wijze waarop de verwezenlijking van deze doeleinden dient te worden nagestreefd.

Artikel 1 geeft een opdracht aan de Raad. Ter uitvoering van deze opdracht zijn er binnen de Raad een tweetal organen in het leven geroepen. Het voornaamste orgaan, het Comité van Ministers, is samengesteld uit de ministers van buitenlandse zaken van de bij de Raad aangesloten landen.

Het andere orgaan, de Raadgevende Vergadering — waarvan de betekenis veelal schromelijk wordt overdreven — is samengesteld uit „vertegenwoordigers” van de leden-landen (parlementariërs), die worden aangewezen door de nationale regeringen, die daartoe, ieder op een door haar zelf te bepalen wijze, overleg plegen met hun respectieve volksvertegenwoordigingen.

Beide organen tezamen streven — met inachtneming van de procedureregels, die eveneens in het Statuut zijn vastgelegd — naar de totstandkoming van een „greater unity” (Engelse tekst!) of een „union plus étroite” (Franse tekst!) tussen de leden-landen.

Beide organen discussiëren daartoe over problemen, welke een voor hen gemeenschappelijk karakter dragen. De leden gaan — via het Comité van Ministers — overeenkomsten aan en treffen gemeenschappelijke maatregelen op economisch-, sociaal-, cultureel-, wetenschappelijk-, wettelijk- en administratief gebied. Bovendien wordt een verdere verwezenlijking van de menselijke rechten en de fundamentele vrijheden bevorderd.

Het Comité van Ministers handelt te dien aanzien op eigen initiatief dan wel op aanbeveling van de Raadgevende Vergadering. De Raadgevende Vergadering is slechts een beraadslagend (deliberative) orgaan.

Er wordt over de aan de orde gestelde problemen alleen maar gediscussieerd. De eventuele conclusies, welke uit de discussies voortvloeien, worden in de vorm van aanbevelingen en resoluties aan het Comité van Ministers voorgelegd. Het is dit Comité van Ministers, dat in staat is om — op de

vanouds bekende wijze — de totstandkoming van een verdrag te bewerkstelligen.

Vragen wij ons af wat de positie is van de leden van de Raadgevende Vergadering, dan valt onmiddellijk op, dat het begrip „representatives” op hen hoegenaamd niet van toepassing is. Een „vertegenwoordiger” treedt in de plaats van iemand of handelt in naam van een groep personen.

De ministers van buitenlandse zaken, die deel uitmaken van het Comité van Ministers „vertegenwoordigen” wel hun nationale staten. Zij handelen en spreken als Nederlands, Frans of Duits minister.

Zij houden de belangen van hun land in het oog en verdedigen een

nationaal standpunt. Wanneer een dergelijke minister aan een bespreking op „Europees niveau” deelneemt, is het natuurlijk mogelijk, dat zijn „Europese” denkbeelden uitgaan boven een nationaal standpunt.

Hij zal echter voortdurend rekening dienen te houden met het nationale parlement, dat zijn daden „controleert”. Hij is rechtstreeks gebonden aan het nationale denken van het land, dat hij vertegenwoordigt.

Mocht hij de vermetelheid hebben dit nationale denken te negeren, dan zal dit nationale denken hem te zijner tijd tot de orde roepen of tot aftreden dwingen.

Bovendien heeft er meestentijds vooroverleg plaats, hetzij met de ministerraad (wanneer het gaat over zaken met een algemeen politieke strekking, welke voor de toekomst van het land van beslissende betekenis kunnen zijn), hetzij met representatieve groepen uit het nationale parlement.

Het is vanzelfsprekend, dat een minister van buitenlandse zaken de nodige vrijheid van handelen behoudt.

De leden van de Raadgevende Vergadering (voor Nederland zes in getal) vertegenwoordigen niet een nationaal standpunt. Wanneer zij het woord vragen over een aan de orde zijnde aangelegenheid, spreken zij „à titre personnel”, d.w.z. geheel voor eigen verantwoording.

Zij hebben — in tegenstelling tot

b.v. de leden van de Nederlandse delegatie in de Verenigde Naties — geen instructie van hun minister van buitenlandse zaken.

Er is geen vooroverleg met deze bewindsman en zij zijn — ook achteraf — geen verantwoording schuldig voor het door hen ingenomen standpunt. Uiteraard is het wel zo, dat een Nederlands parlementariër, die in het Nederlandse parlement deel uitmaakt van b.v. de V.V.D.-fractie, ook in de Raadgevende Vergadering zich zal uitspreken binnen het kader der liberale beginselen.

Zou hij dit niet doen — hij spreekt in de Raadgevende Vergadering niet voor de V.V.D. en hij heeft in beginsel een onbeperkte vrijheid van spreken — dan zou hij bij zijn terugkeer in Nederland hoogstwaarschijnlijk door zijn fractie of zijn politieke partij ter verantwoording worden geroepen.

Een rechtstreekse band is er echter niet. Een dergelijke houding zou slechts leiden tot het loslaten van de politieke groepering waartoe hij behoort wegens het verloochenen van de beginselen.

Practisch is het mogelijk, dat een Nederlands „vertegenwoordiger” in de Raadgevende Vergadering een ander standpunt inneemt dan wanneer — later — een uit een overeenkomst in de Raad van Europa voortvloeiend wetsontwerp ter ratificatie aan de Nederlandse volksvertegenwoordiging wordt aangeboden.

Welkomstwoord van de afdeling Meppel aan de vooravond van ons Congres

Nog slechts korte tijd en de hoogtijdagen van de J.O.V.D. zullen een feit geworden zijn. Het is de afdeling Meppel een bijzonder groot genoegen het congres dit jaar te mogen ontvangen.

Ongetwijfeld zullen er onder de leden zijn, die van een congres, waarin ook de Algemene Vergadering is opgenomen, het zake-lijke overbodig achten en het officiële te hoog gegrepen. Zo wordt dit toch verkeerd gezien.

Het doel van het congres is, om zoveel mogelijk jongelui uit de J.O.V.D. bij elkaar te brengen om dan nader met elkaar kennis te maken. Die beide dagen, 14 en 15 November, in Meppel kunnen zo van groot nut zijn, daar liberale jongeren uit verschillende delen van het land en ook van daarbuiten zullen samenkomen.

De afdeling Meppel meent met recht er trots op te kunnen zijn dit jaar als gastvrouw op te treden en de gasten in contact te brengen met haar leden, in het bijzonder en met alle andere aanwezigen in het algemeen.

De leden van de afdeling Meppel komen voor het overgrote deel voort uit de agrarische sector van het bedrijfsleven. Helaas is het

begrip en de waardering voor het werk van de agrariërs nog maar al te vaag. Daarom is dit congres zo bij uitstek geschikt voor nadere kennismaking met de liberale plattelandsjongeren.

Gaarne willen we van de gelegenheid gebruik maken, U nogmaals op te wekken het congres in Meppel te bezoeken, de stad, waar het afdelingsbestuur de prachtige zaal van de fam. Slot heeft gehuurd en waar ons erelid

drs H. A. Korthals Zondagmiddag een interessante inleiding hoopt te houden. Bovendien is een bezoek aan Staphorst zeker de moeite waard.

Al met al kan dit congres slagen. Van U allen hangt het af of het zal slagen door van Uw aanwezigheid blijk te geven.

Weest allen van harte welkom in onze stad.

Namens het Bestuur,
L. STAPEL, voorzitter.

Gevelsteen, symbool van Meppel's groei
(uit K. van Dijk, „Meppels Oudheden”, v. Gorcum, Assen, 1946)

Voor de mogelijke complicaties, die kunnen voortvloeien uit de deelname van parlementariërs aan internationale conferenties, doe ik beter te verwijzen naar het rapport van de commissie van Eysinga (Juli 1951) „Nopens de samenwerking van de regering en de Staten-Generaal inzake het buitenlandse beleid”, in welk rapport aan deze problemen uitvoerig aandacht is besteed.

Zoals zoveel warme voorstanders van een Europese integratie willen doen geloven, moet men de positie van de parlementariërs in en buiten de Raad van Europa niet onderschatten. In de Raadgevende Vergadering zit de „crème de la crème” van de nationale parlementen, zo wordt dan betoogd en het kan niet uitblijven, dat ook buiten de Raad deze „crème” haar invloed zal doen gelden. Heeft men echter, zoals ik, een volle zittingsperiode van de Raadgevende Vergadering op de publieke tribune kunnen doorbrengen, dan blijft er niet veel meer over dan twijfel over het gewicht van deze „crème”.

De Raadgevende Vergadering valt immers krachtens haar samenstelling terug op de nationale parlementen, waaruit deze „crème” (het woord is van Paul Levy, „Directeur de l'Information et de la Presse au Secrétariat General du Conseil de l'Europe”) is voortgekomen.

En de nationale parlementen hebben — zoals ik in het Augustusnummer van dit blad heb betoogd — zeer aan belangrijkheid ingeboet. De machtsverhoudingen liggen nationaal anders.

De parlementen worden niet meer rechtstreeks, doch slechts zijdelings betrokken in de belangrijkste economische, sociale en financiële gebeurtenissen. En waar een economische integratie zo niet vooraf, dan toch gelijktijdig met een politieke integratie dient te worden voltrokken, zijn deze gesignaleerde verschuivingen uitermate belangrijk.

Aan de Raadgevende Vergadering ontbreekt hierdoor een stevige basis. Er is wel „gezag” (een moeilijk begrip) maar zonder een reële basis.

Het is de oorzaak van de machteloosheid, welke steeds weer om de hoek komt kijken tijdens de eindeloze debatten.

Waar blijft de invloed van de „crème” der nationale parlementen waar het nationale regeringsbeleid in hoge mate mede bepaald wordt door belangenorganisaties? Zijn de povere resultaten van de laatste jaren daar niet een levend bewijs van? Of geven de bereikte resultaten — de „Kolen- en Staalgemeenschap” en de „Convention des droits de l'homme” — reden tot optimisme?

Wij dienen wel te beseffen, dat de „Kolen- en Staalgemeenschap” bepaaldelijk geen idee is van de Raadgevende Vergadering. En de „Convention des droits de l'homme”? Heeft de mensheid niet genoeg redenen de menselijke rechten op andere wijze te waarborgen dan via een conventie? Dergelijke conventies komen in het algemeen nogal gemakkelijk tot stand. Zij bieden reëel weinig houvast.

De vergaderingen in Straatsburg zijn weinig interessant. Zij zijn teveel een klankbord voor nationaal-politieke verhoudingen. De leden van de Raadgevende Vergadering hebben en nationaal en inter-Europees te veel te kampen met een tekort aan invloed. De nationale parlementen zijn van hun oorspronkelijke plaats verdrongen. De Raadgevende Vergadering heeft geen autoriteit. Zelfs de pers besteedt weinig aandacht meer aan het Straatsburgse gebeuren.

Zelfs het Comité van Ministers ontbreekt het aan voldoende gezag, daar ook de nationale regeringen veel meer partij in de strijd om de macht zijn geworden dan dat zij daarboven staan.

Minister Drees zei in zijn installatie-rede, toen de Commissie van Eysinga haar werkzaamheden begon, dat het het parlement aan „beslissingsmogelijkheid” in het internationale vlak ontbrak.

De nieuwe artikelen 58 t/m 60 van de Grondwet (herziening Juni

1953) hebben aan het parlement deze „beslissingsmogelijkheid” teruggegeven. Of deze herziening van een juist inzicht in de reële verhoudingen heeft getuigd, meen ik te moeten betwijfelen.

Blijft tenslotte de vraag, of het niet mogelijk zou zijn in de toekomst meer „jongeren” (zij, die de reële verhoudingen beter doorzien) in de besprekingen, die moeten leiden tot internationale samenwerking, te betrekken?

Drs L. E. GROOSMAN

Wat anderen ervan zeggen

Poppen-politiek

In Amsterdam wordt iedere Vrijdagavond in de caveau van het I.C.C. een politieke poppenkast gegeven door Jan Nelissen en Joop Moolenaar.

De eerste voorstelling, zeer druk bezocht, vond op 23 October plaats. Het Handelsblad schreef naar aanleiding hiervan o.m.:

Het was voor de spelers een debuut in het I.C.C. en de zaak liep dan ook niet altijd even vlot; als de haperingen in het lanceren van de grappen zijn overwonnen, dan zal waarschijnlijk menig „bon mot” dat thans onopgemerkt voorbijging de roos treffen.

Al te ver hebben Moolenaar en Nelissen ditmaal nog niet gemikt: doelwit voor hun politieke schimp-scheuten waren de communisten, de Russen, de Amsterdamse tram, de ambtenaren en opnieuw de communisten, onderwerpen waarvoor men in deze tijd overal een vrijbrief heeft.

Misschien dat op de duur de poppen wat vrijmoediger uit de hoek zullen mogen komen; de poppenkast zal er bij winnen, want die ontleent zijn waarde uitsluitend aan de hoeveelheid peper die in de tekst is verwerkt. Aardige woordspelingen („Ik moet m'n loonronde nog lopen”) doen bijzonder talent vermoeden.

Uitdaging aan de jeugd

Tijdens het congres van het Verbond van Nederlandse werkgemers, zei de voorzitter van dit Verbond, de heer Twijnstra, o.m. dat iedere jonge man, die voldoende vertrouwen heeft in eigen capaciteiten, in de Nederlandse samenleving een plaats zal vinden om zijn daadkracht te bewijzen.

De heer Twijnstra zei dit in verband met de bevolkingsgroei in

Nederland die, behalve dat het een economisch en sociaal probleem van de eerste orde is, ook een zeer positieve zijde heeft: zij maakt immers de uitbreiding van de nijverheid niet alleen noodzakelijk, maar ook mogelijk en daarbij ontwikkelen zich in ons volk krachten en energieën, waarvan het beste te verwachten is.

De heer Twijnstra noemde de huidige situatie, waarbij de ondernemingen de grootste moeite hebben om belangrijke plaatsen met goede krachten te bezetten, een uitdaging aan de jeugd.

Het kan van belang zijn, deze frisse zienswijze speciaal onder de aandacht te brengen.

De visie van de heer Twijnstra getuigt van durf en van een gezond optimisme.

Zij is tevens een ernstige prikkel voor de jeugd om zich dusdanig te bekwaamen, dat leidende functies en belangrijk werk kunnen worden aangepakt. Wij hopen dat de woorden van de heer Twijnstra in brede kring zullen worden verstaan.

Moge de door de heer Twijnstra gestelde uitdaging worden aangevaard ter vergroting niet alleen van de nationale welvaart, maar ter vergroting ook van het persoonlijke geluk.

(„Vrijheid en Democratie”)

Aanbevelenswaardig initiatief

De Arnhemse jeugd, die pas de kiesgerechtigde leeftijd heeft bereikt of binnenkort zal bereiken, kreeg dezer dagen gelegenheid haar stem te laten horen over vier raadsvoorstellen.

De gemeenteraad heeft n.l. een „rechtsgeldige” vergadering gehouden, waartoe de jeugd speciaal werd uitgenodigd.

Voor de behandeling der vier

voorstellen was ongeveer een uur uitgetrokken, waarna de jeugd onder voorzitterschap van de burgemeester aan het woord kwam.

Om de belangstelling van de jongeren zoveel mogelijk te trekken, heeft men problemen op de agenda gezet, die vooral tot hun verbeelding spreken.

Voorwaar een prachtig initiatief, dat er toe kan leiden de democratie te versterken.

Hoe meer men de jeugd in aanraking brengt met het werk van onze vertegenwoordigende lichamen, hoe groter de waarborg, dat zij als staatsburgers in een toenemende mate begrip krijgen voor hun rechten en plichten in een democratische samenleving.

Daarom herhalen wij: een initiatief, dat navolging verdient.

(„Vrijheid en Democratie”)

Aandacht voor het Nationale Jongeren Parlement

De P.J.C.R. ontwikkelt momenteel het plan tot bijeenroeping van een Nationaal Jongerenparlement in het voorjaar 1954.

De J.O.V.D. zal hiervoor een fractie van 10 personen kunnen samenstellen.

Degenen, die hiervoor belangstelling hebben en de afdelingsbesturen (of afgevaardigden), die suggesties dien-aangaande willen doen, wordt verzocht zich tijdens het Congres met ondergetekende in verbinding te stellen.

Namens het Hoofdbestuur
G. VAN SCHAGEN

Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid en Sociale Gerechtigheid

Streven naar dit beginsel vereist objectieve waarneming van toestanden en gebeurtenissen binnen en buiten de eigen landsgrenzen. Een betrouwbaar dagblad is hierbij een goed en noodzakelijk hulpmiddel. Dit dagblad moet onafhankelijk zijn, doch niet neutraal; het mag geen opinie opdringen, doch het moet een eigen kritische meningsvorming bevorderen o.a. door onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving. De NRC is instructief en opbouwend. De NRC munt uit door haar degelijke hoofdartikelen, waarin bepaalde onderwerpen, die voor onze samenleving van belang zijn, met wetenschappe-

lijke nauwkeurigheid aan alle kanten onder de loupe worden genomen.

De NRC munt uit door haar voortreffelijke parlementaire verslagen en overzichten.

De goed geschoolde buitenlandse correspondenten van de NRC zijn uitstekende Nederlandse waarnemers ten dienste van de lezers.

De literaire voorlichting van de NRC wordt door andere dagbladen niet geëvenaard.

Aan kerk en onderwijs, handel en industrie, kunst, wetenschap en sport, kortom aan alle sectoren van de samenleving schenkt de NRC volledige aandacht.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Vraagt de NRC
14 dagen op proef

Onze afdelingen temidden van de winteractiviteit

BOSKOOP

Verdediging der democratie

Zaterdagavond 31 October hield de heer W. de Haan, voorzitter van de afdeling Rotterdam, een lezing, getiteld: „Kan de democratie met democratische middelen verdedigd worden?”

Spreker begon met te vertellen, wat we onder „democratie” verstaan. In het kort gezegd is dat een „volksregering”. In Engeland begon omstreeks 1688 de democratie, ook al was die nog lang niet ideaal.

We hebben in de democratie allen dezelfde rechten en plichten en zijn in dat opzicht allen gelijk.

Dit komt tot uiting in de algemene verkiezingen, en dus in het parlement.

De communisten noemen zich „volksdemocraten”, maar zijn in wezen anti-democraten. De ogen van de wereld gingen open, toen omstreeks 1947 een minderheid van communisten in Praag de macht

in handen wist te krijgen, dank zij het feit, dat zij sleutelposities innamen.

In ons land kreeg men toen het ambtenaren-verbod voor communisten, dat we ook vóór de oorlog al kenden, wat toen tevens voor de N.S.B. gold. Spreker vroeg zich af wáár we hierbij de grens moeten trekken. Dat een generaal geen communist mag zijn is duidelijk. Maar een werkster die de papiermanden op de ministeries leeghaalt kan ook gevaarlijk zijn. Hoe bepaalt men of iemand communist is en wie zoekt dit uit?

Er is gekomen een wetsvoorstel Bescherming Binnenlandse Veiligheid. Er zijn nu geheime agenten aangesteld en enkele miljoenen guldens heeft men voor hen uitgetrokken. Het is onbekend wie die geheime agenten zijn.

Volgens spreker zijn dit in wezen on-democratische middelen en eigenlijk zijn we hiermee op het heliend vlak geraakt. We zijn op de weg van de concessies en dat is gevaarlijk. Op deze wijze verliezen we de democratie niet door actie van buitenaf, maar doordat zij van binnenuit wordt uitgehouden. Spreker gaf toe, dat hij zelf niet uit dit probleem komt. Want moeten we de communisten dan maar vrij laten lopen? Dat is óók gevaarlijk.

Na afloop van zijn lezing beantwoordde de heer de Haan nog enige vragen, waarbij o.a. werd uitgeweid over de Amerikaanse senator McCarthy, die senator voor het leven is van de commissie van onderzoek. In het begin heeft deze commissie verdiende successen behaald.

Volgens spreker zijn de Amerikanen niet zo verontrust over het optreden van McCarthy als wij in Europa. Zij wachten rustig totdat McCarthy zichzelf in zijn vingers snijdt, zoals ook bij vorige commissies altijd gebeurd is. Het streven van McCarthy is ongetwijfeld, zichzelf populair te maken en een gooi te doen naar het presidentschap van Amerika.

DORDRECHT.

Algemene vergadering, met erelid.

De jaarvergadering der afdeling werd op 24 October gehouden. De opkomst was zeer groot, waarschijnlijk ook door het speciale karakter, dat deze avond droeg. De veel-geprezen oud-secretaresse, Fiet Bos, zou n.l. officieel „uitgezwaaid” worden.

Er waren zelfs vertegenwoordigers van het Hoofdbestuur, mej. H. C. Kooyman en de heer G. van Schagen en van de afdeling Den Haag. Als V.V.D.-leden van de afdeling Dordrecht waren de heer en mevr. Bos aanwezig.

Na de jaarverslagen van de secretaresse en de penningmeester, kwam het dikgedrukte punt van de agenda, de huldiging van Fiet. Met een hartelijke dankzegging voor het vele werk dat ze verzet heeft en de ongevraagde hulp die zij altijd geboden heeft, werd haar de aanvulling van een servies, plus een cadeau onder couvert aangeboden en werd door de voorzitter mededeling gedaan van het besluit haar tot erelid van de afdeling te benoemen. Als

lastbaar bewijs van deze onderscheiding werd haar, onder hartelijk applaus, een officieel papier overhandigd, waarop alle aanwezigen hun handtekening hadden geplaatst.

De gehele afdeling ziet haar met tranen in de ogen gaan. Groningen zij gefeliciteerd met zo'n aanwinst! Ook haar vader en moeder werd iets aangeboden voor de grote gastvrijheid, die de hele afdeling altijd in hun huis heeft ontvangen.

Hierna werd overgegaan tot de bestuursverkiezing. Het bestuur is nu als volgt samengesteld:

K. van Rede, voorzitter;
D. de Rover, vice-voorzitter;
Mej. van Smaalen, secretaresse (Rotterd.weg 106, Zwijndrecht);
B. van Randwijk, penningmeester;
Mej. Hazelaar, lid.

Het winterprogramma voor de afdeling werd besproken, waarvoor enkele leden goede suggesties hadden. Het bestuur kwam met het voorstel weer een toneelstuk te gaan instuderen, waarvoor vele leden zeer enthousiast bleken te zijn. Nog voor de vergadering gesloten werd, werden er 4 nieuwe leden geboekt! Na de traditionele hamerslag werd er nog tot 1 uur een dansje gemaakt.

Z.O.-DRENTHE.

Drukke maand.

Zaterdag 10 October hield de afdeling weer eens een bijeenkomst en wel in Hotel Grimme te Emmen. Het was een geruime tijd geleden, dat de afdeling vergaderde. Al was in die tussentijd de afdelingsactiviteit dan ook gering, in groter verband gezien was er J.O.V.D.-activiteit genoeg.

Ir Voet, oud-wethouder (V.V.D.) van Groningen, sprak o.a. over het probleem van de massa-jeugd of asfaltjeugd. Die benamingen vond ir Voet nonsens. Het is ook geen probleem van deze tijd alleen. In 1890 klaagde men al over de jeugd blijkens een toen verschenen rapport. Er zijn altijd mensen, die klachten hebben over de jeugd. Natuurlijk zijn er jongeren, die „op drift” zijn geraakt. Men vindt ze onder alle lagen van de bevolking. De oorzaak ligt meestal bij de ouders. Daarom is het zo moeilijk dit kwaad te bestrijden. Het kan alleen geschieden door in dit werk ervaren mensen.

Een liberaal is gesteld op zijn individuele en collectieve vrijheid. Het wordt hem wel eens angstig te moede als hij ziet, hoe het met de groeiende, beter gezegd, dichtgroeiende, overgeorganiseerde wereld staat. Politiek-organisatorisch gezien bestaat er een nationale en internationale wirwar. Hoewel spr. de toestand nog niet benauwde, maakte hij zich wel zorgen. Er doen zich n.l. ontwikkelingen voor, die, dank zij onze democratische instelling nog niet tot uitwassen leiden, maar wel de kiem hiervan in zich dragen. Ir Voet gaf verschillende voorbeelden.

Na de pauze werden verschillende vragen beantwoord. Vervolgens werden nog enige agendapunten behandeld. O.a. werden de heren K. Draayers en J. Hogen Esch benoemd als afgevaardigden naar de Districtsvergadering van het Noordelijk District in Assen.

Te Nieuw-Amsterdam vond op 31 October de Algemene Vergadering

plaats. In zijn openingswoord wees de voorzitter, Roelof Lanting, er o.a. op, dat het ledental zich gestadig uitbreidde. De nieuwe afdeling Odoorn e.o. is nu definitief opgericht als afsplitsing van deze afdeling. Ook is in het afgelopen verenigingsjaar de P.J.C.R. voor Emmen e.o. tot stand gekomen.

Uit het verslag van de penningmeester bleek, dat de financiële positie goed was. Het aantal leden bedroeg 99. Dit aantal was groter, er is echter een gedeelte overgegaan naar de afdeling Odoorn.

Jan Hogen Esch gaf een verslag van de onlangs gehouden districtsvergadering. In aansluiting hierop werd het a.s. Congres in Meppel besproken.

Na de pauze had de bestuursverkiezing plaats. Aftredend en niet herkiesbaar waren: Mej. G. Beuker en de heren G. Oldenbanderlingh en W. Joling. In hun plaats werden gekozen: Mej. de Jonge en de heren Hegen en W. Akkerman.

Als districtsbestuurslid werd benoemd J. Hogen Esch, daar K. Berends zich niet herkiesbaar had gesteld.

De kas-commissie zal bestaan uit K. de Wolde en H. Hogen Esch, terwijl als afgevaardigden naar het congres zullen fungeren W. Akkerman en K. Draayers.

GOUDA.

Inzake de P.B.O.

De P.B.O. was het onderwerp van de inleiding, die drs F. J. Hooftman op 17 October j.l. voor de afdeling hield. Een groot aantal Boskopers woonden de vergadering bij.

Spr. begon met de voorgeschiedenis te schetsen en merkte op, dat de laatste tientallen jaren er een grote productie-ontwikkeling is geweest. En dit vereist enige ordening. Ook vroeger heeft men ordening gekend in de tijd van de gilden. Na de gilden is er al reactie gekomen de volkomen vrijheid. Dit leidde er echter toe, dat de ondernemers zich gingen verenigen in trusts en kartels.

Dit had twee gevolgen: 1e. prijsopdriving, 2e het ontstaan van conservatisme. In de laatste tijd is er een sterke neiging naar collectieve bindingen, b.v. collectieve arbeids-overeenkomst. In dit kader past de P.B.O.

Als de vader van de P.B.O. kunnen we noemen prof. Veraart. Want reeds voor de oorlog waren er veel plannen over de P.B.O. Er waren twee richtingen te onderscheiden: 1e. de Katholiek-christelijke, die een zekere organisatie van het bedrijfsleven wenste (vooral op sociaal terrein). Ook de liberalen hingen deze richting aan. 2e. de socialistische richting, die ordening op economisch gebied wilde. Deze stonden de P.B.O. voor, omdat de P.B.O. de productie en de consumptie moest gaan regelen.

Spr. besprak daarna uitvoerig de verdere ontwikkeling. Na de oorlog kregen we de Stichting v.d. Arbeid. (overheid - werkgevers - werknemers). Toen kwam er een voorontwerp van ir Vos, dat vooral verticale concentratie beoogde. Hierop kwam een Katholieke aanval. De huidige wet is dan ook een sythese tussen de opvattingen van Katholieken en so-

Fris initiatief van het district NOORD-HOLLAND

Allen naar de Kaasstad

Zaterdag, 28 November a.s., organiseert het district Noord-Holland een contact-middag en avond in Alkmaar in Restaurant „Kinheim” (t.o. het Station). Het programma ziet er ongeveer als volgt uit:

Om 4 uur opening door de voorzitter, de heer P. C. Boevé, daarna zal er een inleiding gehouden worden, waarvan naam van de spreker en het onderwerp nog nader aan de secretariaten zullen worden doorgegeven.

Om ongeveer 6 uur is er gelegenheid een gezamenlijke maaltijd te gebruiken (niet verplicht), waarna men om 8 uur terug verwacht wordt voor het avondprogramma.

Dit vermeldt, na de opening, een forum en na de pauze gelegenheid tot dansen met diverse attracties.

Wij rekenen natuurlijk op een grote opkomst van J.O.V.D.'ers/sters uit de andere plaatsen. Een convocatie met nadere bijzonderheden wordt in de loop van de maand aan de secretariaten gezonden. Houdt deze datum dus vrij voor de bijeenkomst in Alkmaar.

Met ingang van heden is het secretariaat gevestigd bij: Mej. E. Sixma, Koninginnew. 195 II, Amsterdam-Zuid.

cialisten. Het bezwaar van prof. Oud tegen de P.B.O. lag vrnl. hierin, dat de bedrijfschappen wetgevend gemaakt kunnen worden door een Koninklijk Besluit of Algemene Maatregel van Bestuur. Prof. Oud wilde de bedrijfschappen instellen bij de wet, d.w.z., dat het parlement dan het laatste woord heeft. De productschappen worden echter wel bij de wet vastgesteld.

Spreker was een tegenstander van de P.B.O.. Zeer veel mensen moeten ieder jaar in het bedrijfsleven geplaatst worden (15.000). En dan moeten we zeker geen economische verstarung gaan veroorzaken, zo besloot drs Hooftman zijn leerzaam betoog.

GRONINGEN

„Maak de J.O.V.D. dubbel zo sterk”

Tijdens de bijeenkomst op 16 October in het Concerthuis, waar de heer drs H. A. Korthals sprak over „Ideaal en Werkelijkheid” noteerde de afdeling Groningen een 15-tal belangstellenden. Het bestuur besloot een speciale avond voor deze belangstellenden te organiseren om hen enigszins op de hoogte te brengen van doel en werkwijze van de J.O.V.D.

De heer dr K. van Dijk, oud-voorzitter en mede-oprichter van de afdeling Groningen was bereid gevonden op Maandag 9 November in Restaurant Suisse een inleiding over de begintelen van de J.O.V.D. te houden.

Het bestuur is thans beziel met een enorme activiteit om nieuwe leden te werven. Daartoe werden 600 stencils gedrukt en een dito hoeveelheid postzegels gekocht. Er werd binnenkamers (met nacht-permissie) gevouwen, gestencild, geplakt en geschreven, teneinde bij alle V.V.D.-leden in Groningen en Haren te informeren naar nieuwe namen en adressen van belangstellenden voor de J.O.V.D.

Het resultaat is thans nog ? ? ?, maar naar wij hopen zullen deze vraagtekens spoedig in een getal veranderen.

HENGELO

Meer contributie

In October heeft de afdeling Hengelo twee avonden georganiseerd, n.l. op Vrijdag 3 October en op Zaterdag 31 October.

Op de eerste avond werd een buitengewone algemene ledenvergadering gehouden, alwaar het voorstel tot contributieverhoging werd aangenomen. Deze verhoging was noodzakelijk in verband met het kortgeleden opgerichte district Oost.

Na deze vergadering volgde een gezellig samenzijn en werden er verschillende films gedraaid over het natuurschoon in Twente, hetgeen door de leden zeer op prijs werd gesteld.

Op Zaterdag 31 October had het bestuur de heer W. Leijds bereid gevonden een lezing te houden over: „Indonesië van kolonie tot zelfstandige staat”. De heer Leijds, die jarenlang werkzaam is geweest in het voormalig Ned. Indië, gaf een duidelijke uiteenzetting over de ontwikkeling van het land en hij vestigde vooral de aandacht op de moeilijke positie waarin Indonesië komt te verkeren door het gebrek aan kapitaal, nodig voor investeringen. Na de pauze volgde er een levendige discussie, waarna de voorzitter de avond sloot, na de

heer Leijds bedankt te hebben voor deze buitengewoon interessante lezing.

HOEKSE WAARD

Arbeidsverhoudingen

De afdeling hield op 16 October haar eerste bijeenkomst na de algemene vergadering.

Het is een zeer geslaagde avond geworden. De spreker was excellent en de bijeenkomst goed bezocht. De voorzitter deed eerst mededelingen over het congres en nodigde allen uit naar Meppel te trekken. Vervolgens behandelde de heer J. Verhagen het onderwerp: „De verhouding werkgever-werknemer”.

Spreker schetste de ontwikkelingen, die tot de huidige stand van zaken hebben geleid en ging daarna dieper in op de verhouding, zoals die momenteel bestaat.

Toen de gestelde vragen beantwoord waren, bleef men nog wat gezellig bijeen.

De volgende bijeenkomst zal in de tweede helft van November worden gehouden.

MEPPEL e.o.

Tranen in Congreszaal

De heer L. Stapel opende de vergadering van 21 October met een hartelijk woord van welkom aan de talrijke aanwezigen, in het bijzonder de spreekster van deze avond, mevr. Buurma-Vredevoogd.

Deze besprak het boek „Tranen over Johannesburg”, waarin op duidelijke wijze het rassenprobleem in Zuid-Afrika uiteengezet wordt.

Na de zeer levendige bespreking volgde een geanimeerde discussie.

De voorzitter dankte mevr. Buurma-Vredevoogd dan ook hartelijk voor deze boeiende avond, welke werd beloond met het noteren van 4 nieuwe leden.

Nadien bleef men nog een uurtje gezellig bijeen om de vloer van zaal Slot wat te keuren alvorens het Congres hierop te laten dansen.

ZWOLLE

Interessante excursie

Op initiatief van de Christelijk Historische Jongerengroep te Zwolle brachten de leden van de diverse politieke jongerenorganisaties te Zwolle, waaronder de J.O.V.D., op Dinsdag 20 October gezamenlijk een bezoek aan het Provinciehuis van Overijssel.

De heer H. de Vroome, lid van Gedeputeerde Staten, hield in de Statenzaal een inleiding over de geschiedenis van het gebouw, o.a. over de totstandkoming van het Provinciehuis in zijn huidige vorm en over de oorsprong van de verschillende gebrandschilderde ramen, de panelen e.d. Bovendien belichtte de heer de Vroome in het kort de taak van het provinciaal bestuur.

Vervolgens werd een rondgang door het gebouw gemaakt, waarbij o.a. vele door de provincie aangekochte schilderijen werden bezichtigd.

Aan het slot van de rondgang sloot de voorzitter van de Christelijk Historische Jongerengroep te Zwolle, de heer mr de Jongh, deze interessante en leerzame excursie met een hartelijk woord van dank aan de heer de Vroome, waarmede allen van harte instemden.

BETONFABR. **MIJNLIEFF** NIJMEGEN

► BIMSBETONDAKEN
► GEMIJVLOEREN
► TRILBETONWERK

SLOETSTRAAT 6 — NIJMEGEN — TEL. 20539

Strippen, schijven, flenzen, betonijzer (ook op maat geleverd). Schroot en metalen.

METALMA N.V.

Grift 49 — Rotterdam — Telefoon 76695

terreinen:

Rotterdam-Oost, Sidelingse 213
Eindhoven-Limburglaan 2, Tel. 7514

W. J. v. d. AVOIRD

Machine-herstelplaats en Constructie - Smeed- en Laswerk

Constructiewerk - Plaatwerk - Scheepsreparatie - Alle voorkomende laswerken
Etalage- en Vitrinebouw - Speciale buiswagens - Pijpwerken

Burg. Hoffmanplein 69 — Rotterdam — Telefoon 24672

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

A.v. d. HOFs' KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

Fa. A. Liefwaard

Aanleg van Pijpleidingen

Scheepsreparaties en Onderhoudswerken

Kantoor Dordtselaan 130d
Tel. 71165

Werkplaats Heijdsedijk 53
Rotterdam

M. VERHAGEN Jr.

Groothandel in
STOFFEERDERSFOURNITUREN EN VULMATERIALEN
1e Pijnackerstraat 25 - Rotterdam - Telefoon 83541

Fa. Schroot & Co

Aannemers van Beton en Timmerwerken

West Frankenlandsestraat 100
Schiedam — Tel. 65302

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67480

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

DE ROTTERDAMSCH DROOGDOK MIJ N.V.

Aannemingsbedrijf

Jan van Straalen

Pier 4 Waalhaven O.Z.,
Telefoon 78041-77229

N.V. A. PRINS TH. ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

Automobilbedrijf G. C. van Kleij
Rotterdam-Z.

IN- EN VERKOOP
VAN NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTOMOBIELEN
PRIVÉ-ADRES NA 18 UUR: GAESBEEKSTRAAT 84b - TEL. 78563
WERKPLAATS EN MAGAZIJN: GAESBEEKSTRAAT 89 - TEL. 71360

TAPIJTREINIGEN MET DE NIEUWSTE AMERIKAANSE MACHINES

ELECTRISCH SHAMPONEREN f 1.50 per m²

ELECTRISCH KLOPPEN . . . f 0.50 per m²

TEILINGERSTRAAT 20 - TELEFOON 47111-42962 - ROTTERDAM

★
DROP . . .

★
knapt het op!

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien, fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon arc laswerk.

Tel. 75225-Charloisssche Hoofd 37, - Rotterdam, Tel. 77150

Fa. L. DE KONING
Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843
KINDERDIJK

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

VOOR ALLE AUTOSCHADE

Plaatwerkerij **KORTEWEG**
HERSTELLEN - LASSEN - VERBOUWEN

TELEFOON 45036 - BLEISWIJKSTRAAT 35-37 - ROTTERDAM

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**UW WERF
TIMMER
DELFT**

TELEFOON 2119
ROTTERDAMSEWEG 404

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

**P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM**

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

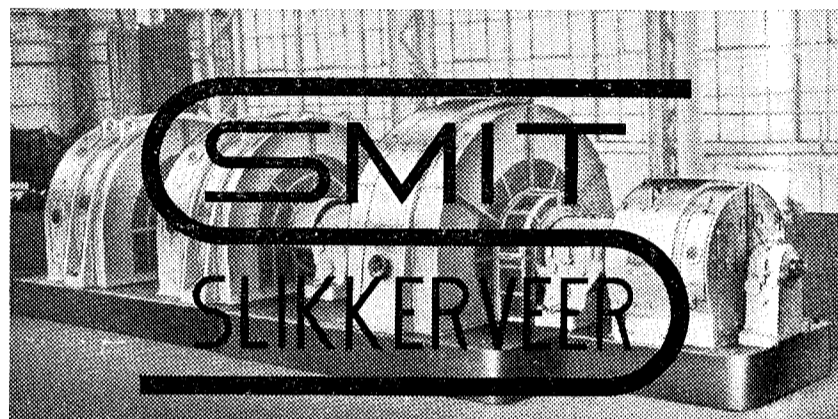
ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIETUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

WERF

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF- EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

**N.V.
Machinefabriek**
IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. Bakker & Co.
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

5e Jaargang No. 12

December 1953

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

CHIQUE

Bankstellen

Rechtstreeks van de
fabrikant

J. Verheij & Co

Wolphaertsbocht
260-264

Winkelcentrum
Wereldhaven Zuid
ROTTERDAM

Direct bij tunnel
Telefoon 76829 74194
Sinds 1863 Verheij een
begrip voor verzorgde
interieurs

Met nieuwe moed voorwaarts

De J.O.V.D. heeft op haar jongste congres opnieuw welbewust de weg van de vooruitgang gekozen en vastgesteld mag worden, dat deze manifestatie indruk heeft gemaakt.

Nog nimmer in onze korte geschiedenis is de belangstelling voor een Congres in eigen kring zo overweldigend geweest en nog nimmer werd buiten onze kring in diverse publicaties zulk een aandacht aan onze organisatie gewijd.

In onze oren klinken nog na de bemoedigende woorden, van de zijde onzer oudere vrienden gesproken, waarvan de stimulerende werking zeer zeker in onze toekomstige activiteiten zal worden weerpiegeld.

Dit alles betekende voor ons een grote aanmoediging bij onze verdere strijd voor de positieve verbreiding van de liberale gedachte onder de jongeren in steeds breder kring.

Onze J.O.V.D. vertoont verheugende tekenen van groei

Eindhoven en Steenwijk weldra in onze gelederen

Wij hebben deze keer op onze eerste pagina een extra plaats ingeruimd voor enige voor onze J.O.V.D. zeer belangrijke mededelingen.

Op 7 Januari a.s. zal te **EINDHOVEN** een afdeling worden opgericht. Op de oprichtingsvergadering zal het woord worden gevoerd door dr Roethof en drs Linssen.

Op 23 Januari zal dit voorbeeld worden gevolgd door **STEENWIJK**, waar dr Roethof eveneens het woord zal voeren.

En verder de oprichting van het **DISTRICT OVERIJSEL** is een groot succes geworden!

Aldus gaan we het Nieuwe Jaar vol vertrouwen tegemoet.

Is het wonder, wanneer wij dit schrijven, dat onze herinneringen vooral terug gaan naar de gloedvolle rede van ons erelid drs Korthals?

Uit het langdurig applaus aan het slot van zijn uiteenzetting bleek wel overduidelijk, hoezeer deze er wederom in slaagde de juiste snaren bij de jongere generatie aan te roeren.

Wij staan temidden van een in menig opzicht vijandige of ontredderde wereld. Wat de internationale toestand betreft blijven de tegenstellingen tussen de mogendheden voor en achter het ijzeren gordijn de politieke ontwikkelingen beheersen, waardoor de mogelijkheid van een stabiele wereldorde helaas nog steeds een min of meer verwijderd ideaal moet blijven.

In eigen huis is het met name de immer voortdurende woningnood, die als een nationale schandvlek het kleed van de Nederlandse natie blijft bezoedelen. Terecht heeft drs Korthals ons gewezen op onze verplichtingen met betrekking tot de massajeugd.

Hoeveel ontredde van jongeren spruit tegenwoordig niet uit de ten hemel schreiende woningtoestanden voort, die de jeugd veelal de straat in plaats van de huiskamer en de weg van de minste weerstand in plaats van het eigen initiatief doet kiezen?

Het Bronnenboek over de jeugdcriminaliteit, onlangs onder auspiciën van het Departement van Onderwijs verschenen, heeft daar de meest afschuwelijke bijzonderheden over verstrekt, waarvan men slechts mag hopen, dat zij in sommige opzichten ietwat eenzijdig zullen zijn belicht.

Het heet nu dat snellere woningbouw de politiek van de volledige werkgelegenheid in een verwijderde toekomst in gevaar zou kunnen brengen. Dat onzerzijds werkloosheid als één van de ergste gesels, die de menselijke samenleving kan teisteren, wordt beschouwd, heeft ons Congres in Meppel voldoende bewezen.

Wanneer de keuze echter gaat om het bestrijden van een onmiddellijke ontredde en de voorkoming van een voorshands nog onzeker kwaad in de toekomst, dan kiezen wij zonder voorbehoud het eerste. Wij achten het één van de ernstige fouten van bepaalde tegenwoordige opvattingen omtrent planmatigheid, dat men zijn maatregelen van thans reeds wil afstemmen op wat wellicht eerst over tien jaar zou kunnen passeren.

Dat de mens vooruit ziet is goed, doch hij mag dit niet ad absurdum voeren. Hij zal op ieder moment hebben te doen, wat de hand vindt om te doen.

De werkgelegenheid in een verwijderde toekomst hangt van zoveel verschillende factoren af, — waarbij de conjunctuur een belangrijke rol speelt —, dat zij in dit stadium zeker niet aan het woningvraagstuk mag worden opgehangen. Waarbij er trouwens rekening mee dient te worden gehouden, dat de zo dringend noodzakelijke krotopruijing als een belangrijke factor ten gunste van de toekomstige werkgelegenheid ook in de bouwsector moet worden beschouwd.

Terugkerende tot het Meppelse Congres zij nogmaals vastgesteld, dat de jongere liberale generatie opnieuw aan haar vastbesloten wil uitdrukking heeft gegeven om het Nederlandse volk iets te bieden. Wanneer de tijd gekomen is om de verantwoordelijkheden van de ouderen over te nemen, staat een gesloten groep klaar om deze moeilijke taak te volbrengen.

Wij staan borg voor de voortdurende verjonging van het liberale beginsel en de toepassing van dit beginsel op de zich telkens wijzigende maatschappelijke structuur. De verheugende regeneratie, waarvan het liberalisme na de tweede wereldoorlog heeft blijk gegeven, zal niet gedoemd zijn te verzanden door gebrek aan jong kader. Ook voor een verdere toekomst is de strijd voor de idealen van vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid en sociale gerechtigheid gewaarborgd.

En wat de naaste toekomst, het komende jaar betreft: uit het Congres hebben wij nieuwe moed geput om voort te gaan. De technische en organisatorische moeilijkheden, die men ondervindt bij het verbreiden van de beginselen, het oprichten van nieuwe afdelingen, de uitbouw van de eigen vereniging en met name ook de organisatie van een Congres, zouden sommig tot zekere ontmoediging kunnen leiden.

Doch uit het succes blijkt niet alleen, dat het kan, doch ook hoe het moet.

En dit is misschien wel de meest belangrijke les, die we ten behoeve van onze activiteit in dit komende jaar uit de zo in elk opzicht geslaagde Meppelse manifestatie hebben kunnen trekken.

Daarom met élan voorwaarts, ook in 1954!

HEIN ROETHOF

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

„Uitdaging aan de Jeugd”

Drs. H. A. Korthals op het Congres der J.O.V.D. te Meppel

Toynbee heeft eens gezegd: Elke beschaving is telkens gesteld geweest voor uitdagingen. Al die uitdagingen vergen een antwoord, een reactie. Blijft die reactie uit, dan gaat de beschaving ten onder.

De tegenwoordige jeugd is gesteld voor dergelijke uitdagingen. De ontwikkeling der natuurwetenschappen heeft in de vorige eeuw de idee geboren doen worden, dat we de wereld kunnen beheersen en leiden naar een gelukkiger toekomst.

De huidige tijd leert ons wel anders; de atoomenergie doet ons nog maar weinig illusies koesteren over een gelukkiger toekomst, terwijl ook het nationaal-socialisme en het communisme weinig met een dergelijke optimistische opvatting in overeenstemming zijn.

We staan nu geplaatst voor een gruwzaam conflict, aan de ene kant hebben wij een dringend verlangen naar vrede, aan de andere kant moeten wij ons een grote militaire inspanning getroosten ter verdediging tegen een potentiële overveldiger.

Moge in dit dilemma, in dit conflict de militaire inspanning niet gaan overheersen; de beste verdediging heeft het Westen in haar beschaving, welke niet moet ontfaan in een valse behoudzucht, maar welke moet liggen in de verwerving van nieuwe en betere toestanden.

Grondslag der sociale politiek

Onze eerste plicht is de liefde tot de medemens. Nog te velen lopen verbitterd en eenzaam rond, doordat zij niet opgemerkt worden. Hier ligt een grote taak bij de verdere ontwikkeling der economische en sociale politiek, n.l. het op een hoger plan brengen van de mens, opdat hij zijn medeverantwoordelijkheid t.a.v. het gebeuren in de wereld kan dragen.

Sociale politiek moet niet zijn het zorgen voor de kwade dagen in het leven, maar een basis voor het geven en het laten dragen van persoonlijke verantwoordelijkheid.

Het probleem van de slumps in de steden en arme dorpen vormt in dit verband een uitdaging aan de jongeren.

Aan hen is mede de taak dit probleem tot oplossing te brengen, daarbij steun gevend aan de zwakkeren, die daardoor de gelegenheid krijgen een persoonlijkheid met een eigen verantwoordelijkheid te zijn. Op dit punt moet men niet tegen elkaar werken, maar met elkaar.

En wanneer er in verschillende plaatsen in ons land afschuwelijke toestanden heersen onder de jongeren, zoals de pers nog kortelings berichtte, dan moeten wij ons niet afwenden met afschuw, maar in samenwerking met de ouderen zoeken naar een antwoord, naar een oplossing.

De jongeren hebben hierbij een zeer bijzondere taak, omdat ook deze in weinig benijdenswaardige toestanden levende jonge mensen tot de grote groep van jongeren behoren.

Het is verheugend, dat deze problemen in de J.O.V.D. leven, gezien ook het werkgelegenheidsrapport, dat op dit congres is uitgebracht en waarbij stelling wordt genomen tegen de werkloosheid, een kwaad, dat, zoals de rapporteur zeer terecht opgemerkt heeft, slechts weinig minder erg is dan een oorlog.

Geen dogmatische politiek

Het liberalisme is een geestelijke stroming; de liberale economische politiek is slechts de toepassing van de beginselen dezer geestelijke stroming. En dan moet worden opgemerkt, dat het *laisser-faire* zeker niet identiek is met liberale economische politiek, integendeel.

Het *laisser-faire* was een protest van het bedrijfsleven in Frankrijk onder het strakke en starre economische regiem van het Colbertisme in de 18de eeuw, het was nimmer een economisch of staatkundig stelsel.

Het liberalisme vraagt ook geen dogmatische politiek, maar vraagt aanpassing aan de reële situatie. Het

uitgangspunt is hierbij: Vrijheid van de mens en de vrije ontwikkeling van zijn persoonlijkheid en zijn verantwoordelijkheid. Dit houdt dan tevens in, dat wij tegen ongebondenheid zijn.

De liberale politiek vindt haar basis in het vertrouwen in de mens en in tegenstelling tot de socialistische men in liberale kringen van mening, dat de overheidsinvloed slechts op enkele strategische punten moet worden aangewend.

Hiertegenover staat de socialistische opvatting, dat de overheid een zo groot mogelijke invloed moet kunnen uitoefenen. Dit is een gevolg van de socialistische visie, welke de overheid te veel als onfeilbaar ziet. Maar dan wordt de eenvoudige waarheid miskend, dat die overheid bestaat uit mensen, die even feilbaar zijn als welke andere mens ook.

Teveel wordt vergeten, dat in het verleden vele moeilijke economische omstandigheden juist een gevolg waren van een foutieve conjunctuurpolitiek van de overheid.

Wij houden 't daarom op de mens, die zelf de verantwoordelijkheid draagt van zijn bestaan en ook op economisch terrein die verantwoordelijkheid weet te dragen. Bij het streven hiernaar kan de realiteit niet uit het oog worden verloren; zo maakt het huidige stelsel van economische maatregelen de terugkeer naar meer vrijheid erg moeilijk, in dit verband moeten problemen als vrijere loonvorming en de terugkeer naar een natuurlijker huurpeil worden bezien.

Terug naar de liberale levensstijl

Anderen uitdagingen worden ons nog voorgehouden, zoals de volgende twee.

De eerste is, dat bij de toepassing van de wet op de Ondernemingsraden, de z.g. „buitendienst” der verzekeringsmaatschappijen, georganiseerd in de Vereniging van Inspecteurs van van Verzekeringen, wordt uitgeschakeld, omdat deze organisatie niet is aangesloten bij één der drie z.g. erkende vakorganisaties.

Zo wordt bewust een groep staatsburgers uitgesloten, omdat de drie vakverenigingen een monopolie willen hebben. Welke de gevaren zijn van een monopolie, behoeft hier niet nader te worden uiteengezet.

De tweede is, dat de heer Kapenga, een vakbondsleider, zich heeft uitgesproken voor een verplichte bijdrage van niet-georganiseerden. Dit is een inbreuk op de vrijheid van de man, die zich bewust niet wil aansluiten.

Prof. Molenaar heeft in dit verband de waarschuwing doen horen, dat wij er ons van bewust moeten zijn, dat wij zo rechtstreeks afstevenden naar een fascistische staat.

Grote waakzaamheid is in dit alles geboden, waarbij aan de liberale jongeren de uitdaging kan worden voorgehouden om ons weer terug te brengen tot de liberale levensstijl.

Indonesië en Nieuw-Guinea

In het parlement worden door sommige Kamerleden nog vele onvruchtbare dingen gezegd over de Indonesische kwestie, omdat dit alles teveel gehouden wordt in de sfeer van het principiële.

De situatie is gewijzigd, dat is de

realiteit, het koloniaal bewind is definitief weg.

Maar er is nog een taak in Nieuw-Guinea te vervullen. Dit vraagt een zeer bijzondere aanpak: n.l. pioniersgeest. Voor Nederland is het een erzaak om van Nieuw-Guinea wat te maken, evenals het mede een erzaak is om onze bijdrage te leveren aan de onderontwikkelde gebieden.

Hier ligt een zware taak, waarin we de rol van ambassadeurs der Westerse beschaving kunnen vervullen.

Europa

Het vraagstuk Europa is een uitdaging aan onze gehele generatie. Mendès France, die Frankrijk zijn zwakheden voorhield, heeft gezegd, dat de jeugd bij dit alles belang heeft, want nu genomen foutieve maatregelen komen neer op de rugen van de jongeren. Een falende Europa-politiek betekent een verdeeld Europa.

De O.E.E.S. (Organisatie voor Europese Economische Samenwerking) heeft wel veel bereikt op het gebied van de liberalisatie, maar niet op dat der invoerrechten. De situatie is echter zo, dat als één regering haar nationale belang wil laten prevaleren boven het Europese belang, dan gebeurt er niets.

Ook de Raad van Europa worstelt met dezelfde moeilijkheden; beslissende bevoegdheid heeft hij niet, al zijn uit zijn debatten geboren de Kolen- en Staalgemeenschap, de Europese Defensie-Gemeenschap en de Europese Betalings Unie. Daarnaast is belangrijk politiek werk verricht: n.l. het komen tot een gemeenschappelijke politiek t.a.v. Sovjet-Rusland.

Voor de Kolen- en Staal-Gemeenschap is een interessant politiek verschijnsel; zij vormt een gezag, dat maatregelen kan nemen ten bate van het algemeen belang zelfs ten nadele van het nationaal belang.

Zij vormt geen super-kartel, zodat er meer vrijheid bestaat dan in het verleden, toen de machtige kartels de macht hadden. Eisen, welke aan de K.S.G. moeten worden gesteld, zijn, dat zij geen afgesloten gemeenschap wordt, maar open blijft voor concurrentie van buitenaf, omdat onze prijzen t.a.v. Engeland en de Ver. Staten te hoog dreigen te worden, voorts, dat zij de basis is van een verdere economische integratie, want anders komt de K.S.G. in de lucht te hangen.

De verdere ontwikkeling van de E.D.G. in het verband van de Noord Atlantische Verdrags Organisatie (N.A.V.O.) hangt in hoge mate daarvan af, of Frankrijk zijn weifelingen in de houding t.a.v. Duitsland weet te overwinnen.

Van belang zijn verder de besprekingen voor het Europees Politiek Gezag, waarvan het voorstel is voorbereid door de parlementariërs uit de Schuman-landen in de z.g. Assemblée ad-hoc. De nationale regeringen moeten zelfstandig dit ontwerp bestuderen en becommentariseren.

Hierbij moet wel rekening worden gehouden, dat directe verkiezingen voor het Europees parlement nog niet kunnen worden gehouden, zolang nog niet kan worden vastgesteld, wie in Europa, politiek gesproken, bij elkaar behoren.

Niet alleen de socialistische zijn zeer sterk verdeeld, maar ook de liberalen staan voor de taak eerst een Europees programma op te stellen. Geen Europese partij is mogelijk, wanneer de vorming geschiedt op basis van een nationale politiek.

Slot

De jongeren dragen mede de verantwoordelijkheid voor de samenleving van morgen. In de oorlog

heeft de jeugd getoond die verantwoordelijkheid te kunnen dragen. Bedenk wel, dat William Pitt en Prof. Oud ook reeds op jeugdige leeftijd op belangrijke posten zaten.

In dit verband zij de wens geuit, dat ook aan de jongeren een kans moet worden geboden door hun plaatsen toe te kennen bij de a.s. verkiezingen.

J.L.

Groots festijn in Hoekse Waard

Leden der diverse afdelingen uitgenodigd

Jaarlijks belast elk der afdelingen zich met de organisatie van het J.O.V.D.-Congres, waarop wij als afdeling Hoekse Waard steeds te gast zijn. Daar wij door gebrek aan ruimte niet in staat zullen zijn straks ook eens het congres te herbergen, hebben wij ter compensatie hierbij het genoegen de leden der diverse afdelingen uit te nodigen voor onze jaarlijkse propaganda-feestavond. Deze propaganda-feestavond wordt gehouden op **20 Februari te Strijen in het „Wapen van Strijen”, aanvang 8 uur 's avonds.**

Prof. Molenaar heeft reeds toegezegd te komen spreken; daarna zal het Cabaretgezelschap van Daan Hooykaas optreden, en de avond zal besloten worden met een gezellig bal.

De volgende dag willen wij dan met onze gasten een bezoek brengen aan de dijken die in Februari j.l. werden verwoest, doch nu gelukkig weer zijn hersteld. Hiervoor hebben we een deskundig iemand bereid gevonden ons rond te leiden en uitleg te geven.

Daarna zullen we een gemeenschappelijke maaltijd gebruiken.

De vele gasten worden ondergebracht bij onze leden.

Strijen is vanaf station Dordrecht met de bus te bereiken; op 21 Februari zullen de gasten aan het Centraal Station in Rotterdam worden gebracht.

Het programma van onze propaganda-feestavond is heel aantrekkelijk en het bezoek aan de dijken zal voor velen erg interessant zijn. Daarom verwachten wij velen van U, en uit alle afdelingen in de Hoekse Waard op 20 en 21 Februari. De kosten zullen ca. f 5.— bedragen.

De leden, die van deze uitnodiging gebruik wensen te maken, wordt verzocht zich vóór 10 Januari op te geven bij onze secretaris Ant. v. Dijk Oostdijk 162, Oud-Beijerland.

Wij hopen dat velen aan onze uitnodiging gehoor zullen willen geven.

BESTUUR AFD. HOEKSE-WAARD.

Meppel twee dagen hoofdstad van liberaal Jong Nederland

Ons J.O.V.D.-Congres 1953 te Meppel is een bijeenkomst geworden, die met haar grootse allure de stoutste verwachtingen van het Hoofdbestuur verre heeft overtroffen!

Indien dit nog nodig ware, dan heeft de J.O.V.D. met dit derde jaarcongres (tevens vijfde algemene vergadering), op 14 en 15 November j.l. haar bestaansrecht en tevens haar bestaansplicht ten volle bewezen.

Niemand zal de J.O.V.D. kunnen aanwrijven dat zij zich te buiten gaat aan pretenties wanneer zij stelt, dat zij zich tot taak weet de krachten van liberaal jong Nederland te bundelen en in organisatorisch verband langs goede banen te leiden.

De meer dan 225 afgevaardigden en leden uit het Noorden, Westen en Oosten (Zuiden helaas nog niet) van ons land hebben door hun komst naar Drenthe en door hun enthousiasme tijdens deze congres-dagen getuigenis afgelegd van hun drang de liberale zaak te dienen, de liberale gedachte te verbreden en de liberale jongerenorganisatie, hun J.O.V.D., te smeden tot de hechtste en grootste politieke jongerenorganisatie in den lande.

In zijn openingsrede schetste onze voorzitter, dr H. J. Roethof, de ontwikkeling van de J.O.V.D. in het afgelopen verenigingsjaar en hij tekende de weg, die de vereniging in de komende periode zal hebben te gaan.

Het dienen van de belangen van ons land staat daarbij voorop.

Verder wees hij er op, dat aan het congres een rapport werd uitgebracht over het vraagstuk van de werkgelegenheid. „Ik wens hier met nadruk vast te stellen dat wij niet de minste behoefte hebben aan de jaren dertig”, aldus dr Roethof. „Werkloosheid is — na oorlog — een van de ergste gesels, die ons land, die de mensheid, kan treffen, en een dergelijke toestand met haar funeste gevolgen wens wij niet terug. Evenmin de scherpe inkomensverschillen van voor de oorlog.

Laten wij steeds bedenken, dat democratie niet het voorrecht van weinigen, doch het geluk van velen betekent”.

Officiële ontvangst

Nog voor de officiële opening van het congres werden Hoofdbestuur en afdelings-afgevaardigden in het raadhuis ontvangen door de locoburgemeester, de heer F. Furda, die het congres een hartelijk welkom binnen de stadspoorten van Meppel toeriep. Dit was de eerste maal, aldus de heer Furda, dat een politieke organisatie Meppel had uitgekozen als plaats van samenkomst voor haar jaarlijkse hoogtijdagen. Een primeur voor de J.O.V.D. om trots op te zijn.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

Els Hazelaar
Ammy de Muynck,
Ferry A. Hoogendijk
Ger van Schagen (secretaris)
Redactie-adres: v. Tuyl v. Serooskerkenplein 29¹, Amsterdam-Z.

Adres Administratie:
Prinsengracht nr. 1077, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie, Herengracht 434—438.

Na de opening en het welkom heten van de gasten — prof. mr A. N. Molenaar en mr dr R. H. baron de Vos van Steenwijk namens de V.V.D. en de Kamerfracties der V.V.D., mevr. E. Veder-Smit van de „Vrouwen in de V.V.D.”, mr dr H. K. de Langen, vertegenwoordigende de V.V.D.-fractie in de Staten van Drenthe, de heer A. H. J. Oding, namens de V.V.D. te Meppel, afgevaardigden van de Lib. Studenten Ver. Amsterdam en van de liberale jongerenorganisaties in België en Duitsland en de vertegenwoordigers van de Jongeren-Organisatie in de K.V.P. en de socialistische „Nieuwe Koers” — werd een begin gemaakt met het afwerken der agenda van de Algemene Vergadering.

Notulen, jaarverslagen van de secretarissen, het financiële overzicht en de begroting voor het komende jaar gingen snel onder de hamer door.

De afdeling Amsterdam zag zich aangewezen als gastvrouw voor het volgende congres en het percentage van de contributie-afdracht van de afdelingen aan het hoofdbestuur werd bestendigd.

Tijdens het diner voerden velen der gasten het woord, waarbij o.m. de beste wensen der door hen vertegenwoordigde organisaties werden overgebracht.

Het cabaretprogramma op het toneel geplaatst door leden van de afdelingen Meppel en Z.O.-Drenthe, viel bij allen in de smaak. Enkele sketchjes in de Drenthse taal, een acrobate, de persiflage op het J.O.V.D.-zomerkamp, en het optreden van de vier boerkes op hun enorme witte klompen, bewezen, dat J.O.V.D.-leden ook op het werkterrein der lichte muze naar behoren zijn ingeburgerd.

Een groot J.O.V.D.-bal, voortdurend tot diep in de nacht, gaf de van het vergaderen vermoeide ledematen de gelegenheid tot verdrijving der stijfheid.

Bezoek aan Staphorst

Een bezoek aan Staphorst en de door ds Van Wezep geleide ochtendwijding vulden de Zondagmorgen.

Om 12 uur werd de algemene vergadering voortgezet met een bespreking van het beleid van het Hoofdbestuur en de redactie van het maandblad „De Driemaster”.

De verkiezing van leden van het nieuwe Hoofdbestuur bracht voor het verenigingsjaar 1953-'54 de volgende personen achter de groene tafel: dr H. J. Roethof (Den Haag) voorz.; dr E. Nordlohne (Den Haag) vice-voorz.; L. D. Oosterveld (Amsterdam) secretaris; mej. I. Sunderman (Schiedam) secretaresse; W. Plaisier (Groningen) penningm.; mej. A. K. Brouwer (Meppel); mej. E. S. T. Hazelaar (Dordt); mej. T. de Jonge (Odoorn); mej. mr H. C. Kooyman (Schiedam); M. Booy (Boskoop); B. Hemmink (Almelo); ir H. Homan (Assen); H. Veer (Nijmegen); T. de Vries (Groningen) en G. v. d. Zande (Hoeksewaard) leden.

Hierna richtte de voorzitter enige

warme woorden van dank aan de scheidende Hoofdbestuursleden voor het vele werk, dat zij voor de J.O.V.D. hebben verricht.

Namens de aftredende Hoofdbestuursleden, de heren A. Delfos, F. R. van Gelder en G. van Schagen, die sedert de oprichting der J.O.V.D. in 1949 deel uit maakten van het hoogste bestuurscollege, en de heren C. Groenhart, C. van Rede en O. Tammens, bedankte de heer Van Gelder voor de jarenlange prettige samenwerking en hij wenste het nieuwe Hoofdbestuur veel succes bij zijn taak de organisatie te verbreden en te verdiepen.

Zondagmiddag sprak het erelid van de J.O.V.D., drs H. A. Korthals, over „Uitdaging aan de jeugd”. Elke beschaving wordt gesteld voor uitdagingen, die reacties vragen. Kommen deze reacties niet, dan gaat de beschaving ten onder. Jongeren en cuderen moeten tezamen zoeken naar de juiste maatschappelijke structuur. Daarbij moet steeds gestreefd worden naar nieuwe en betere toestanden, met als leidend motief de liefde tot de medemens.

Van de jongeren mag verwacht worden de beweging, waarmee zij voor de nieuwe toestanden pleiten en zich voor de strijd tot verbetering inspanssen.

Een derde gedeelte van de bevolking bestaat uit jongeren tussen de 20 en 30 jaar. Dezen zoveel mogelijk te betrekken in het staatkundig leven is een grootse taak voor de J.O.V.D.

Uitgangspunt blijft daarbij de vrijheid van de mens en zijn verantwoordelijkheid voor eigen bestaan.

Resolutie aangenomen

Na de met groot enthousiasme uitgesproken en met warm en langdurig applaus onderstreepte rede van de heer Korthals, nam het congres de resolutie inzake de werkgelegenheidspolitiek aan.

Tijdens de rondvraag brak de heer Passenier een lans voor het jeugd-reisbureau Roy, dat door een recente regeringsmaatregel genoopt werd zijn activiteiten drastisch te verminderen. Vele jongeren zagen zich hierdoor beknot in hun vacantiegevoelens.

Een ferme slag met de voorzittershamer beëindigde deze enthousiaste manifestatie van liberaal jong Nederland. Tevens een begin echter; het begin van het eerste lustrum der J.O.V.D. Voortwerkend in de geest van dit congres zal het zeker een goed jaar worden. G. v. S.

Nagekomen afdelingsnieuws

Amsterdam opende lustrumjaar

AMSTERDAM

Parlementaire flitsen.

Amsterlam heeft op 17 October haar lustrumjaar geopend met een interessante lezing van Mej. Hefting, lid van de gemeenteraad van Utrecht. Zij vertelde over de U.S.A. en over de Verenigde Naties, toegelicht met lichtbeelden.

's Avonds zag men elkaar in feeststemming in het Minervapaviljoen. Een uitstekend cabaret met bal na maakte deze dag tot een groot succes.

Op 10 November hadden de Amsterdammers hun jaarlijkse algemene ledenvergadering. Zij namen toen afscheid van de voorzitter en vice-voorzitter, de heren H. H. Jacobse en Ch. B. Mulder.

Het nieuwe bestuur werd als volgt samengesteld: A. J. M. de Goeij, voorzitter; H. H. Souwerbren, vice-voorzitter; Mej. E. Sixma, secretaresse; Mej. J. van Smaalen, administratrice; E. Nypels, penningmeester; J. R. S. Beek, lid.

Het secretariaat blijft gevestigd: Koninginneweg 195 bv.

Op 26 November hield Mevr. Stoffels—van Haften een boeiende causerie over: „Jongeren en politiek”.

Over enkele bijzonderheden voor de komende maanden kunnen wij U al inlichten: er wordt gestart met een studiekering, die de maandelijke parlementaire gebeurtenissen zal bestuderen. De heer Nypels zal 14 Januari een inleiding houden over het parlement in December.

DORDRECHT

Mensenrechten.

Op 27 November kwam de afdeling weer bijeen in de bekende poffertjes-

salon. Ditmaal hield de heer dr W. A. 't Hart, lid van de UNESCO, een inleiding over de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

De opkomst was voor de afdeling tamelijk groot, al vond de heer G. v. d. Zanden, die als vertegenwoordiger van het Hoofdbestuur aanwezig was, dat het ledenaantal voor de stad Dordrecht toch nog altijd te klein was. Verder waren er vertegenwoordigers uit de Hoekse Waard en van de pas-opgerichte afdeling Gorinchem.

De heer 't Hart vertelde ons, dat de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die na veel moeilijkheden met de taal onder leiding van mevr. Roosevelt was opgesteld, op 10 December 1948 door de Verenigde Naties was aangenomen. Deze verklaring legt de nadruk op twee rechten, n.l. op de politieke en sociale, die bewijzen dat de mens gezien wordt als een wezen begiftigd met verstand en geweten.

In de verklaring wordt rekening gehouden met alle misdeelde groepen, die er in de wereld te vinden zijn, zoals slaven, kleurlingen, hongerenden, statenlozen, enz.

De critiek, die op deze resolutie werd uitgeoefend, was groot. Zo vond men o.a. dat het niet ging om de rechten van de mens, doch om de plichten en voorts, dat hij is gebaseerd op Westerse ideeën, die aan andere volken worden opgelegd.

De eindconclusie van de heer 't Hart was, dat de Verklaring iets prachtigs is, maar dat het probleem in de toepassing zit.

Na de pauze (met poffertjes) werd er nog over verschillende punten gediscussieerd.

Wij maken

- LOODSEN
- SCHUREN
- KETEN
- TUINHUISJES
- VACANTIEHUISJES
- enz.

Vraagt eens prijs

W. WILLEMS

Kleiweg 791 - Rotterdam (N.)
Telefoon 83244

„BEN IK MIJNS BROEDERS HOEDER?“

Nog enkele aantekeningen inzake de z.g. „achtergebleven“ gebieden

Onlangs werd mijn aandacht weer getrokken door twee noodkreten, betreffende de ontwikkeling der z.g. „achtergebleven“ gebieden.

Zoals U zich allen nog wel zult herinneren hebben zowel Roethof als ondergetekende er de nadruk op gelegd, dat bij de ontginning en exploratie der „achtergebleven“ gebieden, de culturele, economische, technische voorzieningen etc. gelijke tred moeten houden met de sociaal-geneeskundige ontwikkeling, zodat we gecoördineerd deze exploratie aanpakken.

Dit om brokken te voorkomen en om te voorkomen, dat de gezondheidstoestand opnieuw snel achteruit zou lopen en dat zou blijken, dat alle kosten en moeite, die men zich getroost had, als verloren zouden moeten worden beschouwd. (Zie „De Driemaster“ van Juni, Juli en Augustus.)

Met enkele voorbeelden wil ik nog gaarne deze these verduidelijken.

Wanneer we de wereld rondom bekijken, dan blijkt, dat we in het algemeen 3 groepen van volkeren en/of landen kunnen onderscheiden, met betrekking tot het geboorte-overschot. Zoals U waarschijnlijk wel zult weten, is geboorte-overschot, het aantal geboorten per 1000 inwoners minus het aantal sterfgevallen per 1000 inwoners.

Dus b.v. in Nederland met een betrekkelijk hoog geboortecijfer (tenminste in vergelijking met de „Westerse“ landen) en een zeer laag sterftecijfer, zien we een groot geboorte-overschot, althans voor onze Westerse beschaving!

Maar nu de 3 groepen; dit zijn dan:

1. Landen met een laag geboortecijfer en een lage sterfte, o.a. West-Europa en Noord-Amerika.
2. Landen met een hoog geboortecijfer en een hoge mortaliteit, hetgeen men bij de z.g. primitieve volkeren waarneemt, b.v. Afrika etc.

Bij deze beide groepen is dus in 't algemeen de bevolkingsaanwas gering. Als derde groep krijgen we:

3. Landen met een hoog geboortecijfer en een lage mortaliteit. India en Ceylon zijn uitnemende voorbeelden van deze groep.

Beide landen hebben onze zorg genoten en niet op de wijze, zoals door ons betoogd is, n.l. „dat culturele en economische opheffing steeds gelijke tred dienen te houden met de verbetering van de zorg voor de volksgezondheid“. Helaas!

In deze landen heeft men b.v. de besmettelijke ziekten, die een enorme sterfte onder de bevolking teweeg brachten efficiënt bestreden, bovendien genieten deze landen nu de Westerse sociaal-medische maatregelen, waardoor de sterfte verder aanzienlijk gedaald is.

Jammer genoeg is deze sociaal-medische voorziening niet voldoende gecoördineerd met de andere maatregelen, zodat men op Ceylon b.v. voor 'n catastrophe staat. (Winslow).

	1920	1950
Aantal geboorten per 1000	40	40
Aantal sterften „ „	32	12
Geboorte-overschot „ „	8	28

Hieruit blijkt dat Ceylon in 1920

dus tot de 2de groep behoorde n.l. 'n hoog geboortecijfer en een hoge sterfte. Dank zij de betere verzorging is dit land nu in de 3de groep terecht gekomen en is de bevolking in 26 jaar praktisch verdubbeld en dat in dit toch reeds zo sterk bevolkte land.

Op zichzelf zou dat niet zo erg zijn, maar nu lees ik in een verslag, uitgebracht door de F.A.O. aan de Economische en Sociale Raad der Verenigde Naties, dat de landen van Zuid-Oost-Azië nog slechts 85 % voortbrengen van het voedsel, dat zij vóór de oorlog produceerden.

En dat, ondanks de bevolkingsgroei, die juist in deze gebieden groter is dan waar ook ter wereld.....! Bovendien zien de boeren zich gesteld voor een bovenmenselijke taak, n.l. de jaarlijkse voedselproductie met tenminste één à twee procent boven de jaarlijkse bevolkingstoename te doen stijgen.

Door grote nationale en internationale inspanningen is men er in geslaagd om in de afgelopen drie jaren de voedselproductie met ongeveer 7 % op te voeren, doch ook dit is nog onvoldoende geweest voor het tweeledige doel waarvoor men zich gesteld ziet: het opvangen van de bevolkingsgroei en het bestrijden van de thans reeds bestaande voedseltekorten in vele delen van de wereld, vooral in Azië en latijns Amerika.

Ter bereiking van dit doel zou men elk jaar ongeveer 3 tot 4 procent méér voedsel moeten produceren dan in het voorafgaande jaar.

Ondanks de stijging in de productie blijft deze dus nog steeds bij de

groeide behoeften ten achter.

Enkele cijfers spreken voor zichzelf (1949/50 = 100).

	1950/51	1951/52
Australië	93	88
België	99	95
Canada	112	120
Denemarken	109	103
Frankrijk	110	108
West-Duitsland	114	120
Italië	107	111
Nederland	102	102
Noorwegen	109	102
Groot-Brittannië	106	102
U.S.A.	99	97

U ziet dat er vele, zeer vele factoren zitten aan 't vraagstuk der exploratie van de achtergebleven gebieden. En toch moeten we deze gebieden aan het Westerse niveau optrekken.

Immers, ten eerste gebiedt onze humane, christelijke plicht ons reeds om deze volkeren te helpen, maar ten tweede: deze volkeren worden wakker geschud. Het Oosten is b.v. reeds ontwaakt! Als deze volkeren nu zien, dat wij als Westelingen ruim 70 jaar worden en zij slechts tot de helft van onze gemiddelde leeftijd komen, als zij zien, dat wij zelden of nooit geplaagd worden door vreselijke ziekten, hongersnoden, etc., terwijl zij de volle laag krijgen, als zij onze techniek zien etc., etc., dan is het een gebiedende eis, dat wij deze gebieden ook de gelegenheid geven om zich te ontwikkelen, want anders..... zijn de gevolgen niet te overzien!!

Maar dan op een eerlijke manier en niet in de vorm van een verkapt kolonialisme! A. T. VAN DUINEN

kerstfeest in een schemerdonkere wereld

Als de dagen steeds korter worden, ga je zo echt voelen, dat het jaar aan 't sterven is. Buiten wordt alles kaal, dor en dood. Het licht is verdwenen en de tijd lijkt zo ver af, dat het ooit weer eens zonnig en blij zal kunnen zijn.

Ik kan me zo goed indenken, dat in onze streken het Kerstverhaal vertelt van een donkere tijd, toen Keizer Augustus een volkstelling liet houden en Maria en Jozef naar Bethlehem trokken om daar geregistreerd te worden. Als kleine jongen stelde ik me voor, dat in die dagen de hele wereld in een schemerdonker was gehuld. Er was geen vrolijkheid meer en alles was somber en droef.

In die heel donkere tijd werd 't Kerstkind geboren. Dan is het niet meer schemerdonker, maar helemaal nacht geworden. Boven het verlaten land welt zich een zwartblauwe hemel, die bezaaid is met sterren. Er is vorst in de lucht en de sterren schijnen helderder dan ooit. Boven Bethlehem staat dan die ene héél heldere, grote ster te schitteren.

Buiten is het nacht, ergens tussen die hutten van leem en huizen van ruwe steenbrokken, is een schamele stal. Je moet in het Oosten zijn geweest om een idee te hebben, hóé schamel zo'n stal er uit zal hebben gezien.

De os in die stal zal wel ellendig schonkig en smerig zijn geweest. Dat ezeltje zal het wel niet beter hebben gehad dan z'n nakomelingen in deze tijd. Maar in die half in elkaar gezakte stal is het licht en veilig. Een klein oliepitje kan zoveel licht verspreiden in een kleine stal, die ruikt naar mest, stro en vee. Licht in een kleine beschutte ruimte. Buiten is het donker, er is vorst in de lucht.

Nu het jaar snel al loopt en het donker zo vroeg komt, ben

ik geneigd om te denken, dat de wereld altijd schemerdonker is geweest, dat alle tijden droef en somber waren.

Alleen, wij leven in onze sombere wereld, in deze sombere tijd. De mensen zijn zo knap geworden, dat ze in een handomdraai van de wereld 'n onbewoonbare woestijn kunnen maken. Vandaag zijn er nog slavenhalers in Afrika. Er zijn vandaag nog miljoenen mensen achter prikkeldraad. Er zijn kampen in Rusland en er zijn D.P.'s, ook in kampen. Er is oorlog en onderdrukking, armoede, honger en ellende, leed, ziekte en onzekerheid, dreiging.

Hoe kunnen we in deze schemerdonkere wereld nog steeds Kerstfeest vieren. Wat praten we over Vrede op Aarde, als we elkaar het licht in de ogen niet gunnen. En toch... Toch vieren we Kerstfeest. Ook al doen we dat al bijna twee duizend jaar, ook al komt er van dat Licht en die Vrede zo bedrevend weinig terecht.

Want is het geen groot wonder, dat de mensen na bijna twintig eeuwen ellende en oorlog, die verstreken sinds de Blijde Boodschap verkondigd werd, nog steeds op kunnen kijken naar die grote ster, daar aan de vries-heldere hemel boven Bethlehem?

We zijn teleurgesteld en boos, als we vrede en geluk niet in een fleurig pakje onder de kerstboom vinden. Doen we er niet verstandiger aan, te vechten voor een wereld, die een heel klein beetje beter is dan die van vandaag? Maar dat vechten is zo hopeloos, denken we dikwijls.

Waarom lijkt het hopeloos? Is dat niet, omdat wij zo graag in hogere sferen zweven en niet wensen te aanvaarden, dat de mens nu eenmaal een mens is? Wij bedenken stelsels, die het paradijs

op aarde moeten verwezenlijken. We worden woedend als de mensen geen engelen en heiligen blijken te zijn en het ideale systeem net zo vercorrumpeert als het vorige, dat toch zo slecht was.

In die vervallen stal, daar in het land van Juda, werd een Kind geboren om ons te vertellen, dat wij van de ander moesten houden als van onszelf. Maar hebben wij ooit goed begrepen hoe moeilijk het is om op een goede manier van onszelf te houden?

Als wij onszelf niet kunnen aanvaarden zoals we zijn, hoe kunnen wij dan de mensheid aanvaarden voor wat ze is?

De enkeling taalt en taalt. Als hij al weet hoe het eigenlijk behoort, dan is het toch nog moeilijk om 'daar naar te handelen. Enkelingen met al hun fouten en foutjes, met al hun menselijke eigenschappen, goede en slechte, zullen als collectiviteit niet ineens foutloos zijn. Moeten wij geen geduld met de mensheid hebben, moeten wij geen geduld hebben met onze buurman en met onszelf?

Telkens opnieuw talen wij. Alleen en collectief, maar telkens opnieuw krijgen wij een nieuwe kans. Telkens opnieuw krijgen mensen de kans om in een heel leven de apenliefde voor

zichzelf te veranderen in een verstandig houden van zichzelf.

Ieder krijgt tijd om te leren, op een wijze manier van zijn medemens te houden. Meestal brengen wij het niet zo heel erg ver in deze kunst. Maar beter pogen en falen en weer opnieuw proberen, dan de boel er ballorig bij neerslijten.

Straks is het Kerstfeest. Brandende kaarsjes en denngroen in een winterse wereld. Er is licht, er is leven. De hoop sterft nooit. Altijd wordt het weer lente. In al dit donkere van de wereld van heden, is toch zoveel licht, is er toch zoveel om dankbaar voor te zijn. En als wij eens niet in staat zijn om nog veel licht te onderscheiden en vinden, dat we het wel heel beroerd getroffen hebben met de tijd waarin wij leven, dan moeten we maar denken aan heel lang geleden.

Ook toen waren het donkere tijden, hoopten er mensen op vrede, waren er mensen bezig de wereld een beetje beter te maken.

Door de woestijn trekt een karavaan. Kamelen, paarden, mannen in hun burnoes gehuld. Zand, zand, duinen en dorst. Na de hete dag, de felle koude van de nacht.

In het open veld branden vuren. Arme kerels, met donkere, verweerde gezichten, hun vuilwitte wollen gewaden dicht om zich heen getrokken, houden de wacht bij hun kudde. Het is koud en stil, alleen klinkt in de verte de roep van een jakhals.

Het is donker dan, het is nacht. Hoog boven de woestijn en de verlaten velden, welt zich een met sterren bezaaide zwart-blauwe hemel.

De grootste en helderste ster staat boven Bethlehem. Het is koud en heel stil, er is vorst in de lucht.

T. Z.

Waarin het Duitse Studentenleven met dat van Nederland verschilt

Geroffel voor de professoren

In het nog schemerdonker van mijn kamer probeer ik een blik op mijn horloge te werpen. Met schrik realiseer ik, dat het vandaag Donderdag is en dus mijn eerste college al om 8 uur begint.

Flug wassen, met behulp van lampetkan en waskom wel te verstaan, want stromend water schijnt in Duitsland nog geen gemeengoed te zijn en dan een schielijk genoten ontbijt, voordat ik mij op mijn gelukkig meegenomen Hollandse fiets spring en het hek uit snel, de grote weg naar Bonn op.

Een student is 'n veel geplaagd wezen in Bonn. De diplomaten en ambtenaren hebben hem al zijn kamers en stromend water afgenomen en slechts een aantal primitieve rommelhokken overgelaten, tenminste wanneer men niet bereid is om een kamer in de omgeving te zoeken of de economische strijd met het Corps Diplomatique aan te binden en 80 DM of meer voor een kamer te betalen.

Ik heb het eerste gekozen en na veel zoeken een kamertje op een tuinderij buiten Beuel aan de overkant van de Rijn gevonden. Velen zijn er nog slechter aan toe en moeten elke dag per tram of met de bus een kilometer of tien afleggen naar de universiteit van Bonn; 250 studenten wonen zelfs nog in bunkers, waarin ze volkomen van elk straaltje licht verstoken zijn.

Heb ik het dan zo slecht daar buiten tussen de bloemen en appels, waarmede mijn hospita mij verwent? Met deze vraag houd ik mij bezig als ik door Beuel rijd, ondertussen een paar straten doornliegende, die eigenlijk verboden zijn, om eindelijk de helling van de grote Rijnbrug op te kunnen trappen.

Natuurlijk niet. Daar ligt Bonn al, terwijl onder mij de Rijn stroomt en lange slepen zich traag voortbewegen met er tussen door enkele snelvarende tankers.

De meeste schepen voeren de Nederlandse vlag tot ergernis van de Duitse regering, die het vrachtverkeer tussen de Duitse havens onderling voor haar eigen handelsvloot gereserveerd wil zien.

Menen de Duitsers het werkelijk zo goed met hun liberalisatieplannen voor de Europese handel en het schepen van één grote Europese markt, of alleen in zoverre het past in hun economische expansie?

De Duitse invoerrechten zijn immers voor bepaalde categorieën van goederen toch nog tamelijk hoog. Zo lang is deze moderne na de oorlog geheel nieuw opgebouwde Rijnbrug, dat ik tijd heb dit alles te overdenken.

Wenig bevredigend beeld

Het eerste beeld, dat de Duitse hoofdstad biedt, is niet bemoedigend. Veel in de omgeving van de brug is kapot, terwijl slechts hier en daar een gloednieuw gebouw of een oud opgelapt pand uit de leegte optorent, doch het heeft weinig te betekenen wanneer je Bonn met Mainz of Keulen of één van die vele andere zwaar gehavende steden in West-Duitsland vergelijkt.

Trouwens, in de rest van de stad is nog maar heel weinig van het oorlogsgeweld te bespeuren. Links steken duidelijk de vier stompe torentjes van het oude koninklijke slot boven de huizen uit, en daar moet ik heen rijden.

Het wordt echter oppassen, want om deze tijd is er veel verkeer. De kantoren beginnen hier, zo niet vroeger, om acht uur 's morgens en de straten in de binnenstad zijn nauw. Het is er gezellig de dagen voor kerstmis, alles met groene dennentakken, kerstklokken en kleine lampjes versierd en de winkels tonen hun op zijn mooist opgemaakte étalages, waar een overvloed van de fijnste en lekkerste zaken uitgestald liggen tegen prijzen, die over het algemeen, een enkele uitzondering als textiel daargelaten, zeker niet hoger liggen dan in Nederland en dan te denken dat de Duitser, vooral de geschoolde arbeider, een heel behoorlijk loon ontvangt.

Een machinebankwerker, die mede door het maken van een aantal overuren 500 à 600 DM per week verdient is geen uitzondering. Het verschil tussen de beloning voor ongeschoolde en geschoolde arbeid is ruim drie keer

groter dan in Nederland, n.l. 20%, hetgeen een sterke prikkel vormt om vooruit te komen.

Daar sta ik al voor de universiteit. Flug mijn fiets in de stalling zetten, wat niet veel moeilijkheden oplevert, want hoewel de fiets in de stad een populair vervoermiddel is, heeft het rijwiel in Duitsland toch niet zo een enorme opgang als in Nederland gemaakt. Dan de binnenplaats over om mijn jas aan de vestiaire af te geven.

Ik moet even kijken in welke collegezaal ik moet zijn en waar die ligt, want het oude paleis heeft zoveel vleugels, gangen, zalen en trappen, dat het voor een nieuweling een puzzle is zijn weg te vinden.

Na enig zoeken heb ik het gevonden, „kamer” 9 op de eerste étage. De lift mag ik niet nemen, die is voor de docenten en de vele invalide studenten, die vaak in hun rolstoel naar de universiteit komen. Het deprimeert, het grote aantal verminkte Duitsers te zien. De ergste gevallen ontmoet men echter niet, deze worden zelfs voor de naaste familieleden verborgen gehouden.

Ergens in West-Duitsland staat een hospitaal, waarin diegenen zijn opgenomen, die onherkenbaar verminkt zijn of geen enkele ledemaat meer bezitten. Zij die daar verpleegd worden staan officieel als vermist opgegeven.

Geen opstaan meer

Een luid geroffel op de banken kondigt de komst van de professor aan. Het opstaan heeft plaats gemaakt voor een min of meer spontaan applaus naarmate de hoogleraar populariteit bij zijn studenten geniet.

Met een vriendelijk en opgewekt „Goedenmorgen dames en heren” begint hij zijn betoog voor een nagevoelde volle zaal. De studenten, die te laat komen en rustig hun plaatsen opzoeken of tijdens de voordracht weer weggaan, noch de luide betuigingen van bijval vermogen de docent te storen, zelfs niet als de bel van negen uur gaat en de studenten demonstratief hun tassen gaan inpakken en beginnen te applaudiseren, terwijl hij juist nog een interessante toelichting wil geven.

Na dit voor een Nederlandse student onfatsoenlijk vroege uur, heb ik gelukkig vijf kwartier de tijd om in de koffiekamer, beter gekenschetst met het woord café, op mijn gemak enkele aantekeningen uit te werken.

De gehele universiteit getuigt van een grootse opzet, waarbij het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen van het land Nordrhein Westfalen zich geen moeite heeft gespaard om het oude slot, dat door de bombardementen praktisch geheel was uitgebrand in zijn oude imponerende pracht weer op te bouwen en de collegezalen, faculteitsbureaux, seminaria en bibliotheken hierin harmonisch onder te brengen.

Het gebouw wordt zeer intensief gebruikt; van half acht 's morgens tot 's avonds laat is het er een komen en gaan van studenten, die vooral ook de seminaria druk bezoeken teneinde er bij gebrek aan 'n goede verwarmde kamer rustig te kunnen studeren.

Zoals de Duitser een harde werker is, zo is ook de student een vlijtige leerling, die niet bang is om 's morgens half zeven op te staan en een 30 uur college per week te lopen. De studies zijn in het algemeen korter dan in Nederland en meer op de praktijk gericht, doch verisen wel een behoorlijke dosis werkkraft.

Een kandidaatsexamen kent men niet, er wordt in de meeste faculteiten na 5 of 6 semesters een staatsexamen afgelegd, waarna men kan promoveren, echter niet zonder een aanvullend uitgebreid mondeling examen te hebben afgelegd.

Op zichzelf is dit promoveren eenvoudiger en goedkoper dan aan een Nederlandse universiteit of hogeschool, getuige het grote aantal promovendi en zij die twee of zelfs meer doctortitels hebben. Bovendien onderscheidt men twee soorten doctortitels; een academisch docent moet in elk geval nog een tweede maal promoveren.

De uniforme staatsexamens maken het mogelijk, dat de studenten na een jaar van universiteit kunnen verwisselen, hetgeen van verschillende zijden wordt toegejuicht.

Reactie op de dictafon

De meeste studenten vormen in hun gedragingen een reactie op het dictatoriale systeem, waarin zij als scholier of soldaat zijn opgevoerd, doch kunnen daarin niet de juiste toon vinden en dreigen in uitersten te vervallen.

Niet alleen in hun gedrag, zoals hun optreden in de collegezalen, maar ook hun uiterlijk wijst er op; veelal rommelig gekleed, een tikje bohemien met lange haren, die een veelvuldig hanteren van de kam vragen, graag zonder das en op peau de suède schoenen.

Aan de andere kant blijft men zeer formeel en hoffelijk, behalve onder zeer goede vrienden, altijd U en mijnheer. Het geheel kan niet nalaten een ietwat geforceerde indruk te maken.

Dat de Duitse student het gewraakte begrip stijl niet of nauwelijks kent, blijkt wel het duidelijkst, dat hij nog geen gezonde vorm voor het gezelligheidsleven heeft gevonden. De ene helft verwijt de andere, dat zij terug wil naar het vroegere studentenleven met zijn corpora of zogenaamde „schlagende Verbindungen”.

De eerste groep heeft in het begin zeer veel sympathie ondervonden, doch heeft jammer genoeg haar kans voorbij laten gaan nieuwe vormen aan het Duitse studentenleven te geven. Veelal waren het studenten uit de middenstand of verarmde kringen, die elk uur en elke mark hard nodig hadden voor hun studie.

De overigen, die over meer vrije tijd

beschikten en hierin gezelligheid zochten hadden te weinig fantasie of waren van huis uit te sterk aan de traditionele vormen van het studentenleven gebonden om nieuwe wegen te kunnen of willen zoeken.

De meesten van hen zijn gelukkig in onschuldige groepjes georganiseerd, doch daarnaast bestaat aan elke universiteit of hogeschool een aantal corpora, die een potentieel gevaar in zich dragen. Niet omdat er in het geheim lustig op los wordt geduellerd om het gebrek aan civil courage te verbergen. Alhoewel het schermen vorig jaar weer officieel door de geallieerde autoriteiten is toegestaan, is het duelleren op straffe van verwijdering van de universiteit of nog erger, streng verboden en worden ook de hiermede sympathiserende verenigingen met kracht geweerd.

Maar in deze organisaties wordt vaak de kiem gelegd voor economische machtconcentraties. Zonen van leidinggevende figuren uit het openbare leven sluiten zich hier aaneen met steun en onder het wakend oog van de oud-leden, de huidige captains of industry en politieke leiders, die hen later aan belangrijke functies kunnen helpen.

Het is makkelijker een kartel tot stand te brengen tussen bedrijven, waarvan de directeuren eng bevriend zijn en wederzijds verplichtingen hebben, dan tussen concerns waarvan de directeuren elkaar nauwelijks kennen. Daarbij is 't economische klimaat niet ongunstig voor het ontstaan van kartels en andere economische concentraties en de partij van de overigen zo krachtige kanselier Adenauer, laat op dit punt geen duidelijk geluid horen.

Ik heb mijn tijd ondertussen aardig zitten verpeinen en wil toch nog bijzondere economische politiek lopen, voordat het tijd is de mensa op te gaan zoeken. Ook die twee uur vliegen om, want de Duitse professoren verstaan de kunst onderhoudend college te geven.

De Duitser is een vlot spreker, die jammer genoeg maar al te gemakkelijk deze kunst misbruikt ten einde met veel woorden niets of nonsens te zeggen. De meeste studenten zitten dan ook niet slaafs woord na woord neer te pennen, doch luisteren met aandacht en maken zo nu en dan een paar notities.

Ik heb inmiddels trek gekregen en besluit rechtstreeks naar het studentenhuus te fietsen om te gaan eten en nog voor de grote drukte van één uur een plaats te kunnen bemachtigen, want er bestaat altijd een grote animo voor de mensa, waar men kan kiezen uit drie mogelijkheden.

In het restaurant op de eerste étage wordt een maaltijd, bestaande uit soep, aardappelen, vlees en groente voor DM 1.20 gereserveerd, terwijl men boven in de grote zaal een soortgelijk doch eenvoudiger maal voor 70 pfennig kan gebruiken of een liter soep of pap voor de luttele somma van 25 pfennig, die men evenwel zelf moet halen.

BENNO MULDER.

Westfrankelandsstraat 16
Schiedam, Telef. 66280 (K 1800)

**Alles op 't gebied van
glas in lood**

De «Kamer der Volkeren» een Europese Volksvertegenwoordiging?

Hoe zal een bindend element gevonden worden over de nationale grenzen heen?

De ministers van Buitenlandse Zaken der Statenleden van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (de landen van het zgn. Klein-Europa) zijn na een driedaagse conferentie in Den Haag op 26, 27 en 28 November j.l. met een slotcommuniqué gekomen, waarin zij tot uitdrukking brengen, dat zij principieel hun goedkeuring hebben gehecht aan de oprichting van een „Kamer der Volkeren”, waarin de volkeren van de Gemeenschap en van een „Eerste Kamer”, waarin de Statenleden zullen zijn vertegenwoordigd.

De „Kamer der Volkeren” zal worden gekozen volgens het algemeen rechtstreeks kiesrecht, zodra het verdrag van kracht zal zijn en volgens vooraf in studie genomen modaliteiten. Aldus zal van de aanvang af in de Gemeenschap een doeltreffend democratisch toezicht gewaarborgd zijn.

Het zijn deze — nogal simpel klinkende — bewoordingen, welke voor mij aanleiding zijn tot het maken van de volgende opmerkingen:

De eerste vraag, die zich naar aanleiding van dit communiqué aan ons opdringt is, hoe het actief en hoe het passief kiesrecht zal dienen te worden geregeld. Wie zullen kiesgerechtigd zijn en wie mogen tot lid van de Kamer der Volkeren worden verkozen?

Wanneer wij onze nationale kieswet er op naslaan, dan lezen wij in art. 1, dat de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal worden gekozen door de ingezetenen des Rijks, tevens Nederlanders of door de wet als Nederlandse onderdanen erkend, die de leeftijd van drie-en-twintig jaren hebben bereikt.

Artikel 83 van onze Grondwet zegt, dat de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal rechtstreeks worden gekozen en (art. 84) op de grondslag van evenredige vertegenwoordiging binnen door de wet te stellen grenzen.

Wanneer wij de tekst van vorengenoemde artikelen als uitgangspunt nemen, dan kunnen wij zeggen, dat er in Nederland van een algemeen rechtstreeks kiesrecht sprake is.

Zouden nu alle andere Statenleden der Gemeenschap hun kiesrecht op dezelfde wijze wettelijk hebben geregeld, dan zouden, wat het actief kiesrecht betreft, er geen problemen ontstaan.

Anders is het wanneer de leeftijds-grenzen in 't ene land van de Gemeenschap hoger of lager ligt dan in de andere landen of wanneer het vrouwenkiesrecht niet in alle landen aan dezelfde wettelijke normen is gebonden of wanneer de ene kieswet meer uitsluitingen kent dan de andere.

Ik maak deze opmerkingen, omdat het zeer wel denkbaar is dat, wanneer het algemene rechtstreekse Europese kiesrecht zou gaan steunen op de nationale kieswetten, ieder bij de Gemeenschap aangesloten land zou kunnen trachten het nationale standpunt meer kracht bij te zetten door een groter aantal kiezers in de gelegenheid te stellen hun kiesrecht uit te oefenen.

De leeftijds-grenzen zou b.v. zeer laag kunnen worden gesteld of het aantal in de wet genoemde uitsluitingen zou kunnen worden verminderd. Het aantal uitsluitingen is na de laatste wereldoorlog immers aanzienlijk toegenomen.

In verschillende West-Europese landen zijn soms nog miljoenen staatsburgers van het kiesrecht verstoken.

Bij een relatief „jonge” bevolking kan het zeer laag stellen van de leeftijds-grenzen een aanmerkelijk aantal stemmen uitmaken, vooral wanneer de na-oorlogs-hausse in de geboorten over een klein aantal jaren begint door te werken.

Wanneer het Europese kiesrecht op andere normen zal gaan steunen dan die welke in de nationale kieswetten zijn neergelegd, dan ontstaan hierdoor intern-nationale moeilijkheden.

Het kan dan heel goed zijn dat iemand, die thans — nationaal — van het kiesrecht is verstoken, wel

recht zou kunnen krijgen om aan een Europese verkiezing deel te nemen. Het omgekeerde is even goed mogelijk.

Het passieve kiesrecht biedt dezelfde moeilijkheden. Om in Nederland lid van de Tweede Kamer te kunnen zijn, moet men Nederlander zijn en de leeftijd van dertig jaren hebben bereikt. Ook hier zullen — inter Europees — ongetwijfeld verschillen aan de dag treden. Ook hier gelden, nationaal, normen welke in Europees verband niet geheel zullen zijn te handhaven.

De leden van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa worden niet gekozen, doch aangewezen door de nationale regeringen in overleg met de nationale parlementen. Men weet in Straatsburg eigenlijk niet precies wat en wie de leden van de Raadgevende Vergadering zijn. Men kent hun nationale invloed niet. Het is niet bekend of en hoe ze hun land representeren.

Dit zal wel zo moeten zijn met de leden van de „Kamer der Volkeren”, maar dan niet met betrekking tot nationaliteit, welke zij bezitten, maar met betrekking tot de Europese groepering, die hen heeft verkozen.

Europese politieke partijen?

Zodra wij weten wie het kiesrecht zullen mogen uitoefenen en welke normen voor het passieve kiesrecht zullen worden aangehouden, rijst de vraag hoe de samenstelling van de „Kamer der Volkeren” zal dienen te zijn.

Nationaal steunen de parlementen op de in de tijd gegroeide politieke stromingen, op politieke partijen. Het stelsel der evenredige vertegenwoordiging heeft de groei der politieke partijen mogelijk gemaakt.

Partijen steunen op beginselen of op belangen. Zij zijn gekoppeld aan een religie of aan een bepaalde maatschappij-beschouwing.

De ene partij stelt zich op de grondslag van de beginselen van de natuurlijke zedewet en de Goddelijke Openbaring, de andere wil de verwezenlijking van een democratisch-socialistische maatschappij. Welk beginsel of welk belang ook op de voorgrond wordt geplaatst, steeds is er een bindend element aanwezig welke een aantal personen samenbrengt om te trachten de gestelde doeleinden te verwezenlijken.

Hoe zal er nu een bindend element gevonden worden over de nationale grenzen heen? Het is reeds lang een bekend feit, dat het vrijwel een onmogelijke opgave is de nationale politieke groeperingen over de grenzen heen te overkoepelen.

Wij kunnen ons voorstellen, dat alle nationale socialistische partijen samengaan in één grote Europese socialistische partij; dat alle nationale liberalen elkander zouden vinden in één groot Europees verband.

In de Raad van Europa is reeds gebleken, dat de Franse socialisten op belangrijke punten een principieel ander standpunt innemen dan de Duitse socialisten. Voor de „christelijke” stromingen is dit samengaan nog veel moeilijker.

In Nederland is het al niet mogelijk, dat de christelijke partijen een gemeenschappelijke basis vinden om samen te gaan. Slechts aarzelend reikt men elkander zo nu en dan de hand om deze dan weer haastig terug te trekken.

Ik kan mij moeilijk een samengaan indenken van de K.V.P. in Nederland met de C.D.U. in West-Duitsland in welke partij verschillende christelijke groeperingen elkander gevonden hebben.

De verschillen, die dikwijls van principiële aard zijn, vinden hun verklaring in de verschillende groeiprocessen, die de politieke partijen hebben moeten doormaken.

Een politieke stroming is dikwijls een reactie op het zich te buiten gaan van een andere stroming. De partij vindt veelal haar steun in het verzet tegen bepaalde toestanden. De partij is soms een verzameling van lieden, die zich, door een bepaald (nood) lot getroffen, verbonden voelen.

Een politieke partij is vrijwel nooit uitsluitend samengesteld uit personen, die van de door hun voorgestane politieke doelstellingen volstrekt overtuigd zijn. Het is veel meer een gevoelsreactie, het zich op een bepaalde manier gehinderd voelen wat iemand een bepaalde politieke richting opdrijft.

De mogelijkheid van een-over-de-grenzen-heen-elkander-vinden van verwante stromingen moet vooralsnog uitgesloten worden geacht. De weg die aan de makers van een Europese constitutie voorlopig openstaat is, om de „Kamer der Volkeren” samen te stellen op basis van algemene rechtstreekse verkiezingen, waarbij dan wederom nationale parlementariërs als kandidaten zullen worden aangewezen. Wederom zullen dan nationale groeperingen worden vertegenwoordigd zonder dat de politieke partij als zodanig een rol speelt.

Mocht dit zo zijn, dan is er van een werkelijk democratisch toezicht op de Europese uitvoerende organen geen sprake.

Het is nu al moeilijk voor de kiezer om zich enigermate te realiseren wat op de lange duur de consequenties zijn van het uitbrengen van zijn stem op een bepaalde politieke kleur. Laat staan dat de gewone Europese burger — zonder enige kennis van de Europese economische, politieke, financiële en sociale constellatie — in staat moet worden geacht weloverwogen kleur te bekennen.

Het is immers van dit overwogen uitbrengen van de stemmen van miljoenen Europese burgers, dat het welzijn van Europa zal afhangen en het is het laatste wat ik zonder enige schroom een riskant experiment durf te noemen.

Een nationale of een Europese economie?

Wanneer wij de moeite nemen zorgvuldig de artikelen te lezen, welke vele belangrijke politici dagelijks in de pers publiceren, dan blijkt steeds weer, dat er voor het grote probleem — hoe komen wij tot een Europese integratie — weinig of geen aandacht bestaat.

Het is noodzakelijk, dat een politieke en economische integratie hand in hand gaan. Er is hier geen keuzemogelijkheid. Zolang echter het economische, financiële en monetaire beleid van de Statenleden nationaal blijft afgestemd — en wij kunnen daar in Nederland over mee praten

— is er voorlopig geen uitzicht op althans een economische integratie.

Zeer terecht heeft prof. Oud in zijn artikel „De IJskast” in „Elseviers Weekblad” van 28 November j.l. gepleit voor een vrijere loonvorming als onderdeel van een vrijer prijzenbeleid. Onze nationale loonpolitiek is echter aangepast aan ons nationale prijzenbeleid.

Willen wij tot een economische integratie komen, dan zullen onze nationale lonen vrij op hun beloop moeten worden gelaten enerzijds om in Nederland een gezonder spel van economische krachten te waarborgen, anderzijds om onze nationale lonen niet te zeer te doen afwijken van het niveau in de andere West-Europese landen. En dit laatste geldt eigenlijk voor het gehele prijzenbeleid van de overheid.

Het is in deze sector, dat een impasse dreigt te ontstaan, welke éerst doorbroken zal moeten worden wil er een redelijke kans van slagen zijn om de landen van West-Europa in één groot verband onder te brengen. Zolang echter in het nationale politieke leven dit inzicht niet gerijpt is, is er weinig kans op een spoedige instelling van een „Kamer der Volkeren”. Economie en politiek zijn vooralsnog nationaal te verweven.

Het zal dan ook een lange en uiterst moeizame weg zijn, die nog zal moeten worden afgelegd alvorens wij ter stembus gaan om onze Europese „Kamer der Volkeren” te kiezen.

Drs L. E. GROOSMAN

De redactie van
DE DRIEMASTER
wenst alle lezers een

Vrolijk Kerstfeest

een
goed uiteinde

en een
Stralend 1954

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEE TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Onze afdelingen in volle activiteit

GRONINGEN.

Rijksdaalder uit citroen.

Nadat een groot aantal leden van de Groningse afdeling het Congres in Meppel heeft bezocht en daar zeer enthousiast vandaan komende, is het feest met enige Noord-Groningers voortgezet in de hoofdstad van de Noordelijke provincie.

Op een openbare vergadering van de V.V.D. op 20 November, waar de heer R. Zegering Hadders een zeer interessante causerie hield over de „Millioenennota” waren verschillende J.O.V.D.-ers en enkele belangstellenden aanwezig.

Op 28 November hielden de afdeling Groningen en Noord-Groningen hun maandelijks bijeenkomst die dit keer een bijzonder karakter droeg.

Behalve verschillende belangstellenden was ook een ild uit Assen aanwezig.

's Middags stimuleerde Mej. Mr. Toxopeus Pot ons in haar rede „Houdt de lampen brandende”. Spreekster had zich afgevraagd hoe de opgroeiende generatie zou reageren op de jaren 1940-1945 met zijn defaitisme en nihilisme. Ze was zeer verheugd dat een groep jongeren het aandurfde met de Vrijheid en Democratie en wakkerde ons aan deze beginselen uit te dragen.

Na de lezing wachtte ons een broodmaaltijd, die prima verzorgd was, zodat de plattelands gewoonte van Noord-Groningen om de inhoud van de schalen geheel te doen verdwijnen in onze diverse magen, bijna doorging.

In de avonden liet de goochelaar „Hakanini” ons versteld staan van zijn kunsten. Begrijpt U, hoe een rijksdaalder van de landelijke penningmeester uit een citroen te voorschijn komt?

Zo niet... Wendt U zich dan tot een van onze leden! (Misschien is het hem wel duidelijk).

GIESSENDAM-HARDINXVELD

Liberaal gedachte

Na de opening van de bijeenkomst op 21 November, gaf de presidente het woord aan mr L. F. Dingemans, (voorzitter V.V.D., afd. Gorinchem). Spr. behandelde eerst de politiek vrijzinnige gedachte, zoals die leeft in de V.V.D. Alles wat deze gedachte bevordert is toe te juichen. Succes overtuigt soms meer dan goede ideeën. Stilstand in deze is achteruitgang! Liberaal wil in principe zeggen, dat slechts één persoon ons regeert en dat zijn wij zelf. Laat de mens zoveel mogelijk zichzelf zijn.

Vrijheid, verdraagzaamheid en sociale gerechtigheid zijn onze beginselen.

Aan de hand van praktische voorbeelden verduidelijkt spr. deze beginselen.

Verdraagzaamheid: hier wees spr. op de nieuwe Zondagswet. We tonen verdraagzaamheid, maar dan hebben we er zelf ook recht op. Vrijheid, aldus spr., moet gebonden zijn aan verantwoordelijkheidsbesef.

Wat betreft de sociale gerechtigheid zei spr., dat de V.V.D. zeer ze-

ker geen socialistische, maar een sociale partij is.

Een ieder behoort in bepaalde omstandigheden wel eens tot de economisch zwakken, de sociale wetgeving moet dan ook niet alleen tot de werknemers beperkt blijven. Vooruitgang van de ene groep mag niet gaan ten koste van de andere. De te progressieve belastingen doden de ondernemingslust.

Een actueel probleem vormen de loonronden. Deze hebben een boemrang-effect: door de hogere lonen stijgen de kostprijzen, waardoor onze export-positie ongunstiger wordt, wat per saldo ook nadelig is voor de werknemers.

Spr. concludeerde hieruit, dat we de staat steeds op de vingers moeten zien! Dit blijkt nog sterker uit het volgende: enige jaren geleden had de staat 500 miljoen gulden belasting te veel geheven. Hiermee wilde de overheid zeggenschap verkrijgen in particuliere bedrijven. Dit nu leidt tot staatsocialisme.

De jongeren moeten hun plaats in de politiek zeker niet onderschatten. Al bemoeit de jeugd zich niet met de politiek, de politiek bemoeit zich wel met hen.

Spr. noemde enige belangrijke problemen voor de jongeren: de woningbouw, de militaire dienstplicht, de belasting voor ongehuwden en de buitenlandse politiek.

Er worden grote offers gevraagd van de jeugd, dus heeft ze recht op zeggenschap, maar de kans om invloed uit te oefenen moet dan ook gegrepen worden, gesterkt met de wapens van de jeugd (idealisme en stootkracht).

Tenslotte wees spr. er op, dat we bij dit alles het contact met anders denkenden niet moeten vergeten. Allen gezamenlijk streven op de eigen manier naar Nederlands welzijn.

Na de pauze volgde de beantwoording van een aantal vragen over de inleiding van de heer Dingemans.

Tenslotte werd uit de aanwezigen een forum gevormd over de samenvoeging van Giessendam en Hardinxveld.

Het hele forum bleek er sterk voor te zijn.

Om elf uur werd deze vergadering, waarop ook enige V.V.D.-leden aanwezig waren, besloten.

DEN HAAG

Vele activiteiten.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van de afdeling Den Haag werd gehouden op 6 November. Na de opening werden de diverse agendapunten vlot afgewerkt.

De heren Roethof en Nordlohne werden kandidaat gesteld voor het Hoofdbestuur. De adviseur van de afdeling, de heer Rietveld, woonde de vergadering bij, en vertolkte het standpunt van de V.V.D. tijdens de bespreking over de verhouding V.V.D. — J.O.V.D. Enige bestuursleden van beide organisaties zijn namelijk bijeen geweest om nogmaals een nauwer contact tussen beide verenigingen te bespreken.

Teneinde de mening van alle J.O.V.D.-leden van de afdeling te verkrijgen, werd besloten een enquête te houden over de verhouding V.V.D. — J.O.V.D. Het programma voor 't komende seizoen ziet er zeer aantrekke-

lijk uit en men hoopt hiermede nieuwe leden te verkrijgen.

Het bestuur werd als volgt samengesteld: mr A. R. Meyer, voorzitter; E. Scholte Ubijng, van Montfoortlaan 72, secretaris; Mej. N. de Haas van Dorsser, penningmeesteresse; J. T. v. Dorp, vice-voorzitter en Mej. L. van Wieringen, lid.

Op Vrijdagavond 27 November hadden de leden gelegenheid de heer G. C. de Haan, voorzitter van de afdeling Rotterdam, te horen over de actuele vraag, of wij de democratie met democratische middelen kunnen handhaven.

Tijdens een vrij goed bezochte bijeenkomst behandelde spreker de ontwikkeling van de democratie door de eeuwen heen. Democratie betekent in het kort een „regering van het volk”. In de democratie zijn alle vrije individuen voor de wet gelijk, dus ook de mannen en de vrouwen zouden dan gelijke rechten moeten hebben, maar hier ontbreekt nog wel wat aan in vele landen. Dit kunnen we reeds zien in Zwitserland, waar de vrouwen geen stemrecht hebben.

Het probleem is hoe de, nog lang niet in alle punten volmaakte, democratie te kunnen handhaven in moeilijke tijden. De bevolking is wakker geschud na de gebeurtenissen in Praag, want toen is gebleken dat dank zij enkele sleutelposities, de communisten erin geslaagd zijn de macht in handen te krijgen.

In verband met onze verplichtingen jegens de EDG en de NATO heeft de regering de Binnenlandse Veiligheids Dienst, kortweg BVD genoemd, in het leven geroepen en heeft tevens een ambtenaren-verbod voor communisten uitgevaardigd.

De BVD ressorteert onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken, dus onder de wetgevende macht. De aanwezigen waren het eens met de spreker, dat de BVD zeker niet onder het Ministerie van Justitie, de uitvoerende macht, moet vallen.

De begroting van deze organisatie is geheim en slechts de fractie-voorzitters in de Kamers kunnen in beperkte mate zeer vertrouwelijke inlichtingen verkrijgen. Voor deze B.V. D. zijn enkele miljoenen guldens uitgetrokken en dit bedrag wordt grotendeels gebruikt voor de geheime agenten. Het is echter onbekend wie die geheime agenten zijn.

Over de BVD en zijn taken stond een uitgebreide gedachteswisseling, waarbij men inging op de vraag, of deze dienst gehandhaafd moet blijven en welke vol machten hij moet hebben. De heer de Haan heeft de afdeling 'n interessante avond bezorgd, en zonder twijfel gingen de leden op het late uur voldaan naar huis.

Omstreeks half December werd een debat-avond gehouden, terwijl in Januari een grote propaganda-avond zal worden georganiseerd in samenwerking met de V.V.D. Verder staat er nog een gezamenlijk schouwburgbezoek op het programma voor December of Januari.

Op de Nov.-bijeenkomst van het Haagse Jongeren-Parlement, waarvan ook tien J.O.V.D.-ers deel uitmaken, sprak gen. b.d. mr H. J. Kruls over de defensie der vrije wereld. De December-bijeenkomst zal een normale zijn, en het onderwerp „Resultaten van het Congres van Europa” komt dan ter sprake.

HENGELO

Eigen teelt.

Voor de eerste keer in het seizoen 1953—1954 werd een lezing door één der leden gehouden.

Mejuffrouw A. Fokkema hield Vrijdag 27 November een lezing over het onderwerp: „De invloed van het ploegenwerk op het gezin en het maatschappelijke leven”. De spreekster bracht vooral naar voren, dat 't ploegenwerk moeilijkheden meebrengt voor het gezin. Vooral het 4-ploegenstelsel is niet aan te bevelen. In de discussie kwamen twee meningen tegenover elkaar te staan n.l. het ploegenwerk, bezien uit het sociale standpunt en uit het economische standpunt.

Tevens werd er door het bestuur medegedeeld, dat er begin Januari a.s. een lezing gehouden zal worden over de K.V.P. als staatkundige partij.

HOEKSE WAARD

Water en dijken

De afdeling hield 20 November j.l. wederom een „gezellige praatavond”. Er waren bijna 50 leden aanwezig, dus kan men heus van een goede opkomst spreken.

Na de opening gaf één der leden die naar het congres te Meppel geweest was, een zeer levendig verslag van dit congres, zodat de leden, die niet naar Meppel konden, zich heel goed het verloop van het congres konden voorstellen. Hierna werd even gepauzeerd.

Na de pauze hield de heer R. I. Overwater een lezing over: „De watersnood ten aanzien van de Hoekse Waard”. Spreker vertelde ons de huidige toestand van de dijken in de Hoekse Waard, wat met enige kaarten verduidelijkt werd.

Verder legde spreker ons uit, het ontstaan van het waterschap „Hoekse Waard” en de huidige positie van dit waterschap, welke wel enigszins gewijzigd is na de ramp. (De heer Overwater is voorzitter van het waterschap „Hoekse Waard”).

Nadat de gestelde vragen beantwoord waren, sloot de voorzitter de bijeenkomst.

Tot slot bleef men nog wat bijeen voor een gezellig dansje.

MEPPEL EN OMGEVING

Laat verslag

Jaarvergadering op Zaterdag 31 October 1953 te De Wijk. De voorzitter opent de vergadering, heet allen hartelijk welkom en richt vervolgens de volgende woorden tot de aanwezigen:

„Het afgelopen jaar is weer succesvol geweest. Verschillende sprekers hebben liberale gedachten aan ons kenbaar gemaakt en hebben getracht ons deelgenoot te maken van al het grote werk, dat de politiek ons biedt.

Daarnaast is er ook een begin gemaakt met inleidingen door eigen leden. Hoewel dit nog geen grote toeloop neemt, zijn we toch niet ongerust of het zal langzamerhand wel in orde komen.

Hieruit vloeit voort, dat men een afdeling sterker kan gaan maken, door eigen krachten en dat men haar zelf tot een hoger ontwikkelingspeil moet brengen. Men dient dan ook in de allereerste plaats een hogere waarde aan de afdeling toe te kennen.”

Daarna werden de mededelingen en ingekomen stukken behandeld. Het jaarverslag van de secretaris werd

Fa. Pl. van der Hoeven

Modelmakerij

KETHELSTRAAT 25 — SCHIEDAM — TEL. 69743

J. L. VETH HENDRIK IDO AMBACHT

Vraagt ons aan voor:

**Lassen, constructiewerken
plaatwerk en classificeren**

Onderdijkscherijweg 136

aangenomen en zonder aanmerking goedgekeurd.

Vervolgens werd het verslag van de penningmeester uitgebracht. Als kascommissie werden benoemd, mej. H. Dekker en de heren J. Dijkman en W. Naarding. De boeken werden in goede orde bevonden en men stelde voor, de penningmeester te dechargeren, waarmee de vergadering accoord ging.

Hierna had de bestuursvergadering plaats. Het bestuur trad en bloc af en was herkiesbaar. Daar er geen tencandidaten waren, werd het bestuur in zijn geheel herkozen, te weten: L. Stapel, voorzitter; mej. S. Benak, secretaresse; W. Broekhuizen, penningmeester; J. Nysingh en J. Kwint, leden.

Vervolgens werden inleidingen gehouden door eigen leden. De heer B. Brommer had als onderwerp „Volks-hogeschoolwerk in Nederland” en de heer F. v. Weydom Claterbos besprak de „Drentse dorpsgemeenschap”.

Hierna sloot de voorzitter de vergadering en dankte allen voor hun aanwezigheid.

ROTTERDAM

Europees' niveau

De afdeling Rotterdam heeft in 't nieuwe verenigingsjaar 1953-1954 twee bijeenkomsten gehouden.

Tijdens de op 30 September 1953 gehouden jaarlijkse algemene ledenvergadering bleek uit de jaarverslagen van secretaresse en penningmeester dat er, ondanks de activiteit van het bestuur, van de zijde der leden een afnemende belangstelling valt waar naar te nemen.

Het financieel verslag liet echter hoopvolle geluiden horen en zodoende wordt het nieuw ingezette jaar met vertrouwen tegemoet gezien.

Mevr. C. H. de Haan—van Gils en de heer J. Reitsma zijn afgetreden, resp. als secretaresse en penningmeester. Het nieuwe bestuur is als volgt samengesteld: drs G. C. de Haan, voorzitter; J. Reitsma, vicevoorzitter; Jh. Poot, penningmeester; A. van Leeuwen, secretaresse (Willebrordusstraat 114a, R'dam); J. Bertram, lid.

Bij de bespreking van de plannen voor het komende jaar bleek, dat er een vicieuze cirkel bestaat. Wanneer de spreker weinig bekend is, blijven vele leden weg en een spreker van enige naam mag men niet het risico laten lopen, dat het aantal toehoorders gering is. Het bestuur heeft zich echter met frisse moed voorgenomen de leden en ook andere Rotterdamse jongeren uit hun apathie te wekken en de afdeling tot groter bloei te brengen.

De tweede bijeenkomst werd gehouden op 19 November j.l. De voorzitter, de heer De Haan, soms geassisteerd door de heer Delfos, vertelde eerst iets van zijn belevenissen op het te Meppel gehouden Congres. Met hem betreurden wij allen het feit, dat het volgende congres te Amster-

dam zal worden gehouden en niet, zoals wij hadden gehoopt, te Rotterdam.

Hierna werd het woord gegeven aan de spreker van deze avond, drs L. E. Groosman, die een voordracht heeft gehouden getiteld: „De Europese Conventie voor de Rechten van de Mens”.

Spreker begon zijn betoog met in grote trekken iets te vertellen omtrent de oorsprong en geschiedenis van de menselijke rechten in het algemeen. Hij beschreef toen vervolgens hoe in diverse landen, ook in Nederland, grondwetten zijn tot stand gekomen, waarin, zoals in onze eerste Nationale Grondwet van 1814, zij het zeer beperkt, enige waarborgen zijn vastgelegd ter bescherming van de menselijke rechten (de rechten van ieder individu) tegen maatregelen van Staatsorganen. Na 1848 is in ons land geen uitbreiding gegeven aan die rechten.

Na de depressie, ontstaan door twee wereldoorlogen, werd algemeen de behoefte gevoeld tot een boven-nationale wettelijke regeling ter bescherming van de rechten van de mens.

Na een korte schets van de geschiedenis der totstandkoming van de Europese Conventie voor de Rechten van de Mens, als gevolg van een decreet der Verenigde Naties en na de oprichting van de Raad van Europa, ging spreker over tot een summier analyse van de, door samenwerking van het Comité van ministers en de Raadgevende Vergadering uit de Raad van Europa verkregen, 12 artikelen der Conventie.

Het supra-nationale karakter van deze Conventie wordt echter teniet gedaan door de clause:

„De uitoefening van een bepaald recht wordt begrensd door het nationale recht”.

Hierdoor, aldus spreker, verkrijgt elk der 15 deelnemende landen voldoende armslag om de bovengenoemde rechten ondergeschikt te maken aan zijn eigen juridische constitutie. Door enkele voorbeelden wordt duidelijk hoe ver deze armslag kan gaan, zoals b.v. t.a.v. art. 4: vrijheidsberoving van iemand, die nog slechts wordt verdacht van enig misdrijf; de voorlopige hechtenis.

Tenslotte maakte spreker ons in grote lijnen iets duidelijk omtrent de werkwijze, de technische behandeling en oplossing van een probleem door de beide organen der Conventie, de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens en het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.

Hierna eindigde hij zijn zeer interessante lezing met de hoop uit te spreken, dat de nationale staten een groot deel van hun souvereiniteit zullen willen afstaan ten behoeve van een eensgezind Europa.

Mogen zij, die niet aanwezig waren een teleurstelling gevoelen verstek te hebben laten gaan en mogen zij hierdoor worden aangespoord onze bijeenkomsten wat trouwer te bezoeken.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

firma vrolyk & coster

ROBERT FRUINSTR. 51a, ROTTERDAM-C., TEL. 39179

Fabrikanten van olie gestookte **scheepsfor-
nuizen** en **kookapparaten**

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel-
en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

GEBHARD ELECTRO

ELECTRISCHE INSTALLATIES
AAN BOORD VAN SCHEPEN

ROTTERDAM

LEEDE 177, TEL. 76193

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en
buitenland. als U op een goed
ochtendblad geabonneerd bent.
Terwijl U slaapt, stroomt nieuws
binnen uit het gehele land en uit
alle delen der wereld. Het Alge-
meen Dagblad wordt 's nachts ge-
drukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten
(o.a. New York)
- belangwekkende advertentie-
pagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG

Tel. Velp K 8302 - 3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

BETONDRUKPALEN

SYSTEEM DE WAAL

AMSTERDAM, Gen. Vetterstraat 58
Telefoon K 20 - 81810

ROTTERDAM, Thurledeweg 5
Telefoon K 1800 - 65219

PRINSES MARGRIETLAAN 38 - TEL. 47883

t. c. n. doolhoff

Winkel- en kantoorbetimmeringen

Passerelstraat 15 - Tel. 33534 - Rotterdam-W.

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

WERF i.s. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is nu óók ver-
pakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

**SIAM
RIJST**

**WESSANEN'S
RIJST**

U eet er niet beter!

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

TAPIJTREINIGEN MET DE NIEUWSTE AMERIKAANSE MACHINES

ELECTRISCH SHAMPONEREN f 1.50 per m² ★

ELECTRISCH KLOPPEN . . . f 0.50 per m² ★

DROP . . .

knapt het op!

TEILINGERSTRAAT 20 - TELEFOON 47111-42962 - ROTTERDAM

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

N.V.
W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

Fa. NOSSENT & Co.

Handel in Touwwerk, Zeildoek, Hout, Metalen en Emballage
Classificeren van schepen

Maashaven 42 N.Z. - Tel. 77010 (na 6 uur 78414)
ROTTERDAM

HOUTHANDEL
W. S. v. d. WETERING & Co.
Telefoon 69150 (2 lijnen)
Westerhaven Nieuwe Maasstraat
SCHIEDAM

VEREENIGDE BEWAKINGSDIENSTEN

v/h St. Job, Schiemond en Securitas - P. ROTGANS
BEWAKING OP ELK GEBIED
SPECIAAL SCHEEPS- EN RUIMBEWAKING

Deskundig personeel als bijwerkers, o.a. donkey's, stokers, matrozen winch-
smeeders, enz. Tevens hebben wij personeel beschikbaar voor schoonmaken,
classificeren, het open- en dichtleggen van luiken, zoeklaarmaken, enz.

KANTOOR: ST. JOBSWEG 9, ROTTERDAM
Telefoon 32650, bij geen gehoor 36109

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus“-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

STAALCONSTRUCTIES

ANNO 1843

SPOORWEGMATERIAAL

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

J. VERLOO
Loodgietersbedrijf
Diergaardesingel 95, ROTTERDAM, Telefoon 33666

Fa. S. VINK & ZONEN

- AANNEMERS VAN BOUWWERKEN
- Administratie van Huizen
- Alle taxaties en expertises
- Ontwerpen en adviezen voor nieuw- en verbouw
- Assurantiën

Narcissenstraat 113a, Rotterdam-Zuid - Telef. 70044-77771

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK
voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**BLOEMENDAAL
& LAAN N.V.**
WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

•
C.V. OLIEFABRIEKEN
„DE TOEKOMST”
WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

Captain A. de Jonge
Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Machinefabriek en
Scheepswerf**

van

P. SMIT Jr. N.V.
ROTTERDAM

N.V. Ned. Caoutchouc- en
Gutta-Perchafabriek v/h

BAKKER & ZOON
RIDDERKERK

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

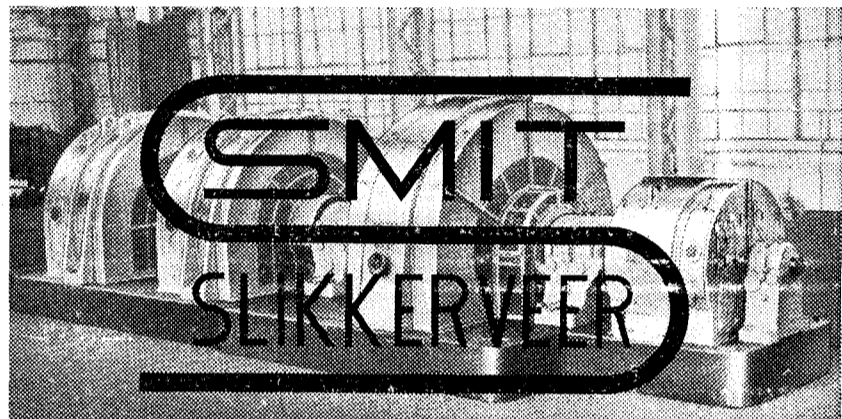
CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

DYNAMOS, MOTOREN, INSTALLATIES

VERBOD

voor
alle
doeleinden

PIETER SCHOEN & ZOON N.V.
VERF. EN VERNISFABRIKANTEN - ZAANDAM - HOLLAND

N.V.
Machinefabriek
IJZER-, STAAL- EN
METAALGIETERIJ

v.h. **Bakker & Co.**
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774